
GÖNÜLDEN
ESİNTİLER
NECDET ARDIÇ
TERZİ BABA
MUHTELİF SOHBETLER
KİTAP (1)
İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (1)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

NECDET ARDIÇ

"İZ-TERZİ BABA"

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.

(KİTAP-133-1)

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ

MUHTELİF SOHBET ARASI SOHBETLER.
(133-1)

NECDET ARDIÇ
TERZİ BABA

Adres
Büro: Ertuğrul Mahallesi Hüseyin
Pehlivan Caddesi No: 29/5
Servet Apt. 59 100
Tekirdağ

Ev: 100 yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi
Ata Kent Sitesi A Blok Kat 3, D. 13.
Tekirdağ

Tel: (0282) 408 93 84
(0533) 7743937

www.terzibaba13.com
terzibaba13@gmail.com

Sayfa no.

İçindekiler……………………………………………………….. (3)
Ön söz………………………………………………………… (4)
28/11/1998 İzmir sohbeti Üç aylar………………………….. (5)
Berat kandili hakkın da……………………………………….. (12)
Kıblenin değişmesi…………………………………………… (25)
Ey Hakk yolcusu……………………………………………… (31)
Duhan suresi. (44/4)………………………………………….. (54)
İslâm, İman, İhsan, ikan……………………………………… (85)
Ben gizli bir hazine idim……………………………………… (93)
O vakti hatırla ki!... (123)
Kadir gecesi ne oluyor……………………………………… (141)
Gavs dediğin bir tane vardır………………………………... (163)
İslâm, İman, İhsan, ikan…………………………………….. (179)
Yâ-Sîn, Ey İnsan……………………………………………. (204)
Onlar kendi nefisleri üzerine yemin ettiler………………… (216)
Ve ne fahtü fihi min ruhi……………………………………. (241)
Bu gün, (19-02-2000) Cumartesi…………………………... (286)
Yine Tuhfetu-l Uşşaki de…………………………………… (299)
Son sabah…………………………………………………… (300)
Sohbet mevzuu nefsler ile ilgili……………………………. (314)
Ben sizin Rabb-ınız değimliyim?...................................... (318)
Bu gün, (22-2000) Pazar…………………………………… (354)
Edep Ya Huu………………………………………………… (364)
Terzi Baba kitapları sıra listesi……………………………. (367)

ÖN SÖZ

BİSMİLLÂHİRRHMANİRRAHÎM:

Muhterem okuyucularım her ne vesile ile elinize geçmiş olan bu ve devamı olan (30) kitap, uzun senelerden beri yapmaya çalıştığımız konulu sohbetlerimiz aralarında, verdiğimiz çay molalarında, ayrıca herhangi bir yerde sorulan sorular üzerine ve daha bir çok vesile ile her hangi bir seyir takib etmeden, bu konuşmaların kayda alınmış seslerinin sonradan yazıya dönüştürülmesi yoluyla oluşmuştur.

Gerçekten oldukça uzun bir çalışma süresinden sonra kayda alınan bu kitapların oluşumu adeta bir ekip çalışması ile meydana gelmiştir.

Kardeş ve evlâtlarımızdan hangisinin işleri ve durumu uygun ise kendilerine verdiğim ses kayıtlarını bilgisayarda dinleyerek kayda almışlardı. Bende bunları tarih sıraları itibari ile (30) bölüme bölüp bu kadar kitap meydana gelmiş oldu.

Bu kitapların sayfa ve yazı düzenleme ve kontrollarını yapıp okunacak hale getirdikten sonra kitaplarımızın arasında yerlerini almış oldular. Bunların içinde bazı mevzuların tekerrürü olabilir. Çünkü bu sohbetler değişik mahallerde ve değişik kimselere yapılmış olduğundan ve aynı mevzuun başka kimselere de aktarılması gerektiğinden, kitapların hepsini okuyanlar bazı tekraraları görebilirler.

Aslında bunlar tekrar değil eğitim gereği başkalarına da aktarılması gereken bilgilerdir. Ancak aynı mevzu değişik zamanlarda değişik mertebeleri itibari ile yine de aynı sohbet değildir, her sohbetin kendine ait özelliği olduğundan, yine onların hepsi ayrı sohbetlerdir.

Bu vesile ile ses kayıtlarını yazı kayıtlarına döndüren bütün kardeş ve evlâtlarımıza emekleri yönü ile teşekkür eder, Cenâb-ı Hakk'tan dünya ahret saadeti ve ilâh-i idrakler dilerim.

Sayın okuyucularımızın da azami istifade etmelerini niyaz ederim, Cenâb-ı Hakk idrak ve anlayışlarımızı arttırsın inşeallah. "İz-Terzi Baba" Necdet Ardıç Tekirdağ.

28/11/1998 İzmir sohbeti

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِى عِلْمًا Sadakallahül azim. Elhamdülillahi rabbil alemin vessalati vesselamı ala rasuline muhammedin ve ala alihi ve ashabihi ecmain.

İslam dininde bilindiği gibi **üç aylar** diye bir zaman bölümü vardır, bu üç ayların içerisinde bazı mübarek geceler var, bu gecelerden bir tanesi üç aylardan daha evvel başlıyor, Mevlut gecesi, Ragaib gecesi, Miraç gecesi, Berat gecesi ve Kadir gecesi olarak devam ediyor. Bu meseleye öylece baktığımız zaman hiçbir kusur veya herhangi bir sistemsizlik görmüyoruz, ama biraz düşündüğümüz zaman bu işin böyle olmaması lazım geldiğini görüyoruz. Mantıken de öyle oluyor, çünkü Regaib olmadan Mevlüd olmaz, Berat olmadan Miraç olmaz. Peki neden biz bunları evvela Mevlut yani doğum sonra Regaib, evvela Berat sonra Miraç düzeninde kullanıyoruz, bakın küçücük bir düşünce ile bu hemen meydana çıkıyor.

Ya sıralamada bir yanlışlık var, veya bizim anlayışımızda bir yanlışlık var, bu işin hangi hakikate dayandığını bulmak zorundayız. Bu geceleri gerçekten anlayabilmemiz için. Yoksa başka şekliyle hayali olarak her sene geldiğinde bunları devrederiz, minarede kandiller yandı oh ne güzel oldu, işte birkaç namaz birkaç dua eder böylece geçiştiririz, ama bunların hakikatini idrak edemeyiz. Bize bu geceleri böyle geçirmek değil de bu geceler bizim üzerimizde nasıl bir faaliyet göstermesi lazım geldiğini bilmemiz lazımdır. Eğer ki İslam ümmeti isek hele hele batını yönde kendimizi geliştirmek istiyorsak hele hele Hakk muhabbetliyiz diye bir davamız varsa, ama bunların hiç biri yoksa biz de herkes gib, bütün

ümmet-i Muhammed'n temiz kalble kutladıkları gibi kutlarız, sevap kazanırız o dava ayrıdır.

Ama bizim meselemiz sevap kazanmak değildir, Muhabbetullah'ı kazanmaktır. Hakk'ın sevgisini Peygamber'in sevgisini ve Hakk'a ait olan irfaniyeti kazanmaktır, gayemiz budur. Cenab-ı Hakk isterse bizi cehennemine koysun, razıyız, Cenab-ı Hakk isterse bizi cennetine koysun, o O'nun bileceği bir iştir, ama bizim bilmemiz lazım gelen şey cenab-ı Hakk'ın hakikatini, tevhid-i ef'al, tevhid-i esma, tevhid-i sıfat, tevhid-i Zat, bunlar nedir, bunların hakikati nedir, bu mertebeler meratible Hakk'a yükselmenin özelliği nedir, bunları bilmemiz lazım geliyor.

Bu mübarek geceler ve bayramlar ismi kitabımızın ön sözünden kısaca özet olarak başlayalım sonra önümüzde yaklaşması dolayısıyla berat gecesinin hakikatine bakalım zamanın müsaade ettiği kadar inşeallah.

Muhterem okuyucum! Bu kitap vasıtasıyla sizlere Regaib, Mevlit, Berat, Miraç, Kadir geceleri ve bayramlar hakkında kısa kısa da olsa değişik yönleriyle ve anlayabildiğim kadarıyla bazı özelliklerini ifade etmeye çalışacağım. Haşa ne mesleğim ne de haddim olmadığı halde bu zor işe kalkışmam bir şeyler ispatlamak çabası içinde değilim. Ancak muhtelif zamanlarda yapmış olduğumuz ilgili sohbetlerde kayıda geçirdiğimiz konuşmalarımız vardı onların kaset şeritleri içerisinde hapis kalmalarına gönlüm razı olmadı. Gönülden esintiler olarak zuhura çıkmalarını diledim.

Ey gönül ehli kardeşim yukarıda bahsi geçen mevzular ehilleri tarafından son derece liyakatla ve güzel olarak bir çok eserlerde yazılıp neşr edilmiştir. esasen bunların üzerine bizim yazacağımız pek bir şey de yoktur. ancak bunların imkan olduğu gönlümüzün bulduğu kadarıyla batın yönlerinin bir kısmını anlatmaya çalışacağım. bunlar bütün kitaplarda var, fakat biz bunun batıni yönünü iç yönünü öz yönünü ele almaya çalışacağız. bilindiği gibi muhteşem dinimiz zahir ve batın olmak üzere iki yönlüdür, bu iki yönde kendi bünyesinde bir çok yönleri geliştirmiştir, bu yönlerden biri ve belki de en

mühimi kendini bilip bulup tanımaktır. Zaten bütün gaye budur. Dünyaya gelmekten gaye bireyselliğimizin hakikatinin ne olduğunu yani akl-ı cüz'ün hakikatinin ne olduğunu ve akl-ı cüzden akl-ı Kül'e urucu yani miracı idrak etmemizdir.

Bu yönlerden biri ve en mühimi, kendini bilip bulmaktır bunu yapabilmek için afaki ve enfüsi hükümleri de birlikte idrak edip, yani yaşamak gereklidir. Yani kişinin dışında olan ne varsa afaktır, ufuk yani dış, enfüsi; kişinin kendi bünyesi dahilinde olan enfüsidir, işte afak ile enfüsi birleştirdiğimiz zaman, ancak hakikate ermemiz mümkün olur, aksi halde ya afakta yani hep dışarılarda uğraşırız ve ya sadece kendimizde uğraşırız, ikisi de eksik olur, afakda ne varsa kendimizde bulmamız kendimizde ne varsa afakta görmemiz müşahede etmemiz lazımdır. Çünkü büyüklerimiz öyle buyurmuşlar, "ne var alemde, o var Âdem'de" işte bu kadar kısadır.

Afaki yani senin dışında olan, enfüsi yani senin içinde olan eğer içini ve dışını birleyebilirsen çok şey kazanabilirsin. İslama ve aleme bakışın değişir, kalden yani laftan geçip hal ehli olursun, büyüklerimiz "*ne var alemde, o var Âdem'de*" demişlerdir. Afakta yani senin dışında ne kadar hadise cereyan etmiş, yahut ediyorsa bunların karşılığı mutlaka enfusta yani senin öz varlığında da da cereyan etmektedir. İşte bu hadiseleri kendi bünyende yaşama özelliğine erebilirsen sen de ariflerden olursun.

Dünyaya gelmekten yegane maksat varlığın hakikatini idrak edip taşıdığın yükün ne olduğunu yakıyn ehli olarak anlamandır. Bakın kurb ehli değil, yakın da değil, yakıyn ehli kurb değil. Kurbiyette iki varlığın birbirine yaklaşması vardır, kurb; iki varlık olacak ki bunlar birbirlerine yaklaşsın ama yakıynde iki varlık yoktur. Tek varlığın kendini kendinde bulmasıdır. Yani başka bir yerden bir şeyin gelip birleşmesi değil, kendi içinde mevcut olanın dışarıya çıkarmasıdır. İşte sen de bu yakıyn ehlinden olursun.

Hiçbir hükmün sadece zahiri yani dışı maddesel yönü yoktur, işte her bir hükmün zahiri yani dışı maddesel yönü olduğu gibi bir de batın yani içi ruhsal yönü de vardır, yukarıda

bahsedilen mevzuların da bizleri ve iç bünyemizi ilgilendiren yönleri vardır. Aslında mesele bütün zahiri oluşumların özünü idrak edip onları batında yaşamaktır, ehl-i kemal böyle yapıp en doğruyu bulmuşlardır.

Mübarek gecelerin derinliğini ve genişliğini kendimizde bulmak Regaib gecesi, rağbet etmenin hakikatini anlamaktır. Regaib rağbet etmek bir yerlere yönelmektir. Mevlut gecesi doğumun ne olduğunu idrak etmektir, sadece Peygamberin doğduğu geceyi yad etmek değildir, bizde bunun karşılığı nedir, bizim doğumumuz nasıl olacaktır. Berat gecesi; beratın gerçeğini anlamak, Miraç gecesi nasıl miraç yapacağının bilincine varmak, Kadir gecesi; kadrini bilmek, bayramlar nedir nasıl yaşanır, bunları da bilip anlamak irfan ehli olmamızı sağlayacaktır. Bu yoldan giderek her hükmün özünü anlayabilme yolu da açılacaktır.

Muhterem okuyucum yaşadığımız günlere göre mübarek geceler, Mevlüt, Regaib, Miraç, Berat, Kadir sırası ile gelmektedir. Biz bu sırayı seyr-i suluk yani Hakk'a yolculuk manevi seyir sırasına göre ele alacağız. Buna göre gecelerin sıralanışı, Regaib, Mevlut, Berat, Miraç ve Kadir düzeninde olacaktır. Zaten kitabın kuruluşu da öyledir. Bu oluşuma dikkatinizi çekmek isterim, Regaib olmadan Mevlut, doğum olmayacağı, Berat olmadan da Miraç'ın olmayacağı da aşikardır. Beratını almamış kimse Miraç'a çıkabilir mi, bu mümkün müdür.?

Hal böyle olunca acaba bizler niye Mevlüt, Regaib, Miraç, Berat, Kadir düzeni içinde bu mübarek geceleri kutluyoruz. Burada sakın ha bir yanlışlık olduğunu zannetmeyelim. Küçücük bir düşünce ile bu inceliği anlamamız mümkündür, kısaca belirtelim ki Regaib ve Berat geceleri içinde bulunan senenin değil, gelecek senenin geceleridir. Şöyle ki; bu sene kutladığımız Regaib gelecek senenin Mevluduna hazırlar. Bu sene kutladığımız Berat gelecek senenin Beratına kadar süresi olduğundan yani bu gece bir senelik program yapıldığından dolayısı ile bir dahaki senenin beratına kadar süresi olmaktadır. Hal böyle olunca sıra manada, Regaib → Mevlûd

→ Beraat → Mir’ac → Kadir düzeninde olmaktadır. Zahirde ise kutladığımız, Mevlûd → Regaib → Mir’ac → Beraat → Kadir düzeninde kutlamaklayız. Mevlûd ve Mir’ac gecelerini birer gece geriye yerleştirirsek zahirde de geceler yerine oturmuş olur, böylece her şey kendi yönleri itibarile yerlerini bulmuş ve aradaki farkın hakikatte olmadığı, ince bir düşünce ile anlaşılmış olur.

Ey Hakk yolcusu salik, mübarek gecelerde minarelerde yanan lambaların neyi ifade ettiğini hiç düşündün mü? Minare ezan okunan yerdir, Ezan-ıMuhammedi ulûhiyetin ilan yeri zat-ı mutlak’a davet yeridir. Eğer bunu enfüsi manada karşılaştırırsak. O da sensin, camilerimizin iki simgesi vardır biliyorsunuz biri kubbesi biri de minaresidir. O minare Uluhiyetin ilan yeri, kubbe de bütün alemleri ihata eden Hakikat-ı İlahiyenin kapsamına aldığı bütün kainat, bütün alemdir, hani gök kubbe derler ya ayrıca. İşte onun için bizim camilerimiz bütün ibadethanelerin üstündedir, çünkü en üstün mertebeye allah’ın Zat’ına davet etmektedir. Başka hiçbir dinde Allah’ın Zat’ına davet yoktur, Esmalarına Sıfatlarına Ef’allerine davet vardır. Hakikat-ı Muhammedi’nin getirdiği, Hz Muhammed (sav) in getirdiği ilmin üstünde başka bir ilim yoktur.

Yani minare sensin, yani insan yani minare, şerefede yanan lambalar ise, senin şerefli başında ilahi nurlarla parlayan “muhabbetullah ve ilmullah” yani Allah sevgisi ve ilmidir. Yani minarede yanan lambaları gördüğümüz zaman seviniyoruz gecenin karanlığında bir aydınlık gök yüzünde bir hoşluk oluyor, işte bizim varlıklarımız ayakta durduğumuz zaman hani kamette duruyoruz ya ayakta durduğumuz zaman minarenin ta kendisidir, bakın ağzımız şerefeye çıkış kapısıdır, şerefede ezan okunur, onun bir çıkış kapısı var, ağzımız işte o çıkış kapısıdır, beynimizdeki, aklımızdaki şerefe bizim başımızdır, yani vücudun en şerefli yeri başımızdır, minarenin de en şerefli yeri o şerefedir.

Onun uzunluğu yani yüksekliği o şerefeyi yukarıya çıkarmak içindir. Yani davet yerini mümkün olduğu kadar

yükseltmektir, minarenin görevi odur. yani yukarıdan sesi daha geniş sahaya yaymaktır ve birliği vahdeti temsil etmektedir. İşte onun etrafında dönmemiz bakın orada da bir tavaf var Kabe-i Şerif etrafındaki tavaf gibi, müezzin efendi çıkıyor minareye sağdan sola doğru “Allahüekber” diye başlıyor bir tur atarak okumaya devam ediyor ve başladığı yere geldiğinde yine başladığı söz ile “Allahuekber” diye bitiriyor. Allahü ekber diye başlıyor yine en sonunda kelime-i tevhid ile bitiriyor ama aynı yerde bitiriyor, yine aynı yerden kendi batın alemine çekiliyor, yani minarenin içine giriyor.

İşte lambaların yanması bazı hakikatleri biz kendi aklımızda kendi gönlümüzde yakmamız demek yani kendi karanlık varlığımızı aydınlatmamız demektirtir. Bu hakikatleri idrak etmemiz ve dikkatlerimizin çekilmesi için; zahirde o lambalar yanmakla, batında ise bizim aklımızda ve gönlümüzde ilahi nurların parlamasıdır. Minaredeki lambaların yandığını görünce sevinen insan kendi minaresindeki nur kandillerinin yandığını görünce sevinmez mi? Bu gecelerin hakikatleri kendi bölümleri içerisinde okunup anlaşılacaktır. Yukarıda da bahsedildiği gibi mübarek geceler, bir insanın manevi seyr’inin belirli mertebelerdeki yaşantılarıdır ve sadece ümmet-i Muhammede has özelliklerdir diğer ümmetlerin böyle kemalatları yoktur. Bizler ne kadar şükür ehli olsak azdır.

Kıymetli kardeşim! Değerli vakitlerini sadece suri ve şekli bir din yaşamakla geçirme. Bunların asıl ve özlerini de idrak edip yaşamamızda uygulamaya bak. En büyük kazanç, şekil ve mananın birlikte uygulanmasındadır.

Sayın okuyucum! Elindeki kitap bir roman değildir, bilim kurgu da değildir, seni heyecana sürükleyecek bir yanıda yoktur, ancak okuma zahmetine katlanır ve bir araştırmacı heyecanıile ve dikkatle, ilk anda anlaşılamayan yerleri bir kaç defa tekrar ederek incelersen, sana, seni tanıtmaya yardımcı olacaktır.

Ey gönül ehli kardeşim! Tasavvufta Hazarat-ı hamse, yani “beş hazret” diye tabir edilen bir kavram vardır, bunlara beş ilahi mertebede denir.

5- İnsan-ıKamil

4- Zat Alemi

3- Sıfat Alemi

2- Esma Alemi

1- Efal Alemi

Bu terimlere kitabın ilerliyen sayfalarında rastlayacaksınız, kısaca onları anlatmaya çalışalım.

Efal alemi : "Madde alemi, yaşadığımız alem" bunun üzerinde Esma alemi : "İsimler alemi, madde alemini oluşturan mertebe" Sıfat alemi : "Esma alemini meydana getiren güçler alemi.

(Ceberut alemi) bu Sıfat alemine Hakikat-ı Muhammedi de deniyor, kaynağını oradan alıyor. Zat alemi : "Mutlak zat mertebesi" İnsan-ıKamil :"Bütün bu mertebeleri ihata eden mertebenin adıdır." Dinimizi ve kendimizi gerçekten tanımamız yukarıda belirtilen mertebeleri bilmeğe bağlıdır. Sıradan bir yaşam alışkanlığından ayrılıp yolumuzu bulmamız en hayırlı iş olacaktır.

Çalışmak bizden, hidayet Allah'tandır. Hak'tan cümlemize sonsuz sevgi idrak ve fehim vermesini niyaz ederim. Amin.. İlahi, bu kitabtan meydana gelecek manevi hasılayı evvela Hz. Muhammed s.a.v efendimiz hazretlerinin ruhlarına ve Hz. Pir Hasan Hüsamettin Uşşak-i hazretlerinin ruhlarına hediye eyledim.

Sohbet tarihi 13/4/ 1987

Bakın şu özetlemeye çalıştığımız sohbeti o tarihte bir yerde yapmışız, böyle yaptığımız sohbetleri kasetlere alıyoruz bu çok iyi bir şey oluyor, böylece bir sürü kasedimiz var, zaman gelince onları özetliyoruz veya dinliyoruz veya dinletiyoruz tekrar eğer bunlar kayıda alınmamış olsa uçup gidiyor, yani, manadan gelen manalar gene manaya gidiyor, ama böyle

kasede alındığı zaman manalar madde imkanları ile dondurulmuş oluyor ve de sabitleştirilmiş oluyor, bir başka zaman geldiğinde tekrar dinleme imkanımız oluyor onun içinde mümkün olduğu kadar kasede alıyoruz sohbetlerimizi.

اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا Sadakallahül azim. Elhamdülillahi rabbil alemin vessalati vesselamı ala rasuline muhammedin ve ala ashabı ecmain.

BERAT KANDİLİ HAKKINDA

Muhterem gönül dostları.

Bu akşamki sohhelimizi gecenin özelliği dolayısıyla **Berat kandili hakkında** oluşturmaya çalışacağız. Cenabı Hak cümlemize bu gecenin hakikatlerini anlayacak uyanık bir kalp ve açık bir zeka nasip etsin. Tarikat dediğimiz bu sistemi ne yazık ki günümüzde ve geçmiş zamanlarda da çok yanlış anlamışız, tarikat dendiği zaman bazı duygusallık hallerin bazı zikirlerin, belirli bazı faaliyetlerin oluşumu zannetmişiz, halbuki tarikat aslında hiç böyle bir şey değildir, sonradan duygusallıkla bu hallere dönüşmüş, ama bu işlerin ilk kurucuları ismi üstünde olduğu gibi tarikat yoldur demişlerdir.

Şeriat, tarikat yoldur varana hakikat, Marifet ondan içeru. Eğer gayemiz Hakikat ve Marifete ermekse tarikatta kalmamamız lazımdır demekle tarikat dışına çıkalım demek istemiyorum, yolda kalmamamız lazımdır, demek istiyorum. Eğer yol ehliysek hedef ne ise oraya ulaşmamız gereklidir. Biz dün yola çıktık eğer yani bir tarikata girdik, İzmir yoluna girdik, tarikata girdik demek yani bir yola girdik, eğer akşam kaldığımız yerde kalmış olsaydık buraya ulaşamayacaktık.

Akşam kaldığımız yerde yani yolun her hangi bir yerinde değil, kilometresinde kalmak değil, orada oyalanmak değildir, hedefe varmaktır.

Netice ne olursa olsun hedefe varmaktır. Eğer gerçekten biz Hakk muhabbetli isek başımızı da kesseler, kellemizi de alsalar.

“*Yüzseler cümle vücudum kalmasa tende deri dönmezem bab-ı aliden hayderiyem hayderi”*

Diyen Nesimi gibi derimizi de yüzseler kafamızı da kesseler gene derim “La ilahe illallah Muhammedürrasulullah” yani anlatmak istediğim tarikat ehli olup orada uykuya dalmak değildir, tarikat yoldur bir araçtır. Gaye değildir. Oradan geçmemiz orasını atlamamız lazımdır. Orada kaldığımız sürece nasıl ki şeriatta kaldığımız sürece şeriattaki bedensel oluşumlar bize perde olur, tarikatta kaldığımız sürece de duygusal oluşumlar bize perde olur. Tarikat ile şeriatın arasındaki fark tarikatta biraz daha muhabbetin, duyguların artmasıdır.

Ama işte bu duygular bir gün gelir bize perde olur. Bu duyguları aşmamız lazımdır. Nasıl insan yolda giderken sisli bir ortama girer bazen yolun halidir sis de olacak kar da olacak yağmur da olacak buz da olacaktır. Soğuk da olacaktır, sıcak da olacaktır, yokuş da olacaktır, iniş de olacaktır, bunların hepsinin aşılması lazımdır. İşte biz aman burası yokuş aşağı kayar mı araba burada biraz dur, aman burası yokuş yukarı araba çıkar mı zorlanırmıyız dersek biz oralarda kalırız. İster yokuş aşağı olsun ister yokuş yukarı olsun, canını verinceye kadar çıkacaksın canını aldıkdan sonra da daha başka isteyecekleri bir şey de yoktur ki bizden.

Yolda varabilirsek varırız varamazsak canımızı vermiş oluruz, ondan ötesi de O’nu ilgilendiriyor zaten. Evvela uyanık bir kalp lazım ve açık bir zeka ve boş bir gönül ayrıca, eğer gönlümüzde bir sürü dünya sevgileri varsa biz hiç davada bulunmayalım. Hak yolcusuyuz şu yolda gidiyoruz Hakk

muhabbetliyiz diye bir davada bulunmayalım çünkü yanlış olur. hani iki karpuz bir koltukta durmaz derler ya.

Arabi aylardan Şaban ayının 14. gününü 15. gününe bağlayan gece Berat gecesidir.

Evvela berat kelimesine bir göz atalım. Berat gecesinin özellikleri şunlardır :

1- Kur'anı Keriym bu gecede "levh-i mahfuz"dan dünya semasına indirilmiştir. (Duhan Suresi 44/1-8 ayetleri)

﴿١﴾ حٰمٓ ﴿٢﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٣﴾ اِنَّٓا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ
مُبَارَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ﴿٤﴾ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ
﴿٥﴾ اَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٦﴾ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٧﴾ رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿٨﴾ لَٓا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
رَبُّكُمْ وَرَبُّ اٰبَٓائِكُمُ الْاَوَّلِينَ

"Ha mim. Apaçık olan Kitaba and olsun ki. Biz onu, kutlu bir gecede indirdik. Doğrusu biz, insanlarıu yarmaktayız. Katımızdan bir buyrukla her hikmetli işe o gecede hükmedilir. Doğrusu biz öteden beri peygamberler göndermekteyiz. Eğer kesin olarak inanırsanız bilin ki, bu senin Rabbinden göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbinden bir rahmettir. O, işitendir, bilendir. O'ndan başka ilah yoktur, diriltir ve öldürür. Sizin de Rabbiniz önceki babalarınızın da Rabbidir."

2 -Kıblenin yönü bu gecenin ertesi günü Kudüs'ten Mekke'ye (Kabe'ye) döndürülmüştür. Bakın bu çok mühim bir hakikattir, gelecek sayfalarda izahına bakacağız inşeallah.

3 -Mahlukatın bir yıl içindeki rızıklarına, alacaklarına ve ömürlerine dair Cenab'ıHak bu gecede takdirde bulunmuştur.

O yılın programı bu gece içinde yürürlüğe girmektedir. Peygamberimiz (S.A.V.) bu geceyi Hz. Aişe (R.A) validemize anlatırken şöyle buyurmuşlardır: "Bu gece Şabanın on beşinci gecesidir. Allahu Teala bu gecede Beni Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri kadar insanı cehennemden azad eder. Fakat bu gecede; kendisine eş ve ortak koşanların, müslümanlara karşı kin ve düşmanlık besleyenlerin, akrabaları ile münasebeti kesenlerin, hayat ve ihtişamlarına mağrur olanların ve ana babasına isyan edenlerin yüzüne bakmaz."

Şimdi yukarıda Beni kelb kabilesi diye bir söz geçti "kelp" bildiğiniz gibi köpek demektir, köpek kabilesi, neden öyle demişler, koyunları o kadar çokmuş ki o kabilenin çok koyuna olağan üstü fazlalıkta köpek gerektiğinden o kabilenin ismi koyun kabilesi değil köpek kabilesi olarak kalmıştır. İşte köpekten murad koyunları güdenler yani, yani muhafaza edenler diğer kabilelerde o kadar koyun olmadığından o kadar köpek de yoktur, efendimiz orada bir benzetme yapıyor, o kadar çok koyunları var ki diyor, o kabilenin o koyunların tüyleri kadar çok insanı o gece cehennemden azad eder diyor.

(Hadis Ramuz 1236)

"Allah: Şaban ayının ortasındaki Berat gecesinde dünya semasına tecelli edip müşrik ve haksız yere (başkalarına öfkelenip) düşmanlık yapan kimseden başka tüm insanları bağışlar"

(Hadis Ramuz 1289)

Şabanın yarısında (Berat gecesinde) Allah kullarına muttali olur: Mü'minleri bağışlar, kafirlere mühlet verir. Kin ehlini ise, kinlerini bırakıncaya kadar affetmeden kendi hallerine bırakır.

Yukarıda üç hadiste de değişik hadisler vardır, şöyle diyelim Berat gecesinde dünya semasına tecelli edip bakın cenab-ı Hakk sadece Berat gecesinde mi dünya semasına tecelli ediyor, hayır her an tecelli ediyor, yalnız bu gecede yaptığı tecellinin değişik bir tecelli olduğunu ifade etmek için dünya semasına tecelli eder diye ayrıcalık tanımışlardır. Allah kullarına muttali olur, diyor yani yaklaşır, onlarla birlikte olur

diyor, burada da yani bu gece insanların Cenab-ı Hakk'a yaklaşmaları çok kolaydır. Çünkü neden zaten Cenab-ı Hakk tecelli etmiş durumdadır, kul da aşağıdan yukarıya doğru miraç halinde olursa iş kolaylaşmış oluyor.

Muhterem canlar: Berat gecesinin ne olduğunu daha iyi anlıyabilmeniz için evvela Berat sözcüğünün neyi ifade ettiğini anlamamız gerekmekledir. Berat; bilindiği gibi bir kimsenin yükümlülükleriden kurtulmak, her hangi bir şekilde suçlanıp, o suçtan Beraat edip temize çıkmak, borcun ödendikten sonra aldığı ibra ve nihayet bulunduğu zor halden kurtuluştur, diye ifade edilebilir. Bu mevzu ile ilgili kitaplarda Berat kandili uzun uzadıya anlatılmıştır. Bizim bunlara ekleyecek pek bir şeyimiz yoktur. Biz daha ziyade gönlümüze geldiği, aklımızın erdiği kadarıyla bu gecenin bizlerdeki karşılık ifadesinin ne olduğunu söze getirmeye çalışacağız.

Berat: Beraat etme

Berr': "Ebrar" zümresi, yani iyiler toplumu: Birinci manada berat; Kişinin, Hakkın emir ve yasaklarına uyup bedensel yaşamını, bu kurallar üzerine bina edip isyan etmeden, günaha girmeden, her varlığa iyi bir muamele ile sürdürmesidir. Bunun karşılığında kazanacağı Rabbinin hoşnutluğu, onun berat'ı olacaktır. Bu genel hükümdür.

Ey Hak talibi olan canlar, Daha evvelce işaret edilen Regaib ve Mevlût yaşantılarıyla yani kendine olan rağbeti Cenab-ı Hakk'ın bakın her birerlerimize rağbeti vardır, bunu böyle bilelim yani muhabbeti vardır, bu cemaat olarak değil, dışarıda olanlara dünyanın öbür ucunda olanlara ister küfür ehli ister iman ehli olsun, her birerlerine bu insanla rağbeti vardır. Eğer rağbeti olmasa zaten dünyaya getirmez ne diye getirsin ki. Biz evimize eşya alırken istemediğimiz bir şeyi alır mıyız, kötü gibi gözükse de evde o eşyanın bir yeri vardır, yani bir ihtiyaç karşılamaktadır. Bizim varlığımız eşyanın varlığı yahut bu alemlerin varlığı onun regaibinin olduğudur yani ona bir rağbetin neticesidir. Belirli bir idrak seviyesine yükselen salik berat mevzuu ile de gerçek beratın ne olduğunu anlamaya çalışmalıdır.

Şurada ne varsa bir rağbet neticesindedir, eğer biz ortada isek bize rağbet eden birisi vardır ki bizi getirmiştir. Bu yönden çok büyük şanslı varlıklarız her birerlerimiz. İşte Regaib; rağbet ama bu rağbat sadece yetmiyor bu rağbete Mevlud'u, doğumu eklememiz gerekiyor, doğumla zuhura getirmemiz gerekiyor. şimdi diyelim ki herhangi bir eşya almaya rağbet ettik ama o eşyayı satan yere gidip de o eşyayı oradan alıp evimize getirmemiş isek yani doğumunu yaptırmamış isek o eşyanın gelmesi yeni bir doğumdur o evde veya herhangi bir şey, yiyecek olsun ne olursa olsun, yeni bir şey geliyorsa o doğumdur.

Ama onun gelmesi için rağbet etmek arzu etmek lazımdır, arzu edilmeden hiçbir şey alınmaz. İşte bu rağbet etmeyi doğum hadisesini de yaşamışsak daha evvelce işaret edilen Regaib ve Mevlid yaşantılarıyla belirli bir idrak seviyesine yükselen salik bakın bunlar hep birer basamaktır, insanı yukarıya doğru yükseltiyor Hakk yolunda, Berat mevzu ile de gerçek beratın ne olduğunu anlamaya çalışmalıdır. Şimdi ne oldu, Regaib ile bir rağbetimiz oldu mevlut ile bu rağbeti dünyaya getirdik ama bunun büyütülmesi lazımdır. İşte büyümeye başladığı zaman buluğ çağına girdiğinde çocuk günah işlemeye başlar.

Günah işlemeye başladığında bunu bu günah işlemekten kurtarmak lazımdır. İşte onu günahtan kurtarmak onun beratını almaktır. Eğer bu hadise olmazsa Miraca yükselmesi mümkün olmaz daha sonraki senelerde. Aslında Regaib olmazsa Mevlüd olmaz, Mevlüd olmazsa Berat olmaz. Ama biz bunları hayalimizde zahiri olarak yaptığımızı zannederiz, Cenab-ı hakk o zannımızla da kabul eder, etmez o ayrı sorun ayrı konudur.

Birinci berat günahtan, isyandan kurtulmaktır. Bu ef'al alemindeki berattır

İkinci berat ise kendinde var zannettiği benliğinden kurtulmaktır. Şimdi insanda üç tane benlik vardır. Biri nefsi benliktir, işte birinci Berat budur, ondan kurtulmak, orada aslında kurtulamıyor da onu ehil hale getirmiş oluyor. İsyandan küfürden kurtarıyor, ibadet ehli haline getiriyor onun birinci

beratı ef’al mertebesinde . Esma mertebesindeki beratı kendisinde var zannettiği kimliğinden sıyrılmasıdır. Buna izafi benliği deniyor. Birinci benlik nefsi benlik, ikinci izafi benlik, üçüncüsü de İlahi benliktir. İşte ulaşmamız gereken yer burasıdır. Bunlar bizim üstümüzde geçici elbiselerdir bu elbiseleri soyunmadıkça ilahi benliğimizi bulmamız yani Âdem yani halife olmamız mümkün değildir.

İkinci berat kendinde var zannettiği benliğinden kurtulmaktır. Aslında biz hep genel olarak bu benlik içerisinde yaşıyoruz. Kendimizi var zannediyoruz. Yani bize ait bir şeylerin var olduğunu zannediyoruz. Halbuki bizim bize ait hiçbir şeyimiz yoktur. Ne zaman ki İlahi benliği idrak ediyoruz o zaman bizdeki bizin ne olduğunu anlamış oluyoruz. O zaman bizim beşeriyetimiz gitmiş oluyor, zaten çoktan gitmiş oluyor, onun bir davası kalmıyor, gerçek benliğimiz ile var olmuş oluyoruz.

Şimdi birinci berat günahtan isyandan kurtulmak yani iyi bir kul olmak, ikinci berat kendinde var zannettiği benliğinden kurtulmak, birinci beratı gerçekleştiren kişi iyi bir insan olur, ikinci beratı gerçekleştiren kişi ise kendini bulan bilen bir insan olur.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

(Al-i İmran Sure 3/92 ayette)

“Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda infak etmedikçe birra yani iyiliğe eremezsiniz, muhakkak ki Allah onu bilir.”

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ

مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى

الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ
وَالسَّآئِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَالْمُوفُونَ
بِعَهْدِهِمْ اِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَآءِ وَالضَّرَّآءِ وَحِينَ
الْبَأْسِ اُولٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَاُولٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

(Bakara Sure 2/177 ayette)

"*Yüzleriniz! doğuya ve batıya çevirmeniz Berr (iyilik) değildir. Ancak berr, Allaha, ahiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere iman etmek, sevdiği mallarından yakın akrabalarına, yetimlere, fakirlere, yolculara, dilencilere ve kölelere dağıtmak, namaz kılmak, zekat vermek, söz verdiği zaman sözünde durmak, sıkıntılı zamanda zorlukta ve sıkıntıda sabretmektir. İşte bunlar doğru kimselerdir ve bu kimseler muttakilerdir.*"

Yukarıda bahs edilen iki ayet ve benzeri daha bir çok ayet zahiri manası itibari ile birinci beratın hakikatini çok açık bir şekilde anlatmakladır, Ayrıca batıni manası itibariyle de ikinci ber'ata atıf vardır, yeri geldikçe değinmeye çalışacağız.

Muhterem Hak yolcusu; Ber'at gecesi sadece senede bir defa gelen bir gece değil, ayrıca hayatında gerçek bir yaşam olan "kendine ulaşma" yolunda büyük bir aşamadır. Yani o berat gecesi sadece belirli bir gecede bir defaya mahsus olarak gelmez, yani bunu böyle bilmeyin bu her gece olabilir, senenin her hangi bir gecesi size ait berat gecesi olabilir, o gelen berat gecesi umumidir yani herkes ile birlikte birliktelik islami birliğin oluşması için bir gecedir.

Cenab-ı Hakk dileseydi yahut (sav) Efendimiz deseydi ki bu geceleri güneş takvimine göre yapın deseydi bize bu vakitlere zamanlara çok büyük haksızlık olacaktı. İnsanlara da zamana da haksızlık olacaktı. Neden? nasıl yıl başı hep 1 Ocakta ise bu mübarek geceler de hep aynı ayın günlerinde olacaktı, o

zaman sadece o gece şereflenecekti diğer geceler bundan nasibini alamamış olacaktı, ramazan da aynı olacaktı, diğer aylar Ramazandan nasibini alamamış olacaktı. Neden bunu kameri aya bağladılar, çünkü Kamer hakikat-i Muhammedinin hakikatidir. Yani Hakikat-i Muhammedi'nin temsilcisidir timsalidir. "*Talâal bedri aleyna*" diyor ya, "başımıza ayın on dördü gibi doğdu" veda tepelerinden gibi.

İşte "levlake levlak lema halaktul eflak" , وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً

لِلْعَالَمِينَ 21/107 olmasaydı (sav) efendimiz

Daha evvel de söylemeye çalıştığımız gibi bu dini takvimi hicri takvime göre ayarlamışlar, işte o da (asv) Efendimizin hakikatine uygun olması dolayısıyladır. Eğer Güneş takvimine, miladi takvimine göre kullanılmış olsaydı diğer günlere haksızlık edilmiş olacaktı, alemlere rahmet olması dolayısıyla (asv) Efendimiziin günlere de rah- meti vardır, aylara da rahmeti vardır, o yüzden kamer takvimine göre ayarlanan bu mübarek geceler belirli süreler içerisinde her geceye bir Berat gecesi, her geceye bir Kadir gecesi Miraç gecesi belirli dönüşümler içerisinde mutlaka gelmiş oluyor.

Yaza da gelmiş oluyor, kışa da gelmiş oluyor, baharlara da gelmiş oluyor, Bayramlar da aynen bu şekilde Ramazan da aynen bu şekilde bir bakıyorsunuz otuz küsur sene içerisinde bir seneyi dolaşıyor Ramazan bayramı gene aynı aylara geliyor. İşte her yıl on gün ileriye gitmek suretiyle onar gün onar gün bünyesine alarak o günlere şeref bahşediyor, o günlerin kıymetini arttırmış oluyor, bu netice itibariyle her günün bayram her gecen Kadir olsun derler işte buna dayanarak söyleniyor, aylar da günler de değerlerini böylece şereflerini almış oluyorlar nasiplerini almış oluyorlar.

İşte Berat gecesi sadece senede bir defa gelen bir gece değil, ayrıca hayatında gerçek bir yaşam olan kendine ulaşma yolunda büyük bir aşamadır. Eğer onları biz bir gece ile sınırlamış olsak kendimize ulaşamayız hep o gecede kalırız.

Kişi kendine ulaşamazsa Hak'ka da ulaşmasına yol yoktur. Küçücük bir hesap yapalım genelde insanlar Cenab-ı Hakk'ı tenzih mertebesi itibariyle ötelerde ararlar, nasıl deriz, Arş-ı alâsının üstünde tahtında oturur gibi, bir çok ifadeler ile belirtmeye çalışırız, ne deriz zamandan ve mekandan münezzehtir. Dolayısı ile zamanın ve mekanın dışına çıkarmış oluruz. Peki o zaman nasıl ulaşacağız biz zaman içinde yaşıyoruz. Küçücük bir hesap yapalım bütün insanlar ömürlerini Âdem (as) a verseler, bizim en büyüğümüz babamız olması şerefi ile yani itibariyle bizim temsilcimiz olarak göndersek, Hakk'a göndersek, bütün ömürlerimizi onun ömrüne verip O'nun ömrünü uzatsak milyarlar sene ömrü uzun olsa O'nu Cenab-ı Hakk'a temsilci olarak göndersek bütün insanların tek temsilcisi olarak gene Hakk'a ulaşması için yol ve imkan yoktur, sadece bizim galaksimizin dışına çıkamaz, Saman yolu galaksisine bile ulaşamaz. Yani içinde bulunduğumuz bu sistemin dışına çıkamaz o kadar uzun sürede.

Çünkü ne diyor, saniyede üç yüz bin Km kızla gidilse yüz milyar senede daha insanların tesbit edebildiği hudutlara son hududuna değil insanların tesbit edebildiği hududa gidebiliyor ışık hızı ile, o da bilim olarak fizik olarak giden bir vasıta yoktur. Daha henüz bu alemin sınırlarını tanıyamamışız, bu alemin dışına attığımız Cenab-ı Hakk'a nasıl ulaşacağız, kendimize ulaşamamışız, Cenab-ı Hakk'a nasıl ulaşacağız. Ama Cenab-ı Hakk buyuruyor ki ben uzaklarda değilim, ben sizinle beraberim ben şah damarınızdan daha yakınım, nereye baksanız benim veçhim oradadır, bir kişi bana dua ettiği zaman ben onun duasını duyarım, icabet ederim diyor, bakın Berat gecesi Şaban ayının 15. Gecesi dünya semasına tecelli eder diyor.

Peki Cenab-ı Hakk nasıl alemlerin ötesinde, yani tenzih mertebesi olarak alemlerin dışında, işte biz hep islamiyeti yanlış anlayıp değerlendirmemizin neticesinde Cenab-ı Hakk kendini bu alemlerde var olduğunu kendisi söylediği halde biz hayır sen değilsin güya hürmeten sen alemlerin dışındasın diye O'nu kendi gönlümüzün de dışına atıyoruz, alemin de

dışına atıyoruz, sonra da olmayacak iş, O’na ulaşmaya çalışıyoruz. Yani kendimiz uzaklaştırıyoruz kendimiz O’na ulaşmaya çalışıyoruz. Ne kadar ters ve boş bir iş ve çalışmadır. Uzaklaştıracağına yaklaşmaya bak, çünkü O yaklaşmış zaten.

Yaklaşmış da değil bu varlığın içindedir, وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ 2/255 O’nun kürsisi semavat ve arzı ihata etmiştir, vasidir yani kaplamıştır, hem içeriden hem de dışarıdan her yönüyle kaplamıştır, وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ 2/115 ayetindede açık olarak belirtiyor. “Doğu da O’nundur, batı da O’nundur, nereye dönerseniz O’nun veçhi oradadır, O’nun ilmi her şeyi kaplamıştır, O her şeye hakimdir” biz daha halen O’nu ötelerde arıyoruz. Neden, hayelimizde kurduğumuz bir Allah, hayelimizde kurduğumuz bir din yüzünden yahut bir tarikat bilgisi yanlış eksik yüzünden O’nu ötelere atıyoruz kendi içimizde iken, şah damarımızdan yakın olan şey sana bana hayat veren hayatı olan şey uzakta olur mu? *“Ben arar idim taşrada o can içinde can imiş* “ diyor. yani dışarıda arar idim halbuki o canımın içinde can imiş diyor. hani “*Çık aradan kalsın yaradan”* demişler ya, işte buna ulaşmak için evvela kişinin kendine ulaşması lazımdır, kendi beratını kendi regaibini kendi mevlidini kendi Beratını hazırlaması lazımdır ki buralardan geçtikten sonra O’na ulaşsın.

Bu yaşantılar kendine ulaşma yolunda büyük bir aşamadır, kişi kendine ulaşamazsa Hakk’a da ulaşmasına yol yoktur.

Birimsel varlığın Hak yolunda en büyük engeli kendine ulaşamamasıdır. Yani kişinin kendi birimselliği Hakk’a ulaşmasına manidir. Çünkü o hep dışarılara atar, ötelerdedir der uzaklaştırır, çünkü nefsinin işine hep öyle gelir uzaklaştırır. İşte bu nedenle burası bir yol ayrımıdır. Yani Berat hadisesi,

Burada ya benliği ile hayatını sonuna kadar sürdürür, Hak'tan ayrı düşersin veyahut kendini aradan kaldırır, gerçek batını "berr"e ulaşır beratını alırsın: yani insan belirli bir yola gittikten sonra yol ayrımı gelir, eğer hangi yoldan gideceğini bilemezse o yolun sonu eğer isabetli değilse hüsrana uğratır, ama gerçek doğru yol üzerinde ise hele o yolda tabela varsa o çok kolay olur ona istikametini ok ile gösterir.

Ama bir yanlış yola girerse o zaman kendi varlığı içerisinde dönüp dolaşıyor, birimsel varlığında bir yere ulaşması mümkün olmuyor. Birimsel varlığın Hakk yolunda en büyük engeli kendine ulaşamamasıdır. İşte burası yol ayrımıdır, burada benliğin ile hayatını sonuna kadar sürdürürsün Hakk'tan ayrı düşersin veyahut kendini aradan kaldırır, gerçek batını berre ulaşır, beratını alırsın İşte o zaman kıblen değişir, gerçek kıblene dönersin. Biz namaz kılarken kıbleye doğru dönüyoruz, ama hakikaten kıbleye dönüyor muyuz? Cesedimiz dönmüş gibi gözüküyor ama manen batınen özden acaba kıbledemiyiz.?

Bazen arkadaşlar rüya görürler, yani bu yolda olan kimseler çoğunlukla görürler, kendisi bir camide bir tarafa doğru namaz kılmaktadır, bakar cematın bazıları başka tarafa dönmüşlerdir, bazıları başka tarafa dönmüşlerdir bazıları tam ters istikamete dönmüşlerdir. Merak eder acaba ben mi yanlışım nasıl oluyor bu iş diye, işte bakın o, o kadar açıktır ki oradaki zuhurat her kişi kendi kıblesine yönelmiş kendi idrak ettiği yöne yönelmiştir. Ama işte bunların içerisinde gerçek kıbleyi bulup ta oraya ulaşmanın gerekliliği vardır.

Özel hitapların gelmeye başladığı yer burasıdır. Onun için Kuran-ı Keriym bu gecede dünya semasına inmeye başlamıştır, bir başka ifade ile senin gönül semana ilahi hakikatler inmeye başlar. Çok yüce ve ulvi hallerin başladığı bu hali CenabıHak cümlemize nasib etsin.

﴿٢٧﴾ يَٓا اَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٨﴾ اِرْجِعِي اِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٩﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي (Fecir Suresi 89/27-28 -29 ayette)

“Ey tatmin olmuş, huzur bulmuş mutmainne nefs! Sen ondan razı o da senden razı olmuş olarak Rabbine dön” ve benzeri hitabların kaynağı bu haldedir yani bu mertebedir. Her ayetin bir zuhur mahali vardır, bir de ifade ettiği mertebenin manası vardır, her ayet herkese hitap ediyor ama kim ki, hangi mertebede ise o mertebenin ayeti özel olarak o kimseye hitap ediyordur.

Bakın genelde Kur’an-ı Kerim يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا der “ey iman edenler “ bakın bu genel hitaptır, ama buradaki hitabın özden bir hitap olduğunu görüyoruz. Fazla akıl sahibi olmamıza gerek yoktur, bakın يَٓا اَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ey mutmainne nefse ulaşmış kimse اِرْجِعِي اِلَى رَبِّكِ rabbine dön, peki oraya gelinceye kadar hep rabbimize dönmedik mi, yani secdemizde, kıblemizde o değil miydi, demek ki değilmiş, öyle olsa rabbine dön demez. Biz başka tarafta isek Cenab-ı Hakk rabbine dön diyor ayet-i Kerimesinde. Biz gerçekten rabbimize dönmüş olsak “ey rabbına dönen kişi yolunda devam et” gibi ifade ile gelir, اِرْجِعِي اِلَى رَبِّكِ bakın rabbına dön, demek biz başka yerlerde dolaşıyormuşuz.

Başka bir Sure-i Şerif’in sonunda ﴿٩٨﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٩﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

15/98-99 orada yakıyn gelinceye kadar rabbine ibadet et diyor. diğer tarafta rabbına dön diyor. bir çok ayetlerde وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ 2/210 bütün işler Allah'a dönecektir, sizler hepiniz Allah'a döndürüleceksiniz diye böyle hitaplar vardır. İkaz yönlü hatta biraz da iğneli hitaplar vardır. Eğer biz ömür boyu rabbımıza dönmüş olsak bu ayetler bize gelmezdi, döndürüleceksiniz, oraya ulaşacaksınız ulaştırılacaksınız diye gelmez, hani tabutların üzerindeki yeşil örtüde bir tarafında كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ 3/185 Her nefs ölümü tadacaktır yazar diğer tarafta اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ 2/156 Muhakkak ki biz Allah içiniz ve biz O'na döndürüleceğiz. Bakın buradaki ifade başkadır, işte bu söz idrak sahibi insanların nereye döndürüleceklerini bilen insanların söylediği sözdür, bakın döndürüleceğiz diyorlar, biliyorlar. İşte bu da mutmainneye ermiş kimselerdir. Yapacağı işi de başlarına geleceği de biliyorlar. Ama diğer ayetlerde "döndürüleceksiniz" onun için baştan dönelim de o hitaba maruz kalmayalım inşeallah. İşte böyle özel hitapların geldiği yer berat hakikatini idrak ettikten sonra ancak oluşmuş oluyor.

KIBLENİN DEĞ İŞMESİ

Şaban ayının on beşinci (15.) günü olan Berat gecesinin ertesi günü vuku bulmuştur. Ey salik: Çok dikkat et ve iyi anlamaya çalış bu hal hayalında gerçekten pek mühim dönemeçlerden bir tanesidir. Mekkede bulunduğu sırada Peygamberimizin önceleri Ka'be'ye, sonra da Beyt'ül Makdis'e yani Kudüse doğru namaz kılması emredilmişti. Mescid-i Aksa aynı zamanda bizim de kıblemizdir, Hıristiyanların, Musevilerin olduğu gibi bizim de kıblemizdir. Bakın (asv) Efendimiz islamiyeti yerleştirirken ne kadar hadiseler olmuşsa ne kadar

şekilde olsun manada olsun hadiseler olmuşsa bunların hepsinin birer hakikatleri vardır, biz bunların hepsini idrak edip yaşamamız gerekiyor, gerçek Müslüman, islam mü'min olabilmemiz için.

Ama biz bunları tarihi bir hadise imiş gibi sadece onlara has bir oluşumlarmış gibi duyuyoruz okuyoruz yahut tatbikine çalışıyoruz, halbuki bunların hepsi kıyamete kadar gelecek her bir birey Müslümanın başından geçmesi tahakkuk etmesi lazım gelen hadiselerdir. Madem ki Ümmet-i Muhammed'iz O'nun ümmetiyiz, O'nun arkasından gidiyoruz, O'nun izini sürdürmeye çalışıyoruz, O ne yapmışsa sadece şekli olarak değil mana olarak da idrak ederek yapmamız gerekiyor, ki gerçek mü'min ve muvahid olalım.

Mekke'de bulunduğu sırada peygamberimizin önceleri Kabe'ye sonraları da Beyt-ül Makdise yani Kudüs'e doğru namaz kılması emir edilmişti O zaman (asv) efendimiz Mekke şehrinde iken daha hicret etmemiş iken namaz kılıyorken Mescid-i Aksa'ya doğru yönlerini çevirmesi emri vardır. 18 ay kadar böyle hatta Medine'ye hicret ettikten sonra da bir süre Mescid-i Aksa'ya yöneliyorlar. Onun için Mescid-i Aksa başlı başına bir mevzudur, sonra O'nun hakikatine inşeallah tekrar bakarız. Yalnız kısaca şöyle yapalım, (sav) Efendimiz Mescid-i Aksa'ya doğru yöneldiği zaman şöyle yapıyormuş, Mescid-i Aksa Kabe ve namaza durduğu yer bir çizgide iken namaza duruyormuş, böylece Mescid-i aksaya yönelince arada Kabe de olduğundan aynı zamanda kabe'ye de yönelmiş olacaktır.

Yani evvela Kabe-i Şerif'e ama emir de Kudüs olduğu için dolayısı ile onun üstünden veya içinden geçirerek mana aleminde düşüncesini oradan geçirerek ilk yöneldiği Kabe-i şerif olmak üzere ikisine birden yöneliyormuş. Vakta ki Medine'ye gidiliyor, Medine'ye gidilince bu oluşum ortadan kalkıyor, mecburen kalkıyor, Efendimiz ve sahabe-i Kiram böyle namaz kılmaya devem ediyorlar emir olduğu için ama bakara suresi 144. Ayette belirtildiği gibi gönlünden Kabeye yönelme arzusunda olduğunu söylermiş. Ne zaman 144. Ayet

geldiği zaman فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ kıble yine Mescid-i Haram'a döndürülüyor, işte bu kıblenin değişmesi öyle bir hadisedir. Demek ki bizlerde de böyle bazı hadiselerin olması lazımdır, Kıble değişikliği yani yön değişikliği yani anlayış idrak müşahede değişikliği lazımdır. O değişiklik de tabi nerede yapılması lazımsa orada o değişikliği yapmak gerekiyor ve hangi zamanda yapılması lazımsa o zamanda yapılması gerekiyor.

Peygamberimizin Medineye hicretinden önce Ensarında namazlarını iki yıl kadar Beyt'ül Makdis'e yönelerek kıldıkları rivayet edilir. Peygamberimiz Mekke'de bulunduğu sırada namaz kılarken Beyt'ül Makdise doğru yönelir, Ka'be de kendisinin önünde bulunurdu. Halbuki kendileri Ka'be tarafına yönelerek namaz kılmayı arzular dururdu. Peygamberimizin Medine'ye hicretinin on sekizinci (18.) ayına rastlayan Şaban ayının ortasındaki bir Pazartesi günü zaman zaman; gittikleri "Ben-i Selime"mescidinde kıldıkları bir öğle namazının ikinci rek'atinde ;فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ (Bakara Suresi 2/144 ayeti)

"Yüzünüzü Mescid-il Haram tarafına dondurün" Ayet- i kerimesi nazil olunca hep birlikte yüzlerini Kudüs'ten Mekke'ye döndürmüşler, namazlarını böylece tamamlamışlardır. Bu mescidin ismi de "Kıbleteyn""iki kıbleli mescid"olmuştur. Ziyaret edenler bilirler. Bu hususta daha başka rivayetler varsa da yeri olmadığı için almıyoruz Burada mühim olan, mutlak bir dönüşümün olduğunu düşünmektir. İşte bu bir Berat gecesi sabahında olması çok enterasan bir hadisedir. Bu hususta başka rivayetlerde var ama bu daha sahih bir oluşumdur. Burada mühim olan mutlak bir dönüşümün olduğunu düşünmektir. 2/144

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى السَّمَآءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَيهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ

"Ey habibim yüzünü gökyüzüne döndürdüğünü görüyoruz, elbette seni razı olduğun tarafa döndüreceğiz, o halde yüzünü Mescid-il Haram tarafına döndür ve nerede olursanız olun yüzünüzü mescidil haram tarafına döndürünüz."

Efendimiz ile birlikte bütün ümmete bu ifade vardır.

Burada hem Rasulullah'a ve hem de ümmetine hitap vardır, bir dönüşüm gereği vardır. O zaman olan bu hadiseler, her zaman devamlı oluyor. Hz. Rasulullah din-i mübin-i islamı yirmi üç (23) senede yerine oturtmuş, biz ise "eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden rasulüllah" dediğimiz zaman hemen gerçek müslüman olduğumuzu zannediyoruz, neden?... Efendimizin Müslümanlığı sadece vahiyle değil O'nun seyr-i süluğu daha çocukluğundan devam ediyor. Hira da bunu daha da güçlendirmiştir. İşte Cebrail (as) geldiği zaman bakın çok enterasan hadiseler var hep biz bunları şartlanmış kafalarımızla öylece geçiştiriveriyoruz, ilk ayet geldiği zaman اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِى خَلَقَ 96/1 bakın Hz Peygambere Kur'an-ı Kerim'in tamamını getirmedi, daha evvelce de O'na bazı ayetler vermedi ki "Oku" diyor, neyi okusun ki. Elinde hiçbir metin yok iken ama اِقْرَأْ "Oku" kraat et "oku" diyor, neyi okusuni okuyamam kadir değilim diyor. Biz de zannediyoruz ki okuma yazma bilmiyor da "okuyamam" diyor zannediyoruz. Elinde okunacak bir şey yok ki neyi okusun. Cebrail (as) اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِى rabbının ismi ile oku diyor

işte بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ oradan kalıyor. Ama orada bakın Allah'ın ismi ile oku demiyor dikkat edin, Hakk'ın ismi ile oku, Rahman'ın ismi ile oku demiyor. Rabbının ismi ile oku diyor, bu ne demektir, biraz kafamızı işletirsek hemen anlarız, yani, islamiyetin ilk ilim mertebesi düzeyi ilk başlangıç yeri rububiyet mertebesi ilmidir. Yani Esma aleminin ilmidir. Rab mertebesi esma-ı İlahiye isimler alemidir. Çünkü o güne kadar Âdem (as) dan beri gelen peygamberler diğer ilimleri getirdiler insanlığa hediye ettiler, (sav) Efendimiz aslında zat mertebesi Tevhid-i Zat ilmini öğretmek için geldi, ama bağlantı olsun diye iki mertebe aşağıdan başlattılar onu bakın sistem nasıl güzel çalışıyor.

Yani eğitime iki aşağıdan başlattılar, esma mertebesinden, ef'al mertebesinden değildir. Yani islamın en alt düzeyi Rab mertebesini bilmek olması lazım geliyor, bu hakikatler ışığında. Rabbının ismi ile oku, rab mertebesinden izaha başla Allah'ı tanıtmaya başla diye o "Oku" demesi. Mevlana Hz leri Mesnevi-i şerifin başında "Bişnev" diye başlıyor. Dinle nayi için şikayet etmede, ayrılıklardan firag etmede, beni kamışlıktan kestiler, gözüm başım yardılar, içime nefes üflediler, heva üflediler, bu benim içimdeki nefs-i heva değil, benim içimdeki ilahi aşkın ateşidir ateştir o benim içimdeki üflenen, nefsi heva değildir benim içimdeki kimde bu ateş yoksa yok olsun.

İşte her birerlerimiz birer kamışdan ney'iz, tarladan kesilmiş yani ruhlar alemi, tarlasından kesilmiş dünya alemine atılmış birer kamışlarız, burada içimizi delecek bir usta lazım, boğum boğum o delikleri açacak bir ustanın elinde de inleyen nağmeler meydana getiren bir ney olmamız gerekiyor. O neyin sesi kendinden değil, üfleyenin sesinden geliyor, kim ki böyle ney haline gelirse ona üfleyen Hakk'ın elinden başka bir şey değildir.

Mevlana Hz leri o kadar büyük kemalat göstermiş ki Mesnevi-i Şerifin başına "Bişnev" kelimesini koymakla, "Dinle" diyor, bakın Cebrail (as) da Hz peygambere "Oku" diye geliyor. Biri kulağa biri dile hitap ediyor. İşte evvela bir insanın

dinlemesi gerekiyor. evvela dinleyecek hem de çok iyi şekilde dinleyecek muhabbet olarak gönlünde ne kadar şey varsa balkondan dışarıya bırakmak suretiyle içini boşaltmak suretiyle ney gibi. Tebareke-i Şerifte وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ 67/23 diyoruz. Sizin için kulaklar verdi, gözler verdi ve fuad kalpler verdi. Demek ki insanda faaliyete geçmesi gerekli evvela kulak, sonra göz, duyduğunu müşahede edecek, sonra fuad, kalbi ile huzur bulmuş olacak. Yani duyduklarını gördüklerini müşahede etmiş olacaktır. İşte bundan sonra da dil olacaktır ve "İkra" hitabını yayıcı onun temsilcisi olacaktır. Hz Rasulullah dini-i Mübin-i İslamı 23 senede yerine oturtmuş, biz ise "eşhedüenla ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeder rasulullah" dediğimiz zaman hemen gerçek Müslüman olduğumuzu zannediyoruz. Neden çünkü sistem ortada var, bir tek şehadet kelimesini söylemekle bu sistemin tamamını kabullenmiş oluyoruz.

Fakat bu kabullenmek yaşamak demek değildir. Bu sistemi yaşamak din-i mübin-i islam hangi seyr üzere devam etmiş ise bizim de o seyri sürdürüp yaşamamız gerekmektedir. Yukarıda gördüğümüz Ayet-i kerime bize Hakk'a uzanan yolda çok büyük bir kılavuz oluyor. Zahiri manasıyla kişinin kıldığı namazın istikametinin değişikliğidir. Fakat batında ise sonsuz manalar ve yaşam olgusunu meydana getirmektedir. Bu Ayet-i kerimenin ışık tuttuğu hususları mümkün olduğu kadar anlamaya çalışalım. "Vechini döndür" ayetini. Kıble değişmesinin bir Berat gecesinin hemen ertesi günü olması acaba bir tesadüf müdür?...

Yoksa bir gerçeği mi ifade etmektedir? ... Kudüs'te Beyt'ül Makdise dönmek ne demektir?...

Mekke'ye, Kabe'ye dönmek ne demektir?... Her ne kadar kişi, suret olarak Kabe'ye dönüyor ise de acaba, batınen iç ve gerçek haliyle nereye dönmektedir?.. İnsanın varlığında bulunan hayal, vehim ve izafi benlik, onu pek çok şeyi sathi

olarak yaptırmakta ve yanlış değerlendirmekledir. Bu yanlışlardan ve eksikliklerden kurtulması için kişi nefsini iyi tanımalıdır. Cenab-ı Hak c.c isteseydi Müslümanları doğrudan doğruya Kabe'ye yöneltirdi. Bir müddet Kudüs'e "Mescid'il Aksa"ya döndürulmesinde elbette büyük sırlar olacaktır.

Yüce dinimiz sadece sathi değil, derinliği ve yüceliği olan bir dindir. Bizlere düşen idrakımızı sonuna kadar geliştirmeye zorlamak ve bunun için çalışmaktır. Gerçek ilahi kimliğini bulamamış bir kimse hayal aleminde yaşamaktadır. Bu hayal aleminden çıkması ve gerçek aleme ulaşması kendisine sonsuz lütüflar kazandıracaktır.

k-01-b-2- 30:34

EY HAK YOLCUSU:

Regaib ve Mevlûd yaşantılarını geçerek Berat yaşantısına doğru yoluna devam edersen, sana daha bazı gerçeklerin açıldığını müşahede etmeye başlarsın.

1 - İbrahim (as)kendi kurduğu Kabe'sine dönerek ibadet ediyordu, "Tevhid-i Efal".

2 -Daha sonra Musa (as). "Kuds"e yani kendi mabedine doğru ibadet etti, bu da tenzih, "Tevhidi Esma"dır.

3 - Daha sonra İsa (as) da "Kuds"e döndü bu da teşbih "Tevhid-i Sıfat"tır.

4 -En sonunda Hz. Muhammed'de kısa bir müddet "Kuds"e, daha sonra da"Kabe"ye döndürüldü, bu da "Tevhid-i Zat"tır. "Mekke" deki Kabe Allah'ın evi "beytullah"tır. "Kudüs" teki bina ise "beytül Makdis"(mukaddes ev)dir. İşte Hak yolcusu evvela zahiren tevhid-i ef'al'de "Kabe"ye dönerek ibadet eder. Daha sonraki ibadetlerinde her ne kadar zahiren Kabe'ye doğru dönüyor ise de, batınen farkında olmadan düşünce yapısı itibari ile "beytül Makdis"(mukaddes ev)e yönelmektedir, çünkü itikadı "tenzih" Allahı ötelerde aramaktadır. Sonra ibadeti "teşbih"olur, Allahı varlıkta arar.

Eğer gerçek tevhidehli olursa yine yüzünü “Ka’be”ye, “beytullah”a Allah’ın evine çevirir çünkü “tenzih”i ve “teşbih”i birleştirmiş gerçek mü’min olmuş ve sur-i tevhid’den batın-i tevhid’e ulaşmış ve Oradan da yol bulursa “ehadiyet”e ulaşacaktır.

Böylece Allah’ın evine dahil olmuştur. Kıblesinin değişmesi, kişinin Hak yolunda gelişmesinin ifadesidir. Değişiklik olmayan yerde ilerleme olmaz. Bu değişikliği gerçekleştirebilen kimse gerçek beratını almış, kendini tanımış, kendinde nasıl bir ilahi oluşum meydana geldiğini anlamış, izafetten kurtulmuş, kendindeki gerçeğe ulaşmış olur. Suri ve bedensel ibadetine epey zaman devam eden salik bu işin bu kadar olmadığını ve daha bir çok şeylerin olması gerekliliğini idrak ettiğinden, “*ya Rabbi beni gerçeğe yönelt*” diye dua eder, zikir ve ibadetlerini arttırarak sürdürür. Cenab-ı Hak ona yardımcı olur ve gönlünde yeni oluşumlar meydana gelmeye başlar ve bu yola, yüzünü gerçek Muhammed-i olmaya çevirir.

Bir başka anlayış ve izah ile, ibadetlerini kendi kendine yapan bir kimse gelişme arzu ediyorsa, kamil bir mürşit bulup ona tabi olur, sözünden çıkmaz, tavsiyelerini tutar, böylece aklında ve gönlünde açılımlar meydana gelir, gayreti kadar hakikate ulaşır. Gerçek kamil mürşit, “Beytullah”(Allah’ın evi)dir, o’nun sırrıdır, o’nun habibidir. İşte dervişin mürşidine yönelmesi, onun kıblesinin değişmesidir, bu da onun nefsinden beratı’dır. Daha evvelce bahsedilen ayet-i kerimede Cenab-ı Hak لَيْسَ الْبِرَّ اَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ (Bakara 2/177)

“yüzlerini, doğuya ve batıya Mekke ve Kudüs’e çevirmeniz” “birre ermek” berat almak değildir, demişti: Yani zahir ve şartlanmış olarak her iki kıbleyede dönmeniz sizi kurtaramaz, berat’a eremezsiniz. Berat’a ermek için bunun gereğini yerine getirmelisiniz, o da

- evvela Allah’agerçeği ile iman,

- ahiret gününe iman, sendeki izafetin tükenip yerine Hakk'ın kaim olması, senin ahiretindir.
- Meleklereiman, sendeki güçlerin Allah'ın melekleri olduğuna iman.
- Kitaplara iman, gönlüne gelen ilhamlara iman.
- Peygamberlere iman. Manevi bilgide yakınlık,
-yakın akrabalarına malından vermek,
- yetimlere, manevi babası olmayanlara vermek;
- fakirlere, fakr haline ulaşmışlara vermek;
- yolculara, Hak yolunun yolcularına vermek;
- dilencilere, Hak yolunda ilahi hakikat taleb edenlere vermek;
- kölelere, nefsinin kölesi olan kimselere ilim malından vermek; onların kurtulmasına katkıda bulunmak,
- ve namazı dosdoğru kılmak, hakiki Ka'be'ye dönmek,
- zekat vermek, kendisine verilen ilim malından üstüne düşeni tahsil ettirmek,
- söz verdiği zaman sözünde durmak, Hakla olan ahdinde durmak,
- sıkıntılı zamanda zorluklara sabretmek,
- nefsine zor gelen hallerde geri dönmemek büyük bir sabırla yapması gerekeni yapmaktır.

İşte bu kimseler doğru kimselerdir, yani "ebrar"dandır.

Yukarıda belirtilen özellikleri taşıyan kimseler ancak doğru kimselerdir, ve bu kimseler "muttaki" kimselerdir. Bunların ittikaları sadece zahiri değil gerçek manada kendilerinde mevcud olan Hakk'ın varlığını unutmaktan sakınmalarıdır. İşte böylece hayatlarını gerçek manada değerlendiren kimseler zahir ve batın tam anlamıyla beratlarını alan Hak yolunda bir hayli mesafe kat eden mutlu ve kutlu kimselerdir. Allah c.c. bizleri de onların sınıfına dahil etsin. Amin.

Yukarıda "ittika" muttaki geçti hani bir çok mevzularda "ben ittika ediyorum, ben ittika yapıyorum, muttaki oluyorum" yani ben sakınıyorum gibi ifadelerle bunu bedensel ve zahiri manada bir sakınma olarak görüyoruz, düşünüyoruz. Yani ne kadar uzun giyersek ittika ediyoruz ne kadar şüphelilerden korunursak ondan ittika ediyoruz, işte herhangi bazı şeylerden

sakınıyoruz, mümkün olduğu kadar islami yönde yaşamaya çalışıyoruz. Fakat burada ittikanın en gereklisi olan en mühimi olan hatta kendi varlığının hakikatini Hakk'ın hakikati olduğundan ayırmak bunu unutmak bunu unutmaktan sakınmak. Esas ittika budur, batını ittika budur. Kendi varlığının hakikatini Hakk'ın hakikati olduğundan unutmaktan sakınmak.

Bir rivayette de, Berat gecesinde Zem Zem'in çoğaldığı da belirtilmekledir. Bu da o gece gönül kuyusunun veriminin artması ilahi varidatın taşması'dır, diyebiliriz. Genel kanı, Kuran-ı Keriym'in Berat gecesinde, "levh'i mahfuz"a Kadir gecesinde de Peygamber efendimize inmeğe başlaması yönündedir.

Biz, gönlümüze geldiği üzere, haddimiz olmadığı halde, Ku'ran-ı Keriym'in dört (4)nüzul mertebesinin olduğunu düşünüyoruz. Kur'an-ı Kerim nazil oldu deniyor ya 23 senede peki nereden nazil oldu, gökten nazil oldu diye bakıyoruz, yukarıdan nazil oldu diye bakıyoruz. Devamlı dönmekte olan yuvarlak olan dönüş halinde olan bir şeyin yukarısı neresidir, aşağısı neresidir. Ya biz şu anda bulunduğumuz galaksi itibariyle altta isek tabi fizik yapısı olarak o dönüşümün belirli bir oranda olması dolayısıyla hep aynen döndüğümüz için biz döndüğümüzün de farkında değiliz, kendimizi hep üstte zannediyoruz, halbuki bizi yer çekimi tutuyor, biz zaman zaman böyle aşağıya doğru dikine yani ters gezen insanlar oluyoruz dünya üzerinde. Belki de her zaman öyleyiz. Neye göre alt neye göre üst diyoruz. O halde Kur'an-ı Kerim nereden inecek nereden nazil olacaktır. Cenab-ı hakk'ın Zat'ına bir mekan tayin etmemiz lazım ki O'na da bu mekanı tayin etmemiz mümkün değildir, peki o zaman bu nazil nüzül ne demektir. Nüzül demek indirmek demek ama mekânsal bir indirme değildir. mana indirmesidir, mananın hafifletilmesi Kur'an-ı Kerim Arapçaya gelinceye kadar mana aleminde dört defa tercüme edildi.

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

28/11/1998 Cumartesi akşamı İzmir'de ikinci kaset sohbetimize devam ediyoruz İnşeallah.

Kur'an-ı Kerim batın alemde iken yani Allah'ın Zat'ında iken yani Ümm-ül Kitapta iken Uluhiyet lisanı ile idi. Yani Allah'ın lisanı, kendi lisanı ileydi. Yani allah'ın ezeli ilminde ezeli bilgisi ezeli oluşumu içerisinde idi. Ama bu durumda iken insan oğlunun aklının bu kitabı anlaması idrak etmesi bilmesi düşünmesi mümkün değildi olamazdı. Orası zaten yasak onu ancak isimleri yönüyle tefekkür ediniz yani esma sıfat mertebesi yönüyle tefekkür ediniz, ef'al mertebesi ile düşününüz.

Biz bu hadis-i Şerif'i alarak Allah'ın Zat'ını düşünmeyiniz ha Allah'ın Zat'ı düşünülmez deyip geçip gidiyoruz, çünkü işimize geliyor, ama hadisin devamında isimleri yönüyle düşünebilirsiniz, düşününüz diyor. işte Ümm-ül Kitap'ta Zat mertebesinde iken Kur'an-ı Kerim'i İlahi lisan üzere olduğundan hiçbir varlığın anlaması mümkün değildir. Ne insanların, ne meleklerin, cinlerin ne de başka varlıkların anlaması mümkün değildir, çünkü O Allah'lık mertebesindeki lisandır. İşte birinci tercüme ve tenzil Zat mertebesinden sıfat mertebesine yani Levh-i Mahfuz'a indirilmiş oluyor. Ümm-ül Kitap'tan Levh-i Mahfuz'a indirilmiş oluyor. Ümm-ül Kitap Zat mertebesindeki halidir. Bu şekliyle bunun bilinmesi mümkün değildir. Yani Ümm-ül Kitap kitabın anasıdır, Ana kitap, anada iken demektir. Bir çocuk da anada iken onun bilinmesi mümkün değildir, zuhurları olacak ki bilinsin.

İşte buradaki Kur'an-ı Kerim'in lisanı Uluhiyet lisanıdır. Zat mertebesinden Levh-i Mahfuz'a indirildiği zaman bir tenzil bir nüzül oluyor, bir iniş oluyor ama mekan ve zaman gibi bir iniş değil, manasında bir indiriliş, hafifletiliş anlayışta bir kolaylığa

doğru yol başlıyor. Levh-i Mahfuz'a Sıfat mertebesine indiriliyor. Oradaki lisanı Hakk'çadır. Zat mertebesindeki lisanı Allah'ça, bir tenzil ediliyor Hakk'ça Hakk lisanına indiriliyor Sıfat mertebesine indiriliyor. Oradan da bir nüzül oluyor, Esma mertebesine Rapçaya nazil oluyor, nüzul ediyor, yani tercüme ediliyor. Uluhiyet lisanından Hakk esması lisanına Hakk sıfat mertebesine Hakçaya oradan Hakkçadan Rabçaya Rububiyet mertebesine yani Esma alemine oradan da Rabçadan Arabçaya tercüme edilerek ef'al aleminde nazil oluyor. İşte nüzül demek budur, yani indirilmesi demek budur.

Manasının insanlar tarafından anlaşılabilir hale indirilmesidir. Bu da insanların kullandığı en geniş lisan Arapça olduğundan Arapça olarak indiriliyor. O zaman yapılması gereken şey Kur'an-ı Kerim'in hakikatine ulaşabilmek için bu yolu tersinden seyr etmemiz gerekiyor. yani evvela Arapça'sını öğrenip ondan sonra O'nun içerisindeki hakikatleri idrak edip Esma mertebesi olarak Aaa Rapçaymış, bunun hakikati Rapçaymış diye Rububiyet mertebesine, işte Efendimize "Oku" denilen mertebe bu mertebedir. اِقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذ۪ى خَلَقَ Rapçasından anlat diyor. Rab esması ile oku demektir. Hiçbir lisan tamı tamına bir başka lisana çevrilmez, evvela Arapçasını öğrenip ondan sonra Rapçasını ayrı bir eğitim ile ondan sonra Hakkçasını ondan sonra Allah'çasını Uluhiyet lisanını öğrenmek gerekiyor.

Yani yukarıya doğru Kur'an-ı Kerim'in gerçek halini anlayabilmek için ki gerçek halinin tamamını anlamak mümkün değildir, ama en doğru şekline, en yakın şekline ulaşabilmek için bu seyiri takip etmek gerekiyor. bu da bir eğitim meselesidir. Efendimiz 23 senede bu eğitimi sürdürmüş, tabi bizlerin de bir hayli uzun bir eğitim devresi geçirmemiz gerekiyor. Bilmemiz gereken şey Kur'an-ı Kerim Arapça'ya tercüme edildi, Rapçadan Arapçaya tercüme edildi, O zaman biz onu Rapçasından girip Arapçasına doğru duhul etmemiz yani onun sırlarına doğru ulaşmamız gerekiyor işte Miraç bir bakıma da budur.

Rapçasından Hakkçasına, Hakkçasından da ilahçasına Allahçasına ulaşmamız gerekiyor. Efendimiz bunu nasıl bildiriyor, bir hadis-i şerifinde; Kur'an-ı Kerim'in en az dört manası vardır, yedi manası vardır, hatta yetmiş, hatta sonsuz manaları vardır diyor. bize o baştaki dört manası lazım biri Zahiridir, biri batınıdır, biri Haddidir, biri de Matlaıdır. Diyor işte bu dört hakikati bu şekilde anlatmış oluyor.

Zahiri Arapçasıdır, Batını Rabçası, Haddi, hududu, sınırları Hakkçası, Matlaı doğuş yeri yani tulu da kaynağı da Allahçasıdır demek oluyor. Bir işi hiç yapmamaktansa o işi askari düzeyde de olsa yapmak gene iyidir, ama bu % derecesini ne kadar artırırsak o bizim karımız olur, hiç yapmamaktansa %10 ile de yapmak kârdır. Bakın 5-6 tane harf var yeni kullandığımız latin harfleri ile Arabça harflerin karşılığı yoktur, belirli bazı işaretlerle bunlar belirtilmeye çalışılıyor, iyi niyet ile yapılıyor bunlar tabi her şeyde evvela iyi niyet mühimdir, Kur'an'ı latin harfleri ile de okusanız hiç okumamaktan iyidir. Yani okumakta yarar vardır. Hiç olmazsa ilgili oluyor.

Şimdi kısaca bunları belirttikten sonra kitabımıza devam edelim yine aynı mevzu hakkında biz gönlümüze geldiği üzere haddimiz olmadığı halde Kur'an-ı Kerim'in dört nüzul mertebesinin olduğunu düşünüyoruz.

1- Zat mertebesinden nüzul
2 - Sıfatmerlebesinden nüzul
3 - Esmamertebesinden nüzul
4 - Ef'al mertebesinden zuhur'dur.

1- Zat mertebesinde Kuran-ı Keriym'in ismi "Ümmül kitab"
2 – Sıfat mertebesinde "Furkan". Farklılık var,
3 – Esma mertebesinde "Kitab'il mübiyn" açık kitap demek
4 - Ef'al mertebesinde ise "İmam'il mübiyn"dir. önde olan kitep, yani gözümüzün önünde olan kitap.

Genel olarak her mertebede aldığı isim "Kuran-ı Keriym"dir. Yani her mertebede o mertebenin gereği olan "zat-i

ikram"dır. "İncil"(müjde) ise sıfat merrtebesi kaynaklıdır, kendinden sonra zat-i tecellinin geleceğini müjdeler. Kendinden sonra "Ahmed" isminde bir peygamberin geleceğini müjdeliyor.

"Tevrat" ise esma mertebesi kaynaklıdır, daha üst mertebeleri yoktur. "Ümmül kitab" (kitab'ın ana'sı), "Furkan"(farklılıklar), "Kitab'ül mübin"(açık kitap), "İmamil mübin" (önde olan açık kitap) demektir. Zat mertebesinde Kur'an-ıKeriym "Ümmül kitap"ta'dır Oradan sıfat mertebesine, "levh-i mahfuz"a indirilmiştir. Bunların zamanı belli değildir. İncil Sıfat mertebelidir daha üst mertebesi yoktur, Kur'an-ı Kerim ise Zat mertebelidir ve bütün mertebeleri kapsar. Hani diyor ya dört kitabın manası onun içindedir, suhuflarla birlikte ayrıca kendi manası da vardır. Bütün kitaplar, suhuflar var bir de kendi öz hakikati vardır Kur'an-ı Kerim'in içinde.

Berat gecesinde "levhi mahfuz"dan "Beyt-ül Ma'mur"a, (semadaki meleklerin tavaf ettiği bir yer) Kadir gecesinde de "Beyt'ül ma'mur"dan, "Beyt'ül haram"a indirilmiştir. Yani efendimize yani insana indirilmiştir. وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ (Tur Suresi 52/4 ayette) "Mamur eve yemin olsun" Hz. Peygamberin Mir'ac gecesinde de gördüğünü ifade ettiği gökteki ma'mur evi Meleklerin tavaf ettiği bildirilmiştir ve bir meleğin orasını tavaf ettikten sonra yetmiş (70) bin sene geçse kendisine ikinci tavaf sırası gelemeyeceği de bildirmiştir.

"Esma" Melekût merlebesinde, zat-i tecelligah "Beyt-ül Ma'mur" dur. Cenab-ı Hakk Zat mertebesi ile her bölgede tecelli etmektedir, yani Esma aleminde, Sıfat aleminde, Zat aleminde tecelli etmekte varlığı ile kendisi ile. Diyelim ki reis-i Cumhur yahut bir paşa geliyor en ucra köşede askeri birliğini kontrol ediyor, işte bakın Zat'ı ile oraya gelmesi, büyük birliğe de geliyor, orta birliğe de geliyor, bölüklere de geliyor işte her kademeyi gidip orada kontrol etmesi Cenab-ı Hakk'ın bütün alemlerde Zat'i olarak var olması orada tecellisi zuhuru demektir.

İşte Esma melekut mertebesinde Zat'ın tecelligahı yani misafir olduğu yer Beyt-ül Mamur'dur. Kabe-i Şerifin üstündedir. Meleklerin tavaf etmesi bu sebeptendir. Nasıl insanlar kabe-i Şerif'i tavaf ediyorlar neden çünkü Cenab-ı Hakk'ın tecelligahı Zat'i zuhurunun olduğu yer olduğundan işte meleklerinde esma aleminde Beyt-ül Mamuru tavaf etmeleri Zat'i tecellinin orada varlığında değeri oradandır. Esma melekut mertebesinde Zat'i tecelligahı Beyt-ül Mamurdur, bu yüzden melekler orasını tavaf etmektedirler, ef'al nasut insanlar mertebesinde ise Zat'i tecelligahı Beyt-ül Haram'dır, orasını da insanlar tavaf etmektedir.

İşte bu, Berat gecesi ifadesiyle belirtilen zaman sürecinde, dünyada yaşayan insanların idrak seviyeleri Kur'an-ı Keriym-i anlayacak duruma gelmiş olmalarından dolayıdır ki: kendilerine inmeğe başlamıştır. İşte bu işin sırrı ayrıca çözümüdür. Kur'an-ı Kerim gelmezden evvel insanlık alemi henüz daha Kur'an-ı Kerim'deki manaları ifadeleri anlayacak kafa yapısına düşünce yapısına sahip değillerdi. Âdem (as) devrinden beri başlayan insanlığın kemalatı gelişmesi her peygamber ile bir üst dereceye, bir üst dereceye yavaş yavaş çıkmaya başladı.

Peygamberler bu alemin fikir öncüleridir, ilerleticileridir, yani insanlık alemini bir üst mertebeye çıkarıcılarıdır. İşte İsa (as) sıfat mertebesine kadar çıkarmış olduğu insanlık alemi (sav) Efendimiz de Zat mertebesine yükseltti. İşte insanlar o zaman ancak Kur'an-ı Kerim'i anlayabileceği kapasiteye ulaştılar. Kur'an-ı Kerim o zaman inmeye başladı. Daha evvelce de bahsettiğimiz gibi dört nüzul mertebesinden sonra Arapça olarak insanlara nazil oldu. İnsanların aklına indirildi. Bakın bu çok enterasan bir hadisedir, eğer (sav) efendimiz o anda yer yüzünde olmasaydı Kur'an-ı Kerim yine inmezdi. Çünkü O'nu en güzel anlayacak yapıya sahip olan akıl zeka ve idrak (sav) Efendimizdedir. Dolayısıyla O'nun da kemalatı 43 yaşlarında olgunlaştığından idrak seviyesi yükseldiğinden netice olarak onun tarihinde yani o tarihlerde indi yer yüzüne bu tesadüfi değil rast gele bir şey değildir, belirli bir sistem içerisinde oluşan bir kemalattır. Cenab-ı Hakk'ın takdiriyle böyledir.

Cenab-ı Hakk ezelde gene (asv) Efendimizin beyan ettiği gibi “El Kur’an’ı vel insan ev emanü” diyor yani Kur’an ve insan bir batında çıkan ikiz kardeş gibidir. Bakın şimdi bu ikiz kardeşin bir tanesi Zat mertebesinden yolculuğa çıktığı Dünyada Âdem olarak göründü sonra diğer peygamberlerin kemalatıyla nihayet Mevlüd gecesinde bu gecelerde belirtildiği gibi Mevlüd gecesinde (asv) efendimizin bedenen dünyada teşrifi oldu. Madde yönüyle geldi (asv) efendimiz yani iki kardeşten bir tanesi madde yönüyle geldi, diğeri ise mana yönünden kitap olarak geldi ve dünyada birleştiler, bakın Zat mertebesinden yolculuğa çıkan iki gerçek hakikat birisi ef’al mertebesiyle seyrini yeryüzünde sürdürdü oraya nazil oldu, birisi de batından mana olarak kelam olarak Kelamullah olarak geldi.

Dünyada (sav) Efendimize berat gecesinde bu gelmeye başladı. Yani bunun tamamı Berat gecesinde yeryüzü semasına indirildi. Mevlana Hz leri öyle der; “manalar harf libaslarına büründürerek zahira çıkar” der. Yani manalar kelimelere harf elbiseleri giydirilerek zuhura çıkar başka türlü çıkmaz ki. İşte Kur’an-ı Kerim bu şekilde (asv) Efendimizde bildiğimiz maddi şekilde zuhura geldi ve o iki kardeş burada buluştular. İşte Kur’an-ı Kerim iki türlü, biri Kur’an-ı Samit biri de Kur’an-ı Natık, yani birisi susan Kur’an, diğeri de konuşan Kur’an’dır.

İşte susan Kur’an mana olarak efendimize geldi, Konuşan Kur’an da Efendimiz kendisi kelam olarak Kelamullah olarak geldi. Ve O konuşarak Kur’an-ı Kerim’i anlatmaya başladı, izah etmeye başladı. Şimdi Kur’an-ı Kerim en güzel ciltlere büründürülmüş süslenmiş olsa altın harflerle yazımış, altın çerçeve içerisinde saklanmış olsa O’nu okuyacak anlayacak anlatacak bir lisan olmadıktan sonra o yok gibidir. Kapalıdır, yani gizli bir hazine olarak durmaktadır, hazinenin kapağı açılmazsa içinde ne olduğu bilinmezse kıymeti olmaz o hazinenin istediği kadar cevher olsun.

İşte O’nun kapağını açıp içerisindekilerini meydana getirmesi de konuşan Kur’an’dır. Yani Kur’an-ı Natıktır.

Ehlullahtan birisi bu hali anlatırken “*sen ona korkma de Kur’an-ı Natık, gönül kabesine gir ol mutabık, devreile ol Kabenin etrafını, devrederler bir gün gelir Şems-i zatını*” diye belirtmişler. İşte bu berat gecesi ifadesiyle belirtilen zaman diliminde zaman sürecinde bu hakikat ortaya getirilmiş oluyor.

Dünyada yaşayan insanların ancak seviyeleri Kur’an-ı Kerim’i anlayacak duruma gelmiş olmalarından dolayıdır ki kendilerine inmeye başlamıştır. Bakın Cenab-ı Hakk Tevrat-ı Şerifi indirdiği zaman وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ 7/142 Biz Musa ile sözleştik otuz gün olarak sonra otuz gün yetmedi on daha ilave ettik diye belirtilen yerde dokuz tane levha verdi, levhaların iki tanesi Nur’dan yedi tanesi de mermerdenmiş. Yani o mermerlerin üzerine Tevrat-ı Şerif yazılmış, Musa (as) nurdan olan levhaları ümmetine açamadı, yedi tane mermerden olan levhayı açabildi, neden çünkü o iki tane nur levhasında yazan hakikatleri ümmetinin içerisinde anlayacak durumda insan yoktu.

Ama (asv) efendimiz Zat mertebesi itibariyle ne kadar sırlar varsa hepsini Kur’an-ı Kerim’e bildirdi, Kur’an-ı Kerim’in içine koydu, Efendimize bildirdi, Efendimiz hiç eksiksiz hani her ne vaki oldu ise serteser cümlesin ashabına verdi haber diye hiçbir şeyi gizlemeden bildirdi. Musa (as) a verilen o iki Nur levhasını İsa (as) bildirdi ümmetine. Yani Beni İsraile İsa (as) izah etti o Nur levhasını.

Ezelden beri “Ümmül kitap”ta mevcud olan Ku’ran-ı Keriym, takdir edilen bir zamanda “levh-i mahfuz”a, oradan “Berat” gecesinde “Beyt’ül Mamur”a Hani biz O’nu mübarek bir gecede indirdik demesi Beyt-ül Mamura indiriliyor. Ayrıca gece karanlık her şeyi kaplamış vaziyette geceden maksat kişinin yokluğu fenafillah kişi kendinden fani olduğu zaman ancak

ilham almaya başlar nefsaniyeti kendinde olduğu sürece kişi dışarıdan bir şey alamaz. Ne gönül alemine ne dışarıdan. İşte onun için Miraç gecesinde وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى 53/1 senin heva olan yıldızın yani nefsin ortadan kalkmadıkça miraç yapamazsın diye ifade eder. İşte o bizim birimsel varlığımız yıldızımızdır, o yıldız sönüpde hakikat-ı Muhammedi'den yani Kamer'den ışık almaya başladığımız zaman yolumuz açılır. Yıldızımız bizim önümüzde parladığı sürece nefsaniyetimiz, ondan ışık alırız, yani nefsimizden emir alırız onunla hareket ederiz. İşte yapılması lazım gelen şey o heva yıldızını ortadan kaldırmaktır. Hakikat kamerine ulaşmaktır.

İşte Berat gecesinde Beyt-ül Mamura, Kadir gecesinde de Beyt-ül Haram'a inmeye başladı. Yani Berat gecesinde Sıfat aleminden Esma alemine, Esma aleminden de Kadir gecesinde Ef'al alemine indirildi. İsa (as) hani nasıl diyor; Ruh-ul Kuds Meryem anaya İsa (as) ı nefh etti, bakın burasını iyi düşünelim, Cebrail (as) ın Meryem'e İsa'yı nefh etmesi gibi (asv) Efendimiz de Kur'an-ı Kerim'i ümmetine nefh etmesi daha üstün hadisedir. Yani "Venefahtü" diye (asv) efendimiz Kur'an-ı Natık olarak ümmetine Kur'an'ı anlatması yani nefh etmesi yani üflemesi Meryem anaya üflenen nefihten daha üstün bir nefihtir. Çünkü Meryem anaya üflenen Sıfat mertebesi, ümmet-i Muhammed'e üflenen Zat mertebesidir. Hangisi daha üstün düşünün bakalım.

Onun için biz kıymetimizi bilelim, nelere sahip olduğumuzu bilelim. Beyt-ül Mamur'a Berat gecesinde indi, Kadir gecesinde de Bayt-ül Haram'a inmeye başlamıştır. İndirilmeye başlamıştır. Yani yer yüzüne yani Efendimize indirilmeye başlamıştır. İlk ayet geldiği zaman Nur dağının başı yarılmış, orası beşik gibidir, düz değil de beşik gibidir,

Kadir gecesinde de "Beyt'ül Haram"a indirilmeğe başlamıştır (o bölümde tekrar inceliyeceğiz) ve yirmi uç (23) senede tamamlanmıştır. "Mescid-il Haram"bir bakıma İnsan-ı Kamil demektir, burada hem Mekke şehri hem de "Hakkat-i Muhammediyye"'ye havi olan "İnsan-ıKamil" anlatılmaktadır.

Çünkü “Kur’an-ı Keriym” İnsani Kamil olan Hz. Muhammed’e indirilmiştir. Kabedeki o siyah örtü amaiyet içinde İnsan-ı Kamil’i gizlemektedir. Hani Kabe-i Şerifte çevresinde yuvarlak olarak ibadet ediliyor ya bir an şöyle düşünsek kabe-i şerifi bir vinç ile yukarıya çekiversek geride ne kalıyor, herkes secde halinde, herkes birbirine secde ediyor.

Ben size secde ediyorum, neden, sizdeki tecelliye sizin etinize kemiğinize değil, Zat mertebesinin tecelli mahali insan olduğu için alemde İnsandan daha üstün bir varlık yoktur. Ama biz kendimizi bilemiyoruz, ثَمَنًا قَلِيلًا 2/79 ne ucuza sattınız kendinizi ne ucuza değiştiniz diyor, ne kötü alışveriştir bu diyor. vaktinizi sattınız dünyanızı aldınız, onun da ahirette hiç kıymeti yok ne ucuza değiştiniz ömrünüzü diyor. İşte ben size hürmeten size secde ediyorum siz de bana secde ediyorsunuz. Bakın ne kadar adaletli bir hadisedir. Herkes birbirine hem secdede hem de secde edilmektedir. Yani herkes birbirine en hakir haliyle secde ediyor, ama diğer tarafta ona en asil haliyle secde ediyor. ama bu iki taraf için de böyledir. Neeksiklik var ne de fazlalık vardır. Hem tevazu hem asalet ikisi de bir aradadır.

Ben en basit şekliyle sizin önünüzde secdeye varıyorum, sizi yüceltiyorum, aynı şeyi siz de bana karşı veya diğerine karşı yapıyorsunuz. Siz en hakir şekle ulaşmış karşındakini asalete yükseltmiş oluyorsunuz. İşte insanın asaleti böyle, Kabe-i şerifin asaleti böyledir, dünyanın hiçbir yerinde hiçbir dinde hiçbir mana yolunda böyle bir hakikat yok olamaz çünkü. Mümkün de değildir. Kabe-i Şerif’i göz önüne getirelim, bütün alem orada gizlidir. Alemlere rahmettir, o tavaf edilen yer var ya dönülen yer, orası Ef’al alemidir, madde alemidir, hani bir iki basamakla yukarıya çıkıyoruz, birinci namaz kılınan yerler var, birinci direklerin olduğu yer, Sultan Selim’in yaptırdığı direkler, Osmanlı’nın yaptırdığı sıra, orası Esma alemidir, onun üstündeki ikinci kat sıfat alemi, onun üstü teras Zat alemi, sonsuz çünkü teras sonsuzdur.

Ortadaki de İnsan-ı Kamil, Hazarat-ı Hamse yani beş hazret beş mertebe orada mevcuttur. Dünyanın hiçbir yapısında böyle bir sistem yoktur, olması da mümkün değildir zaten. O Osmanlının yaptığı yerde Allah yazılı sutun sayısı 94 tanedir, bunların beş tanesi de kubbelerin olduğu yerde ay'lar var ve onların ucunda da Allah yazıyor toplam 99 tanedir Esma-ul hüsna orada mevcuttur. Şimdi daha da genişletildi, 78 civarında kapısı vardı, şimdi biraz daha fazlalaşmıştır, yeni ilave edilen tarafta da şimdi kapılar var, o zaman yedi minaresi vardı şimdi iki daha ilave edildi, her minarede iki şerefe var, zahir ve batın, o gün yedi minaresi vardı, Sıfat-ı Subutiye yani yedi sıfatının ifadeleri Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam Sem, Basar diye bunların ifadeleri idi.

Mescid-i Haram bir bakıma İnsan-ı kamil demektir, burada hem Mekke şehri hem de Hakikat-ı Muhammediyeye havi olan İnsan-ı kamil anlatılmaktadır. Hem Mekke şehri hem de Kabe-i şerifi bünyesinde toplayan insan-ı Kamil. Çünkü Kur'an-ı Kerim İnsan-ı Kamil olan Hz Muhammed'e indirilmiştir.

İşte bu geceyi böylece idrak ettiğimizde yani bu düşünceler içinde yaşadığımızda Kuran-ı Keriymin bizlere de inmesi mukadderdir. Ancak yeni bir Kur'an olarak değil mevcud Kur'anın bizde, gerçek yaşantısının ve mertebelerinin ortaya gelmesi mukadder'dir, çünkü belirtilen bütün sistem incelendiğinde bunu göstermektedir. Duvarda asılı duran Kur'an-ı Kerim Hz Peygamberin Kur'an-ı Kerim'i bizim değildir. tabi O'nun şahsında bizimdir, ama içindekiler bizim değilse o sandık içerisindeki ziynet eşyası yahut hazine olsa ne olacak olmasa ne olacaktır. Alıp kullanamadıktan sonra onun hammallığını yapmış olursun. Herkes ne kadar anlıyorsa Kur'an'ı o kadardır.

İşte bu Kur'an'ın bize inmesi için berat gecesinin hakikatini idrak etmemiz lazımdır. Berat gecesinde iniyor ya, işte idrak etmeye çalıştığımız Berat gecesi o inmeye başladıktan sonra artık arkası gelir, yavaş yavaş onun içerisindeki ilimleri anlamaya başlarız. Ama yeter ki o yolunu bulup inmeye başlasın bize, yani bizim Tv kanalına kumanda ile basınca o

kanal çıkıyor, biz de o idrak kanallarını geliştirip onu alacak duruma gelmemiz lazım o çünkü o her an tap taze tecelli olmaktadır. Belirtilen bütün sistem incelendiğinde bunu göstermektedir.

İlk sebebi, kendi nefsinden beratetmek, yani beratın ilk hakikati kendi nefsinden kurtulmasıdır kişinin. hakiki benliğini idrak edip onun berat'ını almak yani hani üç nefis var dedikya insanda üç benlik birinci benlik nefsi benlik bunun gitmesi ikinci benlik izafi benlik, bunun da gitmesi yani bunların beratını alması, netice olarak kalan hülasası özü o da ilahi benlik kişinin hakiki benliğidir. Yani Cenab-ı hakk'ın *"Venefahtü fihi min ruhi*" diye belirttiği kişinin ruhani hakikatidir. ve böylece oluşan bir açıklıkla idrak ve gönül açıklığıile Cenab-ı Hakk'ın sana seni tanıtması, Kur'an-ı indirmesi, bir başka ifadeyle Cenab-ı Hakk'ın sana nüzul etmesidir.

Kur'an Allah'ın Zat'ı değil midir o zaman Allah'ın Zat'ı gelmiş demektir. Çünkü Kur'an zattır, Furkan sıfattır, yani Kur'a'nın inmesi, zat-i tecelliyi, senin idrak etmeye başlaman ancak bu geceden sonra mümkün olabilmektedir. Bu hakikati idrak etmenle her gecen senin berat gecendir. Senede bir defa gelen o Berat gecesi değildir. Şimdi tekrar geldim baştaki "Ha mim"ile başlayan Duhan Suresine. حٰمٓ (Duhan Suresi 44/1ayetinde) "ey Hakikat-i Muhammediyye'yi havi olan habibim". Duhan suresi حٰمٓ Diye başlıyor ne demek "Ey Hakikat-ı Muhammediyeyi havi olan yani O'nu kendisinde bulunduran habibim" kimdir bunlar?.. Kim kendini bu hale getirmişse hitap onlaradır. حٰمٓ Bu hakikat-i Muhammedi hakikatini kim idrak etmişse bu ayet ona sesleniyor. "Ya sin" dediği zaman nasıl insana sesleniyor, İnsan-ı Kamil'e sesleniyor, "Ey insan" diyor, "Ta Ha" dediği zaman ey taharete ermiş temizlenmiş ey hakikati idrak etmiş kimse diye seslendiğinden o da "Ha mim" Ey hakikati idrak eden kimse

yedi tane Ha Mim" var yedi nefis mertebesinin özelliklerini belirtiyor. Yani kim berat hakikatini idrak edip kendi nefsinden temizlenip ikiliği kaldırıyor, birlik oluşturuyorsa, o zaman ey... "Habibim"yani Hakikat-i Muhammedi'nin şuaları, nurlarıı, ışıkları. Çünkü bunlar evvela Hz. Peygamberden geliyor. Böyle olunca o'nun nurları bizde ışıldamaya parlamağa başlıyor ve o bizde gönül evladı"veled-i kalb"ile yaşamaya başlıyor.

Hani Mevlüd gecesinde Hakikat-ı Muhammedi'nin doğuşu ile veled-i Kalp ile bizde yaşamaya başlıyor. Regaib ile biz ona rağbet ediyoruz, Mevlûd ile o bizde doğum haline geliyor, gönlümüzde o nur o muhabbet doğuyor. Böylece bizim benliğimiz, nefsaniyetimiz bizden uzaklaşmaya başlıyor ve o nur, o muhabbet genişledikçe bizim varlığımızı tamamen istila ediyor, dolayısı ile "çık aradan kalsın yaradan"hükmü ile kişi nefsaniyetinden berat'ını alıyor ve kendisi "Hakikat-i Muhammed-i"nurundan başka bir şey olmamış oluyor. O zaman işte bu Ayet-i kerimeyi sen dinle ki bu Ayet-i kerime özel olarak sana gelmiş oluyor. حٰمٓ Bizatihi, muhabbetullah olarak sen onu hissedip yaşamışoluyorsun ki, Rabb'in sana "ey... habibim, ey.... kulum"dedi. حٰمٓ Ey Hakikat-i Muhammediyeyi havi olan kulum. وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ "Apaçık olan kitaba and olsun ki". حٰمٓ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ Bu bölümü başka bir yönden incelediğimizde, "Ha mim"ile"kitab'il mübin"in aynı şey olduğunu anlamamız fazla zor olmaz. Yani Ey insan-ı Kamil ve Kur'an-ı Kerim eş değerde çünkü neden o Kitab-ı Mübin Ha Mim'e geldi. Hakikat-ı Muhammediye geldi. Eğer sende yani kişide Hakikat-i Muhammed-i varsa o zaten"Kitab'il mübin" "açık kitap"tır. Yani kimde "Ha Mim" varsa o açık kitaptır ayrıca. Açık kitap ne demek?... Kur'an-ıKeriym-i kapalı tuttuğumuz yaman o kapalı kitaptır, açtığımız zaman

açılıyor, ama onu okuyup anlayamıyorsak, manasını bilmiyorsak, o açık olduğu halde kapalı durumdadır.

Elimizde her hangi bir kitap onu yapraklarını açsak da ortaya koysak o kitap okunmadığı zaman açık veya kapalı durması bir şey ifade etmez. Yani açık olduğu halde kapalı durumdadır.

Ne zaman ondan bir şeyler anlıyorsak o zaman o açık kitaptır. Yani okuduğumuz zaman içindeki manaları açılır, O zaten hep açıktır ama onun karşılığı olan açıklık, bizde olmadığı zaman o kapanmış oluyor, böylece biz onu kapatmış oluyoruz. Kur'an-ı Kerim Allah kelamı, susar mı susmaz, o her zaman veriyor. Kandil gibi, lamba gibi Nur gibi her zaman veriyor. Ama O'nu alacak açıklık bizde olmadığı için biz kapalı olduğumuz için O'nun kapanmasına biz sebep oluyoruz.

Dinleyici sorusu: Bazıları Kur'an'ı hatim ettim diyorlar, bunun manalarını anlamıyorlar, bu nasıl olacak efendim?

Şimdi iyi niyet çok mühim, yalnız iyi niyet yeterli olmuyor, iyi niyet çok güzel bir şey iyi niyet olmadan da hiçbir şey olmaz, ama iyi niyet yeterli değildir. Bu iyi niyetin gerçek faaliyetini ortaya koymak lazımdır, tabi herkes kendi gücünün yettiği kadarını ortaya koyabiliyor, kimseyi zorlayacak halimiz de yok, herkes kendi hürriyetine sahip kendinden mesuldür. Ancak kişi ne yapabilirse o kadar faydalıdır.

Diğer kitaplar okunduğu zaman yani herhangi bir kitap isterse bu Kur'an'ın dışında ilahi kitaplar olsun, yani kitab-ı Mukaddes gibi kitaplar olsun Kur'an'ın dışında olan kitaplar okunduğu zaman kişinin ruhuna kayıda geçmiyor. Neden, çünkü özellikleri kayıp olmuş artık, ruhtaki kayıdı ile dışarıdaki kayıdı değişmiştir bir birinden farklıdır. İncil ve diğer kitabı okuduğu zaman kendi bünyesinde karşılığı yoktur şimdi okunanların. Bakın burası çok ince bir meseledir, iyi ki sordunuz, diğer kitaplar diğer roman olsun diğer ilahi kitaplar olsun onların ruhumuzda karşılığı yoktur. Tahrib edilmiş bozulmuşlardır.

Diğer roman gibi olan yani iyi hal üzere iyi ahlak kitapları olsun ruhumuzda onların kayıdı yoktur. Onların karşılığı yoktur. Ama lisanı Türkçe yazılmışsa zahiren biraz anlıyoruz, tatbik ediyoruz veya etmiyoruz geçip gidiyor. Ama Kur'an-ı Kerim öyle değildir.

Şimdi Kur'an-ı Kerim nasıl dünyada beynelminel lisanlar var, İngilizce, Fransızca gibi çince çokluk olarak kullanılan lisanlar var, Kur'an-ı Kerim mana aleminde ruhların beynelminel kullandığı lisandır. Bakın burası çok ince bir meseledir, Kur'an-ı Kerim'in lisanı ruh mertebesinde yani ruhlarımızda Allah kelamı olduğu için kayıtları vardır, bakın hepimizde "venefahtü" olduğundan Kur'an-ı Kerim de Allah'ın Nur'undan, Ruh'undan olduğundan bünyemizde karşılıkları vardır. Biz onu lisanen Arapça'ya çeviremesek de ama batınımızda Hakçası var rabçası var, batınımızda vardır.

Yok yaşlı bir kişi dahi O'nu dinlese O'ndan bir haz duyuyor. Neden o işte, ruhunda kayıdı var, içinde aslı var, özü vardır. Kur'an-ı Kerim'in kolay ezberlenmesinin sebebi nedir, hiçbir kitap Kur'an gibi ezberlenmiş değildir, mümkün de değildir. Tevrat'ı üç kişi ezberlemiş bu dünyada, biri Musa (as) biri Harun (as) biri de İsa (as) dır. Ama Kur'an-ı Kerim bakın ilk yazıldığı günden beri ezberleniyor, kıyamete kadar milyonlar milyarlar hafız-ı kelam oluyor, neden insanların ruhlarında yazıldı "venefahtü" de yazılıdır. Her insan zaten bir Kur'andır, işte onun için bize gelen Kur'anımız bizdeki ile buluştuğunda zahire çıktığında iyice bizim malımız oluyor. Hem batından hem zahirden.

Bu Kur'an'ı sevdirmek lazım bizim din adamlarımızın en eksik tarafı insanları ürkütmeleridir, soğutmalarıdır, uzaklaştırmalarıdır, yani dinimizden uzaklaştırmaları. Ne diyorlar bir gayr-ı müslim bir kişi Müslüman olacak geliyor kelime-i şehadeti söylüyor, bir sürü iş çıkartıyoruz karşısına, namaz kılacaksın, oruç tutacaksın, zekat vereceksin, örtüncen kapanacaksın, şunu, şunu bunları duyunca korkuyor biz kolaylaştırıcı olmuyoruz, zaten yeni yeni ısınmaya çalışmış bu kadar da fiil karşısına çıkarılınca da zorlanıyor. Ama

islamiyetin kuruluşu böyle değildir, namaz kılma emri 10-12 sene sonra geliyor, fiiliyat emri 12 sene arkadan geliyor.

Bu süre içerisinde efendimiz hep ilim öğretiyor. İçki çok seneler sonra bıraktırılıyor. Bakın evvela fiil değil, evvela ilim Medineye hicretten sonra bu farzlar oluşmaya başlıyor. Mekke devrinde hep ilim öğretiliyor, Allah şöyledir, peygamber böyledir, hayat böyledir, geçmiş peygamberlerin hayatları böyledir diye ilim öğretiliyor, ondan sonra bu bilgi üzerine güçlendikten sonra manada hadi bakalım beş vakit namaz size farz oldu, Miraç gecesi farz eğer fiil evvela olsaydı Cebrail (as) geldiğinde "ikra kelam-ı salat" derdi. Namaz kelamlarını söyle derdi. Namaz kıl emrini verirdi, fiil evvela önde olsaydı.

Şimdi gelelim günümüzün hadisesine burada bazı düşünür gibi gözüken düşünmeyen düşünemeyen insanların haline diyor ki "efendim ben Türk'üm Türkçe ibadet ederim, bu benim hakkımdır diyor, tamam hakkındır edersin ama Türkçe ibadet ettiğini zannedersin Türkçe ibadet olmaz, yani Kur'an-ı Kerim meal olarak okunup ta ibadet olmaz. Ben namaz kıldım diye o namaz kendine ait bir namaz olur. Allah'ın kabul ettiği bir namaz olmaz. O zaman da namaz olmaz salat olmaz. Hareketlerden meydana gelen bir fiil olur jimnastik olur, salat olması için Kur'an olması şarttır, namazın içinde Kur'an okunması şarttır. Dua mertebesinde tahiyyat okunur salavat duaları okunur Sübhaneke okunur, onun dışında başka dua kelimesi okunmaz namazda. Neden çünkü orijinali olacaktır, yukarıda bahsettiğimiz hadisedir işte, biz onun manasını anlasak da anlamasakda şu anda اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ dediğimizde veya başka bir sure okuduğumuz zaman bizim ruhumuzda kayıdı var karşılığı var, nu okuduğumu zaman karşılığında yerini buluyor. Üstümüzden düşmüyor, yerine oturuyor. Sayfalarına oturuyor, biz onu şuur olarak yani suri olarak bedensel olarak kelam olarak manasını anlasak da anlamasak da ama ruhumuzda kayıdı olduğundan beynel minel insanın manevi lisanı olduğundan, kayıda geçiyor. Yani kabul oluyor. İşte bunu Türkçe okuduğumuz zaman ruhen

kayıda geçmediğinden o fiilin ahiret ile ilgisi yoktur. Tanrı uludur yerine “Allahuekber” dendiği zaman insan bir huşu duyuyor çünkü bunun kayıdı var öbürünün kayıdı yoktur. Tanrı ne demektir, bize Allah diye bildirdiler, Tanrı bize Agatay, Çagatay lisanlarında yani Moğolların orta Asya devrinde daha evvelki atalarımız en çok insana fayda sağlayan güneşin olduğunu bulmuşlar, faydayı oradan görmüşler sabahleyin doğduğunda dünyayı aydınlattığında gitmişler doğarken secde etmişler Tan yeri, Tanrı demişler güneşe. Ateşe tapmışlar şamanizim diye bir din kurmuşlar, bunlar geçmiş tarihteki hadiselerdir, ama ondan bize ne kaldı, biz ne almamız lazım biz ne bilmemiz lazım onun için anlatılıyor.

Hani içimizde bazı alevi kardeşlerimiz varya, aralarında ne güzel insanlar var ama, kıymetlerini bilmiyorlar, bazı yanlış işler yapıyorlar, yoksa çok güzel muhabbetleri vardır. İşte onlar Şamanizm dininden kalma kalıntılarla islamın bazı yerlerini birleştirmişler kendilerine göre Alevi diye bir şey çıkarmışlar ortaya. Köken buraya dayanıyor, bir Müslümanın mutlaka alevi olması şarttır. Ama zahirdeki anlaşılan manada değildir, aynı Müslümanın mutlaka sünnü olması şarttır, alevi, sünni diye bir Müslüman ayrılmaz. Bunlar vaktiyle parti kurmuşlar, nasıl şimdi bir sürü partiler var, o onun başını yiyor, o onun başını yiyor, siyasi hale dönüştürmüşler o zamandan başlamış daha tefrikacılık.

Onlar aleviyiz demişler, yani biz Ali taraftarıyız, işte en güzel Alevi biziz, işte biz hem sünniyiz hem de Aleviyiz, aslında hem sünniyiz hem de aleviyiz diye ayrılacak bir durum da yoktur ortada. Ayrılması da mümkün değildir. Hz Peygamberi seven Hz Ali’yi sevmez mi, O’nun canı, hz Ali’yi seven Hz peygamberi sevmez mi, Hz Ali’yi Hz Ali yapan Hz Muhammeddir O’nun kendiliğinden bir şeyi yoktur, işte O’na o özelliği veren Hz Peygamber’in ruhaniyetidir. Ama O da elinden gelen en büyük gayreti sarf etmiştir.

Yukarıda belirtilen “Ha mim” olan o kimse aynı zamanda “kitab’il mübin” “açık kitap”tır. Bir Hadis-i şerifte bildirildiği gibi“insan ve Kur’an bir batında doğan ikiz kardeştir.”Bu

alemde bir birine en yakın varlık ancak iki kardeştir çünkü zuhur yerleri aynıdır. İnsanın ve Kur'anın zuhur yeri Allah'ın zatıdır, ikisi de zat tecellisinin zuhurlarıdır. Bakara Suresinin de basında ifade edildiği gibi الٓمٓ ﴿١﴾ ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَرَيْبَ فِيهِ "Bu kitap öyle bir kitaptır ki onda hiç şüphe yoktur." Bu kitap öncelikle elimizdeki "Kuran-ıKeriym"dir, ikincisi "alemler"kitabı, üçüncüsü "insan"kitabı, yani "İnsan-ıKamil"dir. İşle burada ki "ha mim" Berat hakikatini idrak edip, nefsaniyetinden beri olmuş olan açık kitap durumundadır. Bu ifadeler genel değil özeldir. Yani bu ifadeleri herkesin bilmesine de gerek yoktur, özel ifadelerdir. Çünkü herkes bu kadar ince meselelere zaman ayırıp da bunun eğitimini alması mümkün değildir, ama bunlar yok demek de değildir. bunlarda olacak, bunlar da yaşanacaktır.

İşte Cenab-ı hakk'a ne kadar şükür etsek azdır, bu özel kimselerin içerisine bu özel yolun içerisine almış bizleri sokakta dolaşan insanlar gibi başımızı bir sağa bir sola dalgaya tutulmuş gemi gibi deryada bizi gezdirmeden doğru sırat-ı mustakıym üzere sıratullah üzere hayatımızı sürdürmektedir. Ne kadar şükretsek tabi ifadesini veremeyiz.

Genel ifade ise, "Ha mim ve açık kitaba yemin olsun"dur, yani Ha, Mim manasını söylediğimiz gibi bu özel ifadelerdi bir de genel ifadesi "Açık kitaba and olsun ki" dir böyle tefsirlere baktığımız zaman böylece geçer. ancak bu ifadede her kese, yani her mertebede yaşayan kimseler içindir. Yani Kur'an-ı Kerim'in herkese ait olan bir yönü var bir de içerisine nüfuz etmeye çalışan öz kimselere ait olan hükmü vardır, çünkü hem zahir hem de batın her idrake hitab eden bir kitaptır Kur'an-ı Kerim. Mertebeler ayrı ayrı olduğuna göre tabii ki ifadeleri de ayrı ayrı olacaktır, ancak ayrıı ifadeler umumi değildir. Nasıl ki: eczanelerde ki bir sürü ilaçların hepsi insan içinse, ama her ilaç bir başka kişi içindir. Hasta olan kimse eczaneye gittiği zaman şu ilaçtan bana ver içeyim ama ne olduğunu bilmiyorsun ki mide ilacıdır sen onu göz için almışsındır göz ilacıdır midene sürersin sağlam insanı hasta yapar.

İşte Kur'an-ı Kerim'in mertebeleri de manaları da öyledir. Hepsi ilaç yani hepsi şifa ama hastalığı mız nerede ise o ayetleri bulup şifasını oradan diğerlerini de sevap olarak okumamız gerekiyor.

Kuran-ı Keriym'in her tarafı insan içindir fakat her ayeti bir başka mertebede olan insan içindir. Bunları çok iyi anlamamız gerekmekledir. إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ (Duhan Suresi 44/3 ayetinde) "Muhakkak ki biz onu, mübarek bir gecede indirdik." Burada, bahsi geçen ayetin "zat mertebesi" kaynaklı olduğunu anlamamız gerekmektedir. Biz indirdik diyor ya Cenab-ı Hakk kendi Zat'ından bakın "Biz indirdik" diyor, o kadar şunu yaptırttım şöyle oldu, böyle oldu işte Musa şöyle yaptı gibi demiyor, biz indirdik bizatihi, başbakan diyor ki "biz yaptık bu işi" yahut Cumhur başkanı "biz yaptık bu işi" gibi biz imzaladık bu işi diyor. yani yardımcısız bizatihi kendisinin yaptığı işler bakın Kur'an-ı Kerim'in ifadeleri ne kadar değişik.

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ Bakın onu biz mübarek bir gecede indirdik, mübarek bir gecenin içinde biz indirdik onu diyor. yani Zat'ı ile birlikte Kelam Zat'ının aynıdır, ifadesiyle Zat'ıyle birlikte indirdik sana, ya rasulum ey "Ha Mim" olan kitap diyor.

Çünkü her ayetin bir "matlaı"doğuş mertebesi vardır, bunlar bilinmezse ayetlere sadece Ef'al mertebesi itibariyle "meal" mana verilecektir. Bu ifade tarzıise sadece "zahiri"dir, Ancak bilindiği gibi Kur'an'ın bir çok ifadeleri vardır. Bakın burada Cenab-ı Hak kendi zat-ıitibariyle "biz" indirdik diyor. "inna" "muhakkakki biz" "enzelna" yine "biz indirdik"neyi?... "hu" "onu indirdik". Buradaki "hu" Kur'an-ı Keriym-i ifade etmekle beraber, baştaki "ha mim'"e de atıf vardır. "Hu" dan kasıt hüviyet, "hüviyet" ten kasıt, "hüviyeti mutlaka", "hüviyet-i mutlaka" dan kasıt, Hakk'ın sırf hüviyetidir. O da sende olduğuna göre neticede bu ayet zahir ve batın sana dönmekte, nazil olmakla, fakat idrak ettiğin takdirde'dir.

Hani eskiden postacılar dağıtıyorlardı mektupları askerde bir bölük asker var, bölük postacısı geliyor, elinde bir tomar mektup bağırıyor, Mehmet oğlu Ahmet, bakıyor ki yok, izine çıkmış, Ahmet oğlu Veli buradayım diyor, bizatihi mektup kendine geliyor, eline alıyor. İşte Kur'an-ı Kerim de Zat'ı itibariyle her birerlerimize böyle geliyor ismen geliyor. Ama biz orada yoksak mektup gelmiş gitmiş geriye gitmiş.

Bu ayet zahir ve batın sana dönmekte fakat idrak ettiğin takdirde "fiy leyletin mübareketin" "mübareketin" "mübarek bir gecede" demesi zahir anlamda Berat gecesi içerisinde, batın-i anlamda kişinin kendini fena fillah mertebesinde bulmasıdır. Nefsaniyetinden arındığın zaman, nefsinin ışığı söndüğü zaman, sendeki hal gece olur, fena fillah yani yokluk hükmüne girer. İşte fena fillah merlebesine eriştiğin zaman, o senin "mübarek gecen"dir, ve o geceler içerisinde, Kur'an-ı Keriym sana nazil olmaya başlar. Ancak inen yeni bir Kur'an değil onda mevcud olan ayetlerin hakikatlerinin sana (ayni) yakınlık olarak açılmasıdır. Daha evvelce okuyup, okuyup geçtiğin yerlerde ne derin ifadelerin olduğunu görmüş olmandır. اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ (Duhan Suresi 44/3 ayetinde) "Muhakkak ki biz korkutucuyuz" Cenab-ıHak cehennemle ve daha bir çok şey ile korkutur, ancak burada ki özel korku O'nu idrak edememe korkusu olması lazımdır. Yakin ehlinin nezaket ehlinin korkusu karşısındakini incitmekten kırmaktan ona nezaketli davranamamaktan korkmaktır. Buradaki korku odur. Çünkü ömrümüz süratle geçiyor, bu geçişi yakalayıp durduramayıp bize gelen kitabı iyi anlayamayıp ve hakikat-ı Muhammediyyeyi de anlayamama korkusu olması lazım gelmektedir. Efendimiz "Hikmetin başı Allah korkusudur" buyurmuştur. İşte hassas korku budur, nezaket korkusu budur. Yoksa Cenab-ı hakk kırarım dökerim, sizi cehenneme atarım o korku değildir. o bedenin korkusudur. Beden yanmasın diye,

ama ruhun korkusu nezaket korkusudur. فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ

(DUHAN SURESİ 44/4 **AYETİNDE)**

“Bütün hikmetli işler o gecede ayrılır”

4-26:30

O gecenin hakikatine erişen kimselerin gelmiş olduğu mertebeleri ayrı ayrı idrak edip bu işlerin tahakkukunu hikmetlerle ayırıp sağlamaları kendi kemalatleri icabıdır.. اَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا (Duhan Suresi 44/5 ayetinde) “yanımızdan bir iş”yani, (zat-i bir iş). Yani Zat’ı bir iş اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ “Muhakkak’ki biz peygamberler göndermekteyiz” رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ “Rabbinden bir rahmet olarak”. اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ “Muhakkak ki o duyucu bir bilicidir. رَبِّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (Duhan Suresi 44/7 ayetinde) “Göklerin ve yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbi’dır, eğer yakıyn elıli iseniz”, لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ

رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (Duhan Suresi 44/8 ayetinde)

"Ondan başka ilah yoktur, diriltir ve öldürür. Sizinde Rabbiniz önceki babalarınızın da Rabbi'dır."

Muhterem gönül ehli dostlar, Berat gecesini mümkün olduğu kadar gerçek ve geniş manasıyla anlamaya çalışalım, bu bizlere çok şeyler kazandıracaktır. Böyle bir idrak ve anlayış içerisinde çalışmalarına devam eden salik'e Mi'rac yolu açılacaktır. Allah c.c. cümlemize bu mana yolculuğunda kolaylık versin. Şurada bir hatıramı arz edeyim. Bu bölümü oluşturmaya çalışırken üç defa kesinti oldu, hatta bir seferinde yazıların bulunduğu çanta tesadüfen!... arabadan çalındı. Bu olayların neticesinde bölümü tekrar gözden geçirmem gerektiğini anladım, bu düşünceler içersinde nihayet bu haliyle kısaca neticeye ulaşmış oldu, hamdü senalar olsun.

Şimdi bunu el yazısı ile yazıyoruz arkadan daktiloya çekiyoruz, işte bir arkadaşımız bilgisayarda onları düzenliyor, üç defa bu bölümde parçalanma oldu, yani kesinti oldu, ne hikmetse buralarını da yazarken İncil'den bazı parçalar almıştım bu mevzularla ilgili Tevrat'tan bazı parçalar almıştım sonradan üç defa durduruldu bu mevzu sonradan anladım ki bu parçaları bunun içine istemiyorlar. Yani sadece cenab-ı Hakk'ın ilhamını istiyorlar buraya başka tahrib olmuş kitaplardan bilgi girmesini istemiyorlar, bir seferinde de tamamen kayıp oldu, bu bölümün yarısından fazlası tamamen kayıp oldu. Bereket kasetlerde vardı, özetlerinde vardı, oradan tekrar bu şekli ile oluşmuş oldu bu da bir hatıramız. Şimdi bir de bir şiirimiz var bunun arkasında Berat gecesine ait her mevzunun arkasından o gecenin şiirini de düzenlemiştik onları da koyduk sıraya bu şiirimiz 14/2/1997 de yazılmış, bu mevzuyu 1987 de yapmışız, bu şiiri de geçen sene yazıp kitap oluşmadan evvel sıraya koymuşuz.

B E R A T' I N I A L

Ulaşınca mübarek ay’a,
Dikkat et kalmayasın yaya,
Dal hemen o derin derya’ya,
Şabandan Berat-ı’nıal.

Duhan-ı oku bir yüzünden,
Manaları çıkar özünden,
Seyreyle mübin-i gözünden,
Ha’mim’den Berat-ı’nı al.

Kuran-ı oku hece hece,
Değerlensin bu güzel gece,
Ağlıyarak yalvar gizlice,
Kuran-ı Kerimden Berat-ı’nı al.

Tavaf eyler Melekler gökte,
Sende tavaf eyle gönülde,
Bu sırlara biraz eğilde,
Beyt-ül Ma’mur’dan Berat-ı’nıal.

Tavaf eyler insanlar yerde,
O’na yönelirler her yerde,
Ziyaret edersin ilerde,
Beyt-ül Haram’dan Berat-ı’nı al.

Nefsini iyi tanı bu gün,
Dün çok gerilerde kaldı dün,
Rabbının hitabıyla öğün,
Nefsinden Berat-ı’nı al.

“Venefahtü’”den al haberi,
Sil gönlünden hüznü, kederi,
İdrak eyle gerçek kaderi,
Ruhun’dan Berat-ı’nı al.

Kendinden kendinedir varış,
Haydi yürü zamanla yarış,
Hak yolunda seyran’a alış.

Kendinden Beral-ı'nıal.

Bazen Musevi bazen İsevi,
Sonunda olursun Muhammed-i,
İdrak ettiysen sen Ahmed-i,
Kıbleteyn'den Berat-ı'nıal.

"Fevellü vecheke"dedi Rabb,
Döndü Beytullah-a bu türab,
İfşa etti lisanı Arab,
"Fevellü vecheke"den Beratını al.

İzle onu hep adım adım,
Ne güzeldir o, tadım tadım,
Anlayınca şaşırıp kaldım,
Peygamberin'den Berat-ı'nı al.

"Rabbena lekelhamd"dedi Hak,
Gözlerini açta iyi bak,
Ten gömleğim çıkar da yak,
Rabb'ından Berat-ı'nı al.

Dervişisen gerçekten eğer,
Şu fakire verdinse değer,
Rabb'ın bir gün seni de sever
Necdet'ten küçücük Berat-ı'nı al.

NECDET ARDIÇ

14/12/1997 TEKİRDAĞ

Varsa sorusu olanlar sorularını cevaplandıralım. Bazı kardeşlerimiz abdes ile ilgili soru soruyorlar, biz zaten banyo yaparken bütün vücudumuzu baştan aşağı yıkıyoruz ayrıca şartmı kulağa mes ve başa mes diye soruyorlar bunlara nasıl cevap verelim?

Şimdi her şeyin bir sistemi vardır, bunun da sistemi böyledir, bu düzeni kuranlar yani bu sistemi kuranlar bu gusül abdesti sistemini de böyle talim ettirmişler biz de böyle

yapıyoruz. Bunu tatbik ediyoruz bizim buna ilave edip çıkaracak başka bir şeyimiz yoktur tatbik ederseniz edersiniz etmezseniz etmezsiniz, bunda zorlamada yoktur dersiniz,

Soru: Ne kadar dikkatli de olsan tam olarak namaz kılamıyorum, ya eksik veya fazla bir şeyler oluyor, ne yapmam gerekiyor diye bana soruyorlar, üç mü kılıyorum, beş mi kılıyorum, diye soruyorlar.

Cevap: Zaman içerisinde daha dikkatli yaparsanız yani zaman içerisinde bu oluşur, zararı yok üç kılın beş kılın kılın, kılsınlar zaman içerisinde bunu yerine oturturlar, ne kıldığını kaç tane kıldığını hatırında tutar biraz daha dikkatli olursa hatırında tutar. Yani unutuyorum diye namazı terk etmek olmaz, onu söyleyin. Eksik kılsın zararı yok, ama yapsın kendisini alıştırsın bu gün eksik yapar yarın yavaş, yavaş ustalaşır, güzelini yapar.

Biraz önce dediniz ya "Gusul abdestinin hakikati nedir, nasıl gusül abdesti alınır" şimdi burada iki oluşum var, bu hususta, birisi gasil birisi de gusüldür. Gusülü kişi kendi yapıyor, gasili de başkası yaptırıyor. Yani meyyit olan kişiye gasil yaptırılıyor. Nasıl ki o gasili yapan meyyiti dilediği tarafa döndürüyor, dilediği tarafa çeviriyor, o meyyitin hiç sesi çıkmıyor, sıcak su döküyor, soğuk su döküyor, hiç cevap gelmiyor, yani tam teslim olmuş şekilde işte bir derviş şeyhinin huzurunda önünde öyle yatarsa o şeyhi onu irfaniyet suyu ile kemalat suyu ile muhabbet suyu ile yıkar tertemiz yapar, işte gerçek gusül o olur. bunun başka türlü temizlenmesi de olmaz.

Kişi gusül eder kendini temizler ama etini kemiğini temizler başka bir şeyini temizleyemez. Etinin kemiğinin temizlenmesi ile de ruhunun özünün temizlenmesi olmaz. İşte bir taraftan etini kemiğini yani kendisini temizleyecek bedenini tozdan necasetten temizleyecek gusül ederek bir taraftan da gasil olunacak ruhunu temizletecek ama tam bir teslimiyet içerisinde olmak şartıyla işte o soru soran kardeşlerimiz gelirlerse bunu da söylersiniz, gerçek gusül, gerçek gasil o olur. abdes almak küçük temizliktir, nasıl elimizi tozdan yağdan işte her türlü kirden yıkıyoruz, bu kirler zahirde toz toprak olmak ile birlikte,

batında Hakk'tan başka bir şey tutmayacağız artık bu ellerle diye ondan temizliyoruz, aslında elimizi değil de kafamızı temizliyoruz, o zaman. Aklımızı temizliyeceğiz ki bu elimizle Hakk'ımızı tutuyoruz, Hakk ile münasebette bulunuyoruz, Hakk ile ilgileniyoruz, harama uzatmayacağız, kötülüklere uzatmayacağız, ağzımızı yıkarken Hakk kelamından başka bir şey konuşmayacağız, konuşursak da Hakk niyetiyle konuşacağız, burnumuzdaki Hakk kokusundan başka bir şey koklamayacağız, gözümüzle Hakk'tan başka bir şey müşahede etmeyeceğiz, yüzümüzle Hakk'ın veçhinden başka bir vecih görmeyeceğiz manasına, başımıza mes ederken başımıza ne kadar benlik, nefsaniyet işte kişinin Hakk yolundaki düşünceleri varsa hepsini mes etmek kaldırmak yani onların hepsini temizlemek kulaklarını temizlemesi Hakk kelamından başka bir kelam duyamyacak artık, ayağını yıkaması Hakk yolundan başka bir yere gitmeyecek şekliyle temizlenmesidir batını ifadesi. Böyle olursa gerçek abdes almış oluruz, diğer şekliyle de batıni guslü yapmış olursak bedenen temizlenmiş oluruz.

Bugün 13/02/1999 Cumartesi günü İzmirde Feray Hanımların evinde bulunuyoruz, sohbetimize başlayalım inşeallah yavaş yavaş, cenab-ı Hakk gayb aleminden neler ihsan eder görürüz.

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِي عِلْماً

Elhamdülillahi Rabbil alemin vessalatı vesselamı alarasuline Muhammedin vealihi vessahbihi ecmain.

Bir sorumuz vardı o soruyu kısaca tekrarlayın veya şöyle yapalım fazla uzatmadan günümüzde yaşanan islam içerisinde bazı müesseseler var, bu gün yaşanan bu müesseseler tabi ki

bugün kurulmuş değil vaktiyle kaynağından kurulmuş ve bu günlere kadar gelmiş bunların içerisinde işte Şeriat mertebesi, Tarikat mertebesi, Hakikat mertebesi, marifet mertebesi ve genel olarak İslamiyet yaşantısı denilmiştir.

Tarikat mertebesinde şeyhlerin hali nasıldır, nedir, nasıl anlayacağız, bunları nasıl ayıracağız birbirinden ve bir gurupta o gurubun önderi olan kişi rahmetlik olmuşsa yerine de açık olarak birini bırakamamışsa gereği ne yapılacak, bunun yine içerisinde geride kalan kimselerden hanım kimseler kalmışsa onların durumu nedir, görevi nedir, özelliği nedir, bunların anlaşılması için bir soru var ona cevap bulmaya çalışalım inşeallah.

İslam dininin zahir ve batın yaşayabilmesi için veya insanlar tarafından yaşanılabilmesi için dört ana bölümün bilinmesi gerekiyor. Hakiki islamın anlaşılabilmesi için yaşanabilmesi için bu dört bölüm dediğimiz gibi Şeriat bölümü, Tarikat bölümü, Hakikat bölümü, Marifet bölümü. Diğer dinlerde böyle bölümler yoktur. Varsa da daha kısa düzeyde daha küçük metebededir. Şimdi bütün bu bölümlerin tek olarak aldığı isim Şeriat yani Şeriat-ı Muhammedi, Hakikat-ı Muhammedi ismi ile yalnız biz bu Şeriat kelimesini ister karşıtları tarafından ister tatbik edicileri tarafından o kelimenin hakkı olan manayı üzerinde kullanamıyoruz.

Yani bir kelime var o kelimeyi şartlanmış ifadesiyle yani her kişinin anladığı çok kısa manalı ifadesiyle anlıyoruz ve öyle kullanıyoruz. İşte büyük hatalarımızdan birisi budur. Sadece Şeriat kelimesinde değil dini literatürde kullandığımız bütün kelimeler bu şekilde cılız olarak kalmıştır. Yani kendi bünyesinde bulunan gerçek manaları açılıma kavuşmadan sadece suri yani dışarıda kullanılan ifadesiyle kullanılır hale getirmişiz, işte dolayısıyla böyle olunca dini kelimeler işte o kullandığımız gerçek manaları ortaya çıkaramadığımızdan dinimizde eksiklik üzere hareket etmekte oluyoruz. Şeriat kelimesi bunlardan bir tanesidir.

Mesela “Allah” kelimesi diyelim, “Allah” dediğimiz zaman her birerlerimizin aklında bir başka süliyet bir başka tasavvur meydana geliyor neden? Şimdi burada bu kadar kişiyiz, her birerlerimize birer kağıt kalem versek Allah Teala Hz lerini belirtin desek her birerlerimiz ayrı ayrı ifadeler kullanacağız. Ama şu sehbayı gördüğümüz zaman desek ki yine aynı şekilde birer kağıt kalem ile şu sehbayı ifade edin herkes aynı şeyi söyleyecektir. Çünkü görüntüde belirli bir vasfı vardır herkes onu yaklaşık olarak öyle bildirecektir. Ama Cenab-ı Hakk’ın böyle eşya gibi bir görüntüsü olmadığından herkes kendi hayeline göre aldığı bilgiyi kurgulayıp onu tarif edecektir. Rahman kelimesini alalım aynı şey, Rab kelimesini alalım aynı şey, namaz kelimesini alalım aynı şey, oruç kelimesini ele alalım aynı şeydir. İşte eksikliğimiz buradadır. Kelimelerin ifade ettiği gerçek manalara ulaşamadığımız için dinimizin özüne ulaşamıyoruz. Çünkü o kelimelerin içerisinde onların şifresi. Yani aslında şifre de değil, gizli değil, ama biz zahir anlayışıyla bunlara bir değer verdiğimizden yani kelimeye bir mana verdiğimizden bizim verdiğimiz mana ile kaldığından aslına bize ulaştırmaya yol bulamıyor.

Yapılması lazım gelen eğitimde ilk şeylerden bir tanesi konuşma yazmada ifade edilen sözcüklerin hakikatine ulaşmak, mesela Ruh dedik, Nefs dedik, çok mühim bu iki kelimeden herkes neyi anlıyor, insan dedik neyi anlıyoruz bu kelimeden, işte onun için evvela ilim lazımdır. Evvela irfaniyet lazımdır. Şeriat dediğimizde şeriatın iki anlamı vardır, gerçek ifadede iki anlamı vardır. Bunlar birbirinden ayrı iki anlam değildir. biz böyle yapmışız. Büyük bir çoğunluğumuz islam alemi olarak büyük bir çoğunluğumuz şeriat kelimesini fıkhi anlamda sadece şu bedenin yani bu beden bizim vasıtamız, bu vasıtamız sosyal münasebetlerle namazını nasıl kılacak, orucunu nasıl tutacak dinin zahiri yönünü belirten hukuka şeriat denir.

Genelde bu böyle kabul edilmiştir. Hani bazıları gazetelerde Tv lerde çıkıyor şeriat şöyle olsun böyle olsun ona allah’tan rahmet dilemek lazımdır. Eğer bilse o kelimeyi söyler mi, onun söylediği şeyle o kelime ile mukabil değil de “Allah

sana Rahmet etsin" demek lazımdır. Yani "Allah ona acısın" demek lazımdır. O kafasını öyle bir büyük taşa vuruyor ki söyleyecek bir şey yok, Allah Rahmet etsin gerçekten. Eğer zaten Rahmet etmezse halimiz dumandır.

Ancak şunu da belirtmeden geçmemek lazımdır, işte tabirleri yanlış kullandığımızdan o kişilerin öyle söz söylemesine biraz da biz sebep oluyoruz. Biz kışkırtıyoruz. İşte potur giyecek, uzun sakallar, işte sarıklar saracak, ya rabbim bu İslam dini değil işte, o onun anlayışıdır. Tamam ona da hürmet ederiz istediği gibi kullansın, ama ben Müslümanım, Müslümanın mutlak kıyafeti budur dediği zaman hem kendine hem islamiyete o kadar büyük darbe vuruyor ki, diğer bitaraf vatandaşların hele biraz muhabbeti olan vatandaşları daha çok soğutuyor. Müslümanlık böyle ise ben Müslüman olmam diyor.

O da haksız o değerlendirmede de haksız Müslümanların tamamı öyle değil ki, gerçekten Müslüman olanlar da var onları örnek al kendine neden onu Müslüman olarak ölçü alıyorsun da dinden vaz geçiyorsun. O da bir yanlıştır. Şimdi biz kimsenin doğrusunu eğrisini eleştirecek durumda değiliz, hakkımız da yok biz hakem de değiliz, yalnız bazı şeylerin söylenmesi yapılması gerekiyor ki tesbitler yapılabilsin. Belirli tesbitler yapıldıktan sonra oradan da harekete geçilsin. Tesbit etmeden nereye hareket edeceksin. Bir plan program olmadan. Bir yere çıkmayı düşünüyorsunuz ama evvela kişi nerede olduğunu bilmesi lazımdır ki oradan hedefine ulaşsın, nerede olduğunu bilmezse nereye de gideceğini bilmez.

Şeriat mertebesinin bu zahiri ifadede kullanılan kelimesi, bir de genel manada ve gerçek olarak bütün bu mertebeleri Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet mertebelerinin tamamını (asv) Efendimiz getirmedi mi? Kur'an azim Muşan ile Cenab-ı Hakk vaaz etmedi mi emretmedi mi? Dolayısı ile bunları ayırmak söz konusu değildir. Yani şeriat kelimesi dendiği zaman bütün bunları bilmemiz gerekiyor. işte bu şeriat kelimesinin gerçek ifadesidir. Yani İslam dininin içerisinde var olan şeriat mertebesi zahiri şeriat Tarikat mertebesi, Hakikat Mertebesi,

Marifetullah mertebesinin tamamını içine alan kelimenin ismi şeriattır. Şeriat bir sistem bir manzume demektir.

Yani islami yaşantı demektir. Şeriat-ı Muhammedi, Hakikat-ı Muhammedi diyoruz. Şimdi şeriat düzeyinde zahir ifade ile imamlarımız görev yapıyor, hocalarımız görev yapıyor, genelde yaygın olan camilerde imamlar bu işi sürdürüyor, biraz üstünde müftüler vaizler biraz üstünde üniversitede hocalar ders yapıyorlar, bunlar şeriat mertebesi eğiticileridir. Bakın bunları çok iyi bilmemiz lazımdır. O sorunun cevabını bulabilmek için tam yerinde bilmemiz lazımdır. Yalnız şeriatın tamamı değil, şeriat düzeyi sadece Tv lerde işte çıkıyorlar eksik olmasınlar hepsinden Allah razı olsun, konuşuyorlar hep bakın dikkat edin madde üzerinde konuşuyorlar. Yani bedensel fiiller bedensel oluşumlar işte oruç saat kaçta başlar, kaçta biter, namaz hangi saatlerde kılınır, işte kolun dirseğin kuru kalmasın dört parmak yukarıya da ıslatırsan daha çok nurlanırsın daha çok sevap alırsın bu şekilde ifade ediliyor, bu İslam dininin zadece zahiridir, dışıdır, daha doğrusu bu bedenin dinidir.

Ama bizim bir de ruhumuz var, özümüz var, hakikatimiz var, onun dini ne olacak hadi buna yaptırdık bu yaptırımları namazını kıldırdık tamam bunun görevi oldu ama ruhumuz Allah'a nasıl ulaşacak bu nereye ulaşacak bu bir yere ulaşmaz "benim sadık yârim kara topraktır" diyor, bu beden toprağa ulaşacaktır. Çünkü anası ebeveyni odur. o oraya gidecektir. Ama bizim bir ruhumuz var, bir hakikatimiz var, aklımız var, işte gerçek asaletimiz oradan geliyor zaten topraktan gelmiyor. Bu toprak beden diğer mahlukatta da vardır, bir asaletleri var mı, yok insanın asalati yukarıdan gelen ruhaniyeti iledir, aklı iledir, şuuru iledir.

Şimdi bu mertebe tatbik edilmedikçe de hiçbir şey olmaz. Nasıl binanın temeli yoksa onun üzerine hayali bir bina kurmak rüzgarla savurduğu zaman uçar gider sağlam temellere basmayınca. Ama tam tersi temel yapılmış orada bırakılmışsa o bina kullanılır mı kullanılmaz, ne işe yarar ki binlerce terk edilmiş öyle binalar vardır. Bir işe yaramıyor. O zaman temeli

böyle sağlam bir şekilde kurduktan sonra yani beş vakit namazını kılacak, orucunu tutacak, zekatını verecek, imkanı varsa hac ibadetini yapacak, samimi bir ihlas içinde bunları yapacak zahiren.

Bunun üzerine şimdi kişi çalışmalara başladığında yani herhangi bir hadise ile olayla veya aileden gördüğü veya mantığını işleterek ibadet etmeye başladıktan sonra eğer gerçekten gönlü ve kafası yani aklı çalışıyorsa zahiri şeriat mertebesinde yapılan işlerin yetersiz olduğunu görecektir. Çünkü yol orada bitmiyor. O daha başlangıcıdır. O zaman ne olacaktır, araştırmaya başlayacaktır ve karşısına tarikat mertebesi çıkacaktır. Şöyle veya böyle şu veya bu ahbabın vesilesiyle veya herhangi bir okuduğu kitabın ikazıyla tarikat mertebesinin varlığını öğrenecektir, kendisi araştırmaya başlayacaktır.

Bulduğunu kabul edelim, hakikisini bulduğunu kabul edelim, biz onu tabi hakikisi olarak düşünüyoruz, tabi sistem hakiki olduğuna göre hakikisinden bahsediyoruz. Ama yarıda kalmış şöyle olmuş böyle olmuş onlara sonra gelelim, şimdi bu sistemi evvela tesbit etmeye çalışalım. Burada da faaliyette olan şeyh efendileri görüyoruz. Yani tarikatın yöneticileri eğiticileri öğreticileri olarak şeyh efendileri görüyoruz, bunların bir ismine de mürşit diyorlar. Şimdi ayrılması gereken şey burada çok mühimdir,

Şeriat mertebesindeki imamlar nasıl ki Tarikat mertebesinden haberleri olmadığı için tarikat eğitimi yapamıyorlar ise tarikat mertebesindeki şeyh efendiler de eğer Hakikat mertebesi itibariyle çalışması yoksa hakikat mertebesinin eğitimini veremez. Yanlışımız şu ki bir şeyh efendi şeyh olduğu zaman mürşit dediğimiz zaman zannediyoruz ki Hakikat marifet mertebelerinin de eğitimini verir. Bu yanlıştır. Nasıl ki bakın imam efendiler tarikat dersi veremiyorlar, tarikat idarecisi olan şeyhler de Hakikat dersini veremezler. Peki şeriatla tarikatın, Tarikat ile Hakikatın arasında ne fark vardır. Tabi ki fark var fark olmazsa bunlar olmaz.

Yani ayrı birer bölüm ayrı birer isim almazlar. Binanın bodrum katı var, zemin katı varsa üstünde birinci katı, ikinci katı, üçüncü katı varsa bunlar tabi ki kendine mahsus bir özel yerlerdir. Bir ile iki katı birlikte kullanabilir misiniz. Kullanamazsınız, bir insan bir gecede iki katta birden yatabilir mi? Yatamaz, ayrı ayrı bölümlerdir çünkü. Ama bir saat çıkar yukarıda yatar, bir saatte aşağıda yatar o ayrıdır, ama aynı anda ikisinde birden yatamaz.

Şimdi şeriatta ne var, şeriatta bir iyi niyet bir kuruluk vardır. Kusura bakmayın bu kelimeyi kullanıyorum bir şeyi belirtmek için donukluk var yani başka ifade ile, korku var yani Allah'tan korkarak aman işte gelecekte beni ateşe atmasın işte görevimi yerine getireyim, diye namazlarını kılmaya başlıyor, korku var ama burada kuruluk var öyle değil, muhabbet yok her hangi bir şey daha henüz. İşte bu muhabbeti arayan kimse ne yapıyor, tarikat araştırmasına giriyor. Tarikatta muhabbet var, şeriat ile tarikat arasında belirgin fark budur. Muhabbetullah var, Ama bir kimsede bunlar farkında olmadan da olabilir, tabi hem gayretlidir hem yapar hem de muhabbeti vardır ayrı, ama o muhabbetin kanalize edilmesi gereklidir.

Yani boşa akan yağmur suları gibi değil de belirli bir kanala suları akıtarak orada toplamak faydalı olur daha sonra dağıtmak için işte tarikat mertebesinde bu duygular var, duygusallıklar vardır, şey efendiler bunları meydana getirmeye çalışırlar, bu muhabbeti meydana getirmeye çalışırlar. Bunu ne ile yapar, zikirlerle, ilahilerle yapar, sohbetlerle yapar, ama tarikattaki sohbet Hakikat sohbeti gibi değildir. Şeriattaki sohbet emir nehiy, şunu yap bunu yapma dır, tarikattaki sohbette genelde geçmiş büyüklerimizin menkıbelerini anlatmaktır misaller vermek suretiyle. İşte şu veli şöyle yaptı bu veli böyle yaptı şu velinin hali buydu, onunki hali buydu diye böyle duygusallık oluşturulur bunu da şeyh efendiler yapar. Ama o da gerçeği olmak suretiyledir.

Bunun üstünde Hakikat mertebesine gelindiği zaman ki bakın orada isim değişti, şeriat neydi, belirli bir sistemin oluşturulması alt yapının oluşturulması, tarikat neydi bu alt

yapının üzerine Muhabbetin konması ama Hakikat bakın şeriatla yani bir sistemle duygularla muhabbetle enerji güç elde edip Hakikat mertebesine ulaşmak. İsmi üstünde hakikat, evvela kendinin hakikati, sonra bu alemin hakikati, sonra rabbın hakikati, Allah'ın hakikati, nedir bunlar, bu yaşadığımız hayat nedir, şu yaşadığımız dünya acaba gerçek mi, yoksa biz hayel aleminde mi yaşıyoruz veya rüyada mı yaşıyoruz, bunun tesbiti lazımdır. Biz rüyada yaşıyoruz. Bu gördüğümüz şeyler de rüya içinde rüyadır.

Elle tutulacak sağlam tek şey kişinin kendini idrak etmesidir. Yani aklındaki ulaştığı bilgisidir. En sağlam olan şey ve bir daha bu kayıp olmaz gitmez insanın elinden diğerleri hepsi geçer gider, çünkü haldir onlar, makam olması lazım ki kişinin makamı orası sabit olsun. Diğerleri hayeldir, emin olun bu dünya baştan başa hayaldir. Ama nasıl bir hayel zaman içerisinde bunu göreceğiz inşeallah. İşte Hakikat mertebesinin eğiticileri de ariflerdir, şeyhler değildir. bakın anlaşılıyor mu, farklar açık belli oluyor mu, işte bu hakikat mertebesindeki kişi kendini bulur kendini bilir kendini tanır, rabbının yolu açılır. Rabbını bilmeye yolu açılır, çünkü kişi kendini bilmedikten sonra yani küçücük bir varlığını bilemedikten sonra özünü hakikatini bilemedikten sonra ama diyeceğiz ki efendim ben işte biliyorum kendimi üç beş yaşımdan beri biliyorum, o biliş ayrıdır o biliş değildir.

O zannediştir, çevrenin verdiği etki ile şartlanılmış bir hayatın getirdiği çevre değerlerinin verdiği bilgi ile anne idi baba idi çocuktu kızdı, derken ha ben falan kişiden meydana gelen filan bey veya hanımmışım diye bu şartlanmış bir bilgidir. Biz kendimizi böyle bulduğumuz için yani bu bilgi içinde bulduğumuz zaman kendimizi bu zannederiz, bu zandır, bizim gerçek hüviyetimiz aslı itibariyle böyle değildir hakikati itibariyle. Bunun bilinmesi Hakikat mertebesinde oluşacak bir hadisedir. Tarikatta bu bilinmez, zaten ismi de üstünde olduğu gibi Tarik yol demektir, yol da geçicidir. Devam edilir yolda kalınmaz, yolda kaldığımızda yolda kalmış oluruz, yani yolda eğlendiğimizde diyelim ki İstanbul'dan İzmir'e on saatte

gidiliyorsa bu yirmi saate çıkmışsa biz zaman kaybetmiş oluruz.

Veya hiç gidilmemişse yolun güzel ağaçlık bahçelik bir yerlerinde güzel bir yer bulmuşsak orada oturup kalmışsa işi bitti tamam demektir. Tarikatın bu tehlikesi vardır, duygusallık içerisinde bir yerde oturtur, bırakır kişi orada rahat ettiğini huzur bulduğunu zanneder, fakat yolundan kalmış olur. işte duyguları aşıp hakikat mertebesinde her şeyi olduğu gibi Efendimizin "*Ya rabbi bana eşyanın hakikatini göster*" dediği gibi bakınız efendimiz bu duada bulunuyorsa buna ihtiyaç hissediyorsa bizler haydi haydi bu araştırmayı yapmamız, lazım gelir. Bu gördüğümüz eşya hiç de böyle değildir, bunlar bizim beynimizde şartlanmış olarak yerleştirdiğimiz bilgiler, az önce dediğimiz gibi kelimelerin gerçek ifade ettiği manaya ulaşamadığımızdan kendi kendimize uyguladığımız var ettiğimiz bir alemin içinde yaşıyoruz.

Daha ileriye gittiğimiz zaman gidebilirsek, ancak insan bu Hakikat mertebesine ulaşması gerekiyor, en azından buraya ulaşması gerekiyor. Şeriatını yapacak, Tarikatını yapacak, tarikat olmadıktan sonra bu şeriattan Hakikate atlamak biraz zordur. Zaman zaman atlar ama gene kayar aşağıya düşer, çünkü aradaki bu basamağı sağlamlaştırması lazım, iniş çıkışta o basamağı kullanması lazımdır. Zaman gelecek yine inecek zaman gelecek gene çıkacaktır. Br insan bir yolu bilirse artık orada gidip gelir. Zaten gidip gelmesi de lazımdır, ama arada boşluk varsa atlaması tekrar oraya ulaşması zor olur indikten sonra.

Ama insan en az bu Hakikat mertebesine ulaşmalıdır, çünkü ismi üzerinde Hakikat, buraya ulaşmadıkça kimse hayal aleminden kurtulamaz, rüyadan kurtulamaz. Ama bu şekilde ahirete göçerse cennetlik olur mu, olur cehennemlik olur mu olur, o ayrı bizim konumuz değildir, bizim konumuz tesbit sadece kim dilediği şekilde çalışabilir kendi hür iradesini ilgilendirir, kimse kimseye şunu mutlaka yapacaksın diyemez. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın insana verdiği bahşettiği mutlak bir hürriyet vardır, bunu kimse kısıtlayamaz bu şekilde. Bu

insanlar şeriat mertebesinde de yaşayıp ölmüş olsalar Tarikat mertebesinde de yaşayıp hayatları son bulmuş olsa kendilerini nerede bulmuşlar ise yani hangi düzeyde idrak sahibi olmuşlar ise ahiretteki yaşantıları da o düzeyden devam edecektir.

Kesilen bir şey yoktur, hayat bitmiyor ki dünyadan bu cesedin uzaklaşması ile hayat bitmiyor ki hayat aynen devam ediyor. Geçici bir kabir yaşantısı olacak, ondan sonra cennet veya cehennem nereye gönderileceksek kişi nereye gidecekse nereyi hak etmişse bu dünyadaki karşılığı ne ise ahirette aynı düzeyde yaşayacaktır. Burada hayel içerisinde kendini yaşatmışsa oradaki hayatı da hayel olarak devam edecek isterse Cennet ehli olsun. Tekamül burada orada tekamül yoktur, ancak şuna ümidimiz var, bazı arkadaşlarımız, kardeşlerimiz, belirli ufak tefek takıntıları varsa İbrahim (as) ın terbiyesinde öyle ümidimiz var İnşeallah onları tamamlaştıracaklar.

Ama bu herkese mahsus bir şey değildir. yani genel bütün ümmete ait bir şey değildir. Belirli bir seviyeye gelmiş olanlar neden bunu düşünüyoruz, çünkü oraya gelmeye çalışan iyi niyeti ile gayretli çalışıyor. Ama ömrü vefa etmemiş ise o onun elinde olan bir şey değildir. ömrü vefa etse çalışacak ulaşacak oraya Cenab-ı Hakk da لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا 2/286 "Biz kimseye gücünün yettiğinden fazla yük yüklemeyiz" diyor. eğer bir yerde zorlanma varsa bakın bu bir ölçüdür, demek ki Cenab-ı Hakk onu çekecek kadar gücü de verir oraya. Çünkü Cenab-ı Hakk adaletsiz değildir. O'na inancımız her zaman tamdır. Eğer üstümüzde bir güç varsa yani bir zorlanma varsa karşılığını verecektir. İnşirah suresinde فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٧﴾ فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ ﴿٨﴾ وَاِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ "Muhakkak ki bir zorlukla birlikte bir kolaylık vardır ve yine bil ki muhakkak bir zorluk ile kolaylık

vardır, günlük işlerinden fariğ olduğun zaman kalk rabbine rağbet et" diyor yani rabbına yönel vakit bulduğunda ne kadar güzel ifadeler veriyor değil mi? İşte bu rağbet Regaib gecesinin ifadesi var onun içerisinde.

Ne yaptık şimdi, geldik Hakikat mertebesine Hakikat mertebesinin tekamülünde kişi kendi varlığının hakikatini idrak eder, eğer etmemiş ise oraya daha gelmemiş demektir, orası da geçilmek istenirse bu sefer karşımıza Arif-i Billahlar çıkar, şimdi ne oldu, Şeriat mertebesinde hoca efendiler, Tarikat mertebesinde Şeyh efendiler, Hakikat mertebesinde Arifler, Marifetullah mertebesinde de Arif-i Billahlar görev yapar ancak. Bunu Mürşid-i Kamil diye de ifade edebiliriz, yalnı Mürşid-i Kamil derken kendi düzeyinin kemalatının da ifadesi vardır orada. Mürşid-i Kamil yani tarikat mertebesinin kemali, çünkü her mürşid de bu durumda değildir ayrıca.

Her mürşidin tarikat kemalatı da yoktur. İsmen mürşid olmuş ama irşad edecek durumda değildir. Birkaç tasavvufi hikaye anlatıyor, biraz Kur'an-ı Kerim okuyabiliyor, biraz ağızı laf yapıyor ise çok iyi niyetli ihtiyatı elden bırakmamamız lazımdır, bizim Müslüman canlarımız yani Ümmet-i Muhammed olarak iyi niyet üzere zaten potamız kurulduğundan karşımızda küçücük böyle şeylerle çıkan kimselere hemen gönül veriyoruz bağlanıyoruz.

İyi niyet başka ama ihtiyat elden bırakılmamalıdır. İyice araştırılması lazımdır, yani hakikaten bu kimse araştırması lazımdır.

Dinleyici sorusu: "Efendim Mürşid-i Kamil'in işaretleri nelerdir?" Şimdi bunu anlamak için evvela bilgi lazım, yani bilgi olmadan bunu ayırmak çok zordur, ancak şöyle bazı belirtiler vermişlerdir, bir mürşid-i Kamil'e rastladığın zaman konuşsan da konuşmasan da onun bir değişik özelliği olduğunu hissedersin. Yani bir heybetinin olduğu tanısan da tanımasan da ancak onları tanımak çok zor olur, çünkü ariflerin işareti olmaz. Arif bir kayıt ile kayıtlanmaz. Şeyhlerin kayıtları vardır, imamların kayıtları vardır, yani görüntü ve kıyafet olarak ama ariflerin, arif-i Billah'ların kıyafeti ile tanınması mümkün olmaz.

Onları ancak irfaniyet yönüyle tanımak mümkündür yahut kendileri tanıtırlarsa ancak onlar da kendilerini öyle herkese tanıtmazlar kolay kolay, yeri geldiği zaman gerektiğinde tanıtırlar. Rabbinize sorabilirsiniz o da bir yoldur ama yanılma ihtimali vardır, o sorduğunuz şeyi açacak yine bir beyine ihtiyaç vardır, bir Arif'e ihtiyaç vardır. Yani görüntü veya duygu veya işte bilgi olarak gelen şeyin analizi gerekir. Çünkü Rahmani perde oraya karışır insanı yanıltır. İyi niyet tabi çok güzel bir şeydi rama iyi niyetle de insan kötü işler yapmış olabilir bazen.

İşte Marifetullah mertebesinde Arif-i Billah'lar ancak bu mertebe bilgisini verebilir, yalnız sıralamayı tekrar değiştirelim, bir Arif-i Billah hem Ariflik yapar, hem şeyhlik yapar, hem de imamlık yapar. Yani bir kimseyi imamlık yaparken gördüğünüzde bu sadece imamdır deyip onu orada bırakamayız. Tabi genellikle imamlar imamdır o ender olan hadise olur, ama yukarıdaki aşağıdakinin işini yapar ama aşağıdaki yukarıdakinin işini yapamaz.

Şimdi biraz latife olsun diye size bir şey anlatayım, bir hikaye anlatayım bir yaşantı anlatayım yaşanmış bir hikayedir, bir dergahda dervişlerden birisi varmış, işte bir hayli oraya hizmet ettikten sonra efendisine diyor ki efendim bana müsaade ederseniz ben artık seyahate çıkmak istiyorum, biraz dünyayı dışarısını tanımak istiyorum, peki oğlum sen bilirsin demiş bak şurada bizim merkeb var onu da al da yolda işte senin yükünü taşır, üstüne binersin sana arkadaş olur yolda diyor, peki efendim diyor. alıyor yola çıkıyor, uzun bir yol gittikten sonra karşıda bir köy görüyor, işte suların aktığı bir yer var, kuşlar cıvıldıyor, orası hoşuna gidiyor orada duruyor, orada bir ağaç desteklerden çadır gibi bir örtü yapıyor, bahar mevsimi imiş orada yaşamaya başlıyor.

İşte oradaki suda belki balık da var, meyveler de var yavaş yavaş orada yaşamaya başlıyor, merkebi de ölmüş onu oraya gömmüş, bir kabir yapış o gün elinde ne malzeme varsa üzerini ağaçlar ile kapatmış aradan bir müddet geçtikten sonra gelen geçenler orada bir hayat var yani birisi var, bir yabancı

var, köylülerin çobanların haberleri oluyor, bir iki gelen giden oluyor işte o dergahda öğrendiği sözlerden işte biraz hikayelerden şiirlerden bahsediyor orada tatlı dilli iyi niyetli saf insanlar burada bir ermiş var, burada şu var falan hadi biraz yardım edelim diyorlar nihayet bir bina yapıyorlar, sonra yanına mutfakdı müştemilattı burası nedir diyenlere burası uzun kulak dergahıdır diyor.

İşte orada da da yatır var, hayvanının , eşeğinin mezarı var, şimdi böyle meseleleri anlatırlar gaye tarikat mertebesini küçültmek değildir, bazı şeyleri ortaya çıkarmak içindir, bazı şeyleri de açıkça söylemek gerekiyor, ne yazık ki bu hadiseler olmuş, yaşanmıştır. Dergahların da kapanması boşuna değildir. tabi biz onun eleştirisini yapacak değiliz. Nihayet o kişinin şeyhine kadar bu dergahın şöhreti ulaşmış. O şeyh efendi diyor ki gelen geçen yolcular falan yerde “Uzun kulak dergahı var işte şeyhi şöyle efendi böyle efendi işte şan şöhret sahibi keramet sahibi” diyorlar o da şunu bir ziyaret edeyim diyor, bakalım nasıl bir şeydir diyor, neyse mahiyeti ile birlikte çıkıyor, uzun yolculuk sonunda geliyor dergaha işte içeriye buyur ediyorlar nerede şeyh efendi diyor şimdi gelecek diyorlar, nihayet şeyh efendi geliyor, bakıyor ki kendi talebesi müridi, vay mehmed sen burada mısın, yahu ne bu hal sen ne yaptın diyor şeyhi, idare ediyoruz vaziyeti diyor, peki nasıl oldu bu diyor şeyhi, sizin verdiğiniz bir hayvancağız vardı ya burada öldü diyor, ben de onu gömdüm diyor, aklıma Uzun kulak dergahı yapayım diye geldi diyor, şeyhi sus diyor bizim dergahta da onun babası yatıyor diyor.

Cenab-ı hakk inşeallah eksi hallerimizi iyi niyetimizden ihlasa inkılab ettirir. Bakın şimdi iyi niyetle görev yapmak bir yerde güzeldir, şöyle ki bakın iştihad sahipleri var geçmişte müştehid iştihad etmişler, bunun da kendine göre bir hukuku vardır, iyi niyetle yapılan iştihad müştehid yani iştihadı yapan kişi eğer isabet etti ise yani düşündüğü hukuk doğru ise iki sevap alır deniyor, isabet ettiremedi ise verdiği hukuk yanlış bile olsa bir sevap alır diyor bakın İslamiyetin güzelliğine. Neden çünkü iyi niyeti ile bir çalışması var bir mesaisi vardır,

mesaisinin karşısında gene bire bir karşılık alır diyor. eksi almaz diyor bakın. Ameller niyetlere göredir diyor.

Ancak bakın şimdi burada; eğer iyi niyet ile yapılan eksi işler devamlılık arz ediyorsa o iyi niyetin dışına çıkıyor artık. İstismara giriyor veya gaflete giriyor. İyi niyet belirli süreler içinde belirli zaman içerisinde hoş görülür, öyle yapılan şeyler af edilir, mesela çocuklarımız diyelim farkında olmadan iyi niyetle bir şey yapmak istedi, ama neticesi ters oldu, onu anne baba af eder. Altında iyi niyet yattığı için, ama bunu tekrar ederse, tekrar ederse başka şekillerde ortaya getirirse o zaman ceza görür. İyi niyet uzun süreli olmaz, onu belirtmek istiyor.

İşte günümüzde de gördüğümüz bir çok tarikat guruplarında arkalarından yetişmiş bir eleman bırakamıyorlar bir çokları hem de bunu çok büyük kalabalık guruplarda görüyoruz. Efendim deniyor ki 25 milyon müridi var, bu kişinin 25 milyon ne demek hadi biraz mübala diyelim muhabbetli olan yani şeyhlerine bağlı olan kimselerin mubalâaları iyi niyetle fazlalaştırdıkları diyelim, bir birlerine karşı muhabbetinin artması için böyle diyorlar, diyelim kabul edelim, 15 milyona düşürelim daha gerçekçi olsun bunun beş milyonunu çocuk çıkaralım yani gençleri çıkaralım, beş milyonu hanımlar çıkaralım, geriye sağlam beş milyon aklı başında kişi kalsın, Bu beş milyon kişinin içerisinde hiç mi bir tane kabiliyetli insan yoktur.

Bu mümkün değildir, eğer onlarda o kabiliyetler olmazsa o kadar senelerce o bağlılığı sürdüremezler zaten içlerinde sağlam bir yapı olmasa. Peki o zaman geriye ne kalıyor, kimseyi eleştirme değil, demek ki götüren kişi kabiliyetsiz, veya ilgisiz, ikisinden bir tanesidir. Kim neyi kabul ederse öylesini kabul etsin. İsterseniz diyelim beş milyon kişide kabiliyet yoktur, istersek diyelim yetiştiren götüren kimsede kabiliyet yoktur. Yetiştirmek istemiyor da olabilir, ama o zaman o şeyh değildir, Arif değildir o zaman Arif olmamıştır, Arif olsa orasını aşar zaten orasını daha çok evvelden aşmış olması gereklidir.

Veya aile sistemi içerisinde ailesinden birisine bırakır. O da olmaz, zaten onların hepsi aile oluyor ehl-i beyt oluyor, dervişler kişiye kendi evladından daha yakındır, yoldan gelen daha yakındır, kendi ailesinde o seviyeye gelmemiş kimse varsa ne oluyor bu sefer o geçiyorsa başa hep eksi devam ediyor, zaten işte tarihte tarikatların yozlaşmasının sebebi budur, bir şeyh efendi diyelim ordu kumandanıysa o ne yetiştiriyor, yetiştirebiliyor, bölük kumandanı tabur kumandanı yetirştiriyor, tabur kumandanı bölük kumandanı yetiştirebiliyor, yani o seviyeye ulaştırabiliyor, bölük kumandanı yüz başı yetiştiriyor, veya teğmen yetiştiriyor, hep ölçü düşüyor, mertebe düşüyor, o çavuş yetiştiriyor, çavuş onbaşı yetiştiriyor, nihayet ere kadar kalıyor. Erin idare edeceği ordu da o kadar oluyor.

Dinleyici sorusu; Efendim mürşidini Allah seçmiyor mu; şimdi bakın hadise şöyledir, her toplulukta değil, şimdi bazı topluluklar yani Tarikat ismi altındaki her tarikatın belirli gurupları vardır, her tarikat bir tane değildir, görüyoruz bizim yolumuzun da bir sürü guruplarımız vardır, Hepsinden Allah Razı olsun, tabi hepsi kendilerine göre bir şeyler yapıyorlar, şimdi bunların bazılarının her tarikatın kollarında bazılarının isim ve kol olarak devam ettiğini görüyoruz ama mana alemi kayıtlı değildir tasdikli değildir. gayri resmidir, yani mana aleminde tarikat hüviyetini kayıp etmiş ama zahirde isim olarak tarikat bireyleri topluluk olarak geçiyor.

Yani diyelim ki, bir okul var, Milli Eğitim onu hala tasdik etmemiş, ama o kendi varlığını sürdürüyor, zahirde olsa, yaptığı eğitim de ona göre oluyor. Şimdi şöyle diyelim, bir ordu görevlisi var, bunun vakti gelmiş tekavut olmuş artık devlet ile işi kalmamış yani devletten bir talimat almıyor, devletten kayıdı silinmiş o kendi başına bir gurup kuruyor bir koruma gurubu kuruyor, koruyuculuk kuruyor, hani bankalara filan güvenlik görevlisi gurubu kuruyor, işte onun kurduğu kurumun artık devletle işi olmuyor özel bir gurup oluyor. Ama o gurup da bir iş yapıyor, kendi bünyesinde ama kendilerine ait. Bağlantısı olmayan bir gurup haline gelmiş oluyor özel bir gurup haline gelmiş oluyor.

İşte tarikat guruplarının bir kısmı bu gün böyledir, yani her tarikat gurubu mutlaka Hakk'ın kayıdını almış Hakk'ın onayını almış Rahmani Hakkani tarikat değildir. İsim olarak kalmış sadece. Ama hangisi öyledir hangisi böyledir, bizim onunla işimiz yoktur, biz ayırıcı değiliz. Hak bilinen tarikatlar bile ilahi seyrin dışına çıkmışlardır, bunların anlaşılması için evvela şeriat-ı Muhammediyeye uygunluğu şarttır, kılık kıyafet olarak değil ama bilgi olarak yaşantı olarak ve de tatbikat olarak bir sefer şeriat yaşantısını mutlaka yerine getirecek, ama az önce dediğimiz gibi şeriatı herkes bir başka türlü tatbikatını ve bilincini de bir başka türlü anlıyor, tatbik ediyor o ayrı, ama Hakikat_ı Muhammediye yani Hz Rasulullah (asv) Efendimizin getirdiği temiz ve düzgün kalıp kıyafet olarak şekil şeriatı değil, yani şeriat mertebesinin tatbikatı yoksa zaten baştan bitmiştir daha bu neyin iddiasında bulunuyor ki, işte bunlar az önce de dediğimiz gibi tasdik dışı mürted tarikatlardır. Tard edilmiş dışarıya çıkarılmış tarikatlardır bunlar.

Tarikatta biad sistemi vardır, yalnız o sistem olurken araya bir perde konması lazımdır, yani perde derken ele bir eldiven giymek lazım, veya bir havlu sarmak lazımdır, çıplak el ele tema olmaz. Ellerin deymemesi gerekiyor. şeriat-ı Muhammedi yerine getirilecek, zahirde nasıl bir şeriat varsa yani şu bedenin bir şeriatı varsa gönlün de ruhun da bir şeriatı vardır kendine göre onu da uygulamak gerekir. İşte biz tarikatçıyız şundan geçtik bundan geçtik diye tabi bir şey söz konusu değildir. Her şey kemal halde olması için kemalli olarak tatbik edilmesi lazımdır.

Peki şimdi ne yapacağız bu durumda o zaman araştıracağız, Cenab-ı Hakk'a yöneleceğiz, niyaz edeceğüiz, ya rabbi biz bu durumdayız gerçek bir şeyh çıkar karşımıza diye bunun araştırmasını yapıp nerede bulursak oraya yöneleceğiz.

Şimdi bir soru daha vardı, hanımlardan şeyh olur mu? Diye, genelde hanımlardan şeyh olmuyor, ancak istisnaları vardır, arif demek irfan ehli demek aslında er demektir, Arapçada "racul" diyorlar buna, "rical-el gayb" diyorlar ya gayb

erleri, şimdi bir insan cinsiyet yönüyle erkek olursa da “er” olur, hanım olursa da “er” olur. bunu bulmak lazımdır. Eğer bir hanım gerçekten rical hükmüne ulaşmışsa her ne kadar genelde hanımdan mürşit olmaz kaidesi varsa da istisnalar kaideyi bozmaz. Ama bunu bilmek lazımdır.

Genelde herkes olmaz, ama o hali aşabilmişse cinsiyet farkını aşabilmişse gerçekten insan kimliğine ulaşabilmişse oraya uymuşsa ona da görev vermişlerse görev verilmeden de olmaz, kendi kendine yapamaz. Mana aleminden tasdik almışsa o yapabilir. Ancak bu tehlikeli bir iştir, riskli hassas bir iştir.

Bu kişiler hakk’a yürüdükleri zaman tasarrufları devam eder mi?

Zaman zaman eder tabi, ama bu olağan bir hadise değildir, artık fazla bir şey beklenilmez. Şimdi şöyle bir tabir vardır, “*hayatta olan tilki ölmüş aslandan yeğdir*” derler, vaktiyle aslanmış ama artık yok bu gün ama tilki hayatta olduğu için daha çok faydası olur. ama onların işi bitti faydasız olacak değildir, burada belirtmek istenen başka bir gerçek vardır. Tabi ki bir aslan eğer aslansa kendisinden aslan meydana gelir tilki meydana gelmez. Ama o daha küçüktür büyütememiştir, başka büyütücüye ihtiyaç vardır, o da bir başka gerçektir.

İşte bir insanın gerçekten veli olup olmadığını anlamak için bir müddet onunla bulunmak lazımdır, hallerini sohbetlerini sözlerini dinlemek lazımdır. Mutmain olmak lazımdır, bazen insan ilk anda gördüğü kimsenin etkisinde kalabilir, ama o etki geçici olabilir, etkinin süresi mühimdir, o gerçekse etki devam eder, yani faydalanma devam eder, gerçek değilse geçici bir rüzgar gibi bir kar gibi yağmur yağışı, güneşin açması gibi etkilenir, ama sonraki devrelerde bakılır ki fazla bir şey yokmuş, insana üzüntü olur, ümitsizliğe düşer.

Ve şöyle derler onunla görüştüğünüz zaman Allah’ı hatırlarsın, ilk işaretlerinden birisi o dur. Allah’ı hatırlatır, yani konuşsa da konuşmasa da düşünse de düşünmese de insan çünkü yaydığı enerji yaydığı beyninden çıkan bilgiler devamlı

Hakk'ı düşünür halde olduğundan Hakkani yayın yapar, kişi farkında olmadan bunu alır, ne olduğunu da çözemez bir huzur bulur en azından sıkıntı olmaz onun yanına gidildiği zaman bu bir, ikincisi yanına gidildiğinde orada sohbetten sonra dönüldüğünde gidildiği gibi değil de bütün acılarını bütün sorunlarını orada bırakmış da yeni doğmuş gibi çıkıyorsa oradan o da bir işarettir, yükünü almış hafifletmiştir. Allah cümlemize kolaylıklar ihsan etsin inşeallah.

Gönlünüze göre bir yer bulamazsanız kendi halinizde kalın o daha güzeldir, eğer gideceğiniz yer gidilen yer sizi daha aşağılara çekecekse siz oraya ne diye gideceksiniz ki, siz orayı geçmişsiniz zaten, ama bulunduğunuz yerden sizi yukarıya çıkartabilecek bir yer varsa tabi o zaman sizin bileceğiniz iş ama bir neticeye ulaştırmak lazımdır, şimdi diyelim ki, biz yola çıktık Aliağa rafinerisine kadar geldik izmir'e yaklaştık diye orada kalalım gaye orada değil, gaye oradan geçip İzmir'e ulaşmak, gaye Hakk'a ulaşmak, biz oraya kadar geldik arabamız bozuldu, başka bir araç bakarsınız, otobüse binersiniz yani vasıta değiştirerek hedefe gene gelirsiniz mesele oraya ulaşmak vasıta sorun değildir.

Vasıta tren, otobüs, uçak önemli değil sizi hedefe götürecek birine binmelisiniz. O vasıta sorun değildir, ama yeter ki o vasıta bizi ileri hedefe taşısın gerilere bir başka yerlere götürmesin yani onun hedefi doğru olsun ve o yükü çekecek durumda olsun. Diyelim ki bir taksi geldi en fazla beş kişi taşıyor, ama on kişi varsa o da götüremez, veya gider gelir himmet eder yani bırakmayacak şekilde o topluluğun hepsini çekecek şekilde olsun. Yani bir mürşit Hakk'a yürüdüğü zaman geride kalan müritler Hakk yollarından biri ile devam edebilirler.

"Efendim ben Salihlerden olmak istiyorum bütün kardeşlerim gibi şehit olayım dedim" şehitlikten kastınız nedir, şehitlikten kastınız Allah yolunda vurularak öldürülmek mi, ona gerek yoktur, zaten derviş şehittir, şahittir, müşahede ehlidir, biz şehitlik kelimesini de yanlış kullanıyoruz, şehitlik dendiği zaman savaşta silahla öldürülen kimse diyoruz, o onun ikinci

manasıdır ve ya ifade ettiği gerçek mana değildir, bakın "şehit" şahitten geliyor, şahit müşahede eden demek, gören demektir. İşte savaşta ölen kimseler Allah rızası için savaşta ölen kimseler ölüyorken Allah'ı müşahede ediyor diye söylenmeleri şehitlik şahitlik diye geçiyor.

Yani şehit kelimesinin kökeni müşahede etmek görmek insan kendi nefis mücadelesinde de müşahede ehli şehadet ehli zaten biz şehadet ehliyiz, daha baştan makamımız odur, mertebemiz o dur. Savaşlarda ölmemize gerek yoktur. Bu savaş bizim nefsimizle olan savaştır, bu savaş irfan Ariflik savaşıdır, bu savaş marifetullah savaşıdır, bu savaş Hakikat-ı Muhammedi'yi idrak etme bilme savaşıdır, kendi kendimizle olan savaştır. Şimdi savaşa girdik karşımızda iki tane düşman tak, tak öldürdük, üçüncüde de biz öldük ama bir şey anlamadan gittik, bu dünyadan ne oldu o ayrıdır, o vatan korumak için can vermektir. Bunda bizden sonrakiler istifade ediyor. ama bizim can gitmiş oluyor. Tabi helal olsun başta çocuklarımız için o da bir görevdir, yeri geldiğinde derviş en güzel silahları kullanır, kullanması lazımdır, çünkü efendimiz atıcılık öğretin diyor, yüzücülük öğretin diyor, binicilik öğretin diyor, bugünün şartları o günden belirtiliyor, o ayrı o madde aleminde yapmamız gereken görevlerimiz-den birisi veya başlıcalarıdır.

Ama savaş yok ortada hiçbir şey yok, kendimizi denize mi atalım, yani kendimizi öldürelim diye. İşte gerçek şahitlik şehitlik Hakk'ın huzurunda Hakk'ın varlığında kendi varlığını ortadan kaldırmaktır. Sadece teslim olmak değil, teslim olduktan sonra kendi varlığını ortadan kaldırmaktır. Eğer kişi kendi varlığının benliğinin bilincinde ise ene, ene, ego, ego ben ben diyorsa bilsin ki şirk ehlidir. Ben ben diyorsa bilsin ki şirk ehlidir ama gizli şirktir, açık şirk değildir. Çünkü ben dediği zaman benliğini ispatlamaya çalışır Hakk'ın huzurunda bu alemde bana sana şuna buna yer yoktur. Biz bunu gafletimizden az önce dediğimiz gibi bu kelimenin de hakikatini bilemediğimizden devamlı konuşuyoruz.

“La ilahe illallah” dediğimiz zaman iş zaten bitmiştir. O’ndan başka varlık yoktur ortada. Peki bizler neyiz, bizler de bizleriz ama O’nun varlığı ile bizleriz. Yani O’nun bizlerdeki zuhuruyla bizleriz “venefahtü fihi min ruhi” demedi mi rabbımız bize “Ben sana ruhumdan üfledim” diyor. O’nun ruhu bizde ise peki biz kimiz ki bizim varlığımız neredеdir, biz bizi mi halk ettik ki buna sahip olalım. Ama işte gözümüze uyku girmedi şu kadar baktık şu kadar ettik işte şu kadar geceler gündüzler çocuğumuzu besledik büyüttük hayır o sadece bir vasıtadır sadece, onu büyüten rabbıdır. Emekleten, gezdiren hadi bakalım o vücuda o mekanizmayı çalıştırmasa kim çalıştırır yerde yatan bir bebeği kim ayağa kaldırabilir, kim onu hareket ettirebilir, parmaklarını, ayağını, gözünü, kaşını kim oynattırabilir.

İşte biz bizim olmayan Hakk’ın malına sahip çıkmak suretiyle onu ortak olmuş oluyoruz, tabi bunlar değişik konular zaman içerisinde anlaşılacak konulardır, ama ön bilgi olarak da bilmemiz gerekiyor. Büyük imamlardan bir tanesine gelmiş İmam-ı Gazali’ye birkaç genç geliyor, diyor ki bana birkaç tane genç geldi, kendilerinde kabiliyet gördüğümden ruhtan sual ettiler diyor. Kendilerinde kabiliyet gördüğümden Ruh’un ne olduğunu onlara anlatmaya çalıştım diyor. ama bakın şartı budur, “kabiliyet gördüğümden” diyor. Hani وَيَسْئَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّى وَمَآ اُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ اِلَّا قَلِيلًا 17/85 ayetinde de cenab-ı Hakk buyurur, “sana ruhtan sorarlar de ki onun ilminden size fazla verilmedi” yalnız biz burasını da yanlış anlıyoruz, o söz o soruyu soranlara olan bir cevaptır, Müslümanlara değildir, Beni İsrail alimlerinden bir gurup geliyor Hz Peygambere (sav) Efendimize O’nu anlamak için araştırmak için bakalım hakikaten peygamber mi değil mi diye, kendilerinde olan Tevrat’tan almış oldukları bilgilerle geliyorlar üç sual soruyorlar diyorlar ki hepsini bilirse ilim adamıdır, bilemezse zaten cahildir, bazılarını bilir bazılarını bilemezse peygamberdir diyorlar.

Böyle bir ölçü ile geliyorlar soruyorlar işte bir tanesi ruh hakkında “ruh nedir” diye soruyorlar, o anda vahy nazil oluyor, “sana ruhtan soruyorlar de ki o rabbimin emrindendir, (emir iş demektir, emir alemi yani madde aleminin üstünde olan bir alemdir, emir alemi ruhlar alemidir) ruhlar alemindendir diyor ruh. Mana alemi melekut alemindendir, yani madde kaynaklı bir varlık değildir, onu evvela anlatmak istiyor ve devam ediyor ki Yahudi alimlerine size bunun ilminden az verildi, az bir şey verildi, biz de zannediyoruz ki “size” diye ümmet-i Muhammed’e az verildi, olur mu öyle şey, ümmet-i Muhammed’e bu ruhun hakikati verildi, Ümmet-i Muhammed zaten bunun için vardır. Bu hakikatleri anlamak için ortaya koymak için vardır.

Onu ortaya çıkarmak için yerlerine ulaştırmak için vardır. Eğer Ümmet-i Muhammed ruhun hakikatinin ne olduğunu bilmemiş olsa bu ruhun hakikatini öğretecek bir başka peygambere bir başka kitaba daha ihtiyaç vardır. Neden son kitap olmuştur, neden peygamberimiz son peygamber olmuştur, bütün mevcut olan bilgiler içerisinde olduğundan başkasına ihtiyaç kalmamıştır. Ama biz bunu hep ölülere okunan kitap ölünün başında, kabirde okunan kitap başımızın üstüne koymuşuz duvara asmışız altın sırmalarla süslemişiz ama hep kabına rağbet etmişiz özüne rağbet edememişiz.

Adem (as) dan beri iman sahibi olanlara mü’min denmiştir, Müslüman İbrahim (as) dan itibaren daha gelişmiş olarak oradan başlayabilir ama Âdem (as) dan itibaren bu iman kelimesi vardır, mü’min kelimesi vardır. İslam teslim olmuş demek, İbrahim (as) bir sıçrama noktasıdır insanlık aleminde O’nun yeri çok farklıdır, İsrail oğulları ve peygamber efendimiz İbrahim (as) soyundan gelmiştir ama arada çok farklılık vardır bu farklılık Peygamber efendimiz İsmail (as) soyundan arab kavminden gelmiş İsmail (as) ın annesi Hacer valideden, İsrail oğulları İshak (as) soyundan geliyor O’nun annesi Sara validedir, farklılık anneleri yönündendir.

Batılıların haris olmalarının dünyaya düşkün olmalarının sebebi biraz sera valideye dayanıyor. Müslümanların daha

yumuşak olması daha tevazu sahibi olması Hacer validemiz Mısırdan hediye edilen bir köle idi, köle ama sarayda yetişmiş, asaletli bir köledir. Kralın sarayında asaletli birisidir. Firavunun Sera valideye bir takıntısı oldu sarayda bazı hadiseler oldu, baktı ki Sera valide sıradan bir insan değil, o yaptığı hatayı karşılamak için Hacer valideyi verdi İbrahim (as) a. Kendi yöresinden çıktığı zaman hani putlara tapmadığı için O'nu memleketinden çıkardılar, seyahatlerinden birinde yolu Mısır'a düştü. Orada bazı hadiseler oldu, o hadiseler sonunda Hecer valideyi İbrahim (as) a hediye ettiler, birlikte yaşamaya başladılar.

İbrahim (as) ın Sera valideden çocuğu olmuyordu, Hacer valideyi de Sera valideye yardımcı olarak vermişlerdi. Sonradan Sera valide baktı ki, İbrahim (as) çocuk arzuluyor, kendisine yardımcı olarak verilen Hacer validemizi ona eş olarak takdim etti birlikte yaşamaya başladılar. Fakat Hacer valideden İsmail (as) dünyaya gelince Sera valide çekemedi bunu. Yani sitres yapmaya başladı kıskançlık yapmaya başladı ve Hacer valideyi bırakmasını istedi, terk etmesini istedi onda tabi bir öncelik olduğundan İsmail (as) dünyaya geldiğinden kısa bir süre sonra Sefa ve Merve tepeleri arasında bıraktı.

İbrahim (as) oradan uzaklaşmaya başladı ve Hacer valide arkasından seslendi "*ya İbrahim sen bunu kendi isteğinle mi yapıyorsun, rabbının emriyle mi yapıyorsun*" dedi İbrahim (as) " *Rabbımın emriyle yapıyorum*" deyince "*peki o zaman kabul ettik*" diyor. şimdi düşünün uçsuz bucaksız bir çöl, ne su var, ne gölge var, hiçbir şey yok ortalıkta vahşi hayvanlar dolaşıyor, öyle bir yerde yalnız başına süt çocuğu ve de ne süt var ne de su var. Belki bir günlük yiyecekleri var yanlarında, ama oradaki tevazuya, bağlantıya bakın, "rabbının emriyse peki o zaman" diyor. İbrahim (as) sera valide ile oradan uzaklaşıyor, işte ilerki yaşlarında sera valide den de bir oğlan çocuğu dünyaya geliyor, şam taraflarında ona da İshak ismini koyuyorlar ondan da Beni İsrail meydana geliyor.

İshak (as) dan Yahub (as) Yakub (as) ın bir kardeşi daha var, Yakub (as) ın 12 tane oğlu oluyor, en küçüğü Bünyamin

ve Yusuf ayrı anneden on tanesi de başka anneden meydana geliyor, işte bu 12 tane oğlun arkasından gelen sülaleleri “sıpıt” diyorlar bunlara yani torunları beni İsraili meydana getiriyor, yani Yahudileri meydana getiriyor. Yani onların dedeleri İshak, İshak (as) ın babası da İbrahim (as) dır. İbrahim (as) hem batılıların babası hem doğuluların babasıdır. Yani mana yollu babasıdır. Tabi bu da ayrı bir konudur, İmam-ı Gazali Hz leri buyuruyor ki bazıları gelmişler o gençlere ruh hakkında malumat verdikten sonra bir ara başkaları gelmiş bu hususta niza ediyorlar yani İmam-ı Gazali ile çekişiyorlar.

O da buyuruyor ki “Ey niza eden kişi neden böyle savaşıyorsun yani inkarcı yönüyle savaşıyorsun o hakikati anlamak istemiyorsun O’na ruhumdan nefh ettim sözü kinayedir” diyor. kinaye gizlenerek söylenmiş bir söz değildir, benzer kelimelerle ifade edilen gerçeklerdir. Yani misal vermek suretiyle bazı şeyleri ifade etmektir. Şundan kinaye bundan kinaye gibi orada “*Ben O’na ruhumdan üfledim sözü kinayedir, ruh O’nun gayrı mıdır ki* “ diyor.

Ben ona ruhumdan üfledim dediyse kendi varlığımdan verdim demektir oraya. Şimdi bir ateş düşünelim şöyle meşale olsun, o meşaleden gittik bir başka meşale tutturduk, gittik bir başka meşale tutuşturduk, bir kaşka orda o meşale ayrı ayrı yanmakta iken bundan ayrı mıdır, değil çünkü aslı ondan çıktı, bu ayrı ayrı yanmak suretiyle ateş parçalandı mı bölündü mü, ateş gene ateş, bir arada tutun onları birleştirin hangisi hangisinden çıktığı belli değil hepsi aynı ateştir.

İşte insanlar da böyle Cenab-ı hakk’ın ruh’undan meydana getirilmiş olan varlıklarımız ayrı meşaleler gibi gözüküyorsa da aslında onlar birbirlerinden ayrı değildir. asılları bir aynı yerden kaynaklanıyor. Ama biz ayrı gibi göründüğümüz için kendimizi ayrı görüyoruz dolayısı ile fark aleminde farklılıkta yaşıyoruz. Ama bizim dinimiz fark fırka dini değildir, tevhid vahdet birlik dinidir. Onun için ilk şartı “eşhedü enlailahe illallah” bu nedemek ben şahitim görüyorum ki Allah’tan başka ilah yoktur, ama biz bunu hem kelam olarak söylüyoruz hem de kendimiz görüyoruz alemi görüyoruz varlıkları görüyoruz. O zaman

tevhid-i lafzi oluyor, kelam tevhidi oluyor, laf söz tevhidi oluyor, yaşam gerçek hakiki tevhid olmuyor, tabi bunun oluşması için zaman gerekiyor ama iyi niyet ile söylendiği için Cenab-ı Hakk iyi niyetle kabul ediyor bu oluşumları.

Soru: Rab dilini öğrenmek istiyorum nereye müracat etmem gerekir?

Bakın Rab dilini öğrenmek için evvela Arapçayı öğrenmek lazımdır, Arapça öğrenmeden Rapça öğrenilmez, Rapça öğrenilir de tamamı olmaz, şimdi konuştuklarımız Rapçadır işte. Önce Arap alfabesini öğrenip Arapça metni okumasını bilip sonra da Arapça lisanını öğrenmek lazımdır. Önce Kur’an’ın okunması, sonra Arapçası, sonra Rapçası, sonra Hakk çası, sonra Allah’çası öğrenilecek, hepsi olur inşeallah.

Soru: İbrahim (as) ve İshak (as) dan örnek verdiniz, İshak (as) İsrail oğullarını oluşturdu, İsmail (as) dan da Müslümanlar, Arap kavimi oradan çoğaldı.

Kur’an-ı Kerim’de ezelde olmuş bir hadiseden bahsedilir, aslında o hadise ezelde mi oldu tez elde mi oldu ihtilaflıdır. Tefsirleri okuduğumuz zaman alimlerin bazıları وَاَشْهَدَهُمْ عَلَى اَنْفُسِهِمْ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى 7/172 ayetinde bahsedilen oluşumu ezelde olmuş bir hadise gibi yorumlarlar, bazıları daha başka yorum getirirler aralarında ittifak yoktur. Ama genel olarak ezelde olmuş yani geçmişte olmuş ruhlar aleminde olmuş bir hadise olarak kabul görür. Ama alimlerin hepsi buna iştirek etmez, bazıları daha başka yorumlar yaparlar. Şimdi biz buna şöyle yaklaşmaya çalışalım, nasıl ki Kur’an-ı Kerim her yönüyle zahir ve batın ifadeleri varsa hatta çok daha geniş yönleri varsa bu ayetin de değişik mertebelerden değişik yönlerden değişik izahı vardır, değişik anlaşılması vardır.

Bize lazım olan bu ayetin geçmişte veya hayelde yaşanan bir ayet olmayıp anda günde yani yaşadığımız anada günümüzde bize ne demek istiyor onu anlamak. Bütün

ayetlerdeki hakikat da budur zaten. Muhiddin-i Arabi Hz leri buyuruyor ki Fususu'l Hikem'de "eğer Âdem kıssasını okuyup da sen onları geçmişte yaşanmış bir hadise olarak düşünüyorsan bunda çok büyük kayıbın vardır" diyor ey sahib-i fıtnat, yani ey idrakli düşünceye sahip olan kişi iyi bil ki, anına dakikasına saniyesine kadar o ayette senden bahsediyor diyor. işte Kur'an-ı Kerim'e bu yakınlıkla baktığımız zaman ancak O'nu çözeriz ve bize gelen kitap olduğunu idrak ederiz. Onun içerisinde hep başkalarının hayatı başkalarının hayatı peygamberlerin hayat hikayeleri yazıyor diye düşünürsek bizden çok uzaklardadır ve de biz ondan uzaklardayızdır. Âdem dediği zaman (as) bizim o mertebemizi anlatıyor. İnsanda bütün bu mertebeler vardır, Musa (as) dan bahsediyorken bizim o halimizi anlatıyor, bu gün bize onu anlatıyor, İsa (as) dan ruhullah'tan bahsederken bizdeki ruhullah'tan bahsediyor. Çünkü İsa' (as) da ne varsa bizde de vardır. Hatta bizde İsa (as) ın, Musa (as) ın İbrahim (as) ın Davud (as) ın tüm beni İsrail peygamberlerinin hepsinin üstünde özellikler vardır.

Neden var çünkü biz ümmet-i Muhammed'iz. Onlar bu şerefe ulaşamadılar, peygamber oldukları halde bu şerefe ulaşamadılar. Peygamberlik şerefi tabi ki ayrıdır. Bir tek kişi var ki Hıristiyanların içerisinde bir tek kişi var ki yani geçmiş ümmetlerinden, geçmişte yaşayıpta sonradan ümmet-i Muhammed olacak onunla şereflenecek tek kişi var yer yüzünde o da İsa (as) dır. Yer yüzüne döndüğü zaman Hz Rasulullah'tan sonra ikinci gelişi ile geldiği zaman O'nun ümmeti olacak, bakın ancak bizim şerefimize o zaman ulaşacaktırİsa (as).

Peygamber olduğu halde ümmet olma şerefine yani (sav) efendimizin ümmeti olması şerefine ancak o zaman ulaşacaktır. Biz O'ndan çok daha evvel ulaştık elhamdülillah. Ama ne yazık ki bunun kıymetini bilemiyoruz, vaktimizi çok ucuza satıyoruz, zamanımızı günümüzü. İşte o ayette de böyle değişik şekilde ifadeler var, eğer biz, bunu geçmişte yaşanmış bir hadise olarak düşünürsek o da doğrudur, o da bir ilimdir, o da bir bilgidir, ama bu gün bize ne veriyor, geçmişte

yaşanan yaşanmış o hadise bitmiş oluşmuş artık bize lazım olan burada bu günkü yaşantı o ayet-i kerime bize bu gün ne veriyor.

أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ Cenab-ı Hakk ruhlar aleminde sordu, "ben sizin rabbınız değilmiyim" cevap olarak قَالُوا dediler بَلَى evet sen bizin rabbımızsın oradaki "bela" genel manada kullandığımız bela hükmünde değildir, hece benzerliği var ama o Arapça kelimedir. Oradaki "bel" mutlak manasınadır. Yani uyanık olun, öyledir, dikkatli olun bu hususta gibi ikaz belirten ifadesi vardır onun. وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ Ve onlar kendi nefisleri üzerine şahit oldular diyor ayet-i kerime. Burası çok muazzam bir bilgi yumağı bilgi yoğunluğudur, وَأَشْهَدَهُمْ onlar şahid oldular, عَلَى üzerine أَنْفُسِهِمْ kendi nefisleri üzerine şahit oldular. Nefislerinin neyine şahit oldular ki?

Ney sololarından sonra vaktimizin nisbetinde bunlara bakalım. Burada bir şiirimiz var onu alalım;

Alemde tek kurtuluştur islam
Getirdi yüce aleyhisselam
Uyanlar huzur bulur vesselam
İslam ile oluşur muhabbetullah.

Yücelmek iste yolu imandır,
Nefsini gemle sana düşmandır,
Venefahtü varlığında candır,
İman ile aşılır sıratullah.

Haktan gelince yüce bir ihsan

Mest olur bunu anlayan insan
Gayriyi çıkarınca aradan
İhsan ile belirir rüyetullah

Sende zuhur bulduğunda ikan
Cümle varlığını odur yakan
İki gözünden aleme bakan
İkan ile bulunur marifetullah

Yani bu kitabın dört tane ismi var, İslam, İman, İhsan, ikan, bunlara birer dörtlük söylemek suretiyle bunların hakikatini ortaya koymaya çalışmışız. İçindeki mevzular şunlar, Cibril hadisi, bir hadis-i şerif var hz peygamberin işte sunduğu buna Cibril hadisi diyorlar, o var başında "İhsan" kelimesini anlamaya çalışmak, Bakara Suresi, bak ara, Elif, lam, Mim, "Bil gaybi" deki incelik oradaki incelik, gaybe iman, şehadeti müşahede insan ve Kur'an'ın kardeşliği, yakıynin safhaları, felah bulmak, ebrahem teslim, gizli şirk, ihsan, vecih Muhsin, eşhedüenla ilahe illallah, müşahede ehli, müşahedenin zirvesi, islam, Allah'ın indindeki din, kulun indindeki din büyük ayet, başlıkları böyle içindeki mevzuların.

İSLAM, İMAN, İHSAN, İKAN,

Ö N S Ö Z

Muhterem okuyucum, bu kitapçık bazıkimselerin "iman" hakkındaki söz ve kanaatlerine cevap olarak hazırlanmıştır. Bazı guruplar var ki bu gün iman günüdür imanı kurtarmak günüdür, imanı kurtaralım gerisi kolay diyorlar. Bizde diyoruz ki kardeşim tamam haklısınız imanı kurtarmak güzel de sen de daha hala oralarda mısın? Daha imana ulaşmak iman mahalinde misin daha şimdi bazı kimselere imanı anlatmak, ilgisiz olan kimselere imanın ne olduğunu yani allah'ın varlığını bildirmek güzel bir şeydir. Ama sendaha oralarda mısın? Senin nerelerde olman lazımdır, eğer sen de aynı yerde isen o zaman lafımız yoktur.

Ama onları düşüneyim onları kurtarayım derken sen de onların durumuna, seviyesine iniyorsan orada kalıyorsan bu yazıktır. Esasen de olacak bir iş de değildir. sen imanın çok derinlerinde olman lazım ki onları oraya çekebilesin. Sen de aynı pulvarda gidiyorken aynı aynı yerde gidiyorken onları oradan nereye çekeceksin.

Bilindiği gibi imanın muhtelif mertebeleri vardır ve sonu da "ikan"dır. İmanın da bittiği bir yer vardır ömür boyu devam etmez. Ama o mertebede olan kişiler için devam eder, ömür boyu devam eder. Fakat aşılması gereken safhadır. Sonunda ikan olur, Biz müslümanların en iyi bilmemiz gereken ilk şey'in iman mevzuu olması tabiidir. Ancak ne yazıkki bu ilkeyi genelde alışkanlık ve taklid üzere ilgisiz bir şekilde değerlendirmekteyiz. Taklidi imanımız var. ALLAH ile insan arasında zaten mevcud, fakat perdelenmiş olan batındaki ezeli birlik, İslam ile zuhura çıkmaya başlar, imanile güçlenir. İhsan ile müşahede edilir, ikan ile de birlik ve teklik tekrar meydana gelir.

İmandan gaye ikilikte, (iman eden ve edilen) yaşayıp Hak'tan ayrı kalmak değil, o yoldan tekliğe ulaşmaktır. Bakın iman ikilik gerektiriyor, ama o yoldan tekliğe gidiliyor, Cenab-ıHak'tan cümlemize gerçek dinimizi anlamaya yetecek zeka ve gönül genişliği dilerim. (Rabbi zidni ilma). İlahi, bu kitaptan meydana gelecek manevi hasılayıPirimizin muhterem eşleri Halvai bacı validemizin ve o zamanın dergahında hizmeti geçmiş bütün hanımefendilerin ruhlanna hediye eyledim. Sevgili okuyucum Bu kitabın yazılışında, dizilişinde, basılışında, bastırılışında emeği ve hizmeti geçenleri saygıile yadet, geçmişlerine hayır dua et, ALLAH c.c. gönlünde feyz kapılan açsın.

NECDET ARDIÇ UŞŞAKÎ

TEKİRDAĞ

Not: Bundan sonraki kitabımız inşaallah "Süre-i Rahman" ve Rahmanın rahmeti

hakkında olacaktır.

İSLÂM İMAN İHSAN İKAN BAHSİ

اَعُوذُ بِالّٰلهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِى عِلْمًا

Elhamdüllillâhi rabbil alemiyn vessalâtu vesselâmu alâ resulina muhammedin ve alâ alihi ve eshabihi ecmain

Muhterem okuyucum, evvela Cenab-ı Hak'tan cümlemiz için akıl, fikir, zeka ve gönül genişliği niyaz ederim. Bunu hep toplantımızda cenab-ı hak'tan niyaz ediyoruz çünkü bunsuz olmuyor, akıl, zeka , gönül genişliği olmadıkça yer olmayınca oraya neyi koyacaksınız, ki evvela yer temin etmek lazım ki ondan sonra orası ilim ile sarılsın ilim ile doldurulsun. Eğer arının bal yapacak petekleri olmazsa arı balı nereye yapacaktır. Evvela yer hazırlamak lazımdır. Petek hazırlamak lazımdır. Kabın yoksa suyu nereye koyacaksın, küçücük testin varsa o dolar taşar gider. Onun için testiyi büyütmek yahut ilave testiler almak lazımdır.

Konumuz "İslam, İman, İhsan ve İkan"dır. Bu düşündürücü kelimelerin açıklanmasında Yahya bin Ya'mur'dan, rivayet edilen bir Hadis-i şerifle, yüce kitabımızın 2'inci süresi olan Bakara suresinin ilk beş ayeti ve ihsan'dan bahseden diğer bazı ayetlerden de yararlanmak istiyoruz. Hani daha evvel de söyledik ya islamın anlaşılabilmesi için islamda kullanılan kelimelerin gerçek anlamlarının ifadelerini bilmemiz lazımdır. Yoksa başka türlü onun aslına ulaşamayız, kökenine ulaşamayız. Bu dört kelime de onlardan bir guruptur.

Daha ziyade dikkatimizi çeken "İHSAN" kelimesidir. Bu dört kelimenin içerisinde "İhsan" kelimesidir,

7-39:13

Yahya bin Ya’mur; Abdullah İbnu Ömer (radıyallahu anh) dan, o da babası Ömer İbnu’l-Hattab (radıyallahu anh)dan rivayet ediyor. Yani Hz Ömer’den Babam bana şunu anlattı: Hz Ömer’in oğlu diyor bunu, (Özetle) “Ben Hz. Peygamber (a.s.)ın yanında oturuyordum. Bunu Hz Ömer diyor, Derken elbisesi bembeyaz, saçları simsayah bir adam yanımıza gelip Hz. Peygamber (aleyhisselatu vesselam)ın önüne oturduktan sonra sormaya başladı:

- “Ey Muhammedi Bana İslam hakkında bilgi ver!”

Hz. Peygamber (a.s.) açıkladı;

İslam, Allah’tan başka ilah olmadığına, Muhammed’in O’nu n kulu ve elçisi olduğuna şehadet etmen, namaz kılman, zekat vermen. Ra-
mazan orucu tutman, gücün yettiği takdirde Beytullah’a haccet mendir

Yabancı:

“Doğru söyledin” diye tasdik etti.

Sonra tekrar sordu:

“Bana iman hakkında bilgi ver!”

Hz. Peygamber (a.s.) açıkladı:

“İman, Allah’a, meleklerine, kitablarına, peygamberle-rine, ahiret gününe inanmandır.

Kadere yani hayır ve şerrin Allah’tan olduğuna
da inanman-dır!”

Yabancı yine: “Doğru söyledin!” diye tasdik etti.

Sonra tekrar sordu:

“Bana ihsan hakkında bilgi ver!”

Hz. Peygamber (a.s.) açıkladı:

“İhsan Allah’ı sanki gözlerinle görüyormuşsun gibi Allah’a ibadet etmendir. Sen O’nu

görmesen de O seni görüyor.”

Adam tekrar sordu:

“Bana kıyametin ne zaman kopacağı hakkında bilgi ver!”

Hz. Peygamber (a.s.) bu sefer

“Kıyamet hakkında kendisinden sorulan, sorandan daha fa zla bir şey bilmiyor” karşılığını verdi. Yani sen bilmiyorsan ben de bilmiyorum diyor. senin bildiğin bir şey varsa ben de o kadarını biliyorum diyor.

Yabancı:

“Öyleyse kıyametin alametinden haber ver!” dedi.

Hz. Peygamber (a.s.) şu açıklamayı yaptı.

“Bir cariyenin efendisini doğurması, yalın ayak, üstü çıplak, fakir, davar çobanlarının yüksek binalar yapmada yarıştıklarını görmendir.” Bu söz üzerine yabancı çıktı gitti.

Hz. Peygamber (a.s.)

“Ey Ömer, sual soran bu zatın kim olduğunu biliyor musun? ” dedi.

Ben;

“Allah ve rasulu daha iyi bilir” deyince şu açıklamayı yaptı:

“Bu Cebrail aleyhisselamdı, Size dininizi öğretmeye geldi: d edi” bakın bize dini öğretmeye geldi demiyor, demek ki peygamberin dini de yok yanlış anlaşılmasın yani din kayıtları O’nu bağlamıyor, O’nu kayıt altına almıyor bakın sizin domininiz diyor, benim malım değil diyor allah’ın size gönderdiği dindir diyor, demek ki kendini onunla bile kayıtlı görmüyor, yani o kadar bile benim malım yok bu hepsi sizin diyor. hani bir hadis-i şerif daha var ya bakın “Sizin dünyanızdan bana üç şey sevdirildi” kendisi de bu dünyada onun dünyası değil mi, ama ifadeye bakın, “sizin dünyanızdan” diyor, O’nun dünyası

sadece burası değil, bütün alemler O'nun dünyasıdır. O'nun dünyası derken O'nun varlığı ile kaimdir. Ama biz sadece bu dünyada yaşadığımız için sadece buraya ait olduğumuz için sizin tabirini kullanıyor. Sizin dininizden size dininizi öğretmek için geldi diyor.

Çok büyük anlamı ve incelik taşıyan bu hadis'e "Cibril hadisi"de denmektedir. Aziz kardeşlerim. Yukarı da hadis içinde geçen "ihsan" Allah'ı sanki gözlerinle görüyormuşsun gibi Allah'a ibabet etmendir. Sen O'nu (şimdilik) görmesen de o seni görüyor, bilincine mutlaka erişmemiz gerekmektedir. Allah'ı bilmek, müşahede etmek konusunda aşılması gereken üç önemli merhale vardır. Bu kadar ibadet ediyoruz da sabahlara kadar bütün gün zikirlerle sözlerle sohbetlerle geçiriyoruz da neden Allah'a ulaşamıyoruz, veya belki ulaşıyoruz da neden farkında olamıyoruz, ama farkında olmamamız bize bir şey kazandırmıyor, ulaştığımızın farkında olmamız gerekiyor, cebimizde bir sürü para varsa biz onun farkında değilsek bize faydası yoktur. Cebimizde yüz lira olsun da farkında olalım kullanalım onu.

Bunlardan birincisi Allah'ı bilmek yani Allah'ın var olduğunu bilmektir. Allah'a ulaşmak için evvela Allahın varlığını bilmektir. İkincisi Allah'ın nasıl bir varlık olduğunu daha geniş şekilde anlayarak bilmek, iman etmektir. Evvela varlığı bilinecek sonra iman edilecek yani ona uyulacak, Üçüncüsü ise Allah'ı müşahede etmeye yolun açılışını bilmektir. Allah'ı müşahede etmek için gerekli yolun ne olduğunu açılmasını bilmektir. Böylece müşahede, "şahit olma" olgusuna yol açar ki bu da "eşhedü" kelimesiyle manasını bulur. İşte müşahede olmayınca eşhedü olmuyor, "eşhedü" diyoruz ama "eşhedü" olmadan "eşhedü" diyoruz.

Yani şahit olmadan şahit olduk diyoruz. Ama Cenab-ı Hakk onu mazur görüyor neden iyi niyetle yapıldığı için onu mazur görüyor, o ayrıdır. Ama o mazur görüyor diye biz burada muaf tutulmuş değiliz. Bu dünyada müşahede etmeliyiz ki öteki alemde devamlı müşahede edelim. Burada müşahede edemezsek orada da müşahede yoktur. "Kim ki burada a'ma

ise ahirette de a'madır" Cibril hadisindeki "ihsan" sorusu, ya da konusu biraz daha şümullendirilirse şu eklemleri yapmak gerekecektir: İhsan kelimesinin biri fiziksel yaşamdaki zahirî yani maddî, görünür mertebede, diğeri de batınî yani manevî, ibret ve irfan bakımından olmak üzere iki anlamı vardır. İşte biz genelde zahiri manasıyla ifadesiyle kullandığımızdan işin sathında dışında zahirinde kalıyoruz.

Bunlardan maddî mertebedeki zahirî anlamı ihsan vermek, lütfetmek, elindeki ile karşısındakine yardım etmektir. Manevî mertebedeki batınî anlamı ihsan ise, Allahü tealayı görememekle birlikte onun tarafından görüldüğünü bilmek ve bu şekilde düşünmek demektir. Şimdi bakın "İhsan" genelde vermek, lütfetmektir, şimdi bakın (sav) efendimiz cevap verirlerken "İhsan nedir" sorusuna elindeki malını ne kadar çok verirse kazandığı sevabın ismi ihsandır, yahut o yapılan iş ihsandır demiyor, bakın orada hiç maddi bir olgu yoktur, tamamen tefekküre dayanan bir olgudur, bakın ibadete dayanan bir oluşumdur. Her ne kadar sen Allah'ı göremiyorsan da onun seni gördüğüne iman ederek inanarak böyle olduğunu bilerek ibadet etmen namaz kılmandır diyor. hani burada para mal mülk iyilik yapmak, dünya işi ile hiç ilgisi yoktur.

Demek ki ihsan ruyetullah'ın başlangıcıdır. Allah'ı müşahede etmenin gerçek islam olmanın müşahede-i ilahiyenin başlangıcıdır. İşte bu inceliği yakalayan kimse Cenab-ı Allah'a giden yolun başlangıcını bulmuş olur. Ama bu yalnız başına olmaz. Kişi bu kitabı okusa da gene de bir yerlere gelir ama yine de daha evvel oralardan geçmiş, guruplara ihtiyacı vardır yahut vasıtaya ihtiyaç vardır.

Cibril hadisindeki özellik bu hususu vurgulamakta ve bizlere bütün açıklığı ile sergilenmekte dir. Şimdi, namaz kılmakta olan kişinin Cenab-ı Allahı görmesi veya Cenab-ı Allah tarafından görülmesi olayına şöyle bir şekilde yaklaşalım. Genelde bir kişi, diğer bir kişiyi veya bir şeyi görüyorsa hedef tutmuş demektir. Karşı karşıya olan iki kişi biri diğerini görüyorsa demek görülebilirlik yani iki tarafın da bir birini

görebilir hedeftedir. Allah bizi görüyorsa siz de o'nu görebilirsiniz.

Yani bir kişi bir kişiyi görüyorsa o da onu görebilmesi lazımdır. Görmem lazım çünkü yol açıktır, işte birisi birisini görüyorsa diğeri de onu görmesi gerekiyor. nasıl fotoğraf makinesi kerşısındakini filime alıyor onu görüyor, fotoğrafı çekilen kişi de fotoğraf makinesini ve çekeni görmesi lazımdır. Eğer fotoğrafı arkasından çekiyorsa bu sefer de arkası görüyor demektir. Bu takdirde o görünen kişinin veya şeyin de kendisini görmesi gerekir. Ya da daha ihtiyatlı bir ifadeyle, burada görebilirlik hükmü geçerlidir. Ancak genelde böyle olmakla beraber çeşitli sebeblerle hedefler kitlenemeyebilir. Yani biri görür de diğeri göremeyebilir. Bunun pek çok sebeblerl olabilir. Hatıra gelebilen olasılıklar;

a) kişinin gözündeki gözlük uygun değildir,

b) gözde katarakt, miyop, hipermetrop veya astigmat rahatsızlığı vardır,

c) hava kararmış veya sisli olabilir,

d) göz kapağı kapalıdır,

e) kördür v.s.

Bu varsayımlara daha pek çokları eklenebilir. Ama inkarı mümkün olmayan bir gerçek vardır ki o da Allah-ı azimüşşanın bizleri ve her şeyi her daim görmekte oluşudur. İşte biraz evvel ifade ettiğimiz hedef kitlenmesi olayı Allah c.c. tarafından gerçekleştiğine göre, bizlerin de O'nu görebilirlik hükmü gereğince görmemiz icabeder. Belki görüyoruz da neyi gördüğümüzü bilmiyoruz.

İnsanlığın ezeli arzusu olan, Allah-ıgörmek sırrının kapısı, ihsan ifadesindeki gizli mana ile aralanmıştır.ve bu ancak ve sadece ümmet-i Muhammed'e mahsus bir haldir. Museviyet mertebesinin en yüksek kişisi olan Hz Musa'ya Tur dağında "len terani" hükmü peygamber olduğu halde geldi, ama

ümmet-i Muhammed'in bütün fertlerine hiç ayırmaksızın وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ 2/115 ayet-i kerimesi geldi. Peygamberin şahsında bütün ümmete geldi. En ednasından en üstün zekalısına kadar çünkü Kur'an-ı Kerim hepimize kadar geldi, bu ayette öyle muhteşem bir müjde var, öyle büyük bir değer var, öyle bir ümmet-i Muhammed'i yükselten bir haslet var ki hayran kalmamak secdelere kapanmamak mümkün değildir lütfu içerisinde. Doğu ve batı Allah'ındır diyor, nereye dönerseniz dönün Allah'ın veçhi oradadır, vech ne demek vech yüz demektir, bir kişinin en mübarek yeri yüzü değil midir, şu yüzümüzü kapatsalar,

İnsanlığın ezeli arzusu olan Allah'ı görmek sırrının kapısı İhsan ifadesindeki gizli mana ile aralanmıştır. Bakın bu cümle, buradaki ifade çok iyi bilinmesi lazım gelen bir husustur, insanlık niçin var edildi, biz niçin yer yüzüne getirildik bu kadar uğraşmak için bu kadar çileleri çekmek için mi ve ya bu alemde yiyip içip yatmak için mi, niçin geldik, işte Cenab-ı Hakk bu hali anlatmak için,

"BEN GİZLİ BİR HAZİNE İDİM"

bilinmekliğimi istedim ve sevdim bu alemleri halk ettim diyor. insanı halk etmesi bu alemlerle birlikte insanı halk etmesi kendinin bilinmesini istemesidir. Şimdi şu odanın içinde yığılı altın olsa maddi değeri en yüksek olan malzeme olsa dolarlar olsa ama sayılamayacak kadar çok olsa bunu bilen kullanan değerlendiren bir varlık olmasa onun ne kıymeti olacak ki.

O külçe külçe altınlar olsa o çok güzel Arap atları olsa çok güzel yatlar olsa katlar olsa kullanan ve buna değer veren olmadıktan sonra onların ne değeri olacaktır. İşte Cenab-ı

Hakk batın aleminde mana aleminde kendi varlığı ile kendi kendine iken kendinin varlığını bilen bir varlık yok iken bir şey ifade etmiyordu. Yani kelimeyi yanlış anlatmış olmayalım tabi ki bir ifadesi vardır, Allah olarak kendinde bir değeri var ama karşı tarafından bilinmediğinden kendi bünyesinde kalıyordu. İşte o altınlar şu odanın içinde olsa dışarıdan geçenler onu bilemeseler o altın hiçbir işe yaramıyordu.

İşte Cenab-ı Hakk evvela bu alemleri halk etti, neden? İnsanın yaşamasına zemin olması için "Levlaka levlak lema halktun eflak" yani ey habibim yani ey insanlar siz olmasaydınız bu alemleri halk etmezdim. Dolayısıyla bu alemlerin var edilişi bizler için, bizlerin var edilişi de Cenab-ı Hakk'ı idrak etmek için anlamak için şuur etmek için önünde eğilmek O'nun yüceliğini tasdik etmek içindir. Ve ona ulaşmak onu müşahede etmek içindir. Çünkü kaynağımız oradandır Akl-ı küldendir, cesedimiz buradan ama ruhumuz özümüz hakikatimiz mana alemindendir, Akl-ı Küldendir yani yukarılardandır.

İşte insanın içinde bilse de bilmese de rabbına karşı bir özlem onun gafili de olsa rabbına karşı yüksekliğe karşı gene de bir özlem vardır. İşte düşünen insanların ezeli arzusu Allah'ı görmektir, müşahede etmektir. Alemlerin var edilişindeki gaye budur, Allah'ın kendisini bildirmesi tanıtması göstermesidir, güzelliğini ortaya koymasıdır. Bir insan ne kadar güzel olursa olsun, onu bilen gören değerlendiren veya karşısında bir ayna olmazsa güzelliğini seyredemez. Taşa toprağa bakıpta güzelliğini de göremez. Veya bir başkası tarafından o güzellik değerlendirebilsin. Ressam çok güzel bir resim yapmışsa onu gören bir göz yoksa o isterse sıradan bir şey olsun isterse bir sanat eseri olsun, değeri hiç yoktur.

İşte Cenab-ı hakk kendi içindeki güzellikleri bütün alemler ve insanlığın varlığında zuhura çıkarmasıyla kendisini seyir etmeye başlaması oluşuyor. İşte bunun için de insanlık alemi kendisini var eden o yüce varlığı görmek müşahede etmek istiyor gaye budur. Bu da Hz Rasulullah Efendimizde tahakkuk ediyor, ne zaman, Miraç gecesinde, müşahedesi miraç

gecesinden sonra kadir gecesinde de bu hakikatleri idrak edip kendi kadir kıymetini derecesini bilmiş oluyor, anlamış oluyor, İşte insanlığın ezeli arzusu olan Allah'ı görmek sırrının kapısı bakın çok muazzam bir hadisedir, Miracın kapısı İhsan ifadesindeki gizli mana ile aralanmıştır.

Hani "İhsan" dendiği zaman ne denmişti, ibadet ediyorken sen Allah'ı her ne kadar şimdilik göremiyorsan da ama O'nun seni gördüğünü bilmendir. O zaman ne dedik, bir kişi bir kişiyi eğer görüyorsa onun karşısına düşmüşse karşıdaki de onu görecektir. Ama göremiyorsa gözünde ya perde vardır, ya gözü görmüyordur, ya gözlük camı ayarlı değildir. demek ki bu ayarı yapmak gerekiyor Allah'ı müşahede etmek için. O'nu göremiyorsak ama buna rağmen o kapıdan girerek yani ihsan kapısından girerek O'nu göremiyorsak yukarıda sıraladığımız veya daha sıralayamadığımız hallerle malülüz demektir. Yani eksikiz, hatalıyız demektir.

İşte başlangıçtan beri "İhsan" nedir? Ne demektir? diye açmaya çalıştığımız konunun önemi şimdi biraz daha artmıştır sanırım. İlerdeki bölümlerde "İhsan"ile ilgili izahatımıza devam edecek olmakla beraber başlangıçta bu konu için yararlanacağımızı söylediğimiz Bakara suresinin ilk ayetlerine değinelim. Bakara suresi, bilindiği gibi Kur'an-ıKeriym'in 2'nci süresidir, içerisinde Hz. Musa'nın inekle ilgili bir hikayesi bulunduğundan Bakara yani inek suresi diye adlandırılmıştır.

Bak-ara şeklinde telaffuz edilmesi halinde bizleri başka bir gerçekle karşı karşıya getiren bu sure, sanki okuyucuyu ikaz etmekte, başından sonuna kadar "bak-ara" demekte hatta daha geniş manasıyla da bütün Kur'an-ı Keriym-i başından sonuna kadar bakıp aramamız istenmektedir. Yoksa onu süslü, işlemeli muhafazalara koyup duvarlara asmamız tabii ki değil. Bakıp aranılacak bir kitabın öncelikle açılmasının gerekeceği pek tabiidir. Açma olgusu da işte "Fatiha" süresiyle, açmak manasına gelen "Fatiha" kelimesiyle yerine getirilmektedir. Bakın "Fatiha" Suresinin içerisinde Fatiha diye bir şey var mı, Fatiha diye bir kelam var mı, onun bir ismi de "elham" suresidir. Bu sure "Fatiha" ismini nereden almıştır, bu

isim ne diye verilmiştir, “Fatih” açıcı “Fettah” çok açan, Fatiha açmak demektir.

Tesadüfle açıklanamayacak bu oluşumların hatırlanmasından sonra Bakara suresinin ilk ayetlerine şöyle bir göz atalım. Yani “Fatiha” suresinin o ismi alması tesadüf değil, Bakara suresinin oraya konması tesadüf değildir bunlar belirli bir sistem içerisinde oluşturulan değerlerdir, kıymetlerdir. “Elif, Lâm, Mim” (Sûre 2 ayet 1) huruf-u mukattaa diye tabir olunan, bugünkü bilgilerimizle açıklayamadığımız bu harfler Kamil insanın isimlerinden bir isimdir. İnsan-ı Kamil’in bir ismidir Elif, Lam, Mim Aynı zamanda. Bunlardan

(elif) → Ahadiyet mertebesini,

(lam) → Lahut mertebesini,

(mim) → Makam-ı Muhammediyi temsil ediyor.

Aynca bir bakıma bu alemlerin koordinat noktalannıda belirtmektedirler. Elif, Lam, Mim dediğimiz zaman sac ayağı gibi böyle üçlü bütün bu kainatın koordinatlarını yani ölçü başlangıçlarını koyar deniyor. Yukarıda da dendiği gibi “Elif” Ahadiyet mertebesinin hakikatini, kapsamına alıyor, “Lam” Lahut, Uluhiyet, allahlık mertebesini ifade ediyor. “Mim” Hakikat-ı Muhammed’iyeyi ifade ediyor, yani bütün bu alemleri kapsamına almış oluyor. İşte dolayısı ile bütün bu alemlerin ölçüsüdür. Ayrıca Elif 12 naktanın dizilmesinden meydana geldiğinden yani elif düz bir çubuk değildir, nasıl Tv ekranı noktalardan oluşuyor, işte Elif harfi de noktalardan oluşuyor.

Bu 12 noktanın 7 noktası bir den yukarı doğru hazarat-ı hamse, ettur-u seb’a, yedi nefis mertebesi. Beş tanesi de hazarat-ı hamse işte Elif işte ahadiyet mertebesine ulaşmanın yolu. Bu nefis mertebelerinden 12 noktadan geçiyor. Eliften sonra gelen buradaki “Lam” elifin kıvrılması yine aynı eliften meydana geliyor, bütün harfler eliften meydana geliyor. Yani Ahadiyetten teklikten, nasıl ki rakamlar “bir” den meydana geliyor, yazılar da harfler de eliften meydana geliyor. Demek ki sayıların da yani çokluğun da kelamların da aslı “bir” e dayanıyor. Yani Vahdete tekliğe dayanıyor. Nereden gidersek

gidelim netice hep tekliğe dayanıyor. Çünkü her şeyin hakikati odur.

“Mim” bir göz yapılıyor bir de küçük kuyruğu oluyor, yine Elif’in kıvrımlarından meydana geliyor, Hakikat-ı Muhammedi, yani bütün bu alemlerin varlığı O’nun hakikati özü içerisindedir. “Lam” lahut alemi yani bütün bu alemleri bakın çengeli ile birlikte tutmuştur mana Lahut alemi. Mim de secdeye varmış vaziyette bütün bu alemleri idrak etmiş ve yaşantısını ortaya koymuş ve Rabbına secde etmiş vaziyettedir. Yani tevazuunu ortaya koymuş vaziyettedir İnsan-ı Kamil olarak.

Elif dediğimiz zaman (eski bilgilerimizi tazelemeye çalışırsak) bunun 12 noktadan oluştuğunu, ilk 7 noktasının ettur-u seb’a(yedi tur) denilen nefsin 7 mertebesini, sonra gelen 5 noktanın da hazarat-ı hamse (beş hazret) mertebesin} ifade etmekte olduğunu hatırlarız. Cenab-ı Allah’ın elif yani Ahadiyyeti ile tenezzülünden sonra lahut alemini, diğer bir ifadeyle Vahidiyetve sıfat alemlerini, sıfat alemi de bu alemleri meydana getiriyor. Böylece hakikat-i Muhammedi bütün mertebeleriyle zuhura gelmiş bulunuyor. Bu bakımdan “elif lâm mim”in her biri ayrı bir kitap; Kur’an-ı Keriymin kendisi bir kitap, İnsan-ı kamil dahi bir kitaptır.

Kur’anı Keriym Bakara Suresi 2. sure 2. ayette; ذَلِكَ
الْكِتَابُ لاَرَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ

Bu o kamil kitaptır ki ALLAH tarafından gönderildiğine şek ve ş
üphe
yotur. Takva sahiplerine (şirk, günah, ve kötülüklerden koruna
nlara,
ALLAH’tan korkan, sakınan ve gereği gibi kulluk edenlere) hid
ayettir, yol göstericidir.” Buradaki ittikayı yani sakınmayı manevi yönüyle yorumlamak, kendi varlığının hakikatinin, Hakk’ın hakikati olduğunu unutmaktan sakınmak, gaflete ve nefsaniyetine yenik düşmekten sakınmak, varlığındaki mevcudun bizatihi Hakk’ın varlığı olduğunu idrak ederek

hayatını sürdürmek şeklinde anlamalıdır. Biz ne kadar günahlardan sakınırsak erkekleri ayrı kadınları ayrı tutarsak bunu ittika diye tutuyoruz yani sakınma diye görüyoruz. Halbu ki sakınmanın en büyük özelliği kendi üstünde var olan İlahi varlığın hakikatini unutmaktan sakınmak, unutmamaya çalışmaktır. Bunu unuttuğun zaman en büyük gaflete düşmüş oluyorsun. Diğerleri onun yanında küçük kalıyor.

Kur'anıKeriym Bakara Suresi 2. sure 3. ayette;

اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

Evvela bunu, hemen bütün Kur'an-ı Keriym'lerin Türkçe açıklamalarındaki izah şekliyle tercümesini! yapalım ve sonra da bu izahlardaki bir eksikliği ve hemen de çok önemli bir eksikliği dile getirelim. Genelde bu ayet

"O takva sahipleri, yani ittika edenler, sakınanlar ki gaybe i man edenler ve namazı dosdoğru kılanlar ve onlara verdiğimiz nimetlerden, rızıklardan ALLAH yolunda sarf ederler," şeklinde açıklanmaktadır. Ve ilk okumada da ne demek istendiğinin anlaşıldığı sanılır. Oysa ki burada küçücük bir takı ile oynayarak mana başka bir zemine kaydırılmaktadır. Arapçada "be" takısı, "ile", "birlikte" lik anlamında kullanılır. "bil gaybi" deyince de, "gaybı ile"diye tercüme edip "gaybı ile iman ederler" demek yerine, cümle düşüklüğü yapıldığı zannıya da gayba imanın daha inandırıcı bulunması nedeniyle "gayba iman ederler" şeklinde tercümelerle karşılaşılmaktadır. Şimdi oradaki ifade اَلَّذِينَ o kimseler ki يُؤْمِنُونَ iman ederler بِالْغَيْبِ gayba iman ederler diyor. وَيُقِيمُونَ الصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ namazlarını dosdoğru kılarlar ve kendilerine verilen rızıklardan da infak ederler diyor. bakın orada "yu'minunel gaybe" demiş olsa gayba iman ederler olacak, ama "yu'minune bil gaybe" dediği zaman oraya bir "b" harfinin konmasıyla

“gybları ile iman ederler” bakın gayba iman ederler başka gaybları ile iman ederler başkadır. Arada ne kadar büyük fark vardır.

Eğer “gayba iman ederler” denmek iştenseydi yü’mimüne bil gaybi yerine

yü’minünel gaybe denirdi. Demek ki burada yüce ALLAH’ımız tarafından vurgulanmak istenen sadece “gaybe iman”değil; kişinin kendi “gaybı ile” iman ve gaybı tasdik söz konusudur. Eğer biz kendi gaybımızı yani kendi varlığımızda mevcut olan batıni halimizin varlığında değil isek bilincinde değil isek zaten biz zahir ehliyiz hiçbir iddiamız olmaz. Biz şeriat halinde madde yaşayan bir varlık hükmünde hayatımızı sürdürelim. Yani Allah’a varacağız işte şuraya gideceğiz tarikat ehli olacağız, hakikat ehli olacağız diye hiç şey düşünmeyelim. Bunu düşünüyorsak bir gaybımızın olduğunu şuur etmiş durumdayız demektir. Yani bizim bu cesedimizin kalıbımızın özünde bir de gaybımızı düşünüyoruz ya aklımız var, elle tuttuk mu duygularımız var, bilgimiz düşüncelerimiz var, ruhumuz var, hayatımız var, tutabiliyor muyuz bunları tutamıyoruz. Çünkü gayb, bu beş duyu ile bunu tesbit edemiyoruz. Ancak ilim ile varlığını biliyoruz, işte bu bizim gaybımızdır.

Bu gaybımızı idrak edersek bu gaybımızı idrak yoluyla ilahi gayba ancak nüfuz etmek mümkündür. Yani gayb alemine mana alemine bizdeki gaybı yardımcı alarak oradan yardım alarak gayb alemine intikalimiz mümkündür. Nasıl ki nefsini bilen rabbını bilir, biz evvela kendi nefsimizi tanıdığımız zaman rabbımızı tanıma yolu açıldığına göre burada da biz kendi gaybımızı idrak ettiğimiz zaman ancak hakiki gayba yönelmiş oluruz. O zaman hakiki iman meydana gelir. “yu’minune bil gaybi” onlar gaybları ile gayba iman ederler. Yani kendi gaybları ile alemdeki genel gaybe geniş gaybe iman ederler. Çünkü gayb gaybı tasdik eder, madde de maddeyi tadık eder, madde manayı tasdik edemez, çünkü anlayamaz.

Az önce dediğimiz zaman madde uyuşmaz bilemez, ama gayb gaybı tasdik eder. Çünkü yaşantısını müşahede etmiş

olur. eğer gayba iman ederler denmek istenseydi, yani mealde okunduğu gibi mü'minler gayba iman ederler tabi kişilere göre o da doğrudur, inkar etmiyoruz, ama onunla birlikte o bilgi ile birlikte onun daha özünde olan hakikate ulaşmak istiyoruz. Zaten neden uğraşıyoruz, gayemiz o değilmidir, özüne intibak etmek, eğer gayba iman ederler demek istenseydi, "yu'minune bil gaybi" yerine "yu'minunel gaybe" oradan "b"yi kaldırırdı. Demek ki burada yüce Allah'ımız tarafından vurgulanmak istenen sadece gaybe iman değil, kişinin kendi gaybı ile iman ve gaybı tasdik söz konusudur.

Az yukandaki izah tarzı ALLAH'ın gaipte olduğunu düşünenler için doğrudur. Ama... acaba... ALLAH cc gerçekten sadece gaipte midir? Kur'an-ı Keriym Nur Suresi 24. sure 35. ayette;

اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ

وَالْاَرْضِ "ALLAH c.c. göklerin ve yerin nurudur"

Kur'an-ı Keriym Bakara Suresi 2. sure 115. ayette;

وَلِلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَاَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللّٰهِ

اِنَّ اللّٰهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ "Doğu da batı da ALLAH'ındır c.c. nereye dönerseniz ALLAH'ın vechi orasıdır. ALLAH c.c. herşeyi kaplar ve herşeyi bilir." Bunlar ve benzeri birçok ayetler ALLAH'ın c.c. sadece gaipte olmadığının açık ifadeleridir. Eğer Allah gaybda olsaydı sadece o zaman "zahir" ismi nerededir, içten ve dıştan وَسِعَ

كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ 2/255 semavat ve arzda vasidir, içten ve dıştan kaplamıştır,

Kur’an-ı Keriym Haşr Suresi 59. sure 22. ayette;

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ, görüleni de görülmeyeni de bilendir.” dendiğinde Alemlerin; biri gaip alemi, diğerinin de şehadet yani müşahade alemi olmak üzere iki türlü olduğunu öğreniyoruz. Eğer bir şey görülmüyor veya görülemiyorsa ona iman söz konusu olabilir. Ama

Görünüyorsa ona iman edilmez, şahitlik edilir veya müşahede edilir. İşte cennet, cehennem, alın yazısı, melekler, arş, sırat köprüsü, mahşer v.s gibi varlıklara iman söz konusudur. Ama maddi olan varlıklara şehadet edilir, müşahede edilir. İman gaibde olan ve ikilik gerektiren şeydir. Görülen açıkta olana ne diye iman edeceksin zaten müşahede ediyorsun. Peki “eşhedü en la ilahe illallah” deyince ne oluyor? Yani Allah’tan c c başka ilah olmadığına şahidim dediğimizde yukarıdaki gaiplik ve şahidlik diye vasıflandırdığımız hallerden ikincisini yani görüyormuşçasına şahid olma halini kabullenmiş oluyoruz.

“eşhedü” dediğimiz zaman kabul etmiş olduğumuzu görüyoruz. Eğer o niyetle söylemesek şahidim yerine iman ediyorum, dememiz gerekecektir. “eşhedüenla” yerine iman ediyorum ki Allah’ın varlığı vardır ve birdir diye bakın iman ediyorum eğer Allah gaibde olsaydı tamamen “Yu’minunel gaybe” yani “Yu’nunellahe” Allah’a iman ettim, Allah sadece gaibte olsaydı, demek istiyor. Ama “eşhedüenla ilahe illallah” dediğimiz zaman demek ki Allah müşahede aleminde var ki bizden şahitlik isteniyor. Varlığına şehadet isteniyor, olmayan bir şey için şahitlik istenir mi. Eğer Allah gaybda olsaydı iman ediyorum demek gerekecekti.

Alemler bazındaki bu gaiplik ve müşahede, yani batın ve zahir alemi aynen insanlar için de geçerlidir. Her birimizin eti, kemiği, derisi, saçı zahirimiz yani şehadet alemimiz; ruhi durumumuz, aklımiz, nefsimiz, gönlümüz de gayb alemimiz olmaktadır. Her halükarda gerçek olan şudur, ki müşahede alemi (insanın kendisi dahil) sınırlı yani sonlu, gaip alemi (yine

insanınki dahil) sınırsızdır, sonsuzdur. Bütün bu anlatılanları bir cümle ile özetlersek gerekirse diyebiliriz ki; iman gaybedir, şehadete iman gerekmez. Bu bakımdan eğer biz bu alemde Hakk'ın varlığını müşahede ediyorsak imana gerek kalmıyor, burada iman lazım değil demek değildir, müşahede ehli olmuşsak iman mertebesini geçmişiz demektir, onu terk etmek demek değildir, arkadaşınla beraber isen ben hala onun varlığına iman ediyorum demesi kadar abes bir şey olmaz. İman düşüyor, iman görevini yerine getirmiş müşahedeye dönüşmüş oluyor. Bakın iman da bir mertebe ve bir görevi vardır.

Belirli çalışmalar ve riyazatları sonunda Hakk'ı müşahede edemeyip ALLAH'a hala iman yollu yaklaşmaya çalışıyorsak ondan epeyce uzaktayız demektir. Hazır olana iman garip bir iştir. Ama eğer biz ALLAH'I müşahade etmeden "Eşhedü" kelimesini söylüyorsak, affınıza sığınarak biraz yalancı ve gaflet ehli olmuyor muyuz?..... Bizler bu aleme "Cenab-ı ALLAH"ı müşahede etmek ve onu tanımak için gönderildik. Yoksa Hak teala bizleri esma aleminde bırakırdı. Yani "ruhlar" aleminde kalırdık. Oradan da cennete veya cehenneme gönderilirdik.

Demek ki bizler zahirimizle şehadet aleminde ve orada rabbımızı müşahede ediyoruz. Gaybımızla da Hakk'ın varlığını gayb aleminde idrak ediyoruz. Neticede bunu başarabilen veya başaramayan yine insanın kendisi oluyor.

Şimdi Cenab-ı hakk'ın Zahir esması ile biz "eşhedüenla ilahe illallah" diyoruz, O'nun varlığını müşahede ediyoruz, ama batın ismi ile de "yu'minune bil gaybi "hakikati ile de batınını idrak ediyoruz.

Bu gün 9/04/1999 Cuma akşamı İzmir'de misafirlikteyiz, akşam sohbetine devam ediyoruz,

Elhamdülillahil rabbil alemin vessalatı vesselamu ala rasuline Muhammedin ve ala alihi vessahbihi ecmain.

اَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِى عِلْما

9- 00:00

Cenab- ı hakk cümlemize akıl fikir, zihin ve gönül genişliği versin, eğer bu genişlik olmazsa bilindiği gibi küçük bir kabın içerisine az şey sığar, ama o kab ne kadar geniş olursa oraya o kadar çok şey sığdırmak mümkündür. Onun için ilmi konularda veya manevi konularda ve ihtisas dalındaki konularda kişinin yapması lazım gelen ilk işi kendi beynini mümkün olduğu kadar geniş tutmak, bu ne demektir, belirli şartlanmış kayıtlardan sıyrılıp ihtimalleri de ortaya koyarak bir şeyin üzerinde kesin olarak olur veya olmaz şekliyle düşünmeden bir çok ihtimalleri de düşünerek böylesi de olabilir, böylesi de olabilir diye reddedmeden kabul etmesi kendi lehinedir. O bilgiyi kullanmayabilir, belki kendisine lazım olmayabilir ama bir gün gelir, kullanım yolu açılır onu da kullanır. Veya kendisi için değişik orijinal bir bilgi olur.

Bir hadis-i Kudsi'de Cenab-ı Hakk şöyle buyuruyor, **"Ben gizli bir hazine idim,"** Küntü kenzen mahfiyyen, " Bilinmekliğimi sevdim" bakın o kelime orada çok enteresan, bilinmek istedim, yani benim varlığımın bilinmesini tanınmasını istedim, bu alemleri halk ettim. Diyor, Bu hadis-i Kudsidir. Ayetler var, Hadis-i Kudsiler var, Hadis-i şerifler vardır. Bunların tabi hepsinin çıkış yerleri ayrıdır. Hepsi Hz peygamberin ağzından çıkıyor ama iç bünye olarak kaynakları değişik olduklarından Hadis-i Şerif, Hadis-i Kudsi ve Ayet olarak isimlendiriliyor.

Hadis-i Şerif; manası da lafsı da peygamberden olan, yani lafız söz, o sözün içinde mana var, ayrıca, manası da sözü de Hz peygamberden.

Hadis-i Kudsi; sözü peygamberden, manası Allah (cc) den, bakın mana değişti,

Ayet ise lafsı da manası da Allah'tan. Burada üç değişik hadise vardır, onun için Kur'an yani ayet lâfız olarak da mana olarak da Hakk'tan onun için en üstün kelam olarak kabul ediliyor. işte daha ziyade hadis-i Kudsiler maneviyatı bildirir, manevi ilimlerden bilgi verir, hadis-i şerifler ise fıkıh bilgilerinden bilgi verir. Yani namazın farzları rükünleri kaç rekat olacağı oruç nasıl tutulur, kurban nasıl kesilir gibi beşeriyet ile ilgili yani madde ile ilgili maddi bilgileri verir. Hadis-i şerifler bunlardır. Mana ile ilgili hadisler mana aleminden haber verir, Kur'an-ı Kerim Allah kelamı olduğundan hem manadan hem maddeden mertebelerine göre bilgi verir.

Mana aleminde Cenab-ı Hakk gizli bir hazine olduğunu ve bu hazinenin dışarıya çıkması gerektiğini istediğini bildiriyor, bu alemlerin ana kaynağı bu hükme dayanıyor ve ya bu arzuya dayanıyor. Cenab-ı hakk'ın bu haldeki haline "A'maiyet" diye isim verilmiştir. Ama dediğimiz bu görmez a'ma demek değildir, orada kelime benzerliği vardır, yazılırken "ayn" ile yazılmaktadır. Öteki görmez manasındaki amadır. Kelimenin hakiki manası itibariyle düşünmemiz gerekiyor ki o hakikati anlayalım. Yoksa benzer veya şekli veya beşerin anladığı gibi manalar ile değildir. cenab-ı hakk A'mada iken bilinmekliğini arzu etti ve bu alemleri halk etti. İşte bu alemlerin halk edilmesi bu arzuya dayalıdır.

Bürada emredici olarak ben yaptırırım ettiririm şekliyle değil, bakın bilinmekliğimi sevdim, diyor. işte bu kelimenin Cenab-ı Hakk'ın buraya verdiği mananın bütün aleme yaydığı bu manadaki gerçeğin ifadesi ile o ormandaki hayvan gök yüzündeki kuş su içindeki balık yavrularına o kadar şefkatli, merhametli davranıyor. O bilgiyi nereden alıyor, o çiçek o güzelliğini nasıl ortaya çıkartıyor, işte bütün alemde görülen güzellikler hoşluklar cenab-ı Hakk'ın bu sevgi sözünden kaynaklanıyor. Yani bütün alemin genelinde yatan

muhabbettir. O toprakta o muhabbet olmasa gönlünden o kadar çok şeyleri çıkarıpta insanlara bedeva sunmaz.

O gökyüzünde o yağmurun şefkati muhabbeti olmasa insanları besleme muhabbeti olmasa yağmaz oralarda askıda kalmaz, aylarca senelerce gezip dolaşmaz bulut olarak gök yüzünde. O rüzgarın o güzel esintisi olmasa o güzelliği almamış olsa o esintiyi yapmaz. Ama diyeceksiniz ki bunların sert tarafları da var, tabi sert tarafları da var ama % de ye vurduğumuz zaman bu sert tarafları % de kaçtır. Onun için onlar azınlıkta olan şeylerdir, onları da biz üstümüze çekmekteyiz, genel sistemin yani Cenab-ı Hakk'ın kurduğu sistemin bozucuları olarak sebeplerin bazıları da bizden kaynaklanmaktadır.

Yani semadan ve yeryüzünden başımıza gelen afetler bizlerin amelleri neticesinde oluşan hallerdir. Şimdi bir tavsiyede bulunayım acizane olarak "yarattı" kelimesini kullanmayalım, cenab-ı hakk bu alemleri yaratmadı, çünkü bu alemler yaratılmaz. Şeriat mertebesinde yaşayan bir kimse bu kelimeyi kullanır mazurdur, tarikat mertebesinde olan bir kimse bu kelimeyi kullanır mazurdur, ama arif, irfan ehli olmak isteyen bu kelimeyi kullanmaz. Çünkü orada geçmez. O pazarda bu kelimeye yer yoktur. O lugatta yer yoktur.

Arifler kamus-u aşktan (kamus büyük lügat demektir) "yaratma "kelimesini kaldırdılar, o lügatta yaratma kelimesi yoktur. Peki onun yerine ne koydular, onun yerine "zuhur" ve "tecelli" kelimesini koydular. Neden koydular, eğer o kelimeyi oraya koymamış olsalardı arif olmazlardı, irfan ehli olamazlardı.

Neden olamazlardı, çünkü şirk ehli olurlardı. Şeriat ve tarikat mertebesi ikili ilim verir, yaşam orada ikilidir, neden aşağıda kul var, yukarıda Allah vardır, aşağıdaki kul iyi ameller yapmak suretiyle yukarıdaki Allah'a kendini sevdirecek ve gelecekte kendine, nefsine menfaat temin edecek onu cennetine koyacak. Oradaki sistem odur. orada doğrudur, orada yanlışlık yok yanlış anlatmış olmayalım, ama biz şeriat ehliysek orada yaşıyorsak tamam diyeceğimiz bir şey yoktur,

tarikat ehliysek tamam orada da geçerlidir, çünkü şeriat ile tarikat bir birinin devamıdır, Hakikat mertebesinde inkılap vardır.

İnkılap olduğu bir yerde fikri inkılap var, o da şunun için gerekiyor, şeriat ve tarikat mertebesi fiziksel bedendeki yaşamdır. Hakikat mertebesi ruhsal bedendeki yaşamdır, yani Miraç yaşamı üst boyut yaşamıdır. Şeriat ve tarikat mertebesinde ikilik olduğundan oradaki insana bunu en güzel şekliyle anlatmak "yaratmak" sözcüğü ile mümkündür, ama Hakikat mertebesinde kişinin önüne bu alemde Allah'ın varlığından zuhurundan tecellisinden başka bir şey olmadığını söylediğimizde yahut öğrendiğinizde, duyduğunuzda bu işin de hakikaten böyle gerçeğe dayandığını bildiğinizde o zaman yaradılmış sözü kullanılamaz.

Çünkü yaratılmış bir varlık yoktur. Ne var o zaman, tecelli ve zuhur vardır. İşte ağzımızdan çıkan her kelimenin manası ile birlikte yaşanması gerekiyor ki o bizim olsun. Aksi halde kelami bir bilgiden öteye geçmez. İşte Cenab-ı Hakk bu alemleri halk etmeyi murad etti neden murad etti, şimdi sizi bir odanın içerisine koysalar ne yaparsınız haşa cenab-ı Hakk ile bir varlığı benzetmek niyetimiz yok, insan kelamı, beşer kelamı bu hakikatleri anlatmakta acze düşüyor.

Çünkü İlahi hakikat ama beşer kelamı bir yere kadar anlatabiliyor, o zaman o beyinin daha geliştirilmesi gerekiyor ki, söyleyenden dinleyen arif gerek hükmü ile dinleyiciler de o manayı daha geniş şekilde anlayabilsinler. İşte zikirlerden teşbihlerden gaye bir kelimenin tekrar tekrar edilip sevap kazanılması değil, o şeriat mertebesi, tarikat mertebesindedir, o kelimeleri tekrar ederek tekrarlayarak beyindeki genişliği sağlamaktır. Hücre yapısını faaliyete geçirmektir.

Şimdi bakın tıp ile ilgili olanlar bunları daha iyi bilirler, beden sistemini bildiği için çok daha kolay anlayabiliyor, aslında tıp ile ilgili olan kimseler tasavvufa çok yakın olması lazımdır, tasavvuf da insanı inceliyor, ama gerçek tasavvuf, o aczimendilerin, şunların bunların yaptıkları gibi değil onlar tasavvuf değil, kendilerini eğlendirmektir. Onların şahsında da

sade vatandaşları da zan altına sokmak, ne kadar büyük zarar görüyoruz, neyse tabi o ayrı konudur. Biz şimdi onları da suçlayacak değiliz, herkes kendi hayatını yaşıyor.

Şimdi bakın hani tıp ilmi ne diyordu, beynin daha şu an %6-8 i kullanılıyor, bazıları 25 milyar bazıları 40 milyar beyin hücresinden bahsediyorlar, eğer o iş sadece o hücrelerde olsa o hücreleri ayağımızın bir başka yerine uygulasak orada iş görmez. Hiçbir işe yaramaz çürür gider. Şimdi anlatmak istediğim şudur, şu odanın içinde bir lamba varsa bu odanın arkasındaki odaya bunu ulaştırmak için bir delik delip kablo geçirip öbür odaya da bir lamba takmak lazımdır. Arkadaki odanın da aydınlanması için orada da lamba olması lazımdır.

Şimdi bir ev düşünün 100 bin tane odası var, ama bunun on tanesi kullanılıyor, neden içeriye girilmiyor kilitleri çürümüş içinde ışık yok karanlık, içeri girilse de bir işe yaramıyor. İşte zikir bunu yapıyor. Bir sistem içerisinde belirli bir esma-ı İlahiyeyi şartlandırılmış bir sistem içerisinde değil, şu kadar zikir çekeyim de şu kadar sevap kazanayım da yarın Cennet'e gideyim o değildir. o da geçerli tabi Allah ismini anıyorsun ne olursa olsun, nefsani niyetle de olsa yine de bir sevaptır. Ama zikrin hakiki gayesi bu değildir. Zikrin getirmek istediği nokta bu değildir.

Şimdi zikir ne demek, zikir hatırlama demektir, يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤٢﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا ﴿٤٣﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا 33/41-42-43

Lügat manası zikir hatırlamak demektir, yani daha evvelce var olan veya unutulmuş olan bir şeyi meydana çıkarmak, işte bunun ikinci yönü de yani insanlar tarafından avami olarak yani genel olarak kullandığımız manası tesbihi eline almak zikretmek zannediyoruz. İşte belirli esma-ı İlahiyeyi tekrar

ediyoruz buna zikir diyoruz. Bu standart ismidir, zikrin gerçek manası hatırlamaktır. Çektiğimiz esma-ı İlahiye ne ise ondaki mana ne ise gerçek olan mana ne ise onu kendi varlığımızda ortaya çıkarmaktır.

99 Esma-ı İlahiye var, Cenab-ı Hakk'ın insan varlığı üzerinde bütün bu esması mevcuttur yani isimleri mevcuttur. En baştan Sıfat-ı Subutiye, yedi sabit sıfatı Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Semi, Basar bizde bunların hepsi vardır. Bunlar Cenab-ı Hakk'ın vasıfları aynı vasıflar insanda da vardır. Ama Cenab-ı Hakk'ta sonsuzu vardır, insanda kendine yetecek kadarı vardır. Eğer bize bunun daha fazlasını vermiş olsa Cenab-ı Hakk zaten bize iyilik yapmış olmaz. Çünkü biz onu kötü yerlerde kullanırız. O elimizdeki gücü başka türlü başkalarına zarar vermek için kullanırız. Burada ancak kendimize yetecek kadarını verir, ama ahirette bu güçler çok daha sonsuz olacaktır.

Mesela Kudret gücü cennetten bahsederlerken cennet ehli oturduğu yerden şöyle baktığı zaman hatta düşündüğü zaman bakın bu da bir sistemdir, düşünce ile o frekansa giriyor, ne yapılması lazımsa hep önüne getiriyor. Pişmiş olarak kuş önüne gelecek diyor, meyveler önünde sarkacak alacaksın, diyor bakın bunlar kudretin Hayat, İlim, İrade, Kudret zuhuru olacak orada insanlarda çok daha şiddetli olarak. Orada beden görüntüsü yine insana benzer ama oranın şartlarına uygun olacaktır. Şimdi biz bu dünyada yaşadığımız için bu dünya tabiat, çevre şartları ile uyum sağlayabilmemiz için bu çevrenin malzemesi ile üretiliyor insan vücudu.

Eğer bir başka malzeme ile üretilmiş olsa buraya intibak edemeyiz. Mahşerde de bir başka beden verilecek mahşerin özelliğine göre, mahşerin oluşacağı devrede dünya coğrafyası çok değişik bir yapıya bürünecek o yapıdan yer yüzünden kendi kabirlerinden kalkacaklar.

يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا 78/30 Mahşerde, dünyada canlı olarak yaşamış üç çeşit tür olacaktır. Bunun bir tanesi insan neslidir,

dünyada insan olarak yaşamış insan olarak intikal etmiş bir gurup burada insan suretiyle görüntüye gelmiş yaşamış ahirete de insan olarak intikal etmiş orada da insan olarak yaşayacak, yani tekrar zuhura gelecek ikinci var oluşları olarak, bu yalnız reankarnasyon değildir, ikinci gurup dünyada insan olarak yaşamış fakat ahirete iç bünyedeki ahlakı itibariyle hayvan olarak çıkmış olacaktır. Onun için burada gördüğümüz her insan ismini almış varlık insan vasfına ulaşamamıştır daha henüz. Gelişimini tamamlayamamış, insan olamamış, olmuş fakat kullanamamış diyelim, daha başka bir ifade ile. İnsanlık imkanı kendisine verilmiş, fakat kullanamamış, sonra da elinden almışlar.

Üçüncü gurupta dünyada hayvan olarak yaşamış, ahirete de hayvan olarak intikal etmiş onlarda sorun yok zaten, birincilerde de sorun yok, sorun ikinci guruptakilerdedir. اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلٰى شَهِدْنَا 7/172 “evet sen bizim rabbımızsın dediler ve şahid oldular” hadiseye şahid oldular. Burada kelimedeki manaya bakalım; “şahid olduk” diyor, şehadet nerede olur, şahitlik bu alemde olur, ayetin biraz ilerisinde وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ “onlar kendi nefisleri üzerine şahit oldular” diyor. Şimdi ruhlar aleminde farz edelim ki yaşadık bu hadise oldu, secde ettik yahut etmedik, benim bilmediğim bir şeyden cenab-ı Hakk beni nasıl yükümlü tutar, rüyada gördüğümüz şey sabah kalkınca hatırımızda kalıyor çünkü yaşadık onu bedenle değil ama ruhen onu yaşadık, bakın şahidiz, Cenab-ı Hakk bu kadar adaletsiz mi, evet biz söz verdik deniyor, ben söz vermedim ki versem verdiğim sözü bileceğim, verdiğim sözün altında imzam olacak, işte bunun çok değişik izahı vardır, o hadise üç aşamalıdır üç yerde olan hadisedir.

Birisi Âdem (as) var edildiğinde Âdem (as) ın sırtında yani varlığında bütün Cenab-ı Hakk insanların kimliklerini onda ortaya getirdi, bu biraz sizin sözünüze de cevap olacaktır.

Onun varlığında ortaya getirdi. Bütün insan nesli o yönden kaynaklanmaktadır. Ama bu da tam cevap değildir, bunun cevabı bunun ile de bitmiyor, bu işin bir yönüdür, cevabın bir yönüdür, veya bir hareket noktasıdır. Kaynağın bir tanesidir diyelim. Çünkü bir çok kaynak var böyle. İnsanın yer yüzünde var oluşu hakkında değişik kaynaklarımız vardır. Bunu hayelden söylemiyoruz, Kur'an-ı Kerim söylediği için söylüyoruz, Kur'an-ı Kerim söylüyor bunları.

"Elestü" sözünün birincisi Cenab-ı Hakk Âdem (as) ın sırtına bütün insan neslinin hücrelerini verdi, biz Âdem'in kopyalarıyız. Şimdi de uğraşıyorlar kopya yapacağız diye. Hepimiz kopyayız. İlk numune Âdem'dir, yani öz, model, biz O'nun kopyalarıyız. Dolayısı ile o şerefe sahibiz. Âdem'lik şerefine sahibiz ve de peygamber oğlu peygamberiz hepimiz. Bunu böyle bilin, yani bilelim. İnsan iki cins olarak bir varlıktır. Onun için bakın bazıları derler ki cennette hep erkeklere şu kadar huri verilecek kadınlara bir şey verilmeyecek mi, yazık günah değil mi onların işte hep şöyle mi kalacak, böyle mi kalacak işte o yanlış anlaşılan bir hadisedir.

İnsana verilen yani erkekte simgesini bulan insan kadın ve erkekten meydana gelmiş tek varlıktır. Erkek yalnız başına hiçbir işe yaramaz, kadın da yalnız başına bir işe yaramaz. Hadi yaşamayı deneyelim bakalım mümkün olacak mı? İki cins kadın birbirinden ayrı şey değil, bir varlığın iki yönüdür. Onun için Cenab-ı Hakk يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا 4/1 ayetinde bahsediyor, *"Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinizden korkun, adına yemin ederek birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve*

akrabalık bağlarını kırmaktan sakının. Şüphesiz Allah sizin üzerinizde gözetleyicidir."

Yani burada bakın Vahidiyet mertebesinden halk etti, Ahadiyet mertebesinden sonra meydana gelen Vahadiyet mertebesinden insanı halk etti, o kadar muhterem, muhteşem bir mertebeden halk etti. Âdem'in zahrından bir oluşu var insanların, bir oluşu da kendi peder ve validesinden oluşu var, hep burada bakın rabbın sanatı ortaya çıkıyor. Rabbınız yapmadı mı bu işi böyle, rabbınız yapmadı mı sizi bir anadan bir babadan, Âdem'den sizin hepinizi dünya ya getirmedi mi, diye insanlar da "evet" diyor. ama bunun en kemalli olanı kişi buluğ çağına erdikten sonra fizik olarak belirli bir eğitim aldıktan sonra işte esas bize lazım olan burasıdır, belirli bir eğitim aldıktan sonra kendi nefsinin hakikatini idrak edip tanıması "nefsini bilen rabbını bilir" hükmü ile kendini tanıdıktan sonra rabbını tanıyıp müşahede etmesi neticesinde ben senin rabbın değil miyim diye cenab-ı Hakk burada soruyor.

Ve bu kendini tanıyan kişi "kalu" dediler onlar, evet sen bizim rabbımızsın, ama müşahedeli olarak idrakli olarak laf olarak rab, rab, diye değildir. gerçek rab Rabb-ul Alemiyn olan Allah Teala Hz lerini tanımak suretiyle evet sen bizim rabbımızsın dediler, cenab-ı Hakk da biz de senin söylediğine şahid olduk diyor sonra cevaben. Onun evvelinde وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰى اَنْفُسِهِمْ onlar da kendi nefisleri üzerine şahid oldular, ki varlıklarında Allah'ın varlığından başka bir şey yoktur. Kendilerine ait bir varlıkları yoktur, bunların hepsi kayeldir, vehimdir, zandır, sonradan oluşan isimlerdir, diye kendi hakikatlerini anladıklarında قَالُوا بَلٰى evet dediler. İşte Cenab-ı hakk ezelde bu alemleri halk etmeyi murad etmesi kendindeki sanatın kendindeki sonsuz özelliğin ortaya çıkmasını dilemesinden ibaret ve bunu da sevmesinden ibarettir. Sizi bir oda içerisine koyalım, sizin şimdi bir sürü

vasıflarınız var, diyelim ki çok güzel dantel işliyorsunuz, el işi yapıyorsunuz, ressamlığınız var, mühendisliğiniz var her şeyiniz vardır. Bir çok vasıflarınız var, bir insan cinsi bir varlık koyalım ortaya yahut çok modern yapılmış bir otomobil oda içine koyalım haps edelim, o oraya haps edilmek için yapılmadı ki, dışarıya çıkartılıp seyr edilmesi için kendisi de etrafı seyr etmesi için yapıldı,

Cenab-ı Hakk bu alemleri isim ve sıfatlarının zuhuru için ortaya getirdi. Yani kendindeki esma-ı İlahiyenin ve Sıfat-ı İlahiyenin zuhuru için ortaya getirdi. Ama bu yeterli olmadı. Zaten olmazdı da kendi Zat'ını seyr etmesi için kendi Zat'ının tecellisi için de insanı halk etti. Âdem'i halk etti, onun için Âdem en son zuhura gelen varlıktır, en son ama programda ilktir. Neden çünkü Âdem vasfı varlığı için bu alemleri halk etti. İnsan için bu alemleri halk etti ve onun emrine verdi. Zaten insanın vasfı beynidir, aklıdır, eti kemiği sureti değildir. bu beden binit dediğimiz arabamızdır, eşyamızdır kullandığımız malzemedir, elbisemizdir diyelim, ruhumuzun elbisesidir. Ama biz bunu kendi gerçek kimliğimiz olarak kabullenmişiz genel anlayış seyri içerisinde.

Şimdi sizin ne kadar güzel eşyanız olursa olsun bir varlığınız olursa olsun, kendinize bir dost bulamayınca bu kadar eşya bu kadar varlık bu kadar mal mülk hiçbir değer arz etmez. Ta ki bir ayna bulacaksınız, "yegane vasıta-ı rüyet iken göremez kendini dide bile" demiş eski şairlerimiz. Yani yegane görme vasıtası iken göz dahi kendini göremiyor. Bakın bütün varlığı görüyor, kendini göremiyor. Peki kendini görmesi için ne yapıyor, bir aynaya ihtiyacı vardır, baktığı zaman aynada kendini görüyor. O zaman ha ben ne kadar güzelmişim veya ne kadar çirkinmişim bu tabi izafidir güzellik çirkinlik izafidir.

Mecnuna sormuşlar o Leyla dediğin kara kuru bir kızdır, bunun nesine vuruldun bu kadar dağlara düştün, ismi Kays iken Mecnun'a döndü, o zaman diyor ki "ah siz ona benim gözüm ile bakın" çirkinlik güzellik izafi bir kavramdır. Zaten ortada çirkin diye bir şey yok ama biz işte değer yargılarına

göre karşılıklı oluşumlara göre çirkin güzel ismini vermişiz tabi ki o ayrı konudur. İşte kendi güzelliğini seyr edebilmesi için bir aynaya ihtiyacı var, insan da işte Hakk'ın aynası oluyor, en parlak en güzel şekilde O'nu ortaya getiren zuhura getiren.

Yusuf (as) ın köyde daha çobanlık yaparken Kenan ilinde Yusuf (as) kayıp olduktan sonra 22 sene sonra Mısır da sultan olduktan sonra duyuyor o arkadaşı da gideyim de ben de bir ziyaret edeyim diyor, ama ne götüreyim süt götürsem var, koyun götürsem hepsi var, para götürsem onda daha çok, o zaman ben ona bir ayna götüreyim de kendi güzelliğini seyir etsin bali diyor. o gün için işte cilalı bir şey bulmuş yansıtıcı, götürüyor, Yusuf (as) a bak sana ne getirdim bir ayna diyor yahu ne yaptın neden zahmet ettin diyor, başka bir şey bulamadım güzeliğini seyret diye sana ayna getirdim diyor, tabi bunlar bir misaldir, Cenab-ı hakk'ın aynaya da ihtiyacı yoktur, yok ama bu alemlerin de ortaya gelmesi için bazı sebepler ortaya getirilmesi lazımdır.

İşte Cenab-ı Hakk az önce bahsedildiği şekilde tenezzül ede ede on sekiz biz alemi tenezzül ettire ettire nihayet bu alemde insanı meydanı getiriyor. Şimdi bu evler yapılıyorken içinde oturacak kişi için yapılıyor. Binalar iş yerleri arabalar hepsi niçin, insan için yapılıyor. Eğer insan olmasaydı ne bu alemlere gerek kalacaktı ne bu insanlar özel olarak çalışacak bu tür işleri meydana getirecekti. "şeref-i mekan bil mekin" demişlerdir, yani mekanın şerefi mekin olan içinde oturan iledir. Bir kulübe düşünün içerisinde padişah oturuyorsa orası saray demektir. Ama bir saray düşünün içerisinde değersiz bir insan oturuyorsa sevilmeyen birisi oturuyorsa orası zindan demektir.

Bizim galakside yüz milyarda bir tanesinde insan varsa en azından yüz milyar yıldızda insan vardır, ki Kur'an-ı Kerim bunun var olduğunu söylüyor, gök yüzü dabbeleri diye, dabbe ayakta şakuli gezen varlıkların aldığı isimdir.

Şimdi insanın şöyle veya böyle var edilişi değil, konumuz, yani şekilleri değil var ediliş gayesidir, şimdi benim anlatmak istediğim insanın var ediliş kaynağı nereye dayanıyor, yani var

edilişine sebep nedir, var ediliş sistemi değil de sebep nedir neden insan yeryüzünde manası ne sebebi nedir, bunun sebebi Cenab-ı Hakk kendindeki oluşumları en geniş şekilde zuhura çıkarıp faaliyet sahasına getirmektir. Kısaca böyledir. Tabi bunu kişi bu mana üzerinde yahut bu saha üzerinde çalıştıkça kendini daha geliştirdikçe çok daha net olarak netleştiriyor. Çünkü sebepsiz hiçbir şey yoktur. Gereksiz bir şey de yoktur, bu alemde her şeyin bir gereği vardır. Sivri sineğin de gereği vardır, yılanın zehrinin de gereği vardır, hepsinin gereği vardır.

O kavgaların savaşların da gereği vardır, sulh ile geçen zamanların da gereği vardır. Çünkü kavga olmazsa savaş olmazsa sulh anlaşılmaz, sulh olmazsa kavga anlaşılmaz, bu alem zıtlıklar ile kaimdir, Cenab-ı Hakk'ın esma-ı İlahiyesi de öyle zıdlıklar iledir hepsi, bakın Zahir, Batın iki isim hep esma-ı İlahiye karşılıklıdır. Evvel, Ahır gibi Mudil, Hadi gibi Celal, cemal gibi bakın hep karşılıklıdır. Biz melek değiliz ama meleklerin üstüne çıkma imkanımız vardır, çünkü meleklerde kendi nefs mücadeleleri yoktur, belirli bir kompütür gibi kurgulanmışlardır, o görevi yapıyorlar onların cenneti de yok cehennemi de yok görevliler diyelim,

Hz Süleyman zamanında iki melek var yer yüzüne inipte biz insanlar gibi kavga yapmayız diyen iki melek vardır, Harut, Marut isminde Cenab-ı hakk peki diyor sizi yeryüzüne indireceğim insan suretinde yapacağım insan duyguları ile sizi techiz edeceğim bakalım onların yaşadığınız gibi yaşayacak mısınız yoksa söylediğiniz gibi kendi halinizde mi kalacaksınız diye ve onları Süleyman (as) devrinde bir hakim hukukçuları yapıyor, nihayet bir müddet doğru olarak karar veriyorlar, bir müddet sonra bir hanım geliyor, o kocasından ayrılacak o bilmem ne yapacak işte şöyle böyle bazı hadiseler hop bakıyorlar melekler bakıyorsun kayıveriyorlar, Cenab-ı Hakk onları ayaklarından asıyor aşağıya doğru böylece eza ediyor, rivayet olarak söyleniz.

Harut ile Marut melek olarak dünyada insan şekliyle yaşayan Habil ile Kabil zaten İnsandır, Tabi insan neslinin ahireti vardır,

Nebe suresinin 30. Ayetine devem edelim, يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا burada insan olarak yaşamış insan vasfıyla yani insan olarak gelmiş insan vasfıyla yaşamış ahirete insan olarak insan suretiyle intikal ediyor, ama buradaki mertebesi neyse cennet mertebeleri irfaniyet mertebeleri o ayrı, o ayrı kendi içinde oluşan guruptur. Nasıl ilaçlar kendi içinde değişiyor, guruplandırılıyor, 2. Gurup dünyada insan olarak yaşamış ama iç bünyede nefsani ağırlığı hangi hayvanın karekteri yapısı üzerine ise kimisi yılan gibi zehirler insanı kimisi fiskos, dedikoduculuk yapar, kimisi hırsızlık yapar, işte o hangi hayvanın özelliğini yansıtıyorsa o suretle ahirete intikal edecektir.

Ama sorgusu suali yine yapılacaktır. Diğeri de zaten hayvan olarak dünyada yaşamış ahirete intikal etmiştir, şimdi Cenab-ı Hakk evvela onların hesabını görecek, yer yüzünde hayvanlar birbirlerine pençe attı bir birlerini bilmem ne yaptı ise onların haklarını orada verecektir, onlara toprak olun كُنْتُ تُرَابًا diyecek onlar toprak olacaklar, onların ahiretleri yoktur, ama adalet-i İlahiye onların da haklarını verdikten sonra bitirecek onları. Diğerleri cennet ehli ise cennetine gidecek hangi mertebeye ulaşmışlarsa ortada kalacak olan insan gelip ahirete hayvan olarak buradaki batıni özelliği ile ortaya çıkmış olanlar

İşte o gurupta olanlar insan olarak yaşamış hayvan suretinde olanlar bu temennide bulunacaklar, يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا keşke biz de bu hayvanlar gibi hayvan olsaydık da toprak olsaydık

cehenneme gitmeseydik ahiretimiz olmasaydı temennisinde bulunacak bu kimseler. İşte o kadar acı bir şeydir ki insan olarak dünyaya gelipte o vasfa sahip olamayıp onu kayıp edipte diğer sınıf ile sınıflanması diğer sınıf toprak olup kurtuluyor, bir de ebedi olarak azabını çekmesi vardır.

Bazen insan “ya rabbi canımı al da kurtulayım” işte orada beka istenmez, beka sağlıkta güzellikte hoşlukta istenir, zorlukta beka istenmez, ama az önce dediniz orada ünsiyet peyda edecek tabi o konu ayrı konudur, o onlara göre değildir, Bakın Abdül Kerim Cili İnsan-ı Kamil kitabında şöyle bahsediyor, “Cehennemde Allah’ın öyle kulları olacak ki Cenab-ı Hakk o kullarının gönlünden Cehennem halkına tecelli edecek” diyor. Onlar daha venefahtüye ulaşamamış, kendilerine verilmiş ama ona ulaşamamışlar, o kapı kapanmış, onun için dolayısıyla düşünce onlarda oluşmuyor zaten.

Onlar kurtulmaya bakıyorlar, onlar için şuursuz olup hiç hükmüne girmek daha evladır. İlahi kaderde insanların hepsinin neler yapacağı belli olduğu için onların mekanları da hazırlandı. Cenab-ı Hakk amir değil yani mutlaka senin kaderin budur sen böyle yapacaksın değildir, ama yaptığı makinenin nasıl bir performans göstereceğini daha evvelden bildiği için netice böyle olacaktır diyor. böyle olsun diye değil, bildiği için böyle olacaktır diyor. ona göre hazırlık yapıyor. İşte burası imtihan yeridir, Cennet de kendisine gelecekleri bekliyor, Cehennem de kendisine gelecekleri bekliyor her ikisi de dolacaktır.

Bir hadis-i şerifte şöyle buyuruluyor: “eğer siz yer yüzünde suç işlemeyen bir ümmet olsaydınız ben sizi yeryüzünden kaldırır, yerinize suç işleyen ümmet getirirdim, ta ki suçunuzu bilip te istiğfar edesiniz benden rahmet dileyesiniz diye ” diyor. şimdi bakın cenab-ı Hakk’ın Rahman ismi var, Cenab-ı Hakk’ın Rahim ismi var, Cenab-ı Hakk’ın settar yani örtücü ismi var, Cenab-ı Hakk’ın vehhab ismi var, hibe edici yani karşılıksız verici Cenab-ı Hakk’ın Hadi ismi var, hidayet edici yol gösterici şimdi eksi olanlar olmazsa bu isimler nereden faaliyete geçecek, az önce dediğimiz gibi 99 Esma-ı İlahiye nereden

istihkak taleb edecek, emin olun hiçbir fiil sebebsiz ortaya gelmez, biz belki fiillerin ortaya gelmesini zahiri sebeplere bağlarız ama o zahiri sebepleri de meydana getiren batıni oluşumları vardır.

Çok güzel sorular soruyorsunuz evvela bunları sormak lazım da oraya doğru bir gidiş olsun, düşüncede hiç olmazsa ufka doğru genişleme olsun, sormak öğrenmenin yarısıdır, onun için bunların hepsinin cevapları vardır, yalnız tıp ilmini okurken siz ilk gelen bir kimseye üçüncü dördüncü sınıftan bir şey veremezsiniz, verseniz de anlaşılmaz, evvela kaideler verilecek ana malzeme ana madde ondan sonra da teferruata geçilecek, işte bu vahdet ilminin de tasavvuf ilmi deniyor da tasavvuf sözünün de ifadesini biz yanlış anlıyoruz, işte bir iki zikir yapan bir iki mecliste, dönmeleri biz tasavvuf zannetmişiz, veya belirli bir musiki söylenmesi ile gurupların ney kudüm gibi çalınmasıyla bazı sema edenlerle bunu tasavvuf zannetmişiz.

Bunlar tasavvufun içinde ama tarikat düzeyidir, tarikat mertebesidir, bunlar orada geçerlidir orada lazımdır. Bunların da hakikisi yani göstermelik olanları değildir, ama tasavvufun gerçek manası bunların üstünde olan Hakikate ulaşıp orada yaşamaktır. Tarikat düzeyi duygusallıktır, duygudur, duygular da insana perde olur, insanın duyguyu aşması lazımdır, bunlar biraz ağır mevzular ama. Şimdi insan bir çok şeylerle şartlanmışız, evvela benlik ile şartlanmışız, benim diyoruz, bu bir şartlanmadır, yani bunu gerçek kendi varlığımız zannederek "Ben" dediğimiz zaman bunu kasdediyoruz.

Halbuki o ben sözü gerçek "Ben" i kastetmesi lazımdır, biz "ben" sözü ile bunu kastettiğimizi zannediyoruz. İşte duygu sözü ile gerçek duyguyu bilip analiz edip nerede duygu ile hareket ediyoruz, nerede aklımızla hareket ediyoruz şuurla denge ile hareket ediyoruz bunu ayırmamız gerekiyor, tabi bu dünya bir yaşam insanlık sanatı yaşam sanatı da deniyor, her birerlerimiz nasıl kendi işimizde ihtisas yapıyoruz en güzel şekilde çıkan yeni ilaçları nasıl size getiriyorlar onlardan haberiniz olması gerekiyor güne yetişebilmesi için ondan haberiniz olmasa 40 sene 50 sene evvelki ilaçları reçeteye

yazmış olsa bir doktor zaten bu gün onların nesli tükenmiş ne verecek doktora hastası ne yapacak.

Yani günü takip etmek gerekiyor, biz de kendi günümüzü takip etmemiz gerekiyor. biz bu alemin neresindeyiz, fezanın neresindeyiz, o kadar genişe gitmeyelim, ömrümüzün neresindeyiz, onu da bilemeyiz belki ama bulunduğumuz hal nedir, en azından şu kadar yaşa geldiğimiz tesbit edilmiş bundan sonrası var veya olmayabilir, ama şu kadarda olabilir bu kadarı da olabilir, işte bundan sonrakini de değerlendirmek bizim en büyük şansımız başka şansımız da yok zaten. Nasıl dünya için gecemizi gündüzümüze verip üç beş kuruş daha fazla iyi yollardan kazanmak ailemize daha rahat bir hayat daha geniş bir imkan sağlamak işte özümüze yani kendi hakikatimize de gelecekte daha iyi bir hayat daha geniş safhalı bir hayat yaşamak için bugünki "Ben" imizi bulmamız lazım geliyor.

Bizim üstümüzde şartlanmalar var, hem de çok ağır bir şekilde bunun birincisi mani olan nefsi benlik dediğimiz gibi işte ego bunu nefsi benliğimizi var zannediyoruz kendimizi bunu var kabul ederek hareket ediyoruz. Eğer bu bizim gerçek varlığımız ise yere yattığı zaman tekme atsak kalkmıyor, hadi kalk bakalım hani sen sendin hani, şunu yapardın, bunu yapardın, hadi yap bakalım demek ki ben, ben değilmişim. Ben olsaydım yapardım, yani benim varlığım benden olsaydı gerçekten yapardım.

Bir gün Mesnevi-i Şerifte Mevlana Hz leri yazar, Bir gün bir kervan yola çıkmış gidiyor, yüz tane deve var, gidiyor, nihayet uzun yollardan geçtikten sonra devenin bir tanesi yola yüke dayanamamış, ve yere düşmüş. Kervancıya haber verirler, kervancı gelir devenin başına oturur, tabi bu durumda kervan da çöker, hayvanların yüklerini indirirler, dinlensinler diye, orada biraz mola verirler, kervancı gelir devenin başına bakar, bakar, feryadı basar, başlar ağlamaya, kervanda olan yolcular ve görevliler, toplanırlar üç beş kişi dedi koduya başlarlar, şuna bakın yüz devenin birisi öldü 99 deve kaldı ne olacak bir deve eksik olsa diye ne kadar mal canlısı bakın işte hazm

edemedi kendini batıracak nerede ise helak edecek diye dedi kodu yapmışlar.

Bunların dedikleri kervancının kulağına gidiyor, onlara gelin bakalım buraya diyor, siz ne diyorsunuz, işte deve öldü mal gitti gibilerden ben size bir şey sorayım diyor, bu deve 500 Kg sırtındaki yük de 500 Kg ben şimdi düşünüyorum bunu kim çekiyordu, kim tutuyordu, bunu diyor. yani deveyi de yükleri de kim tutuyordu da çekiyordu şimdi deve de yük de yerde. Ben ona ağlıyorum diyor. Devenin gittiğine ağlamıyorum diyor. oradaki sırra ağlıyorum onu bulamıyorum diyor. Eğer yükü deve çekiyorsa deve buradadır, yük deveyi çekiyorsa yük de burada peki bunların ikisini de kim çekiyordu diyor ben ona ağlıyorum diyor. Kafam onu almıyor diyor.

Sonra hepsi uyanıyorlar, işte biz de yere serildiğimiz zaman bakın sırtımızda bir sürü yükümüz var, bu günlere kadar gelmişiz, bir sürü işler yapmışız, sırtımızda hepimizin yük var, kişi ne kadar iş yapıyorsa o yük masanın üstünde de olsa onun sırtındadır o yük. Manevi yükü sırtındadır, peki o cesed orada o yükü çeken kim.

Şimdi insanın var ediliş sebebi budur, yani Cenab-ı Hakk kendindeki hakikatleri kendindeki güzellikleri kendindeki oluşumları bireyler olarak zuhura getirip kendi hakikatlerini faaliyete geçmesini istemesidir. Nasıl ki bir ressam resim kafasında durduğu sürece hiçbir şey ifade etmiyorsa ne zaman onu tuval üstüne dökecek renklendirecek baktığı zaman ne güzel resim olmuş, görenler de seyr edecekler, o zaman ondaki sanat ortaya çıkmış olacak işte cenab-ı Hakk kendindeki özellikleri ortaya çıkarmak için bütün bu alemleri isim ve sıfatlarındaki özellikleri ortaya çıkarmak için bütün bu alemleri, Zat'ındaki güzellikleri ortaya çıkarmak için de insanı halk etti. Yani Cenab-ı Hakk'ın insanda Zat'i tecellisi vardır. Zat tecellisi vardır.

Onun için insan çok yüksek kratta bir varlık oluyor. Bakın öyle bir göze sahibiz ki, merceklerle yapmaya çalışıyoruz koskoca bir malzemeye ihtiyaç oluyor, kulağımız duymadığı anda bir sürü cihazlar kullanıyoruz öyle muhteşem bir

varlığımız var biz daha o teknolojiye ulaşamadık neden Cenab-ı Hakk buna Zat'ından bir lütufta bulundu, yani çok ekstra bir varlık olarak vücuda getirdi, bir karaciğerin fonksiyonu daha bilinmiş değildir, karmaşık bir kimyasal olaylar bir arada oluşuyor hangi kimyagar onları ayırıyor, tuzlusunu, tatlısını, zehirini, panzehirini bilmem nesini, orada ne bir mühendis var göz ile görülen ne doktor var ne faaliyet ne eczacı var içeride. Eğer şu makinenin kimyasal çözümünü bir arazide çözdürmek gerekse kaç dönüm kapalı bir alan gerekecek o da mümkün de olmayacaktır.

Bakın küçücük bir kutu içerisine Cenab-ı Hakk o kadar bir sanat koymuş ki ancak bu kadar olur, sonra sadece bu zahiri yani sureti en katı, kaba malzemesi bir de bunun içerisinde latif malzemesi vardır. Bu önemli olmayan kısmı sonsuz, daha oraya ulaşamıyoruz, bir gözün yapısı ne demek bir göz bütün bu alemlerin simgesini veriyor. Bakın Hazarat-ı hamse ortada göz bebeği, göz bebeği insandır. İnsan bu alemin göz bebeğidir aynı zamanda. İşte bizim de göz bebeğimiz.

Şimdi insanın var ediliş sebebi budur, yani Cenab-ı Hakk kendi özelliklerini ortaya getirmek için bu alemleri ve insanı halk etti. Var ediş gayesi budur. Şimdi bunun türleri vardır, yani yolları vardır, bakın daha enteresan bir şey söyleyeyim, biz bu dünyada yaşayan tek ümmet değiliz, tek insan ümmeti değiliz, bizden evvel de Âdem'iyle, Muhammed'iyle yaşayan insanlar oldu, bizden sonra da olacaktır. Ne demek istedim, şöyle; aşağı yukarı sekiz- dokuz bin senelik insanın yer yüzünde görüntüsü vardır, işte bu bizim neslimizdir, az önce bahsedilen kısa nesildi.

Bizim içinde bulunduğumuz nesil, Âdem (as) ile başlayan Hz Rasulullah'ta peygamberlik devresini bitiren ve ondan sonra da fetret devresi denen son ahır zamanı, şu içinde bulunduğumuz devrede yaşadığımız süredir. Bir orta kıyamet kopacak, orta kıyamette bizim neslimiz yer yüzünden tamamen çıkmış olacaktır. Ama yer yüzü daha bitmeyecektir. Tekrar yeni bir dönüşümle tekrar bir seneryo gene başlayacak onlar da gidecek gene başlayacak ta ki dünyanın gerçek

kıyameti kopuncaya kadar yani dünyanın büyük kıyameti kopuncaya kadar.

Diyeceksiniz ki bunlar nereden çıkıyor, böyle bir şey duymadık, şimdi Kur'an-ı Kerim'de Âdem (as) ın hilkati dört şekilde belirtiliyor, şimdi sizin sorduğunuz noktaya geliyor, Âdem (as) ın var edilişi dört şekliyle belirtiliyor. Bunun bir tanesi Cennet'te var edilip yer yüzüne indirilmesidir. Yani dünyanın dışında bir mahalde Cennet ismi verilen bir mahalde var edilip yer yüzüne indirilmesidir. Diğeri Cennet bahçe demektir, yer yüzünün zirvelerde bir yerde bir bahçede halk edilip zemine indirilmesi ovaya indirilmesi, Tevrat'ta bunu bu şekilde belirtiyor.

Aden bahçesinde halk edildi, yer yüzünde kıraç toprağa indirildi diye aynen böyle bahsediliyor. İşte yer yüzünde kıraç toprağı işleyerek ilk var edildiği cennete benzetilecek o şekilde orada huzurlu insanlar yaşayacak diye yahut hesap etmişler on dönümlük cennet düşecekmiş yer yüzündeki insanlar, kendilerine göre yani onların sistemini kabul edenler yaklaşık insan sayısına bölünce on dönüm arazi düşmüş! Bu on dönüm arazi çok verimli olacakmış orada çok ferah bir hayat yaşayacaklarmış, onların inancına göre. Ben de dedim ki sizin rabbınız biraz fakir rapmış, bizim rabbımız Hadis-i Şerifte şöyle belirtiliyor, Efendimiz diyor ki; "cehennemden çıkacak en son günahkar insan yani cehennem süresi en fazla olan, Müslüman olup cehenneme gitmiş, ama cehennemdeki süresi en fazla olan en son çıkacak kişi yani, cenab-ı Hakk bakın falan kabileden olacak diyor, islamda o kadar kesin bilgiler var, sağlam bilgiler var.

Ama biz elimizdeki sağlam kitabı çürütmüşüz ne hallere sokmuşuz, adeta büyücü kitabı yapmışız, Allah korusun, Cenab-ı Hakk soracak ona Cehennemden çıkmadan evvel "ey kulum sana dünya büyüklüğünde bir cennet versem kabul eder misin? Ederim bir daha başka bir şey istemem diyor. şaka gibi, latife gibi, ey kulum, bir misli daha versem kabul eder misin, ederim başka bir şey istemem," bir mislini, bir mislini ona kadar bu devam edecek diyor. Yani şuradaki azamete bakın belki

çok afaki gibi lüksmüş gibi gelir, belki hayali gibi gelir ama Allah'ın işi hayelle değildir, O'nun mülkü sonsuzdur.

Cehennemden en son çıkacak kişiye bu dünyanın on misli büyüklüğünde bir cennet verilecek, hadi Yahova'nın rabbı ile bizim Allahımızın zenginliğine bakın. Yahova'nın rabbı on dönüm verecek bizim rabbımız on dünya büyüklüğünde verecektir. Cennetten yeryüzüne indirilmesinin altında bir ifade de şudur hani yayladan şehirlere iniliyor ya onun misali. Cennet bahçe demektir, güzel yüksekte bir bahçe yapın, onun da ismi Cennettir, dünyada bile biz cennet gibi olmuş diyoruz, cennet gibi değil zaten cennettir. İsmi bahçedir, Biz cennet dediğimiz zaman gök yüzünde başka mekanlar tasavvur ediyoruz, orası da var o ayrıdır.

Ama Cennet kelimesinin ifadesi bahçe demektir, Cenab-ı Hakk'ın muradı o bahçe de olur, o bahçe de olur. şu anda kurulu ve hepsi hazırdır. Ölen kişi için bir bahçe açılacak cenneti seyredecek demek ki kuruludur. Miraç gecesi Efendimiz Cenneti ve cehennemi görmüştür, demek ki kuruludur. Bakın Âdem'in hilkati iki şekilde oldu

Üçüncüsü yer yüzündeki hayatın sudan başladığını belirtiyor, Kur'an-ı Kerim'de bütün hayatın sudan başladığını işte tek hücrelilerden yavaş yavaş o mercanların işte denizde küçük küçük balıkların oluştuğunu nihayet mercenların bazı türlerinin özelliği varmış yerin altından epey ilerlere gidip oradan tekrar filiz çıkartıp alttan böyle yürüyüp yani madenlikten kurtulup kara yaşantısına doğru bir geçişin olduğunu bahsediliyor. İşte böylece teselsül şeklinde hayatın madeniyattan nebatattan, hayvanata, insanlığa doğru bir seyri olduğu belirtiliyor bir de bu vardır.

Bir dördüncüsü var Cenab-ı Hak إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ 36/82 Cenab-ı Hakk bir şeyi murad ettiği zaman ona "ol" der o da hemen oluverir. ifadesi içerisi içerisinde Âdem (as) ın bir defada "Kün" ol dedi topraktan çıkar

gibi var olduğunu söylerler. Kur'an-ı Kerim'in ifadesi budur. Şimdi Kur'an-ı Kerim'de bir terslik mi var, ayetler bir birine zıt mı söylenmiş, değişik zamanlarda geldi diye, böyle bir şey düşünemeyiz tabi ki, o zaman cenab-ı Hakk bu dört hilkatı nasıl söylemiş, yalnız alimlere bakıldığı zaman ittifakla çoğunluğu % 100 ü değil tabi, ittifakla diyorum, tam ittifak edilmeden çoğunluğu % 80 i diyelim başka bir cennette halk edilip yer yüzüne indirildiği şekliyle Âdem (as) ın seneryosu yani hayat hikayesi bu temaya dayanıyor.

Ama Kur'an-ı Kerim bu dört temayı veriyor, fazla üzerinde durulmuyor, çünkü yeterli görülüyor, belirli bir akıl düzeyinde olan kimseleri tatmin ettiği için belirli bir senaryoyu ortaya getirdiği için yani safhalarını meydana getirdiği için yeterlidir, zaten bizim Müslüman olarak en acı tarafımız araştırıcı olmamamız, kabullenici olmamız hazırcı olmamız da buna yarıyor, neden diğerlerini vermiş de ötekilerini vermemiş belirtmemiş diye düşünmüyoruz bile.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً 2/30

"O VAKTİ HATIRLA Kİ RABBIN MELEKLERE"

"*ben yeryüzünde bir halife halk edeceğim dedi*" Cennette halk edeceğim demedi diyor ayette yer yüzünde halife halk edeceğim diyor. gök yüzünde demiyor, ama biz şartlanmış bir ön yargı ile meseleye baktığımızdan hep aynı kanaldan trenin rayı üzerinden gittiği gibi, sanki araba ile deniz yolu ile gidilmiyor gibi. Herkesin anlayışı da kendine herkesin aklına da fikrine de hürmet ederiz. Gayemiz anlamaya çalışmaktır. Eksiğimiz varsa tamamlamaya çalışmaktır, çünkü buraya bizim bir daha gelme şansımız yoktur.

Reankarnasyoncülardaki getirirler hayallerinde götürürler getirirler ama bizi götüren getiren yok olacağını da zannetmiyoruz, zaten, o da onların işi Allah selamet versin

cümlemize. Şimdi Cenab-ı Hakk bunu neden böyle belirtti, şimdi oraya gelmek için bir kapı açalım. İnsanın her an ölüm kalım bir hadisesi vardır, her an ölüp diriliyoruz, mana aleminde her an ölüp diriliyoruz. Şu lambayı biz yanar halde görüyoruz değil mi, bu lamba kesintisiz ışık veren değildir, şehir cereyanı alternatif akım olduğu için saniyede 50 defa kesilip tekrar açılmaktadır. Ama bu seri halde devam ettiği için biz bunu devamlı yanan ışık zannediyoruz.

Halbuki bir sönüyor bir yanıyor, gözümüz saniyede on altıdan düşük değişimleri algılayabiliyor daha fazla değişimleri devamlımış gibi algılıyor, lambada ise bu saniyede elli defadır onun için devamlı yanıyor algılıyoruz. Bizim duyu organlarımız bizi yanıltabiliyor, beş zahiri duyunun verdiği veriler ile algıladığımız için ya duygularımız bize yanlış veri veriyorsa o zaman değerlendirmemiz de yanlış oluyor. Şimdi şu ışıklar sönsün güneş de yok dışarısı görünüyor mu, görünmüyor, var olduğu halde görünmüyor, şu odadaki ışıkları da kapatalım, içindekiler görünmüyor. Demek ki görünmeye sebep olan Nur imiş, aydınlık mış, ışıkmış.

Biz o ışığı görmüyoruz, güneşin ışığını aydınlatmasını görmüyoruz da görünenlere gözümüz takılıyor, esas göstereni değil de görülenleri görmüş oluyoruz. Halbuki esas görülmeye sebep olan güneştir. Güneşi görmüyoruz da güneşin ortaya çıkardığı görüntüleri görüyoruz. İşte buradan meseleye girerek Mevlana Hz leri اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ 24/35 Allah semavatın ve arzın nurudur, işte o Nur olmazsa Allah'ın varlığı olmazsa cisimler görüntüye gelmeyecektir. Gece olacak her şey kapkaranlık olacaktır. Ama eşyaya takıldığımızdan gözümüz şartlanmamız eşyaya bağlandığımızdan o nuru göremeyip eşya bize perde oluyor.

Bir de şöyle der; göz çok büyük bir sahayı görür ama insan gözü diğer optik araçların tabi ki çok dışındadır, küçücük bir şey de o koskocaman şeyi görmeye mani olur diyor, parmağını gözüne getirip kapattığın zaman küçücük şey koskocaman şeyi görmeye mani olur diyor. İşte bu nefsi varlığımız küçücük

bir şey olmasına rağmen gözümüzün önünde öyle bir perde meydana getiriyor ki gerçekten görülmesi lazım gelen şeyleri göremiyoruz. Bu ışığın devamlı yanıp söndüğü gibi batıni olarak iç bünyede devamlı ölüp dirilmekteyiz. Burada “hay” esması zuhura geliyor, bir de “Mümit” esması yani bir hayat veriyor bir can alıyor, bir hayat veriyor bir can alıyor, buradaki incelik şudur bakın, o kadar seri olarak bu hayat bizde yaşanıyor ki, öldüğümüz anda bütün duyularımız iptal olduğumuzdan ölüm halini tesbit edemiyoruz, bakın bu inceliğe dikkat edelim.

Çok kısa aralıklarla kendi yapısı itibariyle bu ruhta olan bir hadisedir, cesed de olan bir hadise değildir, çok hassas çok kısa sürede olan saliselik bir olaydır, çok seri halde ölüp diriliyoruz. Çünkü hayat böyle, iki zıttın birleşmesinden nasıl zıt iki elektrik yüklerinden elektrik akımı meydana geliyor lamba yanıyor, çok seri halde bu sürdüğünden ölü olduğumuz zamanlarda da aklımız şuurumuz bunu kayıda alamadığından sadece hayat devrelerimizde kayıtta olduğundan biz kendimizi devamlı hayatta zannediyoruz.

Şimdi bir iç bünyede çok seri her an bir ölüm dirim vardır, biraz bunu genişletelim bedene getirelim saniyeler içerisinde ölüp dirilme hadisemiz vardır, bakın o saliselerden çok kısa sürelerde gerçekleşiyor, biraz daha geriye geldiğimizde nefes alıp verdiğimizde de hayat bulup tekrar ölmekteyiz. Nefesi verip geriye alamadığımızda işimiz bitti demektir. Bir nefeslik canımız var, bu nefes alıp verme sürekli olduğu için orada da bir ölüm bir dirim vardır. Nefes verdiğimizde mutlak ölüm hali meydana gelmediğinden daha yaşam da üstümüzde olduğundan onu tesbit edebiliyoruz. Öteki ruh aleminde olduğundan tesbit edemiyoruz, bireysel şuura çıkamıyor, iç şuurda kalıyor, onu tesbit edemiyoruz. Ama bu nefes hadisesini tesbit edebiliyoruz, salt ölüm olmadığı için.

Nefesi verdik bu da bir ölümdür. Nefesi aldığımızda tekrar “Hay” hayat buluyoruz, bu on saniyelik süredir bakın süre burada genişledi.

Bir de 24 saatlik ölüm kalım halimiz vardır, bakın geriye gittikçe genişliyor, gece yattığımız zaman öldük, “elnevmu uhtül mevt” demiştir Efendimiz. Yani “uyku ölümün kardeşidir” bu kadar yakındırlar bir birine 24 saatlik süre içerisinde öldük gece yattık 5-8 saat, 10 saat neyse öldük sabah kalktık dirildik, gece yattığımız zaman kalksak da yatsak da sabah kalkamasak bitti. Süre bakın 24 saate geldi şimdi. Biraz daha geriye gidelim dünya üzerindeki ölüm kalıma dünyanın ölümüne kalımına yahut biz de onun la birlikte bir seneye yükseldi iş. Altı ay ölü, yeryüzü altı ay canlı, ilk baharda canlanıyor, son baharda kışa yine uykuya yatıyor.

Bakın başımızdan kaç tane ölüm geçiyor, neden buraya geliyoruz, bunun daha genişi iki yüz milyon senede bir bizim güneş sistemi içerisinde oluşan dünyanın ölümü dünya emin olun aynen bizler gibi canlı bir ferd-i vahid, canlı bir varlıktır. Müstakil, müstakil derken sistemden kopuk değil, ama sistemin içinde ama kendine ait bir varlığı olan canlı bir varlıktır. Düşünün insan canlı varlık sadece yerde sürünen yahut insan gibi ayakta duran veya havada uçan şartıyla olacak değildir, Cenab-ı Hakk’ın o kadar çok canlı değişik mahlukatı var ki zuhurları var ki, sınırlanması mümkün değildir.

Gördüğümüz her yıldız canlı birer bireydir, gök yüzü bireyleridir, hepsi bir biriyle komşu varlıklardır. Ama tabiatçılar canlı varlıklar cansız varlıklar diye ikiye ayırırlar işte taşları toprakları cansız varlıklar, işte yeşil otlardan başlayarak hayvanları insanları canlı varlıklar sayarlar. Onlar öyle sayadursunlar, onların zanları öyledir, irfan ehlinin birisi de diyor ki, “kardeşim sen toprak dediğin şeye bu aleme cansız varlık diyorsun, cansız varlık dediğin bu alem insan gibi bir canlı varlığı nasıl meydana getiriyor?” diyor. eğer o cansız olsa canlı olan bizler oradan var ediliyoruz, cansız varlık canlıyı nasıl meydana getirebilir.

Fazla uzatmayalım, bu üstünde yaşadığımız küre dünya ismini verdiğimiz bu yer küre dediğimiz yer diyoruz ama bu dünyanın üstünde mi altında mı bizim galaksimiz hangi köşesinde neresinde yüz milyar galaksinin coğrafya yapısı

olarak bu fezanın neresindeyiz aydan Merihten gelen kimselere işte çok acayip şekilde bakıyoruz, fezadan geldiler uzaylı diyoruz, halbuki biz uzaylının ta kendisiyiz, bir başka alemden bize baksalar bizleri acayip görüyorlar nasıl yerler içerler, sosyal yaşamları vardır, ne yaparlar ne ederler diye biz daha çok merek ediyoruz. Tabi o da ayrı bir konudur yani bu fezada yalnız değiliz, Cenab-ı hakk'ın o kadar sonsuz bir fezası var ki ulaşılacak tabi bir gün birilerine.

Kur'an-ı Kerim'de bir ayet var, يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ اِلَّا بِسُلْطَانٍ 55/33 "hadi bakalım çıkın bu alemlerin dışına çıkabilirseniz çıkamazsınız, illa bi sultan" yani sultanın gücü olursa ancak çıkarsınız demek istiyor. bu ayeti gören bizim bazı işte kendilerini çok bilgili zannedenler uzaya füze göndermeye başladıkları zaman yapamazlar çıkamazlar, ayet çıkamayacaklarını söylüyor, bakın illa bi sultan diyor, şartı var, çıkılabilir diyor, tabi ki gereği yerine getirilmezse hiçbir şey yapılmaz, gereğini yerine getir çık diyor, orada sultan demek sultan malum güç demektir, kuvvet demektir, bu gücü kuvveti elde edersen çıkarsın demektir. İşte fizik olarak insanın böyle kendi bulunduğu yer çekiminden kurtulup fezanın sonsuzluğuna ulaşması dış alemde böyle iç alemde de kendi nefsinin çekiminden kurtulup mana aleminin sonsuzluğuna ulaşması mümkündür düşüncede fikirde yapıda hür olarak.

İnsanın tutsaklığı çok acayip bir iştir, demir kafesler arkasına hapse atarlar, ona tutsak derler halbuki sokaktaki insanların hepsi tutsaktır. Vücudun sağa sola gidip gezmesi hür olması demek değildir, insan hürriyeti aklında kafasında yani kendi şuurunda hürriyeti. Kendi kendisini bilmesinde, bulmasında kimimiz paranın tutsağıyız, kimimiz mal tutsağıyız, neye muhabbetimiz varsa onun tutsağıyız, kimimiz düşüncelerimizin şartlanmalarımızın tutsağıyız, "ben böyle

bilirim bundan başkası yoktur," işte bu tutsaktır o yönden. Ama haklıdır değildir ayrı meseledir.

Gelelim tekrar meselemize 200 milyon senede yaklaşık olarak bu dünya coğrafyası tamamen değişecek, işte bu 200 milyon senenin içinde biz güneş sistemi ile birlikte bu fezada dönmekteyiz. Armutun ağaçta asılı olduğu gibi bir yerde asılı durmuyoruz dönmekteyiz. İşte bu döndüğümüz süre içerisinde güneş ile birlikte gök yüzünde 12 burcun tesir sahalarına girip oralardan çıkmaktayız. Girip çıkmaktayız. 200 milyonu 12 ye böldüğümüz zaman 17-18 milyon sene aşağı yukarı bir burcun tesirinde kalıyor dünya. O burcun tesirinde kaldığı sürece o burcun özellikleri ne ise o burç dünyaya veriyor. Dünya hep onu emiyor, alıyor, oradaki manaları alıyor, oradaki oluşumları hakikatleri alıyor.

Yani şunu demek istiyorum, ateş burcuna geldiği zaman o ateş burcunun tesiri ile ateş oluyor, ateş küreye dönüşüyor, ondan sonra su burcuna geldiği zaman su buharlaşmaya başlıyor, suya dönüşüyor, hava burcuna geldiği zaman latifleşmeye başlıyor, toprak burcuna geldiği zaman işte o ateşlenmesi ateşin harareti ile suyla buhara dönüşmesi toprak burcuna geldiği zaman daha kesafet kazanıp ağırlık kazanması neticesinde orada yavaş yavaş belirli bir süreler içerisinde toprak oluşumunu yeniden tamamlıyor.

اَعُوذُ بِالَّلهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِى عِلْماً

Elhamdülillahi rabbil alemin vessalati vesselamı ala rasuline muhammedin ve ala ashabı ecmain.

Bu gün 10/04/1999 Cumartesi günü İzmirdeyiz, sohbetimize devam ediyoruz. Cenab-ı Hakk'tan ricamız her birerlerimize akıl fikir, zeka gönül genişliği vermesi, ve kendi

hakikatinden olan ilimleri bize lütfetmesi, hep birlikte anlayıp onlar ile amel etmemizi niyaz ediyoruz inşeallah.

Bilindiği gibi Kur'an islamın iki ana temeli yazılı olarak Biri Kur'an-ı Kerim ilahi kelam birisi Hz Rasulullah'ın sözleri olan Hadis-i şerifler ve Hadis-i Kudsiler, varlık olarak da islamın temeli Hz Rasulullah Cenab-ı Hakk bu üç oluşum üzerinde islam dinini bütün dünyaya göndermiştir. Kur'an-ı Kerim'i almışız, öpmüşüz göğsümüze basmışız, başımızın üstüne koymuşuz, en güzel kılıflar içerisinde süslü yaldızlarla yaldızlamışız, sayfa kenarlarını çok güzel düzenlemişiz, ama acaba içindeki öz manayı tezyin edebilmişiz miyiz?, işte Kur'an-ı Kerim'in bize kağıdı kapağı cildi lazım değildir, tabi ki hürmet babında bir şeyin insanın bile kıyafeti ne kadar düzgün olursa tabi o kadar hatırı sayılır, asalet sahibi olur, bu bir ilgi muhabbet meselesi olur, ancak bizler de dışımızı süsler içimizle ilgilenmezsek bu dışarıdaki kıyafet isterse kadifeden olsun ister ipekten olsun hiçbir şey ifade etmez. Dışı ile birlikte içinin de sağlam olması gerekli ki iç ve dış yani zahir ve batın bir değer oluşsun ortada. İşte Kur'an-ı Kerim ayetler ve hadisler gerçekleri ifadesi ile anlaşılmalı ki ondan hakkıyla yararlanalım, faydalanalım. Kur'an-ı Kerim'i Cenab-ı Hakk insanlık alemine 1400 sene evvel indirdi, ama Kur'an-ı Kerim cenab-ı Hakk'ın varlığı ile birlikte mevcuttu. Yani batın alemde Cenab-ı Hakk'ın varlığı ile birlikte insan ile birlikte insan da mevcuttu, insan ve Kur'an bir batında doğan ikiz kardeştir. Zaten öyle olması da gereklidir.

Bakın bu hadise çok enteresan bir hadisedir, Kur'an-ı Kerim niye o günlerde o devrede indi yer yüzüne, İsa (as) devresinde inseydi olmaz mıydı, Musa (as) devrinde inseydi olmaz mıydı, veya daha geç neden inmedi de o tarihte indi, bunlar hiç tesadüfi şeyler değildir. bunlar ilmi konulardır. Sebepleri ile birlikte bunları bilmemiz gerekiyor, anlamamız gerekiyor. Bu genel yaşamdan özel yaşama geçelim. Bu alemde yaşanan peygamber (as) lar tarafından ne tür hadise varsa bir insanın başından seyr-i suluk halinde geçmesi lazımdır. Âdem'likten başlayarak Hz Rasulullah'ın şahsında

miracın hakikatı ile birlikte Kadir gecesinin hakikati ile birlikte bunların yaşanması gerekiyor.

Ancak diğer peygamberler bunları sadece kendi mertebeleri itibariyle yaşarlar ve de alem şümul yani geniş çapta yaşadılar, bir insan bir seyr-i suluk yolunda olan salik, derviş, bunları daha kendi ömrüne sığdıracak şekilde daha kısa kısa fasılalarla yaşayıp daha seri geçmesi gerekiyor. işte biz gerçek Müslüman olup suret Müslümanı değil gerçek Müslüman olup hakikat-ı Muhammediye geldiğimiz zaman din-i islam içerisinde son olarak yaşanmış olan bütün hadiseleri yani bayramlar Regaib gecesi, Mevlut gecesi, Berat gecesi Miraç ve Kadir geceleri ve Kurban Bayramını idrak etmesi seyr-i sulukunun tamamlanması demektir.

Ramazan bayramı dervişin dersini tamamladığı bayramdır, Kurban Bayramı da mürşitlik bayramıdır. Bakın bayramların özellikleri başkadır. Bu işlerle ilgisi olmayan zahir ehli içinde zahir ehli vahdet ehline suret olarak benzediği için vahdet ehlinin bayram ehlinin yani yapmış olduğu bayram sureta olarak onlara da nasib edilir Cenab-ı Hakk tarafından. Zahir ehli batın ehline yani mana ehline suret olarak yapı olarak benzediğinden onların rahmeti olarak suret olarak onlarda bayram yaparlar. Yani surette yaşayan bayramını suret olarak yapar. Ama yine sevinir yine hoşlanır yine de bir bayram havasına girer. Neden, insan-ı Kamil'e suret olarak benzemesi yönünden yoksa biz neyi hak ettik de bayram yapacağız.

Bir kurban kestik, üç beş gün oruç tuttuk diye bayramı mı hak ettik. Hak etmedik ama suret olarak onlara benzediğimiz için onların rahmetinden gelen bir bayramı hak etmiş oluyoruz. Ama suret olarak yapmış oluyoruz.

İşte Kur'an-ı Kerim'i Cenab-ı Hakk'ın muradı veçhi ile anlamamız gerekiyor, bizim beşeriyet anlamamız icabı değildir, yani beşeriyetle anladığımız şekilde kur'an-ı Kerimi anlamak değil, Kur'an-ı Kerim ve Hz peygamber bize neyi getirmişse gerçekçi olarak neyi getirmişse onların düzeyinden onların mertebesinden gerçek haliyle anlamamız gerekiyor ki ozaman gerçek Kur'an okumuş ve O'nu tatbik etmiş olanlardan

oluruz. Aksi halde Arapça karşılığı ne ise o şekilde okuyup meal şeklinde hayatımızı sürdürmüş oluruz. O da kötü bir şey değildir, hiç okumayanlara göre fevkalade bir şeydir, isterse latin harfleri ile yazılı olandan okusun zararı yok % 100 randıman almasa da % 40 randıman alsın hiç yapmamaktan sa % 20 randıman alsın 10 lirası olacağına 20 lirası olsun cebinde ama olsun hani bazıları diyor ya latin harfleri ile okunmaz harfleri tutmaz eksikliği vardır fazlası vardır, olsun burada iyi niyetli olmak lazımdır.

İşte Kur'an-ı Kerim'in 1400 sene evvel yeryüzüne indirilmesi o devrede hz Peygamberin de yaşaması itibariyle niye, çünkü Kur'an-ı Kerim'i anlayacak vasıfta idrak oluştu o devirde onun için daha evvel inmedi, daha sonraya da kalmadı. Bakın burası çok hassas bir meseledir. Çok da mühim bir meseledir. Yani Kur'an-ı Kerim, Allah'ın Zat'ını anlatan bir kitap olduğundan Zat'ıyla birlikte Sıfatlarını, Sıfatları ile birlikte isimlerini, isimleri ile birlikte fiillerini yani tüm mertebeleri bütün diğer kitaplarıyla içerisinde topladığından en üst mertebeden en alt mertebeye kadar bütün ilm-i ilahiye içerisinde mevcuttur. Daha evvelki mertebeler Tevrat'ta İncil'de Zebur'da suhuflarda İbrahim (as) a verilen suhuflarda bir kısımları belirtildi, ama zaman içerisinde bunlar asıllarını kayıp ettiler, geniş kitleler içerisinde özünü takip edenler vardı ama azdı. Genelde kayıp ettiler, işte Cenab-ı Hakk Kur'an-ı Kerim içerisinde Âdem (as) dan başlayan bu İlahi seyri ve ilmi Kur'an-ı Kerim içerisinde hepsini bize verdi. Hem de tap taze olarak en canlı en güzel olarak şeksiz şüphesiz olarak.

Oradan şuraya geçelim kısaca her peygamberin ümmeti bakın buraya dikkat edelim, kendi bulunduğu mertebenin bilgisine sahipti. Musa (as); Museviyet mertebesini bildi ve orasını eğitti, İsa (as) sadece İseviyet yani Ruh-ul Kuds nedir O'nu bildirdi orasını yaşattı o düzeyi yaşattı, Âdem (as) kendi yaşantısını, İdris (as) kendi yaşantısını idris (as) kendi yaşantısını belirtti, yani O'nların işi kolaydı, onu demek istiyorum. Diyelim ki birisi matematikçi idi, birisi hukukçu idi, birisi fizik mühendisi idi, gibi ama ümmet-i Muhammed'e gelince bütün bu meslekleri icra etmesi gerekti.

Yani Âdem (as) ın hakikatinden başlayarak en kemale çıkabilmesi için aşağıya inmesi lazımdır, nüzül etmesi lazım, inmesi lazım ki aşağıdan tekrar başlayıp ilmi binasını yeniden kursun. İlahi hakikatlere temelden başlayarak yeniden bir bina kursun. O zaman ne oluyor, bu mertebelerin hepsinin mü'min kişi tarafından bilinmesi gerekiyor. İşte bizim zorluğumuz oradadır, yani Müslümanın zorluğu oradadır. Ama ne yazık ki biz Müslümanlar bu işin farkında değiliz. Zannediyoruz ki kelime-i Tevhid getirdiğimiz zaman, salavat-ı şerife getirdiğimiz zaman bu işin olduğunu zannediyoruz, halbuki değildir.

Tabi ki zahir ve lafz olarak oluyor, ona tabi kimsenin şek ve şüphesi yoktur. Vaktimiz olursa şu beyaz kitaptan bahsedeceğiz geçen seferden kalan iman bahsine genel bir yorum yapalım, "eşhedüenlailahe illallah ve eşhedü enla Muhammeden rasulullah" yahut "abduhu ve tasuluhu" bakın islamiyetin ilk kelimesi müşahede emrediyor. Ayetin ilk emri okumayı emrediyor. Evvela ayete gelelim, Hira dağında Hz Rasulullah (sav) Efendimiz uzun süreler tefekkür halinde ibadet halinde iken orada yalnız başına kendi hakikatini idrak etmeye çalışıyorken, şuurlanıyorken bütün bu vahdet hakikatleri kendisine ilahi varlık tarafından tecelli ettirildi.

Yani bütün alemde Hakk'ın varlığından başka bir varlık olmadığı bütün fiillerin Hakk'ın fiilleri veya Hakk'ın isimlerinin birer zuhur mahalleri olduğu gerçek tevhid Hakikat-ı İlahiyenin ne olduğu kendisine batınen bildirildi, veya O oralara ulaştı. Ulaştı ama daha evvelce bu mevzuları yer yüzünde bilen ve anlatan kimse olmadığından efendimiz şüpheli idi, ne istiyor bir tasdik istiyor, ki kalp mutmain olsun. İşte bakın buraya dikkat edelim, Cebrail (as) geldiği zaman "İkra" oku demesi gönlüne gelen bilgileri artık dışarıya çıkar demesidir.

Şimdi bakın birisi gelse size elinizde ne kitap olsun ne bir metin olsun ne sizin cebinizde okunacak bir şey olsun durun böyle hiç orada bir şey yok birisi size gelsin "oku kardeşim" desin. Sen de "neyi okuyayım" diyeceksin, ama Cebrail (as) haşa cahil bir varlık mı, ama "Oku" diyor, O da emrini Hak'dan alıyor, demek yazılı olmasa bile okunacak şeyler vardır. Veya

söylenecek şeyler vardır. “Oku” demek aynı zamanda söyle demektir. “İkra” kraat et söyle, işte burada Cebrail (as) ın “Oku” dediği hadise senin gönlüne Hakk tarafından verilen bilgilerin doğru olduğunun artık açıklayacağın zamanı geldi, demektir.

Peki bu işi nasıl yapacağım, okuyamam kadir değilim diyor efendimiz, اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ 96/1 o zaman rabbinin ismi ile oku peki bu ne demektir, rabbının ismi ile okumak demek islamın ilk eğitim safhasının rab mertebesi olduğunun ifadesi, rububiyet mertebesinden eğitimin yapılması lazımdır. Bakın Allah’ın ismi ile oku demiyor, Rahmanın ismi ile oku demiyor, Ranbbının ismi ile oku diyor. neden böyle söylüyor rabbının ismi ile oku diye çünkü daha evvelki ümmetler ef’al mertebesinin ilimlerini okudular, orası ile vakit geçirmeyin yani islamın Müslümanın ilk eğitime başlaması lazım gelen yer rububiyet mertebesidir, daha ondan aşağıdaki yerlerin bilgisini daha evvelden almış olması gerekiyor, ama tabi günümüzdeki ne eğitim sistemi milli eğitim, ne özel eğitim sistemi tabi bunun çok gerisinde kalıyor, hala hazır durum bizi ilgilendirmiyor, bizi ilgilendiren gerçek durumdur. Ama tatbik edilir edilmez, veya sonradan bu tatbike başlanır o ayrıdır. Ama bu işin bilinmesi gerekiyor, islamın hakikatının böyle olduğunun bilinmesi gerekiyor.

İşte (sav) Efendimiz Hira dağında ve daha gençlik yıllarında hep tefekkür içerisinde bütün bu Cenab-ı Hakk ile ilgili manevi bilgiyi vahdet bilgiyi hakiki tevhid bilgisini kendi gönlünde oluşturmuş miraca daha o zamanlardan yola çıkmış Hz peygamber bu hep miraç hadisesi, o gece işte Kadir gecesinde ilk Kur’an-ı Kerim yer yüzüne indiği zaman yer yüzüne (sav) efendimiz gibi bir akla bir şuura nazil olmuştur. İşte mana aleminde b,r yönden yani zahir yönüyle fizik yönüyle insanlar kanalından gelen o ilahi hakikat bir yandan da latif olarak gelen Kur’an ismiyle İlahi hakikat yani Zat-ı Mutlak yer yüzünde iki kanaldan gelip o gece buluşuyor, birleşiyor, bu dünyada bir inkılabdır.

Dünya insanlık tarihinde Kur'an-ı Kerim'in yer yüzüne inmesi çok büyük bir inkılabdır. Tabi zahir ehli de bunun böyle inkılab olduğunu biliyor ama fiziksel bir inkılabdan bahsediyor, bu yönüyle değildir. İşte Hz Rasulullah'ın o devrede yer yüzünde bulunması ve o devrede o mahalle yani o temiz gönüle o temiz Kur'an-ı Kerim'in indirilmesi ile insan ezelde ayrıldığı kardeşi ile buluşmuş oluyor. O'nun birlikteliğinden Yani Hz Rasulullah'ın sesi ile maneviyatı ile ortaya getirmiş olduğu Kur'an'daki mana lafzın manası zuhura çıkıp sahabe-i Kiramın gönüllerine akıyor.

İşte buna da "kevser ırmağı" deniyor. Yani anlatmaya çalıştığım Kur'an-ı Kerim'in hakikatlerini bilmemiz gerekiyor, batıni manası itibariyle. İşte az önce de dediğimiz gibi Kur'an-ı Kerim'in hadiste belirtilen ifadesiyle dört manası vardır. Birisi zahiri, birisi Batını, birisi Haddi, birisi de Matlaıdır. Ayetleri incelerken bu dört hususu göz önünde bulundurmamız lazımdır. Zahiri Arap lisanı üzere mealidir. Batını bu meal içerisinde iç bünyedeki manası yani ruhani yöndeki manasıdır. Haddi ayetin nüfuz sahası, nerelere kadar anlatıyor, neyi anlatıyor, sınırları hududları. Matlaı da ayetin doğuş yeridir, doğuşu Kur'an zat ama mertebe itibariyle Zat mertebesinden mi bahsediyor, sıfat mertebesinden mi, esma mertebesinden mi ef'al mertebesinden mi bahsediyor.

Ef'al mertebesinden bahseden ayetlere "Muhkem" ayetler denir. Daha yukarıdan bahseden ayetlere "Müteşabih" ayet diyorlar, 3/7 ayetinde; kalplerinde eğrilik olanlar müteşabih ayetlere bakıp yanlış kararlar verirler yanlış tefsir yaparlar diye müteşabih ayetlere ilim ehli dokundurtmazlar. Şüphelilerden sakınınız hükmüyle halbuki Kur'an-ı Kerim'in hakikati ise müteşabih ayetlerde gizlidir, müteşabih olan birine muhkem ayet oluyor. Müteşabih ayetin hakikatine ulaşan kimse için o muhkem ayet oluyor. Mesela diyelim ki İzmir'in Aliağa rafinerisi işte şöyledir böyledir diye bilgi olarak onu almamız müteşabih yani benzer bir şekilde rafine nedir şöyledir böyledir gibi misallerle oraya ulaşmak akıl ile ulaşmak müteşabih, teşbih ile benzetmeler ile yapılan bir yaklaşım, ama oraya gidipte o

fabrikanın çalışmasını gördüğümüz zaman o zaman size muhkem ayet olmuş oluyor.

Belli olan bir şey hükmüne giriyor ve tatbik edilir hale geliyor. İşte Kur'an-ı Kerim'de bir çok ayetler var daha henüz ilmen de müteşabih ama bir çok müteşabih ayetler var eskilerin müteşabih dediği bu gün artık muhkem hükmüne girmiş mesela bazı yeni yeni ilimler ortaya geldi, o gün bilinmeyen teşbihte misalde kalan şeyler bu gün bilinir hale gelmiştir. Mesela "Hunnes, Kunnes" diye bahsedilen ayetteki kelam onun ne olduğunu bilemiyorlar işte bazı kelime benzer manalarla orasını öyle ifade ediyorlar, o gün bilim öyle idi, bu gün ne demekmiş o ak delik, karadelik demekmiş, işte o gün müteşabih olan ayet bu gün muhkemdir.

İşte bütün bu Kur'an-ı Kerim'deki müteşab,ih ayetlerin hepsi Muhkem ayete dönüşecek o zaman Kur'an-ı Kerim'in tefsiri tamamlanacaktır. Kıyamet de ondan sonra kopacaktır. Nüzul sebebini zahir hükümünü verirken göz önüne almak lazımdır, batın hükümlerde bizim bedenimize uygularken bizdeki nüzül sebebini almamız gerekiyor. o ayetin inmesinde bizim için de bir sebep vardır, bizim nüzul sebebi oraya doğru ulaşmamızdır, ulaşmaya çalışmamızdır, şimdi şu camdan dışarıya doğru baktık gözümüz neyi gördü, gözümüz uzağı pek iyi görmüyorsa yanımızdakinin gözü daha ileriyi görüyorsa işte sebeb-i nüzülü onun sizin gözünüzü açmak biraz daha ilerisini göstermektir. Sizin orayı görme ihtiyacınız veya oraya ulaşma ihtiyacınız o ayetin sebeb-i nüzulüdür, size özel olarak inmesidir.

Bir de Kur'an-ı Kerim'in ana hatları ile esas doğuşundan bahsedelim, mertebelerinden bahsedelim, Kur'an-ı Kerim Cenab-ı Hakk'ın Zat'ında iken daha henüz nüzul etmemiş, nazil olmamış iken Ümm-ül Kitap halinde Cenab-ı Hakk'ın varlığında mevcuttu. Ümm-ül Kitap yani kitabın anası olarak, Cenab-ı Hakk O'nu oradan bir nüzül mertebesi ile nazil ettiğinde Levh-i Mahfuz'a indirdi, Levh-i Mahfuz'dan Beyt-ül Mamur'a indirdi, Beyt-ül Mamur'dan da Beyt-ül Haram'a indirildi. Yani Hz Peygambere indirildi. Şimdi nüzül nedir,

indirildi nedir, hangi mekandan hangi mekana indirildi, hani Allah mekandan münezzehti, bir yerden bir yere inmesi için bir mekan gerekecekti, işte Kur'an-ı Kerim'in nazil oldu indirildi sözünü de yanlış anlıyoruz.

Zannediyoruz ki yüksek makamdan aşağı makama indirildi, Cenab-ı Hakk'ın varlığının neresi yüksek neresi aşağısıdır, neresi altı neresi üstüdür, dünyayı ele alalım dönen bir topun veyahut bir varlığın altı üstü neresidir, biz acaba dünyanın altında mıyız, üstünde miyiz, eğer altında isek neye göre hangi esasa göre alt hangi esasa göre üsttür. Belirli bir nokta olacak ki şuna göre sağda solda altta üstte diyebilelim. Peki neyi nereye nasıl indireceğiz, nasıl indireceğiz, hadi indirelim bakalım, işte bu kelimeler hep beşeriyet idrakinde şartlanmış kelimeler olduğundan asli manaları gizlenmiş beşeriyetin insanın kendi akl-ı cüzi ile anladığı manaya düşmüştür.

Bunu aşmamız lazım ki ilmin hakikatin gerçek kapıları bize açılsın. Nazil, nüzül ne demektir, inmek demek, manasının hafifletilmesi demektir. Eğer Kur'an-ı Kerim Ümm-ül Kitapta olduğu lisanı ile insanlığa verilmiş olsaydı hiç kimse bir şey anlamazdı. Neden anlamazdı çünkü orada lisan Allah'çadır. Yani Ümm-ül Kitaptaki lisan Allah'çadır. Orada başka mahlukat olmadığı için mahlukat lisanı olmadığı için orada Allah'ın kendi lisanı vardır. Kur'an-ı Kerim'i de bu şekilde hiçbir mahlukatın anlaması da mümkün olmadığından Cenab-ı Hakk O'nu sıfat mertebesi itibariyle bir tercüme edip Levh-i Mahfuz'a indirdi.

O zaman ne oldu Allah'ça'dan Hakk'ça ya tercüme edildi, birinci tercümesi oradadır, batın alemdedir. burası Sıfat mertebesidir. İnsanlık sıfat mertebesini de anlayamayacağından yani beşer aklı orayı anlayamayacağından Sıfat mertebesinden esma mertebesine tenezzül etti, yani biraz daha hafifletildi. Hakk'ça'dan' Rab'çaya tercüme edildi. Bakın ikinci tercüme oldu, üçüncü lisan oldu, yine beşeriyet aleminde gene anlaşılması mümkün olmazdı, bu sefer cenab-ı Hakk O'nu Rabçadan beşer lisanlarından en genişi ve en şumullusu olan Arapça'ya tercüme etti, ve Hz

Rasulullah'ın lisanı üzere beyt'ül Mamur'dan Beyt'ül Haram'a nakledildi Kadir gecesinde.

Çok yanlış bir kanı olarak o gün yaşayan Arapları Bedevi Araplar Cahiliyet devri olarak nitelendiririrler, halbuki hiç öyle de değildir işin aslı, zahirde yapılan bazı bu güne veya daha sonraki günlere yanlış olarak giren bazı ufak tefek şeylerin dışında Araplar yer yüzünde yaşayan o gün yer yüzünde yaşayan en ileri zekalı insanlardı. Yani en üstün bir kavimdi. Öyle olmasaydı Kur'an-ı Kerim onlara gelmezdi. Eğer öyle olmasaydı sadet gibi bir devir ortaya getiremezlerdi. Geri zekalı gibi insanlar asr-ı saadet gibi bir oluşumu nasıl meydana getireceklerdir. (asv) Efendimiz alem şümuldür, diğer bireyler de O'ndan ne alırlarsa ama O'nun nurundan nurlandıkları için diyelim ki bir lamba 100 mumluk ise öteki 10 mumluksa ama içinde yanan aynıdır. İçinde yanan özü hakikati aynıdır.

Birisi daha geniş sahaya yayılır, birisi kendi veya çevresini aydınlatır. Ama içindeki hakikat aynıdır. Tasavvufta buna siryani zati diyorlar. Zati sereyan zati cereyan Zati dönüşüm işte bu Hz Rasulullah'ta olan maneviyat gücü ruh gücü sahabe-i kirama geçti hepsine geçti. İşte onlara neden sahabe dendi, Hz Peygamberi gördüğü için özünden nur aldığı için sahabe-i kiram. Kulağından O'nun sesini O'nun manasını aldığı için oldu. Ondan sonra gelenlere "Tabiin" dediler, neden Hz Rasulullah'ı gördükleri için Hz Rasulullah'ın nuru sahabede olduğu için o nuru görenlere de "tabiin" dediler ne yüksek bir kalitedir.

İşte ondan sonra bu kalite tabi zaman içerisinde İslamiyet geliştikçe insanlardaki eğitim değiştikçe yavaş yavaş düşmeye başladı ancak işte böyle küçük topluluklarda küçük gruplarda işte muhabbet ehli guruplarda bu kalite ancak kalabiliyor, o şekilde nakılediliyor işte kıyamete kadar devam edecek olan. "Kevser ırmağı" dediği budur,

Şimdi Kur'an-ı Kerim Ümm-ül Kitap'ta Allahça iken Zat mertebesinde oradan Sıfat mertebesine tenezzül ediyor, iniyor demesi manasının hafifletilmesi demektir, kolaylaştırılmasıdır,

Sıfat mertebesi itibariyle beşeriyetin bunu anlaması mümkün olmadığından Hakk'ça'dan Rap'çaya indiriliyor, o da Beyt-il Mamur'a indiriliyor, Beyt-il Mamur esma aleminin Kur'an-ı Kerim'i muhafaza ettiği yerdir. Esma aleminin Kabesidir. Hani "ben gök yüzüne çıktığım zaman beyt-il Mamur'u gördüm" hadis-i şerifte ayette de "beyt-il mamur" yazıyor. وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ 52/4 efendimiz orasını izah ederken o kadar çok melaike orasını tavaf ediyor ki bir melaike-i kiram 70 bin sene geçse ona tekrar sıra gelmiyor, o kadar çok melaike-i kiram tarafından oradaki beyt yani bizim Beytullah karşılığında orada Beyt-ül Mamur imar edilmiş ev manasınadır. Orası Esma alemi, esma aleminin kabesidir orası. Meleklerin kabesidir. İşte nasıl insanların kebesine Kur'an indi ise orada da meleklerin kabesine indiriliyor orada tutuluyor bir müddet misafir ediliyor saklanıyor muhafaza ediliyor tenezzül mertebeleri itibariyle geliyor, ama bu aşağıdan yukarıya değildir, batından zahire doğru çıkış yahut açılıştır.

"Sidre" arap kirazı anlamına gelir, bu ağacın testi büyüklüğünde meyveleri vardır, sidir o ağacın adı, münteha da son demektir, sidretil münteha ağacın olduğu yer demektir, işaret demektir, yalnız orası miraç bölümünde vardır bu mevzu. Sidret-il münteha son sınır anlamına geliyor, halbuki sınır tek ağaç ile belirtilmez en az iki tane ağaç gerekir, sınır olması için neden tek ağaç ile belirtmişler bunlar hep sorudur, o kitapta bunların cevabı vardır. Mübarek geceler isimli itapta bunlar vardır. Sidret-ül münteha kısaca madde aleminin sonu demektir.

Şimdi aşağıya doğru Kur'an-ı Kerim'in nüzulü Beyt-il Mamur'dan Beyt-ül Haram'a geldi, Beyt-ül Haram'a gelmesi Hz Rasulullah'a ulaşmasıdır. İşte az önce de dediğimiz gibi iki kanaldan gelen Zat'i tecelli peygamberler suretiyle maddi olarak gelen diğer kitaplar ve Kur'an-ı Kerim Kur'an-ı Kerim'de de özü olarak gelen maneviyat cenab-ı hakk'ın Zat'i varlığı yani hakikati özelliği dünyada o devrede buluştu. Onun için

insanlık tarihinde dünya tarihinde bu ilahi bir inkılabdır. Hem de çok büyük bir inkılabdır. Dünya tarihinin manevi hayatında Kur'an-ı Kerim'in hz Rasulullah ile yer yüzünde buluşması büyük bir inkılabdır.

İşte burada Cenab-ı Hakk'ın ezelde yapmak istediği hadise tahakkuk etmiş oldu. Yani "Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi istedim" sözü burada tahakkuk etmiş oldu. Bundan sonrası artık bu işin tekrarıdır. Kıyamete kadar sürecek olan tekrarıdır. Tabi bu buluşmanın hakikatini gereğini yerine getirmek şartıyla ki Hz Rasulullah bunu zaten tam hakkıyla yaptı. Bilinmekliğimi istedim dediğine göre temel gaye Kur'an-ı Kerim'in inmesinde ve bu alemleri var etmesinin gayesi bilinmekliğini istemesidir. Kendinin varlığının bilinmesi, şimdi bir varlık ne kadar yüksek muhteşem olursa olsun bir başka varlık tarafından bilinmedikçe tanınmadıkça onun kıymeti olmaz. Şurada dünyanın en değerli yakutu zümrütü olsa biz onu sokaktan bir taş olarak bilsek onun ne kıymeti olur. Ama içimizden birinin gözü açıksa orada sizin dediğiniz taş değil bu yakuttur der ve hemen muhafaza etmek için ziyan olmaması için kırılmasın birinin elinde heder olmasın diye onu muhafaza eder.

Dinleyici sorusu: Cenab-ı Hakk ben kainatı senin yüzün suyun hürmetine yarattım, şimdi peygamberimizin yüzü suyu hürmetine mi kainat yaratılmış oldu, yoksa peygamberimiz de dahil olmak üzere her şey rabbimizi tanıtmak için mi yaratıldı?

Cenab-ı hakk'ın bu alemlerde ilk tecellisi yani ilk projesi diyelim bu alemi kurgulamaya başlarken ilk tecellisi Hakikat-ı Muhammedi tecellisidir. Bu da sıfat mertebesidir. Sıfat mertebesi itibariyle bütün bu alemlerin konumu Hakikat-ı Muhammedidir zaten, biz Hz peygamberi bizlere benzer beşer bir suret ve bir ağırlık zannediyoruz, 100 Kg, 80 Kg ağırlığında işte belirli bir hacmi olan biz varlık zannediyoruz, bu muhterem varlık bize cenab-ı Hakk'ın' Hakikat-i Muhammedi mertebesinden lütfudur. Hakikat-ı Muhammediyeyi havi ona en güzel şekilde izah eden bir mekanızmadır, diyelim. Ama sadece mekanik bir mekanizma değildir.

Çok latif, çok leziz çok güzel çok kemalli bir mekanizmadır. “levlaka levblak lema halaktun eflak” ey habibim sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim, yani bir başka ifade ile Cenab-ı hakk’ın batında olan hakikatlerini Hakikat-i Muhammedi olarak zuhura çıkartıp Zat’ından müşahede etmesidir. Yani Cenab-ı Hakk’ın Zat’ında yani batınında olan hakikatleri Zat mertebesinde olan ki bunları hiçbir mahlukun idrak etmesi yaşaması mümkün olmayan kendindeki özellikleri Sıfat mertebesi olarak Hakikat-i Muhammedi ismini verdiği Sıfat mertebesi olarak, Sıfat mertebesi esma mertebesi, esma mertebesi de Ef’al mertebesine yani bu madde mertebesine gelinceye kadar ama sıfat mertebesi başlangıcı olduğundan Sıfat mertebesi itibariyle kendi özünü hakikatini bütün varlık kendindekini oluşumları seyir edebilmesi için Hakikat-ı Muhammedi ismini verdiği geniş genel anlamda Hz Muhammed ismini verdiği öz anlamdaki mahalinden zuhura getirmesi insanın yüceliği bu yüzdendir.

İnsan diğer mahlukata benzemiyor, diğer varlıklara benzemiyor, insanın şerefi o kadar yüksek değeri vardır ki Cenab-ı Hakk’ın indinde ama ne yazık ki biz daha henüz tam insan kelimesinin ifade ettiği manaya ulaşamadığımız için onun hakikatini de bilemiyoruz ulaşamıyoruz, Allah oraya ulaştırsın bizi gerçek manada batınımıza ulaştırsın gerçek batınımıza ulaştığımız zaman evvela Hz Rasulullah’a ondan sonra Hz Allah’a ulaşacağız. Kaynak o zaten. İşte Cenab-ı hakk bu hakikatleri belirtmek için efal aleminde fiiller aleminde bu hakikatleri belirtmek için insanlara o kadar büyük rahmet oldu ki iki kolda az önce de dediğimiz gibi birisi fiziksel olarak peygamberler vasıtasıyla kendi Zat’ının fiiller aleminde yaşamını ortaya getirdi, bunun bilgisini de kitaplar olarak batıni yoldan getirtip en kemalli şekilde yer yüzünde buluşturdu, daha evvelce de bu buluşmalar oldu ama efal mertebesinden esma mertebesinden sıfat mertebesinden İsa (as) a İncil’in gelmesiyle Sıfat mertebesi bilgisi, Musa (as) a Tevrat’ın gelmesiyle Esma mertebesi, Diğer peygamberlere suhufların gelmesi de ef’al mertebesindendir yani muhkem dediğimiz ayetler yönüyle.

İşte her peygamber kendi düzeyinde Hakk'ın ilmini ortaya getirdi, onların ki de bir buluşmadır, ama Hz rasulullahı Cenab-ı Hakk'ın Zat'i tecellisinin mahali olduğundan Zat'i ilmini ortaya getirdi. "*Zat'i ilme Mustafa, esmaya âdemdir emin, bu ikisinden zuhur etti ulum-u din*" diye de bir şiir vardır. Yani Zat ilminin ortaya gelmesine Mustafa dediğimiz o mübarek ve muhteşem varlık sebep oldu, O'na ne kadar şükretsek nasıl temennide bulunsak münacatta bulunsak ödeyemeyiz hakkını mümkünü yoktur.

Peygamberlik ayrı bir şeydir, Ümmet-i Muhammed olmak ayrı bir şeydir. Peygamberlik olarak peygamberin peygamberliğine ulaşılması mümkün değildir, ümmet-i Muhammed için de mümkün değildir, yani peygamberlik lafsını almak mümkün değildir. Peygamber lafsının ifadeettiği oluşuma insanın ulaşması mümkün değildir. Ne kadar çalışırsa çalışsın çünkü peygamberlik Cenab-ı Hakk'ın verdiği bir şereftir, oraya kimse ulaşamaz. Ama insan-ı Kamil olma yolunda Hakikat-ı Muhammediye ulaşma yolunda bu kelime bize mani değildir. şimdi bakın en son peygamberlerden İsa (as)ı düşünelim O'nun mertebesi Fenafillah'tır tasavvuftaki itibariyle, bakın o şimdi fenafillah'ta eğitim görüyor, Bakabillah'ı öğrenecek sonra inecektir, Kadir gecesini yaşamış olacak, Bizdeki kadir gecesini daha peygamber yaşamış değildir. Hele Musa (as) hiç yaşamış değildir. tabi hepsinin kendilerine göre bir kadirleri vardır, kutlmasalarda kadir kıymetlerini bilmeleri var ama islamın kadir kıymeti mü'min kişinin kadir kıymeti onların gibi değil, çok daha dehşetli bir hadisedir.

KADİR GECESİ NE OLUYOR,

﴿١﴾ إِنَّآ أَنْزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿٢﴾ وَمَآ أَدْرٰيكَ مَا لَيْلَةُ
الْقَدْرِ ﴿٣﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٤﴾ تَنَزَّلُ

الْمَلَٰٓئِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٥﴾ سَلَامٌ
هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

Bu başlı başına bir hadisedir, o kadar büyük hakikatler var ki içerisinde Kadir gecesinin ne olduğunu hatırlatıyor, bize izah ediyor, ama biz bunları hep beşer kelamı ile anladığımızdan daha ziyade zahir kelime anlamı ile anladığımızdan sadece ef’al mertebesi, zahir mertebesi itibariyle lafsını söylüyor geçiyoruz. Cennete götürür mü götürür, ama irfan ehlinin işi cennet cehennem değildir, bizim o pazarda işimiz yok ki o pazarda işi olan gitsin cennet alış verişi yapsın, bizim pazarımız Rahman pazarıdır, bizim pazarımız Hakk pazarı bizim pazarımız Allah pazarıdır. Orada da bu tür nefsani malzemenin alınıp satılması yapılmıyor, neden çünkü bedenlere yer yok ki malzemesini alıp satsın.

Bu meydanda can alınır can satılır, canını satmayan bir pula o meydana zaten giremiyor. Varlık ile girilmez bu meydana meydan alidir diyorlar ya.

İşte Cenab-ı Hakk ezelde murad ettiği kendi hakikatini ortaya çıkarma arzusu buna da ne deniyor, Regaib gecesi işte budur. Regaib gecesinin aslı budur. Kendi varlığını müşahede etmeye rağbet etmesi onun Regaib gecesidir. Biz de işte Cenab-ı Hakk’ın Cemalini görmemiz de bizim regaib gecemizin başlangıcıdır. Biz de Hz Muhammed’in muhabbetinin doğması bizim Mevlut gecemizdir, Hz Peygamberin doğduğu gece şu tarih ve ya bu tarih o doğmuş bitmiş o hadise ama bizdeki hakikat-ı Muhammediyenin doğduğu gün veya gece hangi tarih ise işte bizim mevlüt gecemiz günümüz odur.Çünkü bizden doğması lazımdır, bizim malımız olduğu için ona da “Veled-i Kalb” diyorlar, kalbin oğlu.

Şimdi Kur’an-ı Kerim bu mertebelerden hafifletile hafifletile nihayet bu en hafifletilmiş şeklidir, Arapçası en hafifletilmiş şeklidir. Peki bu en hafifletilmiş şeklinde kaldığımız zaman işte Kur’an-ı Kerim’i beşer lisanı ile zahir olarak anlamış oluyoruz.

İşte bunun için batınına nüfuz edemiyoruz, diğer lisanlarına yahut mertebelerine ulaşamadığımız için. Gelelim diğer dillere tercümesine bakın beşinci tercümesi oluyor. Şimdi Arapçasını ele alalım, Arapça bilen bir kimse Kur'an-ı Kerim'i Arapçasından okumaya başladı yahut Araplar okumaya başladı, Arapça bilen herkes de Kur'an okuyor değildir, eğer Arapça bilen herkes Kur'an-ı Kerimi okumuş olsaydı bu gün Arapların hepsi evliyaullah olması lazımdı.

Demek ki Arapça da bilmek de yeterli değildir, o zaman ne oluyor Arapça bunun kapısı oluyor, giriş kapısı oluyor, sadece kapısı oluyor. Tamamı değil o şehir değildir. yani şehirin içi değildir. yani kitabın içi değildir. Kişi Arapça bildiği zaman biraz da bu batını eğitimi alması gerekiyor. Yani Kur'an-ı Kerim'in hakikatı ile ilgili kendi hakikatı ile ilgili ilahi varlığın hakikatı ile ilgili hakikat bilgilerini yani tasavvuf bilgilerini alması gerekiyor, o mertebeleri ayırabilsin. O zaman Kur'an'da yolculuk başlıyor. Nasıl insan seyr-i suluk bir tarikat yol bunun işte karşıtı olan da Kur'an da yolculuk başlıyor. Kur'an-ı Kerim'in manasında derinlemesinde yolculuk başlıyor. Çünkü Kur'an-ı Kerim'in bize gelinceye kadar bir yolculuğu vardır, O'nun her mertebedeki hakikatini anlayabilmek için oraya uruc etmemiz gerekmektedir. Yani miraç etmemiz gerekiyor, miracın bir manası da budur, Kur'an içindeki İlahi hakikatleri idrak etmek anlamaktır. Ef'al aleminden Esma alemine, Esma aleminden Sıfat Sıfat aleminden zat alemine yükselmek kişinin miracıdır.

Arapçasını okumaya başladık, nihayet içerisindeki hakikatler bize açılmaya başladı ve hayretimiz artmaya başladı, biz abdes ile uğraşırken bir de bizim ruhaniyetimiz var, ruhtaki temizliği de anlatıyormuş işte şöyle yapma böyle yapma namazını şöyle kıl derken bizim bir bedensel temizliğimiz varmış, bir de ruhsal temizliğimiz varmış, hani bazı musahafların sırtında yazar, لَا يَمَسُّهُ اِلَّا الْمُطَهَّرُونَ 56/79 "Temiz olmayan buna el sürmesin diyor" Acaba bu temizlik neyi kasdediyor. Fiziki abdestli olmayı mı, yoksa bir başka şeyi mi? İşte birinci manada bu fiziki abdestli olmadan

tutmayın, yaklaşmayın diyor, ama ya bizim içimizin abdesti yoksa bu et kemik abdestli olmuş Kur’an’ın manası karşısında ne olur, demek ki hayretimiz artmaya başladığı zaman yani hakikatleri idrak ederek hayretimiz artmaya başladığı zaman efendimizin tavsiyesi hemen ortaya geliyor, “Rabbi zidni fike tahayyururan” Yani “ey benim rabbım, Zat’ında olan hayretimi artır” diye efendimiz niyazda bulunmuştur.

Bu hakikatleri idrak ettikçe makamdan makama mertebeden mertebeye yükseldikçe istiğfar etmesi de o yüzdendir. Daha evvel o mertebede durduğundan bir üst mertebeye geçince neden orada kaldım diye istiğfar etmesi tabi ki bize örnek olsun diye O’nun ihtiyacı yok da.

Arapçası ile o manaları incelemeye başlarken bakıyor ki Arapça düzeyinin üstünde başka manalar da kendisine açılmaya başlıyor o zaman harf-i nida Arapçanın başındaki “Elif” “Ya” hükmüne bürünüyor. Yani “Aaaa Rapçaymış” diyor. kelimedeki inceliğe bakın, yani Arapça zannettiğimiz Kur’an-ı Kerim biraz derinliğine girildiği zaman baştaki “elif” “Aaaa” diye harf-i hayret harf-i nida rapçaymış bu diyoruz. İşte o zaman Esma alemine ulaşmış oluyoruz. Kur’an-ı Kerim’deki mananın esma-ul Hüsna mertebesine yani Ruh mertebesine melekut mertebesine başka bir ifade ile ulaşmış oluyoruz.

Bu sefer esma alemindeki seyahata başlıyoruz, bütün varlıkta isimlerin zuhurlarına bütün varlıkta hiçbir şeyin kendi başına var olmadığını bütün bunların esma-ı İlahiyeden kaynaklandığını idrak edip o sahada gelişmemizi tamamlamaya çalışıyoruz. Bu sahada da belirli bir yere geldikten sonra hakikat aşamaları tabi, belirli bir olgunluğa geldikten sonra bakıyoruz ki Rabça da yeterli değil, oradan Hakk’çaya, nasıl tenezzül mertebeleri, aynı yoldan yukarıya doğru çıkarak Hakk’çaya, hani Ayet-i Kerime de “Biz Kur’an-ı Kerim’i Hakk olarak bilesiniz diye indirdik” خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ بِالْحَقِّ 29/44 ayetinde de “Semavat ve arzı Hakk

olarak halk ettik" derken bu Hakk lisanına yani Hakk kelamına geçişi sağlıyor. Esma aleminden de sıfat alemine yavaş yavaş yükselinmiş oluyor.

Sıfat alemindeki Hakikat-ı Muhammedi'deki bu seyir de yavaş yavaş enine boyuna geliştikçe nihayet bakıyor ki ufuk açılıyor çünkü bir yere gelindiği zaman onun üstündeki ufuk açılıyor. O zaman hedefi zat mertebesine işte gerçek Hakikat-ı ilahiye olarak orada Hakk'çadan Allah'çasına Uluhiyet mertebesi itibariyle Allah'çadaki lisana ulaşması mümkün oluyor insanın. İşte bu seyirler içerisinde Kur'an-ı Kerim'i idrak ettiğimiz zaman bu bakışla baktığımız zaman okuduğumuz her hangi bir ayet sure veya her hangi bir kelime veya huruf-u mukatta "Ya sin" de olduğu gibi, bakın bu kadar girişten sonra şimdi ancak "Ya Sin" i anlamaya çalışıyoruz.

Elif, Lam, Mim dendiği zaman bu Kur'an-ı Kerim'in baş harfidir, Fatiha'dan sonra Bakın Fatiha da bir enterasan, "Fatiha" diyoruz, neden Fatiha diyoruz, içinde o kelime ile ilgili bir şey yok ki, Elham Suresi genel olarak neden o ismi almamış da içinde "Elham" olduğu halde, Kur'an'ın başında olduğu için açmak için neyi açmak için kapağını, sayfalarını açmak için, hakiki manasını açmak için, çünkü Kur'an'ın bütün manası Fatiha da gizlidir. Hz Ali Efendimiz böyle buyurmuş, eğer imkanım olsaydı, 70 deve yükü ilim çıkarırdım Fatiha-ı Şerif'ten diyor.

Bir başka ehlullah da "şeyhim bana demişti ki bir zamanlar, 2400 bilmem kaç kadar ilim yazardım fatiha suresinden isteseydim" diyor. ve yine ayrıca deniliyor ki, "eğer Kur'an-ı Kerim Fatiha'dan başka hiçbir ayeti gelmeseydi, bu size yeterdi" diyor. islam dini olarak bu size yeterdi diyor.

Fatiha ile başlayan Fatiha'yı ayrı bir bölüm olarak düşünmemiz gerekiyor, çünkü gene Kur'an-ı Kerim içerisinde وَلَقَدْ اٰتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانٖي وَالْقُرْاٰنَ الْعَظٖيمَ 15/87 "Biz sana Kur'an ile birlikte seb'ul mesani'yi verdik" seb-ul mesani yedi ikili manasınadır. Bunu müfessirler iki defa nazil olduğunu

da söylüyorlar, bir Mekke'de bir Medine'de iki manalı yani zahir ve batın gerçe bütün ayetler iki manalıdır, ama Fatiha'nın çok daha başka daha geniş manaları olduğunu bir de Rab ile Kul arasında ikili bir ifadesi olduğundan "Seb-ül Mesani" demişlerdir. Yedi ikili demişlerdir.

Yani bu Kur'an-ı Kerim'e eş değer bir başka Kur'an'ın içinde başka bir alemdir. Ondan sonra yine bir başka alem ile başlıyor, "Elif lam Mim" işte bu da başlı başına bir alemdir. Buna demişler ki müfessirlerin bazıları, Huruf-u Mukattalara genel olarak "Allah'u alem "derler geçerler, Allah ile peygamberi arasında şifredir bunlar bunlara dokunmayız derler geçerler. Ama bazı müfessirler bir şeyler yazmak gerekirse bazı benzetmeler yaparak bazı izahlar verirler. ama genel olarak tasavvuf yönünden bakıldığında "Elif "Lam Mim" in tasavvuf alimleri insan-ı Kamil'in bir ismi olduğunu söylerler. Zahir olarak bakıldığında da bu alemin koordinatları olarak söylerler. Elif'in Ahadiyet mertebesi, Lam'ın Lahut mertebesi, alemler mertebesi, Mim'in de Hakikat-ı Muhammedi mertebesi olduğunu söylerler. Elif'in tek bir çizgi tek bir hat değil, 12 noktadan meydana geldiğini söylerler, bunu yedi noktası nefs mertebeleri beş de hazret mertebeleri, 12 eder alt alta dizildiği zaman bir hat şeklinde görünür. Aslında noktalardan meydana gelmiştir. İşte bunun gibi diğer huruf-u Mukattanın da kendine has özellikleri olduğu gibi "Ya Sin" suresinin başındaki Huruf-u Mukatta'nın da kendine göre her mertebe itibariyle ayrı bir izahı olacaktır.

Yani efal mertebesinden bakıldığında bir başka izahı olacaktır o mertebenin gereği olarak, esma mertebesinden yani Rab rububiyet mertebesinden bakıldığında bir başka izahı olacaktır, Sıfat mertebesinden bakıldığı zaman bir başka izahı Zat mertebesinden bakıldığı zaman bir başka izahı olacaktır. İşte bu mertebeler içerisinde onu araştırıp her mertebenin hakkını vermek suretiyle burada bunu ifade ediyor, burada bunu sadece Yasin-i Şerif için değil Kur'an-ı kerim in bütün sureleri için ayetleri için geçerlidir.

Cenab-ı hakk kendindeki hazineyi bildirmeyi murad ederse sebebler halk ederek bildiriyor, etmezse gizliyor ve ya zamanını bekliyor, yalnız bunlar ile ilgili çalışmalarımız vardır, adı Kur'an'da yolculuktur, şimdi Nisa Suresini bitirdik Maide Suresindeyiz, Çarşamba akşamları her Çarşamba ama çok uzun sürüyor veya sürecek kaç cild olur bilmiyorum, çünkü bir sohbete başladığımız zaman iki üç ayet ile sohbet bitiyor, kaset doluyor, yazıya geçerken bunlar daha kısa cümleler ile anlatılabilir, biraz daha kısaltılır ama ne kadar kısaltılırsa da gene de çok uzun olur. belki bizden sonrakiler onları tamamlar inşeallah.

"Ya Sin" dediğimiz zaman ef'al mertebesinden baktığımızda okuyan "Ya Sin" diyor, yani okuyan söylüyor, ama ne okuduğunu bilmeden söylüyor. Ağzından bir kelam çıkıyor, bir lafız çıkıyor, "Ya Sin" diye ama neyi ifade ettiğini bilmiyor. Biraz araştırıcı ise hz Peygambere hitap ediyor diye o kadarını biliyor. Esma mertebesinde ise "Ya Sin" dediği zaman "Ey insan" dediğini düşünüyor, rububiyet mertebesinde Rab terbiye mertebesinde "ey İnsan" dediğini düşünüyor.

Sıfat mertebesinde ise Kur'an-ı Kerim'in kendisine "Ya Sin" dendiğini düşünüyor. Çünkü orada Kur'an-ı Kerim'in yazılı metni olmasa kim ağzından neyi çıkaracak hangi sistemi dolayısı ile orada okuyan değil okunandır zuhura gelen. Yani Kur'an'dır. Elham'ın da yedi değişik mertebeden söylenişi ve yaşanışı vardır. Ta, liva-il Hamd sancağına kadar işte mahşerde orada da hamd vardır. Ta ki ekmelut, ekmelut zikir la ilahe illallah ekmelut dua "Elhamdulullah oluncaya kadar.

Ve zat mertebesinden Ya Sin" dediğimz zaman Hz Allah'ın kendi hakikatinden okuyanın Hz Muhammed yani Hakikat-ı Muhammedi mertebesi itibariyle Zat mertebesinden Sıfat mertebesine hitabını duyuyoruz. Kişi hangi mertebede yaşıyorsa o mertebenin zuhur yeridir. Kişi dinleyici ise kulak mertebesinde, o mertebede söyleyici olmak "İkra" söyleyici olmak lazım ki Zat mertebesi itibariyle yaşanmış olsun muhatap olsun. Bakın az önce şöyle toprlamaya çalıştım, Hakikat-ı İlahiye yani Zat mertebesinden Sıfat mertebesinin

zuhur mahali olan Hakikat-ı Muhammedi ve öz olarak Hz Muhammed ismini alan o mahale Zat mertebesinden hitabıdır "ey Rasulum, Ey Muhammed" diye.

Ama bireysel olarak o kişi o sözü söyler kendi ağzından çıkar ama artık atan o değildir, söyleyen de o değildir. Kim hangi mertebede yaşıyorsa yani hala hazır idrak seviyesi nerede ise miracını nereye kadar getirmişse o mertebenin insanı olduğundan o mertebedeki bilgi ifadesi ile anlar. Sadece onu değil bütün yaşantısını. Tahiyatta oturuyorsa kendini kul biliyorsa kul olarak oturur, tahiyyatta oturuyor da tahiyyatın hakikatini idrak etmiş ise Allah Teala Hz lerinin huzurunda hakikat-ı Muhammed'inin temsilcisi olarak oturur. Aynen Arş-ı Ala'da hz Rasulullah'ın Miraç gecesi oturduğu gibi, eğer Hakikat-ı İlahiye olarak oturuyorsa kendi manevi varlığının önünde fiziksel olarak gene zat itibariyle kendi kendinin huzurunda önünde oturuyor demek olur.

Yani her mertebede kişinin mertebesi itibariyle ancak değerlendirmesi mümkündür. Hepsi gerçektir hepsi Hakk'tır. Ama burada kemalat taleb edildiğinden en kemal mertebesi ne ise bizim oraya ulaşmamız lazımdır. Çünkü bu bizim mirasımız ve hakkımızdır ümmet-i Muhammed olmak dolayısıyla. Kişinin bulunduğu mertebe sön mertebesi demek değildir. yalnız yaşadığımız her hangi bir süre içerisinde ne değerlendirmesi yapıyorsak bulunduğumuz yer itibariyledir. Daha yükseğine zaten erişemediğimizden oraya ulaşamadığımızdan ulaştığımız yer bizim mertebemizdir.

Mesela 12 basamaklı merdiven diyelim 3. 4. basamağına çıkmışsa 4. Kattan baktığı manzarayı anlatır. Daha yukarıdan bakan daha geniş sahayı görür orasını anlatır, oradan mana verir. Yani orasını izah eder. Ama bodrum katında yaşayan da bodrumu kadar görür, işte Müslümanlık bu kadardır der. Dirseğinde kuru kalmasın tırnağını Salı kesme. Çarşamba yapma. Perşembe kimseye dokunma Cuma bir şeyi elleme onu çıkar onu ayır, neticede bir avuç islam bilgisi kalır elinde yaşantısı kalır. Biraz da sevap kalır, o ahirette yetermi yetmez mi.

Kur'a-ı kerim'de biz her şeyi çift yarattık buyurur bu çiftlik ef'al mertebesinde geçerlidir, fiiller alemi ifadesi ile çift olarak halk edilmiş dediği üretimin tekrarlanması içindir. Yani bu alemdeki varlıkların kendilerini yenileyebilmesi için tekrar tekrar nesillerinin devam etmesi için çift olarak halk ettik diyor. ancak batıni manaya geldiğimizde orada da çift gibi görünen teklik vardır. Veya tekin çift görünmesi vardır. Ama o çiftlik değildir, mutlak çiftlik değildir.

Şimdi siz öteki aleme değişik bir bedenle gittiğiniz zaman siz gene sizsiniz, öz olarak akıl olarak fikir olarak orada yine teklik vardır, bakın bir insan askere gitti asker elbisesi giydi, garson oldu, papyon taktı garson elbisesi giydi, havacı oldu bir başka elbise giydi, hacca gitti ihram elbisesi giydi, kişi çift oldu mu, olmadı yine aynı kişi aynı akıl, onun suri görüntüleri mertebesinin gereği aldığı kıyafetler oldu, giydiği kıyafetler oldu. Özü bir hakikati birdir.

"Küntü kenzen mahfiyyen" ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim, orada hub kelimesi kullanılıyor, sevdim demek oluyor. Yani bütün bu alemler Cenab-ı Hakk'ın muhabbetinin neticesidir. Muhiddin-i Arabi Hz leri bu manada çok güzel bir izah tarzı yapmış, Kur'an'ın hakikatini tanıtmak için; Kur'an Zat'tır, Furkan da sıfattır, fark alemini belirttiği için sıfat alemi farklılık alemi olduğu için sıfattır, Furkan sıfat Kur'an Zattır, bakın Kur'an'ın ismi de Kur'an-ı Kerim, kerim ikram demektir, Kur'an-ı Kerim Cenab-ı hakk Kur'an-ı Kerim'in bütün kitaplardan üstün olması Zat'ının ikramı var orada, Zat'i ikram vardır, yani Maide var sofra vardır.

İşte diğer kitaplardan üstün olması budur. Zebur'da Tevratta Esma aleminin ikramı vardır, İncil'de Sıfat aleminin ikramı vardır, ama Kur'an'da Zat aleminin ve bütün alemlerin ikramı vardır. Diğer kitaplardan üstünlüğü odur.

"Ya Sin" dört mertebede böyle idrak ettikten sonra devamında bakın "Vel Kur'an'ıl Hakim" Hakim olan Kur'an ile "Yasin" eş değer demektir. Mehmet ve Ahmet dediğimiz zaman mesela şu ev ve bu ev dediğimiz zaman bakın onlar eş

değerdedir birliktelik kazanmış oluyor. يٰسٓ ﴿٢﴾ وَالْقُرْاٰنِ

الْحَكِيمِ ﴿٣﴾ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

Hakim, hikmetlerle dolu olan bu kitap, يٰسٓ Hz Rasulullah'ın eş değeridir gibi O'a indirilmiş gibi اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ muhakkak ki sen habercisin, yani irsal edicisin, rasulsün manasınadır. Bakın bir Nebi Rasuller var, Mürsel peygamberler var, nebi ile Mürsel arasında fark için ilim ehli ne diyor, nebi aslında kendisine kitap verilendir, Mürsel ise kendisine kitap verilipte o kitabı adresine ulaştırandır. Nebi genel olarak kitabı yayıyor, gazetenin yayılması gibi ama bir de adrese gönderilen gazeteler var ya abone olanlara gönderilenler var ya Mürsel budur, irsaliye hani mal aldığımız zaman bir kağıt veriyorlar bize gerçekçi olsun diye maliyeye kayıtları olsun diye faturası kesilmemiş de olsa, irsaliye adrese gidiyor, öze gidiyor.

İşte Rasul bu demektir, irsal eden adresine gönderen demektir. Hz İsa'nın da Rasulleri vardı, İseviyet mertebesinin havarileri onlara Rasul da deniyor, tabi bu rasullerin de mertebeleri vardır, nebi Rasuller var, bir de nebi vekili rasuller vardır. Mesela sahabe-i Kiram'ın hepsi rasuldür. Hz peygamberin hakikatini ilahi hakikatleri yaydılar. İşte bu gün bu risalet devam ediyor, bu şekilde, nebilik bitti ama rasullük, irsal yani adrese ulaştırma daha açıkçası kişilerin gönlüne ulaştırma rasullük oluyor. Çünkü şahsa mahsus oluyor.

Mürsellik nebilikten bir bakıma daha geniş bir hadisedir, daha özel bir hadisedir, daha ileriye giden bir hadisedir. Nebi kitabı alıyor, genele yayılıyor, ama o Nebi Mürsel de olabiliyor aynı zamanda, zaten peygamberliğin esas ana ifadesi kelime olarak "Nebi", Nebe haberci demektir, Mursel; o haberi

ulaştıran elçi demektir. Tabi bu peygamberlerin hangisi nebi, hangisi Mürsel bunları ayırmak şimdi bizim işimiz değildir. Ulul Azm peygamberlerin hepsi Nebi ve aynı zamanda Mürseldir. Bazı peygamberler kendi kavimlerine gelenler sadece nebidir, yani daha uzağa ulaştıramadıkları için nebidirler.

Bakın Tevrat'ın İbranice manası ne imiş, Tevrat demek haberi uzağa ulaştıran demektir İbrani lisanında. Yani Cenab-ı Hakk'ın o ana kadar bildirdiği Esma mertebesi itibariyle bildirdiği ilmi uzağa ulaştırmak, yani kendi çevresinden çıkarıp biraz daha çevreye yaymak, çünkü ondan evvel gelen peygamberler, biliyorsunuz kendi kavimine geldi, mahali bir köye geldi bir kasabaya geldi, Musa (as) da bu haber biraz daha genişletildi, İsa (as) a gelen İncil ne demektir, "Müjde" demektir. Neyi müjdeliyor, Hz Rasulullah'ın geleceğini müjdeliyor. Yani kendisinden sonra son bir peygamberin "Ahmed" isminde İncildeki ismi ile "Peraklitos", Peraklit Ahmed demekmiş.

Ahmed yazmıyor da Peraklitos isminde birisinin geleceğini ama sahih olan incillerde yazıyor, işte onun geleceğini müjdelediği için ve diyor ki ben şimdiden O'na iman ettim, siz de O'na hanginiz yetişirse iman edin diye emri, tavsiyesi vardır ümmetine. Ümmeti bunu yapmadığıiçin zaten kendi peygamberlerine isyan etmiş durumdalar.

يٰسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾

Bakın Kur'an Zat mertebesi itibari olarak Zat mertebesinin zuhur mahali olarak kendi hakikatini orada belirtiyor, يٰسٓ Zat mertebesinin Hakikat-i Muhammediye hitabı وَالْقُرْاٰنِ bu aynı şeydir diyor çünkü Kur'an da zat mertebesi itibariyle onu belirtiyor. Orada "Hakim" ismi çok enterasandır, "Hikmetlerle dolu olan " Hakim isminin "Hakem" gibi hukukçu gibi yani bir

şeyleri ayırması zahir olarak öyle ama batınen يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا 2/269

“Hikmeti dilediğine verir, kime hikmet verilmişse ona çok büyük hayırlar verilmiştir” buyuruyor. İşte burada “Hakiym” ismi altında hikmet yatıyor. “Hikmet” nedir dersek zahiri görünümü olan bir şeyin hakikatine nüfuz etmek özüne varlığına nufuz etmek ondaki mevcut olan hakikati müşahede etmek, anlamaktır.

İşte Kur’an-ı Kerim hikmetlerle dolu bir kitaptır, insan da Kur’an-ı krim’in kardeşi olduğundan insan da hikmetlerle dolu bir varlıktır, bu hikmetleri kendimiz zuhura getirmemiz lazımdır ki yaşantımıza intikal ettirip onları muhafaza edelim yahut kullanalım.

Yahova şahitleri müjde ifadesini başka türlü yorumluyor, İsa (as) ı müjdeliyor diye yorumluyor, kendilerine dönük yorumluyorlar. Onların halleri onlara onlar o sahada koşadursunlar. Muhiddin-i Arabi Hz leri şöyle demiş; “Kur’an Zat’tır, cem-i Esma ve Sıfata cami olan Zat’tır. Yani bütün isimleri ve sıfatları kendi varlığında toplayan esma ve sıfata cami olan Zat’tır ve devam ediyor, şu taayyunattır ki İlahi Zat’ın varlığında hayalat ve ru’yadan ibarettir diyor. Mana aleminden baktığımız zaman Zat aleminden baktığımz zaman bu alemler hayeldir.

Ama allah’ın hayali ilahi hayeldir. Ama bu alemden baktığımız zaman bize göre vardır gerçektir. Beş duyuya göre baktığımız zaman bunlar gerçektir. Ama beş duyuyu aşıp ta bunun özüne hakikatine doğru seyran etmeye başladığımız zaman bunların hakikaten atomdan, hücrelerden meydana geldiğini onun da latif varlıklardan meydana geldiğini yani mananın yahut nurun yoğunlaşmış bir varlık olarak zuhurda olduğunu anlarız. Bu alemler gerçekten hayel alemler ama Allah’ın hayalidir. Bizim beşeri hayalimize sığdırmayalım.

Nasıl biz beşer hayel kurarız şu gün şuraya gideceğiz bu gün buraya gideceğiz kafamızda evvela onu kurgularız, sonra da tatbik ederiz. İşte bu alemler de Allah'ın ilmindeki hayelleridir. Yani kendi özelliklerini ortaya çıkarma sahasıdır bu alemler. İnsan da bunu en kemalli olarak zuhura getiriyor.

Ademi bil once adından
Neler ulaşır bak katından
Dinle haberleri batından
Sırrı ademi acmaya geldim

Ibrahimi anla sözünden
Nasılda yalvardı özünden
Tevhide bak onun gözünden
Kabeni yeniden kurmaya geldim

Turda Musaya ulaştınsa
Muhabbet nuruna bulaştınsa
Kızıl denizi bu gun aştınsa
Vadiyi eymende buluşmaya geldim

Rabbina dondürde yüzünü
Gormek icin kendi özünü
Kaçırmadan vuslat gününü
Irci iye davete geldim

Açta gönlünü hakdan yana
Ne lutuflar olur bak sana
Kalmayasın sakın ha sona
Venefahtü den vermeye geldim

Nefsi Meryemden Ruhu İsayi
Meydana getir bu harikayı
Tabir eyle şu ruyayı
Fenafillahi yaşatmaya geldim

Muhammedi olmak ister isen

Ne olur biraz gayret göstersen
Aç gönlünü hemen dilersen
Nuru Muhammedi den coşup taşmaya geldim

Bu aleme bakıp derinden
Oynat kendini yerinden
Dönemezsin bak seferinden
Sümme Vechullahı açmaya geldim

Mukerrem kıldı senide Hak
Tanı kendini ayağa kalk
Nasıl mubareksin bakta bak
Tacı kerremnayı takmaya geldim

Toplandı huzurda aşıklar
Ne sırlar açtılar ne sırlar
Hepsi dostlarını buldular
Uşşaki dilden ifşaya geldim.

Necdet'i dinle hafiften
Ne sırlar gelir sana garibden
Hakk'ın armağanı bu gaibden
Terzi Baba'dan seyrana geldim

10/04/1999 Cumartesi

Hadis-i Şerifte (sav) efendimiz "Muti kable ente mut" yani ölmeden evvel ölünüz buyurur bakın bu bir emirdir, ölebilirsiniz, ölmeyebilirsiniz gibi değildir kelamdaki ifade ölmeden evvel ölünüz, emir hükmündedir. "Muti" ölünüz, "kable mut" ölmeden evvel ölünüz. Peki tabanca alıp kendimizi mi vuracağız, o manada mıdır, tabi ki öyle değildir, o canı Allah alacaktır, ne zaman vakti gelirse, buradaki ölümden maksat nefsi benliğimizi ortadan kaldırmaktır. Yani burada kasd edilen kendi kendimize var ettiğimiz aslında olmadığı halde o benliğimizi ortadan kaldırmaktır.

Yakub (as) da çocuklarına vasiyet ederken فَلاَ تَمُوتُنَّ اِلاَّ

وَاَنْتُمْ مُسْلِمُونَ 2/132 sakın ha ölmeyiniz ölmeyesiniz diyor, neden ancak Müslüman olarak ölünüz, yani sizin gaflet ehli olarak ölmenize gönlüm razı değildir diyor. ölseniz de Müslüman olarak ölün diyor, işte Efendimizin buyurduğu ölmeden evvel ölünüz yani nefsaniyetinizden ölünüz Hakk'ın varlığı ile var olunuz ondan sonra dünyayı terk ediniz diye bu izin böyle veriliyor.

İşte biz de Azrail (as) gelmeden evvel bu dünyada yaşadığımız kalan süremizi en iyi şekilde elimizde sıkı tutmamız gerekiyor. elimiz boş olduğu için bu hayat gemisini yahut hayat ipini elimizde gevşek tuttuğumuz için elimizden kayıp kayıp gidiyor, her gün 24 m si gidiyor. Ama o elimizde sıkı tutarsak kolay kolay kaymaz. Yani bilinçli olarak göndermiş oluruz gitse de. Evvelce insan kendisinde nefsi olarak var zannettiği nefsi benliğini izafi benliğini ortadan kaldırması suretiyle yavaş yavaş ölüme hazırlanmış oluyor. Yani fiziksel ölüm değil, ama kendi bünyesinde kendi varlığında var zannettiği hakikatten ortadan kaldırılması gerekiyor.

İşte bunun yapılabilmesi için de belirli çalışmalar lazımdır. Evvela nefis mücadelesi lazımdır, dinimizin belirttiği askari müşterek farzların yapılması lazımdır, sonra eğitime başlayarak tarikat eğitiminin gerektirdiği hususları ortaya koymak çalışmaları ortaya koymak lazım geliyor. Belirli bir sistem içerisinde bir kervana iltihak edip o kervanla birlikte seyir etmesi gerekiyor kişinin. Kur'an-ı kerim'de bu ifade de,

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَوةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلاَ تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَلاَ تُطِعْ مَنْ اَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَيهُ وَكَانَ اَمْرُهُ فُرُطًا 18/28

“Nefsinle sen sabret o kimselerle birlikte sabret, onlar Rablarını çağırıyorlar, yani Rablarına müracat ediyorlar, Rablarına müracat eden kimseleri bul onlarla birlikte nefsinle birlikte sabret, nasıl yapıyorlar, sabah akşam bu işi yapıyorlar. Yani bu işi devamlı yapıyorlar, sabahtan kasıt gündüz, akşamdan kasıt da gecedir. Ve bunlar bunu niçin yapıyorlar, Allah’ın veçhini murad etmek için bu işi yapıyorlar. Yani sondan başa alalım, Allah’ın veçhini murad eden bazı kimseler vardır, sabah ve akşam onlar Rablarına dua etmektedirler veçhini müşahede etsinler diye, onlarla birlikte onlara katıl nefsinle birlikte ve bu işi sabırla sürdür.

İşte bu eğitim sistemi içerisinde bu ayetin de gerçeği içerisinde çalışmalarımızı sürdürürsek tabi belirli bir sistem içerisinde nefsimizle boğazlaşabiliriz. Bu işi kişi kendi kendine yapması mümkün değildir. kendi kendine oruç tutar kendi kendine namaz kılar ama kendi kendine ilim sahibi olamaz insan. Kitaplardan okur ilm-i zahir alır, ama batın ilmini alamaz mutlaka bir camia lazım bir cemaat lazımdır, kişiler lazımdır. Bunun mertebelerini 12 mertebe olarak belirtmişler, bizim sitemiz içerisinde diğer mertebelerin bazısı 28 demişler bazısı 18 bazısı 16, bazısı 32 yani değişik isimler vermişlerdir, herkesin yolu kendine mübarektir, hayırlı olsun Allah kolaylık versin cümlelerimize ama en kısası en hızlı götüreni İrfan mertebesi içerisinde olan eğitimdir Ariflik eğitimidir.

Şimdi bakın biraz açıklık getirelim buraya gelmişken zaman zaman sohbeti oluyor ama belki duymayanlar da vardır, din-i Mübin-i İslam biliyorsunuz dört ana temel üzerine kurulmuş, birincisi şeriat ikincisi Tarikat üçüncüsü Hakikat, dördüncüsü Marifet. Şeriat dediğimiz zaman biz bu kelimeyi de yanlış değerlendiriyoruz, şeriat zannettiğimiz gibi sadece zahiri hukuku tatbik etmek değildir. yani sünnetleri farzları yapıp, namazın farzı sünneti nedir fıkıh hükümleri nedir, sadece bu değil biz şeriat dediğimiz zaman bunu zannediyoruz. Yani bedenimizin hukukunu dinin genel hukuku zannediyoruz. Bu sadece işin zahir yönüdür.

Şeriat kelimesinin ifade ettiği ikinci ve asli manası gerçek manası Şeriat, tarikat, Hakikat, Marifet bütün mertebeleri kapsamına alan ifade içerisinde kullanılması gerekiyor. şimdi bütün bunları (sav) efendimiz getirdiğine göre O'nun da getirdiği bu sisteme şeriat, dendiğine göre o zaman bunların hepsi şeriat kelimesinin içindedir. Ama biz bu genişliği açıklığı bir tarafa bırakmışız hala ulaşamamışız, elden kaçırmışız, sadece dinin zahiri hukukunu tatbik ettiğimiz zaman kendimizi zahir ehli zannediyoruz. Bunu da her gurup kendi anlayışına göre bir şeriat hükmü ortaya getiriyor.

İşte kimisinin örtüsü şöyle oluyor, kimisinin işte rengi şöyle oluyor, kimisinin poturu böyle oluyor, saçı sakalı böyle oluyor, bunları zannediyoruz ki şeriat, sünnet-i seniye, bakın sünnetin aslı ne demektir, farzın aslı ne demektir? Sünnetin ihtiva ettiği genel konum, insanlara vermesi lazım gelen yani sünnetin genel çerçevesi halktan uzaklaşmak, yani avamlıktan uzaklaşmak, kaliteli bir yaşama doğru gitmektir. sünnet halktan uzaklaşmak, peki farz nedir, farz da Allah'la olmaktır. Bütün farz hukukunu bu iki sistem içine toplar. Biri zahiri Hakikat-ı Muhammedinin zahiri bir Hakikat-ı Muhammedi'nin batınıdır aynı zamanda.

İşte kendimizi bu tür bir eğitim içerisine alırsak o zaman bir başka ifade ile kişinin zahirini eğitmesi sünnet-i seniye batınını eğitmesi farzdır. Yani batını eğitim almak zahiri eğitimin daha üstündedir. Ama zahir eğitimi olmadan batın eğitimi olmayacağından onunla başlayıp batın eğitimle sürdürmektir, biz ne yapıyoruz sadece zahir hukuku uyguluyoruz batın hukuku uygulayamadığımızdan bina bir türlü olmuyor. ne çatı yapabiliyoruz ne duvarlarını çıkabiliyoruz.

Bu şeriat mertebesinin eğiticileri imamlarımızdır, okullarımızda hocalarımızdır, onlar tarikatı bilmezler tarikat eğitimi vermezler hatta karşısındadırlar, ne gereği var tarikatın islamın beş şartı var onları yaptığın zaman Müslümanlığı yerine getirmişindir, başkasına gerek yok, derler. Melaike-i kiramın dediği gibi biz sana ibadet ediyoruz, ne gereği var başkasına burada da aynı hadisedir. Biz seni tesbih ediyoruz

biz seni hamd ediyoruz, daha ne istiyorsun gibi haşa Cenab-ı hakk'a bir cevapları var ya. Şeriat mertebesinde imamlar görevde, tarikat mertebesinde şeyh efendiler görevde yalnız şimdi burasını çok iyi anlamamız lazımdır, tarikat sistemindeki aksaklık neden kaynaklanıyor, veya ilerleme kayıd edememe belirli bir yerlerde dolaşma nereden kaynaklanıyor, şeriat mertebesinde imamlar görev yapıyor, tarikat mertebesinde şeyh efendiler görev yapıyor, Hakikat mertebesinde Arifler görev yapıyor, marifetullah mertebesinde Arif-i Billah'lar görev yapabiliyor.

Bakın bir şeyh efendi Ariflik yapamaz. Mertebesi tarikat düzeyidir. Ama hem şeyhdir, hem ariftir o ayrıdır, o yapar, hem şeyhdir, hem ariftir hem arif-i billahtır, o kendi altındaki bütün mertebelerde eğitici olabilir. Ama imam efendi şeyhlik yapamaz, şeyh efendi Ariflik yapamaz. Arif de Arif-i billahlık yapamaz. Ama çalışmaları içerisinde oraya doğru yaklaşır zaman içerisinde oraya ulaşır. İşte bizim genel olarak tarikat anlayışındaki eksikliğimiz veya iyi niyetimiz, şeyh efendilerin hepsinin hem arif hen Arif-i Billah olduklarını zannetmemizdendir, onlara haksızlık yapıyoruz, onlardan çok şey bekliyoruz.

Efendim benim şeyhim şöyle dedi benim şeyhim böyle dedi, bizim günahlarımızı yüklendi, işte ben falan yere bağlandım artık yapsam da olur, yapmasam da olur, gibi o bizim günahlarımızın hepsini yüklendi gibi onlara çok büyük şeyde bulunuyoruz, yani yanlış inançta anlayışta bulunuyoruz, anlatmak istediğim kimsenin ne yoluyla ne efendisi ile ne dostu ile ne kardeşi ile bir ilgimiz yoktur yanlış anlamayalım, eğer burada meselelerimizi konuşamayacaksak bir birimize anlatamayacaksak neden bu kadar zahmetlere giriyoruz, kimseyle ne ilgimiz de var ne art niyetimiz de vardır.

Ama madem ki bazı şeyleri araştırıcıyız, araştırıyoruz, aleyhimize de olsa, yani bizim aleyhimize de olsa gerçekleri kabul edip tesbit edip vaktiyle oralardan dönüp yolumuzu tesbit etmemiz lazımdır. Bakın Allah hepinizden razı olsun bu kadar yollardan yerlerden gelip zar zor işte bu kadar zahmetler

çekiyor cümlemizden Allah razı olsun, anlatmak istediğimi şudur bu kadar yorgunluğumuz var bu kadar fedekarlık var herkes tarafından bu zamanların çok iyi değerlendirilmesi gerektiğini anlatmak için söylüyorum. O zaman bunları açık açık ben neredeyim, şimdiye kadar bu yolun neresine geldim, önümde ne kadar yolum var, arkada ne kadar yol kat ettim, bulunduğum yer neresidir, zaman zaman bahsedildiği gibi, bunun tesbitini yapmamız gerekir.

Acaba geçtiğimiz süre zararla mı kapandı yoksa kâr ile mi kapandı, önümüzde çalışmalarımız neticesinde ne kadar kârımız olabilir, bir tüccar hesap ediyor şu kadar mal üretirsem şu kadarını pazarlayabilirsem ihtimal hesapları yapıyor ama iyi bir tüccar ihtimalinde çok az hata yapar genelde uygun düşünür, tecrübelerinden edindiği bilgilerden kendi sanatından maharetinden. İşte şeriat ve tarikat mertebesinde ne yazık ki durağan bir hal olduğundan ilerleme imkanı vermiyor, verdirmiyor. Şeriatın Tarikatla ne farkı var, Tarikatın Hakikat ile ne farkı var, Hakikatın Marifet ile ne farkı var, madem ki bunlar ayrılmış bunların mertebelerini nasıl bileceğiz.

Şeriat mertebesi zahir hukuku düzenleyen mertebenin adıdır, zahir şeriat olarak bir de genel şeriat bütün bunları içerisine alan şeriattır o değildir. Zahir olarak beş vakit namazımızı kıldık, ramazan orucunu tuttuk, paramız varsa hac ve zekat ibadetini yaptık, o zaman şeriat mertebesinin hakkını vermiş oluruz. Veya hakkını veremesek de tatbikatını yapmış oluyoruz. Ama bu yeterlimidir, asgari müşterek için yeterlidir. Bakın Miraç gecesi 50 vakit namaz emredildi sonra beşe indirildi, o gece oyun mu oynadılar, haşa Cenab-ı hakk diyemez miydi, bir seferde beş vakit namaz size farz diye ve ya 50 vakit namaz farzdır benim sözüm sözdür diye, diyemez miydi.

Neden bu senaryo kuruldu, böyle oynandı bu iş. Rasul (sav) geldi gitti, geldi gitti İsa (as) neden çıkmadı karşısına Davud (as) neden çıkmadı da Musa (as) çıktı, mevzuyu dağıtmadan kısaca bunların biri taban biri tavandır. 50 vakit farz namaz bizim üstümüzden kalkmadı, ümmet-i

Muhammed'in üstünden kalkmadı, genel olarak kalktı, özel olarak kalkmadı. Nasıl farz-ı kifaye vardır, işte o 50 vakit namaz farz-ı kifayedir. Bazılarının yapmasıyla ümmetin üstünden kalkar, yalnız bu 50 vakit namaz fiili beş vakit namaz kılar şekliyle değildir, namaz hükmünde 50 vakite ulaşabilmesi için kişinin Âdemiyet mertebesinden geçip İbrahimiyet ve diğer mertebelerden geçip Muhammediyet mertebesine ulaştığı zaman zaten 50 vakite ulaşıyor oranın mertebesinin namazıdır çünkü.

اَلَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلاَتِهِمْ دَآئِمُونَ 70/23 50 vakit namaz oranın ifadesidir. حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَوةِ الْوُسْطَى 2/238 burada belirtilen günde 25 rekatlık namazdır, vusta namazı ara namazıdır, tefsirler ne diyor sabah namazı veya ikindi namazı diyorlar o zahiri ifadesidir. Ara namazı esma aleminde kılınan namazdır. Ef'al alemi ile sıfat alemi arasında Esma aleminde kılınan namazdır, insanı Ef'al aleminden alır, sıfat alemine intikal ettirir. Yani Cenab-ı hakk eğer bütün ümmete Ümmet-i Muhammed'e beş vakit namazı farz edip yeterli görseydi, 50 vakit kelamını ortaya çıkarmazdı. 50 vakti amir olsaydı, yapamayacak olanlara çok büyük bir yük gelirdi. Eğer beş vakti sadece amir olsaydı 50 vakti söylenmeseydi, ilerleme imkanı olanlara haksızlık edilecekti. Herkes aynı seviyede olacaktı. İşte onun için beş vakit namaz tabandır, yani her insanın yapabileceği anlayabileceği en basit akıl yapısına sahip olanların dahi bu işi yapabileceği güçsüzlerin dahi yapabileceği bir rakkama indirildi. Ama aslı 50 vakittir.

Onu da kapatmak için yani mahrum etmemek için bire on veririm diyor, beş vakit kılan da 50 vakit o zaman 50 vakit kılan 500 vakit namaza yükselmiş oluyor. Yani Cenab-ı hakk'ın rahmetidir 50 vakit namaz da vaz etmesi. Neden sünnet kılıyoruz? Allah'ın emri değildir, farz değildir, sünnettir, ama sünnet de farz hükmündedir bir bakıma çünkü Hz Peygamber vahy ile konuştuğundan kendinden söylemediğinden onları dolaylı olarak onlar da Hakk'ın emri sayılır. Ama Hz

peygambere bağlandığı için bazıları bazen terk edilir, bazıları terk edilmez.

Yani müekked, tekidli, kuvvetli sünnetler vardır, gayrı müekkede kuvvetli olmayan sünnetler vardır, gereği yerine göre terk edilebilir o da Rahmettir. sünnetlere tabi olmak ve onları tatbik etmek bizim neden lehimizedir, tabi ki lehimize hem de bir çok yönden ama en büyük lehimize olan tarafı eğer farz namazlarımızda eksiklikler varsa sünnetlerle onlar tamamlanacak sünnetler yedekte duruyor, nasıl stepne lastiği olmazsa insan yolda kaldığı zaman eski bir lastik bile olsa gideceği kadar 10-20 Km insanı kurtarıyor, işte sünnet namazları da farzların eksik olduğu yerde onu tamamlayacak.

Tabi değişik değişik düşünceler ortaya atılıyor, insan aklı bazı düşünceleri üretir, sünnetse sünnettir, farz ise farzdır, evvela öğlen namazının sünnetini ele alalım, öğle namazının ilk sünnetine nasıl niyetleniriz, işte varsa farz yoksa sünnet gibi niyet etmek mümkün değildir. çünkü farz hükmünde tekitli sünnet sünnet-i müekkede yani mutlak kılınması lazım gelen bir sünnettir. Yani kendisi farz gibidir zaten. Farz niyetiyle nasıl niyetleniriz. İkindi namazın sünnetine gelelim, bazen terk edilir bazen terk edilmez, işin durumuna göre bu zaten ikindi namazın yerine kaim olmaz, ama Cenab-ı Hakk kendi rahmetinden bakın orada hukuk değişiyor, kendi rahmetinden onları farz yerine koyarsa o zaman asli farz olur.

Bizim niyetimize gerek yoktur zaten Cenab-ı Hakk onu öyle murad ettikten sonra bizim niyetimize gerek yok onun niyeti mühimdir. Yahut O'nun hükmü mühimdir. Sabah namazının sünnetini kılıyoruz, nediye farza niyet edelim, madem kılacak iki rekat daha fazladan kılar daha evvelden farzdan sonra kılınmaz, başka namaz yoktur, sabah namazının farzından sonra güneş iki mızrak boyu çıkıncaya kadar başka namaz kılınmıyor o sürede nafile de farz da kılınmıyor, daha evvel yahut daha sonra kılması lazımdır. Kafanızı fazla yormayın şimdiye kadar nasıl gelmişse alimlerimiz tarafından büyüklerimiz tarafından nasıl tatbik edilmişse öyle devam edin.

Şimdi farzların bir başka türlü şekilde kazası var, ama sünnetlerin kazası yoktur.

Şeriat mertebesinde imamlar görevli, tarikat mertebesinde şeyh efendiler görevli, işte biz bu mertebede gidip geliyoruz. Şeriatın görevi yani zahiri şeriatın görevi ilkokul gibi ortaokula eleman hazırlamaktır. Talebeyi hazırlamaktır. Şeriatın görevi tarikata elaman hazırlamaktır. Tarikatın görevi de hakikata eleman hazırlamaktır, tarikatın görevi kişileri tarikatta bırakmak saklamak değildir. işte bu gün şeriat mertebesi de tarikat mertebesi de kendi bünyesinde insanları alıp orada bırakıyorlar aşama yaptırma ihtimalleri kalmamış artık. Nasıl diyorlar bir şeriat ki tarikatı yoksa atıldır, ama bir tarikat şeriatı yoksa o da batıldır.

Biz de diyoruz ki bir tarikat ki hakikati yoksa yani hakikate ulaştıramıyorsa o da atıldır, bakın batıl değil, atıldır, yani görevini yerine getiremiyor demektir. İşte bu gün tarikatlarda yaşanan hadise budur, kapatılmalarının sebebi de budur. Tabi siyasi sebebler var zahirde görünen o başka meseledir, ama onları da harekete geçiren bir başka güç vardır. Durup dururken onlar da harekete geçmiyorlar. İşte tarikat ve şeriat mertebesi asli unsuriyetini artık yürütemez haldelerdr. Aleyhlerinde konuşuyor değil bizim yaramız bunlar çünkü ne yaptığımızı bilmemiz lazımdır.

Yani kendimizi eleştirip bize bizden fazla zarar veren kimse yoktur, hani ne demişler *“Kendi kendine ettiğin Âdem bir araya gelse edemez alem”* dışarıdakiler Avrupalılar şunu yapıyor, bu nu yapıyor bize hiç vız gelir biz kendi asaletimizi muhafaza etsek veya edersek işte tarikat ile şeriat arasındaki farka gelince şeriatta biliyorsunuz kuruluk vardır, donukluk vardır, biraz sevgi vardır, allah sevgisi ama altında menfaat yatar nefs menfaati yatar yani gizli farkında olmadan insan, ya rabbi bana cennetini ver cehenneminden azad eyle işte şunu ver bunu ver diye hep bir şeylerin, talebi vardır.

Tarikat mertebesinin gerçeği bunun farkı tarikat mertebesinde biraz muhabbetin oluşmasıdır, o zikirlerle tesbihlerle sohbetlerle muhabbetin oluşması ama buradaki

tehlike muhabbet sınırları içerisinde kişinin kalmasıdır. Bakın burayı aşmamız lazımdır. Muhabbet çok güzel bir haldir, muhabbetsiz zaten olmaz tarikatın görevi muhabbet oluşturmaktır işte Allah muhabbeti, Peygamber muhabbeti, ehlullah muhabbeti, şeyh muhabbeti, ihvan kardeş muhabbeti, burası bunları oluşturmaktır, yalnız bu muhabbeti biz enerji olarak kullanıp bu muhabbetin verdiği akım ile enerji ile üste geçmemiz gerekmektedir.

Biz enerjiyi aldığımız yerden tüketiyoruz, bu neye benziyor depoyu doldurduk döndük döndük konak meydanında döndük halbuki on defa döneceğine o yaktığın enerjiyi 10 Km yol gideceğin enerjiyi hiç Km yapmadan yok etmiş harcamış oluyorsun. Bu tarikatların asli görevlerini yerine getirememelerinden olmaktadır. Tesbih çekmek yeterli değildir, o tesbih çekmek tarikatın suri hallerinden bir tanesidir. Şeriatın nasıl suret olarak hareketler yapılması şeriat şeriat hukuku ne diyoruz namaz kılacaksın hacca gideceksin, zekat vereceksin, oruç tutacaksın, bunlar hep suri yapılan işlerdir.

Tarikatın da kendine göre suri görevleri ve batıni görevleri vardır. Tarikat batıni görevlerini yerine getiremiyor. O da Ariflik ile oluyor, irfaniyet ile oluyor ancak. O gurupta şeyh efendi diyecek ki arkadaşlar ben sizi buraya kadar getirdim bundan sonra benim işim bitti bu mertliği göstermesi lazımdır. Ama evvela o kendini tartması tesbit etmesi lazımdır. Ama ne yazık ki bu gün o görevde olan kimseler kendilerini gavs zannediyorlar işte gavs-ul azam zannediyorlar, her hangi dervişe baksanız benim efendim pir benim efendim gavs-ul a'zam zamanın gavsı, benim efendim kutup benim efendim kutbul aktab, hangi dervişe baksanız her tarikatın başındaki kimse bu şekilde vasıflandırılıyor.

GAVS DEDİĞİN BİR TANE VARDIR,

bizler maşallah çok gavslar üretmişiz, bunlar muhabbetten iyi niyetten ileri geliyor ama gerçekçi değildir. iyi niyet gerçek ile

birlikte bağdaşırsa iyi niyet oluyor. İşte o kimselere de böyle dendikçe hakikaten kendileri, o mertebenin insanı zannediyorlar ve de orada kalınıyor. İşte bu hadise miraca mani oluyor. Burada artık irfaniyet söz konusudur, yani Ariflik söz konusudur, yani ilim söz konusudur, vahdet ilmi söz konusudur, birlik ilmi teklik ilmi marifetullah ilmi gerekiyor, ki orada o tutsun yukarıya doğru zıplatsın. Mutlaka bir mürşide gerek vardır, mürşit olmadan bir üst akıl olmadan bunun olması mümkün değildir. eğer olsaydı Cebrail (as) gelip Hz peygambere kitabı getirmezdi sonra da Hz peygambere talebe olmazdı. Cebrail (as) sonra Hz peygambere talebe oldu. Ama evvela Cebrail (as) getirdi Hz Rasulullah'ın zahirine hoca oldu, evvela O Ona "Oku" dedi, getirdi, getirdi, şöyle yap böyle yap diye tavsiyelerde bulundu ama sonra (sav) efendimizin genişliği akli kemalatı neticesinde Miraç gecesi Cebrail (as) ne dedi, ben buradan öteye gidemem gidersem yanarım dedi.

Hz Peygambere akıl getiren kitap getiren kimse Hz peygamber yanarsam ben yanarım diye yukarıya doğru çıktı çünkü Akl-ı Kül'den kaynağı vardı, Zat mertebesinden kaynağı var, Cebrail (as) ın kaynağı sıfat mertebesi olduğundan daha yukarıya çıkamaz, hakikaten çıkarsa yanar, çünkü kimliğini kayıp eder. Cebraillik ortada kalmaz, işte yanarım dediği budur. Kayıp olurum biterim demek istedi. Ama Hz Peygamberin üstünlüğü ondan yanarsam ben yanarım dedi fizik olarak yansa da mana olarak Zat mertebesinde Hz Rasulullah'ın mertebesi olduğundan yanması yok olması mümkün değildir.

Ama Cebrail (as) ın Zat mertebesinde mertebesi olmadığından yani doğuş yeri kaynağı orada olmadığından sıfat mertebesinde Ruh-ul Kuds mertebesinde kalmak zorundaydı zaten, yukarıya çıkamaz. Eğer çıksaydı Zat mertebesinde yok olurdu hiç olurdu, Cebrail diye bir varlık kalmazdı ebedi olarak alemde. Cebrail (as) bunu göze alamadı yanarım dedi bakın, orada bir çekingenlik vardır. Bu ince bir hadisedir. İşte bir saliki efal mertebesinden alıp esma mertebesine yani tarikat mertebesine, esma mertebesinden alıp sıfat mertebesine yani Hakikat mertebesine Hakikat

mertebesinden alıp zat mertebesine yani marifetullah mertebesine ulaştırmak lazım ki vuslat mümkün olsun yani Hakk'a ulaşma mümkün olsun.

Bizler genel olarak her birerlerimiz hayali varlığımızda var ettiğimiz rabbımıza yönelmekteyiz. Bakın buna dikkat edelim, eğer her birerlerimiz zamanımız olsa da ayrı ayrı sorma imkanımız olsa rabbını tarif et rabbın nedir tarif et diye her birerlerimizden değişik ifadeler çıkacaktır. Çünkü her birerlerimiz kendi anlayışına göre bir rab unsuru ortaya getirmiştir. Ama bize rabb-ul erbab lazımdır. Rabb-ul has lazım değildir. Yusuf (as) zindandan çıkarken zindan arkadaşlarına bir hatıra olsun ilmi bir hatıra olsun diye bir tavsiyede bulunuyor, يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ 12/39 "ey zindan arkadaşlarım, ayrı ayrı zannettikleriniz rablar mı daha hayırlı tek olan ve Kahhar olan Allah mı daha hayırlı " buna dikkat edin diye söylüyor. سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨١﴾ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨٢﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ 37/180-181-182 diye biten o ayetlerde "Sizin vasıflandırdığınız Rabların üstünde olan gerçek rabba yönelelim" diye orada bir tavsiye vardır. Onu tenzih ederiz yani sizin vasıflandırdığınız rabbınızdan O'nu tenzih ederiz, O öyle bir rabdır ki kendi hali üzeredir, kulların var ettiği hal üzere değildir.

Lüb-ül Lüb kitabında Muhiddin-i Arabi Hz leri bir hadis-i şeriften bahsediyor, diyor ki Cennet ehli cennete gittikleri zaman Rabları onlara ben sizin rabbınız değil miyim diye soracak, tecelli edecek ama nasıl tecelli edecek, Cemal ve Kemalinden azamet ve Kibriya perdesini kaldırarak perdesiz olarak tecelli edecek, cennet ehline, ben sizin rabbınızım yahut değil miyim diye soracak onlara, içlerinden çok az kimse "Beli"

evet sen bizim rabbımızsın diye secde edecek büyük bir çoğunluğu “La” hayır sen bizim rabbımız değilsin diyeceklerdir. İkinci tecelli tekrar bensizin rabbınızım veya değilmiyim diye bir başka suret şekille tecelli edecek gene çok az bir kimse secdeye varacak diğerleri hayır sen bizim rabbımız değilsin diyeceklerdir. Üçüncü defa bu tekrar edecek gene hayır sen bizim rabbımız değilsin diyecekler, çok az bir zümre o zaman soracak Cenab-ı Hakk “ey cennet ehli rabbınızla sizin aranızda bir benzeşmeniz varmıdır, bir ispatınız varmı, yani nasıl olduğuna dair bir silüyetiniz var mı, düşünceniz var mı, bilginiz var mı gibilerden Cennet ehli de evet diyecekler bunun üzerine Cenab-ı hakk cennet ehlinin hayalinde kurdukları rab şekli suretleri nasılsa her birerlerine öyle ayrı ayrı şekilde tecelli ettiğinde bütün cennet ehli orada secde edecek, sen bizim rabbımızsın şimdi tamam diyecekler.

Her kim ne şekilde tasavvur etti ise Cenab-ı hakk o tasavvurları üzere onlara tecelli ettiğinde o zaman secde edecekler. İşte kim ki, burada gerçek rabbını idrak etti, öyle cennete gitti işte o az secde edenler onlardır. Her türlü tecelli karşısında bu tecellilerin tamamının rabbın tecellileri olduğunu idrak ederek hepsi secde-i Rahmana varacaklar. İşte bunlar Arif, İrfan ehli olan kimselerdir. Şeriat ve tarikat ehli itibariyle olanlar değildir. “*Nefsini bilen rabbını bilir*” kelamını ne kadar çok kullanırız değil mi, tarikatların ana malzemelerindendir, yani sohbet malzemelerindendir.

Ef’al mertebesinde kişi nefsini ve rabbını nasıl bilecek, bunu bir türlü bilmek yeterli değildir. Esma mertebesinde kendini ve rabbını nasıl bilecek? Sıfat mertebesinde kendini ve rabbını nasıl bilecek? Zat mertebesinde kendini ve rabbını nasıl bilecek? Nefsini bilmek demek “*men arefe nefsehu fakat arefe rabbehu*” kim ki nefsini bilirse rabbına arif olur. bakın orada “arif” diyor, “men arefe…” diyor, “men alime…” demiyor. Bakın alimler bilir demiyor, arifler bilir diyor. Alim ile Arif arasında ne fark vardır, alimler bir şeyi eğiterek zahir bilgi olarak alırlar, ve naklederler. Bakın kaset de bu bilgileri alıyor, tekrar okuttuğunuz zaman bunu naklediyor.

Yani kendine mal etmiyor, falan şöyle dedi filan böyle dedi, falan kimse şu zaman da şöyle yaptı böyle yaptı, gibi anlatımlarla hep kendinin dışındakinden bahseder. Nakil yapar çünkü daha kendine ulaşamamıştır, ama Arif, Arif-i Billah kendine ulaşmıştır, kendini bilen kendinde yaşayan rabbını bilen müşahede edendir. O da bilendir ama yaşayarak bilendir. Yani biri bilgiyi nakleder, biri hayatı nakleder, yaşamı nakleder. Onun için arif diyor, "men arefe.." diyor, hani bayramdan bir evvelki güne "arefe" deniyor, bayramın ertesi gün bilindiği demektir. Ertesi günün bayram olduğu o günden bilindiği için Ariflik günüdür. İşte arif olan ertesi gün bayram yapar.

Ancak şunu da orada gözden kaçırmamak lazımdır, *"Men arefe nefsehu fakat arefe rabbehu*" bakın hakkahu, Allahu demiyor, Hayyahu demiyor, Rab diyor, demek ki biz Cenab-ı Hakk'ı evvela Rab mertebesinden rububiyet mertebesinden bilmemiz gerekiyor, nasıl ki Kur'an-ı Kerim'in ilk emri اقْرَاْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِى خَلَقَ 96/1 "Rabbının ismi ile oku" Rab mertebesinin eğitiminden başla diyor, işte bu da bir eğitim, eğitimimizi rabdan yapmamız gerekiyor. yani rabbımızı en güzel şekilde idrak ettikten sonra bu mertebeleri anlamak hepsini yerli yerine koymak ancak mümkün oluyor. Yoksa biz tasavvufu geçmiş büyüklerimizin hayat hikayeleri olarak güzel yaşanmış hadiseler olarak belirli bazı zikirler virdler yaparak yaşadığımızı zannediyoruz. Bu tarikatın duygusal yönüdür. Tarikatın bir de ilmi yönü vardır. Onu bariz olarak ortaya çıkarıp ilimden yararlanıp yola çıkmak gerekiyor.

Tarikat yol demektir, ismi üstünde hem de emin gidilen yoldur, kısa yol demektir, bu yolun en sür'atlisi ve en genişi en uzak mesafeye götüreni irfaniyettir, Arifliktir, alimlik değildir. bakın hafızlara hamele-i Kur'an diyorlar, hamele, hammal taşıyan demektir, hafızların bir lakabı da Kur'an'ı taşıyan demektir. Gerçekten acaba taşıyorlar mı, neyini taşıyorlar, lâfzını taşıyorlar, Kur'an'ın sesini kelamını taşıyorlar, yani

zahirini taşıyorlar zahirinin hammallarıdır, yüklenicileridir, bu büyük bir şereftir zahir de olsa o ayrıdır.

Kur'an öyle muhteşem bir değer ki, ne yazık ki bir kucak malzeme toplamışız ki yerlerine koyamıyoruz, taşıyoruz onların hammalı oluyoruz, ama kullanamıyoruz yani yiyip içemiyoruz.

Kur'an Zat'tır, hani daha evvelce de söyledikya Kur'an Zat'tır Arif-i Billah Zat'ın yüklenicisidir, Zat'ı taşıyanlardır. Esas hamele-i Kur'an onlardır işte, yani ikiz kardeştir dediği var ya, İnsan işte o insan Kur'an'ın taşıyıcısıdır. O'na ayrıca ne diyorlar "Kur'an-ı Natık" Konuşan Kur'an diyorlar. "Kur'an-ı Samit" elimizdeki Mushaf yazılı olan Kur'an. Susan kur'an'dır. Kur'an-ı Natık da onun kardeşi Konuşan insandır. İkisi ile birbiri ile birleşiyor ancak. Biribirlerinden ayrı olduğu zaman yalnız kalıyorlar, izahları olmuyor. Ancak Kur'an-ı Natık olacak ki Kur'an-ı Samiti konuştursun ortaya çıkarsın.

Onun için şöyle bir düzenleme yapmışlar *"Sen ona korkma de Kur'an-ı Natık, gönül kabesine gir ol mutabık, devre ile ol Kabe'nin etrafını devrederler bir gün Şems-i Zat'ını."* Sen orasını devrettikçe devrettikçe oradan aldığın nur ile sen de bir güneş olursun daha sonra da senin etrafını devrederler dönerler çevrelerler diyor. İşte Kur'an gibi muhteşem bir kitabımız var, Hz Rasulullah gibi deryalar deryası bir peygamberimiz var, Bütün kainatı halk etmiş bir Allah'ımız var, insan değerine ulaşmış çok muhterem ve muhteşem bir kendi varlıklarımız var, cenab-ı Hakk'ın övdüğü son derece övdüğü varlıklarımız var, ama ne yazık ki biz bu değerlerin hiç birini hakkı ile değerlendiremeden çok ucuz pahaya satıyoruz.

Kur'an-ı Kerim bunu belirtirken إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا 2/174 ne de ucuz fiata sattınız diyor **"**Onlar ki, Allah'ın Kitaptan inzâl ettiğini gizleyip, onu az bir paraya satarlar;"

Bizi biz yapan da vaktimizdir, vakti bittiği zaman insanın hiçbir değeri kalmıyor, yere yattı mı tamamdır. Bu hayat zaman süresini değerlendirmekle değer buluyor, bunu değerlendirdiğimiz sürece belirli yol katetmemiz mümkün oluyor. Bunun için de belirli bir kervanla yola çıkıp yollarda dağılmadan kurtlara kuşlara yem olmadan sahrada çölde dolaşmadan o çölleri aşmak gerekiyor. Gönül aleminde kafa yapımızda hayel vahalarından hayel sahalarından geçmemiz gerekiyor. Bunlar nasıl olacak yapanlar nasıl yapmışsa öyle olacaktır.

Hamd'ın mertebelerinde belirtildiği gibi evvela insanın Cenab-ı Hakk'a teşekkür mahiyetinde "Hamd" ediyor, teşekkür ederim diye, ef'al mertebesi itibariyle, esma mertebesi itibariyle teşekkürü bir tarafa bırakıp orada "Hamd" a başlıyor. Hamd övme demek ya, ya rabbi sen ne yücesin diye birincide verdiklerine teşekkür ederim diyor ama ikincide bu iş teşekkür ile olmuyor, al gülüm ver gülüm hükmüne giriyor, içerisine menfaat giriyor, ama ikincide "aman ya rabbi ne vermişsen vermişsin" ayrı sen ne kadar yücesin ne mübareksin ne bereketlisin diye övmeye başlıyor. Rabbını övüyor, övüyor, neticede üçüncü mertebeye geçtiği zaman bakıyor ki övgüde de aciz.

Bir şeyin en güzel şekilde övülmesi için onun en güzel şekilde bilinmesi lazımdır, rabbımızı daha henüz kendi hakikati itibariyle tanıyamıyorsak bilemiyorsak idrak edemiyorsak anlayamıyorsak övgüde de aciz kalıyoruz. Televizyonu hiç tanımayan bir kişi bunun nesini övebilir ki ne çalışmasını biliyor, ne içindeki teknik donanımını biliyor, ama bilen kişi şurada şu hassasiyeti var burada bu hassasiyeti var diye onu övüyor, güzelliklerini övüyor, ama biz Rabbımızı hakkıyla tanıyamadığımız için hakkıyla övmemiz de mümkün değildir. ama bu tabi bir hadisedir insan için. Hz Rasulullah (sav) Efendimiz bu mertebeden geçerken bize gösterdiği yol şudur, "Ey Rabbim ben seni övmekten acizim, sen kendi nefsini nasıl övüyorsan ben de seni öyle övüyorum" diyerek Rasul (asv) dahi bu mertebede acziyetini itiraf ediyor.

Tabi ki bizlere yol göstersin diye. O zaman kul hiçlik mertebesine girmiş oluyor, acziyetini anlıyor, ya rabbi ben seni övmekten acizim, o zaman hamdın Allah Teala tarafından yaplan kısmı ortaya geliyor. Kulunun hiçi olduğunu fani olduğunu kendisinde artık bir varlık kalmadığını acz içinde olduğunu anladığında “ey kulum gel bakalım şimdi sıra bende artık bundan sonra ben seni öveceğim “ diyor ve Hamd Allah’a mahsus oluyor o zaman.

Bakın اَلْحَمْدُ لِلَّهِ 1/2 “hamd Allah’a mahsustur” diyor. yani hamd Allah’a edilir diyoruz, aşağıdan bakıldığında üç mertebede böyledir, ama daha sonraki mertebede kul hamd etmekten aciz kaldığı zaman hamd Allah’a mahsus olmuş oluyor. Yani Hamd Allah’a edilir değil, Allah hamd eder, yani över, yani kulunu yüceltir, demektir. İşte Cuma günlerinde Müezzinin ve İmamın hutbede okuduğu اِنَّ اللَّهَ وَمَلَٓئِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَٓا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا 33/56 bakın Allah ve melekleri peygamber üzerine salat-ı selam getirirler hamd ederler överler O’nu diyor, هُوَ الَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلَٓئِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ 33/43 “O öyle bir Allah ki sizin üzerinize salat-ı selam getirir, sizi över melaikeler de över, sizi zulmetten karanlıklardan sizi nura çıkarmak için över” insandaki haşmete bakın Cenab-ı Hakk’ın vermiş olduğu dehşete yüceliğe bakın. İşte hamd kul tarafından acze düştüğünde cenab-ı Hakk hamd rolünü üstüne alır, o hamd etmeye başlar. Cenab-ı Hakk insanı en güzel şekilde var ettiğinden لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ

تَقْوِيمٍ 95/4 en güzel şekilde halk ettiğinden onun yapısını O’ndan daha iyi bilen olmaz. Yani insanın yapısını Hakk’tan daha iyi bilen olmaz. Dolayısı ile يَا اِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ

لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ 38/ 75 İki elimle halk ettiğime neden secde etmedin sözü içerisinde Cenab-ı hakk Âdem (as) ı iki eliyle yani kendinin iki eliyle var ettiğini yani bu şerefin ne kadar büyük şeref olduğunu anlatmak istiyor. Bizatihi kendi varlığından ortaya getirdiği Âdem’e neden secde etmedin diye sorduğu zaman işte o topraktan ben ateşten halk edildim diye Âdem’in toprağını gören iblis Azazil bu hale düştü. Eğer Âdem’in içindeki “Venefahtü” yü görmüş olsaydı, hakikati görmüş olsaydı, bu hataya düşmezdi. İşte biz de aynı şekilde Âdem’in ve Havva’nın özünde bulunan (Adem ile Havva ayrı şey değil ikisi bir) İnsan’ın özünde bulunan Hakikat-ı İlahiyeyi göremez de onun toprağını görürsek iblisten farkımız kalmaz.

Yani kendi hakikatimizi tanıyamazsak biz bize ettiğimiz kötülüğü kimseye etmemiş oluruz. Cenab-ı Hakk’ın bu kadar büyük imkanlarla bu kadar büyük nimetlerle vücuda getirdiği o muhterem mübarek binayı varlığı bütün her birerlerimizde mevcut olan bu varlığı eğer aslına ulaştıramadan bu dünyadan gidersek namazdan oruçdan, hacdan zekattan, önce sorulacak şey budur. Ahirete gidildiği zaman rabbın kim işte dinin nedir bunlar sorulacak hepsi, ama bunlardan evvel bir soru var ki o soruya cevap veren ötekileri çok kolaylıkla geçecektir.

Cenab-ı Hakk ayet-i Kerime’de وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ 57/4 “O sizinle beraberdi siz neredeydiniz” bu sözün muhatabı olarak ya rabbi seninle beraberdik bir ömür boyu birlikteydik yaşamadık mı, bu cevabı veremeyip de aman ya rabbi sen göklerde arşında değilmiydin şurada burada değilmiydin dedikmi, işimiz biraz zordur. Bize şah damarından yakın olan o varlığı bütün alemleri kaplamış olan semavat ve arzın nuru

olan 24/35 O varlığı daha hala ötelerde ararsak kendi varlığımızın dışında ararsak o kadar uzaktayız demek olur.

Cenab-ı Hakk insana beş tane vasıf vermiş, birincisi halife lakabı, ikincisi beşer, üçüncüsü insan, dördüncüsü nefs, beşincisi Âdem, beş tane ismimiz vardır Kur'an-ı Kerim'de. Neden bunları ayrı ayrı belirtmişde tek bir isimle belirtmemiş, mesela bunları saydık ne kadar hangi isimden kaç tane beş altı civarında "beşer" geçiyor, yedi sekiz civarında "Halife" gibi, otuz altı gibi yerde "İnsan" geçiyor, bir o kadar da "Ya eyyühennas" diye cemi olarak geçiyor, ama iki yüz elli kusur yerde "Nefs" olarak geçiyor. Bakın ne kadar acayip bir rakkamdır.

İşte nefsini bilen dediği hakikat buradan kaynaklanıyor. Bakın insanı bilen demiyor, beşeri bilen demiyor, nefs o şeyin hakikatidir. Yani nefs bir varlığın hakikatidir. Nefs dendiği zaman bu kelimeyi de yanlış anlıyoruz tarikat düzeyi itibariyle nefs-i emmare olarak biliyoruz. Halbuki nefsin yedi mertebesi olduğu bütün tarikatlar tarafından biliniyor, belirtiliyor ama ne yazzık ki eğitimi yapılamıyor, bilgisi de tam verilemiyor, lafzi bilgisi ancak söyleniyor, işte bakın tarikat bunları söyler hakikat ise yaşatır, onun ilmini verir, bilgisini verir, yerini düzeyini söyler, o kişide kendini oraya koyar yerini bulur.

Kelime olarak biliniyor ama ilim irfan olarak bilinmiyor. Onun için tahakkuk gerekiyor, yani yaşanması gerekiyor, o sahaya girmek gerekiyor bilinmesi için.

Nefsin bilindiği gibi yedi mertebesi vardır, kısaca onlara bakalım, kişinin evvela nefs-i emmareyi bilmesi lazımdır, gerçi her birerlerimiz inşeallah oralarını aşmışızdır ama genel bir bilgi olarak nedir, nefs-i emmare, Nefs-i Emmare; amir olan emredici nefistir, eğer nefs-i emmare bir kişide bir şeyi yaptırmak isterse o bedeni alır kullanır, götürür getirir, hizmetine amade eder istediğini yaptırır ona. Yemek se alır götürür gezdirir, istediği şeyi istediği yerden aldırır, güzelce yedirir. Öylece kendini besler. İşte bu beden nefs-i emarenin emrinde olduğu sürece bizim rabbımızı bulmamız ihtimali ve imkanı yoktur.

İbadet ehli dahi olsak ibadet nefsimiz için olur. cennet için cennette nefsimize pay çıkarmak için olur. Allah rızası için değildir. Ağzımız Allah rızası için der ama nefsimiz benim rızam için der. Cehennemden kaçar neden, nefsi yanmasın diye, dünyada yaşayamadıklarını cennette yaşamak için hep cennet arzusundadır. İşte bu birinci mertebedeki hamdın karşılığı olan şükür mertebesinde al gülüm ver gülüm gibidir. Nefs-i Emmarede yaşayan kişi hep kendini haklı görür, oh ne iyi yaptım sen buna layıktın zaten işte şöyle şöyle yaptım da ağzının payını veriverdim sen de gördün ya.

Bunlar hep nefs-i Emmarenin işleridir. Burada eğitim almaya başlayan kimse, nefs-i emmarede eğitim almaya başlayan kimse yavaş yavaş yapmış olduğu ibadetlerle kendindeki bu aşırı halleri sivrilikleri törpülemeye başlar, nefs-i emarenin dizginlerini çekmeye başlar yavaş yavaş, bazı şiddetli arzularına da karşı gelir, onları keser, onları yapmamaya başlar, işte bu hal kendisinde zuhura geldikçe manasında da bu halleri misallerle yaşamaya başlar. Yani bu yaşantı hem mana aleminde hem de zahir alemindeki yaşamında tahakkuka başlar.

Ondan sonra artık hoş görmeye başlar, daha yumuşak davranmaya başlar, karşısındakine de biraz haklılık payı verir, yapsa da “ben yanlış yaptım keşke yapmasaydım diye levm etmeye başlar kendini yani kendini suçlamaya başlar, neden yaptım neden ettim diye. İşte emmare ile levvame arasındaki fark budur, birisinde kati olarak kendisinin haklı olduğunu savunması ama ikincide bu işi yanlış yaptım bir daha yapmayayım diye düşünür, yapar ama yaptığına pişman olur, levvamenin hali budur, orada görülecek olan zuhuratlar vardır o zuhuratlar görüldükten sonra o kişinin yolu açılır hadi bakalım bundan sonra senin hedefin mülhimedir der. Peki mülhimeye geldiği zaman o kişideki halet-i ruhiye nasıl olması lazımdır, bunlar hep bir yoldur, yağmurlu havada giderken kişi üstüne yağmurluk alır, güneş aştığı zaman ya şemsiye alır yahut yağmurluğu çıkarır, korunmak ister yani her hava şartlarında tedbirini alır. Çünkü değişiklik vardır, işte her nefis mertebesinde geçtiğinden değişik idrake sahip olduğundan

değişik yaşantıları yaşaması gerekiyor. Güneş açınca nasıl başka yaşantı yağmur yağınca sis olunca başka yaşantı, başka yaşantılar olmasa bu mertebeler zaten olmaz şeriat mertebesi herkes namazını kılar kalkar, işimiz biter.

Ama büyüklerimiz bu sistemleri oluşturmuşlar, bunların bir sistemi var, sistemin de bir yaşantısı var demektir. İşte emmaredeki yaşantı kendini mutlak olarak haklı görmektir. Burası insanlık mertebesine daha ayak atma mertebesi değildir, yani burada emare de yaşayan insan suret olarak insan olmakla birlikte insan vasfına daha ulaşmamış namzettir. يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا 78/40 onların altında bir vaziyettedir. أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ 7/179 hükmünde olan nefs-i emmare sahipleridirler Allah etmesin. Yalnız bu ayet orada ısrar edenleredir, ama onlara yol açıktır, mutlaka orada kalacak demek değildir, eğer eğitimini sürdürür çalışmalarını devam ederse o halden kurtulur insanlık mertebesine adım atar bu işler mülhime de başlar. Çünkü emmare levvame de hep mücadele vardır, hayvanlık mertebesinde hep boğuşma vardır oralarda, mülhime mertebesinin yarısı eksi yarısı da artıdır. Çünkü orada ilham ile evham birlikte gelir. İşte en çok ayağın kaydığı yerlerin başlangıcı burasıdır, mülhime mertebesidir.

Neden; evham ile ilham karışık gelir, ama diğer mertebelere göre batıni alemde faaliyet başladığından dış alem ile temas kurmaya başladığından yani kendi dışında bir şeyler artık olmaya başladığında yani antenleri faaliyete geçtiğinden radarları küçük çapta da olsa alıcıları faaliyete geçtiğinden alış başlar, bunların bir kısmı ilham, bir kısmı da evham olur. yani kendi hayalinden nefsinden kaynaklanan değişik oluşumlar meydana gelir, veya dış tesirlerden ismini söylemiyelim o dış tesirlerden veriler almaya başlar. İşte burası çok sakıncalıdır, yalnız buradan çıkılması mümkün değildir.

İşte gerçek tarikat ehli insana bu hayatları yaşatır. Oralardan geçirir, tutar elinden gel bakalım ne geldi sana tabi o kişi varidatlarını anlatacaktır, şunu gördüm şunu gördüm şöyle hal geldi şöyle düşünce geldi, o zaman diyecektir ki bu düşünceyi at, bu evhamdır, bu düşünceyi tatbik et, bu ilhamdır, diye evham hangisi ilham hangisi ayıracak olan kişi onu ayırtır, oradan salimen geçirtir, eğer öyle bir ölçüsü elinde yoksa yani değerlendiricisi yoksa elinde ilhamları evham, evhamları da ilham hükmü içerisine girer. Bir daha da onun içinden çıkması da çok zordur.

Orayı da belirli çalışma ve yaşantıdan sonra geçince, bu sefer mutmaine mertebesine ulaşır kişi ki burada rahatlama olur artık o başlardaki emmarenin mücadelesi levvamenin mücadelesi sulha dönüşür, o zaman teslimiyete dönüşür, nefs-i emmare dediğimiz o güç kendisini tanımış olur, sen kendini tanırsan ben kendimi tanırsam emmareyi de tanıyacağım, levvameyi de tanıyacağım, yani kendimi tanıyacağım, o benim hep mertebelerim, hepimizin mertebeleridir onlar, bizlerden ayrı şeyler değildir, hepimizde mevcut ama gizlide kalmış, varlığımızın parçalarıdır.

Şimdi nefs-i emmareyi böyle eğittikten sonra yapılan işlerin de nefs-i emarenin lehine olduğunu nefs-i emmare de anladıktan sonra senin en büyük yardımcın nefs-i emmare olur. bakın burada sistem ne kadar değişti, işte gerçek irfaniyet yolu bunda eksi güçleri faaliyete geçirmek artı güçler olarak kullanmaktır. Şimdi ne oluyor emmare levvame mülhime mertebelerinde nefs-i emmare o vücut arabasını tarikat yolunda geriye doğru çekerken kendi istediği istikamette bu bedeni kullanmayı zorlarken sonra yapılan işlerin gerçek ve iyi niyetle gelecekte ve halde kendi menfaatine ait olduğunu ona anlattığımız zaman o zaman emmarelikten soyunup sana yardımcı olacaktır.

Arabayı geriye çekmeyi bir tarafa, ileri doğru ittirecektir, ondan sonra dervişin sürati artar. Yani artması lazımdır. Şimdi bir araba düşünün yüz Km hız ile gidiyor, o kadar gücü var, ama bir başka çekici onu elli Km hız ile çekiyorsa ne oluyor

gittiği yöndeki hızı elli Km hıza düşüyor. Aynı enerjiyi kullanıyor ama ters yönde çeken olduğundan hızı elli Km ye düşüyor.

Ters yönde çekeni bıraktığını düşünün normal tabi hızına ulaşıyor. Yüz Km hızına ulaşıyor. Bir de geriye elli Km ile çeken çekiciyi aynı yönde itirdiğini düşünün o zaman hızı yüz elli Km ye çıkıyor. İşte bu yaşam sanatıdır, yani kişinin kendini kullanma sanatıdır, Ariflik irfaniyet dervişlik sanatıdır. İşte tarikatlarımızda ne yazık ki bu tür açılımlar kalmadığından üzülerek söylüyoruz, insanlara bu hız verdirilemiyor. Duygusallık içerisinde oh ne güzel hoşluk içerisinde dönüp duruyoruz. Vaktimiz kalırsa Bakara suresindeki dervişin vasfını anlatalım. Çünkü bütün bunlar orada mevcuttur.

Daha sonra Mutmainne mertebesinde o kadar latif o kadar güzel o kadar hoş bir hale ulaşıyor ki insan Cenab-ı Hakk mutmainne mertebesindeki kişiye özel olarak hitab ediyor, daha evvelki mertebelerde “Ya eyyühellezine amenu, ya eyyühennas” gibi umumi hitap varken bakın emin olun böyle bilin Rabbımız böyle diyor, Kur’an-ı Kerim böyle diyor, o kitaba bakarsak يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٨﴾ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٩﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٣٠﴾ وَادْخُلِي جَنَّتِي 89/28-29-30 “ey mutmainne olmuş nefs, huzur bulmuş kendini tanımış huzuru nereden buluyor, emmareyi adam etti eğitti, atmadı, levvameyi eğitti, ilham almasını öğrendi evhamı ayırdı, huzur bulmaya başladı, o gönülde huzur olmaz da ne olur, işte cennetin başlangıcı orasıdır, ondan evvelki mertebeler cehennem mertebeleridir. Nüsret babam bir şiirinde öyle derdi; Cehennem devrim geçti, artık cehennem neyimi yakacak benim diyor. ortada kalan bir şey yok ki bir şey varsa yanar.

Mutmainne nertebesinde tatmin oldu huzur buldu, neyin huzurunu buldu, ne ile tatmin oldu, ne ile evet “beli” dedi hoş hale geldi, kendini tanıdı, nefsini tanıdı, Arifliğin yolu açıldı,

tamamını değil de Arifliğin yolu açıldı, kendi varlığında Hakk'ın varlığından başka bir şey olmadığını ilmi olarak anladı. Ayni olarak Hakki olarak değil ilim olarak varlığındaki özün hakikatin ne olduğunu idrak etti. Onun için mutmain oldu, huzur buldu, geleceğe ümit var olarak baktı, ümitsizlikten kurtuldu, bundan daha güzel bir şey olur mu insan için geleceğine ümit ile bakması muhabbet ile bakması.

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٨﴾ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً Şu hitaba şu güzelliğe bakın Rabbına dön şimdi karşımıza başka bir şey çıktı, ben bu güne kadar nereye dönmüşüm ki bana "rabbına dön" şamarı geliyor, hani beş vakit secde namaz hep rabbımıza dönmedik mi, Kabe'ye dönmedik mi,? demek ki dönmemişiz, dönseydik dön hitabı gelmezdi. Hep zannımızdaki rabba yönelmişiz, فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ 2/144 ayetinin sırrı budur. "yüzünü mescid-il Haram'a döndür" peki Müslümanlar daha evvel nereye dönüyorlardı, Kudüs-ü şerif'e dönüyorlardı, bir zamanlar namazlarını öyle kılıyorlardı. Demek ki belirli bir süre daha yukarılarda Musevi olmamız gerekiyor, İsevi olmamız gerekiyor, ama bugünkü İseviyet, Museviyet haliyle değildir. gerçek Museviyet gerçek İseviyet o mertebeden geçmedikçe Muhammedi olmamız mümkün değildir. çünkü yolda onlar da vardır.

Mutmainne mertebesinde ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ bu hitabı aldığımız zaman artık kişinin hayali rabba yönelmesi diye bir şey söz konusu değildir. çünkü emir geliyor, o kişi de o hakikati idrak ettiğinden zaten onun da başka rabba ibadet etmesi mümkün olmaz. Peki o zaman kul soruyor, ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ

"rabbına dön" kul soruyor, "nasıl döneyim," o zaman رَاضِيَةً razı olarak rabbına dön, yani rabbın sana o kadar büyük lütuflarda bulundu ki bu lütuflarından razı ol, veya vermiş olduğu bazı üzerinde eğitim amaçlı sıkıntıların varsa zorlukların varsa bu zorluklara da katlan her şey ile birlikte rıza göster ve öyle dön. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ 2/153 Allah sabredenlerle beraberdir. O halde başımıza gelen hadiseler yüzünden allah rabbımız bizim ile birlikte oluyorsa onlara üzüntü de, demiyelim lütuf diyelim. Yalnız Allah da, bir dayanma gücünü versin. Fatma validemiz o kadar çok yorulurmuş ki dua edermiş ya rabbi ya bana çekebileceğim kadar yük ver, veya verdiğin yük kadar onu çekecek güç ver, diye dua edermiş. Ama Cenab-ı hakk haksızlık yapmaz, لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا 2/286 ayetinde hiç kimseye çekeceği yükten fazlası yüklenmez, diyor.

İşte mutmainne mertebesinden sonra Radiye mertebesinide kul her şeyden razı olduktan sonra رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً bu sefer o kulun oraya kadar gelmiş olduğu güzel ahlakının neticesinde kendisinin ondan rızalığını göstermek için Merdiyye mertebesi. Biz Hakk'tan razı olduk ama Hak bizden razımıdır bakalım, bir şey tek taraflı olmuyor, çocuk babasından annesinden razı ama ailesi bakalım çocuğundan razı mı, daha henüz istediği kıvama ulaştı mı, işte ey kulum razı olarak rabbına dön, eğer bu şekilde rabbına dönersen ben de senden razıyım demek oluyor onun altındaki mana.

Hz Ömer bu hadiseyi idrak ettiği zaman kalkmış ortaya sema etmiş, "*ene razı, ente razı*" sen razı ben razı diye sema etmeye başlamış,

Ve bunun neticesinde ne oluyor, يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٨﴾ ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٩﴾ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي böyle kıvama ermiş olan kimse bu netice bitmiş değil, kemale tamamen ulaşmış değildir, o mertebenin kemaline ulaşmış olan kulum فَادْخُلِي فِي عِبَادِي benim öz hakiki kullarımın arasına gir, bakın burada ya eyyühennas demiyor.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

İSLAM İMAN İHSAN İKAN

Sadakallahül azim. Elhamdülillahi rabbil alemin vessalatü vesselamu ala rasuline muhammedin ve ala ashabı ecmain.

Bu gün 18/2/2000 Cuma günü İzmir'deyiz, eski devam ettiğimiz sohbetlerin devamını okumaya çalışalım, Allah cümlemize akıl fikir, zeka gönül genişliği nasip etsin, mevzuları kendi akl-ı cüzümüzün anlayışı ile değil de Cenab-ı Hakk'ın murad-ı İlahisi ne ise biz onları anlamaya çalışalım rabbımız o yolu açsın inşeallah. Yani beşeriyet düzeyi mertebesi itibariyle değil de Uluhiyet düzeyi itibariyle, yani Kur'an'da Zat mertebesinden Cenab-ı Hakk neyi bize vermek istiyorsa onu anlamaya onu almaya çalışalım.

Evvelki mevzularımızdan bir tanesi küçük kitabımız İslam İman İhsan İkan babında idi, onun 16. Sayfasına kadar

gelmiştik o kaldığımız yerden devam edelim, bu kaset 4. Kasetin devamı olacaktır. Daha evvelki sohbetlerde yaptığımız 4. Kasetin devamıdır. Burada imanın hakikatlerinden bahsediyor, Cibril hadisi vardı biliyorsunuz kısaca ona bakalım, (asv) efendimiz Sahabe-i kiram ile bir gün sohbette iken işte siyah sakallı beyaz elbiseli değişik varlıklı bir Zat geliyor, Peygamberimizin karşısına oturuyor, soruyor "Ya rasulullah; İslam nedir, iman nedir, ihsan nedir diye bu üç şeyi soruyor, bir de kıyametten soruyor, efendimiz onlara cevap veriyor.

Burada bütün bunların içerisinde bilmemiz gerekli olan en mühim hadise "İkan" bahsidir veya İkan" kelimesidir ve de onu meydana getiren "İhsan" kelimesidir. "İhsan nedir" diye sorduğunda efendimiz muhteşem bir cevap veriyor, tabi ki bütün sözleri muhteşemdir, çünkü vahy ile konuşuyor, ama o ihtişamı bizim anlamamız gerekiyor. beşeriyet yönüyle değil de hakikat yönüyle anlamamız gerekiyor. buyurduklarında "İhsan her ne kadar namaz kılıyorken sen rabbını görmüyorsan da O'nun seni gördüğünü bilerek düşünerek ibadet etmendir" diyor.

Bakın bu müşahede-i İlahiyenin kapısını açıyor bu kelime ve bu hadise. Eğer Cibril hadisindeki bu oluşum olmasaydı Cenab-ı Hakk'ı bu dünyada müşahede etme kapısı kolay kolay açılmazdı. Bu bunun girişi, başlangıcıdır. Tabi daha sonraki ayetler ile birlikte bunun açılışı devam ediyor. İslam ümmeti yani Muhammed ümmetinin dünyaya geliş gayesi Cenab-ı allah'ı bu dünyada müşahede etmek içindir. Tabi bu dünyada müşahede edildiğinde ahirettede zaten müşahede edilmiş olunacak, zaten Allah'ın gayesi kendi varlığının hakikatinin bu alemde idrak edilmesi anlaşılmasıdır yoksa sadece suri olarak ibadetler etmek değildir.

Sadece işte aç kalıp oruç tutmak değildir. sadece bedenimizi hacca götürmek değildir. bütün bunların içerisinde yapılması lazım gelen şey kendi hakikatimizi idrak edip oradan da rabbın varlığını idrak etmek müşahede etmektir. Hadis-i şeriflerde de ayrıca belirtildi, bildiğimiz gibi "*kim ki nefsine arif*

olursa rabbına arif olmuş olur” diyor efendimiz açık olarak. “Men arefe nefsehu fakat arefe rabbehu” yani evvela kendimizi tanımamız gerekiyor, ondan sonra da aynı yoldan rabbımızı tanımamız gerekiyor. işte bu hadiste şimdilik kayıdı ile her ne kadar sen rabbını göremiyorsan da ama O'nun seni gördüğünü bilerek ibadet etmendir.

Şimdi bu bize neyi açıyor, biraz ince düşündüğümüz zaman eğer bir varlık bir varlık ile karşı karşıya ise onlardan bir tanesi diğerini görüyor ise diğeri de onu görüyor olması lazımdır. Ama gözünde gözlük vardır, rahatsızlık vardır, o yüzden göremiyordur, o ayrı meseledir. Ama normalde görmesi lazımdır. Aynaya baktığın zaman aynada siz kendinizi görüyorsanız ayna da sizi görüyordur. İşte buradaki “İhsan” bu hakikati bize açıyor. Yani aklımızı gönlümüzü çalıştıralım, yahut çalıştırın diyor, benim varlığımı bu yoldan müşahede etmeye çalışın yani ben sizinle beraberim karşınızdayım, bensize aynayım aynanın yüzünü silin de beni orada görün diyor. rabbımız o kadar yakında uzaklarda değildir. tabi uzaklarda da var, teşbih mertebesi itibariyle burada değil yakında değildir. uzaklarda da var ama sadece uzaklarda değildir. bütün alemi ihata etmiş وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ 2/255 O'nun kürsisi yani varlığı semavat ve arzı ihata etmiştir içten ve dıştan o halde اَللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ 24/35 Allah semavat ve arzın nurudur ve فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ 2/115 nereye baksan O'nun veçhi oradadır, o halde ötelerde ne diye arıyoruz. Ötelerde de var tenzih mertebesi itibariyle ama teşbih mertebesi itibariyle de buralarda vardır. Buralarda olanı idrak edemezsek ötelerdekine ulaşmamız zaten mümkün değildir. yani yakındakini bilemezsek ötelerdekine nasıl ulaşacağız.

İşte bu kısa girişten sonra devam ediyoruz, demek ki bizler zahirimizle şehadet aleminin ve orada rabbımızı müşahede ediyoruz. Gaybımızla da Hakk'ın varlığını gayb aleminde idrak ediyoruz. Nasıl ki عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ 59/22 Cenab-ı Hakk'ın şehadet ve gayb alemleri vardır, biz kendi varlığımızla yani müşahedemizle şehadetimizle burası şehadet alemidir, bu varlığımızla müşahede edildiğinden bizim şehadetimiz budur. Şehadet alemimiz budur. Dışındaki de şehadet alemidir yani varlık alemi, bu varlık alemiyle dışarıdaki varlık alemini idrak ediyoruz, içimizdeki gaybımızla da dışarıdaki gaybı idrak ediyoruz. Yani "ne var alemde o var ademde" demişler ya, gaybımızla da Hakk'ın varlığını gayb aleminde idrak ediyoruz.

Neticede bunu başarabilen veya başaramayan yine insanın kendisi oluyor. Yani kendini bilen nefsini bilen rabbini de bilmiş oluyor. Efendimizin buyurdukları gibi "Men arefe nefsehu fakat arefe rabbehu" kim ki nefsine arif oldu, o ancak rabbine arif oldu. Bakın burada kim ki nefsine alim oldu dememiş, demek ki alimlik başka Ariflik başkadır. Nefsine arif olan rabbına arif oldu. Peki alim ile arif arasında ne fark vardır? Alim başka birinden aldığı bir şeyi ezberleyerek başka birine nakleden demektir. Yani o bilgileri kendinde toplayan ve nakledendir.

Bir bakıma la teşbih kasetler de o işi görüyor, kendinde muhafaza ediyor, bir başka zaman bir başka yerde düğmeye basıldığı zaman aynen nakllediyor. Bu şimdi alim mi oldu, alim olmadı ama o düzeyde iş yapıyor. Peki o zaman Arif'in özelliği nedir, arif bu ilimleri bilen idrak eden ve bünyesinde tatbik edendir. Yaşayandır onun için Arifdir. Alim akıl yönüyle bilgileri bilen Arif bunları varlığına intibak ettirerek varlığında yaşayandır. Onun için alim demiyor arif diyor. ayetin gayba iman veya gaybı ile iman diye çevrilen bölümünün kısa izahından sonra namazlarını dosdoğru kılarlar, burada şimdi "Elif Lam Mim" den bahsediyor. اَلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ 2/3 "Bil ğaybi" deki "Be" harfi çok mühim bir yer işkal ediyor, Cenab-ı Hakk dileseydi "Yu'minunelğaybi" diyebilirdi, oraya

“Be “harfini ilave etmeden. Oradaki “Be” ile manasınadır, yani insanın kendi varlığında mevcut olan gaybı ile alemdeki gaybı anlayabilir, manası vardır. Oradaki bir “Be” harfi tamamen yükseltiyor meseleyi, hassaslaştırıyor, yükseltiyor. Gayba iman eder başka gaybı ile iman eder başkadır. Ama tefsirleri açtığımız zaman gayba iman eder çıkar. Ozaman yu’minel gaybi” demesi lazım gayba iman eder karşılığı olarak, يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ deyince gaybı ile iman eder demek olur. yani kendi gaybı ile iman eder demektir. Şehadet alemini de müşahede eder, gayb alemini de kendi gaybıile idrake çalışır. Kendi gaybından yola çıkarak Allah’ın varlığını gaybdaki Allah’ın varlığını idrak eder demek istiyor. kendi gaybı var olan ama beş duyu ile müşahede edilemeyen elle tutulamayan ruhaniyetimiz manamız, bizim gaybımız odur, yani iç bünyemiz. İşte biz kendi bünyemizden yola çıkarak şimdi düşünelim bizim aklımız var mı, var elle tutabiliyor muyuz, görebiliyor muyuz, göremiyoruz, ruhumuz var mı var, hislerimiz duygularımız var mı, var elle tutulan bir tarafı var mı bunlar madde mi değil, işte bunlar bizim gaybımızdır.

Yani gözle göremediğimiz hallerimizdir. Onları hem harekete geçirmek hem onların varlığı misal ederek Allah’ın gaybi varlığını böylece gaybda olduğu halde müşahedeye dönük bir çalışma yapmak. Bakın gaybda olduğu halde müşahedeye dönük çalışma yapmak bakın. “Ona ruhumdan üfledim demesi işte o da bir gaybımızdır, ruhumuz bizim gayb tarafımızdır. Bizdeki ruhu idrak edebilirsek yani iç bünyedeki faaliyetlerimizi varlıklarımızı idrak edebilirsek bu yönden bu alemin içinde mevcut olan ilahi varlığı idrak etmemiz kolaylaşır. Nasıl dışımıza baktığımız zaman şehadetimiz var bu alemin de şehadeti var, bakın sert yumuşak neyse ele geliyor tutuluyor tahta var işte bunlar hep maddedir.

Bizim şehadet alemimiz bu yani bireylerin şehadet alemi bu varlıklarıdır, dışarıdaki şehadet alemine bu bir misal oluyor. İşte bizim gaybımız da bu alemdeki gayb alemine misal oluyor.

İşte ayetteki “Be” bunu ifade ediyor, gaybı ile iman eder, bu hassas meseledir ama insanın önünde çok büyük ufuk açar, yol açar. Gaybımız Cenab-ı Hakk’tan aldığımızdır, herkes ne kadarını alıyorsa o kadarını biliyor işte Ariflik budur, kendinde var olanı idrak etmektir, bizde Allah’ın verdiği bir gaybımız vardır, ruhumuz O’nun ruhudur, aklımız O’nun aklı, Akl-ı Külden gelmiş nefsimiz O’nun nefsi nefs-i Kül’den gelmiş, bütün varlıklarımız duygularımız sevgilerimiz veya nefretlerimiz hep bunlar bizde varlıktır.

Bunların hepsi Hakk’ın birer esması olarak bize verilmiş gaybımızda olan şeylerdir. Ama faaliyet sahasına geçtiğinde şehadete dönüşmüş oluyor. Yani müşahedeye geçmiş oluyor. İçimizde bir kızma duygusu var, kızmayı ortaya koymadığımız zaman bizde batında kalıyor, gaybda kalmış oluyor, ama bağırmaya başladığımız zaman gaybımız zahire çıkmış oluyor. Müşahede alemine dönmüş oluyor, yani bir fiil meydana gelmiş oluyor. İşte bütün bu özellikler bizde mevcut bunları kendimizde bulduğumuz zaman bütün alemin için de de bu varılığını idrak ettiğimizde anlamamız bu yoldan çok kolaylaşır ve güzelleşir yolumuz kısalır.

İşte oradaki “Be” bu kadar büyük iş görüyor, بِالْغَيْبِ “Gaybı ile” yani kişinin kendinde mevcut olan gaybı ile Allah’ın gaybını Allah’ın varlığını idrak eder diyor. Müşahede aleminde Allah’ın varlığını müşahede ediyoruz zaten, işte bunlar hep allah’ın zuhurundan başka bir şey değildir, yalnız karıştırmayalım bunlar Allah mı? O da değildir, Allah’tan gayrı mı, gayrı değil, onun için tevhid hakikati öyle hemen kolayca oluşacak bir şey değildir. belirli bir merhaleler de geçirmek lazımdır, ama islamın hakikati bu tevhid hakikatini ortaya getirmesidir. Dinimize tevhid dini denmiyor mu? Tevhid dini vahdet dini, birlik dini, işte bu zahir ile batını birleştirdiğimiz zaman tevhid yani gerçek islam ortaya gelmiş oluyor.

Yoksa islam sadece belirli fiilleri yapmaktan ibaret belirli ezberlenmiş duaları sureleri tekrarlamaktan belirli zikirleri çekmekten ibaret bir oluşum değildir. Bunlar O’nun dolaylı

çalışmalarıdır. onlarsız da olmaz, zikirsiz ibadetsiz hiç bir şey olmaz.

Bu alem hem ef'al alemi, hem esma alemi, hem sıfat alemi hem de Zat alemidir. Bu alemde hepsi mevcuttur. Eğer hepsi mevcut olmazsa zaten eksik olur. alem tamam olmaz. Yalnız kim nereden bakarsa bu alemi öyle müşahede ediyor. kendi idrakine göre o kadar değerlendiriyor. İşte biz bunu en geniş şekilde değerlendirmeye çalışıyoruz. Bize de lazım olan odur zaten, Hz Rasulullah'ın (sav) ümmetine yakışan da odur, (sav) efendimiz ahirette sizin çokluğunuzla ben iftihar edeceğim diyor. kimin çokluğu ile hangi ümmetinin çokluğu ile tevhid ehli ümmetinin çokluğu ile Zat ehli ümmetinin çokluğu ile yoksa bir sürü kafası çalışmaz, hüviyetinde Müslüman yazanlarla değil, gerçekten Hakikat-ı Muhammediyi idrak etmiş, hakikat-ı uluhiyeyi idrak etmiş kimselerin çokluğu ile iftihar edecek.

Ayetin gayba iman eder veya gaybı ile iman diye çevrilen bölümün kısa izahından sonra bu kısım anlaşıldı mı, bizlerde birer gayb var bu gaybımızla da Allah'ın gaybını yani bizim dışımızdaki gaybı idrak etmek kolaylaşıyor بِالْغَيْبِ dediği budur işte. Bunlar gaybı ile iman ederler, hayali ile iman eder değildir, bakın ortaya bir oluşum konuyor, bir varlık, bir bilinç koyuyor ortaya bir mesned koyuyor gaybı ile iman eder. O zaman bizim kendi gaybımızın şuurunda olmamız gerekiyor. Gaybımızın şuurunda olmazsak gene ezbere okumuş oluyoruz onu. Tabi onu yaşantımıza intibak ettirmiş olmamız lazımdır.

Bundan sonra namazlarını dosdoğru kılarlar ifadesini elimize aldığımızda bunun da bir zahiri bir de batını olmak üzere iki anlamı olduğunu görüyoruz. Yani "namazlarını dosdoğru kılarlar" nasıl iman bahsinde şehadet ve gayb var, bu namazın da bir zahirde oluşu var bir batında oluşu vardır. Zahiri anlamda namazın kılınışı sırasında tadil-i erkana, namazın hareketlerinin düzenli olmasına uyulması gerekliliği vurgulanmaktadır. Yani zahirdeki namazın tadil-i erkan yani rükünlerine hakkını vererek secdede kalınacak süre, ayakta

kalınacak süre tahiyyatta rükuda kalınacak süre bunların hakkını verdiğimiz zaman zahiri olarak namaz kılınmış oluyor.

Namazın şekli olarak dosdoğru bir şekilde nasıl kılınacağı çok önemli bir husus olmakla beraber batıni yönden düşüncedeki fikirdeki doğrulukta bir o kadar belki daha fazla önemlidir. Gerçekten istediğimiz kadar namazın rükünlerine tamamen uyalım elimizi ayağımızı yani dışımızı düzgün tutalım, ama ya içimiz eğri ise düşüncelerimiz başka yerlerde ise namazımızın sıhhatinden emin olabilir miyiz? Ayetin devamında “ve onlara verdiğimiz nimetlerden rızıklardan yerli yerince infak ederler” diye devam ediyor.

Bizim “Salat” adlı kitabımızda namaz nasıl kılınıyor, namazın özellikleri nedir daha geniş şekilde ifade edilmektedir. Şimdi namaz aslında üç mertebede kılınıyor, şeriat mertebesi, ef’al mertebesi olarak kılınıyor, bir esma mertebesi olarak bir sıfat mertebesi olarak bir de Zat mertebesi olarak kılınan namaz vardır. Şeriat mertebesinde olan namaz beş vakit namaz denilen namazdır. Esma mertebesindeki namaz ise حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَوةِ الْوُسْطَى Bakara Suresi 238. Ayette geçen “Salat-ı vusta” yani Allah’ın namazlarını muhafaza ediniz ve “salat-ı vusta” ya devam ediniz. Tefsirlere baktığımızda “salat-ı vusta” nın sabah namazı veya ikindi namazı diye belirtirler o yönünü belirtirler, Vusta ara namazı demektir, yani vasat ara namazı demek, gece ile gündüzün arası sabah namazı, vusta namazı, veya öğle ile akşam arası olan ikindi namazına vusta namazı diye söylüyorlar. Halbuki o öyle değildir. Zahir olarak öyle düşünülür, o ayrı başka bir düşüncedir, bakın Allah’ın namazını muhafaza ediniz diye belirtiliyor.

Ayrıca “salatel vusta” bakın değişik bir oluşum beş vaktin içinde olan bir sıralama değildir. Allah’ın namazlarını muhafaza edin ve salat-ı vustayı da muhafaza edin demektir. Onun üstündeki namazda da صَلَاتِهِمْ دَآئِمُونَ Mearic suresi 23.

Ayette buyurur. Bu daimi namaz halidir. Bir de tahiyyatta Miraç namazı var, Allah'ın huzurunda.

Şimdi "Salat" zahiri itibariyle beş vakit namaz veya diğer namazlar sünnetler, müstehaplar, diğer ara namazları duha, kuşluk namazı gibi bunlar zahiri namazlar fiili namazlardır. Fiil mertebesinde olan namazlardır. "salat-el vusta" ara mertebe namazı demektir, yani fiil mertebesi ile sıfat mertebesinin arasındaki namaz demektir. Yani esma aleminin namazıdır. Bir başka ifade ile isimler aleminin veya ruhlar aleminin namazı demektir. Eğer bu ara namazı olmazsa "salat-ı daimun" a geçmek mümkün olmuyor. "salat-ı daimun" demek devamlı namazda olmak demektir. Devamlı namaz ehli demektir. İşte miraç gecesinde 50 vakit namaz farz oldu ya işte o bu hükümdedir, sonra beşe indirdiler, biz de seviniyoruz 50 vakitten kurtulduk da beş vakite düştü diye, 50 vakit namaz üstümüzden kalkmadı, buna hiç sevinmeyelim, elli vakit kalkmadı diye sevinelim yani kaldırılmadı diye sevinelim.

Beş vakit namaz en alt düzey, elli vakit namaz da en üst düzeydir. Yani biri taban birisi de tavandır. Eğer bütün insanlara sadece beş vakit namaz farz olsaydı yükselme kabiliyeti olanlara haksızlık edilirdi. Yani gayretli olan kimselere haksızlık edilmiş olurdu. Mertebe ilerleyecek kabiliyette olan kimselerin önüne perde çekilmiş olurdu sınırlandırılmış olurdu. Eğer herkese elli vakit farz olsaydı o zaman da yapamayanlara haksızlık olurdu. Gücünün yetmediği teklif edilirdi Cenab-ı hakk da böyle bir şey yapmaz. Onun için işte bu arayı beş ve elli diye bu namazlar farzdır hepsi.

O akşam oyun mu oynadılar, haşa yani Miraç gecesi efendimize Cenab-ı Hakk elli vakit namazı farz etti mi, etti, tamam onun hükmü zaten hükümdür, dönüşte Musa (as) ile karşılaştı işte yapamazsın edemezsin bilinen hadise gitti geldi gitti geldi nihayet beş vakte indirildi. Madem beş vakte indirilecekti de Cenab-ı Hakk kulunun halini bilmiyor mu, Musa (as) mı daha iyi biliyor, yapamazlar diye döndürdü, ilk olarak beş vakit namazı farz ettim senin ümmetine der bitirirdi. Bu sahneler hiç boşuna oynanan sahneler değildir. Cenab-ı Hakk

o kadar güzel oluşumlarla bu hakikatleri bizlere belirtiyorlar ki ama biz işte elli vakit geçti de beş vakitle kaldık diye seviniyoruz.

Elli vakit farz olduğuna sevinelim ki bize oraya çıkma imkanını veriyor. O kadar büyük lütuf vardır, işte bu "salaten daimeten" hadisesi devamlı namaz elli vakit namaz hükmündedir. Ama bu fiil olarak elli vakitte duramazsınız tabi bu mümkün değildir, yaşam içinde mümkün değildir. bu beş vakit fiil olarak durulacak elli vakitte bu beş vaktin aralarındaki boşluklarda düşüncede tefekkürde yaşantıda ulaşılacak o sayıya. Eğer bir kimse gönlünde Hakk'ın varlığı varsa o zaten Hakk'ın huzurunda sayılır. Hakk'ın huzurunda olmak namaz demektir zaten, demek ki Cenab-ı Hakk bizden namazı sadece fiil mertebesinde fiiller olarak değil ama fiil olarak da asaleten beş defa huzuruna çağırıyor, her şeyi ile birlikte ama bunun dışında da el işte gönül dostta dedikleri gibi kalbin benimle birlikte olsun, o namaz hükmündedir çünkü benim huzurumdasın zaten diyor.

İşte bu aradaki namaz aralarındaki vakitleri ne kadar Hakk muhabbeti ile geçirirsek namazımızı o derece sayısını yükseltmiş oluyoruz. Yirmiye çıkarıyoruz, otuza çıkarıyoruz, azamisi ellidir. Neden 24 saatte, her yarım saatte bir namaz kılarsak 48 vakit namaz oluyor zaten yani her yarım saatte bir Hakk'ı düşünürsek bakın 48 vakte ulaşıyoruz. Bunun elli vakte ulaşması için bir kişinin kendi varlığı bir varlık da Hakk'ın varlığı işte bu iki varlık ama bir birinden ayrı olmayan iki varlık ile birlikte elli vakite ulaşmış oluyoruz. İşte burada "*Namazlarını dosdoğru kılarlar*" demek zahir olarak tadil-i erkana riayet ederler. Batın olarak iç olarak da devamlı Hakk ile bağlantı halindedirler demek dosdoğru demek budur.

Dosdoğru olması bağlantıların devamlı olmasıdır. Sabah namazını kıldık öğleye kadar aklımıza bir şey gelmedi, saat 11 de Hakk'ı düşündük bakın arada kopukluk oldu demektir, doğru, dosdoğru olmadı arada boşluk oldu, ama tabi varlık taşıyoruz, beşeriyet taşıyoruz, nefis taşıyoruz, her an da rabbımız aklımızda olacak değildir, o kadar çok da dalmamak

lazımdır, ama dünyaya da dalmamak lazımdır, ikisini birlikte hakkını vererek götürmek lazımdır.

Ondan sonra da onlara verdiğimiz nimetlerden rızıklardan yerli yerince infak ederler (Bakara Suresi 3. Ayet) diye de devam ediyor, yani gaybları ile Allah'a iman ederler, namazlarını dosdoğru kılarlar, kendilerine verilen rızıklardan da infak ederler nafaka verirler.

Demek ki nafaka verecek kadar bir varlığa sahip olan bir Müslüman bu rıskından diğer ihtiyaç sahiplerine de rızıklandıracaktır. Bu rızık maddi olabileceği gibi kendini tanıma bilgisi marifetullah bilgisi gibi manevi yönleri de olabilir. Çünkü verilen bu çeşit bilgide ruhun rızkını temin etmiş oluyor ki bu ebedi bir rızıktır. Karnı doyan bir kimsenin birkaç saat sonra acıkması mukadderdir ama marifetullah olan rızık ebedi olarak verilmiş ve kazanılmış rızıktır. Yani "infak ederler" diyor ya infak etmek az önceki mevzularda olduğu gibi bir zahirden var yani maddi yönden paradan puldan işte elbiseden şundan bundan verilmesi var, bir de manevi rızık yani batına olan rızık gayba olan rızık gaybını doyuran rızık.

Yani ruhunu doyuran bir gıda işte kimde varsa ne türlü rızık varsa ne tür bilgi varsa o bilgisini karşı tarafa aktarması onu rızıklandırması demektir. Ama bunun en güzeli tabi rızkın en güzeli marifetullah rızkıdır. Abdullah Selahattin Uşaki Hz leri öyle demiş; " yemeğin en güzeli livechullah" Allah'ın veçhi için yemektir demiştir. İşte bu irfan sohbetleri bunlara maide (sofrası) da denir, zahirde yenene zahiri maide, batında rızıklanmaya da batıni maide denir. Yani sultan sofrası denir. Maide Suresi başlı başına bu hadiseleri anlatır, İsa (as) ın sofrasını anlatır, havarilere gelen sofrayı anlatır.

İşte Allah'ın veçhini idrak etmek için yenen gıdalar en güzel gıdalardır bu alemde. Yani bu gıdalardan alınan güç ile kişinin müşahedesi açılır, müşahedesi açılması ile de rabbını müşahede eder, alemi müşahede eder, kendini müşahede eder o almış olduğu gıdalar ile.

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ 2/4 yani “onlar sana indirilen Kur’an’a senden önce indirilen kitaplara iman ederler ve ahireti şeksiz bilirler.” Buradaki “iman” kelimesinin de biraz açılmasında fayda vardır. İmanın taklidi iman, tahkiki iman ve yakin, ikan olmak üzere bir birini takip eden üç aşaması vardır. Bunlardan taklidi olan iman aileden yakın çevreden okuldan genelde daha çocuk iken işitilerek öğrenilir böylece kişide Allah’ın varlığı ve bilinci oluşmaya başlar, yaş ilerledikçe düşünce ve idrakteki gelişmeye parelel olarak çevredeki varlıklar müşahede edileye başlanır, bunların var oluşları yaşam ve gelişme tarzları bir süre sonra şekil değiştirmeleri dikkati çeker sebep sonuç ilişkileri kurulmaya başlanır, tüm bu oluşumların kaynağının bulunması Allah bilincini iyice geliştirir.

Bütün bu çalışmalar, insanın **tahkik** safhasını oluşturur. Bundan da ileri gidildiğinde **“ikan”** denilen **“yakıyn”** mertebesine ulaşılır, varlığın hakikatine vakıf olunur. Az önce anlatılanın bir değişik şekildeki yorumudur bu. Gaybe, **iman** ile yaklaşılır, müşahede de ise, **şehadet** edilir. Yani *gözle görülene* **şahitlik**, *görülmeyene* de **iman** edilir. Ama nasıl iman “bil gaybi” yani kendindeki hakikatten yola çıkarak gaybda olana da iman etmek varlığını kabul etmektir.

İmandaki 3 safhayı Kur’an-ı Keriym’le somutlaştırırsan; *birinci haldeki* yani **taklidi iman** safhasındaki kişi, **“evet bu Kur’an-ı Keriym’dir”** der ve öperek başının üzerine koyar, hürmet eder ve bir köşeye bırakır. *İkinci haldeki* yani **tahkiki** iman safhasındaki kişi Kur’an-ı Keriym’i alır, açar, okur, hükümlerini yerine getirmeye çalışır yapabildiği kadarını yapar hayli gayret sarfeder. *Üçüncü haldeki* yani **“ikan”, “yakıyn”** safhasındaki kişi imanı, imanı demeyelim de iman üstü yaşamı, hadis-i şerifte belirtilen, **“el insanü vel kur’anü tevemanü”** dedikleri hakikatin zuhura çıkmasıyla olur. Yani **“insan ve kur’an bir batında doğan ikiz kardeş gibidirler”** demiştir efendimiz.

Tabii ki buradaki **batın,** insanın zahiri için *ana rahmi*, batınî yönü ve Kur'an-ı Keriym için ise "Bismillahirrahmanirrahiym" deki *"Rahman'ın rahmi"*dir, yani **"Uluhiyetir".** Yani Kur'an ve insan Allah'ın Zat'ından meydana gelen iki oluşumdur. Hani insan beşeriyet yönüyle annenin varlığından meydana geliyor ya Kur'an'da Rahman-ı Rahimdir yani Rahmaniyet mertebesinden zuhura geliyor. Bunlar bakın ezelde iki kardeş olarak yola çıkarıldı, yani Kur'an ve İnsan yola çıkarıldı, değişik yollardan dünyaya gönderildiler, birisi zahir yönüyle birisi batın yönüyle yani birisi maddi yönüyle birisi ilim yönüyle. Âdem (as) geldi insan kemalatı faaliyete geçmeye başladı Âdem (as) ile bunun kemalatı Hz Rasulullah'ta son buldu. Yani insan kemalatı kamillik özelliği Hz Rasulullah'ta son buldu.

Yani zahir taraf Hz peygamber'de kemale erdi. Batın taraf da Âdem (as) a, İbrahim (as) a Musa, İsa (as) lara verilen kütüb-ü semaviye ile kemalini sürdürmeye başladı. Bu kitapların Kemali de Kur'an ile neticelendi. Bakın bu çok mühim bir meseledir çok iyi bilmemiz lazımdır. Yani kendimizi bilmemiz rabbımızı bilmemiz kıtabımızı ve Peygamberimizin değerini bilmemiz için bu mevzuları bilmemiz lazımdır.

Bakın Cenab-ı Hakk Zat'ından iki yolcu alemlere gönderdi, bunun bir tanesi İnsanda Hz rasulullah Hakikat-ı Muhammediye diye kemalatını buldu, en yüksek seviyesine ulaştı, o iki kardeşten diğeri de yani Kur'an azimuşan da gene Hz Rasulullahın devrinde kemalata ulaştı. Yani yeryüzüne kemaliyle ulaştı, diğer kitaplar hep onun habercisi idi. İşte kadir gecesi insanlarda o kadar mübarek bir gece ki ve bu islam ümmetinden Rasulullah'ın ümmetinden başka bir ümmetin böyle bir şerefli gecesi ve yaşantısı yoktur. Bu yaşantı bize verilmiş bir yaşantıdır. İlahi hakikatler Hakikat-ı Muhammedi'ye verilmiş, ve Hz Allah'ın Hz rasulullah'ına olan sevgisi itibariyle bu da ondan varis olarak ümmetine ulaşmış, bizlere ulaşmış.

Bakın İsa (as) dahi kadir gecesi yoktur. Musa (as) da Kadir gecesi yoktur. Onların kendi mertebelerinde Kadir Geceleri var ama bizimki gibi değildir. Musa (as) ın Kadir Gecesi Tevrat-ı

Şerif'i aldığı zaman Tur Dağında وَوٰعَدْنَا مُوسٰى ثَلٰثِينَ لَيْلَةً 7/142 diye belirtilen Tur dağındaki hadisede, İsa (as) gök yüzünde miraca çıktı daha miraçtan dönüş yapmadı, yapamadı, yahut yaptırılmadı, bakın daha henüz Kadir Gecesi yoktur, ama (sav) Efendimiz Miraca çıktı miraçtan döndü, Kadir gecesini yaptı bayramları yaptırdı, kendi de yaptı bizlere de yaptırdı, o kadar muhteşem ve muazzam bir ümmetiz biz. Ama bunu bilmemiz lazımdır. Ama dinin zahiri hükümleri ile boğulmuşuz yok parmağın arası kuru kalmış yok tırnağını şöyle yok Perşembe böyle yok Pazartesi böyle,

Cenab-ı Hakk bize neler öğretmiş biz nelerle vaktimiz öldürmüşüz. Yok topuğun kuru kalmayacak yok işte dirseğinden dört parmak yukarısını yıkarsan, tamam bunların hepsi lazımdır, ama dinimiz bu sadece bu kadar değildir, bizim dinimiz göklerde yükseklerde o kadar yüce bir dindir.

Bizde mevcut olanı evvela biz bilmemiz lazım ki bizden yola çıkarak geniş alemdeki genel alemdeki o oluşumu yaşayalım, idrak edelim. 12 mertebesi var oranın evvela kendinde buluyorsunuz yedi mertebeyi enfüsi olarak emmare levvame, mülhimei mutmaine radiye merdiye safiye. Nefs-i safiyeye geçildiği zaman kişi bunları kendi bünyesinde idrak etmiş oluyor, bunun dışında da beş mertebe de ef'al mertebesi, esma mertebesi, Sıfat mertebesi, Zat mertebesi İnsan-ı Kamil mertebesi de beş mertebedir. Toplarsa 12 mertebe ediyor. işte bir "Elif" bu 12 noktadan meydana geliyor "Elif".

Elif düz bir çizgi değildir, böyle bir çıta gibi çubuk gibi 12 tane noktanın dizilmesi ile meydana geliyor. Tv ekranı, bilgisayar ekranı hep noktalardan meydana geliyor. İşte 12 noktayı alt alta veya üst üste koyduğumuzda "Elif" oluyor. Bu da Allah'ın elifi Ahadiyetin elifi, insanın elifi, Âdem'in elifi, hep bunların kemalatıdır bu eliftedir. O elifin kıvrımlanmasından diğer sayılar meydana geliyor ve hatfler meydana geliyor. Elifi kıvırdık "be" dedik, elifi kıvırıp iki nokta koyduk "Te " dedik, o elif iken Ahadiyet iken yani Zat mertebesinde iken kıvırdık "Be"

oldu, “Bismillah” taki ile بِالْغَيْبِ deki “Be” oldu. Elif aramıza girdi, birleştirmek için girdi, yani Hakk ile kulunu birleştirmek için zaten ayrı da değildir. gene aynı kayık yaptık üzerine iki nokta koyduk “te” oldu, “Te” sen demektir, işte varlığı halk etti kendinin zuhara çıkışına “sen” kendine de “ben” dedi. Ama zaman geldi “ben”, “sen” oldu, “sen” de “ben” oldu. Roller değişti.

Hakk’ın zatından doğmak yani (zuhura gelmek) nedeniyle *ikiz kardeş* olan “Kur’an” ve “insan”dan; *Kur’an-ı Keriyme* ALLAH’ın kelamı *“kelamullah”* denmesine karşılık; *insana* da *“habibullah”,* ALLAH’ın habibi ve “Kur’an-ı natık” yani *“konuşan Kur’an”* denmektedir. İnsan çok müthiş bir varlıktır ama beşeri işlerde günlük işlerde, süfli işlerde kullandığımızdan kendimizdeki altının değerini kıratının ne olduğunun farkında değiliz. Kendimizi 60-70 okka et kemik görüyoruz. Şimdi Hakk’ın Zat’ından yola çıkan bu Zat tecellisi ikisinde de zat vardır.

Bu alemde mutlaka bir şeyler yapmak lazımdır, çünkü başka şansımız yoktur, bu dünyaya bir daha bizi getirecek değillerdir, gerçi reankarnasyoncular yedi defa on yedi defa dönüp dolaşıp getiriyorlar ama onlar hayellerinde öyle düşünüp dursunlar onlar oyalanıp dursunlar bir daha geleceğiz diye biz işimizi yapalım da gelirlerse onlar gelsinler nasıl oldu şimdi Cenab-ı Hakk gayb aleminde iken yani hiç bu alemler yok iken, daha ÂMA halinde iken bu alemleri var etmeyi düşündü ve bu alemlerde de kendi hakikatini idrak edip yaşayabilecek bir varlığı halk etmeyi düşündü. Zaten bu alemlerin halk edilişi bizler içindir, insanlar içindir, insanın yaşamasına bir mahal teşkil ve temin etmek içindir.

Şimdi bir insanın evvela kendine bir ev hazırlamazsa ama kiralık ama sahiplik şöyle veya böyle işte komşuluk misafirlik neyse o ev olmadan insan nereye gelecek, yaşayamaz ki evvela evi hazırlanıyor, evlenecek olan kimseler ne yapıyorlar evvela ev hazırlıyorlar kendilerine çeyiz hazırlıyorlar, neden çünkü o takımlara ihtiyaç vardır. O araçlara ihtiyaç vardır. İşte

insan dünyaya gelmeden evvel Cenab-ı Hakk insanın evvela yaşayabilecek bu ortamı hazırladı, havasını suyunu güneşini ağacını yaprağını kuşunu kurdunu hepsini hazırladı toprağını, ondan sonra kemale ermiş bir mekan olarak dünyaya indirdi.

Sadece hayat dünyada dersek cenab-ı Hakk'ın sanatını kısıtlamış oluruz. Bakın şimdi bizim galaksi Samanyolu galaksisinde yüz milyar yıldız olduğunu tesbit etmişlerdir. Yüz milyar yıldız bir galaksidedir. Yüz milyar da galaksi tesbit etmişlerdir. Bir galakside yüz milyar yıldız var, ama yüz milyar da böyle galksi tesbit etmişlerdir. Daha teleskoplar geliştikçe görüş alanlarını genişlettikçe daha neler bulacaklardır. Şimdi bizim galaksimizde yüz milyarda bir şans var, yani yüz milyarda bir hesap var, yani bizim galakside başka hayat olmadığını düşünelim, bir tek dünyada hayat olduğunu düşünelim, o zaman yüz milyar dünya gibi üzerinde hayat olan dünyaların olması muhtemeldir.

Yüz milyarda bir de olsa yüz milyar galakside yüz milyar insan yaşayan gezegen demektir. Bunun ispatları da var zaten, İbrahim (as) a koç nereden geldi, Allah'ın kudretinden geldi diyoruz değil mi, işte dünya mahlukları gibi mahlukları olan bir gezegenden getirdiler onu. İsa (as) a pişmiş yemekler nereden geldi, balıklar, kudret helvası nereden geldi, işte orada semadaki yaşayanlardan buraya geldi. Kur'an tefsircisi Abdullah ibni Abbas'a sormuşlar, o ayet geçtiği zaman demişler ki gök yüzünde de bizim gibi varlıklar var mı, o da gök yüzünü göstermiş, orada da abbas oğlu Abdullahlar vardır demiş yani kendi ismi ile orada da onlardan vardır demiş.

Tabi bu ayrı bir konudur, var veya yok ama olması daha kuvvetli bir ihtimaldir, çünkü insanı cenab-ı Hakk sonsuz bir alem içerisinde sadece bizim süremizi bizim için bu alemleri ayakta durduracak değildir, yani var edecek de değildir. Kıyamet koptuğu zaman diyelim insanlar yeryüzünden kalktılar sonra ne olacak, şunu demek istedim, insan yeryüzünde görüleli beri sekiz bin senelik bir süredir, Âdem (as) dan bu günlere kadar, sekiz dokuz bin senelik bir süredir. Bu sekiz bin, dokuz bin sene için mi milyarlar, tirilyonlarca sene

geçmişte var, gelecekde de var ondan daha fazlası bunun için mi sadece bizim neslimiz için mi var edildi, demek ki değil, yaşayanlar bizden evvel de vardı, bizden sonra da olacak bu dünyada da yaşayanlar vardı, bizden daha evvel. Neyse buraları bir başka yere geldik, şimdi bunlar bizim Âdemimiz ve bizim Muhammed'imiz bunlar.

Hani bir gün Muhiddin-i Arabi Hz leri Kabe-i şerifte tavaf ediyormuş tavaf esnasında tavaf edenlerin arasında değişik bir kişiye gözü takılmış, aynen insan silüyetinde ama o kadar sıkışık olduğu halde aralarından geçebiliyor hiç kimseye çarpmadan değmeden yahut sürtünmeden geçebiliyor insanların arasından. Bunun haline dikkat etmiş ve onu takip etmiş, tavafını bitirdikten sonra yanına gidiyor, tanışmak istiyor, siz kimsiniz nereden geldiniz ne yapıyorsunuz hangi şehirden geldiniz dünyanın hangi memleketinden geldiniz gibilerden, işte biraz konuştuktan sonra Muhiddin-i Arabiye sormuş sen ne yapıyorsun, tavaf ediyorum demiş, baktım demiş siz de tavaf ediyorsunuz, biz burasını 40 bin sene evvel de tavaf ediyorduk demiş o kişi o zaman Muhiddin-i Arabi Hz leri biraz düşünüyor, Âdem (as) ın tarihi vakıası bellidir, yani yer yüzünde yaklaşık olarak sekiz bin sene civarındadır deyince o zaman sen hangi Âdem'den bahsediyorsun sizin Âdem'den mi bizim Âdem'den mi bahsediyorsun diyor.

Demek ki bizden evvel bu dünyada yaşayan Âdemiyle Muhammd'iyle bir seyir vardı, bizden sonra da olacak, daha da bu devam edip gidecek bu ayrı konu tabi bunu nereden çıkartıyorsun diyecek olursan bunları ben çıkartmıyorum işte bize gelen haberler böyledir, biraz araştırınca çıkıyor, o görüştüğü zat Hızır (as) değildir Hızır (as) olsaydı O'nu müşahede ederdi, O işte bizden evvel yaşamış nesillerden Ariflerden birisidir. Ruhanilerden birisidir.

Meleklere Cenab-ı Allah "Ben yeryüzünde bir halife halk edeceğim" dediği zaman melekler dediler ya " kan dökecek bozgunculuk yapacak birisini mi halk edeceksin" peki nereden biliyorlar melekler kan dökeceğini daha var edilmemiş olan bir varlığın özelliğini nereden biliyorlar, işte hep bunlar bunların

ispatlarıdır. Nediyor (sav) Efendimiz “Adem daha henüz çamur ile su arasında değil iken ben peygamberdim diyor. Demekki bir başka neslin peygamberi, tefekküre davet ediyor, bizim dinimiz tefekkür dini, düşünce dini muhabbet dini gönül dini, sadece şehadet dini değil, yani beden, fiziksel hareketler manzumesi olan bir din değildir.

Ama bunsuz da olmaz, bu onun muhafazasıdır. Muhafaza olmayınca mektubu nereye koyarsın, değerli bir şeyi ya bir kutu olacak ya bir şey olacak zarfı olacaktır. Ama zarfı istediğiniz kadar süsleyin içinde hiçbir değer yoksa boş gazete kağıtları varsa neye yarar, ama çok değerli bir hazine ise onu ortada bırakmak da akıl karı değildir. İşte cenab-ı Allah Âmaiyet halinde iken bu alemleri var etmeyi murad etti, bu alemlerden gaye insanı var etmeyi murad etti ve insanların yaşaması için de bu alemleri halk etti. “levlake levlak lema halaktul eflek” sen olmasaydın bu alemleri halk etmezdim, وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ 21/107 seni alemlere rahmet olarak gönderdik diyor, sadece dünyaya değil, alemlere rahmet tabi o da işin bir ayrı konusudur.

İşte Hz Rasulullah’ta bu iki kemalat birleşti. Yani zahirden gelen insan kemalatıyla batından gelen mana kemalatı yani Kur’an-ı Kerim’in hakikatleri birleşti. İşte bu İnsan-ı Kamildir. Yani Zahirden gelen insan kemalatı ile batından gelen mana kemalatı yani Kur’an-ı Kerim’in hakikatleri birleşti. İşte bu İnsan-ı Kamildir. Allahü Teala’nın Zat’ından gelen insan kemalatı Hz Rasulullahta sona erişti yani kemalata erişti. Batından gelen de mana kemalatı yani Kur’an-ı Kerim’deki mana irfaniyet bilgiler kemalatı Kur’an-ı Kerim ile birleşti bütünleşti bu ikisi de Hz Rasulullah’ta ayrıca birleşti.

Yani zahirden gelen kemalat ile batınından gelen kemalat Hz Rasulullah’ta birleşti Kadir gecesi. İşte Kadir kıymet bilmek demek budur. Yani nasıl ki Efendimiz bu hakikatleri kendi bünyesinde yaşadı, biz onların ümmetleri olmamız dolayısıyle

kendi bünyemizde bu hakikatleri yaşamamız gerekiyor. ama biz kendimize kadar o alem şümul en geniş manada bu hakikatleri yaşadı bizler ise kendi bünyemizde kendi Arifliğimizde kendi nefsimizde bunları yaşamamız gerekiyor. Bu da bizim mülkümüzdür, Hz Rasulullah'ın mülkü bütün alem, onun için de bu varlıklar bireyler de O'nun mülkünün içinde de bizler O'nun ayrı birer mülkleriyiz. Yani kendi mülklerimiz O'nun mülkleri ve kendi bireylerimiz.

Nasıl bir apartman düşünün elli daireli her oturanın o apartmanın içinde kendi dairesi var, işte o kendi dairelerimizi bizim bilmemiz lazımdır. Ama yönetici hepsini biliyor, o ayrıdır, yahut onun planını projesini çizen, ama bize kendi dairemiz lazımdır, kendi dairemizde yaşadığımız dairenin ne olduğunu bilmiyorsak o dairenin yabancısıyız sayılır. Ya bir odasını kullanıyoruz diğer odalarını kullanmıyoruz, çünkü içerisine açıp girmiyoruz veya bir başkasının evinde misafir olarak öylece geçici yaşıyoruz demektir.

İşte kadir gecesi bakın Ramazanın 27. Gecesi, oluyor 28. Gece 28 Peygamberin tamamlandığı Hz Rasulullah'ın kemalatının daha geniş manada ortaya çıktığı süre oluyor. 29. Günde arefe günüdür, Ariflik günüdür, arefe bilinmesi demektir, ertesi günü bayram olduğu bilinen gün demektir. Arefe günü bir başka ifade ile Ariflik günüdür. Yani artık bayramın geldiğini biliyorsun o gün. İşte bizim böyle mübarek Ramazan bayramlarımız vardır, o sene içerisindeki kim Hakikat-ı İlahiyenin kemalatına ulaşmışsa yani bu 12. Dersini o sene içerisinde kimler bitirmişse o bayram onların bayramıdır, arifler bayramıdır.

Biz de suret olarak onlara benzediğimiz için benzer bayram yapıyoruz. Bakın anlatabildim mi, suret olarak o irfan ehline benzediğimiz için bayramlarımız da benzer bayramlar oluyor bu da onların yüzü suyu hürmetine bize gelen ilahi lütuflar oluyor Cenab-ı Hakk'ın lütufları oluyor. Bakın oradan dahi rahmet vardır, yoksa biz ne yaptık ki bayramı hak ettik. Ne yaptık ki bayram yapıyoruz, onlara tanınan bu bayram hakikatini Cenab-ı Hakk onların şahsında bütün ümmetine

yaymış oluyor. İşte Ramazan bayramı kişinin kendi kemalatında kendi bünyesinde zuhura gelmesidir, Hakkani varlığına ulaşmasıdır.

Kurban bayramı ise şeyhlik mürşitlik bayramıdır. Bakın birisi kendi nefsindeki kemalata ulaşması, Kurban bayramı ise taliplerin nefs-i emmarelerini kestirmeyi öğretmesi kurban kesilmesi budur işte. Nefsini kurban etmeyi öğretmesidir. O koç kurbandan gaye nefsinizin kurbanıdır. Bunlar yani surette yapılan şeylerin hepsinin batında bir özellikleri vardır, bunların tatbiki gerekiyor. işte kurban bayramı dinimizin en kemalat süreçlerinden birisidir, yani en kemal halidir. Bakın bir sene içerisinde bir insan seyrine sığdırmışlar, bakın üç aylar var, üç aylardan sonra iki bayram arası da iki ay on gün, bakın beş ay, hazarat-ı hamse ayları bunlar, beş hazret mertebesidir, arkada kalan yedi ay da nefs-i emmare bakın ay gene on iki yaptı, yani bir senelik seyir içerisinde Cenab-ı hakk bir ömür boyu olan seyrin hakikatini bildirmiş tatbikatını yaptırıyor her sene bizlere. Biz de bayram yaptık ramazan geldi, oruç tuttuk diyoruz, bunlar da çok güzel şeyler, ama bilerek yapılırsa daha güzel oluyor.

Şimdi o paragrafı bir daha okuyoruz, hakkın Zat'ından doğmak yani zuhura gelmek burada doğmaktan maksat قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۞ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ 112/1-2 ayetlerindeki hadise değildir, O'nun gerçeğidir, yani لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 112/3 doğmaz doğurmaz değil burada doğmak derken O'nunla ters düşmesin buradaki doğmaktan maksat güneşin doğması gibidir, güneş doğduğu zaman fiziksel bir doğum değil, dönüştür, varlık zaten var, güneş bir yerden bir yere gitmiyor ki yeniden oluşum yapmıyor ki gaybda iken şehadete geliyor yani dünyanın dönmesi sonucunda bize görünmez iken görünür hale geliyor. Ama biz ona güneş doğdu diyoruz. Aslında doğmadı tulu etti ışığını bize ulaştırdı, demek lazım ama işte

Zat'ından doğmak da bu şekildedir. Yeniden bir oluşum değildir. yani zuhura gelmek, deniyor. Kelimeleri yerinde kullanmak lazım bir kelimenin hakiki manası ne ise onun üzerinde yorum yapmak lazımdır ama ne yazık ki bizde bir çok kelimeler beşeri anlam itibariyle kaldığından hakiki manası perdelenmiş oluyor. O zaman da iş ortaya çıkmıyor. Zuhura gelmek itibariyle ikiz kardeş olan Kur'an ve insandan Kur'an-ı Kerime Allah'ın kelamı, Kelamullah denmesine karşılık insana da "Habibullah" Allah'ın habibi, Kur'an-ı natık yani konuşan Kur'an denmektedir. Ne kadar büyük bir şerefimiz vardır.

İnsan "habibullah" Allah'ın habibi, yani dostu en yakını Kur'an'a da "Kelamullah" Allah'ın kelamı işte o iki oluşum birleştiği zaman Hakikat-ı İlahiye ortaya geliyor, O'nu okuyana da Kur'an-ı natık deniyor. Yani konuşan Kur'an deniyor. Bakın Kur'an iki türlüdür, birisi mushaf-ı şerifler, hürmet ettiğimiz başımızın üstünde göğsümüze bastırdığımız duvara astığımız Kur'an-ı samit, susan Kur'an, ne zaman ki konuşan Kur'an onu ele alacak yani ikisi birleşecek o zaman faaliyet ortaya gelecektir.

Yani bir başka ifade ile elektrik cereyanı iki hattan geliyor ya sadece toprak hattı olsa iki toprak hattında bir akım olmaz, bir cereyan olmaz, iki tane aynı faz hattı olsa gene çalıştırmaz, işte bir toprak hattı olacak bir de faz hattı olacak işte bizim bu varlığımız cesedimiz toprak kablo hükmüne geçiyor, Kur'an'ın manası da ruhaniyeti de enerji hükmüne geçiyor, işte Kur'an ile insan birleştiği zaman Hakikat-ı İlahiye ve hayat ortaya geliyor. Yani rahmani hayat ilahi hayat ortaya geliyor. Ama bu hat da ancak beşer bir varlıkta ortaya gelebiliyor. Taşta tahtada ağaçta güneşte değildir.

İnsanda ortaya geliyor, çünkü Kur'an-ı anlayacak en geniş manada anlayacak yapıya sahip olan insandır. Yani Allah'ın habibidir. Bunların ikisi birleştiği zaman işte o sohbet Hakk'ın sohbeti o sohbette konuşan da Hakk'ın kendisi dinleyen de Hakk'ın kendisi oluyor. Yani bir ağızdan konuşur bir ağızdan dinler, kendimizi uzaklarda ötelerde aramayalım. Allah'ın kelamı Kelamullah, şimdi Kur'an-ı Kerim'i açtık okuyoruz,

imanımız nedir, O'nun Allah'ın kelamı olduğuna imanımız tam mı, tam kimsenin şüphesi yok, peki kelam Zat'ından ayrı mı kişinin, her hangi bir kimse konuşsun, ne konuşursa konuşsun ister dünyalık ister ahiretlik o ağzından çıkan söz onun Zat'ından ayrı mı, değildir, zat'ının ta kendisi mi evet ta kendisidir.

İşte Kur'an-ı Kerim'i biz okuyorken Cenab-ı Hakk bizatihi kendi Zat'ından bize okuyormuş gibi anlamamız lazımdır. Çünkü okuduğumuz Allah'ın kelamıdır, beşer lisanı beşer kelamı değildir. ağaç sesi rüzgar sesi değildir, dalga sesi kuş sesi su sesi değildir. Kendi kelamı, kendi ağzından kendi lisanından kendi okuyor. Ehlullah'tan birisi şöyle düşünmüş, Kur'an-ı Kerim'i okurken en güzel şekilde anlayayım diye uzun seneler uğraştım diyor, ama pek lezzet bulamadım diyor, yani kendi kendine çalışmış, beşeriyeti ile uğraşmış, baktım olmayacak diyor, gittim hocama sordum, "Hocam benim bir maruzatım var" demiş hocası da nedir söyle bakalım demiş, Kur'an-ı Kerim'i çok güzel anlamak istiyorum muhabbet ile okumak istiyorum bir türlü ulaşamadım demiş.

Bana ne tavsiye edersin demiş, o zaman hocası demiş ki oğlum sen bugün erkenden yat bir güzelce dinlen gecenin belirli bir vaktinde kalk sabah namazından evvel Kur'an-ı Kerim'i aç okumaya başla bunu ben sahabeden dinliyorum gibi okumaya başla diyor. Yani sahabe-i Kiram okuyormuş da güya o niyetle okuyan sensin ama sahabe okuyormuş gibi bunu dinle diyor. o da peki hocam Allah razı olsun böyle yapayım diyor ve ertesi sabah onu yapıyor, işte namazdan sonra ne yaptın oğlum yaptın mı tatbik ettin mi, yaptım hocam diyor, nasıl biraz daha oldu diyor.

Peki oğlum diyor o zaman biraz daha ileriye git sahabenin en yakınlarından dinliyormuş gibi yap diyor. Hz Ali efendimizden, Hz Ebubekir efendimizden, Hz Ömer efendimizden dinliyormuş gibi yap diyor, peki efendim diyor, ertesi sabah da yine öyle yapıyor hocası yine soruyor, ne yaptın oğlum diye, yaptım hocam biraz daha iyi oldu diyor. yani daha zevkli daha huşu duydum diyor. peki diyor şimdi de

hz Rasulullah'ın ağzından dinliyormuş gibi yap bakalım diyor, ertesi sabah onu da yapıyor, namazdan sonra hocası ne yaptın oğlum diyor, hocam çok güzel oldu diyor. tam istediğim yola girdi diyor. peki bu sefer de Cebrail (as) dan dinliyormuş gibi oku diyor, ertesi sabah da öyle yapıyor. Sanki Cebrail (as) vahy getiriyormuş gibi taptaze yepyeni Kur'an-ı Kerim'in her şeyi zaten yeni eskimez ki o hep lisan yeni lisan, onları biz eskitmişiz 1400 sene evvelki kitap diye bakıyoruz, Kur'an-ı Kerim her an nazil olmaktadır, her an inmektedir. Nerede okunuyorsa orada nazil olmaktadır. Okunduğu yerde taptaze aynen nazil olmaktadır. Nüzül etmekte idrak seviyemize inmektedir, nereye inmekte beyinlerimize inmektedir, manaları inmektedir, gelmektedir, yoksa bir mekandan bir mekana inmek değil yukarıdan aşağıya inmek değildir.

İnmekten maksat manalarının kolaylaştırılarak anlaşılacak şekle gelmesidir. İnmek demek budur. Beşer idrakına uyarlamaktır, manasını hafifletmek nasıl çocuklara bir gıda verirken biraz sulandırılır hafifletilir, işte o gıda çocuk seviyesine indirilir, ertesi akşam diyor, gene öyle yapınca çok daha güzel oldu hocam, ha diyor şimdi son haline geldik bu akşam da Allah'tan dinliyormuşsun gibi aynen hepsini kaldır aradan hani (sav) efendimizin bir hadis-i şerifi var ya "Benim öyle bir rabbımla zamanım olur ki oraya ne bir nebi-i Mürsel ne melek-i mukarreb yani ne bir peygamber, ne yakın melek giremez" diyor. Hak ile Hakk olmuş vaziyettedir. Bu sefer de vasıtasız oku diyor.

Ertesi sabah da öyle yapıyor, hocam Allah razı olsun diyor, tam şimdi kemalini buldum bu işin o kemalle okuyorum diye doğrudan doğruya Zat'i kelamı okumuş oluyor ve kendi kendine dinlemiş oluyor. Bu da işin bir başka yönüdür.

İşte bakın sohbetin çok değişik bir özelliği vardır, şimdi şöyle şöyle diyelim, dört beş tane gurup olsun her gurupta konuşulan bir şeyler vardır, konuşanlar var dinleyenler var, ama bunlar hangi mertebeden konuşuyor hangi mertebeden dinleniyor, nasıl tesbit edeceğiz şeriat mertebesinden mi konuşuluyor, tarikat mertebesinden mi konuşuluyor, hakikat

mertebesinden mi konuşuluyor, marifet mertebesinden mi İnsan-ı kamil mertebesinden mi hangi mertebeden konuşuluyor, nasıl anlayacağız? Mevzunun gelişine bakarak mevzularda neler varsa ne ilgili şeyler varsa o düzeyden konuşuluyor-dur.

Sohbetin kemali bakın benden size bir hatıra olsun şudur, gerçek sohbet olabilmesi için bir sohbetin konuşmanın içerisinde dört yönlü faaliyetin olması lazımdır. Yani dört oluşum, bunun bir tanesi savt yani ses, ağızdan dilden kulağa ulaşan ses, işte genelde sohbetler sadece bu mertebede kalmaktadır. Onun için içimize özümüze nüfuz edememekte, aklımızda bir dönüşüm yapamamakta, bizlerde bir hayat meydana getirememektedir. Yani yeni açılımlar yeni oluşumlar getirememektedir, neden çünkü taklidi konuşmalar bilinen şeylerin tekrar tekrar tekrar edilmesidir.

Cuma namazına gidiyoruz, hoca efendi eline alıyor beş yüz sene evvel hazırlanmış bir hutbeyi iyi ahlak hutbesi dinliyorsunuz dinliyorsunuz, artık bu insanları bu tür sohbetlerle doyurmak mümkün değildir, üniversiteyi okumuş en yüksek okullarda okumuş geliyor daha hala abdes ile ilgili ayağını şöyle yıkayacaksın kirli çorapla camiye gelme, yani bu tür mevzuları artık o kişiler dinlemezler. Kişi bunlar bana bir şey vermiyor ben onların anlattığının fazlasını biliyorum diyor, çekici olmaktan çok itici olmuş oluyor. İşte İslamiyetin gelişmesi için yani tekrardan faaliyete geçmesi için ilmi görüşlerin ortaya konması lazım genel olarak yoksa vurmakla kırmakla sakal bırakmakla yani hakir görmek değil o çok güzel bir şey ama sadece onunla iş bitmiyor, şekille iş bitmiyor.

İşte o sohbette evvela ses şart, tabi sohbet sessiz sözsüz de olur, onlar istisna hallerdir, tabi olanı sesli sözlü olanıdır. Şimdi o ses evvela ses olarak gidiyor, bu ses bir iletişim aracıdır, Arada hiçbir bağlantı yoktur, yani oradan oraya bir telefon teli gibi bağlantı yoktur, ama bir kablo gidiyor, akım halinde bir enerji gidiyor. Görmüyoruz ama gidiyor, eğer mana gözümüz açık olsa diyelim veya gözümüzün ayarı ona göre olsa nasıl bir taş atılıyor da suya o dalgalar yayılıyor, işte ses

de aynen o dalgalar şeklinde yayılıyor konuşanın çevresine işte o giden sesin içerisinde o sesin de manasının yüklenmiş olması lazımdır.

Şimdi bir ip düşünelim giden ses dalgalarını bir ip gibi görelim evvela bir ip gidiyor, yani ses gidiyor, o ipin üzerine manasının yüklenmesi lazımdır. Yani konuşulan mevzu ne ise o manasının yüklenmesi lazımdır. Sonra o mananın üstüne o manaya hayat verecek ruhunun yüklenmesi lazımdır. Yani hayat verici olması yaşatması lazımdır. Onun üstüne nurunun yüklenmesi lazımdır. Nurunun yükselmesi lazımdır ki o nur ile o mevzu müşahede edilsin görülmeye başlasın yani o kişide beyindeki o bölgeleri açsın, o zaman ne oluyor, evvela ses, sese yüklü mana, gene sese yüklü ruhu, yani yaşam hayatı ve sese yüklenmiş olarak gene nuru olmasıdır.

İşte gerçek sohbet, eğer bir sohbette bunların tamamı varsa o sohbet ilahi sohbettir. Hakk'ın sohbetidir, Zat sohbetidir. Bunun altındaki mesela birisinde sesi var, bir de manası var, bu tarikat sohbetidir. Duygusallık ortaya getirir, işte geçmiş veliler bunu yapmış, peygamberler bunu yapmış, benim şeyhim böyleydi, şöyleydi gibilerde sadece duygu yüklü ama hayat yoktur daha henüz bunda. Duygusallaşma var, şeriat mertebesinde ne var, orada duygu da yok, sadece yapar ederler, şunlar cehenneme şunlar cennete cennetin kapıcısı cehennemin kapıcısı istediğini yapar, bunlar sadece ses ne mana ne duygu ne müşahedesi vardır.

İşte genelde yapılan sohbetler bu sohbetlerdir, içerisinde hayat olmadığından karşısındakine hayat bahşedemez. İlahi hayatı aşamaz, işte bakın ses gitti, giderken manası yüklendi ruhu yüklendi nuru yüklendi işte bu وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي 15/29 bunlarla birlikte hayat bulmuş olur o kişiye o nefha üflenmiş olur. bakın gelen kaç mertebeden geliyor, işte Kur'an-ı Keriym'de bu mertebelerin hepsi mevcuttur, Kur'an ayetlerini okurken bu hakikatleri göz önünde bulundurup okunduğunda o insanda hayat meydana gelmemesi mümkün değildir. O insanda ebedi hayatın ortaya çıkmaması mümkün değildir.

belirli oluşumları meydana getirdikten sonra siz o çiçeği oraya dikerseniz yahut o aşıyı yaparsanız o sulanırsa gübrelenirse ışığı güneşi her şeyi verilirse onu tutmaması mümkün değildir. Ta ki kader tutturmaya o ayrıdır. Ama tabi yoldan tutmaması mümkün değildir.

Yani gereği yerine getirildikten sonra işte insanda bu ilahi hakikatler zaten mevcut cenab-ı hakk bütün bunların hepsini bizim batınımıza yerleştirmiş monte etmiş, hepsini vermiştir, işte bizim yapacağımız şey bunları faaliyete geçirmek, makineleri çalıştırmaya başlamaktır. Yani lambaları yakmaya başlamaktır, işte o zikirlerin bir kısmı bu lambaları yakmak içindir, sohbetler de o lambaları elindeki lambayı yakacaksın da ne olacak neresi karanlık sa lambayı oraya tutacaksın orasını aydınlatacaksın, sohbetler de bunu gösteriyor yapacağın şeyi gösteriyor.

İşte bu dört yön olmadıktan sonra o konuşma nakıs konuşmadır. Şimdi ne oldu, Kur'an iki yönlü oldu birisi Kur'an-ı Samit, yani susan musaf-ı şerif, birisi de bunu izah eden İnsan-ı kamil, yani konuşan Kur'an'dır. İşte bu ikisi birleştiği zaman Hakk kelamı ortaya çıkmış ve Zat'ından ortaya çıkmış oluyor. Kişinin kişiliğinden değildir, o zaman bu şartlarda Kur'an'ı kim okuyorsa Yasin Suresini açtık, يٰسٓ ﴿١﴾

وَالْقُرْاٰنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ diye devam ediyor ya, işte Hakk o aynadan sesleniyor, bizim sesimizle bize sesleniyor, يٰسٓ

YÂ-SÎN, EY İNSAN, EY OKUYAN KİŞİ, EY HABİBİM DİYOR.

يٰسٓ ne demek, Kur'an-ı Kerimde Hz Rasulullah'ın yedi isminden bir tanesidir, yani İnsan-ı kamil'in ismidir. O anda kim

okuyorsa onda Hakikat-ı Muhammedi'ye olduğundan zaten kendisi İlahi varlık olarak Hz Rasulullah'a gönülden manen ruhen her şeyden bağlı olduğundan zaten o ey habibim sesini kendisi duyuyor. Yani cenab-ı Hakk bir kişi "Ya Sin" okurken bu idrakte ise "ey habibim" dediğini işitiyor, zaten işitmeyi bırak söylüyor, rolleri bir değiştir, Kur'an'ı konuştur, şimdi bizim gözümüzün önünde o kadar acayip işler var ki ama gözümüzde perde olduğundan bu hakikatleri müşahede edemiyoruz. Kur'an bize kendini okuyor, bize Kur'an okunuyor, biz Kur'an'ı okumuyoruz, ama zannediyoruz ki biz "Elif Ba" yı öğrendik de işte birleştirdik esre ötre diye biz okumaya çalıştık, o bizim eğitimimizdir.

Ama onu bilmeden de o şifreyi çözemiyoruz. İşte onlar hep şifredir. Hakikatlerin şifresidir. Kur'an-ı Kerim'in harfleri eskimeyen harfleri eskimez harfleri Kur'an-ı Kerim'in şifresidir. O şifrelerin neyi ifade ettiğini biz beynimizde idrak ettiğimiz zaman Kur'an-ı Kerim'i biz okuyoruz zannediyoruz, Kur'an-ı Kerim bize okunuyor. O yazı olmasa neyi okuyacağız, istediğimiz kadar bilelim elimizdeki sayfa yaprak boşsa işte okuyan biz değil, biz okunan oluyoruz, يٰسٓ dediğin zaman oradaki يٰسٓ harfleri sese gelip yani Allah'ın kelamı oradan sese gelip bizim kulağımıza ulaşıyor. Güya biz okuyoruz O'nu, değil okuyan Hakk biz kulağımız ile dinliyoruz. Zaten başka türlü olmaz. Eğer biz okursak o bizim kitabımız olur. allah'ın kitabını Allah okur ancak. İşte öyle hale gelmiş olan bir kimseye demişler ki,

Sen ona korkma de kur'an-ı natık,
gönül ka'besine gir ol mutabık,
devreyle ol ka'benin etrafını,
devrederler bir gün gelir şems-i zatını.

Yani sen ona korkma Kur'an-ı natık de yani konuşan Kur'an de korkma, gönül kabesine gir, mutabık ol tabi ol, senin

Zat güneşini de bir gün gelir devrederler. Sen orada devr ede, ede sen de güneş olacaksın, tabi güneşe baka baka insan aydınlanır, güneş olur.

Birisi de o kadar güzel söz söylemiş ki insan-ı kamilden bahsederken "*Seni bu hüsn-ü vech ile görenler korktular Allah demeye döndüler insan dediler*" şimdi insan Allah mı oldu, hayır o ayrı meseledir, insanda Allah'ın kemalatı, Allah'ın tecellisi zuhuru olduğundan bu vasıfa haiz yani hak sahibi, çünkü Cenab-ı Hakk bu hakkı vermiştir. Biz Kur'an'ı anlasak da anlamasak da okumamız lazımdır çünkü O bizim ruhumuza kayıt oluyor, Arapça karşılığı ruhumuzda vardır, onun için başka lisan ile namaz kılınmıyor, ibadet yapılmıyor, ancak Arapça orijinalinden, biz anlamasak da orijinali ruhumuzda kayıtlı olduğu için kayıda geçiyor, kabul görüyor, yani varlığımızda ruhumuzda kabul görüyor.

Türkçe veya başka bir lisan ile Kur'an-ı Kerim'deki ayetleri okumaya çalışsak çevirerek Türkçeye Fransızcaya Almancaya çevirerek okusak onun bizde karşılığı olmadığı için o ibadet o yüzden kabul edilmiyor.

Dinleyici sorusu: Kur'an-ı Kerim Arapça mı Allahça mıdır: bu soruyu sormanız iyi oldu, başka bir saha açıldı. Şimdi Kur'an-ı Kerim'in biz dördüncü çevirisini okuyoruz, Arapça'dan Türkçe'ye çevrildiği zaman beşinci çevirisini okuyoruz. Eğer Kur'an-ı Kerim'in orijinal lisanı ile insanlara indirilmiş olması insanlar tarafından okunmasını mümkün hale getirmez. Yani Ümm-ül kitaptaki hali ile Kur'an-ı Kerim bize getirilmiş olsaydı hiç birimiz Peygamberimiz dahil hiçbir şey anlayamazdık O'ndan. Neden anlayamazdık, çünkü Zat mertebesindeki bir oluşumun fiil mertebesinde anlaşılması mümkün değildir.

Ona sır diyelim bir başka isim verelim, anlamak mümkün olmaz yani beşer idrakimizle anlamamız mümkün olmaz. Anlaşılması için la teşbih on tane beş tane allah olacak, yahut yirmi tane Allah olacak, onlar ancak kendi aralarında Allahlık lisanı ile anlarlardı Kur'an-ı kerim'i bakın benzetmek için söylüyorum, yani Kur'an-ı Kerim Ümm-ül kitapta ilk düzenlendiği şekilde anlaşılması için Allah gibi Allahlar olması

lazımdır ancak onlar kendi aralarında anlayabilirler, beşeriyet aleminin anlaması mümkün değildir. insanların o düzeyde olması mümkün olmayacağına göre de anlaması mümkün değildir. Onun için Cenab-ı Hakk Kur'an-ı Kerim'in ilk tercümesini batın alemde yaptı. İlk tercümesini kendi yaptı Cenab-ı Hakk, nasıl Ümm-ül Kitap'tan Levh-i Mahfuz'a indirmek suretiyle yani Zat mertebesinden Sıfat mertebesine tenezzül ettirdi. İnme, nüzul bu demektir.

Kur'an-ı Kerim'in dört nüzulü vardır, o zamanki lisanı Hakk'ça oldu, bakın ilk lisanı Allahça idi, Uluhiyet mertebesinin idraki içerisinde bunu anlayamayacağı için varlıklar zat mertebesinden sıfat mertebesine yani Hakçaya çevirdi. O zaman Levh-i Mahfuz'a indirilmiş oldu. İnsanların bunu da yine anlaması mümkün değildir, bu sefer O'nu Beyt-il Mamur'a, Esma mertebesine indirilerek Rab lisanına dönüşmesi tercüme edilmesi, Hakk lisanından Rab lisanına tercüme edilmesi Rab lisanından mülk aleminde yani bu madde aleminde ef'al aleminde Beyt-ül Haram'a indirilmesi yani Beyt-ül Mamur'dan Beyt-ül Haram'a indirilmesi Arapçaya tercümesiyle oldu.

Ne oldu dört tercüme oldu, Arapça'dan da diğer lisanlara çevrilmesi de beşinci tercümesini biz okuyoruz kendi lisanımızdan. Türkçe mealler dediğimiz Kur'an-ı Kerim'in beşinci tercümesi oluyor. Ama ancak bu şekilde anlayabiliyoruz, işte Kur'an-ı Kerim'in hakikatinin anlaşılması için bu seyirin geriye doğru dönmesi lazımdır ki o mertebeye ulaşılsın. İşte biz onun için Kur'an-ı Kerim'i anlayamıyoruz. Sadece Arapçasını Arapçasından da Türkçesini yani beşinci tercümesini okuduğumuz için anlayamıyoruz oradaki hakikatleri. İşte Kur'an-ı Kerim'in evvela mealini okumaya başladığımız zaman acayip gelir, ben de ilk tefsire başladığım zaman yani Arapça'dan tefsir okumaya başladığım zaman şaşırıp kalmıştım.

Yani adeta hayel sükutuna uğramıştım Kur'an-ı Kerim'i tercüme etmeye başladığım zaman. Yani hocam ile birlikte okumaya başladığım zaman. Manaların Türkçeden Arapçaya doğru gidildiği zaman neden çünkü bakıyorum işte Salih (as)

ın taşın içinden devesi çıkmış, işte Hüd hüd kuşu gelmiş Süleyman (as) ın, Musa (as) ın ineği Bakara, inek suresi, örümcekten, karıncadan bahseder, biz arıyoruz İlahi bir kitap acaba neler yazacak içerisinde büyük büyük mertebeler, karınca gitti örümcek şöyle İbrahim (as) a koç geldi, ben bir şoke oldum, Kur'an-ı Kerim'i ilk okuduğum zaman tercümesini yapmaya başladığım zaman çünkü hayalimizdeki mevzuları orada bulamadık, ama o bizim beşeri hayalimizmiş.

Ne zaman ki hocam oraya kadar okuttu Allah razı olsun, zaman zaman söylerim üç tane yeryüzünde erkek var, üç tane de hanım var, bunların hakkını ödeyemem Allah razı olsun onlardan. Bunun bir tanesi babam, rahmetli, bir tanesi hocam Ahmed hocam Arapça hocası, bir de Nusret Tura Uşşaki Hz leri Hazmi Babam da var tabi onlar hep aynı sırada Mustafa Safi Babamız var onun kayın pederi onlar hep o gurubun içerisindedir. Bunların hakkını ödemem mümkün değildir, ki kendileri helal etsinler, inşeallah ederler, üç tane de hanım var, birisi anam, birisi Rahmiye anam, birisi de bu anam yani Nüket Anne işte. Onların hakkını ödemek mümkün değildir. o duanın içerisine ne yazdık, "pir dergahında ve cümle dergahlarda hizmet görmüş olan beylerin ve hanımların ruhuna hediye" özel olarak dua yapıyoruz, bu işler kolay işler değildir.

Her dergah dergahtır, nerede iki kişi üç kişi var, bir kişi beş kişi var, orada bir muhabbet var, çokluk mesele değil, yüzlerce binlerce kişi sorun değildir, orası dergahdır, sohbet yeridir. Dergahlar kapatıldığı zaman dergahta yaşayan kimseler üzülüyormuş ehlullahtan Ariflerden birisi de çıkmış ne üzülüyorsunuz ne var üzülecek, "*dergahlar kapandı ise ne olacak, cihan dergahdır*" demiş, çık nerede istersen sohbetini yap, cihan Allah'ın dergahı burası işte, bir mekana bir yere bağlı değil ki, zamana mekana bağlı değil ki, ama özel yerler var kendilerine göre işte daha kolay buluşulan yerler var, tabi ayrı, o konu ayrı ama yoksa bir ağaç altında git bir yeşillikte otur, dergah bir su başında otur dergah, işte.

Bir dergahlar nasıl kurulmuş, ilk olarak şöyle kuruluyor, bir kişi geçiyormuş garip bir kişi bir yolda gidiyormuş, o arada da o

yörenin beyi geçiyormuş oradan karşı taraftan da bir başka garip kişiye rastlamış gözü şimdi o karşılıklı gelen iki kişi karşı karşıya gelmişler bakışmışlar, sarılışmışlar, bir oturmuşlar bir muhabbet tutmuşlar, padişah da bu samimi muhabbete hayran kalmış, çünkü çevresinde bulamıyor böyle samimi hoşluk şeyleri, onları ağacın ardından bir yerden seyretmiş, sohbetlerine doyamamış, öyle bir can sohbeti kurmuşlar bulundukları yere.

Şimdi bunlar kalkmışlar o bey acaba bunlar kaç senelik arkadaş uzun süre görüşemediler de hasret gideriyorlar, gibi zannederek hemen ayrıldıktan sonra birine sormuş "siz kaç senedir arkadaşsınız ne zamandır görüşemediniz" demiş ki yok canım bizim tanışlığımız yok, biz yolda karşılaştık, tanıştık oturduk sohbet yaptık şimdi herkes yoluna gidiyor demiş. Bu söze inanmamış, hemen arkasından ötekine koşturuyor, siz diyor kaç yıllık arkadaşsınız samimi halinizi gördüm diyor, o da aynı cevabı veriyor, yok biz yeni karşılaştık sohbet ettik diyor, o zaman diyor sizin oturup toplanacağınız bir yeriniz yok mu, yok diyor, o zaman onların o güzel halleri hoşuna giden bey size konaklayacak bir yer yaptıracağım diyor,

İşte dergahlar tarikatlar böyle kuruluyor. Başlangıcı böyle oluyor, muhabbet ehline bir mekan hazırlamak için öyle kuruluyor ve de bu şekilde de ortadan kaldırılıyor, dünyanın hali bu bir taraftan o kurar bir taraftan bozar, ne yapalım dünya öyledir, olmak bozulmak, olmak bozulmak, işte onun için dergahlar kapanmışsa kapanmış ne yapalım, ağzımızı kapatmasınlar da dergahlar kapansın. İşte Kur'an-ı Kerim'i okumaya başlanıldığı zaman yabancı birisi de olsa aynı halet-i ruhiyeye gelir, yani dünyanın son kitabı diye bakıldığı zaman dışına göre bakıldığı zaman hakikaten de öyle gelir.

Çünkü o çekirgeden de bahsediyor, kuşlardan da bahsediyor, kabirlerinden ceradeler/çekirge, gibi çıkacaklar diyor, mahşerde insanlar çekirgeler gibi çıkacaklar ondan bahsediyor, tabiat kitabı gibi, ama işte bunun içinde ne varsa var biz onları kendi beşeriyet aklımıza göre şartlandığımızdan sadece onu ifade ediyoruz zannediyoruz halbuki onların içinde

sonra anlıyorsunuz ki, kaç türlü elbise var, kaç türlü elbise giyinmiş manalar. Sonradan irfan ehliyle tanıştıktan sonra yani tasavvuf ehli ile hakikat ehli ile tanıştıktan sonra o çekirgeler ne demekmiş, bakaralar ne demekmiş, Salih (as) ın devesinin taştan çıkması ne demekmiş, o zaman anlamaya çalıştık.

Şimdi gelmek istediğim yer şudur, evvela Arapçasını okuyoruz, Arapçasını okuyup da derinliğine doğru inildiği zaman Arapçanın başındaki “Elif” diğer taraftan “ayn” harfi nida oluyor. Hayret harfi, seslenme harfi oluyor, o zaman Arapça’ya Aaaa Rapçaymış, diyorsunuz. Yani Arapça dediğimiz beşer lisanı Aaaa rapçaymış bu diyoruz. İşte ilk tercüme aslına doğru çıkmaya başlıyor. O Arapça'nın i’erisinde Rapçası çıkıyor. Rapçası tarikat mertebesi, Esma mertebesi ile anlamak demektir. Arapçası Şeriat mertebesi ile anlamak, Hakk’çası Sıfat mertebesinden ayrıca hakikat mertebesinden Allah’çası da Zat mertebesinden anlamak oluyor.

İlk olarak Allah’çasını anlamak mümkün değil, ama aşağıdan sıralanarak yukarıya doğru çıkılırsa Zat mertebesini anlamak mümkündür. İşte bu seyiri yapmadıktan sonra insan ne kendini tanıyabilir hakkıyla ne de Kur’an-ı Kerimi tanıyabilir, çünkü ikiz kardeşidir, kendini tanımayan kardeşini de tanımaz.

Bakara suresinde sureye ismini veren Musa (as) ın bir inek hadisesi vardır, ben onu kısaca hikaye edeyim, Kur’an-ı Kerim’den de bakardık ama uzatmayalım sohbeti fazla dağıtmayalım ama dağılıyor. Bir gün kavimi Musa (as) geliyor “ya Musa bizim bir müşkülümüz var, sen bunu hallet, peki müşkiliniz nedir, onların müşkili bir insan öldürmüşler, o cesedi de iki köyün sınırının ortasına koymuşlar, beni israilin o günkü hükmünde hangi köye yakınsa katili oradan aramak gerekiyormuş onun şeriatına göre o katil oradandır diye. Ama bu hakikati bu şeriatı bilen o kişi cesedi iki köyün ortasına koyuyor.

Köylerin birisi diyor ki cesed bulunduktan sonra öteki taraf size daha yakın diyor, bu taraftakiler hayır size daha yakın diyorlar yok size yakın yok bize yakın değil derken nerede ise iki köy halkı bir birine girecek işte bunu önlemek için Musa (as)

a geliyorlar. Ya Musa rabbına dua et de bize bir yol göstersin diye Musa (as) peki diyor, Rabbına niyaz ediyor diyor ki “Ya rabbi kavmimim böyle bir sıkıntısı var ne yapayım” diyor, “bir inek kessinler” diyor, kavimine söyle bir inek kessinler bir uzvuyla o ölüye vursunlar o kalkacak kendisi söyleyecek kendisini öldüreni diyor. bu uzvun dili veya kuyruğu olduğu söylenir.

Konuşma ile ilgili olduğu için biz onu dili olduğunu düşünüyoruz. Tefsirler kuyruğu ve dili ile diyor. ertesi gün geliyorlar, ya Musa Rabbine söyledin mi, söyledim, ne dedi, bir inek kesin dedi, bir bakara kesin dedi ve onun bir uzvuyla vurun dedi, ya Musa sen bizimle alay mı ediyorsun böyle bir şey olur mu diyorlar, mantık yürütüyorlar, siz bilirsiniz diyor, ertesi gün gene geliyorlar ya Musa bu inek nasıl bir inek bundan bize biraz haber ver, yani ne tür olacak işte ne genç olacak ne yaşlı olacak, diyor bu sefer. Rabbına soruyor, rabbı da böyle olacak diyor.

Ertesi gün geliyorlar ne dedi ya Musa işte böyle dedi, gene gidiyorlar, ertesi gün gene geliyorlar, ya Musa sen bir daha da sor da bunun şeklinden bize biraz haber versin diyorlar, rabbına soruyor ertesi gün geldiklerinde üstü sapsarı olacak diyor, safran sarısı gibi ve üzerinde hiçbir tane ayrı tüyü olmayacak üzerinde alacalısı benekleri olmayacak sap sarı olacak ve bakanlar huzur bulacak diyor. yani öyle güzel bir inek olacak ki bakanlar hoşlanacak diyor. ertesi gün gene geliyorlar ya Musa biraz daha söyle bakalım rabbına söyle de biraz daha özelliklerinden bahsedin. Musa (as) Cenab-ı Hakk’a soruyor, Rabbi diyor ki ne boyunduruğa koşulmuş olacak, ne de su çekmiş olacak, ne de çift sürmüş olacak diyor.

Bunlar tekrar gidiyorlar aralarında istişare ediyorlar, ayette az daha bu işten vaz geçeceklerdi diyor, aralarından iş bitirici birisi böyle olmaz kaç defa gittik geldik hadi şu işi yapıp bitirelim diyor hemen buluyorlar öyle bir inek alıp kesiyorlar ölünün üstüne dili ile vuruyorlar ölü o anda dirilip kalkıyor beni yeğenim öldürdü diyor, tekrar ölüyor. Ölen kişinin kendisinin çocuğu yokmuş, yani evlenmemiş, ama zengin, abisinin veya

kardeşinin oğluna kalacak öldüğü zaman bütün malları, yeğeni de bu mallar zaten bana kalacak neden onun ölmesini bekleyeyim diye amcasını öldürüyor. Cesedini iki köyün sınırına koyuyor soruşturulmasın diye.

Şimdi bu hikayenin İlahiyat neresindedir? 4500 sene evvel Yahudilerin bir hikayesinden bana ne, ne diye ben onu okuyayım, onun yerine dua okurum, şimdi o olayı anlatan Bakara Suresi 66-74 ayetlerini namazda okuyoruz bu hayvan hikayesini, İlahi bir mevzu olarak bakıyorsunuz, mi'raç hadisesinden bahseder gib وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى ﴿1﴾

مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰى ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ

عَنِ الْهَوٰى ﴿٣﴾

53/1-2-3 buradaki ifadeye bakın bir de inek hikayesine bakın işte masal anlatıyor gibi Beni israilin bilgisinden bana ne onu Yahudiler okusun, yani mesela, insan böyle düşünüyor, ama sonra tarikat eğitimine girdiği zaman Hakikat eğitimine girdiği zaman Arapça'dan Rapçaya geçildiği zaman haa diyorsun Kur'an-ı Kerimde bir tek harfin bir tek noktanın boş yere yapılması mümkün değildir. yani bir tek noktanın bile yüzlerce manası var öyle bizim dediğimiz gibi basit bir hikaye değildir.

İşte burada hikaye tarikat hakikatini anlatıyor ve yaşantısını ve dervişin halini anlatıyor açık olarak orada bahsedilen İnek levvame mertebesinde olan kişidir, erkek veya kadın, yani inşadır. Levvame mertebesindeki dervişin halinin ne şekilde olması lazım geldiğini açık olarak anlatıyor. İşte Rab mertebesi rububiyet mertebesi Esma mertebesi yani tarikat mertebesidir. Bunlar hep aynı mertebedir. Ama bunu ancak Aaa Rapçaymış dediğimiz zaman anlarız. Rapçasından anlamak mümkündür. Şimdi bunu nasıl tarikat mertebesi ile irtibatlandıracağız ki oradan biz o yaşantıyı yaşamamız lazımdır. O bizim

yaşantımızdır. Orada bahsettiği o hikaye başlı başına bizim hayatımızdır, o devredeki hayatımızdır. Yani levvame mertebesindeki hayatımızdır. Orada bir başka misal de verebilirdi, ama ineği misal vermiş, daha evvelce biliyorsunuz beni İsrail Mısır'da iken Mısır'lılar ineğe tapıyorlar dı, neden eksi bir halden değil, iyi niyetten çünkü bakıyorlar bütün işlerini o güç ile görüyorlar, tarlasını onunla sürüyor, ekinini onunla kaldırıyor, sütünü ondan etini ondan su çekmeyi onunla yapıyor, bütün her şey ile birlikte istifadesi var onda.

Ona hürmet babında tapınıyor yoksa Allahlık babında değildir. yani levvame nefsin insan hayatındaki yerini de ayrıca göstermiş oluyor ve levvame nefiste cenab-ı Hakk kıyamet ile birlikte nefs-i Levvameye yemin ediyor, لَآ اُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيٰمَةِ ﴿١﴾ وَلَآ اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ 75/1-2 bakın kıyamet ile levvame nefsi birlikte yad ediyor Cenab-ı Hakk bakın ne kadar mühim bir meseledir. Bakın kıyamet nerede, nefs-i levvame neredendir. Kıyamet bütün alemlerde oluşan bir hadise, nefs-i levvame insanda, demek ki insanın o zaman levvame nefsinin kıyameti kopuyor. Levvamenin kıyameti kopuyor, yahut levvamelikten kurtuluyor diyelim. İşte dervişin vasfını bakara (inek) olarak orada gösteriyor, onu Türkçeleştirirsek bakar, Bak, ara bak içinde neler var, Türkçe lisanında ifade edersek o da ayrı bir mevzudur.

İşte bir dervişin o hayvan tabiatında bir tabiata sahip olması lazımdır. Yani yumuşak tabiata ve de güçlü bir enerjiye karşılık beklemeden hep verici olması lazım geldiğine etinden, yağından, sütünden, iş gücünden her şeyinden fayda sağlanıyor o hayvanın işte dervişin de o mertebede böyle olması lazım geliyor levvame mertebesinde. Şimdi birinci şartı ne idi, "ineği kes" diyor, levvamelik ahlakını kes artık bunu bırak, levvame ne demektir, yani insanda nasıl bir ahlaktır, insanın üstünde nasıl bir yaşantıdır, emmare ile levvame arasında ne fark vardır, levvame şu demek levm pişman olmak demektir.

Şimdi emmare nefste bir kişi bir fiil işliyor, oh ne güzel yaptım diyor, bak hak etmiştin sen zaten bunu hep kendini haklı çıkarır, emmare nefsin özelliği hep kendini haklı çıkarmasıdır. Kendi kendine türlü türlü oyunlar yapar karşısındakini haksız çıkarır kendini haklı çıkarır. “ben haklıyım, bak zaten ben haklıydım,” gibilerden ama bunu aştıktan sonra levvameye geldiğinde yine eksi hadiseler yapar kötü işler yanlış işler ama bu sefer keşke yapmasaydım, neden yaptım diye öz eleştiriye girer işte pişmanlık demektir zaten, levm etmek kendi kendini kontrola almaya başlamak tamamen kendini durduramaz, ama frenlemeye doğru o emmaredeki hızı kesilmiş olur.

İşte bunun dahi ortadan kaldırılması lazımdır. Yani artık o kötülük mötülük işlenmeme yoluna gidilmesi lazımdır. İşte Bakaranın kesilmesi nefs-i levvamedeki varlığın kesilmesi kişinin o ahlakın üzerinden gitmesidir. Şimdi o mertebede olan kişinin emmare mertebesine göre üstünlükleri nelerdir, bakın orada o üstünlüklerini gösteriyor. emmare mertebesinde ne var, şeytaniyet var, Cenab-ı hakk ne diyor, Âdem’e secde et diyor, hayır ben kimseyi bilmem şeyh meyh tanımam diyor, emmare mertebesinde böyledir. Ben beş vakit namazı bilirim diyor. vaya onu da kılmıyor onuda tanımam diyor, neyse ona dahi isyanı vardır, ama levm de böyle değildir.

Yavaş yavaş yumuşuyor, yavaş yavaş halini ortaya koymaya çalışıyor, gayret göstermeye çalışıyor, orada onun yapması gereken şey Cenab-ı Hakk Musa (as) ın ağzından kavimine söyletiyor. Yani levvame mertebesinde olan kişinin hakikatini Musa (as) ağzından bildiriyor ümmetine. Dolayısıyla bizlere bildiriliyor. Aslında biz de belirli bir sürede Museviyet kavimindeniz, belirli bir süre İsa kavimindeniz, bu kavimlere uğramadan Muhammedi olamayız zaten yani o seyiri seyretmeden ama biz Yahudi mi olacağız hayır, biz ne Yahudi ne Hıristiyanız ama o mertebenin hakikatine ulaşmamız gerekiyor. şimdiki Yahudiler hıristiyanlar değil onlarla ilgimiz yoktur. Kur’an’da belirtilen o mertebe. Birinci vasfı ne idi; Musa (as) dedi ki bir inek kesin dedi sadece, hangi tür olursa olsun yani nefsinin o ahlakını kes, şöyle veya böyle bak iş bitiyordu

orada Yahudi aklı, derviş de orada keseyim ama nasıl keseyim diye başlıyor şüpheleri tereddütleri, kendi kendini zora sokuyor.

O zaman diyor ki, eğer onu kesmedin ise o zaman o ne genç olacak ne de yaşlı olacak diyor. işte bir derviş Hakk yoluna girecek olan bir derviş çocukluk devresini aşmış olması lazımdır. Çok da yaşlılık haline ulaşmamış olması lazımdır. Bakın ne genç olacak ne de yaşlı olacak yani aklı başında iradesi elinde yaşamını düzenleyecek kudreti olması gerekiyor. ama bu mutlaka herkes için böyle mi değil tabi ki. Kimse üzülmesin nice yaşlılar var, suret olarak yaşlı gözüküyor ama fikir olarak genç, gençten daha gençtir. Burada yaşlılık beden ile değil, akıl ile insanın değeri aklı iledir.

İşte aklında yaşlanmamış ise nice gençler var, yaşlıdır, öyle sönük halde kalmış kendisini geliştirmemiş, masa başında tak tak tak o yaşlıdan da yaşlıdır, kafası işlemez ki ne olacak. Sonra Hakk muhabbetinden sararmış olması lazımdır, o sapsarı üzerinde hiçbir değişik renk olmayacaktır. Yani kendi nefsinden nefsani bir oluşum olmayacak üzerinde hiç beşeriyetine ait hiçbir şey olmayacak Hakk'ın muhabbetinden sararmış solmuş olacak, bakanlar onda tanısalar da tanımasalar da mutlaka bir özellik göreceklerdir. Yani gezmesinden tozmasından hareketlerinden insanlarla olan münasebetlerinden bakacaklar ki bundan bana zarar gelmez.

Yani tanımasa dahi onda o hissi uyandıracak bakanlar huzur bulacaklar. Yani çevresinde kendisinden kaçan aman bırakın şunu, lanet aman uzaklaşın şundan gibilerden değil de işte tekrar gelse de görüşsek gibilerde zarar gelmeyeceğini bilecek, zaten Efendimiz de öyle diyor ya "Müslüman Müslümanın her şeyinden emin olunan kimsedir" diyor. işte burada dervişliği tarif ediyor. ayrıca insalığı tarif ediyor tabi. Dervişlik demek zaten insanlık demektir onun eğitimi demektir.

Sonra ne diyor boyunduruğa koşulmamış olacak diyor, yani şartlanmamış olacak, ben bunu bilirim bunu yaparım, gibilerde işte bu mutlaka böyledir gibilerde başka fikirleri de kabul edecek durumda olacak, çünkü her fikirde bir gerçek payı

vardır tabi araştırmak suretiyle. Her fikirde kabul edilmez o ayrıdır, nefs-i emaredeki gibi illa benim fikrim doğrudur hareketi yapmayacak diyor. bir de su arkına bağlanmamış olacak, yani dolap ile aynı yerde dönerek su çekmemiş olacak yani o kişi aynı yerde dönüp durmayacak. İşte bu gün tarikatlarda yapılan hadise anlatılanların hepsi, mevcuttur, boyunduruğa bağlanmıştır, işte şeyh efendi şeyh efendi yahu kardeşim şeyh efendi senin her şeyin değildir.

Hep bunları yanlış anlamışız, evvela şeyh efendiler kendilerini kurtarsınlar da o kadar kişinin yükünü bir tarafa bırakalım, "benim şeyhim bilir," ey mübarek sen de birşeyler bil bu kadar şeyhinin peşindesin sende bil bir şey şeyhin biliyorsa bilmiş o kendine biliyor, işte diğer tarikatlarda sistem şeyh odaklıdır, yani merkezde şeyh efendi vardır, her şey odur. ama bizde tam tersidir, bizde derviş odaklıdır, biz arkadaş oluruz çekiliriz kenara hedef gösteririz, hadi bakalım yolun burasıdır, gideceğin yer burasıdır, diye o kendi yolunda kendisi koşturmaya başlar.

Tabi herkes kendi yoluna gidecektir, km ne yerse kendi midesine gidiyor, şeyh efendi yiyecek benim karnım doyacak mı hayır, ben yiyeceğim onun karnı doyacak mı hayır, işte bu tür şeylerle şartlanmamış olacaktır diyor. böyle bir şeyi kestiğiniz zaman ne oluyor kendi nefsaniyeti ortadan kalkmış oluyor, kendi nefsaniyeti ortadan kalktığından onun dili Hakk'ın dili oluyor artık işte ve de ölüyü diriltiyor. Diliyle ölüye vurduğu zaman ölüyü diriltiyor. Yani ölü nefisleri diriltiyor. Ama nefsani yönüyle değil, ilahi yönüyle hakikati yönüyle diriltiyor.

İşte Kur'an-ı Kerime sonra böyle bakmaya başlayınca Aaa bu rapça imiş dedik, daha sonra onu da ileri doğru yükselterek Hakk'çası geliyor burası Sıfat mertebesidir. Bu meseleler daha yükseğe doğru çıkmaya başlıyor, وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ 7/172 bakıyor ki

"Onlar Kendi Nefisleri Üzerine Şahit Oldular Ki"

قَالُوا أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ben sizin rabbınız değilmiyim sorusuna بَلَى evet dediler. Bakın iş ne kadar değişik burada bunlar laf değildir, ilahi kelamdır bunlar allah'ın kelamıdır, "*ben sizin rabbınız değil miyim*" diye sorduğunda "evet sen bizim rabbımızsın" diye burada oluyor bu hadise ruhlar aleminde değildir, tabi genel tefsirlerde ruhlar aleminde oldu diye geçer, tabi orada olan bir mertebesi de vardır ayrı bir yönden bakıldığında ama وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ bakın kendi nefisleri üzerine şahit oldular sözü burada geçiyor çünkü nefisler burada var edilmiştir. İşte burası da Hakk mertebesinden bir izah yönüdür. Hakk lisanı ile ancak burası anlaşılabiliyor.

Ne oldu şimdi, Arapçasını gördük, rapçasını gördük, Hakçasını gördük, peki allah'çası nerede وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ 8/17 attığın zaman sen atmadın ancak attı bakın وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي 15/29 ben ona ruhumdan nefh ettim, gibi mertebeler Allah'çadan olan mertebelerdir.

İşte bu sistem içerisinde Kur'an-ı Kerim'e baktığımız zaman ancak İlahi kitap olduğunu Uluhiyet mertebesi itibariyle olduğunu mevzuların içinde olduğunu anlamaya çalışmamız mümkündür. Yoksa diğer şekliyle işte Musa'nın kavimiydi, yok denizden geçtiler, 12 tane yol oldu, suya vurdular, taşa vurdular su çıktı, gök yüzünden helva geldi, bıldırcın eti geldi diye masal dinlemiş oluruz hikaye dinlemiş oluruz. Musa (as) ın hayatının tamamı tarikat hakikatını belirten mevzulardır Kur'an'daki Tevrat bölümleridir. Hangi peygamberden bahsediyorsa o peygamberin kitabından bahsediyordur, bakın İsa (as) dan bahsediyorsa o bölümler İncil'dir, Kur'an'daki

incildir, yani hakiki incildir, düzeltilmiş incildir diyelim ayrıca tahrif edilmiş İncilin düzeltilmişidir.

Kur'an-ı Kerim'de Kur'an-ı Kerim olarak diğer kitaplardan daha azdır Kur'an ayetleri. Yani şunu demek istiyorum, Âdem (as) a gelen suhuflar var, İbrahim (as) a gelen suhuflar vardır, Kur'an-ı Kerim'in içerisinde, Davud (as) a gelen zebur var, Musa (as) a gelen Tevrat var, İsa (as) a gelen incil var, Muhammed (sav) e gelen de Kur'an vardır. İşte bunların hep mertebeleri vardır. Zat mertebesinden gelenler Muhammediyet mertebesidir, Allah'çası Muhammediyet mertebesidir, Hakk'çası iseviyet mertebesidir, Rabçası Museviyet mertebesi, Şeriat mertebesi de İbrahimiyet mertebesidir.

Yani elimizdeki kitap öyle değerli bir kitaptır ki ama ancak işte bu içine nüfuz edildiği zaman, diyelim ki karşımızda bir su var, bu suyun bir üstünde yüzmek vardır, sathında bir on metre aşağısında bir yirmi metre bir yüz metre altında yüzmek vardır. İşte Kur'an-ı Kerim öyle derin bir ilim manzumesidir ki, her katmanda bir başka şehaser var, bir başka alem var, bir başka seyir var, denizin üstünde yüzen de yüzücü, ama dibine dalan da yüzücü, üstte yüzen yüzdü alttaki elde telsizi de var işte Ahmet Mehmet bak inciler mercanlar var diyor, yukarıdaki onu inkar edebilir mi, velev ki yalan söylediğini düşünelim inkar edemez çünkü ispat edemez.

Yukarıdakinin bunu inkarı mümkün değildir, ama ne yazık ki o hadise yaşanıyor, Kur'an-ı Kerim'in derinine dalmış olan kimse oradan çıkardığı hazineleri ortaya getiriyor söylüyor, dışarıda yüzen ben de denizde yüzdüm ama onları görmedim diyor. sen nerede göreceksin sen denizin üstünde havadasın, İşte böylece Kur'an-ı Kerim'in hakikatlerinden de biraz bahsettikten sonra gene yolumuza devam edelim, yine Kur'an-ı Kerim'in içerisinden

Şehadet aleminde zuhura gelen bu iki "zati tecelli" iman yoluyla birbirlerine yaklaşıp hakikatlerini idrak ederler, böylece "lika" mülaki (buluşma) yakıyn meydana gelmiş olur. Yakıyn mertebesinde imandan söz edilemez, çünkü iman (biri iman eden, diğeri de iman edilen olmak üzere) ikiliği gerektirir..

Halbuki tasavvufta *“tevhid”* yani birlik esas olduğuna göre bu ikilik ne şekilde tekliğe indirilecektir? Bir düşünürün **“çık aradan, kalsın yaradan”** diye çok derin ve özlü bir sözü vardır. Yani kulun kendisini idrak mertebesinde aradan çıkarması gerekmektedir. Bu takdirde “kul” var zannettiği kendi varlığını, kafasındaki, zihnindeki izafi benliğini, nefsi benliğini ortadan kaldırabilirse, ortada sadece *“İlahi benlik”* kalacaktır. O zaman iman nereye edilecek iman mertebesini bitirmiş olur yani görevini yapmış olur.

İki kişiye sormuşlar ölünceye kadar iman devam eder mi, diye birisi eder demiş, birisi de etmez demiş, hangisi haklıdır, ikisi de haklıdır, mertebesine göre ikisi de haklıdır. Ama üst derecesini düşünürsek hangisi daha kemalli diye imanı düşüren daha üst mertebededir. Çünkü ikiliği bire indirmiştir. Çünkü kendisini ortadan kaldırmıştır, kendi kalktıktan sonra orada Hakk var olduktan sonra Hakk’ın varlığı baki olduktan sonra kim kime iman edecek, sen varsa ben varsa iman da vardır, “çık aradan kalsın yaradan” esas irfan ehli için beşeriyetini kaldırdığı zaman aradan Hakk sende tecelli ettiğinden kim kime iman edecektir.

İman edilecek kalmaz ortada çünkü iman gayba olur gaybı ortadan kaldırırsan neye iman edeceksin. Şimdi bakın Museviyette tenzih vardır, yani ötelere atmışlar, Allah’ın varlığını ötelere atmışlar, neden insanları putlardan kurtarmak için taşa toprağa buzağıya tapmaktan kurtarmak için Musa (as) hayır sizin rabbınız bunlar değil sizin rabbınız oradadır diyor, bu maddi yapıdan kurtarmak için çünkü Yahudilerin çalışması hep maddeye dönüktür, oradan kurtarmak için yukarıya çeviriyor. Musa (as) tenzihi getirdiği zaman bir tehlike ortaya geliyor. Bakın şimdi bunların hepsi teklikelidir.

Ama biz tehlikenin nerede bittiğini nerede başladığını farkında olmadığımız için yürüyüp gidiyoruz tarlalardan Musa (as) tenzih ediyor Cenab-ı hakk’ı göğe atıyor, o zaman hayellerinde insanlar bir allah kurgulamaya başlıyorlar. İslamın yaşadığı zahir, yaşantı Museviyet ilmi üzeredir. Bakın bunu unutmayalım, İslamın içinde yaşanan zahiri bilgiler yani dıştaki

çalışmalar Museviyet itikadı üzeredir. Biz şimdi ne yapıyoruz, iman ediyoruz diye Cenab-ı Hakk'ı göklere atıyoruz, tenzih ediyoruz, o mertebede doğrudur, zaman ve mekandan münezzehtir diyoruz, biz şimdi Cenab-ı Hakk'ı yücelttik mi?

İseviyette bakın Hıristiyanlıkta üçlü iman vardır teslis var, "Eba, ebi, ve Ruh-ul Kuds" onların besmeleleridir bu. Bizde nasıl "Bismillahirrehmanirrahim" var, onlarda da "Eba Ebi ve Ruh-ul Kuds" yani baba oğul ve kutsal ruh bakın orada iman üçlüdür. Bizde iman ikilidir. İslamiyet imanı ikiye indirdi, onlarda üçtü, islamın zahiri bir aşama daha yaptı ikiye indirdi, yani kesreti bütün bu alemdeki çokluğu ikiye indirdi, "sen, ben" e indirdi. Sen ve ben, hükmüne indirdi. Eğer bu iman hadisesi olmasaydı iman öyle mübarek bir şey ki iman hakikati bütün bu alemde ne kadar çokluk varsa hani Romanın Rabları vardı, gök tanrısı yer tanrısı vardı, bilmem ne tanrısı diye, çok Rabları İsa (as) onları üçe düşürdü. Muhammed (sav) de zahirde ikiye düşürdü.

Yine Muhammed (sav) hakikatı itibariyle bire düşürdü. Batını itibariyle yani biz Tevhid ehliyiz. Eğer iman ömür boyu devam etmiş olsa biz tevhid ehli olamayız. Kelamı tevhid ehli oluruz, hakiki tevhid ehli olamayız, ama kelamı tevhid ehli geçersiz mi dir hayır, geçerlidir tamam cennet ehli olur, çünkü burada hüsni niyet vardır, iyi niyet vardır, aman yarabbi diye elleri göklere kaldırıp dua etmek var, önünde secde etmek vardır, bu kötü bir iş midir değildir. ama bunun ilerisi de vardır, işte bu kitabın isimlerinden birisi de "ikan" dır, İkan yani Yakıyn ama kurb değildir, yakınlık değildir, iki varlığın bir birine yaklaşması değildir. Bir varlıkta iki gibi görünen şeyin aslında tek olduğunu anlamak yakıyn bu Cenab-ı Hakk وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي demedi mi bize bütün Esma-ı İlahiyeyi bize vermedi mi Âdem (as) a diyor ya وَعَلَّمَ آدَمَ الأَسْمَاءَ كُلَّهَا 2/31Âdem'e esmanın hepsini öğrettik. Dolayısıyla bütün esma-ı ilahiye bizde mevcuttur. Etimiz kemiğimiz ciğerimiz bizim değil,

kulağımız gözümüz bizim değildir, biz bunların neyine sahibiz kendimize kulak mı taktık kendimiz imal ederek saç mı taktık ayak mı taktık, sakal mı taktık. Vücudumuzun hangi organını biz yaptık ki sahip olalım. Biz hiç bir şey yapmadık, ama işte yedik içtik, gene O'nun malını yedik içtik, bizim bir tarlamız yok ki, bizim bir dünyamız yok ki, ayrı bir varlığımız olsun. Dolayısıyla bizim bize ait bir varlığımız olmadığını, bizde mevcut olan zahiri ile batını ile dışı ile içi ile hüve hüvesine mutlaka O olduğunu idrak ettiğimizde, burada iman düşer, ama yerine "İkan" daha üstün bir idrak gelir.

İşte tevhid budur, Vahdet dedikleri tevhid budur. Yahudiler yukarıya attıkları Allah'ı Hıristiyanlar aşağıya indirdiler, ama sadece İsa (as) kendisinde biz baba oğul biriz diyor, ben babadan geldim, babaya gidiyorum, diyor, ilk bu sırrı ifşa eden İsa (as) oldu bu hakikatleri anlatan yani Allah'ın varlığının insanda zuhurda olduğunu ilk anlatan İsa (as) dır. O yönden ilim mucididir. Tabi o da kendisinden değil Hakk'ın verdiği bir özellikledir. Ama O'nun farkı kendinde bunu sadece müşahede etti. (sav) Efendimiz ne yaptı, geldi bu hakikatin bütün alemde mevcut olduğunu söyledi, ki yüceliğe bakın ona göre olan nisbetin büyüklüğüne genişliğine bakın.

Kur'an-ı Kerim فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ 2/115 nereye baksan Hakk'ın veçhi bu kadar büyük müjde vardır. İsa (as) bunu sadece kendinde buluyorken Musa (as) a لَنْ تَرَانِي 7/143 deniyorken "Ya rabbi bana vechini göster dediği zaman Tur dağında Tevrat-ı Şerif'i alırken suhufları alırken لَنْ تَرَانِي sen beni göremezsin, hitabına mazhar oldu. Bakın koskoca peygamber sen beni göremezsin Musa (as) ın kaviminden 70 tanesi Tur dağına çıkarken dediler ki "ya Musa Allah'ı cehren bize göstermezsen biz seninle gelmeyiz" yani allah'ı açık olarak bize göstermezsen seninle gelmeyiz, bu söz üzerine Cenab-ı Hakk onların canlarını aldı hepsinin neden çünkü istedikleri o mertebe itibari ile olmayacak bir şeydi.

Peygamberlerine verilmeyen bu hakikat kavimine verilir mi? Verilmez, peygambere لَنْ تَرِينِي sen beni göremezsin diyor, ümmeti daha çok haddi aşmış oluyor, onların hepsi ölü oldular kısa bir süre sonra Musa (as) niyaz etti “Ya rabbi bunlar ölünce ben kavimin yanına nasıl dönerim, beni öldürürler, bunları sen öldürdün, kitabı alırken şahit olmasınlar diye yalancılık yapmasınlar gibilerde o kitabı sen yazıp getireceksin onlar kitabın müşahitleri idi, Tevrat-ı Şerifi alırken 70 tane şahit götürmüştü, 12 kardeş, 12 sülaleden gelen altışar kişi bilir kişi seçti, Musa (as) bunlar 72 kişi idiler, iki tanesi kavimin başında görevli olarak kaldı, Harun (as) ile Yuşa (as) görevli olarak kaldılar, bunun üzerine Cenab-ı Hakk onların üzerine zelzele ile bir bulut indirdi, canlarını aldı, Musa (as) ın niyazı ile tekrar onların canlarını kendilerine iade edildi ve sonra geriye döndüler.

Anlatmak istediğim şudur, Musa (as) a لَنْ تَرِينِي sen göremezsin o mertebede neden çünkü Musalık var, daha ikilik var orada Musa kendini ortadan kaldırmamıştı, İsa (as)kendini ortadan kaldırdı, fenafillah ve saika düştü bayıldı. O da kendinden geçti, ama Muhammed (sav) Mirac-ı şerif’e çıktı, rabbısı ile görüştü, ne bayıldı ne ayıldı ve gözünün gördüğünü kalbi yalanlamadı. O kadar yerleri seyran etti hiç kendisinde bir değişiklik olmadı. Neden, çünkü onları yaşamıştı zaten yeryüzünde. Orada tatbikatını yaptırdılar.

İşte Musa (as) a “len terani”, İsa (as) “Ya rabbi seni göreyim” dedi ama bayıldı, geriye dönemedi, yani o şimdi Hakk’ın huzurunda Miraçta şimdi, Muhammed (sav) Miraçtan indi de ümmeti de kaçıncı miraçları yapıyor. Onların ümmetlerinde miraç gibi bir olgu yoktur. Peygamberlerinde yok ki ümmetlerinde olsun. İsa (as) indiği zaman miracını tamamlamış olacaktır. Efendimiz ile buluşması ile de kadrini yaşayacaktır. Ümmet olacak ümmet olmasıyla kadrini yaşayacak, neden kadrini yaşayacak çünkü Kur’an’ı vaaz

edecek, Kur'an kendisine gelecek kadrini bilmiş olacaktır. Ayrıca iktidar sahibi olacak.

Kendi kadir kıymetini de bilmiş olacak, Kadir gecesi bir bakıma odur, kendi kıymetini anlamaktır, kadrini kıymetini o yönde ne olduğunu anlamak. Bize, ümmetine ne dendi, Hz Rasulullah'ın ümmetine فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ 2/115 bakın arada ne büyük fark vardır, bir koskoca Ulul azm peygamber sen beni göremezsin hitabına maruz kalıyor, diğer büyük peygamber görmeyi dilediğinde düşüp bayılıyor, yani Hakk'ın huzuruna gidiyor geriye dönemiyor, diğeri düşüp bayılıyor, ama Hz Rasulullah ne ayılma var ne bayılma vardır. Ne var Ariflik var irfaniyet vardır. "nereye bakarsan ey habibim ve ümmeti benim veçhimi görürsün" diyor. İşte İsa (as) ın getirmiş olduğu kendi üstündeki ilahi varlığı müşahede etmek ümmet-i Muhammed'e bütün alemde müşahede etmek yolu açılıyor.

İşte bu da kitabın başında belirtildiği gibi Cibril hadisinde "İhsan" bahsi ile bu kapı bize aralanıyor. Hani namaz kılıyorken ibadet ediyorken Allah'ı sen göremiyorsan da orada her ne kadar şimdilik kayıdı var onun altında, yani şimdilik göremiyorsan da onun seni görmüş olduğunu müşahede ederek idrak ederek ibadetini yap demesi, bu yolun kapısını açıyor. Yani bu alemde Allah'ı müşahede etmek mümkün olur diyor. çünkü bakın görüşten bahsediyor. "İhsan" kelimesi nedir genelde, ihsanda bulunmaktır, birisine para vermektir, yemek yedirmek, elbise almak, maddi bir oluşumdur ihsan, ama bakın Peygamber efendimiz ihsanı rüyet ile karşılaştırıyor, yahut rüyet ile tefsir ediyor, onunla izah ediyor bakın görüş ile.

Rabbını her ne kadar "şimdilik" kaydı ile göremiyorsan da, O'nun seni gördüğünü bakın düşünerek nerede kaldı elbise nerede kaldı ayakkabı, nerede kaldı para pul, hiç ilgisi yok, demek ki, iki ihsan vardır, birisi maddi ihsan, biri manevi ihsandır. İşte bize lazım olan bu manevi ihsanı idrak edip ona sahip olmaktır. Bu ihsan kelimesi daha ileride gelecektir.

Ne oldu şimdi iman bahsini kısaca tekrar ele alalım, Musa (as) a gelindiği zaman insanlık alemi maddeden kurtulmak için rabbını göğe çıkarttı, yani tenzih ötelerdedir dedi, bundaki mahzur İsa (as) tarafından giderilmeye çalışıldı, çünkü yukarıda dendiği zaman hayelde rablar oluşmaya başladı bu sefer, bu da eksi bir durumdur, Cenab-ı Hakk "ezzahiru" ismi ile İsa (as) da zuhura geldi, fakat bu sefer de İsa (as) ı da putlaştırdılar, yani bir yerle sınırlandırdılar, bir yere has tuttular. Bu da teşbih mertebesi oldu. Misal yani "Şibih" benzeyerek bir şeyin hakikatini anlatma, canlandırarak misalleştirerek

Bunda da böyle bir tehlike oldu, nitekim bakın bütün Hıristiyan cemaatleri çok yanlış, yanlış yollarda dırlar hepsi. Kimisi Meryem Allah'ın hanımı der, işte çocukları der, kimisi İsa Allah'ın oğlu der, kimisi İsa Allah'tır der, kendi aralarında bir çok guruplar var, bunlar da bu yüzden teşbihte hataya düştüler. Ama efendimiz geldi, ne yaptı tenzihi ve teşbihi birleştirdi, tevhid etti, işte tevhid bu demektir. Kelam ile sadece "La ilahe illallah" demek tevhid değildir. o lafzi tevhiddir. İlimdeki tevhid, tenzih ile teşbihi birleştirip tevhid etmektir. Bunun üstünde bir de vahdet vardır ayrıca. İşte kim bu tevhidi yaparsa tenzih ve teşbihi birleştirirse o yakıyn ehli olur, ikan ehli olur. nereye baksa Hakk'ın veçhini müşahede eder. O zaman da imana gerek kalmaz. İman rolünü yapmış olur, hani ne dedik iseviyette üçlü iman var, başlangıcında, Muhammediyette ikili iman vardır, yani bütün tanrıları bırakıyor bırakıyor, sen ve ben yani bir Allah var, bir de kul var, bu kadar daraltıyor, kolaylaştırıyor, ikiden bire geçmek kolaydır, ama ondan, yirmiden, yüzden bire geçmek bire düşürmek çok zordur.

Mesela araba beşinci vites ile gidiyor iken birinci vitese aldığınızda araba darma dağın olur. yahut birinci vites ile giderken beşe almanız mümkün değildir. ama ikinci vites ile giden arabayı yavaş yavaş birinci vitese almak çok kolay olur. çünkü zaten hemen yanındadır. İşte bir yönü itibariyle iman halinde yaşayan imanın da mertebeleri vardır, taklidi iman vardır, tahkiki iman vardır, daha daha gelişmiş muhabbetli iman vardır, ayrıca tahkiki iman ve bir de muhabbetli iman

vardır. Tahkik ehli olur da muhabbeti olmaz, ilim ile bir yere gelir ama muhabbeti olmaz o da eksiktir.

Bu mertebeleri aştıktan sonra kendi hakikatini idrak ettikten sonra ne oluyor “İkan” kendi varlığında Hakk’ı müşahede ettiği zaman iman düşmüş oluyor. İşte o zaman tevhid kendisinde vahdet hakikati ortaya çıkmış oluyor. İşte o zaman bu hakikati idrak eden (sav) Efendimiz, Miraç gecesi sabahı döndüğü zaman “Men reani fakat real Hakk” şaheser sözünü söyledi bizlere. Şaheser de manayı anlatmaya yeterli kelime değildir. yani o ses o bilginin güzelliğini o bilginin genişliğini sonsuzluğunu bize yani ümmete vermiş olduğu o hediyeyi o lütfu anlatmak mümkün değildir.

Yani öyle bir sır açıyor ki beşer lisanı anlatmaya gücü yetmiyor. Ancak kişi idrakıyla nereye kadar ulaşabiliyorsa onu anlıyor. Ne demektir o; “men” kim ki, “rea” gördü, kimi “ni” beni gördü, “men reani” kim ki beni gördü, “fakat” yalnız ve yalnız hiç şeksiz şüphesiz, “real Hakk” Hakk’ı gördü. Diyor. bundan daha güzel söz söylenir mi, tabi ki o söz Efendimize yakışır, çünkü o “Cevami-ul kelim” kendisi. Kelimelere cami olandır, Hz Rasul “bana ilk verilen şey Cevami-ul kelim” dir yani az söz ile çok mana ifade etme özelliği bir de ayrıca onun özelliği Esma-ı İlahiyeye sahip olması, kelam Allah’ın kelamlarına sahip kelimelerine sahip isimlerine sahiptir demektir.

İşte bu bakımdan gerçek tevhide ulaşılınca iman düşmektedir. İman ile hareket etmeye çalışılıyorsa ikiliğin hüküm sürdüğü bir yaşam tarzına devam ediliyor demektir. Ancak burada özellikle belirtmek gerekir ki, kişi, kendi bulunduğu yeri bilmeli, derecesini aşan durumlara tevessül etmemeleridir. Yani bunu bilgi olarak alabilir ama bunu kullanmamalıdır. Yaşayamıyorsa eğer burada gene iman halinde bulunması onun yararına olur, bakın bu da tasavvufta çok mühim bir meseledir. İşte tasvvufta ayakların kaydığı en mühim meselelerden bir tanesi budur. Bazı bilgileri bilim olarak bilmesi ama varlığında yaşayamaması bildiği için yaşıyorum zannederek oradan tatbikata girişmesi kendini çok büyük yanılgılara sürükler.

Zira zemin kaygandır, *kılavuzsuz yola çıkılmamalıdır.* Meselelerin iyi anlaşılması ve yerinde değerlendirilmesi lazımdır, *şeriat* ve *tarikat* mertebelerinde mutlaka **iman** vardır, *hakikat* ve *marifet* mertebelerinde ikan meydana geldiğinden; *iman kendiliğinden müşahedeye* dönüşmektedir. Bakın iman gene var ama şekli değişiyor, faaliyeti kullanımı değişiyor,

Devam ediyoruz **"ve bi'l ahireti hüm yukinune"** Yani ***"ahirete de yakın bir imanla iman ederler,"*** diye çevirebileceğimiz ayetin son bölümünde; **"yakıyn** ifadesiyle yaklaşırlar ve *öyle müşahede* ederler" de diyebiliriz. Yani Hazret-i Rasulüllahın Kur'an ve hadislere dayanarak bildirmiş olduğu ahiret hukukunu sanki görüyorlarmış gibi **yakıyn** olarak *müşahede* ederler.

Şurası bilinmelidir, ki *yakıyn* bilgisinin dışındaki bütün bilgiler naklidir. Bakın bu söz de çok mühimdir, Yakiyn dışındaki her şey nakildir. Yani söyleyen kişi onun sahibi değildir. lafzini demektedir sadece işte biz onu zaman zaman söyleriz, müşahede edilmeyen şeyin konuşulmaması lazımdır. Kişi onu bir üst mertebeden alır ezberler anlatır, ama yaşamadığı için ne anlattığını kendisi de bilmez. Ama bir şeyler satıyorum zanneder. İşte buradaki mevzu sohbet mevzuudur, dört kanaldan gelmesidir, Yakiyn bilgisinin dışındaki tüm bilgiler nakildir.

Nakledilen bilgilerle sağlanılan yakınlığa, *"bilmel yakın"* denilirse; bunun da ilerisi, *"ilm-el yakıyn", "ayn-el yakıyn",* ve *Hakk-el yakıyn"* olmak üzere **3** aşaması vardır. Bunlardan *ilm-el yakıyn,* konuya akliyle, bilgisiyle, ruhuyla o bilgiye varmak özüne ulaşmak demektir. Kısacası ilimle yaklaşmaktır. *Ayn-el yakıyn,* görerek yaklaşmayı ifade eder. *Hakk-el yakıyn* ise bilginin sahibi olmak, kendisi olmak demektir.

Buna şekeri misal gösterirsek: *Birincisi* şekeri tarif etmektir, *İkincisi* şekeri tatmaktır, yemektir, görmektir. *Üçüncüsü* de şekerin kendisi olmaktır, yani şeker olmaktır. İşte ayette bahsedilen *"yakıyn"*, yakın değil, gerçek yakıyn *"hüve hüvesine o"* olmaktır. Ariflerden birisine "yakıyn nedir"? diye soruldugunda, **"el yakıynü hüvel Hak"** yani **"O Haktır"**

cevabını vermiştir. Böylece ahireti de yakıyn haliyle yaşamaktadır her an ölecekmiş gibi yaşamaktır. Yaşantısını bu düzen üzerine oturtmuş olan kimseler yani yakıynlar, *müşahade ehlidirler***,** her şeyi o mertebeden değerlendirirler.

Kur'anı Keriym *Bakara Suresi 2. sure 5. ayette;* **ulaike ala hüden min rabbihim ve ulaike hümül müflihune *"işte bu vasıfta olanlar Rablerinden gelen bir hidayet üzeredirler ve ancak onlar felah bulmuşlar, kurtuluşa ermişlerdir."*** Genel anlam bu olmakla beraber, yani namazını dosdoğru kılıp, kötülüklerden korunup, günahlardan kaçındıktan ve sevaplarını çoğalttıktan sonra ALLAH'a iyi bir kul olma yolunda kendilerini kurtarmışlardır. Batıni manada felah bulmak ise, kişiyi nefsinin tasallutundan, nefsi benliğinden, *birimsel benliğinden, izafî benliğinden kurtararak yerine Hakkın kaim olmasını* sağlamaktır. Diğer bir ifadeyle kişi beşeriyetinden kurtularak *Ulühiyetine yükselmesi* ve huzura kavuşmasıdır.

Rabbimizin, gerçek ismi *"Ebrahem"* yani *"halkın babası"* anlamına gelen, batılılann ise, *"Abraham"* olarak telaffuz ettikleri Hazret-i îbrahim'e şu hitabını hatırlayalım. Şimdi yakıynin diğer mertebelerine geçiyoruz,

Kur'anı Keriym *Bakara Suresi 2. sure 131. ayette;* **"iz kale lehü rabbühü eslim kale eslemtü lirabbil alemiyne" *"Rabbi ona: "Teslim ol" buyurduğunda. "Alemlerin Rabbine teslim oldum" demişti."*** Bu hitapta Hazret-i İbrahime **"Rabbine teslim ol"** buyuruluyor. Daha açıkçası **"bütün varlığınla bana teslim ol, beni vekil kabul et, senin kefilin olayım,"** deniyor. Hazret-i İbrahim'in cevabı hemen **"Eslemtü lirabbilalemiyn"** oluyor. Yani **"ben alemlerin rabbına teslim oldum"** diyor. Ama bu teslimiyetin çok önemli bir özelliği vardır. Şöyle ki; Kur'anı Keriym *Bakara Suresi 6. sure 79. ayette;* **inniy veccehtü vechiye lilleziy fetaressemavati vel arda haniyfen ve ma ene minel müşrikiyne *"Ben vechimi öyle bir veçhe karşı tuttum ki o vecih, semavat ve arzı fıtratı üzere halk etmiştir. Ve ben de şirk ehli değil, tevhid ehliyim."*** Ben beşeriyetimi artık

ortadan çıkardım, yapmam etmem gibi nefsi feveranları nefsimi kaldırdım ortadan demektir. Bakın bu hadise nefs-i mutmainnede oluşuyor, yani dördüncü mertebenin hakikati burada vardır. Demek ki İbrahimiyet mertebesinin başlangıcı dördüncü mertebemiz oluyor. Yani emmare mertebesi, Levvame mertebesi, Mülhime mertebesi, Mutmainne mertebesinde bu hadise yaşanıyor. Hani levvamede Musa (as) ın hadisesi yaşanıyordu kaviminin o inek hadisesiyle bu mertebede de İbrahim (as) ın hakikati olan bu yaşantısı yani bu mertebede Mutmainne tatmin olma demek huzur bulma bunun başındaki ayet يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ 89/27 ey mutmain olmuş nefs, ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً 89/28 rabbine dön biz zaten bir ömür boyu rabbimize dönük değilmiyiz, daha hala rabbine dön diye ihtar geliyor bize demek ki dönük değilmişiz ki rabbımız ihtar ediyor, ey mutmainne nefse ermiş olan nefis kişi yani rabbına dön diyor. emmarede olan kim bilir nereye döner, levvamede olan hangi kutuba döner, biz zannediyoruz ki suret olarak oraya döndük ya her birerlerimiz bir başka yerdeyiz, kimimiz evdeyiz kimimiz çoluk çocuktayız, kimimiz işte güçteyiz, veçhimiz orada vecih orada, beden burada da vecih orada.

Bakın ben veçhimi öyle bir veçe karşı tuttum ki o vecih semavat ve arzı fıtratı üzere halk edendir. İşte "eslim " teslim ol buyurduğunda alemlerin rabbına teslim oldum demesi zaten veçhimi ona tuttum veçhini döndür sözünün cevabı zaten ben döndürdüm cevabını burada vermiş oluyor, o mertebede kişi bu cevabı vermiş oluyor. **inniy veccehtü vechiye lilleziy fetaressemavati vel arda haniyfen ve ma ene minel müşrikiyne** Ben başka yönlere dönüpte şirk ehli değilim ve tevhid ehli olarak veçhimi döndürdüm diyor , ne kadar güzel ayetler var.

İşte Kur'an budur, yoksa ezberde bunu oku, yahut sadece arapça manasıyla beşerce manasıyla oku orada kal değildir.

işte Arapçasından Rabçasına Hakçasına Allahçasına geçtiğin zaman ancak bunu anlamak mümkün oluyor.

Ve ben şirk ehli değilim, tevhid ehliyim,

Burada şirkten bahsedilmesi, muhtemelen babası Azer'in put yapan birisi olduğunun vurgulanması içindir. İnsanların puta, taşa, güneşe, hayvana v.s.'ye tapmaları kaba manasıyle şirki oluşturuyor. Halbuki bir de peygamberimizin **"ben ümmetimin gizli şirkinden korkarım"** diye buyurdukları gizli şirk olayı vardır. Yani semavat ve arz içindeki varlıkları ayrı birer varlık olarak görmek veya düşünmek. İnsan, zihninde Hakk'ı bir tarafa, diğer varlıkları başka bir tarafa veya taraflara koyarsa zımmi olarak Hakk'tan başka varlıkların mevcudiyetini kabullenmiş olur ki işte korkulan ve insanı imanda zayıflatan bu şirk, gizli şirktir, yani ALLAH'ın varlığının yanında veya karşısında veya ötesinde başka varlıkların bulunduğunu kabul etmektir. Efendimiz ben artık ümmetimin taşa toprağa tapmasından korkmam ama gizli şirkinden korkarım diyor. Yani Hakk'ın varlığından başka varlıkların varlığını kabul etmek şirkin ta kendisidir.

Halbuki Kur'anı Keriym *Bakara Suresi 57. sure 3. ayette;* **hüvel evvelü vel ahırü vez zahirü vel batınü ve hüve bikülli şey'in aliymün** ***"o hem evveldir, hem ahırdır, hem zahirdir, hem batındır, ve o her şeyi bilicidir,"*** dediğimizde, Cenab-ı ALLAH'ın hem evvel, hem ahır, hem zahir, ve hem batın, ve de her şeyi bilici olduğu bildiriliyorsa, o halde Hakk'dan başka bir varlığın mevcudiyetinden bahsetmek mümkün müdür?

İşte bu gerçeği ilk idrak eden kişi *"hanif"* yani *"tevhid ehli"* Hazret-i İbrahim'dir. Böylece ilk defa **"tevhid-i efal"** bilinci oluşmuş ve bundan da **"la faile illallah"** hükmü kaynağını bulmuş oluyor. "Makam-ı İbrahim"in ileri safhalarına gelindiğinde ise Cenab-ı Hak bu defa kullarına Kur'anı Keriym *Bakara Suresi 2. sure 112. ayette;* **bela men esleme vechehü lillahi ve hüve muhsinun** ***"iyi bilin ki kim vechini***

ALLAH'a teslim ederse ona ihsan olunur," diye hitabetmektedir. Kişi İbrahimiyet makamına ulaşıp bunun ileri safhalarına geldiğinde Cenab-ı Hakk bu defa kullarına "Bela" yani evet " kim ki veçhini Allah'a teslim etti işte ona ihsan edilir" Bakın yukarıdaki ayette ne dedi, . **"inniy veccehtü vechiye lilleziy fetaressemavati vel arda haniyfen ve ma ene minel müşrikiyne"** ben veçhimi öyle bir veçhe tuttum ki semavat ve arza tuttum şimdi vecih demek lugatta yüz manasına ama şimdi biz başımızı böyle döndürdüğümüz zaman kabeye tamamen döndürmüş oluyormuyuz, veçhimizi çevirdik, olmuyor, demek ki vecih dediği cihet yöndür. İnsanın külli varlığıdır.

Her yönüyle birlikte cephesini çevirmesidir, Hakk'a çevirmesidir. Başımızı çevirdiğimizde bedenimiz başka tarafta, bedenimizi çevirdiğimizde başımız bir tarafta olur. işte burada tam bir samimiyet **"inniy veccehtü"** muhakkak ki ben veçhimi öyle bir veçhe semavat ve arzı fıtratı üzere halkedene tuttum ona inandın ona güvendim. Bütün kimliği ile birlikte her şeyi ile birlikte işte cenab-ı Hakk da bunun karşılığında bakın cevabı burada hemen geliyor, **bela men esleme vechehü lillahi ve hüve muhsinun** ***"iyi bilin ki kim vechini ALLAH'a teslim ederse ona ihsan olunur,"*** bakın ne ihsan edilir, ihsan edilir ama, para mı mal mı mülk mü, toprak mı çiftlik mi, ev mi apartman mı "ihsan edilir" hani ihsan nedir diye sordu ya hadiste ihsan neydi, rüyetin başlangıcı idi. İhsan hadisinde hani sen rabbını görmüyorsan da her ne kadar namaz kılarken rabbın seni görüyormuş gibi, yani rüyet ihsanı, o hadisin bir ileriki aşaması, ayette belirtilen ilerki aşamadır.

Bakın "Bela" tasdik ile "evet" men kim ki yukarıda olduğu gibi yani İbrahim (as) ın söylediği gibi "men" kim ki veçhini teslim etmişse Allah'a teslim etmişse bakın orada rabbına demiyor, Hakk demiyor, Allah'a teslim etmişse ama şimdi diyeceksiniz Hak, Rabb başkamıdır diye, tabi başkadır, aynı şeyin değişik değişik mertebeleridir. Bu apartmanın beş katı varsa her kat aynı kat değil ki, ama her kat apartmanın

dahilindedir. Apartmanın içinde dışında değildir. ama her kat apartmanın tamamı değildir. birinci kat dediğimiz zaman apartmanı ifade etmiyor. Bölümleri ifade ediliyor.

İşte Allah ismi ism-i cami olduğundan diğer isimlerin hepsini ihata ediyor. apartman dendiği gibi bu binanın en küçük bölümünü birimini dahi içine aldığı gibi, Allah esması da bütün esma-ı İlahiyeyi içine alıyor. Ama Rahman esması Allah esmasını kapsayamıyor. Nasıl ki şu iskemlenin bütün eşyayı kapsamına alamadığı gibi, işte diğer isimler de öyledir. Cami ismi ile Allah ismi bütün isimleri kapsamına alıyor. Diğer isimler kendi oluşumlarında kalıyor. İşte kim ki veçhini Allah'a teslim etmişse o muhsindir ona ihsan olunur. Yani Hakikat-ı İlahiye bilgileri Zat'i bilgiler O'na ihsan edilir. Bakın para mal mülk yoktur burada müşahede ile ilgili yani ilahi hakikati idrak edici müşahede edici, o yöndeki bilgiler kendisine bol bol ihsan edilir.

Zat'i bilgiler ona ihsan edilir. İşte bu kanaldan geçmeyen bakın o kadar açık mevzular, Uluhiyyet bilgisinden kesinlikle haberleri olmaz. Bildiği ilim ne ilmi olur, fıkıh bilgisi olur. islamın fıkıh bilgisi yani şeriat bilgisi olur. namaz nasıl kılınız, namazın sünnetleri farzları mustehabları, işte oruç hangi saatte başlar, hangi saatte biter, bireysel yani fiziksel bilgi bilinir. Ama ilahi bilgi bu gelen kaynak ayrı bir kaynaktır, ancak cedlerimiz bu kaynağın sahibi ise bize de o kaynaktan içirirler. Bu kaynağa ulaşmayan kimseler bu ilme sahip olamazlar. Sabahtan akşama kadar bu ayetleri okusalar da vird etseler de yine bunların hakikatine ulaşamazlar lafızda kalır.

Çünkü az önce dediğimiz gibi dört manadan gelmez, gerçek ilâh-i ilme sahip olmak için bu dört kanaldan gelmesi lazımdır. Daha devamı var, kim veçhini Allah'a teslim ederse ona ihsan olunur diye hitap etmektedir.

Burada *"vechini"* ifadesi yüzünü, alnını, kaşını, gözünü v.s. gibi dar manasıyla yorumlanırsa çok sathi kalınmış olur. Oysa ki vecih kelimesinin başka anlamları da vardır. Yani kişi, Hakk'a sadece bedeni ve uzuvlarıyla değil; bilgisiyle, ruhuyla, özüyle, nefsiyle hepsiyle birlikte yönelmeli ve tüm varlığını

O’na teslim etmelidir. İşte bu kimseye *“muhsin”* denilir ki *“ihsanı alan” “ihsan edilen”* anlamını taşır.

Mevzuumuzun basında islam, iman, ihsan ve ikan derken *“Marifetullah”* yani Allah bilgisinin ve müşahedesinin, peygamber bilgisinin *“hakikat-i Muhammedi”* bilgisinin özü bu *“ihsan”* kelimesinde yatmaktadır. Bu durumda vechini Hakk’a teslim eden kişiye *“muhsin”* dendiğine göre, o kişiye *ihsan olunmuş* demektir. Olaya tersinden yaklaşıldığında, eğer bir kimse muhsin değilse yani ihsan olunmamış ise, o kimse *vechini Hakk’a teslim etmemiş* demektir. Ve de ihsan edemez demektir.

Burada ihsan’ın bir özelliğini belirtmekte fayda vardır. Vechin Hakk’a teslimiyeti devam ettiği sürece Zat’tan yapılan ihsan devamlı bir şekilde çoğalarak artar. Çünkü ihsan olunan da devamlı bir kapasite genişlemesi olur. yani kime ki zati ihsan varsa genişleme olur, اَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ hakikati burada meydana gelir. Biz senin göğsünü yarmadık mı, sadrını açmadık mı, ki buralara yeni bilgiler doldurasın göğsün genişlesin. Diye bu hakikat gelişir kendisinde. Ve bu alış veriş devamlı inkişaf eder. Halbuki babamızdan, annemizden, dedemizden intikal eden ihsanlar, milyonlar, milyarlar dolayısıyla da muhsin oluyoruz ama, onların yaşamının bitiminde ihsanları da son buluyor. Yani mal mülk de ihsan oluyor ama bu babda değildir, onlar bitiyor, ama Hakk’ın ihsanı bitmiyor.

Yaşantısını ibadetlerle, sohbetlerle, zikirlerle, tefekkürlerle renklendirerek sürdüren kişi bu defa Kur’anı Keriym *A’raf Suresi 7. sure 56. ayette;* **inne rahmetallahi kariybün mine’l muhsiniyne *“ALLAH’ın rahmeti ancak Muhsinlerden gelir”*** bakın bir ihsan daha çıktı ortaya. O kişi bu ayetin hitabına mazhar olur.

Bugün 18/2000 Cuma akşamı İzmir’deyiz, sohbetimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. Allah cümlemize akıl fikir zihin zeka gönül açıklığı versin Cenab-ı Hakk’ın istediği

manada ayet aralarına koymuş olduğu ifadeleri O'nun istediği gibi anlamaya çalışalım. Bizim anladığımız manadaki şekliyle değil, Cenab-ı Hakk'ın muradı istikametinde anlamaya çalışalım. Kitabımız İslam İman İhsan İkan sayfa 22 den devam ediyoruz.

Yaşantısını ibadetlerle sohbetlerle, zikirlerle tefekkürlerle renklendirerek sürdüren kişi bu defa "**inne rahmetallahi kariybün mine'l muhsiniyne** 7/56 ***"ALLAH'ın rahmeti ancak Muhsinlerden gelir"*** bakın bir ihsan daha geldi, bu hep diğerlerin üzerine gelen kemalat ihsanlardır. Yani yolculuğun yukarıya doğru seyiri halinde gelen ihsanlardır. Bakın Cenab-ı Hakk o kadar enterasan bilgi veriyor ki,

Dikkat edilirse bu ayet-i kerime ALLAH'ın rahmetinin nereden geldiğini çok net bir şekilde ifade ediyor. ***"ALLAH'ın rahmeti ancak Muhsinlerden gelir"*** yani Allah'ın rahmetini en kısa yoldan Muhsinlerden bulursun demektir bu. Tabii ki ALLAH'ın (genel) rahmeti gökyüzünden, sağdan, soldan, hocalarımızdan, alimlerimizden, sanatkarlarımızdan, tabiat ismini verdiğimiz bu varlık zuhurlarından, her yerden gelmektedir, ancak burada bahs edilen genel rahmet değil, *(ilahi ve zati)* rahmettir ki; o da ancak ve ancak en kısa yoldan muhsin kişilerin gönüllerinden talip kişilerin gönüllerine gelmektedir.

İhsanla ilgili başka bir ayet-i Rahman suresinde görüyoruz. Kur'anı Keriym *Rahman Suresi 55. sure 60. ayette;* **hel cezaül ıhsani ille'l ıhsanü** ***"İhsanın cezası ancak ihsan değil midir ?"*** Buradaki ceza kelimesinin anlamı, genelde kullanmaya alıştığımız ceza kelimesinden çok farklıdır. Ceza, Arapça da karşılık, her hangi bir şeye karşılık, eşdeğer bir karşılık anlamına gelmektedir. Ceza kelimesi azab manasına değildir, karşılık manasınadır. Kişi ne kadar ihsan ederse Allah ona o kadar ihsan edecek. Kişi beşeriyet olarak yaptığı ihsanı Uluhiyet ihsanı olarak karşılık görecek bu ihsan tükenir mi, yani siz yüz lira bir yere verdiniz karşılığında bin lira gelecek, insan o yüz lirayı vermekten sakınır mı, daha çok veresi gelir, çünkü arkadan geliyor.

Ta ki niyetini sahih tutuncaya kadar. Nefsaniyetine bu işleri kaptırmayıncaya kadar, ama bu işleri nefsaniyetine kaptırırsa bireysel varlığına benliğine artık ben yapıyorum ben ediyorum diye şahsına mal ederse o bilgileri, hissiyatları, duyguları, gelen varidatları o zaman ihsan da kesilir, muhsinlik de kalmaz, kendisi de ne olduğunu anlamaz, kendisini eski hali gibi zanneder ama çok değişmiş olur. işte baştan takip edersek Hadiste belirtilen ihsan ile müşahede hali açılmaya başlar, ondan sonra bunu idrak eden kişinin veçhini Hakk'a teslim etmesi, Hakk'ın da ona ihsan etmesi, ihsan etmesinin neticesinde de kendinde meydana gelen bu varidatı o da ihsan etmeye başlaması gene **inne rahmetallahi kariybün mine'l muhsiniyne** „Allah'ın Rahmeti onlardan gelir" ve onlar ihsan ettikçe de ihsanları arttırılır. Buradaki ihsandan maksat para mal mülk değil, İlahi ve Zat'i bilgidir, Zat'i rahmettir. Yani müşahede ihsanıdır.

Ceza Arapçada her hangi bir şeye karşılık eş değer bir karşılık anlamına gelmektedir,

Yüce ALLAH bir ayet-i kerimesinde Kur'anı Keriym *Beyyine Suresi 98. sure 8. ayette;* **cezaühüm ınde rabbihim cennatü adnin tecriy min tahtıhe'l enharü halidiyne fiyha ebeden *"Onların Rabları katındaki mükafatı, içinde temelli ve sonsuz kalacakları, içlerinden ırmaklar akan adn cennetleridir."*** gibi veya ***"cehennemle cezalandıracağı"*** gibi.

Burada da *"ihsan"*ın karşılığının yine *ihsan* olacağı ifade edilmektedir. Yani muhsin olan bir kimse, muhsin olduktan sonra vermeye başladığında yaşamı ihsana dönüşmüş oluyor, İhsan sahibi oluyor. Verebildiği kadar veriyor, bunun karşılığında da alabildiği kadar alıyor ve bu hal süreklilik kazanıyor. Bu yaşantı içersinde artık kişi *"eşhedü en lailahe illallah"* dediği zaman gerçekten *müşahede sahibi* oluyor ve imana ihtiyacı kalmıyor: İman safhasını yaşayan kişi, aslında kesret aleminin ehlidir. Çünkü iman olgusunda daha evvel de

belirttiğimiz gibi biri iman eden, diğeri iman edilen olmak üzere iki varlığın mevcudiyeti söz konusu olmaktadır.

“eşhedü en lailahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resulüllah” diyen kişi bunu gerçek manasıyle söylüyorsa o artık iman safhasını aşmış, gaibliği geride bırakmış, kesretten kurtulmuş, Vahdeti bulmuş, müşahede ehli olmuştur. Bakın islamın ilk şartı müşahededir, yani görüştür, şehadet şahit olmaktır. “Eşhedü” dendiği zaman ben görüyorum ki yani müşahede ediyorum ki Allah’tan başka ilah yoktur, ben görüyorum. Ama biz şimdi taşlar topraklar işte yontulmuş silüyetler mi göreceğiz de ondan gidiyoruz değildir. Alemde ne kadar varlık varsa veya ne kadar muhabbet ettiğimiz şeyler varsa Hakk muhabbetinin dışında ne kadar şeyler varsa bunların hepsini gerçek yerine oturtup bunların hepsinde Hakk’ın bir zuhuru vardır, tecellisi vardır, diye onlara öyle bakmak şartıyla tevhid etmiş oluyoruz, o zaman imana ihtiyaç kalmıyor. Yani müşahede ettiğimiz zaman imana ihtiyaç kalmıyor.

Nasıl diyelim ki şimdi alt katta falan isminde bir padişah oturuyor dediler, ben görmedim ki, o zaman ne oluyor, onu bana haber veren kişinin sözüne itimat ederek iman ediyorum, kabul ediyorum. yani orada bir kişinin olduğunu kabul ediyorum, ama ben görmedim, görmedim ama söyleyene itimat ettiğimden iman ediyoruz. İşte Cenab-ı Hakk'ın göndermiş olduğu peygamberine itimat ettiğimizden O’nun sözlerine ilahi semavi kitaplara, Kur’an olsun diğer semavi kitaplar olsun iman ediyoruz itimat ettiğimizden, ama alt kata inip de yahut üst kata çıkıp da padişahın o paşanın kendisi ile görüştükten sonra artık ben onun varlığına iman ediyorum sözü tabi ki orada pek mantıklı bir şey olmaz.

Görmüşsek de tekrar biz ona iman ettik sözünü kullanıyorsak bu da acayip bir iş olur. burada imandan kasdımız tahkiki ve taklidi mertebelerindeki iman değil, imandan sonra yaşanan ikan mevzuundadır. İşte az önce de dediğimiz gibi Cibril hadisi ile başlayan ve Kur’an-ı Kerim’de Muhsin hakikati ile devam eden seyirin neticesinde Muhsin

olan ve ihsan alan kimsenin imana ihtiyacı kalmaz. Çünkü iman kesretten kurtarıp en az kesret olan ikiye indirir. Yani çokluğun en azı olan ikiye indirir. Bakın İseviyette üçe indiriyor, çokluktan roma tanrılarından işte şuradan buradan üçe indiriyor, Eba Ebi ve Ruh-ul Kuds, ialamiyet onu da kaldırıyor, ikiye indiriyor.

Yani islamiyetin zahiri ikiye indiriyor, İslamiyetin batını özü ise bunu da kaldırıyor, kimi kaldırıyor, kulu kaldırıyor, sadece Hakk var, Hakk'ın olduğu yerde imana ihtiyaç olmaz. Hakk kendi kendini müşahede ediyor ki, شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ 3 /18 Allah kendi kendine şahittir ki ondan başka ilah yoktur. Bakın kul kalktı ortadan dolayısı ile iman sahibi beşeriyet sahibi olan kul ortadan kalkınca imana ihtiyaç kalmaz. Ama bu imansız demek değildir, haşa imanımız da var hamd olsun, derviş ne demiş, sigarayı yakmış bir imanımız bir dumanımız var demiş.

Bunlar biraz ağır mevzulardır ama inkarcı olma babında değil hakikatı anlama babında bunların hepsi, eğer bunları anlamayacaksak anlayamayacaksak zaten irfan ehli olmayı hiç murad etmeyelim. Beşeriyet sahasında kalalım, hayalimizle yaşayalım, hayalimizdeki rabbımıza yönelim. Ama o geçerli midir, geçerlidir, çünkü Cenab-ı Hakk ne buyuruyor, "Ene abdi zanni bi" Ben kulumun zanni üzereyim diyor bu kadar da müşfik bir rabbımız vardır, yani biz bir şeyler yapalım da ne yaparsak yapalım, hepsi kolay ama biz halife olarak halk edilmişiz, Âdem olarak halk edilmişiz, bu hakikatin kemaline ulaşmak bize yaraşır. Bunu zevalde yaşamak yazık olur.

Elinizde son sistem bir otomobil var, işte buna benzin ile çalışıyorsa işte biraz mazot biraz benzin, asfalt yolda kullanılması gerekiyorsa onu kasislerde kaldırımlı yerlerde kullan altını sağını solunu bir tarafa vurarak o güzel otomobilin

kıymetini bilmeyiz ve sonra ben araba kullanıyorum deriz ayrı. İşte elimizde öyle muhteşem bir aracımız var ki bunun ne son model otomobil ile ne melek ile ne cin ile ne alemdeki varlıkların başka birisiyle kıyas etmemiz mümkün değildir. Yani kendi elimizdeki aracımızın değerini çok iyi bilmemiz gerekiyor hiçbir şey ile kıyaslayamayız ondan daha değerli bir şey olmaz, çünkü “Halakal Âdem’e ala suretihi” diyor efendimiz bizim için.

Yani hadis-i kudside Allah Âdem’i kendi sureti üzere halk etti bak Uluhiyet sureti üzere halk etti. Buradaki suretten maksat beşer manasında değildir, Cenab-ı Hakk’ın hakikatleri itibariyle Âdem’deki zuhur O’na aittir. Diyor. Yani ne kadar esma-ı İlahiye varsa ne kadar Sıfat-ı Zat’ıye Sıfat-ı Subutiyeler, varsa cenab-ı hakk’ın ne kadar oluşumları varsa insanda bunların hepsini mevcut etti ortaya çıkardı. İşte biz taşıdığımız yükün kıymetii bir bilmiş olsak bize Cenab-ı Hakk nasıl bir hamil vermiş yük vermiş bilsek kıymetini, onun için diyor, أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿٢﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ

﴿٣﴾ الَّذِي أَنقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٤﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ 94/1-2-3-4 biz senin göğsünü yarmadık mı, yani gönlünü açmadık mı, sırtındaki ağır yükünü yani nefis yükünü benlik yükünü almadık mı, işte sırtımızdaki bu nefis yükünü alıyor kendini yüklüyor, ama biz onu terk ediyoruz, haşa yaptığımız iş o kadar acayip nefsimizi yükleniyoruz ve bir ömür boyu onu taşıyoruz. Yani çöp arabası gibi dünya çöplüğünü sırtımıza yüklüyoruz, bir ömür boyu onunla bir de yükümüz var malımız var diye iftihar etmeye çalışıyoruz.

Bu yaşantı içerisinde artık kişi “eşhedüenla ilahe illallah” dediği zaman gerçekten müşahede sahibi oluryor ve imana ihtiyacı kalmıyor. İman safhasını yaşayan kişi aslında kesret aleminin ehlidir. Çünkü iman olgusunda olgusunda daha evvel de belirtildiği gibi, biri iman eden diğeri de iman edilen olmak üzere iki varlığın mevcudiyeti söz konusu olmaktadır. “Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedüenne Muhammeden Rasulullah”

diyen kişi bunu gerçek manada söylüyorsa o artık iman safhasını aşmış, gaibliği geride bırakmış kesretten kurtulmuş vahdeti bulmuş müşahede ehli olmuştur.

Ve yine başka bir ayet-i kerime de Kur'anı Keriym *A'raf Suresi 7. sure 172. ayette;* **ve eşhedehüm ala enfüsihim** ***"kendi nefisleri üzerine şahit olurlar"*** denmektedir, *"iman ederler"* denmemektedir. Eğer *"nefisleri üzerine iman ederler"* denseydi kişinin bu kadar terakkiden sonra yeniden dersine birinci sınıftan başlaması gibi olurdu. Oysa ki ihsan - muhsin dönüşümü yukarıda belirtildiği gibi sonsuza kadar kapasite artışını içerir.

Müşahede halinin zirvesini ifade eden şu ayet bütün bu anlatılanları ne güzel özetlemektedir.

Kur'anı Keriym *A'li İmran Suresi 3. sure 18. ayette;*
şehidallahü ennehü la ilahe illa hüve

"ALLAH şahittir ki ALLAH'tan başka ilah yoktur, ancak ALLAH vardır." Sözümüzü bitirmeden evvel konumuzun başlangıcında *"Cibril Hadisi"*nde yerini alan "İslam" kelimesini de bir nezbe açmakta fayda görmekteyim. **İslam,** selamdan, selametten, teslim olmaktan kaynaklanan bir kelimedir. ALLAH'ın birliğine inanmak ve O'na şirk koşmamaktır. İslam dininin zahiri, *"şeriat-ı Muhammedi"*; batını ise, *"hakikati Muhammedi"*dir. İkisini birlikte yürütmek ise, *kemalattır.*

İslam aynı zamanda *Adem* (a.s.)'dan → *Muhammed* (a.s.)'a kadar bir semavi sistemin ismidir. Cenab-ı Hakk; *"İbrahimiyet"* - *"Museviyet"* - *"İseviyet"* - *"Muhammediyet"* diye ayrı ayrı dinler vazetmemiştir. Musa (as) kendisine tabi olan akrabaları ile Museviyet olarak bir kavim hükmüne girmişler yani kendilerini biz Museviyiz diye ayırmışlardır. Bu ayrılış din olarak değildir, kavim olarak, ırk olarak ayrılıştır. Biz Türk Yahudi olamaz, ama Musevi olur, yani ırk olarak biz Türk ırkıyız onlar Yahudi ırkıdır. Ama din olarak Yahudi olabiliriz. Çünkü o sistem içindeyiz. Yahudi olabiliriz derken o zaten bizim dinimizdir, Musa dini bizim dinimiz, onların dini değil aslında bizim dinimize onlar sahip çıkıyorlar.

Ama biz bunun tam tersine kullanıyoruz. Bizim alimlerimiz de onların bu davranışlarını tasdik edercesine Musa dini İsa dini varmış gibi bunları ayrı bir paragraflarda yorumluyorlar, ayrı bölümlerde yorumluyorlar. Halbuki deseler allah'ın dini tek dindir, bunun da bir seyri vardır, Âdem (as) dan Muhammed (as) a kadar devam eden bir seyirdir bu Allah'ın din seyridir, dese iş bitecek zaten, ama onlar ayrıymış gibi İsa (as) ın dini başka bir dinmiş gibi Musa (as) ın dini başka bir dinmiş gibi milliyetçiliğe döndürülen bu gurupları bizim ilim adamları da tasdik edercesine sizin dediğiniz gibidir, diye tasdik etmişler, tabi onlar tasdik edince bizlerde ha öyleymiş diye kabullenmişiz, aslında öyle değilmiştir.

İslam dininin zahiri şeriat-ı Muhammedi batını ise Hakikat-ı muhammedidir. İkisini birlikte yürütmek ise kemalattır. İslam aynı zamanda Âdem (as) dan Muhammed (as) a kadar bir semavi sistemin ismidir. Cenab-ı Hakk İbrahimiyet Museviyet İseviyet Muhammediyet diye ayrı ayrı dinler vaaz etmemiştir, Allah'ın indinde yani yanında din İslam dinidir onun için "**şehidallahü ennehü la ilahe illa hüve" 3/18** nun hakikatini yaşamamız lazımdır.

Kur'anı Keriym *A'li İmran Suresi 3. sure 19. ayette;* **inne'd diyne ındellahi'l islamü** ***"Allah'ın indinde (yanında) din İslamdır."*** Allah'ın indindeki (yanındaki) din islam olmakla beraber; acaba *kulun indindeki din nedir*, nasıldır? Şimdi Cenab-ı Hakk diyor ki islamm dini benim yanımdadır, biz de iddia ediyoruz ki İslam dini bizim yanımızdadır, hangisi doğrudur, o zaman Allah'ın yanında olan din tabi o yönden bakıldığında doğrudur, bizim yanımızda olan din de bizim zannımıza göre kullandığımız dinimizdir.

Yani hayalimizde zannımızda var ettiğimiz bir dinin mensuplarıyız. Eğer biz gerçek İslam dinini yorumlamak istiyorsak tatbik etmek istiyorsak Allah'ın indine gitmemiz lazımdır. Allah'ın yanına ulaşmamız lazımdır. Yani "**şehidallahü ennehü la ilahe illa hüve" 3/18** nun hakikatini yaşamamız lazımdır. İşte o da ikan ve İhsan hadisesi ile ancak

müşahede ile mümkün olmaktadır. Allah'ın indindeki din İslam olmakla beraber, acaba kulun indindeki din nedir, nasıldır?

İşte Museviyet, İseviyet vs. dinler bu safhada ortaya çıkmaktadır. Yani insanların kurgusundan veya ayırmalarından ortaya çıkmaktadır. Çünkü kul, zahir hali daha kolay benimsemekte ve her kitap sahibi peygambere ayrı bir din ismi yakıştırmaktadır. Hz. İbrahim'in getirdiği **"tevhid-i ef'al"** hukukunu, Hz. Musa'nın getirdiği **"tenzih"** tevhid-i esma hukukunu, Hz. İsa'nın getirdiği **"teşbih"** tevhid-i Sıfat hukukunu, Hz. Muhammed'in getirmiş olduğu **"tevhid"** ve **"vahdet"** tevhid-i Zat hukukunu, ümmetleri, peygamberlerinin isimlerine izafeten *"İbrahimilik", "Musevilik", "İsevilik", "Muhammedilik"* olarak isimlendirmişlerdir ve böylece kulların yanındaki dinler ortaya çıkmıştır. Halbuki ALLAH birdir ve ayette belirtildiği gibi indindeki (yanındaki) din de *"bir"*dir, o da *"İslam"*dır.

Kuran-ı Kerim'de geçen o hadiselerde zaten hep mü'minler olarak bahseder, havarilerden mü'minler, islamlar olarak bahsederler, Nusa'nın kaviminden iman ehli diye bahsederler.

Hz. Adem (a.s.) ile başlayan ALLAH'I c.c. *bilme ve bulma* olgusu; Âdem (as) dan evvel Allah gene vardı, ama bilinen bir şey değildi bilinmiyordu. Bilinmediği için de kıymeti yoktu, varlığı ile yokluğu birdi, şimdi şu odanın ortası altın ile dolu olsun ama o altının değerini bilecek kimse yoksa onun taştan topraktan ne farkı vardır. İşte insan yeryüzünde yok iken yani Âdem (as) yer yüzüne gelmemiş iken Allah'ın varlığı ile yokluğu arasında fark olmayan bir haldeydi. İşte Cenab-ı Hakk insanı bunun için var etti. Kendini bildirmesi için kendini bilecek bir varlığın aynanın olması için kendi ile müşahede edecek konuşacak ünsiyet edecek dostluk kuracak bir varlık için bu alemleri halk etti, orada yaşayan da Âdem (as) dır.

İnsanı öyle sıradan birer varlıklar görmeyelim yani kendimizi, gerçekten çok büyük lütuflara mazhar olmuş varlıklarız her birerlerimiz hatta Afrikanın en ucra köşesinde yaşayan bir tam tam dahi çok değerli bir varlıktır. Esmer vatandaş dediğimiz o kimseler çok değerli varlıklardır. Efendim

işte içki içiyorlar da hırsızlık yapıyorlar da şöyle yapıyorlar böyle yapıyorlar o ayrı meseledir, o onun fiilidir, işte bir kimseye buğuz edileceği zaman yahut şöyle veya böyle konuşulacağı zaman kendisi hakkında değil fiili hakkında ancak konuşulabilir. Kendisi hakkında konuşulamaz. Zat'ı hakkında konuşulamaz, fiili hakkında konuşulur. Çünkü Zat'ında Allah'ın vermiş olduğu özellikler vardır. O'nun hakkında kim konuşabilir, Allah'ın özellikleri hakkında.

"VENEFAHTÜ Fİ MİN RUHİ"

bütün insanlarda geçerli olan bu oluşum, o oluşumun olduğu mahale kötü gözle bakmak her hangi bir şekilde bakmak mümkün değildir. esmer vatandaş dediğimiz veya cahil dediğimiz veya köyün bir yerinden gelmiş dediğimiz işte şöyle böyle kimse dediğimiz kimse dahi bir padişahla bir reis-i cumhur ile aynı eş oluşumlara sahiptir. Onun da saçı aynı onun da kalbi aynı onun da canı yanıyor, sevindiği zaman o da seviniyor. Varmı aralarında farkı, hiçbir farkı yoktur. Ama kendini ilgilendiren fiilleri itibariyle eleştirmek mümkündür. Ama Zat'ını eleştirmek mümkün değildir.

İşte Cenab-ı Hakk insanlara o kadar büyük kemalat vermiş ki bu kemalatın da ne olduğunu açıklamış, ama biz bütün bunları nefsi gafletimiz içerisinde veya nefsimizin bizi uzaklaştırması perdelemesi içerisinde bunları hep göz ardı etmişiz, kendimizi Hakk'tan ayrı işte dünyada yalnız başına yaşayan varlıklar gibi görmüşüz, yukarıdaki Allah'a ibadet etmeye başlamışız. Yani Museviyet mertebesi tenzih mertebesinden ibadete başlamışız, ismimize de Muhammedi demişler, tabi öyleyiz de yaptığımız iş Muhammedilik değildir. Âdem (as) ile başlayan Allah'ı bilme ve bulma olgusu

Hz. Muhammed (a.s.). ile *kemale erdi*; o yüzden son peygamber olmuştur. İlahi sırları zuhura çıkarmış gizli bir şey bırakmamıştır, yeter ki biz kulak, göz, gönül ve akıl

ayarlarımızı güzel yapalım, ayan bozuk cihaz gerçekleri yansıtamaz. Evvela kulak ayarını yapmamız lazım sonra göz ayarını sonra kalp ayarını yapmamız lazımdır onun için Mülk Suresinde قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ

وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ 67/23 sizi yer yüzünde inşa ettik diyor, ve size kulaklar verdi, gözler verdi, kalpler verdi, bu kadar nimete karşı ne de az şükrediyorsunuz veya hiç şükretmiyorsunuz, gene nezaketen söylüyor, güya şükrediyormuşuz gibi.

Kur'an-ı Keriym peygamberler kıssaları ile bir hak yolcusunun *"seyr-i süluk"*unu nasıl yapacağını çok açık bir şekilde göstermektedir. Bir arif kişinin nezaretinde yeterli sürede 10 - 20 sene arası olabilir, istisnalar hariç, bazen daha kısa veya daha uzun da olabilir. Kısaca özetlersek; gafletine tevbe edip *"mertebei Ademiyyet"*te *"venefahtü"* ile şuurlanmaya başlayan kişi, nefs temizliğine yönelir, kendini anlamaya başlar, Hakk'a teslim olmaktan başka çaresinin olmadığını idrak eder. *"Teslimi külli*" ile teslim olur, daha sonra vechini (bütün varlığını) Hakk'a teslim eder. Bunun karşılığı *"ihsan"*dır; "Cibril hadisi"nde bu olgu çok muhteşem bir şekilde ifade edilmiştir. *"Benlik"* perdesinin kalkmaya başladığı ilahi zatı müşahedeye dönük oluşumların yer aldığı bir mertebedir.

*"Mertebe-i İbrahimiyet"*te *dostluk hullesin*i giyer *gerçek tevhide* ulaşır.

*"Mertebei Museviyet"*te eymen vadisinde *gerçek tenzihe* ulaşır.

*"Mertebei İseviyet"*te *"Ruhül kuds"ten destek alır*.

"Mertebei Muhammediyye" de ise, seyr-i zirveye çıkıp *"mi'rac"*ını yapar.

Böylece *"büyük ayet"* olan kendini ve Rabbini müşahede etmiş daha dünyada iken *"ruyetullah"*a ulaşmış olur. Hani miraçta "Ayet-el Kübra" büyük ayeti gösterdi, işte büyük ayet

Hz Rasulullah'ın o akşam kendi hakikatinin bütün kemaliyle temaşa etmesidir. Yani İnsan-ı Kamil gözü ile İlahi varlığı müşahede etmesidir. Bir başka ifade ile kendi varlığını bütün alemlerde müşahede etmesidir. İşte İslam ALLAH'ın yolunu ilk aşamasından başlatıp zirveye yani zatına kadar ulaştıran sistemin ismidir. Zaten din de bu demektir, Bu oluşumlar bütün varlıkta da ALLAH (c.c)yü müşahede etmek için düzenlenmiştir.

ALLAH c.c. kendini bildirmeyi diledi ve bilebilecek olan *"halife"* insanı "halk" etti (*yaratma değil*) ve onda en geniş manada zuhur etti. Bu hakikatleri bilen ayn; bilinen gayr oldu. Bilen de vechini açtı; bilinen de hicapladı yani perdeledi. Ne zaman ki bu perdeleri açacağız işte o zaman şu dünya hayatımızın ne kadar değerli bir şey olduğunu anlayacağız.

Hz. Muhammed s.a.v. ve Kur'an ile bütün hakikat ortaya konduğundan daha başka bir peygamber ve kitabın gelmesi mümkün değildir. Eğer böyle bir şeyler varsa kökünden yanlış ve aldatmacadır, çünkü Kur'an zattır ve O'na ilave edilecek başka hiç bir şey yoktur, ancak bizim O'nu iyi inceleyip anlamamıza ihtiyacımız vardır. Bu saha sonsuz bir deryadır, gayemiz o deryadan alınan bir avuç su ile yüzümüzü yıkayıp gözlerimizi Hakk'ın eliyle benliğimizden mesh etmektir. ALLAH'u teala gayretli olanları basar'dan basirete ulaştırsın.

Ehlüllahtan birisine sormuşlar "ALLAH'I görmek mümkün mü?" diye o da cevap vermiş, "ALLAH'I görmemek mümkün mü?" diye. Daha ileride inşeallah Cevab-ı Hak izin verirse bu mevzu ile alakalı daha geniş kapsamlı bir yazı meydana getirebiliriz, daha fazla bilgi almak isteyenler de *"Mübarek Geceler"* isimli kitabımızın mi'rac bölümüne bakabilirler.

Bu risale imanın hakikatleri yönünde şüpheleri bulunan bazı kimselerin sorulan üzerine yazılmaya çalışıldı. Gayret bizden tevfik ve ihsan ALLAH'dan'dır.

Muhterem okuyucum bu risaleyi sabrederek eğer sonuna kadar okuyabildinse lütfen ön yargılı davranma iyi anlamaya çalış ki ufkun ve gönlün genişlesin bu, hayata daha değişik

yönlerden bakmaya alışmalısın. Rabbimizden cümlemize ilim bereketleri vermesini niyaz ederim. Hoşçakalın, dostça kalın.

Burada sorulacak bir şey var mı, demek ki bu dünyaya gelmekten gerçek kast yani Cenab-ı Hakk'ın iradesi kendine ayna olacak bir varlığın vücuda getirilmesidir, yani kendini anlayacak idrak edecek bir varlığın meydana getirilmesidir. Bu varlığı meydana getirdikten sonra da kendisinin bu dünyada nasıl yaşayacağını düzenlediği formülünü de eline verilmesi, nasıl bir arabanın bakım kılavuzu var, ona göre o arabayı kullanırsak bakımlarını yaptırırsak o arabanın verimi çok artar ömrü de uzar. Ama onun dışında kullanırsak yağını filitresini değiştirmezsek vaktinde yapmazsak o arabanın ömrü kısa olur, verimsiz olur.

İzleyici sorusu: Yahudiler hep bizim dinimiz Hıristiyan dininden evvel geldi diye onlarını hakir görürler, bu doğru mudur? Tabi Yahudilik Hıristiyanlıktan evvel geldi, ama şimdi bakın talebenin orta okulu daha evvel okuyor olması liseye gitmesine mani midir, o daha evvel okuyoruz diye orta okul talebesi ben liseliden daha üstünüm diye söylemesi mümkün müdür, işte peygamberlerin mertebeleri vardır Allah'a giden yol üstünde merdiven basamak gibi bunlar, miraç yükselmesi vardır, orta okulda çalışan bir kimse okuyan bir kimse ben liseden üstünüm ben liseden daha evvel devreye giriyorum daha evvel okunuyorum diye iddia etmesi ne kadar yanlışsa ne kadar abes bir şey ise işte Yahudilerin de biz İsevilerden daha üstünüz daha evvel geldik demeleri o kadar basit bir ifade tarzıdır.

İşte Hıristiyanlar da böyledir, Allah bize kitabını gönderdi bitirdi başka kitaba gerek yok diye onlar da İslam dinini aynı sebepten kabul etmiyorlar. Yahudiler olsun Hıristiyanlar olsun onların gerçek yerleri islam dininin içindedir, yani biz onların gerçek dinini seyir halinde yaşıyoruz. Şimdi Ankara'ya gitmek için buradan nerelerden geçilecek işte uşak, Afyon dan geçilecektir, işte o yolcu gerçekten başlangıç ve son nokta yolcusu ise o, o yerlerden geçecektir. İsterse o şehirde oturmasın, o şehirin halkından olmasın, geçecektir oradan. O

yol üzerinde oturanlar artık kanıksamıştır oralarını ondan sonraki şehri bilmez hep orada oturan kişi hiç çıkmadığını düşünelim, köyünde oturan bir kişiyi düşünelim, ama yolcu olan oradan geçecektir.

İşte orasını kullanan esas o yolcudur, bilincinde olan neden, hem ilerisini biliyor, hem gerisini biliyor. Sadece kendi oturduğu yeri değil. İşte biz böyle yerimize oturmuşuz, Müslümanlarda böyle yani biz de böyleyiz, Yahudiler oturmuş yerine onlar Museviliğe oturmuşlar şartlanmışlar ondan başka yok, İseviler oraya oturmuşlar başka yok, Muhammediler de buraya oturmuşuz bundan başka yok diye ama Muhammediliğin ne olduğunu bilmeden oturmuşuz. İşte bizim gerçek Muhammedi olmamız için işe baştan başlamamız gerekiyor. yani Âdem'den başlamamız gerekiyor.

Cenab-ı Hakk Âdem'e neler yaptı onun ile olan münasebetleri neler oldu, bakın hikaye olarak okuyoruz, Cennetten kovuldu melekler şöyle dedi işte şeytan ona secde etmedi, bunların hepsi bizim hayatımızda yaşanan hadiselerdir. Bu sahnelerin hepsi bu beden mülkünde mevcuttur. Bu kitapta mevcuttur. Hepimizde mevcuttur. Ama biz işte günlük kargaşanın arasında bunları elden kaydırmışız. Devlet de bunu desteklemiş kaydırın bunları elinizden atın demiş, bizimde biraz işimize gelmiş.

Soru Hocam Tevrat ve İncilde Kur'an-ı Krim'in Hak olduğu yazılımıdır tabi ki bakın İncil Müjde demektir, ama neyin müjdeliyor, Hz Rasulullah'ın, Kur'an'ın geleceğini müjdelediği için ismi müjdedir. İsa (as) ın müjdelediğini bildiriyor, Kur'an-ı Kerim'in bir çok ayetlerinde Tevratta ve İncilde Hz Peygamberin vasıfları şöyle beyan ediliyordu diye yazıyor. Onlar kitaplarında tahrif edildi, yani hz peygamberden bahseden bölümlerini keni papazları hahamları yönüne çevirdiler o şekilde yorumladılar.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

Kur'an-ı Kerim'in 598. Sayfasında Tin Suresi var, onu okumaya çalışalım, Cenab-ı Hakk orada bizlere ne vermeyi murad ediyor, hep birlikte onu anlamaya çalışalım.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿١﴾ وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿٢﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٣﴾ وَهَذَا
الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٤﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ
﴿٦﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ
﴿٧﴾ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٨﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ
الْحَاكِمِينَ

Cenab-ı Hakk bu sure-i Şerif ile kullarına yani biz insanlara neyi vermeyi murad etti onu anlamaya çalışalım. Gene dediğimiz gibi bizim anladığımız şekliyle değil, yani bizim yanımızda olan bilgi ile değil, ilahi varlığın hakikat-ı İlahiyenin yanında Allah'ın indindeki manasıyla anlamaya çalışalım. Tabi ki bunun tamamını anlamamız mümkün değildir, çünkü sonsuz manaları olan bir şeyi kısaca kolayca tabi anlamak mümkün değildir. ama aslına en uygun şekilde bunu anlamaya çalışırsak en büyük kazancımız bu olacaktır, bu dünyaya gelmedeki gaye de budur zaten bu hakikatleri yaşamak idrak etmek içindir.

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ Cenab-ı Hakk bakın burada bizi gıdalandıran iki meyveye yemin ediyor, bunun birisi zeytin, birisi incirdir. Ve yemini devam ediyor, وَطُورِ سِينِينَ sine dağına bakın üç oldu, وَهَذَا الْبَلَدِ الأَمِينِ emin beldeye dört oldu, bunlara gene kasem ederek لَقَدْ خَلَقْنَا الإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ biz insanı en güzel biçimde halk ettik. Bakın yukarıda dört mertebeden dört şeye yemin etti Cenab-ı hakk. Neden beş demedi, üç demedi, iki demedi, yani iki şeye yemin edip bırakmadı, beş şeye çıkartmadı, dört mertebeden dört şey üzerine yemin etti. Şimdi bu mertebeler nedir, evvela bunu bilmemiz lazımdır.وَالتِّينِ incir ile hangi mertebeyi kasteddi, zeytin ile hangi mertebeyi kasteddi, Tur dağı ile hangi mertebeyi ve emin belde ile hangi mertebeyi belirtti evvela bunlara bakalım.

وَالتِّينِ Yani incir ile ef'al alemini belirtti. Ef'al alemi, çokluk alemi, biliyorsunuz inciri kestiğimiz zaman bir tek incir meyvesi görünür ama incirin içini açtığımız zaman milyonlarca içinden incir ağacı çıkar. Çünkü o her bir minicik tane bir incir ağacı demektir, dalı ile gövdesi yaprakları ile çiçeği ile gövdesi ile ve inciriyle o küçücük çekirdekte mevcuttur. Ama nerede, kuvvededir yani iç bünyededir tafsilata çıkmış tafsilatlanmış değildir. Aynen buğday tanesinde de öyle, diğer tanelerde de öyle bunlar tek tane olarak incir nar gibi nar da aynı şekilde ama Cenab-ı Hakk burada nar oluşumunu almamış, inciri almıştır. İşte bu dünya gördüğümüz bu dünya, dışarıdan baktığımız zaman yani efal alemi bir incir meyvesine topuna benzer.

Fezadan resmini çektiğimiz zaman içindeki yürüyen gezen varlıklardan haberimiz olmaz, onu dünyayı bir top olarak görürüz, ama ne zaman yakından baktığımızda yani içini açtığımızda yani yakın bir göz ile baktığımızda üstünde bir sürü varlıklar görürüz. İşte bu vahdette kesret yani birlikte çokluk yani Ef'al aleminin ifadesidir incir, bu alemi anlatır. Bu alemin hakikatine yemin olsun ki, diyor.

Zeytine gelince; o zeytin taneleri tek tek yani zahirde tek tek taneler olmakla birlikte, bu taneler bir fabrikaya gidipte ezildiğinde yağ haline getirildiğinde zeytinlerin zeytinliği kalmaz. Bir teneke zeytin yağı olur, bir galon zeytin yağı olur, o yağların içinden tanelerden çıkan yağları ayırmak mümkün mü, değişik ağaçlardan gelen yağları ayırmak mümkün mü değişik tarlalardan gelen zeytinlerin yağlarını ayırmak mümkün müdür. İşte bu varlıkta gördüğümüz tek tek şeylerin aslında hepsi mahiyeti itibariyle yani özü hakikati itibariyle, aynı şey olduğunun ispatıdır. Bu da Esma alemi mertebesinden bahsediyor. Yani bütün bu alemde gördüğümüz varlıkların isimlerden meydana geldiğini isimlerin de Hakk'ın Zat'ına bağlı olduğunu dolayısıyla hepsinin aynı şey olduğunu gerçek olarak bize göstermiş oluyor.

Yani İncir Tevhid-i Ef'al, zeytin Tevhid-i Esmayı gösteriyor. yani biri Ef'al aleminden biri de Esma aleminden bahsediyor. Dört mertebeden bahsettiğini söylemiştik. Ondan sonra tur-u sinin de Tur Dağına yemin olsun ki, diyor zahir itibariyle, Nusa (as) ın Tevrat-ı Şerif'i aldığı Tur-u Sina dağı. Cenab-ı Hakk'ın O'na seslendiği dağdır. O da bizdeki sine dağıdır, Tur-u Sine gönül dağı, yani bizim varlık dağımız, yani burası da sıfat mertebesinin hakikatini belirtiyor. وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ Emin belde yani kim ki oraya girerse her şeyden emin olur deniyor, Kabe-i Şerif'in civarına kim girerse savaş yok kıtal yok, oraya girince emin olur insan. İşte burası da Zat mertebesinin tevhididir. Bakın dört mertebenin hakikati vardır burada tevhidi vardır. Bunlara yemin ediyor Cenab-ı Hakk misaller vererek "Biz Kur'an-ı Kerim'i misallerle indirdik umulur

ki akl edersiniz bu misaller üstünde düşünürsünüz” وَتِلْكَ

الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ 59/21 işte biz böyle misaller vererek böyle hakikatleri anlatıyoruz. Misallendirerek bu hakikatleri anlatıyoruz, umulur ki bu husus üzerinde tefekkür ederler düşünürler, Kur’an-ı Kerim’in bir çok yerlerinde bu ikaz vardır, لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ umulur ki akledersiniz. “Leallekum yeş’urun” umulur ki şuur edersiniz diyor, bir çok ayetin sonunda geliyor, bunlar bize büyük ikazlar olması lazımdır. İşte وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ emin belde kim ki kendi varlığında Hakikat-ı Muhammedi’yeyi idrak etmişse işte o varlık emin beldedir. Neden, cinlerden şeytanlardan işte diğer yanlış işlerden masumdur, artık oraya giremez onlar. Emindir gönül emin belde olmuştur. وَطُورِ سِينِينَ Tur dağı sine dağı “Tur” demek nefis mertebelerini aşmış demek, tur atmış demek, emmareyi turlamışi levvameyi turlamış, mülhimeyi mutmainneyi geçmiş, nasıl helezon olarak turlamış, O Musa (as) ın ineğinin boyunduruğa koşulmamış hükmü ile su arkına bağlanmamış hükmü ile olan hali değil, Müslümanın miracı helezon olarak dönüşümü helezon olarak çıkması lazımdır. Satıhta dönmek hareket etmek değil, o dönüşümü matkabın ucu gibi helezonlaştırıp yukarıya çıkarmak lazımdır. İşte وَطُورِ سِينِينَ dediği budur. Gönül turu, gönül yükselmesi, bunun neticesinde oranın temizlenmesi ve kemalata ermesi o gönlün emin belde olmasını sağlamasıdır. Yani Kabe olmasını sağlamasıdır.

“sen ona korkma de Kur’an-ı Natık, gönül Kabesine gir ol mutabık, devreyle ol Kabe’nin etrafını, devrederler bir gün gelir Şems-i Zatını”

Yani sen de Tur-u sinin, sine urunu yaptıktan sonra وَهَذَا

الْبَلَدِ الأَمِينِ emin belde olursun. Sana gelen huzur bulur orada cidal, kavga olmaz yani kimse çekiştirilmez.

لَقَدْ And olsun ki خَلَقْنَا biz halk ettik neyi, الإِنْسَانَ insanı halk ettik, bakın şu halk etti bu halk etti değil, Cenab-ı Hakk konuşuyor, bakın kendisi söylüyor, bütün bunları cenab-ı Hakk kendi lisanından kendi söylüyor. وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ Zeytine yemin olsun ki, incire yemin olsun ki وَطُورِ سِينِينَ sine turuna dönüşümüne yemin olsun ki وَهَذَا الْبَلَدِ الأَمِينِ bu emin beldeye yemin olsun ki لَقَدْ خَلَقْنَا الإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ biz insanı en güzel kıvamda halk ettik. İşte burada emin beldeden kasıt Hz Rasulullah'ın kemale ermiş gönlüdür aynı zamanda, O'ndan da yansıyan ümmetlerine yansıyan eminlik Hz Rasulullah'ın ilk ismi ne idi, Muhammed-ul Emin idi, işte eminlik O'nun vasfıdır. O'ndan da ümmetlerine geçen bir vasıftır. Ayrıca varislerine geçen bir vasıftır. İşte o kişi Kabe-i Şerif'in hükmü ve oraya Hacı olarak gidenler bu hükme ulaşanlar da bulundukları yerde de Kabe-i Şerif'in temsilcisi olmaktalardır.

Nasıl hacı gittiği zaman nasıl ona hürmet ediliyor, zahir dahi gitmiş olsa işte bu hakikat yönüyle bu işler idrak edildiği yapıldığı zaman emin beldeye dönüştüğü zaman o kişi Kabe-i Muazzamanın kendi bulunduğu yerde temsilcisidir. Hemen

dön etrafında haccı yapmış olursun. Tabi iş o kadar basit değil de. لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

Biz insanı en güzel varlık içinde halk ettik. Bakın burada da bir incelik vardır, فِى ne demek, harf-i cer ve zarf ve içi demektir. Tefsiri açtığımız zaman "*biz insanı en güzel surette halk ettik*" der. Halbuki ayet "*Biz insanı en güzel varlık içinde halk ettik*" yani en güzel varlığın içinde halk ettik demektir. فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ En güzelin içinde halk ettik, en güzelin içinde halk ettik. Bu alemde en güzel nedir, bu alemin en güzeli Allah cc Hz leridir ve insan Allah'ın içinde meydana geldi, Allah'ın dışında bir yerde meydana gelmedi, Allah'ın dışı diye bir yer zaten yoktur. Bakın buradaki ifade çok değişiktir. Allah güzeldir güzeli sever diyor ya bir hadis-i şerifte *"Allahu cemiul yuhubb-ul cemal*" Allah güzeldir kendi varlığının güzelliği içerisinde insanı öyle bir güzellikle halk etti. Güzel olan şeyden güzel çıkar, bir şey güzel yapılıyorsa güzel biliniyorsa onun neticesi güzel olur. çirkin, kötü ustaca yapılmayan bir şeyden yarım işler çıkar işte güzel bir atölyenin içerisinde ustası da güzel ise meydana getirilen bir varlık en güzel şekilde çıkar.

Ama bakın o atölyenin içerisinde meydana geliyor atölyenin dışında üstünde değildir. İşte Cenab-ı Hakk'ın varlığının içerisinde Cenab-ı Hakk'ı ben kendimde en güzel biçimde halk ettim. Sıfatları ile birlikte biz halk ettik, biz halk ettik diyor. فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ takvim kıvam yani en güzel kıvamda her yönüyle uygun bir şekilde mesela Cenab-ı Hakk bizim boyumuzu beş metre yapamaz mı, kollarımızı bir buçuk metre yapamaz mıydı, veya bizi cüceler gibi yapamaz mıydı, yapardı aklımızı daha az düşünen veya çok daha fazla düşünen yapamaz mıydı, eğer aklımız çok daha fazla

düşünen olsaydı rahatsız olurduk o aklımızın çok çalışmasından bedenimiz ona intibak edemezdi, rahatsız olurduk. Az çalışması da yetmezdi yine rahatsız olurduk, insan oğlu ilerleyemezdi.

İşte Cenab-ı Hakk kendi varlığı içerisinde biz insanı en güzel biçimde halk ettik, kıvamda halk ettik, bunun üzerine ne kadar konuşulursa konuşulsun bitmez tükenmez bir hazinedir. En güzel biçimde halk ettik demesi kendisinin bu işi yaptığını ifade etmesi aynı zamanda daha evvelce de konuşulduğu gibi insanın mertebesinin kaynağının Zat mertebesi olduğunu göstermektedir. Yani Zat'i tecellisi ile Zat'i varlığı ile zuhurda olduğunu göstermiş bakın "Biz yaptık" diyor, hani cumhur başkanı "bunu ben imzaladım" diyor, başbakan "ben yaptım" diyor, en üst kademede oluşan bir varlık bir araç gereç diyelim.

ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ İşte biz bunu Zat mertebesinde meydana getirdik ama en uç tecelli yeri olan ef'al mertebesinde zuhura çıkardık diyor. yani bir uçta halk edildi, diğer uçta faaliyet sahasına getirildi. Bu kadar da büyük seyiri vardır. Hani alemleri 18 olarak bildirdiler ya eski alimlerimiz büyüklerimiz, 18 bin alemi seyir etti insan oğlu. 18 binden kasıt çokluktur, 18 katmandan geçti insanoğlu, her bir katman kendi bünyesinde çoğaltılması lazım geldiğinden bin ile çarp 18 bin, 18 milyar da dense gene ifade etmez, tirilyon da dense cenab-ı Hakk'ın alemlerinin sonuna sonu varmı sayısına yoktur. Çokluğunu belirtmek için bin rakamı çok ifade ediyor.

İşte 18 alemi geçerek dünya semasından inerek anasır-ı erba içerisinde yani dört unsur toprak, su, ateş, hava özelliklerinden bir terkip olarak yer yüzünde görüntüye geldi. İşte esfel-i safilin budur. Yani Hakk'ın Zat'ından en uzak mertebedir. Eğer biz burada hakikatimizle yaşarsak burası bize vuslathane, Hakk ile buluşma ama hakikatimizle yaşamazsak bizim için en büyük ayrılık en büyük uzaklık işte esfel-i safilin o zamandır. Nefsimiz ile yaşarsak efel-i safilin, ama Hakk ile birlikte vuslat ile birlikte yaşarsak burası bizim için buluşma mahalidir. Eğer insan burada mülaki olmazsa

insan rabbına öteki alemde beklesin, bakalım rabbını görecek mi?

Tabi o ayrı konudur, ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ sonra biz reddettik gönderdik manasınadır, yani insan bizim varlığımızda örtülü iken bizim varlığımızda mecud iken onu varlığımızın içinde zuhura getirdik, meydana getirdik, yani ona bir kemalat verdik ona bir varlık verdik varlık vermesi dolayısı ile ona büyük lütufta bulunuk demek istiyor, kendi Zat'i tecellisini onda meydana getirince tabi ki ona yapılan lütuf bütün varlıktaki lütufların en büyüğü en yücesidir. İşte o zaman bu efel-i safilin diye belirtilen hadise anlayış en üstün bir mertebe olmuş olur.

Yani aslına ulaşma mertebesi vuslathane olur. bu şekliyle baktığımız zaman esfel-i safilin denilen şey bir kemalat ama nefsimize kaptırdığımız zaman bu hakikati o aman evalin zevali olur, hakikaten safilin olur, yani sefillik olur. إِلَّا الَّذِينَ kimseler ki آمَنُوا iman ettiler وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ salih amel işlediler فَلَهُمْ onlar için vardır أَجْرٌ karşılık vardır mükafat vardır, غَيْرُ مَمْنُونٍ memniyetlerinin dışında yani o kadar çok memnun olacaklar tahayyül edemeyecekleri kadar çok nimetler vardır. Mesela babam bana bir araba alırsa bana yeter diyorum memnun olacağım ama baban sana on tane araba alıyor, o kadar çok memnuniyet var ki sayı ile hesap ile olacak şey değildir. bakın burada işler biraz değişti, Zat'i mertebeleri böyle anlattıktan sonra geriye döndü efal alemine geldi, o kişileri bireysel varlıklar olarak kabul etti, إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا ama o kimselere gelince iman eden kimselere gelince yani az önce bahsettiğimiz gibi Allah'ı ayrı bir yerlerde bilen

kendilerini ayrı bir yerlerde bilen kimselerin Allah'a dönmeleri iman etmeleri yani iman ehlinden bahsetmeye başladı, ama burada hep Zat ehlinden bahsetti bir evvelki ayetlerde bundan evvelki ayetlerde Allah'ın kendi varlığında oluşan hakikatlerden bahsetti. Burada ise insanlar red edildi, efal alemine geldi, ef'al aleminde yaşamaya başladılar, Hakk'tan ayrı olarak kendilerini gördüler bir kimseler إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا o kimseler ki yani bir gurup ki آمَنُوا iman ettiler وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ salih amel işlediler فَلَهُمْ onlar için vardır أَجْرٌ karşılık vardır غَيْرُ مَمْنُونٍ tahayyül edemeyecekleri kadar büyük bir mükafat vardır.

Yalnız burada iman ehlinden bahsediyor, bakın ikan ehlinden bahsetmiyor, yakıyn ehlinden bahsetmiyor. Yani genel insanların düzeyinden bahsediyor. Şimdi burada bir kelimenin üstünde daha duralım وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ salih amel ne demektir, onlar salih amel işlerler diyor, salih amel ne demektir, genelde şeriat mertebesinden bakılınca iyi ahlakla yaşanan iyi işler yapan namazını orucunu abdestini alan çevresine yardımcı olan bunlara salih amel deniyor. Ama amel-i salih demek manası Hakk'tan fiili kuldan olan amel salih ameldir. Yani Allah kuluna şöyle, şöyle yap diyor bir mana veriyor, bunları işle diyor, kul da bunları işlediği zaman amel-i salih, salih amel oluyor. Yani kısaca manası Allah'tan fiili kuldan çünkü burada kulluk mertebesi vardır. Burada tevhid yok vahdet yok ikili bir anlayış vardır. Yani genel İslamiyet şer'i şeriat mertebesindeki bir yaşantıyı burada belirtiyor.

Kur'an-ı Kerim'in mertebeleri var, her mertebede ayet bir başka oluşumdan bahseder, işte Kur'an-ı Kerim'i iyi anlamak bu yolla mümkündür ancak. Salih amel manası Hakk'tan, fiili kuldan, gayrı salih amel manası da fiili de kuldan olmaktadır. Yani kulun kendi düşüncesi ile kendi beşeri aklı ile yaptığı işler salih olmayan işlerdir. Ama bunların içerisinde tabi kulun

beşeriyeti ile de işlediği güzel işler vardır, o ayrı meseledir. Peki salih amel yerine hakiki amel nasıldır, yahut Hakkani amel nasıldır, manası da fiili de Hakk'tan olan amel Hakkani ameldir.

Yani o mahalde Rab kulundan o ameli yapıyor. Rab ortada kalmamış rab kulundan işliyor. Fiilin hakiki sahibi rab oluyor. Fiil görüntüde kuldan çıkıyor ama manası da fiili de rabdan oluyor. Kendisini ortadan kaldırmış olan kişinin yaptığı fiil rahmani fiil rabbani fiil dir o da Hakk'ın fiilidir. Buna da "Ubudet" diyorlar. İbadet değil de "Ubudet" deniyor. Abdiyet değil, ibadet değil, "ubudet" deniyor. Ubudet; Allah'ın amelidir. Bu da Hakkani fiildir, Hakkani amel olmuş oluyor.

Hani Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şerifler hadis-i kudsiler vardır, bunların hepsi bir kişinin ağzından çıktığı halde neden böyle isimlendiriliyor, Kur'an ayetleri Hz Rasulullah'ın ağzından çıktı, hadisler onun ağzından çıktı, hadis-i kudsiler de yine o'nun ağzından çıktı. hepsine neden Kur'an ayetleri denmemiştir, hepsine Hadis-i şerif neden denmemiştir, hadis-i kudsi denmemiştir, hepsine birden, ayrı ayrı söylemiş neden. Kur'an; manası da kelamı da Hakk'tan olan sözdür. Hadisler hem manası hem kelamı peygamberdendir. Hadis-i Kudsi; manası Hakk'tan lafsı Rasulden olan sözlerdir, bunların hepsi ilhami vayhiyli sözlerdir. Ama bağlantı yerleri oralarıdır. Amel-i salihte böyledir. Amel-i salih, amel manası haktan fiili kuldan.

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ Dinin hakikatleri bu hakikatler sana geldikten sonra bunları tekzib mi edeceksin kim bunları yalanlar, sen bunları yalanlayacak mısın, tekzib mi edeceksin بَعْدُ بِالدِّينِ dinden sonra yani sana gelen kurallardan sonra أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ işte Allah hakimlerin hakimi değil midir? Yani "Hakiym" isminin tecellisi O'nun elindedir.

Şimdi bakın burada teknik bir konu daha vardır, bu sözü kim söylüyor, أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ "Allah hakimlerin hakimi değil midir" bu sözü kim söylüyor, Allah söylese "ben hakimlerin hakimi değil miyim" demesi lazımdır, لَقَدْ خَلَقْنَا bakın burada "Biz halkettik" dedi tamam burada sorun yok, إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا o kimseler ki burasını da Allah anlatmış olabilir, kendisi batında kalmak üzere buradan anlatıyor Cebrail'e, Cebrail de Hz peygamber'e söylüyor. Ama burasını kim anlatıyor. أَلَيْسَ اللَّهُ Allah değil mi, بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ hakimlerin hakimi Allah değil midir, orada bir başkası vardır. "Attığın zaman sen atmadın atan Allah'tı" sözü söyleyen kimdir. İşte islam dini o kadar teknik bir dindir ki hem lafsi hem kelami hem mana olarak bunlar bilinmezse Kur'an-ı kerim açılmaz çözülmez ezberlemiş kaset koyarız kaset okur, hiç olmazsa sakin bir sesle ama hoca efendi kürsüde bağırarak konuşur eliyle de kürsüye vurur, işte cehenneme gideceksiniz, yahu sen cehennemin kapıcısımısın, zaten bu insanlar gelmişler yukarıda dışarıda tükenmişler, dünya ile boğuşmaktan oraya huzur bulmaya geliyor, sen de onun kafasına vur edemezsiniz yapamazsınız burada ne işiniz var, içki içersiniz sigara içersiniz, buraya gelirsiniz. Sana ne istediğini yapar, sen dua et o oraya gelmiş işte, onu içeriye çek daha sen onu içeriye çekmeye bak, kovmaya bakma.

Hani bir hikaye anlatılır, Bektaşi köyüne bir imam göndermişler imam ezanı okuyor, iniyor aşağıya iç ezanı okuyor, Allahu ekber diyecek yok cemaat yok, hadi bu sefer cemat olmadan kendi başına kılıyor. Üç gün beş gün bakıyor camide kimse yok cami var ama imam da var ama cemat yok. O zaman ne yapacak bu işe kahveden başlayayım diyor. kahveye gidiyor işte yavaş yavaş işte öyle namaz kılalım

böyle kılalım gelin böyle yapalım hadi şöyle böyle gelin bakalım yahu hoca efendi demişler şimdi camiye git, ayakkaplarını çıkar orada otur, zor iş demişler. İmam da yahu siz çıkarmayın ayakkaplarınızı öyle gelin camiye demiş. Daha önceki imamlar olmaz dediler bize bize de zor geldi siz hele bir gelin diyor, ayakkapları ile gelin zararı yok demiş imam.

Geliyorlar kimisi çarıklı kimisi ayakkaplı kimisi mesli içeriye giriyorlar, öyle kılmaya başlıyorlar, bir hayli de cemaat oluşuyor. Bir gün geliyor bu adamı şikayet ediyorlar, bu ne biçim imam camiyi kirletiyor, ayakkabı ile içeri sokuyor halılar kirleniyor falan ama insanoğlu bulacak ya bir yerlerden bahane nihayet adamı tayin ediyorlar aşka bir yere zorla tayinini çıkarıyorlar. Aradan bir müddet geçiyor, daha o gitmeden yeni bir imam gelmiş, yeni imam da camiye giriyor, bakıyor ki hakikaten şikayet ettikleri kadar var hepsi ayakkabı ile içeri giriyorlar. Namazdan çıktıktan sonra hocaya diyor ki şikayetçiler haklıymış sen nasıl yaptın bu işi diyor O da sorma be arkadaşım diyor, ben onları ayakkapları ile camiye soktum sen de adam ol da onların ayakkabılarını çıkart diyor. ben cematı topladım sen de ayakkabılarını çıkart diyor.

İşte bu günki imamlarımız da böyle, insan çok üzülüyor tabi olarak bu güzel dinin bu hallerde mi olması lazımdır, bakın batılıların hıristiyanların dini batıl olduğu halde papazlarına muhterem peder diyerek hürmet göstererek filimlerine konu ederek, baş rollerde oynatıyorlar. Mevzunun içinde oynatıyorlar. Cuma günü gidiyorsunuz elinde beş yüz senelik eski yazılmış bir metin var, hep sana onu okur iki ay sonra bakarsın gene aynı şeyi okur, işte namazını şöyle tırnağını böyle kes Çarşamba şu olmaz Perşembe bu olmaz, Cuma o yapılmaz.

Hocanın birisi vaaz ediyormuş “Allah her şeyden münezzehtir, Allah şunu yapmaz, Allah bunu yapmaz, Allah öyle değildir, böyle değildir” orada da irfan ehlinden birisi varmış, artık dayanamamış “hoca efendi be nerede ise Allah yoktur diyeceksin ama dilin varmıyor” demiş. Bu işler artık espiri haline dönüşmüş, yani bu dinin gerçekten de yeni bir

anlayış ile tasavvufi bir anlayış ile yeniden bir düzenlenmesi yeniden hayata geçirilmesi lazımdır, yoksa sakalla potur ile bu şekilde anlatılan din ile hiçbir yere gidilmez, zaten de gidilmemiştir. Gidileceği de yoktur. Allah sonumuzu hayırlı etsin.

“*Vema rameyte iz rameyte*” ey habibim attığın zaman sen atmadın, şimdi şöyle şurada üç tane oluşum var, bir oluşum daha var ki bu hepsinin üstünde amir bir konumdadır, oradaki hadiseyi anlatma gücüne sahiptir. Oradaki bütün esma-ı İlahiyeyi bütün sırrı bilen bir varlıktır. Diyor ki “Ey Muhammed sen buraya bir şey attın, ama attığın zaman sen atmadın ancak Allah attı” diyor. Peki bunu anlatan kimdir, bir dördüncü şahıs kimdir. Burada bir dördüncü şahıs vardır, bu da aynı şekilde أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ Allah hakimlerin hakimi değil midir? Yani hikmetle iş yapmaz mı, işte bunu anlatan Ahadiyet mertebesidir, çünkü Ahadiyet mertebesi Uluhiyetin de üstünde dir. Şimdi yukarıdan aşağıya doğru inelim, Cenab-ı Hakk Âmâ halinde iken Âmâ kör manasına değildir, yokluk halinde iken yani bu alemler daha var edilmemiş iken buna “*Sevad-ı Azam*” da diyorlar yani büyük karanlık “Zat-ül Baht” da diyorlar, Zat’ın kendi kendinde oluşan hali, burada alemlerden hiç haber yoktur, kimliklerden hiçbir şeylerden haber yoktur, işte Cenab-ı Hakk Âmâ’da iken “Ben bilinmekliğimi arzu ettim ve bu alemleri halk ettim” Küntü kenzen mahfiyyen yani gizli bir hazine iken bilinmekliğini istiyor yani bu alemleri halk ediyor kendi varlığı bilinsin diye.

İnsanı da halk ediyor en güzel şekilde kendini bilsin diye. Bu Âmâ halinden bir tecelli ediyor yani gömlek dışarıya çıkıyor, bir zuhur yapıyor, bu zuhur da ahadiyet mertebesini ortaya getiriyor. Yani ilk tecelli Ahadiyet mertebesidir. Ahadiyet mertebesi bir tecelli ediyor, Uluhiyet mertebesini ortaya getiriyor. Yani ilahlık Allah’lık mertebesini ortaya getiriyor. Allahlık en üst mertebe değildir. Faaliyet sahası Allah Esması içerisinde olduğundan hakim o gözüküyor. Uluhiyet mertebesi Rahmaniyet mertebesini ortaya getiriyor, Rahmaniyet

mertebesi rububiyet mertebesini, Rububiyet mertebesi de Melikiyet mertebesini mülk yani ef'al alemini meydana getiriyor ve bu alemler oluşuyor.

İşte buradaki hadiselerde müşahit olan Ahadiyet mertebesidir. Onun için diyor Allah şöyle yaptı Allah böyle yaptı yahut Allah şöyle yapar, Allah böyle yapar. Yahut Allah yapmadı veya yaptı diye ancak o mertebeden bu izahını bulmuş olabiliyor, faaliyetini sürdürmüş olabiliyor. Şimdi şöyle diyelim, Reis-i Cumhur var, onun bir de baş bakanı var, başbakanın da yanında müsteşarları var, bakanları vardır. Bakanlar bir şeyler yapıyor, başbakan da bir şey yapıyor, Reis-i Cumhur başbakana da diğerlerine de yapılanlara da başbakana bağlı olan bakan her ne kadar o işi yaptıysa da ama bu işi esas yapan başbakandır diyor. çünkü başbakanın emri ile yaptı o işi.

Bunu da ancak reis-i Cumhur söyleyebiliyor, başka bir mertebe bunu söyleyemez. Hakkı da yok selahiyeti de yok imkanı da yoktur.

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ

اَسْفَلَ سَافِلِينَ o, 18 alemi geçerken her alemden üstüne bulaşan bir ahlak oldu. Şimdi biz hava içinde yaşıyoruz, hava bizim üstümüze bulaşmış vaziyettedir. Bizim üstümüze giyinmiş vaziyettedir. Ama boyalı, renkli kokulu bir şey olmadığı için biz bu giyinmenin farkında değiliz. Bakın üstümüzde bir etten kemikten elbise vardır, buna boyanmışız bir, ipekten gömlekten bir elbise var, bunun üstünde bir de takva elbisesi vardır, onun üstünde bir de oksijen elbisesi var her birerlerimizde. Ateşe girdiğimiz zaman yani sıcağa girdiğimiz zaman sıcak bizi sarmış oluyor, sıcaktan bir elbise giyiyoruz. Soğuk ortama girdiğimiz zaman soğuk bizi sarmış oluyor, güneşe çıktığımız zaman güneş bizi sarmış oluyor, işte bu alemlerin her birerlerinden geçerken o alemlerin ahlakı yaşantısı özelliği itiyadı kapasitesi ne ise o bizim üstümüze

sürünüyor, sürtünüyor. O alemde sürtünerek yaşayarak geçiyoruz. Yani üstümüze 18 kat elbise giyiyoruz bu aleme gelinceye kadar. Bunun en ortasında da en içinde de bizim zatımız vardır. Cenab-ı Hakk'ın vermiş olduğu "Venefahtü "vardır.

"BUGÜN 19/02/ 2000 CUMARTESİ"

günü İzmir'de bulunuyoruz, sohbetimize devam ediyoruz, Cenab-ı hakk neler lütfedecek hep birlikte dinlemeye başlayalım. 1999 senesinde arkadaşlarla konuşuyorken bazen öyle sohbet aralarında işte çay faslında yarenlik olsun diye önümüzdeki senenin bir hayli karışık geçme ihtimalinin yüksek olduğunundan bahsediyorduk yani 1998 de 1999 un hareketli bir sene olma ihtimalinin yüksekliğinden bahsediyorduk diyorduk ki bu bir keramet değildir, her hangi bir şey değil rakamların verdiği özelliklerden kaynaklanan bir his bir oluşum veya hadisedir.

Şöyle ki önümüzdeki sene 1998 e göre önümüzdeki sene 1999 senesinde iki kemalat vardır, kemalatın biri 19 diğeride 99 dur. 1999 u ikiye ayırırsak 19 ve 99 rakamlarını elde ediyoruz. Peki bunlar nedir, bunlar şu demektir, 19 bilindiği gibi Kur'an-ı Kerim'in şifre rakamıdır. O zaman bir diğer şifrelere de girelim, "1" İbrahimiyetin şifre rakamıdır, yani hanif dininin İbrahim (as) ın dininin şifre rakamı "1" dir. Museviyetin yani tenzih dininin şifre rakamı "2" dir, İseviyetin şifre rakamı teşbih mertebesinin "3" dür, Muhammediyetin şifre rakamı yani islamiyetin şifre rakamı da "4" dür.

Yine bunları toplarsak 10 ediyor, sıfırını attığımız zaman yine tevhid vahidiyet ortaya gelmiş oluyor. Yani bütün dinlerin hakikati tevhide yine "1" e dayanıyor. İbrahim (as) ın şifre rakamının "1" olması tevhid-i ef'ali ilk olarak fiil tevhidini ortaya getiren kimse bunun icadını yapan kimse yani yeryüzünde, İbrahim (as) dan daha evvel bu tevhidi ortaya getiren bir peygamber veya bir veli veya bir alim yok olamazdı zaten, o

mertebe ona aittir. O’nun ismi bilindiği gibi İbrahim değil” Ebrahem” İbranicede “Eb” baba, “Rahem” de halk manasınadır. Halkın babası demektir.

O devrede bir bakıma insanların babası gibi bir bakıma da halk edilmiş varlıkların babası, babası demek reisi topluluğu manasınadır. İşte bu zahir manada bu topluluğun babası olduğu için tevhidin babası lakabı kendisinin ayrıca. Yani yeryüzünde ilk birliği kuran kimse olduğundan tevhid akidesini ortaya getirdiğinden hanif dini itibariyle onun dininin şifre rakamı “1” dir. Yani bütün alemdeki birliği ilk defa o ortaya getiriyor. Ama fiil mertebesinde.

Musa (as) dininin şifre rakamı “2” olması hani Süleyman (as) ın yüksüğünde mühürü vardı onu mühür olarak basıyordu, onda iki tane üçgen vardır, o iki üçgen yan getirilerek üst üste konduğu zaman altı köşeli bir yıldız elde edilir, o aynı zamanda Musevilerin d simgesidir. İşte iki tane üçgenin üst üste olması biri tevhid-i ef’al biri tevhid-i esmayı bünyesinde birleştirmesi o dinin de “2” rakamının şifresi olduğunu anlıyoruz. İki üçgen tek üçgen aslında bir daha onu eşi gelmek suretiyle iki üçgen ve onların da mühürüdür bu Süleyman (as) ın mühürü.

İseviyetin şifre rakamının “3” olması tevhid-i ef’al, tevhid-i esma, tevhid-i sıfatın hakikatini zuhura getirmeleridir. Sonra onların besmelesi olan “eba, ebi ve ruh-ul kuds” bakın onların üçlü besmelesi var onların besmelesi budur. Üçlü bir anlayış olduğundan onların da simgesi “3” dür yani yani hırıstiyanlığın simge rakamı “3” tür.

Muhammedin simge rakamı “4” tür. Neden “4” efal, esma, sıfat ve Zat mertebelerinin tamamını ihata ettiği için. Ayrıca bir başka yönden Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet mertebelerini kendi bünyesinde topladığı için “4” dür. Hz Rasulullah’ın şifre rakamı “13” , rakamlarını toplarsak “4” der, neden çünkü Hz Rasulullah’ın şahsında islam dini mevcuttur. Yani “13” aynı zamanda “4” demektir. “4” aynı zamanda “13” demektir. İkisi de bir birinin muhafazasıdır.

Bir zaman geliyor Hz Rasulullah İslam dininin muhafazası oluyor, bir zaman geliyor, islam dini Hz Muhammedin muhafazası oluyor. Yani onu anlatıyor onu içine alıyor. Bir taraftan peygamber Allah'ı anlatıyor, bir taraftan Allah peygamberini anlatıyor. Hz Ali Efendimizde de onların sırları olduklarından Hz Ali efendimiz daha kolay anlattı meseleyi, mesela diyor ki "Görmediğim Allah'a ibadet etmem " diyor, daha bundan açık nasıl söylesin. Bizler hala öyle yüce insanların ümmeti olduğumuz halde göklerde, arşta bilmem nerede Allah arıyoruz, Rab arıyoruz. İçimizdekini, yakınımızdakini görmüyoruz, gidiyoruz uzaklarda arıyoruz tabi bu da olmayacak bir iş oluyor.

İşte Kur'an-ı Kerim'in şifre rakamı da "19" dur. Esma-ul Hüsnanın yani allah'ın güzel isimlerinin şifre rakamı da "99" dur. İşte geçtiğimiz sene bir "19" bir "99" içtima etti (1999 yılında) toplandı, tabi ki bu iki kemalattan bazı zuhurlar olacaktır, "99" senesinde esma-ı ilahiyenin hepsi istihkak talebinde bulundular. Yani ihtiyaç talebinde bulundular. İsteklerini talep ettiler. Az önce bahsediyorduk ya bir başbakanın 99 tane bakanı olsa ama bunun "90" ının ihtiyacını verse "9" unun ihtiyacını vermese o "9" bakan ne yapacak nezaketen gene biraz bekleyecekler ama görev yapmak için ihtiyaçlarını isteyecekler yani istihkak isteyecekler, ekipman vereceksin para vereceksin işte araç vereceksin efendim arsa vereceksin bina vereceksin, ki orada görev yapacaksın.

Bu yoldan mevzuya girmeye çalışarak bütün isimler başbakandan Allah esmasından yahut reis-i cumhurdan kendi ihtiyaçlarını talep ettiler tamamını talep ettiler. Neden, görev yapalım diye aksi halde görev yapamaz ki sizi bir yere müdür tayin edin ne araba verin ne ev verin ne yakacak ne ihtiyacını verin o kişi elini bağlayıp duracak sonra neden yapmadın bu işi neden eksik bıraktın neden başlamadın bu işe demeye veyahut reis-i cumhurun hakkı var mı orada yok. Ama ne zaman ki bütün ihtiyacını verir, o ihtiyaçları alır da kendi nefsinde kullanırsa veya onları çar çur ederse o zaman tabi ki bu işi neden yaptın diye sorarlar.

Ama hiçbir istihkak verilmemişse ondan bir şey istenmez, işte geçen sene esma-ı İlahiyenin hepsi yani bütün isimler istihkaklarının kemalini taleb ettiler, ama şimdi diyeceksiniz ki 95 senesinde, 90 senesinde 70 senesinde bu esmalar faaliyette değil miydi, faaliyette idi ama yüzde nisbetleri azdı, %10 idi, % 20 idi, % 5, % 30 idi. İşte 99 da bütün bunlar % 100 ünü taleb ettiler, istihkaklarının tamamını talep ettiler ve bunları aldılar alınca da talep ettiklerini alınca da o zaman ortaya bir bolluk çıktı, yani ortaya kargaşa çıktı, neden kargaşa çıktı, Rahman ismi dedi ki "Ya Rabbi ortada zavallılar olacak ki ben onlara rahmet edeyim, onlara merhamet edeyim, Rab ismi terbiye edecek düzeltecek mahaller istedi, böyle bir şey ver de düzelteyim merhamet edeyim yeniden yapayım bozulsun bir şeyleri ki, yeniden yapayım dedi.

O zaman Kahhar ismine Cenab-ı Hakk istihkak verdi, hadi bakalım sen Kahhar ismini ortaya çıkar, ne oldu, Kahhar ismi görevini yaptı orada, bakın o zelzele halinde o kadar enterasan hadiseler ki 45 saniye süren o zelzele halinin başlangıcı programı oluşması seneler öncesine belki dayanıyor. Hadise o 45 saniyede oldu ama mesela orada bir film seyrediyoruz, on dakika yirmi dakika yarım saat ama o filimin hazırlanması aylar sürüyor, oyuncu olarak üç kişi gözüküyor, ama arkadan yazılar geçiyor ki 150 kişi arka planda çalışanlar vardır. Işıkçısı kostümcüsü, ahçısı bekçisi, şusu busu yaza yaza bitmek bilmiyor, işte biz önde 45 saniyelik bir hadise seyrediyoruz ama bunun arka planında Cebrail faaliyette, Mikail faaliyette, Azrail faaliyette işte efendim bütün büyük melekler bütün ordularıyla birlikte faaliyette buradaki ev yıkılıyor, yanındakine bir şey olmuyor, altı kat aşağıda kalıyor bir şey olmuyor da yerde durana bir demir parçası geliyor da hayatını kayıp ediyor. bunların hepsi planlı programlıdır, bunun için de bir çok esma bir çok isim faaliyettedir.

Şimdi ne oluyor Kahhar esması tabi ki en güzel şekilde kahrediyor. Görevini en güzel şekilde yapmak için. Cenab-ı Hakk öyle anında işlerini yapar ki kimse hiç anlamaz bile, neye uğradığını. Cebbar esması cebren yani zorla yapacak bir

şeyler arıyor, kim ki cezası var veya herhangi bir şey olacak Cebbar esmasının elinden kurtulması mümkün değildir hiçbir varlığın. Aziz esması faaliyete geçiyor, yani eksi artı dediğimiz yahut zıt isimler dediğimiz geçen senesinin kargaşasının sebebi budur işte, bütün zıt isimlerin en şiddetli şekilde ortada olmasıdır.

Bu zıt isimler bir de ağırlıklı olarak bir de kıyamette ortaya gelecek, Kahhar esması Cebbar esması o kadar şiddetli zuhur edecek ki bütün esmaların üstüne çıkacak baskın gelecek, bütün esmaların fiiliyatını perdeleyecek örtecek yani. Rahman ismini o arada bulamayacaksınız, Rahmet edemeyecek, Rahim ismini bulamayacaksınız merhamet edemeyecek, faaliyete çıkaramayacak neden, kahhar esması hepsini bastıracak. Öyle olmazsa kıyamet olmaz. İşte bu görülen hadisede Kahhar esması kahretti arkadan Rahman esması geldi, hemen sarmaya başladı, Rahim esması geldi beslemeye başladı, Rezzak esması geldi, Japonyadan, Amerikadan Avustralyadan hiç bilmediğimiz duymadığımız yerlerden ihtiyaç giderici yardımlar geldi.

İşte bu Rezzak isminin oralardan faaliyette bulunması buraya merhamet etmesi Rahman isminin Rahmet isminin işte buna kıyasla bütün esma-ı ilahiye geçen sene “1999 yılı) eksi ve artı yönünden veya kendi görevleri yönünden faaliyette idi hepsi, işte faaliyette olduğu için geçen sene böyle bir kargaşa hadisesi zuhur etti. Bu da 19 ve 99 kemalatının zuhurundandır, peki bu sene ne oluyor 2000 senesinde, bakın şimdi 2000 senesinde iki ana temel vardır, iki direk vardır, nasıl boğaz köprüsünün iki ana temeli üstünde duruyor, yani biri sağda biri soldakiler gerçi iki başta iki sonda var onlar değil, bir taraftaki tek yönü diğer taraftaki de tek yönü, iki ana direk üstünde duruyor.

İşte 2000 yılında da bu iki ana oluşum vardır, onun yorumunu yaparken guruplaşmalar artacak guruplar daha birlik kazanıp daha güçlenecek ve sertleşme daha çok çıkma ihtimali vardır diye düşünüyorduk 2000 senesi için. İşte arkadan Hizbullah çıktı, bakın sademe/çarpma, daha şiddetli

oldu, bir tarafta devleti koruyanlar, bir tarafta devleti yıkmaya çalışanlar ve bu kadar şiddetli PKK ile bile bu kadar şiddetli çarpışma olmamıştı, PKK dan bir iki tane vuruyorlardı, bakın şimdi neler çıkardılar, karşı karşıya iki çok şiddetlendi zuhur. Bu Türkiye'de olduğu gibi dünyada da böyledir.

Hem siyasi manada hem de iktisadi manada bu iktisadi manadaki sıkıntıların sebebi de işte odur, esma-ı İlahiyeye biraz dayanıyor geçen seneki olaylar. 2000 senesinde zahir ve batın olumlu ve olumsuz guruplar şiddetleniyor, daha onun zuhurunu yaşıyoruz, daha neler olacaktır sene sonuna kadar, ayrı mesele, peki 2001 de ne olacak, 2001 de rakam kaça ulaştı, rakamları toplarsak "3" eder, üç ise hıristiyan simgesidir, 2001 ve onun devamı olan 2010 a kadar çünkü hepsi 2001 in devamıdır, 10 senelik süre Türkiye ve dünya üzerinde Hiristiyanlık baskısı artar.

Çünkü neden, bakın teslis üçlü rakam faaliyete geçti ön plana geçti, "Eba Ebi ve Ruh-ul Kuds" işte bunun da işaretleri belli zaten bizi Avrupa birliğine almaları demek bizim onların düşünce tarzının içine girmemiz demektir. Yani onların baskısını bizde daha şimdiden başlaması demektir. O kadar açıktır. Biraz mantık oldu mu anlaşılıyor her şey. Bakın bizim daha şimdiden sakataklarımıza karışıyorlar, bakın buraya kadar giriyorlar, bundan sonra işkembe çorbası yemeyeceksin diyor, o bağırsaklardan yapılan kukuriç yiyemeyeceksin diyor, neden yiyemeyecekmişiz 10 bin senedir yiyoruz neden yemeyecekmişiz, İslamiyet de bunlara karşı değildir, işte sağlığa zararlıymış da ondan o da iyi niyeti ile öyle düşünüyor. Eğer benimle ortaklık yapmak istiyorsan bunları yapmayacaksın diyor istersen diyor zorla demiyor ki. Bu ve buna benzer hadiselerde Hıristiyan inancı üstümüzde ağır basacaktır, 2010 a kadar önümüzde biraz daha ağır seneler vardır, bunları görüyoruz zaten, bakın diyecekler ki Türkiyede de yaşayan Hıristiyanlar var, yemeyen yemesin o Hıristiyanlar için bunları biz buraya gönderiyoruz diyeceklerdir.

Bu göre göre alışa alışa farkında olmadan domuz etini normal et gibi de satacaklardır. İşte bu önümüzdeki 10 sene

İslamiyet için çok tehlikelidir belli bir zaman süresidir. Biz de bunu körüklüyoruz, içimizdeki Müslümanlar onlara çanak tutuyoruz, neden islamiyeti iyi anlamadan Hizbullah gibi veya saçlı sakallı poturlu gibi sarık sarıyor caddenin ortasında be kardeşim ne gereği var üstüne çekiyorsun şimşekleri çekiyorsun Nusret babam öyle derdi Rahmetullah-ı Aleyh "evladım bu gün daha onun zamanında yanı bu gün zahir isminin faaliyette olduğu sürelerdir bunlar yani İsm-i Zahirin faaliyette olduğu sürelerdir, ism-i batında olanlar gizlenmesi lazımdır bu süre diye bize tenbih ederdi.

Yani zahirinizle uğraşmayın Allahu ekber ben dinlemem ben Müslümanım yeşil bayrak ile dolaşırım işte yeşil sarık sararım bu devre geçmiştir artık elbise ile kıyafet ile olacak devreler değildir, artık akıl ile fikir ile muhabbet ile yaşayacak devirdeyiz. Kıyafet insanı cennete götürmez ki eğer yeşil sarık yeşil cübbe yeşil bilmem ne gibi lıyafetler bana şeref veriyorsa bana yazıklar olsun. Yani bir bez parçasından meded bekliyorsam Cenab-ı Hakk beni yani bütün islam alemini halife olarak var etmiş bize yazıklar olsun. O bez yahut her hangi bir kıyafet bizim ile şereflenir biz onunla şereflenmeyiz.

Ama biz onunla şereflenir diye bekliyorsak onun hükmü altına girmişizdir, bez parçasının hükmü altına girmişizdir, o zaman namaz kılsak ne olacak, elbise post perest olmuşsak elbiseye tapıcı olmuşsak o zaman bizim varlığımız yok demektir, başımız secdeden kalkmasa ne olur, kalksa ne olur. ne demişti hani "şeref-i mekan bil mekin" mekanın şerefi mekin ile yani içindeki iledir. eğer bizim gönlümüzde Cenab-ı Hakk'ın venefahtüsü olmasaydı, bizim et kemiğimizin o dışarıda dolaşan dört ayaklı varlıklardan ne farkımız olurdu ki, ondaki et aynı ondaki kan aynı ondaki kemik aynı ondaki saç aynı göz aynı kulak aynı ne farkımız olurdu.

Hatta onlar sürüler gibidir, كَالاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ 7/179

hatta daha da delalettedir. Aynı duruma düşmüş oluruz. İşte bir mekan ki içerisinde muhabbet edilen var o mekan isterse tahtadan bir baraka olsun o mekan değerlidir çünkü içindeki

değerli olduğu için ziyaret yeridir. Kabe-i Şerif de aynı kaya dağdaki granit kayasından başka bir kaya değildir dış bakışla ama içinde Beytullah Allah'ın evi vardır, Allah'a beytlik yapmış, ev Allah'ın o niyet ile yapılmış yani içindeki mana onu değerlendiriyor, dışındaki taş hükmü değildir. işte taş bakın içindeki mekinin yüzü suyu hürmetine taş dahi ruhlaşmış o taş ruh olarak görülüyor, her muhabbetli olana nasıl değerlenmiş işte o taş olarak değil Allah'ın evi Allah'ın ruhu Allah'ın nuru diye bakılıyor, o şekilde cezb ediyor zaten.

Yoksa taş taşsa taştır. O değerlendiriyor onu o taş taş olduğu için Allah'ı değerlendirmiyor, Allah o taşı değerlendiriyor. İşte bizim de içimizde var olan ilahi muhabbet insanı değerlendiriyor, "venefahtü" değerlendiriyor, neden cin böyle bir değerde değildir, neden melek neden hayvan neden bir taş toprak bu değerde değildir, çünkü Allah'ın Zat'ının tecellisi yoktur içerisinde. Bir mekan ne kadar güzel olursa olsun, içinde kimse olmadıktan sonra neye yarar ki, Her tarafı altın olsun neye yarar. Yani insanı süsleyen çevresi değil insan çevresini süsleyendir. Çünkü öz hakikat kendisindedir.

İşte bu 2010 dan sonra ne olur, 2011 de sayı kaça yükseldi "4" oldu, işte bize ümit bundan sonradır. 2011 den sonra rakkam "4" e gelir, "4" de de Hakikat-ı Muhammediye bütün dünya üzerinde tesirini şiddetle göstermeye başlar, inşeallah. Ama bu kemalat bizim anlattığımız yönden değil bizim derken bizim Müslümanların dünyaya islamiyeti anlattığı şekilden kaynaklanan bir gelişme olarak değil biz islamiyeti batıya anlatamamışık şimdiye kadar şimdiden sonra da hiç anlatamayız. Neden, çünkü biz hep islamiyeti hep fıkıh bilgisi olarak anlatıyoruz, yani tırnağını böyle keseceksin, saçını böyle keseceksin ayaklarını böyle yıkayacaksın pantolonunu şöyle giyeceksin diye islam bilgisi diye biz onlara kıyafet bilgisi,veriyoruz.

Halbuki onlarda mukaddes ruh ruh bilgisi vardır. Onlar onu kullanıyorlar ama yanlış ama doğru olarak gönüle hitap ediyorlar akla hitap ediyorlar biz bedene hitap ediyoruz. Bu bilgi ile onlara islamiyeti veremeyiz. Ne zaman ki Ruh bilgisinin

üstünde islamın içinde var olan Allah bilgisini marifetullah bilgisini onlara aktaracağız bizi o zaman ancak dinlerler ve dinlemek zorunda kalırlar. Ama biz elimizdeki değerin kıymetini bilmediğimiz için onlara da aktaramıyoruz yani satamıyoruz, aktaramıyoruz. Neticede ne olacak, şimdi onlarla münasebetler daha sıklaştığı için sıklaşacağı için bizim ile irtibatları daha çok artacak bu arada da islamiyete onlar araştırıcı çünkü kendi dinlerinin artık yetersiz olduğunu anlamışlar ama siyasi yönden de daha henüz islamiyeti kabul edecek durumda değillerdir.

Çünkü islamiyeti kabul ederlerse dünyadaki idari konumdan düşmüş olacaklar Müslümanların idaresine girmiş olacaklar, bunu da kaptırmak istemezler dünya saltanatını. Çünkü onlar Museviler ve Hıristiyanlar geçtiğimiz senelerde ve şu anlarda da dinlerini dünyaya göre uydurup dünyayı yaşamak için dinlerini kullanıyorlar. Bakın bunu iyi belleyelim, geçtiğimiz senelerde ve yaşadığımız senelerde çok eski senelere giden bu hadise dünyayı kazanmak için dünyayı elde tutmak için dinlerini dünyaya göre uydurarak kullanıyorlar. Yani dünyadaki yaşantıları menfaatleri neyi gerektiriyorsa dinlerini o yöne döndürerek kullanıyorlar.

Yoksa dinlerini asli manada kullanmıyorlar. Dinlerinde reform değil dinlerini aşağıya düşürmüşler buna da reform ismini vermişler, kendi nefislerine göre kendi menfaatleri itibariyle nasıl kullanırız diye o şekle uydurmuşlar, bunu din diye bize de yutturmaya çalışıyorlar. Bizim nefsimizin de kolayına geliyor islamiyette şeriat var, onlarda şeriat yok zaten hıristiyanlarda şeriat yoktur. İsevilerin şeriatı yoktur, neden, fenafillah mertebesi olduğu için zaten orada şeriat olmaz, onlar Tevrattaki şeriata göre güya kendilerini uyduruyorlar, ona da uyduramıyorlar kafalarına göre yapıyorlar.

Bakın o kadar acayip iş ki, onların elinde mantık var, mantığı da dünyaya göre kullanıyorlar, akl-ı cüzlerini en geniş şekilde faaliyet sahasına getirip bunu kullanıyorlar. Yani bireysel akıllarını ama kemalde kullanıyorlar. İşin acayibine bakın ki bizde akl-ı Kül girişli kaynak olduğu halde Kur’an-ı

Kerim, Hz peygamber olduğu halde yani akl-ı Kül'den gelen bilgimiz olduğu halde biz bu akl-ı Kül'den gelen bilgiyi akl-ı Cüzümüze uydurup ve de bunu en alt düzeyde çalıştırıyoruz. Aramızdaki fark budur, akl-ı Kül malzemesi var, akl-ı cüze indirip en basit şekilde kullanıyoruz, onların elinde akl-ı Kül'den gelen malzeme yok diyelim bizdeki gibi ama akl-ı cüzlerini geniş şekilde çalıştırıyorlar onun için bizim üstümüzde bir görüntü veriyorlar.

Bakın ne kadar ters bir durum, onların da hali bizim de halimiz budur, işte biz bu akl-ı cüzün anladığı din ile gerçek din Allah'ın indindekidir, إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الإِسْلامُ 3/19 İslam dini Allah'ın indindedir peki kulların indindeki bu din nedir, o zaman bu kulların yanındaki dindir, yani bizim kullandığımız bizim akl-ı cüzümüz ile anladığımız dini kullanıyoruz biz. Bu da eğitimsiz olduğumuz içindir, hep taklitçilik yapıyoruz, işte Avrupa ile olan yakın münasebetler bazı şeylerde bize eksi kazandıracak bazı şeylerde de artı da kazandıracaktır. İslamiyeti bizim içimizde daha iyi araştırmaya başlayacaklar. Münasebetler yaklaştıkça, 2033 yıllarında İsa (as) ın yer yüzüne inme ihtimali kuvvetlidir. 2033 yıllarında işte 2011 den sonraki safha İslamın lehine doğru değişecek yeryüzünde. İsa (as) 33 yaşında göğe çıkarıldı ya bir rakkamı onun doğuşu, 33. Senede göğe çıktığından o zaman 33 ilave ile 2033 yılı ortaya çıkıyor. Tabi bunlar hep ihtimalidir, tarihlerin verdiği düzeye göre konuşuyoruz, geleceği Allah bilir başka kimse bilemez.

İsa (as) 33 yaşında göğe çıktığında onlar çarmıha gerildiğini zannediyor, Allah aciz miydi ki çocuğunu çarmıha gerdirsin. Bizdekini düşünelim Allah acizmiydi Hz hasanı Hz Hüseyini şehid ettirsin, Allah aciz miydi ki O'nu Mekke'den çıkarıp sürsünler de Medine-i Münevvere'ye götürsünler, Allah aciz miydi üç tane Kureyş çapulcusuna karşı, tabi ki değildir, ama bunlarda hep rahmet vardır, o gidenlere rahmet vardır, çıkarılanlara rahmet vardır. Zahmet yok, o anda zahmet gibi gözüküyor ama arkasından rahmet geliyor. Tabi bunların hepsinin özel sebepleri var vakit kalırsa bakarız.

Gözümüzün önünde öyle hadiseler vardır ki cereyan eden ve de geçmişte cereyan etmiş, hep duygusallık yönüyle ah Hüseyin Vah Hüseyin ah Hasan vah Hasan diye hep bu göz yaşına konu etmişiz. Bunun bir de ilim yönü var, bilgi yönü vardır, gerçek yönü hakikat yönü vardır, az önce dediğimiz gibi eğer biz sadece ağlayıp sızlarsak o yönüyle bakarsak Allah'ı acz hükmüne getirmiş oluruz haşa. Yani bu işin hakikatini bilmediğimiz sürece Allah'a noksanlık vermiş oluruz. Bunun altında Ehl-i Beyt'ini koruyamamış hükmü çıkar, çok yanlış bir mecra çıkar, siz ağladığınız zaman muhabbetten ağlamak başka bir şeydir, ama ömrümüzü hep ağlamakla geçirirsek onlara da haksızlık etmiş oluruz, Allah'a da haksızlık etmiş oluruz, iyi anlamamış oluruz. Bu hadiseler onların mertebelerinin yükselmesi için bu olaylara izin verilmiştir, yoksa Allah koruyamaz mıydı.

Hz Muhammed (sav) ı dahi hayberde zehirlediler, bir rivayete göre ölüm sebebinin büyük sebebi, ondan olduğu ileri sürülüyor. Hemen etki eden bir zehir vermediler, yemeğin içerisine daha sonradan tesir edecek bir zehir koymuşlar, o zehir sonradan etkisini göstermiş, ölüm sebebinin başlıcalarından birisinin o olduğunu söylerler. Bu da mümkündür tabi. Kur'an-ı Kerim'de Al-i İmran suresinde "Biz O'nu eceline yetireceğiz" diye bir eyet var يَا عِيسَى اِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ اِلَىَّ وَمُطَهِّرُ 3/55 İsa (as) ı kendi yanına aldı yükseltti ve biz O'nu eceline yetireceğiz yani ben düşünüp duruyordum bu ayet neyi ifade ediyor diye tam açık da bir karşılığı yok, sonra onun karşılığı bir başka ayette çıktı, yani o ayette şunu demek istiyor, 33 sene göğe çıkmazdan evvel yaşadı, 40 sene daha geldikten sonra yaşayacak demek ki 73 yaşında Rahmetlik olacak İsa (as) işte "eceline yetireceğiz" dediği budur. Yani hayatının bir bölümünü göğe çıkmadan evvel yaşadı bir bölümünü de sonra yaşatıp tamamlatacağız, yani ona tanıdığımız süreyi tamamlayıp ondan sonra alacağız gerçek olarak ruhunu diye bunu ifade ediyor orada.

İşte bunun gelişi de aşağı yukarı 2033 senelerine tekabül eder gibi duruyor, 40 sene daha yaşayacak bu arada mehdi (as) da gelecek Araf suresi ile ilgili sohbetimizin sonunda bununla ilgili mevzu vardı, kıyamet de işte onların hayatından sonra kopacak, ne yapacaklar Deccal ile karşılaşacaklar, Deccal ile savaş edecekler Mehdi (as) ile birlikte, bazıları derler ki Mehdi diye bir şey çıkmaz, yani Mehdi diye bir ferdi vahid, bir kimlik, kişilik ortaya gelmez derler, Mehdi bir manadır, o manaların zuhur etmesi Mehdinin zuhur etmesidir, bir de her asırda bir mehdi zuhur eder derler aslında Mehdi her gün zuhur ediyor.

Yeter ki biz bilelim, mehdinin ne olduğunu Mehdi demek "Hadi" isminin en güzel şekilde zuhura gelmesidir. "Mudil" isminin ortadan kalkması yani dalalette kalmanın ortadan kalkması onun yerine "Hadi" isminin gelmesidir Mehdinin çıkması. Her birerlerimizde ne zaman ki "hadi" hükmünde bir oluşum meydana gelir, yani hidayete bir adım daha atmış oluruz, işte o mertebelerin Mehdisi bizde zuhura gelmiş olur. Bizdeki Mehdi zuhura gelmedikten sonra sokakta gelecek mehdiden bize ne fayda olur ki. Acaba O'nun devrine ulaşacak mıyız acaba o devirde yaşayacak mıyız, peki bu hüküm bizce geçersiz mi olacak değil tabi 99 Esma-ı İlahiyeden birisi de "Hadi" esmasıdır, birisi de "Mudil" esmasıdır, "Hadi" esması bizde zuhur ettiği zaman bizdeki mehdi yani hidayet yolu açılmış olur, işte bu Mehdi'nin en büyüğü yani "Hadi" isminin en geniş kemalli olan mahali yani zuhur yeri hz Rasulullah (sav) Efendimiz dir.

En büyük mehdi O'dur, O'ndan daha büyük Mehdi tasavvur edilemez. Zaten gelecek olan son Mehdi de O'nun neslinden olacak, onun "Hadi" ismini zuhura getirecek kendinden yapacağı bir şey yoktur. Hidayete ermek, hidayete ermek ama Uluhiyete ermek hidayete ermenin türlü yolu vardır, ef'al mertebesinde hidayete erersiniz, esma mertebesinde, sıfat mertebesinde buradaki hidayet hidayet-i Kemal Zat mertebesindeki mehdi hidayeti idrak etmektir. Yani kendimizde var olan hakiki mehdiyi ortaya çıkarmak Hadiyi hani "veleddallin" diyoruz ya sırat-ı müstakıym üzere dalalette

olanların yolundan değil, Hadi'nin yolundan bizi götür manasınadır.

İşte kıyamet yaklaştığında 2011 den sonra İslami hakikatler daha çok yer yüzünde ortaya çıkmaya başlar, bu neden kaynaklanır, "Hadi" isminin daha geniş insan kütleleri üstünde zuhura çıkmaya başlamasıdır Mehdi'nin yer yüzüne gelmesi mana olarak. İnsan idrakleri daha yükselmeye başlayacak, tekniğin de yardımıyla atomun çözülmesi işte hücre yapısına erişilmesi varlığın tek'ten meydana geldiği yani varlığın kemalinin hepsinin tek varlıktan meydana geldiği böylece tevhid hakikatinin fiil olarak ilim bilim olarak ortaya çıkması gibi hakikatler Allah'a yönelmeyi artıracaktır.

Yani "Hadi" isminin zuhuru daha çok artacak "Mudil" ismi yavaş yavaş ortadan kalkacak işte o devrede "Hadi" isminin tüm olarak zuhur mahali zuhur mahali olan bir varlık ortaya çıkacak o diğerlerinin düşündüğü gibi sadece insanlarda olacak değildir, bir de merkezi çıkacak onun ortaya santralı çıkacak onun da işte genel ismi "mehdi" ve Hz Rasulullah (sav) Efendimizin kendi devrinde açık olarak orataya çıkaramadığı tevhid hakikatini o Mehdi (as) çok daha açık anlatacak insanlara tevhidi anlatacak Allah'ın Zat'ını anlatacak Ruh-ul Kuds'ün üstündeki Uluhiyeti anlatacak.

Hz Rasulullah bunların hepsini anlattı, anlattı ama kah açtı kah kapattı, çünkü o günkü insanlar bunların hepsini tam hakkıyla anlayacak durumda değillerdi. Bazen açtı bazen kapattı, bakın ne dedi; "Ene beşerun mislikūm illa yuha" yani ben de sizin gibi beşerim dedi kapattı bana vahy gelir dedi açtı açma ile kapatma arasında Hz Rasulullah'ın eğitimi oluştu.

İsa (as) kendindeki varlığı hep açarak söyledi ve çarmıha kadar gitti. Efendimiz de o açıklıkta Hakk'ın varlığını kendi varlığında açıklamış olsaydı O'nu da kimse kabul etmezdi. Şeriat tarikat hakikat Marifet arasındaki bilgilerle yaşayan kimseler hangi mertebedeyse karşısına gelene ona göre konuştuğundan herkesi tatmin etti ve kabul gördü. Çünkü kendisinin de tavsiyesi o idi, *"tekellumunnasa ala kaderihi ukulihim*" bakın burada çok büyük bir eğitim stratecisi vardır,

eğitim bilgisi vardır, “tekellümünnase” insanlara konuşun “ala kaderi ukulihim” akılları miktarınca konuşun. Bakın bu çok mühimdir, üstünde söylersiniz alamaz kabul edemez, altında söylerseniz onu tatmin etmez, vaktine yazık olur, yapılacak şey onun yerini tesbit edip o yerden girip onu yavaş yavaş yukarıya çekmektir

İşte o zamanki insanlara alabilecek olanlara Hakikat-ı İlahiyeyi açtı alamayacak olanlara da şeriat mertebesinden namazını böyle kıl onun üzerinde durdu. Namaz herkese farz ayrıca ağırlıklı olarak namazın sevaplarından işte zikrin sevaplarından zekatın sevaplarından fiili bilgileri verdi yani zahiri şeriat bilgisini verdi, ama tevhitte kabiliyetli olanları aldı özel eğitimine özel sahasına onları öyle eğitti. Ashab-ı suffa bunlardandı, bunlar özel sohbet sahipleri idi. Zat’i tecelliye ayna olanlar mahal olanlar.

Bir gün Hz Rasulullah (sav) efendimiz Hz Ali (kav) ile sohbet yaparlarken sahabeden birisi geliyor, dinliyor sonra izin istiyor kalkıp gidiyor. Arkadan bir başkası geliyor, dinliyor dinliyor izin isteyip kalkıp gidiyor, arkadan birisi geliyor dinliyor dinliyor izin istiyor kalkıp gidiyor. Sonra Hz Ali efendimiz de vakti dolunca yanından ayrılıyor, o sahbetten çıkanlar Hz Ali Efendimizi beklemişler Ya Ali siz ne konuştunuz Hz Peygamber ile biz anlamadık gibi dediklerinde işte hadise bunu gösteriyor. Hz Ali efendimiz ile Hz Rasulullah (sav) efendimiz batın aleminden konuşuyorlardı, özel sohbet yapıyorlardı.

Buna Nüsret babam “siryani zati” derdi. Yani Zat’i cereyan Zat’i siryan Zat’i tesir ile, o kapıların açılması hükmü diye anlatırdı bize. İşte onun için Hz Ali (kav) ne diyor, “*görmediğim Allah’a ibadet etmem*” diyor neden, Hz Rasulullahtan aldığı bu rahmani bilgiler neticesinde, kemalatı neticesinde tabi ki Hz Rasulullah’ın ümmetinin her bir ferdi, büyük bir kemalata sahipti, ama onların içinde de mertebeleri olanlar vardı hepsi aynı düzeyde değildir basma kalıp olarak. Umreye gittiklerinde içeri sokmadılar sahabe-i kiram Ya rasulullah sen bize dememişmiydin biz mekkeyi feth edeceğiz diye neden şimdi

buradan geri dönüyoruz, Mekke'ye bir konaklık yol kalmış o kadar yol tepmişler 25 Km yol Mekke'ye girmeden oradan geri dönüyorlar koskoca sıcakta 1400 kişi olarak.

Buraya gelmişken gidelim diyorlar, efendimiz anlaşma yapıyor müşriklerle, peki bu sene girmeyelim, seneye gelir ziyaret ederiz diye geriye çekiliyor, Sahabe-i Kiram "Ya rasulullah sen bize dememiş miydin Mekke'yi feth edeceğiz diye müjde vermemiş miydin" Efendimiz (sav) de " ben size dedim ama bu sene feth edeceğiz demedim" diyor. fetih suresi geldiği zaman müjdeliyor, إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا 48/1 yani Mekke feth olunacaktır muhakkak diye sahabe-i kiram da seviniyorlar, yola da çıkmışlar Mekke'ye de gidiyorlar biz Mekke'yi de feth ederiz diyorlar. Ama daha vakti gelmediği için oradan geriye dönmeleri söz konusu oluyor, işte orada küçük bir münazaa gibi oluyor hz Rasulullah'a karşı bir kırgınlık gibi sahabe-i kiramın bazılarında sonra anlıyorlar ki yaptıkları iş hatalıdır, yanlıştır ve herkes biatlarını tazeliyorlar, 1400 kişi biat ediyor, tekrardan biat ediyorlar. إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ 48/10 ayeti geliyor orada فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ yani "o kimseler ki seninle alış veriş yaparlar onlar Allah ile alış veriş yaparlar" zannetme ki senin elini tutuyorlar o tuttukları el Allah'ın elidir. "ve Allah'ın eli onların elinin üstündedir". Diye bu ayet-i kerime geliyor, sahabe-i Kiram'ın orada tutmuş oldukları el Hz rasulullahtan sahabesine geçen kevser ırmağının akışıdır. إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ 108/1 hakikatinin faaliyete geçmesidir. Bu kevser ırmağı Âdem (as) dan beri devam ediyor zaten. İnsanlık başladığından beri o kevser ırmağı devam ediyor, bütün peygamberlerden geçiyor neticede Hz Rasulullah da bu

kevser havuzu ve ırmağı en geniş şekline ulaşıyor. Hani “İhsan” “Muhsin” hadisesi vardı ya هَلْ جَزَآءُ الْاِحْسَانِ اِلَّا الْاِحْسَانُ 55/60 “İhsanın karşılığı ihsan değilmidir” Cenab-ı hak Hz rasulullah’a o kadar ihsanda bulundu ki Zat’i tecellisi bakımından O’da hiç eksiltmeden ümmetine hepsini verdi. “Her ne vaki oldu ise ser eser, cümlesin ashabına verdi haber” diye geçiyor ya mevlüt kasidesinde, İşte orada Hz Ömer (ra) sözcü olark gitmiş Mekke’ye görevli olarak gitmiş, o biat esnasında yokmuş Hz Rasulullah efendimiz sağ elini sol elinin üstüne koyuyor bu da Osmanın elidir diye kendi kendine Osman’ın biadını yapıyor. O da burada olsaydı aynı şeyi yapacaktı o da mahrum kalmasın diye. İşte bu sahabe-i kiramdan tabiine, tabiinden tebe-i tabiine bu günlere kadar bu Kevser Irmağı devam ediyor.

İşte en büyük Hadi yani “Hadi” isminin zuhura gelen mahali yani en büyük Mehdi, peygamber, Rasul, Nebi Hadi isminin zuhur kaynağı olan Hz rasulullah o günkü hidayetini kah kapalı kah açıklık içerisinde vaaz etti. İşte Mehdi (as) geldiğinde bunu tamamen açarak söyleyecek çünkü insanların akılları artık bunu alacak kapasiteye genişliğe ulaşmış olacak, hem zahir ilimleri araştırmaları bakımından hem de iç bünyedeki duygular bakımından ve de islamiyetin suret ve şekil pazarlaması yahut kavgası olmadığını anlayacak ki zaten anlaşılıyor, islamiyeti başka yerde aramaya başlayacaklar başka kanaldan islamın yenilenmesi olacak kıyamete doğru.

Yenilenme ifadesi de tam doğru bir ifade değildir, zaten o yenidir, kafalardaki yenilenmesi yani beşeriyetin islam dinini yeni bir şekilde anlaması ortaya çıkacak bu anlayış ile zaten bir yere gidilmez. İslamın hakikatı daha geniş kitlelere yayılacak Hadi esması daha geniş kitlelerde ortaya gelecek, yani ağırlıklı olacak, islam anlayışı Allah anlayışı Allah’a dönüş daha çok kişilerde ortaya çıkacak çoğunluk öyle olacak. Yalnız burada bir enterasan nokta vardır, bir mühim bir nokta var, insanlık bu anlayışı çabuk elinden kaçıracak, neden çabuk

kaçıracak çünkü bunu bilgi yönüyle kazanmış oluyor, dervişlik seyirinden geçerek o yaşantıyı ortaya getirerek değil akıl düzeyinde bilgi olarak alacak bu yaşantıyı işte o da bünyeye kişinin kimliğine uyarlanmadığı için kaybetmesi kolay olacaktır.

Bünyeye bunu intibak ettirmedikten sonra onun sahibi olmak mümkün değildir. sadece bu hadi akıl düzeyinde ortaya çıkacaktır. İnsanlar bakacak kendisine bende Hakk'tan başka bir varlık yokmuş diye bunu ilim olarak akıl olarak bilecekler. Bu sefer tehlikeli nokta tarikatlarda da yaşanır çok kaygan bir yerdir burası o nefis diyecektir ki, ruhunun söylemesi lazım gelen bu sözü nefis diyecektir ki "Enel Hakk", "Ene Rab", "Ene Allah", demeye başlayacak kişiler, çünkü kendinde ilim yoluyla bunu bulmuş olacak, fakat bunu nefsaniyetine kaydıracak o zaman aynen firavunun hükmüne düşecek.

Firavun ne diyordu; "Ene rabbikumul âla" ben sizin en yüce rabbınızım, diyordu, fert de kendi kendine "*ben rabdan başka bir şey değilim*" diyecektir, Hallac-ı Mansur'un "Enel Hakk" dediği gibi, yalnız onunla bunu arasında büyük fark var, "*Enel Hakk*" sözünü Hallac-ı Mansur ruhundan özünden hakikatinden söyledi, bunlar nefsinden söyleyecekler, kelam aynı ama uygulama başkadır. Bu sefer işte Hadi esmasının çoğunluğunda zuhura gelmesi Mudil ismine dönüşmeyi hazırlayacaktır. Sadece akıl yoluyla bu işi yapacaklarını zannettiklerinden akıl yoluyla bu uygulamanın doğru tamam olduğunu zannettiklerinden nefisleri bu bilgiye sahip çıkacak nefsani yönden "ben Hakk'ım" diyecekler.

O zaman bir sürü ilahlar çıkacak ortaya ve ben Allah'ım, ben dilediğimi yaparım, bana kimse karışamaz ben kime uyacağım ki başka uyacak kim var, diye kendini ilah edinecek insanlar. Zaten bu seyir, Fransız ihtilali ile başladı, aklı ilah edinmek ben aklıma güvenirim diyor, aklımdan başka bir şey dinlemem ben diyor, bu kıyamete doğru daha da çok olacak işte bu yaşantı Hadi isminin şiddetli zuhuru geniş kitlelerdeki zuhuru Mudil isminin zuhuruna kaynak teşkil edecek, delalette kaynak teşkil edecek, kullanışı hakkıyla olmadığı için yani Hadi isminin kullanışı Hakkıyla olmadığı için sureta kullanıldığı için

hadi ismi çabucak Mudil ismine dönmüş olacak yer yüzünde kısa seneler içerisinde.

Kıyamet de Hadi ismi üzerine kopmaz, hidayet varken kıyamet kopmaz, onlar niçin kaldırılsın yer yüzünden işte kıyamet mudil ismi üzerine yani delalette olanlar üzerine kopacaktır. Kıyamette “Allah” diyen kimse kalmayacaktır. Kelime-i tevhid çeken kimse kalmayacak, ama bu lafzi değil o zaman da insanlar “aman Allah'ım sen bizi koru” diyecekler, kelam olarak “Allah” sözü değil, Allah esmasına mahal olan Allah esmasına vakıf olan Allah esmasını yaşayan bir veli kalamayacak yeryüzünde. Kıyamet onların üstüne kopacaktır. Kıyamet insanların üstüne kopmaz, insan suretinde görünen varlıkların üstüne kopar. Ama bu oluşumlar suratlenerek son zamana doğru harekete geçecek, çok suretlenecek. İşte bu içinde bulunduğumuz seneler Hıristiyanlığın hükmünün ağır basacağı senelerdir, tabi Allaha alem ben bir şey demiyorum, öyle rakkamların verdiği şeyleri söylüyorum, 2011 den sonra islamiyetin ağırlığı yavaş yavaş yeryüzünde görülecek İsa (as) ın gelmesiyle, İsa (as) ın göğe çıkıp inmesi iki gün aslında bize iki bin sene geliyor aslında ama iki gündür, bir gün çıkıyor bir gün de geliyor, orada fazla kalmıyor.

Neden çünkü Kur'an-ı Kerim'de melaike-i kiramdan bazıları diyorlar ki “biz sizin zamanınızla bir günü bin sene olan bir yerden geliyoruz” yani isa (as) ın gittiği yerde bir gün geçiriyor, burada bin sene geçmiş oluyor. Bir günde çıktı, bir gün de geliyor, şimdi de yolda, ikinci gün yani ikinci bin sene inde geliyor. Yani O iki bin sene gök yüzünde kalmış değildir. Bizde iki bin sene geçiyor ama onun gittiği yerde bir gün gidiyor bir gün geliyor o kadar suretlidir. Hani nasıl mahşer sabahı kalkıldığı zaman insanlar diyecekler ki biz ne kadar kaldık bu kabirlerde, kimse bilemeyecek ne tarihini ne süresini ne kadar kaldık, şaşırıp karar veremeyecekler, o zaman ne yapalım diyecekler biz dünyada iken nasıl hani ilim adamlarına soruyorduk, bilmediğimiz şeylerimizi gene bir tanıdık ilim adamı bulalım da soralım bakalım onlar belki bilirler diye.

Bulacak ilim adamlarını onlar da diyecekler ki biz de bilmiyoruz ama bir gün veya bir günün bir parçası kadar kaldık herhalde diyeceklerdir. Bakın Âdem (as) dan beri yerin altında (mezarda) insanlar var, azab çeken de var, iyi halde olanlar da var. Kıyametin son gününden bir gün evvel ölecekler de var, onlar bir gece kalmış olacaklar ötekiler dünya senesine göre on bin sene toprak altında kalmış olacaklardır. Bu sürede azab çekmiş olanlar azab çekmiş olacaktır. Son gün ölen kimse de günahkar ise o bir gece azab çekmiş olacak.

Bu haksızlık adaletsizlik değil midir, Cenab-ı Hakk adildir adaletsizlik yapılmaz işte onun için Âdem (as) zamanında ölen bir kimse ile kıyametten bir gün evvel ölen kimsenin toprak altında kalış süresi aynidir. İşte onun için bir gece kaldık bir gün kaldık veya bir günün bir kısmı kadar kaldık diye tahminde bulunacaklar. Cenab-ı hakk orada zaman mefumunu durduracak beyinlerdeki işleyişini durduracak uyuduğumuz zaman biz o kadar saati gündüz yaşadığımız gibi bilinçli geçiriyor muyuz. Hiçbir dakikasını bilmiyoruz. İşte rüyaydı işte uyandık ellerimizi yıkadık kalktık hatırlıyoruz uyuduktan sonra zaman duruyor.

İşte toprak altında da zaman böyle duruyor. Ha beş saat uyumuşsun ha beş milyon sene uyumuşsun bilinç olmadığı için fark edemiyorsun. Rüya içinde nasıl sıkıntılarımız oluyor bazen de sevinçlerimiz oluyor, o rüya gibi bir hadisedir. Aksi halde haksızlık olur, sekiz on bin sene hep azab çekmesi ile bir gece azab çekmesi bir olur mu? Bu azabaı bedenen değil de nefsen hissedecek o azabı çeken ne ruhdur, ne de bedendir, nefistir. Biz burada da yanılıyoruz, ruh kabre girdi deniyor, halbuki kabre ruh girmez, kabre giren nefistir, ruh zaten ruhlar alemine gidiyor, ruh Allah'ın ruhu "Venefahtü" ona kim azab eder ki, ruha azab olur mu, sonra toprak ruhu sarabilir mi, ihata edebilir mi ruh orada durur mu?

Orada duran toprak kaynaklı olan nefistir. Yani bir kısmı topraktan bir kısmı ruhtan olan orada nefis biz zaten nefsimiz ile yaşıyoruz, yani bizde daha çok nefsimiz hakimdir. Yaşantımız ona dayanıyor, onun için Kur'an-ı Kerim'de Cenab-

ı Hakk 373 yerde insandan bahsederken “nefis” kelimesini kullanıyor. Alt alta yazarsanız toplayın 13 eder. Bunlar tesadüfi şeyler değildir. şimdi siz burada oturuyorsunuz elinizde cep telefonu var, varmıdır farkı, isterseniz yan yana oturursanız cep telefonu ile konuşun, isterseniz beş yüz Km uzaktan konuşun aynı yanınızdaki gibi olmuyor mu? Mana aleminde uzaklık olmaz, yeter ki iyi niyetle olsun.

Tevrat-ı Şerif’te Allah bu alemleri altı günde halk etti yedinci gün de istirahata çekildi der. “sebt” günü Cumartesi günü de istirahata çekildi der Tevratta böyle yazar, doğrudur. Cumartesi günü de o yüzden Yahudiler iş yapmazlar. İstirahat günleridir onlar için tatil günleridir. Ama bu seyir bu hukuk bakın Museviyet üzerinde geçerlidir, İseviyet üzerinde geçerlidir, bakın bu meseleye çok dikkat edelim, ama Muhammediyet üzerinde bu geçerli değildir. yani Ümmet-i Muhammed üzerinde bu husus geçerli değildir. neden geçerli değildir, Cenab-ı Hakk bu alemleri altı günde halk etti, bu altı “kün” olarak da söyleniyor çünkü her iki şekilde de okunabiliyor.

Ama biz altı gün diyelim, eyyam diyelim gün zamandır ama kaç milyar seneyi içerisine alıyor o ayrı burada altı kün bir bakıma altı oluş, yani Cenab-ı Hakk Zat mertebesinden yani Âmaiyetten ahadiyete tenezzül etti bu bir gün, Ahadiyetten Uluhiyete tenezzül etti iki gün, Uluhuyetten Vahidiyete tenezzül etti üçüncü gün, Uluhiyetten Rahmaniyete tecelli etti Rahmaniyetten Rububiyete tecelli etti, Rububiyetten Melikiyete tecelli etti altı oluşum budur. Yani zuhura geldi. Bunun en son kemalatı da Âdem (as) ın yer yüzünde görülmesidir.

İdris (as) sormuş Muhiddin-i Arabi hz leri manasında “Efendim bana kıyametin alemetlerinden bahseder misin “ diyor İdris (as) da diyor ki çok güzel bir cevap vermiş, Âdem’in yer yüzünde görülüşü kıyamet alametidir. Daha biz nereden bahsediyoruz, işte güneş şöyle doğacak efendim doğuda ateşler çıkacak falan bu yakın kıyamettir, bize olan yakın kıyamet alemetleridir. Esas kıyametin alemeti Âdem (as) ın yeryüzünde görülmesidir. Çünkü insan gelmeden kıyamet

kopmaz. İnsan gelmişse kıyamet kopacaktır, yani başlangıcıdır. Şöyle diyelim, talebeler okula başlamadıkça o okulda tatil olmaz. Mezüniyet olmaz, yok ki ne olsun.

Ne zaman orada ilk ders başlıyor işte bu kapanmasının işaretidir. Başlamadan çıkamaz. Ömrümüz de böyledir, dünyaya gelmemiz ölmemizin ilk işaretidir. Ama bu ilk işaretidir, şimdi biz gelelim bunun faaliyete geçişine, bu işaret faaliyet değildir, İşte (sav) efendimizin dünyaya gelipte 40 yaşında Kur'an-ı Kerim'i almaya başlaması kıyamet sahnesinin faaliyete konması süresidir. Hz Peygamber de yer yüzüne gelmemiş olsaydı, kıyametin sonu diye bir şey olmazdı kıyamet ona bağlıdır, onun gelişine bağlıdır. Bakın Âdem (as) yani peygamberlerin birincisi kıyametin alemeti peygamberlerin sonuncusu kıyamet sahnesinin perdesinin açılması anahtarının çalışmaya başlamasıdır.

Biz şimdi kıyamet sürecinin içinde yaşıyoruz, kıyametin içinde yaşıyoruz. Kıyamet bir an içinde olacak bir şey değildir, o son anda olacak hercümerç sahnenin oynanıpta perdesinin çekilmesi tiyatro sahnesinin perdesinin kapanmasıdır. Şimdi biz o sahneyi oynuyoruz, farkında olmadan bunu oynuyoruz, diğer ümmetlerin üstünde Cenab-ı Hakk yedinci günü faaliyete geçirdi, Hz Rasulullah ile birlikte bakın buna dikkat edin Ümmet-i Muhammed'e has bir ilimdir bu bilgidir veraset-i Muhammediyedir.

Tevrat-ı Şerifte belirtilen 6 "kün" de alemler var edildi, bunun bir de yok edilişi olacaktır, şimdi biz yedinci günün içindeyiz, yani bozma günlerinin dağıtma günlerinin içindeyiz, bakın biz yedinci günün içindeyiz. Bu süreçte işte kıyametin perdesinin çekilmesine kadar devam edecek süreçtir. Yani Cenab-ı Hakk bu alemleri 6 günde var etti yedinci gün de de yok edecektir. Bu yönden yola çıktığımızda bize istirahat yoktur. Ama eskilerimiz Cuma gününü bize istirahat tanımışlar, ama Kur'an-ı Kerim öyle demiyor, Cuma suresinde Cuma vakti geldiğinizde namaza gelin namazlarınızı kılın namaz bittikten sonra yeryüzüne yayılın rızkınızı arayın diyor.

Bakın akşama kadar istirahat edin demiyor, bakın bize istirahat yoktur, çünkü yedinci gün bizde faaliyettedir. Onlarda 6 gün faaliyette yedinci gün boşta neden çünkü kıyamet oluşumu yoktur onlarda faaliyete geçmiyor. Kıyametin faaliyeti Hz Rasulullah'ın yeryüzüne gelmesiyle başlıyor, yani yedinci gün başlıyor, ama tabi büyüklerimiz diğer ümmetler gibi haftada bir gün Müslümanlar da dinlensinler diye Cuma gününü bayram ilan etmişler ki bayram zaten ama Allah'ın hükmünde yedinci gün tatil yoktur. Tatil olsa Ayet-i Kerime'de istirahat edin yaşayın der yer yüzüne dağılın rızkınızı arayın demezdi. Bize izin bakın sadece namaz vakti süresincedir, o da dünya için değil ahiret için o süreyi kullanın diyor. işte yedinci gün hadisesi budur.

Bir şey daha vardı hani neden şehid edildiler, Kur'an-ı Kerim'de bir ayet-i Kerimede وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا 4/69 şu kimseler ki Allah onların üzerine nimet verdi, yani Allah'ın üzerlerine nimet verdiği kimseler şunlardır, kimmiş onlar, nebilerden olanlar, sadıklar, doğru olanlar, tasdikçiler, şehitler ve Salihlerdir. İşte Cenab-ı Hakk'ın sırayla iltifat ettiği kimseler bunlardır. İşte bir kimsenin her yönden kemal sahibi olması için bu vasıfların üstünde bulunması lazımdır. Tabi herkes için mümkün değildir bunlar, peygamberlik Allah'ın vergisidir, kimse kimseye ne peygamberlik verebilir, ne de peygamberliğini alabilir, ne de kendi kendisine peygamberlik idiasında bulunabilir. Bunlar Allah'ın verdiği bir makamdır.

Bu peygamberlik (sav) Efendimizin ailesinde ve ehl-i beytinde asaleten mevcuttur. O ailenin hepsi peygamberdir, bu söz belki biraz keskin gelebilir ama Hz Rasulullah bunların mühürlü olanı diğerleri mühürsüz olanıdır. Şimdi bir gül ağacı düşünelim onun en üst kısmında açmış bir gül var, ama altından açan tomurcukları da var dalları da var dallarında da

gülleri var, şimdi o gül daha büyük öteki daha küçük olduğundan o gülü inkar etmek mümkün mü, değildir, çünkü aynı kökte işte ehl-i beyt hazaratı böyle bir ehl-i beyttir. Bizim onları öyle bilmemiz lazımdır.

Çünkü Hz Ali Efendimizden bahsederken “O benim sırrımdır, ben O’nun sırrıyım, benim etim O’nun eti, benim kanım O’nun kanı, benim varlığım O’nun varlığı ” diye O’nun çok büyük iltifatları vardır. Bu ayrıca bir araştırma konusudur. Hz Hasan ve Hüseyin zaten ciğer köşeleri, Hz Fatıma-tus Zehra anamız da O’nun biricik kızıdır zaten daha başka kızları var da en sevdiği kimsesi o hepsini sever ayrıdır, ama ehl-i beytin annesi O’dur, işte bütün o ailede peygamberlik asaleten mevcuttur.

Sıddıklık zaten tabii yaşantılarıdır, tasdik etmek Hz Ali Efendimiz on yaşında tasdik ediyor Hz Peygamberi, Cebrail (as) geldiği zaman Hz Rasulullah Cebrail’i hemen tasdik ediyor, Allah’ın kendisine verdiğini Kur’an-ı Kerim’i tasdik ediyor yani kabulleniyor, en büyük sıddık Hz peygamber (sav) dir. Yani bu vasıf kendinde mevcuttur. Salihlik en son vasıfa geldik, salihlik zaten günlük yaşantılarıdır, salah üzere bütün ömürleri öyle geçmiştir. En büyük salik O ailedir, geriye ne kaldı bir şehitlik kaldı. İşte onlar kendi yataklarında rahat döşeklerinde rahmetlik olsalardı bakın bu mertebe onlarda boşta kalacaktı.

Ama o kemal bir aile olduğundan o aile bu mertebenin de onlarda bulunması mutlaka şarttır. Bir başka Müslümanda olmayabilir, her Müslüman bunların bir başka özelliklerinde ortaya çıkmış olabilir, mesela birisi Hz Ebubekir efendimiz gibi sıddıklıkla temayüz etmiş olabilir, bir başka birisi salihlik üzerinde çok yüksek derecede oluşmuş olabilir, bir başka birisi de şehitlikte çok yüksek derecede olabilir, onlar tek yönlü olur. o aile, kemal aile olduğundan bunların hepsinin olması şarttır. Hatta şarttan öte gereklidir. Öyle olması lazımdır. İşte gerek Hz Ali efendimizin gerek Hz Hasan ve Hüseyin Efendimizin gerek ehl-i beytin diğer fertlerinin şehit olarak bu dünyadan ayrılmaları onların bir aczi değil bir şerefidir.

Cenab-ı Hakk'ın şehitlik mertebesi ile de onları şereflendirmesidir. Yoksa üç beş tane yezidin askeri üç beş tane muaviyenin askeri gelip orada onları öldürecek hali mi vardır, Hz Hüseyin efendimiz o kadar maharetle savaş yapmış ki o Kerbela'da Hz Ali efendimizin ona gösterdiği yedi yüz türlü kılıç oyunu ile kafirlerin karşısına çıkmış, bir türlü alt edemiyorlar, en sonunda ya Hüseyin Cenab-ı Hakk'tan nida geliyor, biz senden şecaat değil, fedakarlık bekliyoruz, bu gün iteat bekliyoruz, dediği anda kılıcını yere bırakmış, ondan sonra O'nu şehit edebilmişlerdir. Yoksa onları şehit etmek mümkün müdür.

Hz Ali Efendimiz nasıl şehit oluyor, İbn-i Mülcem ismindeki kişi daha şehadetinden on sene evvel bunlar arkadaşları, dostları, "Ya ibn-i Mülcem benim ölümüm senin elinden olacak" diyor. Bunu on sene evvel söylüyor. Hz Ali efendimiz onu öldürmekten aciz miydi, İbn-i Mülcem'i öldüremez miydi, yahut öldürtemez miydi, ama bunlar takdir-i İlahiyeyi kabul etmiş tabii hareketleri kabul etmiş, seyrine bırakmış Allah'ın muradına bırakmışlar işlerini, yani allah'a teslim olmuşlar, İbrahim (as) a "eslim" "Ya İbrahim teslim ol" İbrahim (as) da "eslemtü lirabbil alemiyn" Ben alemlerin rabbine teslim oldum, dedi.

O teslimiyet içerisinde bu mertebelere ulaştılar onlar. İşte Hz Ali efendimizi de bilindiği hadise o hakem olayı içerisinde o İbn-i Mülcem geldi, bıçakladı, Hz Ali Efendimizin haberi yok muydu, hepsinden vardı, ama takdirinin böyle olduğunu bildiğinden takdire karşı gelmedi, boyun eğdi, yani bu işler onların acizlerinden değil, onlara verilmesi lazım gelen şeref yönünden böylece oldu bu hadiseler. Hz Hasan efendimizi ne yaptılar, zehirlediler, hanımına belirli vaadlerde bulundular zehirlediler. Çünkü ehl-i beytin saltanatı manevi saltanattır, zahiri, siyasi saltanat değildir.

Hz Rasulullah (sav) Efendimiz ne buyurdular, "Hilafet benden sonra 30 senedir" yani hem halifeliğin hem dünya saltanatının hem batın saltanatın bir elde olmasının süresi 30 yıldır. Ondan sonra saltanatla maneviyat ayrıldı. İşte Hz

imamlar maneviyat süresini ehlullah pirler maneviyat süresini devam ettirdiler, diğerleri de dünya saltanatını devam ettirdiler. Şimdi biz bunların siyasetini münakaşa edecek halimiz yoktur zaten bize de lazım değildir. biz mühim olan dersin ne olduğunu bu hadiselerden almak, eğer biz onları falan filan şehit etti ettirdi diye onlara herhangi bir suç yüklersek hakikat-ı İlahiyeden habersiz olduğumuz ortaya çıkar.

Ama dersek ki onlar af olunurlar, yani allah onlara yaptırdı da onlar suçsuzdur, bu sefer Allah'ın adaletine haksızlık etmiş oluruz. Onları yapanların hepsi cezalarını bulacaklar o ayrı bir konudur. Cüzzi iradeleri itibariyle yaptıklarından onlar cezalarını görecekler, ama hadiseleri yukarıdan bakıpta analiz etmek hakikatine ulaşmak onların suçunu affettirmiyor. O kişilerin idraki itibariyle kendi yaşadıkları yer başka o fiilleri yapmak itibariyle onların yaşadıkları yer başkadır. Onlar cezalarını görecekler bu tarafta hadiseye böyle bakan kimseler de de ne olacak düşmanlık gibi ayırma gibi parçalama gibi şeyler zuhura gelmeyecek yani gönlünde bir sürü şüpheler şunlar bunlar meydana gelmeyecek işin hakikatini bilecek "Allah de geç" diyecek onların üstünde fazla durmayacak.

Bazı guruplar var, kendilerine zincir ile vuruyorlar Hüseyin, Hüseyin, Ali, Ali Hasan, Hasan kardeşim ağıt yakacaksan ömründe bir defa yak beş defa yak, ömrünü böyle geçirdiğin zaman islamiyete sen iyilik yapmıyorsun, kötülük yapıyorsun, daha hala orada yaşıyor, artık bunları bitirmemiz lazımdır. Çünkü sahabe-i Kiram hakkında ehl-i Beyt hakkında ondan sonra gelen kimselerin hiç birinin söz hakkı yok, hiç birimizin söz hakkı yoktur. Sahebe-i kiram'ın hangi mertebesinde olan olursa olsun, ondan sonra gelenlerin hepsinden gene sahabe-i Kiram üstündür, onlara dil uzatamayız.

Varsa hesaplaşmaları kendileri yapar, bizi ilgilendirmiyor, biz islamın hakikatini öğrenmek zorundayız. Onların hesaplarını tartışmak eleştirmek zorunda değiliz. Zaten bu da mümkün değildir. lazım olan şey ayetlerin hakikatine nüfuz edip onları alıp onları tatbik etmektir. Geçmişin hesabını sormak sorgulamak değildir. işte efendim fedik hurmalığını Hz

peygamber şu kişiye bırakması lazımmış da bunu bırakmış, Hay Allah, peygamberin işine sen mi karışacaksın, senin aklın daha çok mu eriyor O'ndan da haşa, işte bu oyun hep vesvesenin oyunudur, yani şeytanın oyunudur, Müslümanları geri bırakmak için gereksiz lüzumsuz şeylerle vakit geçirttirmek içindir.

(sav) Efendimiz bir gün abasını cübbesi ile sarıyor benim ehl-i beyitim bunlardır diyor onun dışındakiler değildir. tabi bir de onların neslinden gelenler, bunlar da Fatıma validemiz, Hz Ali Efendimiz, Fatma Validemiz, Hasan, Hüseyin ve de Hz Rasulullah (sav) bunlar beş kişi ehl-i beyt, bakın bu beş kişi de bakın Hazarat-ı Hamse'nin hakikatini ortaya getiriyorlar. Beş hazret mertebesi var ya işte bu beş de onları ifade ediyor. Efendimizin eşleri o zaman hayatta değillerdi, hanımları o zaman hayatta yok idiler, eşleri vardı ama Fatma Validemizin annesi Haticetül Kübra yoktu, diğerleri ikinci derecede eşleri.

Yani ehl-i Beyte kaynak olan orada eş olan mühim olandır. Hz Hasan ve Hüseyin Hz Aişe kaynaklı değildir, Fatma valide kaynaklıdır, Fatma valide de Haticetül Kübra anamızın kızıdır. Kaynak ayrıdır, eşi ama ehl-i beytin devamını sürdüren kaynak değil Ayşe validemiz. Onların yerleri ayrı, müstesna ama ehl-i beyt içinde değildir. Hz Ali Efendimiz Peygamber efendimizin damadı olduğundan bir özelliği var bir de ayrıca kendi şahsının özelliği var, yani şahsi özelliği var, ilk iman eden O'dur, çocuklardan on yaşında iken ilk iman eden odur. 12 imam içerisinde Zeynel Abidin de var, 12 imamın birincisi Hz Ali Efendimizdir, sonra Hz Hasan sonra Hz Hüseyin işte ondan sonra on ikiye tamamlanıyor.

Bu imamlar Medine-i Münevvere'de yaşayamaz hale geldiler oradan uzaklaştılar bazıları Türk illerine geldi, işte İmam-ı Cafer, Zeynel Abidin, Türk illerine doğru gittiler, işte Türkistan tarafında Orta Asyada pirlerin zuhura gelmesi ehl-i Beyt'in yüzündendir. Bakın bizim de Buhara taraflarına gittiler, Arabistanda yaşayamayınca Türk illerine doğru gittiler, islamiyetin yayılması biraz da onların yüzünden oldu. Bizim de pirimiz Hasan Hüsamettin Uşşaki Hz leri seyittir aynı zamanda

Buhara da yaşamıştır, sonra Ahmed Semerkandi hz lerine intisab etmesi söylenmiştir, Erzincan'a gelmiş orada dersini tamamlamış oradan da Uşak'a gitmiş Uşak'tan da İstanbul'a gelmiş, ama kaynakları Ehl-i Beyte dayanıyor. Gelecek olan Hadi yani Mehdi de yine böyle ehl-i Beyt kaynaklı bir Mehdi olacaktır.

"BU GÜN 19/02/2000 CUMARTESİ GÜNÜ"

sohbetimize devam edelim.

Dinleyici sorusu: Hızır (as) varmıdır, günümüzde karşılaşmak mümkün müdür?

Evvela "Hızır" kelimesinin manası nedir, "Hızır" denmekle ne denmek istenmiştir, nasıl her ismin bir manası vardır, Ahmed deniyor Mehmed deniyor, Musa deniyor her ismin bir manası vardır, "Hızır" kelimesinin manası nedir, bu "Hıdır" olarak da geçiyor, yani "yeşillik" demektir. "Hıdırellez" diyoruz ya Hızır ile İlyas (as) ın buluştuğu gün yani bahar başlangıcıdır aynı zamanda "Hıdır" yeşillik manasınadır, baharın başlangıcıdır, bir manada o dur, bir manada "Hızır" hazır demektir. Ne ile hazır, İlahi varlığı ile hazır demektir. Hakkani varlığı ile hazır demektir.

Hazret ne demektir, Hz Ali diyoruz, Hz Musa diyoruz, Hz Muhammed (sav) diyoruz, Hazret de aynı manada Hızır manasınadır, yani Hakikat-ı İlahiye ile hazır olan manasınadır. Hızır (as) tarih sahnesinde ilk çıktığı yer Kur'an-ı Kerim'in ifadesiyle belirtildiği yer Musa (as) devrine rastlıyor. Musa (as) devrinde Musa (as) bir gün kaviminin içerisinde o kadar vecih bir vaaz vermiş ki kavi demişler "ya Musa senden daha güzel vaaz eden bir kimse var mıdır acaba yer yüzünde " demişler, Musa (as) da hakikaten şüpheye düşmüş yani Tevrat-ı Şerif kendine verilmiş, o günün en yüce Ulul Azm peygamberi o devreye kadar gelenlerin üstünde bir bilgiye sahip bu kadar

güzel vaaz edince de şüpheye düşmüş acaba var mı benden daha ilerisi diye.

Rabbına soruyor duasında “Ya rabbi kavmim böyle böyle dedi benden daha ileri derecede konuşan birisi var mıdır” diye, o zaman Cenab-ı Hakk Musa (as) a ilham ediyor ki فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا 18/65 “iki denizin birleştiği yere gidin orada kullarımdan bir kul bulacaksın kendisine ilm-i Ledünni kendi indimden bir ilim verdiğim bir kulumu bulacaksınız orada” diyor. ve diyor ki yanına azık olarak kurutulmuş tuzlanmış balık al ve de yardımcını al, orada “Feta” diye geçiyor, yardımcı genç manasına, o da Şuayb (as) gençliğindeki devrede daha kendisine peygamberlik gelmediği devrede Musa (as) onu yanına alıyor, birlikte bu bahsedilen kişiyi aramaya çıkıyorlar. İki denizin birleştiği yerde bir kulumu göreceksin bu kulumu bul O’nunla konuş bakalım, senden daha mı üstün senden daha mı gerilerde diye yani sen kendin karar ver diye O’na bir tavsiyede bulunuyor Cenab-ı hakk.

Yola çıkıyorlar, yola çıkmadan diyor ki Cenab-ı Hakk; “kurumuş tuzlu balık denize gittiği yerde bahsettiğim kişiyi bulursunuz” diyor. yani dikkat edin kuru balık canlanacak denize gidecek, orada arayın işareti budur diyor. yani bulunduğu mahal orasıdır. Bunu Yuşa (as) a da anlatıyor, izah ediyor, ben unutursam sen unutma diye dikkati çekiliyor. Nihayet turlu balıkları alınıyor, yola çıkıyorlar, uzun bir süre gidiyorlar, belki aradan günler haftalar geçiyor, iki denizin birleştiği gibi bir sahaya geliyorlar ve Yuşa’ya diyor ki Musa (as) ey evlat hadi çıkar bakalım azıklarımızı da öğlen yemeğini yiyelim çıkarıyorlar yemeklerini tuzlu balığın bir tanesini koyuyorlar taşın üstüne nihayet yemeklerini yiyip toplanıp oradan ayrılıyorlar.

Fakat orada enterasan hadise oluyor, اَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِى الْبَحْرِ عَجَبًا 18/63 balığın acayip bir şekilde gidişi vardı denizin derinliklerine doğru daldı diyor. Yuşa (as) ama bunu Yuşa Musa (as) a anlatmayı unutuyor. Azıklarını toplayıp gidiyorlar. Uzun bir süre yol gidiyorlar, akşamüzeri hava kararmaya başlayınca burada konaklayalım bu gece diyor Musa (as) açıyorlar yine torbalarını bakıyorlar ki o balık yok balığın birisi yok o zaman Şuayb (as) ın aklına geliyor, ya Musa sen bana söylemiştin ama bana şeytan unutturdu onu sana haber vermeyi şeytan bana unutturdu diyor. o balık denize gitti diyor. Musa (as) da tamam aradığımız yer orasıydı hemen geri dönelim o yeri bulalım tekrar diyor.

Sabah geri dönüyorlar, o balığın denize gittiği yeri tesbit ediyorlar, araştırıyorlar bakıyorlar o taşın kovuğuna yaslanmış uyuyan istirahat eden fakir üstü başı hırpani birisini görüyorlar. Musa (as) diyor ki bizim aradığımız bu değil her halde diyor, yani yakıştıramıyor, başkası da olmadığına göre Cenab-ı Hakk'ın işaret ettiği yer de orası olduğuna göre O'nu uyandırıyor. Diyor ki "Biz seninle arkadaşlık etmeye geldik, Cenab-ı Hakk'ın sözü ile izahı ile ifadesi ile arkadaşlık etmeye geldik, ne dersin diyor. Hızır (as) olan o kişi diyor ki siz benim hareketlerime tahammül edemezsiniz benim yaptığım işlere tahammül edemezsiniz benimle arkadaşlık yapamazsınız diyor. Musa (as) da iradeli bir Peygamber olduğundan inşeallah biz sana uyacağız senin sözünden dışarı çıkmayacağız buna gayret edeceğiz diyorlar.

O zaman diyor ki o kişi üç defa üç harekette bana ikazda bulunursanız yani üç defa bana müdahele ederseniz arkadaşlığımız biter diyor. baştan şartını koyuyor, eğer bunun dışında bir şey yapmazsanız arkadaşlığımız devam eder ama müdahele ederseniz benim yaptığım işlere arkadaşlığımız orada biter üçe kadar müsaade ederim diyor. Musa (as) peki kabul ediyorum diyor, inşeallah bizi size uygun olarak bulacaksın diyor. Bu kişinin Hızır (as) olduğu ve isminin de

“Bulya” olduğu lakabının da “Eb-ul Abbas” olduğu “Hızır” (as) hazır olduğundan ismi Hızır, yani her yerde hazır diyorlar ya yahut bulunduğu halde Hakkani varlığı ile hazır, esas ismi “Bulya” dır. Lakabı da “Eb-ul Abbas dır.

Bunun bir padişah olduğunu bir emir çocuğu olduğunu yani bir şehzade olduğunu söyleyenler ağırlıklıdır, tefsirlerde öyle yazıyor, büyük riyazad neticesinde dine yönelmiş, büyük riyazad neticesinde büyük gelişmeler meydana gelmiş ve dünya saltanatını terk etmiş hırpani, serden geçti bir hayata dönüştürmüş kendisini, işte tarih sahnesinde gördüğümüz ilk Hızır (as) budur, Kur’an’ın ifadesiyle Kur’an’ın şehadetiyle bunu inkar edecek kimse mümkün değil olamaz.

Hızır (as) ın bir başka özelliği var, o da şudur, Hz Rasulullah (sav) Efendimiz gelmezden evvel O’nun ilim ve Kudret babındaki ilk zuhurudur. Bakın burası Hızır (as) hakkında mühim bir bilgidir. Hz Rasulullah’ın ilim ve kudret hükmünün onda ilk defa geniş manasıyla zuhura çıkmasıdır. Hızır (as) o hali kendinden almıyor, Hz Rasulullah’ın Hakikat-ı Muhammediyesi’nden alıyor. Nasıl ki Hz Rasulullah’ın kendinden sonra Mevlana Hz lerinde Muhabbeti İlahi aşkı meydana geldiyse Hızır (as) da kendinden evvel ilahi ilmi ve kudreti yani Hz rasulullahta bulunan kudretin belirli bir kısmı Hızır (as) da tecelli etmiştir. İşte Hızır’lığı hazır’lığı oradan kaynaklanmakta yani Efendimizden aldığı özellikle bu özelliği ortaya getirmektedir. Esas kaynağı orası olmaktadır.

Ve bu ilk defa Hızır’da yani Hz Peygamber gelmezden evvel ilk tecellisi Hızır’da meydana geldi, gerçi bütün alemlerde Hakikat-ı Muhammedi her yönüyle mevcut ama orada özel bir zuhur hali vardır. Nihayet üçü birden yola çıkıyorlar, veya ikisi birlikte yola çıkıyorlar, çünkü ayette ondan sonra Fetha’dan bahsetmiyor, Yuşa’dan bahsetmiyor, yani yardımcısından bahsetmiyor, ikisinin arkadaşlığından bahsediyor, Bu olaylar Kehf Suresinde anlatılıyor, yolda giderlerken yolları bir şehre rastlıyor, şehirde bakıyorlar ki çocuklar oyun oynuyorlar, Hızır gidiyor o çocuklardan birisine bir tokat atıyor, çocuk yere düşüp ölüyor.

Şimdi Musa (as) diyor ki “Haksız yere çocuk öldürdün bu işi yanlış yaptın” diyor. Hızır (as) bak bir oldu sözlerine dikkat et diyor. peki tamam vaz geçtim diyor Musa (as) bir daha karşı çıkmayacağım diyor. yollarına devam ediyorlar, bir sudan geçmeleri gerekiyor, derken orada bulunan gemilerden bir tanesine biniyorlar, karşı tarafa geçmek için orada gemiye bindikleri zaman o geminin içerisinden bir balta kazma bulup geminin güvertesinde ahşap kısımları kırmaya başlıyor Hızır (as) Musa (as) yine yanlış yaptın diyor. neden bu gemiyi bozuyorsun sağlam gemi giderken neden bu geminin sağını solunu kırıyorsun diye gene müdahalede bulunuyor.

Hızır (as) bu ikinci oldu diyor, gene yollarına devam ediyorlar bir akşam üstü bir köye gelmişler, köye gitmişler, evlerin kapısını çalarak misafir kabul eder misiniz diye kimse kabul etmemiş, ne ekmek vermişler ne de kalmak için yer vermişler, nihayet bunlar mahzun ve melül, köyün dışına doğru çıkarlarken Hızır (as) bir virane görmüş, bazı duvarları yıkılmış, sadece bir duvarı var ayakta duran Hızır (as) bakmış, bakmış gitmiş orada yerlere yayılmış olan tuğlaları kiremitleri, kerpiçleri tahtaları toplayıp duvarın yanına yığmaya başlamış. Yani oralarını hem düzenlemiş, hem de duvarı sağlamlaştırmış.

Şimdi Musa (as) diyor ki biz burada bu kadar emek verdik hiç bizi ilgilendirmeyen yerde düzenleme yaptık bunun karşılığı hiç olmazsa gidelim iki lokma ekmek isteyelim bu köylülerden, neden yapıyorsun bu duvarı diyor Musa (as) Hem bize ekmek vermediler, hem de sen onlara hizmet ediyorsun bu duvarı neden tamir ediyorsun hiç olmazsa bunun için gidelim ekmek isteyelim diyor. yani hiç olmazsa emeğimizin karşılığını isteyelim deyince Hızır (as) bu üçüncüsü oldu diyor bu durumda ayrılmamız vacib oldu diyor.

Gel ben sana bunların hakikatını anlatayım, ne olduğunu da sen bil ondan sonra yollarımıza devam edelim diyor. Diyor ki o çocuğu vurup öldürdüm çünkü diyor o çocuk batınında eğer büyüseydi asi evlat olacaktı, babasını öldürecekti o çocuk diyor. yani gelecekti halini müşahede edip babasını

öldürecekti, baba katili olmasın diye ben onu öldürdüm diyor. Ve Cenab-ı Hakk bu yüzden diyor onlara bir salih evlat onun yerine nasib etti diyor. yani asi evladı aldırdı yerine salih evlat gelecektir. Musa (as) haa tamam diyor.

İkinci diyor gemiyi ben kırmaya başladım, gemiye biraz zarar verdim, bilerek çünkü bizim arkamızdan o yörenin sultanı ne kadar güzel gemi sandal kayık varsa bunların hepsini alıyordu, çalıyordu, yani mahallinden alıp kendi gemilerine katıyordu. Ben onu biraz kusurlu hale getirdim, yani eskimiş hale soktum, arkamızdan geldi baktı bu gemi kırık dökük gemi diye almadı diyor. biraz kenarından kırdım ama gemiyi kurtardım diyor. çünkü orada da salih insanlar vardı, o geminin sahipleri salih insanlardı ihtiyaçlarını o gemi ile karşılıyorlardı, balık tutuyorlardı, yük taşıyorlardı, ellerinden gitmesin diye bu işi yaptım diyor.

Üçüncüye gelince orası iman ehli birisinin evi idi, bunun iki tane de küçük yetimi vardı, çocuklar küçük başkaları tarafından bakılmaktaydı, ev terk edilmişti, ama o duvarın altında bir hazine vardı diyor. Ben o duvarı sağlamlaştırdım, vaktinden evvel duvar yıkılıpta hazine başkaların eline geçip talan edilmesin diye hazinenin üstünü kapattım, destekledim diyor. Çünkü diyor, orada "yetimeyni" iki yetimin malı vardı, hazinesi vardı, onu muhafaza etmek için yaptım bu işi diye bu işi izah ettikten sonra artık burada işimiz bitti biz ayrılacağız senden deyip allahaısmarladık deyip ayrılıyorlar.

Bu hadise üzerine (sav) efendimiz hadis-i şeriflerinde buyuruyorlar ki "Kardeşim Musa biraz daha sabretseydi bize daha ne sırlar gelecekti Hızır (as) dan naklen ne sırlar gelecekti bize ondan" diye böylece de hüzünlü bir şekilde hadis belirtildiği söylenir.

Şimdi gelelim bu işin zahiri yönü bir de batınının batıni yönü vardır. Zahiri yönünü Musa (as) zahiri yönüne bakarak hüküm verdi, o hükmünde doğruydu, neden çünkü kendisi şeriat peygamberi olduğu için zahire göre hüküm vermek zorunda peygamberliği icabı, çünkü kısas var, ama Hızır (as) da işinin batınına baktığından batınına göre hüküm verdi o da

haklı idi hükmünde. Dolayısıyla ikisi de haklı ama mertebe farkları vardır. İşte irfaniyet demek bu mertebe farklarını idrak edip hükmü ona göre verebilmektir. Birisi batın sultanı birisi zahir sultanıdır. İkisinin de hükmü yerli yerindedir. İkisi de geçerlidir.

Şimdi bize düşen ise bunlar batın da olsa ortaya çıkmış şeylerdir, Hızır (as) izah edince zahir olmuş oluyor. Şimdi biz bunun batınına bakalım, bu hikaye bize ne veriyor, onların arasında olmuş geçmiş bir hadisedir, üç dört bin sene geçmiş aradan o hikayeden bize nedir, yuşa (as) ile Musa (as) kardeş çocuklarının çocuklarıdır bir birine akrabadır. Beni İsrail 12 kardeşin çocuklarıdır. Yahuda en büyük kardeşin ismi olduğu için ona binaen Yahudiler deniliyor. İsrail oğulları deniliyor, Yakub (as) gece yol yürümüş kardeşi ile aralarında bir ihtilaf çıkıyor, kardeşi canına kasd edecek Yakub (as) ın İshak (as) ın iki oğlu var birisi Yakub birisi İs bunlar ikiz kardeşmiş, bir batında doğmuşlar aralarında ihtilaf şu yüzden ben daha evvel doğdum, sen daha evvel doğdun diye büyüklük iddia etmişler.

O günlerdeki anlayışa göre evin büyük erkek evladı babasından sonra evin hakimi oluyor, yani o kabilenin hakimi oluyor büyük evlat. İşte bu yüzden bendim sendin diye aralarında ihtilaf çıkıyor, Yakub (as) ile ikiz kardeşi arasında, Yakub (as) da Medyende dayı veya teyzesinin yanına iltica ediyor geceleri yol yürüyerek kardeşinin şerrinden korunmak için, geceleri yol yürüyor, gündüzleri de hem sıcaktan korunmak için hem de görünmemesi için bir ağaç gölgesinde yahut bir taş kovuğunda gündüzleri saklanıyor, gece yürüdüğü için ona "İsr" lakabı veriliyor. Onların oğullarına da "isroğulları", "İsrailoğulları" yani gece yürüyenlerin oğulları deniyor, Beni İsrail bu demektir, gece yürüyenin kişinin çocukları manasınadır.

Nasıl Hz Peygamber "Sübhanellezi esra bi abdihi.." bakın gecenin bir vaktinde yürüttü diyor, Arapça da da "İsr" gece yürüme manasınadır. "İsra gecesi" deniyor ya, gece yürüttü, buraya gelmişken kısaca oraya da bakalım, يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ

اذْكُروا نِعْمَتِيَ الَّتِيَ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

2/122 Biz zannediyoruz ki bu ayet-i kerime Yahudiler hakkında inen bir ayet diye, tabi zahirde onlar için o gün inen bir ayet ama bu gün bizim için inen bir ayettir. يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ Dediği zaman Yakub (as) ın lakabı "Abdullah ve Saffetullah" demektir. Yani "Yakub" İbrani lügatında "Abdullah" manasınadır. Ve "Saffetullah" Allah'ın saf temiz kulu manasınadır. بَنِي إِسْرَائِيلَ Dediği zaman bunu biz nasıl anlayacağız, "Ey gece yürüyen kulumun saf temiz çocukları" kim oldu bunlar, dervişler oldu. بَنِي إِسْرَائِيلَ Dediği zaman dervişlerden bahsediyor bu gün yani gece yürüyen kim, gece ibadetinde olan teheccütünü kılan derslerini yapanlar kalkanlar gece yürüyenlerdir, tariki Hakk yolunda yürüyenlerdir. Bunlar gece yolcularıdır, gece yürüyenlerdir. Museviyet mertebesi düzeyinde o hitaba mazhar oluyorlar. "Ey İsrail oğulları benim sizin üzerinize verdiğim nimetimi hatırlayın, o öyle bir nimet ki ben o nimeti sizin üzerinize verdim." Bakın kim gece kalkıyorsa o nimet onun üzerine inmiş oluyor. Muhakkak ki ben sizi alemlerin üstüne yükselttim yücelttim diyor bu çalışmanız neticesinde. Bakın bir garip derviş Cenab-ı Hakk'ın ne büyük lütfuna mazhar oluyor. Yeter ki biz ne olduğumuzu bilelim. Yani Hakk'ın bize verdiği değeri bilelim. Kendimizi "semenen kalila" ucuz bir değere satmayalım. Yani ruhumuzu verip nefsimizi satın almayalım. İşte "Dalalete bil hüda" hidayet ile dalaleti değiştirmeyelim.

İşte بَنِي إِسْرَائِيلَ dendiği zaman bu gece yürüyen kişinin çocukları manasına ki bunlar da hakiki dervişlerdir, bunun kemali bu Museviyet mertebesinde olan dervişliğin kemali yani tenzih mertebesinde yaşayan kimseler için bunun kemali

Muhammediyet mertebesinde yaşayanlara وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ نَافِلَةً لَكَ عَسَى اَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا 17/79 Bu da Muhammediyet mertebesinde olan dervişlere hitaptır, yani biri Museviyet mertebesinde biri Muhammediyet mertebesinde “Ey habibim ey kulum, gecenin bir vakti kalk senin için nafile mertebesinde olan teheccüt namazını kıl umulur ki rabbın seni makam-ı Mahmud’a ulaştırır. Bakın orada Allah sizi alemlerin üstüne tafdil etti müjdesi var, yani yüce mertebeler verdi ama burada Makam-ı Mahmud a ulaştırır, umulur ki gayretiniz neticesinde bundan daha büyük şeref mi olur insan için. Onun için biz kendimizi aciz hakir zayıf miskin fakir görmeyelim, bizim her birerlerimiz Cenab-ı Hakk’ın ve peygamberinin vasıtasıyla Sultanlarız her birerlerimiz. Hem de alemlere sultanız.

Bir garip ümmet-i Muhammed bu gün fakir görünür, halsiz görünür, muhtaç görünür, ezilmiş görünür, baskıda görünür, ama kendisi sultandır. Mevlana Hz leri ne diyor, “Bizim kapımıza gelen geda ise bay olur bay ise sultan olur” yani köle ise efendi olur bey olur, beyse sultan olur diyor, neden çünkü sultanlık özümüzde vardır. Hz Allah’ın verdiği bir lütufla bir özellikle.

İşte Hızır (as) ın çocuğu öldürmesi bizde bu mertebe Mülhime mertebesinin karşılığıdır. Emmare, levvameden sonra gelen Mülhime mertebesinin karşılığıdır. Orada nakıs insanın öldürülmesi gerekiyor, işte orada o çocuğun öldürülmesi bizim nefsimizde mevcut olan nefs-i emmarenin gelecekte rahmaniyetimize zarar vermemesi için katledilmesi gerekiyor. yani gelecekte babasını öldürmemesi için küçük iken onun katledilmesi gerekiyor. ama firavun ne yaptı, Musa (as) için 40 bin çocuğu öldürttü. İşte bakın nefsimiz kendi saltanatı için bizde meydana gelen çocuk hükmünde veled-i kalb hükmünde olan ilahi bilgileri öldürtüyor. Neden, yeşermesin de sonradan kendi saltanatı ortadan gitmesin diye.

İşte Hızır (as) da çocuğu öldürtüyor ama buradaki niyet başkadır. Firavunun çocukları öldürmesi nefis saltanatının ortadan kalkmaması içindir, kendi menfaati içindir, Hızır (as) ın çocuğu öldürmesi eksi çocuğun ileride büyüyünce babasına karşı gelmemesi içindir. Yani nefs-i emmareye dönüşmemesi içindir. Bizdeki yaşantısı budur. Nakıs insan yani bizim içimizde noksan ahlaklı olan o yönümüzün de ortadan kaldırılması, işte burası insanda Mülhime mertebesinin karşılığıdır.

İkinci defa hareketinde gemiyi bozması biraz gemiyi zedelemesi gemiyi zedelemesi demek şu beden mülkünde biraz arızanın olması demektir. Biraz hastalığın biraz üzüntünün biraz zorlanmanın olması demektir. Neden eğer bu vücut biraz hasta ise başı ağrıyorsa ayağı ağrıyorsa nefsin işine yaramıyor, o beden sağlam olduğu zaman nefsin işine yarıyor, hopluyor, zıplıyor, onunla beraber geziyor yiyor, içiyor, ama biraz ağrısı sızısı oldu mu nefis bir yere gidemiyor, hadi bakalım bu Rahmet mi, Zahmet midir o hastalık gibi gördüğümüz o sıkıntılar. Bizim mücadele edemediğimiz şeyi nefsimizle baş edemediğimiz şeyi Cenab-ı Hakk ona bir arıza vermek suretiyle mücadelesini o yönden yaptırtıyor. Biz de o sancıyı çekiyoruz diye onun sevabını alıyoruz, ve de ileride başımıza gelecek olan zorlanmalardan da kurtuluyoruz.

Bakın hem halde faydası var, hem gelecekte faydası vardır. İşte Hızır (as) ın gemiyi delmesi biraz zedelemesi bu gemi Hakikat-ı Muhammedi içerisinde gezen Muhammedi teknesidir. Biz bir deryada yüzmekteyiz gerçe şakuli duruyoruz ama etrafımızı ne kaplamış su kaplamış hava kaplamış yani oksijen kaplamış etrafımızı sudan başka ne yalnız buharlaşmış hafifletilmiş, yani latifleştirilmiş, denizdeki su kadar yoğun değildir, bakın suyun içinde yaşıyoruz, suyun içinde yüzüyoruz, işte bu Muhammedi teknesidir ve Muhammedi deryasında Muhammedi teknesi ile yani Hakikat-ı Muhammedi deryasında Muhammedi tekne ile yüzmekteyiz.

İşte seyirdeyiz, eğer nefsimiz bu tekneye sahip olursa o kendisi kullanıyor, oradaki firavunun gelip sağlam gemileri gasb etmesi gibi. Nefsimiz kullandığı zaman da ruhumuzun işi bitmiş oluyor. Halbuki bu tekneyi ruhumuzun kullanması lazımdır, aklımızın kullanması lazımdır, işte tekne biraz delinince aklımıza kalıyor, yani biz onu kullanmış oluyoruz nefsimiz o yaralı tekne ile arızalı tekne ile ilgilenmiyor. İkinci hadisesi de budur.

Üçüncüsü de “yetimeyni” diyor iki yetim yani o duvarın altında iki yetimin hazinesi vardı, bazı tefsirler o sandığın içerisinde Âdem (as) dan Hz Rasulullah'a kadar gelmiş olan bütün peygamberin silüetleri vardı diyorlar. Şekilleri vardı, resimleri vardı, onun için yabancıların eline geçmesin diye onu muhafaza etti orada Hızır (as) burada bizim daha çok bilmemiz gereken şey şudur, o hazinenin içerisinde “yetimeyni” iki yetimin hazinesi hakkı vardı, bu iki yetim nedir, yetim babası olmayandır, annesi olmayan da öksüzdür. Burada bakın yetim diyor, öksüz demiyor, babası yok.

İki tane yetimin orada hakkı vardır, işte bu yetimlerin bir tanesi rububiyet mertebesi rablık mertebesi, bir tanesi abdiyet kulluk mertebesidir. İşte bunlar “yetimeyni” iki yetimdir bu dünyada. Neden, Zat aleminden ikisi de kaynaklandığı için akl-ı külden kaynaklandığı aslında babaları akl-ı kül olduğu halde yeryüzüne gelip te garip kaldığı için yetimeyni iki yetim olmuştur. İşte hazine budur, insandaki hazine budur. Yani hazineye onlar sahiptir. Ne zaman ki bu çocuklar büyüyecek kemale erecekler babalarının kim olduğunu ne olduğunu tanıyacaklar ve yetimlikten kurtulacaklar aslında babaları var fakat kayıp etmişler yetim gibi olmuşlar dünyaya gelmişler babaları var ama ayrılmışlar.

İşte üçüncü hadisede bizlerin üzerinde olan hakikati budur, şimdi gelelim Hızır (as) yaşıyor mu yaşamıyor mu, devam ediyor mu etmiyor mu, Tuffet-ul Uşaki de diyor ki dört peygamber “Hay” dır diyor hayattadır, bunların ikisi yerdedir ikisi göktedir diyor. Hızır ile İlyas yerdedir, yaşamaktadır, İdris ile İsa da göktedir, orada yaşamaktadır diyor. Yalnız Hızır ile

İlyas (as) ların yaşamaları bir devam ede gelen bir beden içerisinde mi, yoksa değişik zamanlarda değişik bedenlerde mi, ama bu reankarnasyoncuların dediği gibi tekrar bedenlenip tekrar bedenlenme hali değildir.

Hızır (as) bakın aynı bedende yaşamaz. Hızırlık hakikati ayrıca diyelim aynı bedende yaşamaz, çünkü bu fizik kurallara da aykırıdır. Bir insanın ömrü o kadar uzun yani bu bedenler o kadar uzun dayanamaz zaten olmaz da. Ama eskiden beş yüz sene yaşayan insan varmış o ayrıdır, bu gün artık bu mümkün değildir. bu günkü en fazla yaşam yüz veya yüz yirmi ile sınırlarıdır. Peki "hay" olmaları nasıldır, "Hay" olmaları şu demek ki seneler sonra aynı mananın başka bir bedende vücutlanmasıdır. Vücut bulmasıdır. Beden değişik ama mana aynıdır.

Hızırlık hakikati var ama beden değişiktir. Bir varlıkta devamlı olan bir hızırlık var, bir de bazı kimselerde zaman zaman hızırlık hükmünün çıktığı yerler vardır. Bunu ayırmak lazımdır. İnsan ömründe bazen bir defa hızır olabilir, yani hızırlık hakikatini Cenab-ı Hakk oradan zuhura getirmiş olabilir. Hani "Hızr gibi yetiştin" derler ya, işte bu devamlılık üzere değil, zaman zaman meydana gelen Hızır (as) ın zuhur mertebesidir. Bir de devam edegelen devamlı Hızır olan şahsiyet vardır ki, onu bulmak da zor bilmek de zordur. Ama zaman zaman halk arasında da işte görülen zaman zaman kendisinden Hızırlık çıkan mahallerdir bunlar. Devamlı Hızırlık değil, zaman zaman Hızır olmaktır.

Mesela şu lamba yanıyor ya bu devamlı yanmıyor, anahtara bastığında lamba oluyor, ihtiyaç halinde Cenab-ı hakk dilediği yerden Hızır şekilde tecelli ediyor. ama bir de devamlılık arzeden Hızır yaşantısı vardır insanlarda ortada, işte Hızır ile İlyas (as) ın yer yüzünde "Hay" olmasının hakikati budur, onlar Ramazan orucunu giderler Kudüs'te tutarlarmış, Hıdırellez dedikleri bu hakikate dayanıyor, buluşurlarmış Hıdırellez'de giderler sohbetlerini yaparlar, bir sonraki sene buluşmak üzere sözleşirler ayrılırlarmış. İdris (as) ve İsa (as) bu dört peygamber haydır, yani hayattalardır, İdris "Tedris"

demektir, on on iki kadar da mesleğin mucididir. Bizim terzilik mesleğinin de ustasıdır

İdris (as) onlardan daha evvel yaşamış, bakın Âdem, Şit, İdris; Allah O'nu kendine yükseltti, Muhiddin-i Arabi Hz leri İdris (as) ın yüce makama yükseltti ifadesini güneşin üstünde olduğu hükmündedir. Bu dünyaya göre en yüksek yer güneş yani dünyanın merkezi güneş sisteminin merkezi olduğu için oraya yükselttiği kanısındadır, onu öyle izah ediyor. tabi biz onu şimdi nerede olduğunun hakkında akıl fikir yürütecek halimiz yoktur, zaten gerek de yoktur, gökte olması biliniyor bizim için. İsa (as) da işte Cenab-ı Hakk'ın huzuruna çıktı, "babama gidiyorum ben" dedi ya, babama gidiyorum dedi çıktı yukarılara bir gün çıkış bir gün de iniş o aslında iki gün gök yüzünde kalmış oluyor, ama yer yüzünde iki bin sene geçmiş oluyor.

Melaike-i Kiram geldiği yerden bahsederken sizin günlerinizle sizin aylarınızla bin sene olan yoldan geliyorum diyor. yani kendi bulunduğu yerde bir gün oranın bir günü buranın bin senesidir. İkinci gün de ikinci bin sene oluyor, yani bir gün çıkıyor bir gün de iniyor, İsa (as) ama dünyada iki bin sene geçmiş oluyor. Bunun daha acayibi var, iki haber vermişler bir melaike-i Kiram da geliyor, sizin 50 bin seneniz bizim bir günümüz diyor. ben o yoldan geliyorum diyor. yani bu dünyada elli bin sene geçiyor, ama o mertebede bir gün hükmünde geçmiş oluyor. O kadar uzak yoldan geliyorum diyor Melaike-i Kiram.

Tabi bunlar feza ölçüleri, feza hesaplarıdır, bunun üstünde de daha zamanlar olabilir, arasında da zamanlar var, elli ile biri ölçü yapmış biri tavan biri tabandır. Yani ahiretin ölçüleri ne kadar geniş, yani fezanın ölçüleri ne kadar geniş, biz tabi kendi görebildiğimiz gözümüzle neyi görüyorsak o ölçüler içinde düşünmeye çalışıyoruz. Ama bu ölçülerin dışında çok daha başka alemler vardır.

bahsediyor ki; Birisi Hızır’ı görmeyi çok arzu etti, ondan dua talebinde bulunmak istedi diyor, nihayet Hızır (as) ile buluştu, duasını aldı ve bir daha Hızır’ı görme arzusu kendinde meydana gelmedi diyor. Ondan istediği duanın özeti de şudur, “Beni Halk’ın gözünden perdelesin halk beni tanımasın, Halk beni bilmesin diye böyle dua etmiş Hızır (as) dan. Yani İrfan ehli ben Rabbım ile olayım kendi kendime hücreme çekileyim Halk benim ne olduğumu bilmesin beni gafilandan zannetsin hiçlerden zannetsin.

Kişinin bir tanesi o kadar çok merak etmiş ki Hızır (as) ile buluşmayı istemiş, uzun seneler uğraşmış didinmiş, aramış taramış, bulamamış, en sonunda aramaktan vaz geçmiş ama kendine vird etmiş, karşısına kim gelirse “ya Hızır hoş geldin ya Hızır, güle güle ya Hızır” kim gelirse gelsin ismi ile hitap etmez “Hızır” diye hitap edermiş. Bunun bir dükkanı var, dükkanında alış veriş yapıyor, derken tanıdık geliyor, yabancı geliyor, şu geliyor bu geliyor, aradan zaman seneler geçiyor, bir gün bir yabancı müşteri gelmiş dükkanına işte şunu almış bunu almış şundan bir Kg ver, peki ya Hızır, şundan yarım Kg ver, peki ya Hızır, hesabı ne kadar işte şu kadar tuttu, parayı veriyor buyur ya Hızır, şimdi adam almış hesabını torbasını çıkmış gitmiş.

Biraz sonra tekrar geriye dönüp geliyor, bakıyor bakıyor, sen benim hızır olduğumu nereden anladın yahu diyor, ya öyle mi hemen eline sarılıyor, ya hu ben senin Hızır olduğunu nereden bileceğim, bu benim ağzımda virdim idi, nihayet böyle bir sistem ile aradığını bulmuş, o da. Tabi Hızır (as) hakkında bir sürü hikayeleri vardır bilinir, çok da vardır, ama mühim olan Hızırlığın ne olduğudur, o bir manadır, o mananın hakikatini yaşamaya çalışalım. Hızırlık neydi, hazır olmaktı, bir başka ifade ile Hz Rasulullah’ın ilim ve kudret özelliğinin oradan zuhura gelmesiydi, İşte kimde ki Hakikat-ı Muhammediye zuhura geliyor, kimde ki o Kudret-i İlehiye zuhura geliyor, orada Hızırlık vardır.

23/11/1999 Mekke-i mükerremede son sabahımızdı orada yani sabah namazını kılacağız otobüse geleceğiz işte 10.30 da uçak kalkacaktı, biz ayın 11 inde döndük de ben notlarımı ayın 23 ünde yazabildim oradaki hadiseyi. Yani oluşan hadise ayın 11 inde olan hadisedir, ama o gün kaleme alamadım, ayın 23 ünde kaleme almışım. O gün de Berat gecesi imiş.

11/11/1999 günü Mekke'den dönüşümüzdür. Bakın 11/11 oluşunun da hikmeti vardır, iki tane çift bir var, Biri hakk'ın varlığının biri biri de Kuldaki Hakk'ın varlığının bir'idir.

"SON SABAH"

Dolmuş süre namaz sondu
Son sabah son geceydi
Mahfel altında o sabah
Yerimiz ön sıradaydı

Bizim genelde oturduğumuz yer müezzin mahfeli Hacer-ul Esved'in tam karşısı arka tarafta da Safa tepesi var, Safa tepesi ile Hacer-ul Esved'in arasında bulunduğumuz yer.

Biraz buruk biraz hoşluk
Son defa bakıp Kabe'ye
Etrafında nasıl koştuk
Bu İlahi abideye

Yavaşça kalktım yerimden
Geriye doğru çıkarak
Üzgündüm kederimden
Tekrar Beyt'e bakark

Aklımdan geçti günler
Misafir etti bizleri
Gönlüme doldu hüzünler
Varlığımda hep izleri

Bu hislerle ayrılırken
Yavaşça geriye doğru
Muhabbetle savrulurken ben
Herkes yoluna doğru

Döndüm ben de arkaya
Otele gitmek için
Baktım biraz ileride
Beklemekte bir kişi

Önüne geldiğimde uzattı elin bana
Elini sıktığımda öptüm yanağından da
Bana benzettim onu sakalları biraz ak
Çok uygundu hem boyu ne iştir şu işe bak

Yavaşça kulağıma fısıldadıbir şeyler
Gitti acayibime nasıl olur bu işler
Medine günleri ileri muhabbetten
Mekke günleri ileri marifetten

Yorulmuştum bir hayli bana ondan bahsetti
Nasıl bildi bu hali ispatı bana yetti
Teşekkür edip kendine razı olsun dedim allah
Ben dönerken kendime neler lütfetti Allah

Kısa görüşmeden sonra devam ettim yoluma
Tecelliler vardı orada bakmadım sağıma soluma
Anladım gördüğüm kimse orada hazırdı
Hızırdı buldu beni nasılsa son günün ikramıydı

Devam ederken yoluma düşünürken hadiseyi
Hak oyun yaptı kuluna doldurdu tüm kaseyi
Anladım ki o zaman o aynı anda ben idim
Böyle gösterdi Mevla tecelli oldu tamam

Dördüncü ziyaretim Marifetullah mertebesi
Bir çok sırları hallettim Hakk'ınlutf-u İlahisi

Hep velilik nişanesi oldu Hakk'tan çok lütuf
Mamur oldu hanesi günlerimiz geçti latif

KABE'YE KARŞI 3/11/1999 Çarşamba Mekke- Kabe-i Şerif

Makam-ı İbrahimden seyre daldım Kabe'yi
Dondum kaldım hayretimden seyrederken Kabe'yi
Birden boşaldı her taraf garip Âdem göründü
Dolaşıyordu saf saf günahından üzgündü

Havva'ya biraz kırgın yedirmiş diye meyveyi
"Rabbena zalemna" dan almışlardı hisseyi
Seneler geçmiş çoğalmış hep insanlar
Kabe olmuş puthane çokça artmış isyanlar

Daveti var Nuh'un o dem uyan yok ümmetinden
Tufan başladı derken kaynadı su hem yerden
Kaplayıverdi cihanı Kabe'yi çekti göğe Hakk
Beytsiz bıraktı dünyayı nasıl iştir ibretle bak

Bir baktım meydan dümdüz yaşayan kimse de yok
Çölün ortasında biz varılacak menzil de yok
Ne vakittir bilemem seneler geçmiş aradan
Bir karaltı fark ettim geliyor şam tarafından

Yavaş yavaş az sonra belirgin oldu üç kişi
Beni görmediler orada yaptıkları Hakk işi
Seyre başladım onları İbrahim'miş meyer baba
İsmail'miş çocukları diğeri de Hacer ana

Bir gariptiler hep birden ayrılıktı bu kaderden
İsmail ile Hacerden ayrıldı hiç istemeden
Döndüm arkama baktım o çocuktu ağlayan
Yanmıştı susuzluktan Hacer su bulmaya çalışan

Koşuyordu Safa'dan Merve'ye Merve'den Safa
Fayda yoktu buradan bekliyordu bi vefa
Baktı çıkmış bir su yüze akıyordu yavaş yavaş

Zem zem dedi böylece gözü gönlü doldu yaş

Su çıkınca orada gelen geçen ardınca
Yaşamak kolaylaştı arkadaşlar olunca
Ara sıra İbrahim dolaşırdı onları
İhtiyaçlarını görürdü memnun eder canları

Bir gün yine gelmişti yanlarına onların
Bir fırtına esmişti karıştırdı kumların
Altından neler çıktı temelleri Kabe'nin
Tamir edilir mi baktı Allah'ın ilk Beyt'inin

Başladılar yükseltmeye "veiz ferfeu" dedi Hakk
Ziyan olmadı emeğe Kur'an'da yad oldu bak
Kabe kuruldu nihayet davet olundu insanlar
Kur'an'da oldu ayet uyanlara ihsanlar

Aradan zaman geçmiş yine baktım tamirde
Ustalar Zem zem içmiş şimdi sıra Kureyş'te
Tamirat bitti fakat kavgalar var ortada
Sinirler gerildi iki kat çok can gidecek vartada

Geldi Muhammed-ül Emin Hakem oldu orada
Hacer-ül Esved'i hemen koydu yerine burada
Bunları düşünüyorken başladı ikindi ezan
Bu güne dönüyorken kim dedim bunları yazan

Nihayet namaz bittiği zaman tüneli açıldı
Başladım seyre gitti geçmiş ortaya saçıldı
Devir yine putlar devri insanlar dönmekte
Ademlerin çoğu eğri   geçiyor günler gafletle

Baktım bir gün bir nida söyleniyor yavaşça
Muhammed'den bu seda müjdeler var adeta
Müşrikler yavaş yavaş kızıyorlar bu sözlere
Mü'minler de yaş var yaş zorlanıyor hicrete

Bir gece baktım Cebrail aldı Rasulü yanına

Mihmandar oldu anı Allah çıkardı katına
Baktım Rasul hicret ediyor hüzünlü de bir garib
Bize ne sırlar veriliyor drak edip anlayıp

Dalmış idim çevreye kureyş dalmış eğlenceye
Bu gidiş nereden nereye dönülür mü hiç geriye
Birden koptu vaveyla gelmiş islam ordusu
Mü'minler ne ala kalmadı müşrik korkusu

Girdiler bab-ul fetihten çekerek bin zahmet
Güldü yüzleri talihten sonunda oldu hep rahmet
Bunları düşünürken tekrar döndüm bu güne
Makam-ı İbrahim de iken tavaf gitti sol yöne

Gelip görseler bu hali hizmet edenler bir dem
Neler lütfetmiş yâri olmuş burası bir alem
Necdet bu günde geçmiş olmuş hatıra
Hak onları hep seçmiş böyle yazılmış satıra

Öyle düşünüyorken işte bütün bunları gözünün önünden geçir,

SENİ TANI (5/11/ CUMA- MEKKE)

Dediler Ahmet Mehmet öyleyim de zannettim
Olmamıştı hiç Mehmet gerçeğini kayıp ettin
Doğdun sevindi çevren sen ise hep ağladın
Koptun asıl yerinden yüreğini dağladın

Ağladın çünkü neden indirdiler zemine
Çare yok ne gelir elden yan bakalım derdine
Adem gibi kovuldun bu gün sen de Cennetten
Hilkatin tamamlandı nasib aldın cesedden

Girdin bir kab içine o suret benim deyu
Döndün başka biçime değiştirdin tüm huyu
Rabbın sana dedi ki ben seninleyim orada
Sen O'na dedin ki ben nefsimleyim burada

Biraz çamur toprak bulaşınca yüzüne
Oldun rabbından ırak doluşunca özüne
Yaşıyorum zannettin ölmüş idin şüphesiz
Aslından ayrı kaldın bu iş değil sebepsiz

Rabbın evvela ölümü sonra hayatı halk etti
Çözenler bu düğümü mükafatı hak etti
Ey garib Âdem sana rabbının çağırısı var
Hadi artık kalksana ruhunun ağrısı var

Sen halife namzedi şanın ise çok yüce
Elden bırakma hizmeti ulaşırsın o güce
Uyar isen hüdaya gösterirler sana yol
Sahip çıkıp davaya kendine ulaşan ol

Uyar isen nefsine kalırsın yine toprak
Yolun çıkar tersine fayda etmez haykırmak
İyi düşün bu günden henüz kurtuluş var iken
Döndür gemini bu gün sana Azrail gelmeden

İyi anla bunları venefahtü dedi Hakk
Değiştirip huyları rabbının sözüne bak
Doğrultursan hedefin İnsan-ı kamil’e doğru
Açılır gönül sadefin sana olur çok uğuru

Haydi durma koş biraz nefsin çıkmış ta yola
Sana evvelden garaz hemen git onu yakala
Secde eyle rabbına halife seçtiğinden
Geldim deyip kapına nefsinden geçtiğinden

Çalış artık düzenli geçmesin vakit boşa
Kendine gel kemalli rabbınla birlik yaşa
Devam edersen böyle ulaşırsın kendine
Söyle hemen sen söyle takılma varlık bendine

Vechullah’tan haber al budur gönlün isteği
Geri dursun kıyl-u kal işte sözün gerçeği
Ne oldu dersin bu gün ben benimle değilim

Çözüldü bütün düğüm zahir oldu benliğim

Baktım zatı Zat-ı Hakk hep sıfatım onundur
İsimlerim de Ya Hakk fiillerim onundur
Nasıl demesin böyle arada bir “enel Hakk”
Eğer demiyorsa şüphededir onda Hakk

Hani Hallac-ı Mansur “enel Hakk” demiş derisini yüzmüşler hata etti demişler, Hallac-ı Mansur “Ene batıl” mı deseydi, yani o mu doğru olacaktı, “Ben batılım” mı deseydi, işte onu diyor. yani kendisinde muhabbet-i İlahiye geldiği zaman “enel Hakk” der doğrudur da yani Hakk onda ben sendeyim demek istiyor, eğer demiyorsa yani böyle “enel Hakk” demiyorsa o zaman Hakk onda şüphededir bunu böyle bil diyor.

Böyle zahir olur Hakk sen batında kalırsın
Eğer dilersen tekrar sen zahir ile olursun
Böylece gerçek hayat başlamış olur sende
Belirir Hakk-ı hayat beşer bırakmaz tende

Nefsini bildiğinden bilmiş olursun rabbını
Kendine geldiğinden almış olursun hakkını
Bu kadar uzun laftan kısa istersen sözü
Gelip bizim taraftan zahir edelim özü

Necdete ulaşmak zor değildir bir selam
Gönlü ile barışmak yeterlidir vesselam
Perdeyi yine açtık yar ile hem dem olalım
İkindi okunuyor vahdetimize dalalım

Burasını biraz daha iyi dinlemek ve izah gerekecek onu da yaparız inşeallah

1/6/ 1999,

Var etti Mevla ezelde diledi zuhurun görsün
İlk tecellisin eyledi Zat ile sıfat arası (Yani amaiyetten evvela tecelli eyledi zatı ile sıfatı arası)

Evvela etti de latif meydana çıkarsın diye
Ayan-ı sabite kıldı ruh ile nur arası

Maksadından bütün bunlar olsun esma ef'al
Tüm zuhurda bulunsunlar halife ile beşer arası (yani Allah'ın maksadı o varlıkta esması sıfatı ef'ali hepsi bulunsun bütün zuhurlar bulunsun da halife ile beşer arası olsun)

Görüntüye gelmek için benliğimi bulmak için
Suret şekil verdi bana toprak ile balçık arası

Zuhur ettik bir anadan kimseler bana sormadan
Gelmişim güya dünyaya mana ile madde arası

Her türlü mana bünyeme neler iliştirdi künyeme
Zıt isimlerde birleşti hadi ile mudil arası

Balşamışım koşturma öğrenmişim yürümeyi
Seneleri aştırma çocukluk ile gençlik arası

Demişer adıma Necdet necat olmuş Kur'an ile
Bulduk kendimizi meded varlık ile yokluk arası

Manadan açıldı kapı başladım ben yürümeye
Muhabbet doldu gönlüme pirim ile şeyhim arası

Çok çalıştım o günlerde bu günlere ermek için
Şule oldu gönüllere yaş otuz ile otuz beş arası

Nice devranlar gördüm nice kamiller ile görüştüm
Bunları birlikte yaşadım şeyh ile derviş arası

Mahbub-u ezeli buldum hem peygamber muhabbeti
Hazzımdan Şaduman oldum can ile canan arası

Boşaldı bir gün tenden ev dolmuş şeyhimin müddeti *(yani şeyhimin Hakk'a yürüyüşü yani tenden ev boşaldı,)*

Lütfettiler o gün görev Hakk ile kullar arası

İnce yoldur Hakk'ın yolu idraktır gitmeye
Rabbin rahmeti hep dolu zahir iel batın arası

Yeni gelen dervişlere Hakk yoluna girmek için
Seçtirdim hep onlara hayat ile ölüm arası

Başladı hep çalışmaya bıkmadan hep yorulmadan
İş, sağlam tutmaya şeriat ile tarikat arası

Muhabbet verdik her zaman gönülden dostlar bulmaya
Tatbikatlar oldu yaman tarikat ile hakikat arası

İlimler koyduk ortaya gerçeklere varmak için
Maide dedik sofraya Hakikat ile Marifet arası

Başladık seyrul sefere uzunca yollar kat edip
Ulaştırırız hedefe uruc ile nüzul arası

Mabeynci olduk bu gün kimlere var ne zararı
Gelip gitmekteyiz her gün Hakk ile halk arası

Hak verdi bana bir kapı hep aşıklar girsin diye
Bu özel bir gizli yapı bab-ul feth ile umre arası

Kur'an'dad da ismimiz var "venecyna" dedi Hakk
Ta- Ha'da da hissemiz var Necdet ile Necat arası

Kur'an'da hem suremiz var miraçtan bahseder evvel
Habibime de oldu yar Tur ile Kamer arası *(tur suresi ile kamer suresi arası necm suresi)*

Ayetinden hissemiz var kab-ı kavseyni ev edna *(o ayet surenin içinde geçiyor)*
Gönlümüze hepsi uyar sıfır ile on dokuz arası (*sıfır ile 19 arası 1-18 bu ayetler necm suresinde miraçtan bahseder)*

Kabe'de yolumuz var Zat'a ulaştırmak için
Üstünden hep geçenler var İbrahim ile kapı arası

Makam tuttuk haremde bu dem görüşmek için dostlarla
Nicelerle görüştük hem safa ile Hacer-ül esved arası

Geçiyor harem'de günler bazen ibadet yazı ile
Dönüyoruz zaman zaman yatsı ile sabah arası

Lütfetti Hak burada umreden nasibimiz var
Aktaralım biz de size "s" ile "h" arası *(bunların arasında "cim" var, Cenab-ı Hakk bizlere beş tane harf orada nasib etti onların hakikatini;*
"cim" Caml-i İlahidir, "İ" ise İnsan-ı Kamil,
"Mim" hakikat-ı Muhammedi, zahir ile batın arası

("Cim" harfinde üç tane harf vardır, "c", "i", "mim" gerçi birisi esre ama yinede orada "i" harfi var. Yani bu "cim" harfinin hakikati, "Cim" Cemal-i İlahi, "İ" İnsan-ı Kamil, "mim" hkikat-ı Muhammedidir zahir ile batın arası)

Arkadan geldi bir lütuf nasıl şükranedeyim
Yakıynden bildirdi rabbım "şın" ile "dat" arası (bu da "sad")

"Sad " sıfat-ı ilahidir elif ile uzar göklere
"Dal" delil-i İlahidir Âdem ile Muhammed arası

("Sad" demek sıfat-ı ilahiye, "Sad" derken Saa.. onun bir "elif" i vardır, uzatan "sad" derken bir de orada tekrar "dal" vardır. Bakın Âdem'de bir "de" vardır, Muhammed de de "de" var işte bunlar hakikat yolunun delilleridir.)

Daha sonra oldu elif Hakk'tan bize armağan
Makamattan meydana gelmiş sıfır ile on üç arası

(Elif derken de elif, lam, "f" kelimeleri var, "elif" derken, sıfır ile 13 arası elif 12 noktadan meydana gelmiş elif 12 nokta demek)

“E” ermektir evvel kendine (“Elif”in “E” si)
“Lam” varlık oldu aleme
“Elif” uzar gene göklere
“Kün” ile “Feyekün” arası

Bu “elif” te neler var şerhin etmek kolay değil
Anladınsa eğer canım “Ahad” ile “Ahmed” arası

(Bakın “Ahad da da “Elif” var “Ahmed” de de “Elif” var, Âdem de “D” var, Muhammed de “d” var bakın bu harflerin özellikleri bunlar)

Oldu Rasulun hareminde yine bizlere büyük lütuf
İndirdiler gönlümüze “Elif” ile “s” arası (bu arada “t” ver)

“Te” oldu müşahede baştan “ente” diyordu sanki rab
“ene” dedim bir hoşluktan sen ile ben arası *(“t” Arapçada “sen” demektir zaten)*

“Be” geldi sonra sıraya giremez kimse araya
Birlikteliktir manası “ben” ile “sen” arası

Elif, be, te, se, cim, sad geldi sırları yüreğimi deldi
Gelmişim bunları almaya ilim ile muhabbet arası

(hem Medine’de yüksek muhabbet, Mekke-i Mükerreme’de marifetullah yani ilim ile muhabbet arası dediği budur)

Uzun sürer şerh edersem kısa kısa geçtik yukarıda
Açarsam perdeyi birdem kalırsın inkar ile tasdik arası

Bir şeylerle meşgul herkes ben ise seninle meşkul
Hareminde hiç gayri yok zahir ile batın arası

Eğer yazmasaydım bunları uçar giderdi benimle
Rabbım lütfetti gayreti kalem ile kağıt arası

Şimdi şu kağıt şu da kalem işte kalem ile kağıdın arasında bunlar

Gezip dolaşarak gördüm tesbit ettim yerini
Bab-ü şami imiş meğer 52 ile 54 arası

Genelde açılmaz kapalıdır gafillere
Her kata çıkışı var ef'al ile zat arası

„Şın“ müşahede genelde „mim“ Makam-ı Muhammedi
Tesadüf yok ezelde hayat ile gerçek arası

Dilediğimizi alırız bu kapıdan hareme
Gafilanı komayız kalır nefs ile benlik arası

Hanedan-ı güzedede yazılıdır ismimiz
Yaparız can sohbeti de elli iki ile elli dört arası

Dizildi elli üçler sıraya nasıl geldiler bir araya
Girdik hep gnül-ü saraya 61 ile 63 arası

Hakka ulaşmak istersen Necdet'e ulaşman yeter
Kalmaz gönlünde hiç keder göz ile yaş arası

Biraz fazla söyledikse hoş gör bizi ey zaid
Ne sultanlar vardır zemin ile abd ile kul arası

Mevlaya ne kadar şükretsek azdır burada belki fazla ileri gidilmiş gibi gözüküyor ama bu bizim her zaman söylediğimiz sözler değildir genelde ama işte orada mevla yazdırmış demek ki. Vakti zamanı gelince de bazı şeyleri söylemek gerekiyor. Zannediyorum geçen sene idi, bir gün mana aleminde Kabe'ye gitmişim, Kabe-i şerif'in içinde bulunuyorum, sonra tekrar oraya gitmek nasib olursa o bulunduğum yeri tesbit edeceğim, diye niyetliydim bu sefer gidişte de biraz da onun için burayı istedim, orada gördüğüm hadise çok enterasandı yani mana aleminde bize gösterilen oluşum çok enterasandı.

Hayret etmemek de mümkün değildi,Kabe-i şerifin içerisi bom boş, kimse yok, hüccac Kabe'nin dış duvarlarından tavaf ediyorlar, oluk oluk insanlar Kabe'nin içinde kimse yok fakir var sadece orada bulunduğum yerde Kabe-i Şerif'in rükn-ü şami, yani şam köşesi tarafında oraya gidenler „say" yerinde camekanlar var hani hava alınsın diye ne yapmışlar oraya cam yok ama kuşlar girmesin diye kapatmışlar, demirlerle işlemeli süslemeler var, böyle büyük büyük camlar içerisinde demir süslemeler var, tam 53. Kapı istikametinde onu işte bu gittiğimizde tesbit ettik o istikametten yollar var kapılardan böyle geliyor işte mermerden yollar var, ben tam orada duruyorum Şam köşesi yerinde yalnız tavaf yapılan yerde değil, direklerin altında ön direklerinde değil bir içeride. Direklerin altında duruyorum, duruyorum Kabe sol tarafımda sağ tarafımda dışarıdan tavaf edenleri görüyorum tam o istikametteki camların birinde de gizli bir kapım var özel bir kapım var, kapı bildiğimiz böyle dört köşe kapılardan değildir. O cam o demir işlemeler var ya çiçekli çiçekli birbirinin içine girer şekilde kapı açılıyor, desenli kapı böyle belirli kapı değil kapandığı zaman oymalı işlemeli gibi bir birinin içine giriyor o şekiller hiç mümkünü yok fark edilmiyor o kapı.

Bakıyorum dışarıdan tanıdık biri gelsin de bu gizli kapıdan içeriye alayım diye. Ve tavaf sağa doğru dönüyor, bakın dikkat edin tavaf nereye döner,sola döner niçin sola döner sağ taraf daha mübarek değil mi, neden sağa dönmüyor, sağa tavaf olursa yanlış olur, tavafın sola olması lazımdır. Işte o dışarıdan tavaf edenler aynı zamanda ters tavaf ediyorlar.

Bakın sağ taraf Akl-ı Kül'dür, insanın sağı Akl-ı Kül, sol nefs-i Kül'dür. Akl-ı Kül'ün nefs-i Kül'ü ihata etmesi lazımdır, sarması lazımdır. Eğer biz sağa doğru tavaf etsek nefs- Kül bizi sarmış olur. O zaman iş yanlış olur tersine olur, Akl-ı Kül dışarıdan ihata eder, nekadar halka genişlerse genişlesin Akl-ı Kül içine alır bütün varlığı tavaf öyle olunca. Yani alemi Akl-ı Kül'ün sarması lazımdır. Yani Akl-ı kül'ün dışarıda olması lazımdır. Çünkü bütün alem Akl-ı Kül'den oluşuyor. Akl-ı Kül'ün içinde nefs-i Kül olması lazımdır. Aksi halde tam tersi olur, Akl-

ı Kül içeride nefs-i Kül dışarıda olmuş olur ki bu olacak iş değildir.

Tersine yapanlar bu işi tam tersine yaptıklarından oradan feyzlerini de alamıyorlar. Bakın helezonda öyle sola doğrudur, yükselir, matkabın üzerndeki helezon da dönerken sola doğrudur. Işte bu sefer gittiğimizde bizim bir arkadaşımız var Nayip köyünün imamı o da görevli geldi, Cenab-ı Hakk öyle bir uygun getirdi ki işi görevli geldi, biz evvela Medine'ye gittik orada kaldık, sekiz gün, onlar evvela Mekke'ye geldiler bize yetiştiler. Evvela Medine'ye gitselerdi görüşemeyecektik.

Şimdi Mekke-i Mükerreme'de ertesi gün geldi eli ile koymuş gibi beni buldu, geleceğini ne ben biliyordum ne o biliyordu. Yani cenab-ı Hakk öyle bir düzenleme yaptı ki, Hacca gitmek için hazırlık yapıyorlardı umreye yolladılar görevli olarak. Hacca gitseydi görüşemeyecektik. Işte bakın Cenab-ı Hakk nasıl bir oluşum yaptı, Medine-i Münevvere'ye de Fransa'dan gelen iki arkadaş vardı şu sabah orada buluşuruz dedik Bab-ul Selam'ın önünde buluşuruz dedim tam gittim baktım iki arkadaş oraya geliyorlar çok güzel oldu. O kahve rengi direklerin hemen altında oturuyorduk, o şemsiyelerin açılması da şehaser bir oluşumdur.

Şimdi evvela bu ana olarak Bab-ul Fethi le Umre kapısı arasında bulunduğumuz yer. Manadaki bulunduğumuz yer. Bab-ul Feth neresi, „say yapılan yer varya onun altındaki kapıdır. Umre kapısı da aynı düzeyin en sonundaki kapıdır, umre kapısı işte onun arasında şam köşesinde rükn-ü şaminin köşesi istikametinde şimdi orayı tesbit ettik benim manada durduğum yeri tesbit ettik o arkadaş da geldi, kapıların numaralarına bakıyoruz, hangi kapıydı o diye kapı değil de cam hangi istikamette idi nerede idi orada o camı tesbit etmeye çalışıyoruz yerini biliyoruz artık genel olarak da metrekare olarak hangi metrekarede.

Şimdi sayı ile geldik saydık, saydık 51, 52, 55 iki sayı atlıyor, kapılar yan yana arada iki numara yok. 53 ile 54 yok. Yukarıya bak aşağıya bak sola bak yok bir de dışarıya çıkıp bakalım dedim, belki bodruma giren kapı vardır, yukarıya

çıkan kapı vardır, diye dışarıya çıktık Kabe-i Şerif'in dört bir tarafında terasa çıkmak için merdivenler var yürüyen merdivenler var orada bir yükseliş yeri var, baktık yan tarafında yok, dönelim şunun etrafından dedim, etrafını döndük.

Bugün 19/02/2000 Cumartesi akşamı sohbetimize devam ediyoruz, bu kasetteki

„SOHBET MEVZUU NEFSLER ILE ILGILI"

mertebelerle ilgili olsun.

Bilindiği gibi islam dini yeryüzüne son din olarak geldi, aslında bu anlayış yanlış bir anlayıştır, din tektir bütün din diye bahsedilen Museviyet, İseviyet dinleri ayrı ayrı dinler değil islam dininin birer merhaleleridir birer safhalarıdır, çünkü Allah bir ise kitapları bir ise bunun ayrı dinler olması mümkün değildir. Ama genelde yapılan yargı anlayış Musevi dini İsevi dini semavi dinler Muhammedi dini diye ayırmışlar ama ayırmaya gerek yok ayırmak da hatalı olur bunların hepsini Allah göndermişse bütün kitapları peygamberleri O göndermişse bu yüzden Musa'ya ait kendine ait bir din olması mümkün değil, İsa (as) a aitkendine ait bir din olması mümkün değildir, Muhammed (sav) e ait bir dinin olması mümkün değildir. Bu dinlerin hepsi yani bu oluşumların hepsi Allah'ın dini onun ismi de İslam dini.

İslam dini zahir ve batın olmak üzere iki yönlüdür, bu zahir batın da ikişer yönü itibariyle dört bölüm zahir yönü şeriat ve tarikat iki mertebe batın yönü Hakikat ve marifet de iki mertebedir. Genelde kullandığımız din din-i İslam'ın zahir yönüdür, yani fiiller yönüdür, maddesel yönüdür. Bundan kasdımız fiili hareketleri sosyal münasebetleri Allah'a yapılan ibadet şekillerini bildiren fıkıh ilmine zahir ilmi deniyor. bU fıkıh ilmi de insani münasebetleri düzenliyor. Yani şu fizik

bedenlerin yaşamını düzenliyor. Ama Allah'a giden yol hakkında bilgi vermiyor.

Bu arada ancak Sırat-ı Mustakıym diye kelimeler geçiyor, ama bu sırat-ı Mustakıymin nasıl gidileceğini oradan Hakk'a nasıl ulaşılacağını belirtmiyor, belirtemiyor, zaten yeri de değil yani onun işi de değil görevi de değildir. Fatiha suresinde okuyoruz ya „Sıratellezine enamte aleyhim" o öyle bir yol ki sen onları Rahmet ettiğin kimselerin üstüne vermişsin o sırat-ı Mustakıymi, „veled dallin" dalalete uğramayanların yolu yani „Hadi" esmasının tecellisi olanları „Mudil" ismi tecellisinde olanları değil diyor.

Peki bu diğer mertebeleri nasıl aşacağız, o zamanşeriat mertebesinin verdiği ilim bilgi buraya ulaştırmaya yetmiyorsa ama denilecek ki şeriat-ı zahieyi takip eden bir kimse cennete gidemeyecek mi, gidecek, Cennet'e gitmek ayrı meseledir Allah'a gitmek ayrı meseledir. Cennet'e gitmek Allah'a gitmek demek değildir, Allah'a ulaşmak demek değildir. Cennet'e gitme fizik hareketlerle mümkün ise de ama Allah'a ulaşmak fizik hareketler ile mümkün değildir. Yani İslam dininde namazda belirtilen hareketleri yapmakla Allah'a gitmek mümkün değildir. Cennet'e gitmek mümkündür.

İyi haller işlemek suretiyle güzel işler yapmak suretiyle sevap kazanır, sevapları günahından artıya geçerse cennet ehli olur. Ancak Hakikat ehlinin işi cennet muhabbeti değil Allah muhabbetidir. Cennet nereye hitab eder, Cehennem nereye hitab eder, nefislerimize hitap eder. „Aman ya rabbi beni Cennet'ne dahil et" neden dahil edecek cennetine nefsin rahat etsin diye gelecekte. „ya rabbi beni cehennem azabından koru," neden koruyacak, nefsin zarar görmesin diye. Burada nerede allah rızası, nerede Allah muhabbeti, yani „ya rabbi ben sana bunları yaptım karşılığında da bunu bana ver" hesap kitap işi, yani ticaret işi.

Ama ibadet bir ticaret işi değil bir muhabbet işidir, öyle olması gerekir. Biz bunu da tüccarlığa dönüştürdük ne kadar çok namaz kılarsak şu kadar çok sevap alacağız ve Cennet'in sekizinci katına ulaşacağız, gerçi kişiler bunu kasdi olarak

böyle yapmıyor, farkında olmadan bu yönde gelişme sağlıyor, kendilerinde. Işte biz Cennet aşkıyla Cennet muhabbetiyle veya cehennem korkusuyla ibadet ediyorsak bu yaptığımız ibadet gelecekte nefsimize menfaat temini içindir. Kendimiz içindir, istediğimiz kadar biz Allah rızası için durduk diyelim yok, samimi değiliz yaptığımızın farkında değiliz. Neticesinin ne olacağını düşünmeden şartlanma alışkanlık içerisinde yapılan hareketlerden ileriye geçmeyen bir fiil işlemekteyiz.

Işte bu halden kurtulupta hakiki abd olmak için gerçek abdiyet mertebesini mertebesini yaşamamız için evvela buradaki fikri değiştirmek lazımdır. Hiç bir şekilde nefsimize menfaat temini olmadan sırf Allah rızası için ibadet yapmamız lazımdır. Cenab-ı Hakk dese ki „ey kulum sen sabaha kadar secde et ben seni gene de cehenneme sokacağım“ bütün ömrünü oruç ile geçir ben seni cehenneme sokacağım“ dese de eyvallah ya rabbi sen bilirsin, ya olur mu öyle şey be sana ibadet ediyorum sen beni cehenneme sokacaksan ben de ibadetten vaz geçiyorum, demiyecek.

Neden, çünkü zaten bir şey beklemiyorsunuz, ne Cennet bekliyorsunuz, ne Cehennem tasanız vardır, neden çünkü burada muhabbet var sadece cenab-ı hakk'ın muhabbeti olsun da ben cehennemde olayım zararı yok, rabbımla birlikte olduktan sonra cehennem bana ne yapar zaten ne yapabilirki çünkü Cehennem de bir mahluktur, halık değil ki Cenab-ı Hakk dur derse ona yakma derse İbrahim (as) ı nasıl yakmadı, neden yakamadı, çünkü orada rabbı ile beraberdi, neden yaksın ki, nasıl yaksın hatta Cehennem mü'mine ne diyor, ey mü'min üstümden çabuk geç senin ateşin benim ateşimi söndürecek diyor.

Cehennem mümkün mü mü'mini yaksın, 50 kat daha ateşi fazla olsa gene de yakamaz. Hakk izin vermedikçe nasıl yaksın. Işte biz böyle ibadet edersek yani menfaat beklemeden ibadet edersek o zaman kul olmuş oluyoruz. Gerçek kul „abd“ olmuş oluyoruz ve bu da işin başlangıcıdır. Bu kapıdan içeriye girdikten sonra bu yolda ilerlemek gerekiyor ki Cenab-ı hakk'ı bu devrede yani bu dünya devresinde

dünyada yaşadığımız süre içerisinde bilelim bulalım idrak edelim ve onunla birlikte olalım. Çünkü O bizi her ne kadar bu dünya hayatına göndermiş ise de bizi kendinden ayırmış değildir. O bizimle beraberdir.

Bu kadar uzun yollardanseyahata çıkmışız 18 bin alemi kat edip buraya gelmişiz cenab-ı Hakk bizi tard etmiş değildir, yani varlığından atmış değildir, nasıl bizim çocuklarımız olur, askere giderler bizden ayrılırlar, biz onları terk ettik mi, muhabbetimiz onlarla birliktedir, çocuklar bizi terk etti mi yok onların muhabbeti bizim ile birliktedir, bizim muhabbetimiz onlarla birliktedir. Yani fizik olarak uzaklaşmak tamamen yok olup bitmek tükenmek hükmünde değildir. Velev ki Cenab-ı Hakk insan varlığı gibi bir varlık değildir bütün aleme yayılmış vaziyette, bütün alemi içten ve dıştan istila etmiş vaziyettedir.

Biz istesekde istemesek de O'nun mülkünden zaten dışarıya çıkamayız. O'nun mülkünün içindeyiz O'nun mülkünün içinde olduğumuz için O'nun içindeyiz O'nun varlığındayız. Uzaklık diye bir şey yok, uzaklık bizim kafamızdadır, ayrılık bizim kendimizde anlayışımızda hayata yanlış bakışımızda. İşte bunun ortaya çıkabilmesi için yani bu hakikatin fiil aleminde insanlar tarafından bilinebilmesi için bazı çalışmalar gerekiyor, özel hususi çalışmalar gerekiyor, şimdi nasıl okulları bitirirken herkes aynı eğitimden geçiyor, üniversite eğitiminden geçiyor, ama ondan sonra dallara ayrılıyor, ihtisas başlıyor, işte herkese genel olarak emredilen vaaz edilen İslamiyetin zahir kısmı yapıldıktan sonra ihtisaslaşma başlaması gerekiyorki Hakka belirli sistemler içerisinde ulaşılabilsin. Ulaşma sözünü değiştirelim varlığı idrak edilsin ulaşma dendiği zaman iki ayrı varlık gibi düşünülüyor.

O bizden ayrı değil biz de O'ndan ayrı değiliz ama bunun bilincine ulaşmak için bazı yollardan geçmek yani bazı sistemlerden geçmek gerekiyor. Işte din-imübin-i islamın dışında olan şeriat ve tarikat zahirinde olan Hakikatinde yani batınında olan Hakikat ve Marifet mertebeleri, bumertebelerin yaşanması gerekiyor. Kendi varlığında ve dış alemde ki o

zaman Hakk'a vusul burada zuhura çıksın. Burada Hakk'ı müşahede edemeyen kimse zaten hiç beklemesin ki Cennet ehli cennete girdiği zaman Allah'ın varlığını müşhede edecek diye. Bir hadis-i şerifte bildirildi Cennet ehli Cennet'e gittiği zaman cenab-ı Hakk onlara Cemal ve Kemal'inden azamet ve kibriya perdesini kaldırarak deniyor.

„BEN SIZIN RABBINIZ DEĞIL MIYIM"

diye hitab edecek cennet ehline, Cennet ehli „hayır", „la" diyecekler, sen bizim rabbımız değilsin diyecekler, çok az kimse secdeye varacak cennet ehlinden o devrede. İkinci defa cenab-ı Hakk başka bir tecelli ile karşılarına çıkacak tekrar ben sizin rabbınız değil miyim diyecek gene büyük çoğunluğu hayır sen bizim rabbımız değilsin çok az bir kimse evet sen bizim rabbımızsın diye secde edecekler. Üçüncü defa yine değişik bir şekilde tecelli edecek cenab-ı Hakk ben sizin rabbınızım diyecek yine Cennet ehli hayır sen bizim rabbımız değilsin diye itiraz edecekler yine çok az bir gurup secde edecek bu sefer peki diyecek Cenab-ı Hakk sizin ile rabbınız arasında bir bilişme var mı bir anlayış bir sözleşme bir benzerlik bir kavil yani siz rabbınızı nasıl bilirsiniz böyle bir haliniz var mı diyecek onlar da evet diyecekler bu sefer cenab-ı hakk Cennet ehlinin her birerlerinin aklında var ettikleri ayrı rablar suretinde onlara tecelli edecek.

Şimdi ne kadar insan varsa yer yüzünde o kadar Allah var, Allah bir tane ama her birerlerimiz rabbımızı yani Allah'ımızı kendi hayalimizde tasavvur ettiğimizden kendi hayalimizde bir rab kurgusu oluşturduğumuzdan onun için hepimizin rabbı başka başka şekillerdedir. Dışarıdan bir insan alsa bir anket yapsak rabbını nasıl bilirsin rabbını nasıl tanırsın diye hiç birinin ki diğerini tutmaz. Bazı genel ifadeler yani taklidi ifadeler, bir olabilir ama diğerlri hiç birisi tutmaz bir birini, neden çünkü genel manada rabbın ve Allah'ın ne olduğunu

bilemediğimiz için O'nu hayalimizde tasavvur edip kurguluyoruz.

Işin acayip tarafı da kendi var ettiğimiz rabbımıza secde ediyoruz ibadet ederken. Ama Cenab-ı Hakk lutfu çok geniş, bir hadis-i şerifte Efendimizin bildirdiği gibi *„ene abdi zanni bi*" yani ben kulumun zannına göreyim diyor onu da kabul ediyor. Bakın ne kadar geniş, çünkü burada niyet var Allah'a secde ediyorum diye bir iyi niyet var, ama niyetin böyle olması kafi değildir. Iyi niyet güzel bir şey ama gafletle yapılan cehaletle yapılan iyi niyet bir yere kadar kabul edilir, daha fazla kabul edilmez. Efendim benim niyetim iyi idi de ben öldürdüm ama iyi niyetim vardı ama öldürdüm bu iyi niyetle bağdaşmaz.

Cehalet de iyi niyetle bağdaşmaz, onun için üstümüze düşen şey Kur'an'da ve hadislerde belirtilen gerçek islamın gerçek allah'ın ne olduğunu nasıl bir şey olduğunu nasıl ulaşılabileceğini veya nasıl perdelerinin açılabileceğini anlamak bilmek ve bu yol üzerinde çalışmak olması lazım geliyor. Ancak biz beş vakit namaz beş farzı yerine getirdikten sonra fiili manada beş farzı islamiyeti öğrendik bildik tatbik ediyoruz zannediyoruz. Işte bu islamiyetin %20 sidir. Biz %20 sini tatbik ediyoruz. Biraz daha kendimizi zorlayalaım o %20 nin de % kaçı şeklinde kullanıyoruz. Hangi kapasitede kullanıyoruz.

% 20 yi % 100 kapasitede kullanmamız lazım ki % 20 si kullanılmış olsun. Bakın ne kadar düşük bir kapasite ile elimizdeki büyük bilgiyi büyük potansiyeli zayi ederek kullanıyoruz. Şöyle diyelim 100 litre benzini 20 litrelik benzin yapacak kadar bir işte zayi ediyoruz. 20 litre ile gidilecek yerde makinemiz fazla benzin yakıyor 100 litreyi yaktırıyor bize. O kadar zaman da harcatıyor. Dinimizin % 20 si şeriat mertebesinin bilgisini veriyor, % 20 si tarikat mertebesinin bilgisini veriyor, % 20 si hakikat mertebesinin bilgisini veriyor, % 20 si marifet mertebesinin bilgisini veriyor, % 20 si de İnsan-ı kamil mertebesinin bilgisini veriyor.

Işte bu % 20 ler toplanınca 5 100 e ulaşıyor islam bilgisinin kemalatı. Işte bu gün islam ülkelerinin türkiyenin de içinde

bulunduğu kargaşa bu yüzden oluşmaktadır. Islamiyeti sadece fiiller manzumesi şekil ve kıyafet manzumesi olarak anladığımızdan öyle tatbik etmeye çalıştığımızdan bizim düşündüğümüz şeklin ve fiilin dışında bir düşünce olursa onu red ediyoruz, hatta küfrüne kadar gidiyoruz, ki o da müslümandır. Guruplaşmalar kavgalar buradan çıkıyor, işte islamın bu geniş halini islam müntesibleri olarak idrak etmiş olsak bilmiş olsak, herkes bir birini hoş görecek her gurup bir birini hoş görecek ve bu guruplar birleşebilecekler aralarında bu kadar keskin uçurumlar oluşmayavcak.

Öyle inandığımız ve bildiğimiz için islamiyetin son kitabı Kur'an'ın islamın kemal din peygamberimizinin de son peygamber olduğunu dolayısıyla en kemalde olduğumuzu iftiharla söylüyoruz. Ama tatbikata baktığımızda en düşük mertebede islamlar yaşıyor, müslümanlar yaşıyor, bu açık bir gerçektir. Kimimiz potura takılmışız, kimimiz sakala takılmışız, kimimiz sarığa takılmışız, kimimiz cübbeye takılmışız, kimimiz çarşafa takılmışız, bunu da islam adına yapıyoruz, en güzel islamiyeti ben tatbik ediyorum diye bir de guru kibir yapıyoruz kendimize.

Tabi konuşmamız kimseyi eleştiri babında değil herkesin hüriyeti kendinedir, kim ne yaparsa yapar bazı tesbitleri anlamak için söylemeye çalışıyoruz. Işte bütün bunların dışında islamın bir özü var bir hakikati vardır. Bir özelliği bir güzelliği vardır. Madem son kitapsa madem son peygamberse madem son kemalli din ise o zaman nerede bunu kemali, müntesiplere kendimize baktığımız zaman zevalde yaşıyoruz, bir batılı bizden daha güzel daha iyi çalışıyor, bizden daha güzel üstüne başına bakıyor, bizden daha güzel mal üretiyor, mamul malzeme üretiyor, yaptığı her şey bizden daha üstün burada bir yanlışlık var, ya bizim kitabımız bizim ilmimiz onların gerisinde veya bizim tatbikatımız onların gerisinde, kitabımıza rabbımıza bir şey diyemeyeceğimizden ki işin aslı da budur, o zaman suçu kendimizde bulmamız gerekmektedir.

Yani tatbik ediciler bu işi hakkıyla yerine getiremiyor, getiremiyoruz. O zaman genelde de bunun eğitimi

verilemiyorsa o zaman yapılacak iş kişinin birey olarak kendini kurtarabilmesidir. Veya küçük guruplar halinde gurupların kendini kurtarabilmesi artık bu eğitimin ne zahirden verilmesi mümkün ne resmi kanaldan verilmesi mümkün ne de her hangi bir şekilde ulaşılması mümkündür. Nede tarikatlar yoluyla verilmesi mümkündür.

Bu gün ne yazık ki tarikatlarda aynı şekilde, tabi içerisinde istisnaları vardır, o ayrı ama genel olarak tarikatlarda şartlanmalar ve alışkanlıklar sınırı içerisnide kalmış yapılan iş bir kaç zikir efendim bir kaç tane ilahi okuyup dağılmak, boş zamanlarında da dünyanın dedi kodusuylayine orada da uğraşmak. Yok şu şunları yaptı oonları yaptı, yapmışsa yapmış sana ne görevlileri var onları yakalarlar götürürler var ise cezaları verirler biz hakim miyiz, avukat mıyız, mahkemecimiyiz, ki onları değerlendirelim yahut cezalandıralım biz kendi işimize bakalım zaten kendisini düşünen insanın başkasını düşünmeye ne vakti kalır, ne zamanı kalır ne de enerjisi gücü kalır.

Bir kaç dost arkadaş varmışlar görüşüyorlar bunların içinden bir tanesi diğerlerinin dikkatini çekiyor, diyelim bir dört arkadaş bunların üç tanesi devamlı konuşuyorlar ya Mehmet ağanın oğlu şöyle yapmış, Hasan ağanın kızı böyle yepmış, işte kahvede bir haber okudum Ruslar şöyle yapmış İngilizler böyle yapmış, işte bizim komşunun işleri şöyle üst taraftaki böyle, bir tanesi de bunları dinliyormuş, çok ender olaak sorduklarında katılıyormuş sohbetlerine. Ama sevdiği arkadaşları olduğu için de gene onlarla birlikte oluyormuş zaman zaman. Bunların dikkatini çekiyor, arkadaşım diyorlar biz bak her türlü şeyden konuşuyoruz meseleden konuşuyoruz, seni hiç görmedik kimseden bahsederken konuşurken sen kimsenin ayıbını kimsenin noksanını görmezmisin diye takılmışlar.

O da demiş *„ah be kardeşim, ben kendi ayıbımı noksanımı görmekten başkalarını görmeye zamanım yok yetmiyor zaten“* demiş.

Neyini konuşayım niçin konuşayım diye böyle bir hikaye anlatırlar. Işte bu dünyada yapılması lazım gelen birinci oluşum bir asli görevimiz zaten kendimizi tanımak, yani ben neyim, ben kimim sorusunun cevabını burada bulabilmek ve verebilmek, bulduktan sonra da cevabını verebilmek. Ama hayali bir şekilde değil, şartlanmış veya başka bir kaynaktan gelerek düzenlenmiş bir cümle olarak değil, gerçekten de bizatihi kendinden kaynaklanan bir bilgi ile bir görüş bir biliş bir müşahede ile „ben neyim" sorusunun cevabını burada verebilmeliyiz.

Onu verdikten sonra „*Ben neredeyim*" sözünün cevabını vermeliyiz, bir hayat yaşıyoruz, şimdi bize soruyorlar; kaç yaşındasın? Efendim 40 yaşındayım, sen 30 yaşındayım, sen 25 yaşındayım sen ben de 70 yaşındayım, maşallah sağlıklısın övgüler tamam. Peki bu et ve kemiğin yaşı 50 olduğunu, 60 olduğunu, 40 olduğunu biliyoruz da ruhumuzun yaşı kaç, bize sordukları zaman onu bilebiliyor muyuz, istanbula giderken işte Balıkesire geldik bandırmaya geldik edremite geldik efendim Marmara denizine geldik izmit'e geldik istanbul'a geldik, Topkapı'ya geldik geldiğimiz yeri biliyoruz, bilmesek de oobüs durunca muavine soruyoruz "*neredeyiz biz*" diye, peki biz hayatımızın Hakk'a giden yolu üzerinde hangi menzildeyiz, nefsimizin bizim üstümüzdeki tesiri kaç derecededir, aklımızın tesiri kaç derecedir, nurumuzun tesiri kaç derecedir bedenimizin üstünde eşimizin tesiri ne kadardır, çocuğumuzun tesiri ne kadardır, işimizin tesiri ne kadardır bunların farkında mıyız.?

Işte bunların hepsinin bilincinde olmamız gerekiyor ki o zaman yerimizi tesbit edelim. Yerini tesbit eden kişinin işi kolaylaşır. Neden arkasını bilir ilerisini bilir, nereye gideceğini bilir, ama yerini tesbit etmemiş bir kimse verelim eline arabayı elinde plan program yok, harita yok benzin var her şey var ama bilgi yok, nereye gideceğini bilmiyor, önünde bir sürü yol var, kimisi ileriye kimisi sağa kimisi sola gidiyor, kimizi kuzeye kimisi batıya kimisi arkaya gidiyor, nereye gidecek, nerede olduğunu bilmiyor, kaptan da yok elde harita da yok işte o zaman kişiye bir plan ve program lazım gelecek, nasıl ki her

otobüsün bir kalkış saati ver, durak yerleri var, bunların hepsi baştan belirleniyor, nasıl ki bir vapura bindiğiniz zaman bu vücud gemisini de Hakk'ın iskelelerine çok güzel yanaştırmamız lazımdır. Çarptırmadan sağa sola hata bere yaptırmadan hayat gemisini böylece götürmemiz lazımdır. Işte bunun için de tecrübe lazımdır, bilgi lazım bir program lazımdır. Işte Cenab-ı Hakk bu programını Kur'an-ı Kerim ve Hadislerin içerisine serpiştirmiş genel olarak fiili ibadetleri de serpiştirmiş, zahiri ilim adamları o kur'an-ı Kerim içerisinde zahiri yapılacak olan fiillerin siztemini kitap haline getirmişler toplamışlar özlerini almışlar buna Fıkıh ilmi demişler.

Mevlana Hz leri „Ney" i İnsan-ı Kamil olarak vasf ediyor, mesnevi-i Şerif'in başında 18 beyt de de o düşen yani eğilen şeyin içerisinde neyler var o da onun aşkıyla ömrünü sürdürüyor hamd olsun. İşte Cenab-ı Hakk tarikat mertebesini şeriat mertebesini serpiştirmiş, ilim adamları onları çıkarmışlar bir program haline getirmişler meshep oluşturmuşlar imam-ı azam Ebu Hanife hz leri İmamı şafi, İmam-ı Hambeli, imam-ı Maliki kabul görmüş meshepler bunlar, şeriat mertebesinde bu sistemler faaliyete geçmiş, düzenlenmiş çok güzel olmuş yoksa bir insanın Kur'an-ı Kerim'den çıkararak namazın nasıl kılınacağını uygulaması mümkün değildir.

Mümkün de çok uğraşması lazımdır. Ama büyük adamlarımız büyük insanlarımız ne yapmışlar bizler için mesai sarf etmişler bizlere hazır mamül malzeme sunmuşlar şunu şunu şöyle yaparsan tamam namaz olmuştur diyor. Gelelim tarikat mertebesine, tarikat mertebe-sini de batın alimleri tarikatın nasıl ne olduğunu düzenlemişler müntesiplerine bildirmişler şöyle şöyle yaparsan bu da tarikat yaşantısıdır demişlerdir. Yine kur'an-ı Kerim ve hadisler içerisinde bulunan Hakikat mertebesini arifler çıkarmışlar düzenlemişler şu hali yaparsan şu sözü konuşursan bu mertebede olursan burası da Hakikat mertebesidir buraya ulaşırsın demişlerdir.

Yani bu tatbikatı yaparsan buraya ulaşırsın demişlerdir. Şeriatı geçtik, tarikatı idrak ettik yaşadık geçtik, Hakikatı da böyle çalışırsanız burayı da geçersiniz ama yolunuz daha

henüz bitmiş değildir diyor. Bir de marifetullah var, bunu da arif-i billahlar düzenlemişler yani Hakk'a arif olanlar Hakk'ı bilenler Allah'a arif olanlar o mertebeyi de onlar düzenlemişler. Insan-ı Kamil mertebesinde insan-ı kamiller düzenlemişler ve bize bunları hepsini varis-i Muhammedi olarak vereset-i Muhammedi olarak bırakmışlardır. Hani „*benim alimlerim benim varislerimdir*“ diyor ya, Rasul (sav) burada alimler arifler, Arif-i billahlar onların hepsi varisleridir, alimler şeriat mertebesinde varisleri, şeyhler tarikat mertebesinde varisleri, Arifler hakikat mertebesinde varisleri, Arif-i Billahlar Marifetullah mertebesinde İnsan-ı Kamil ile birlikte Marifetullah mertebesinde onların Hz Rasulullah'ın varisleridir.

Şimdi bilinmesi mutlaka gerekli olan bir konu daha var buraya geldiğimizde bakın şeriat mertebesinin yöneticileri imamlardır, okullardaki hocalar, üniversitelerdeki hocalar, üniversite her ne kadar islamın en yüksek ilmini veriyor gibi görünüyorsa da verdikleri ilim şeriatilmidir. Tarikat Hakikat Marifet ilimleri okullarda okutulmaz. Çünkü okullar bunu kapsamı alanına alamaz. Bir başka eğitimdir. Resmi okullarda verilen isterse ordineryus profösör olsun ne kadar din ilminde ileriye giderse gitmiş olsun bu din ilminde ileriye gitmek değil yayılmaktır.

Şeriat mertebesinin ilmi sathta yayılmaktır. Ama hakikat mertebesinin ilmi miraç etmek helezon gibi yükselmektir. Aradaki fark budur bakın. Şimdi yaygın alemde yani yaygın satıhta bir insanın ilmi ne kadar çok olursa olsun ne kadar çok yayılırsa yayılsın mertebesi aynı mertebedir. Ama tarikat mertebesinde hakikat mertebeinde olan bir kimsenin yaygın ilmi onun kadar olmasa ondan daha az da olsa eğer o bir tur atmışsa yani bir helezon dönmüşse onun bir yukarıdaki ilmi bunun butun ilminden daha üstün bir ilimdir. Neden çünkü burada seviye farkı vardır, kalite farkı vardır, buradaki kalitesiz mi değil, ama mertebesi itibariyle aşağıda kalan bir mertebedir.

Şimdi diyelim ki 12 katlı bir bina var kemal olan 12. Kata çıkmak gaye budur, binanın sahibi diyor ki gelen kiracılara misafirlere ziyaretçilere bakın diyor burada 1. Kat var bahçe de

var, ister bahçede eğlenin diyor şeriat ehli bir bakıma budur, binanın bahçesinde eğlenmektir, çiçeklerle miçeklerle kuşlarla oynamaktır, gaye binaya girip binanın en üst zirvesine çıkmaktır. Çünkü Mevla Zat'ıyla oradadır. Yani sultan 12. Katta oturuyor. Bir bakıma öyle diyelim. 12 katlı bir saray ama sultan orada oturuyor. Ama onun bahçesinde seyislerde var atlarda var, av hayvanları da var, hepsi vardır. Işte biz orada mutfakta onlarla oyalanırsak çiçeğin rengi ne güzel kokusu ne güzel şu at ne güzel biraz binip dolaşalım gibi tamam ömrümüz bitti gitti suretle kaynadık gittik. Yani 1. Katta eğlendik gittik, işte buralarda fazla vakit geçirmek bu satıhtaki ilimle teferruatla uğraşmak olur.

Bu olmayacak mı, olacak tabi o da İslamın bir rüknü bir gereğidir, ama İslam o kadar değildir, İslam o kadar olsa tamam ömür boyu orada oynayalım o sahada çalışalım ama katlar var başımızı çevirdiğimiz zaman eyvah ne zaman gideceğiz buralara ömür gelmiş şuralara o zaman alt katlarda fazla uğraşmadan alt katın kapısından girdik içeriye alt katın içerisini gezip dolaşmak orada vakit geçirmek değil ikinci kata hangi merdivenden çıkılıyor onu araştırmak işte 2. Kata çıkmış olan kimsenin görüş sahası alt kattakinden çok fazladır. Çok fazla bilmese de sahası açılır, hedefi genişler. Alt katta oturan kimse ne yapar bahçede oturan kimse ancak kendi düzeyindeki istikameti görebilir, ama bir kat yukarıya çıkmış olan kimsenin ufku ondan on misli fazla açılır.

Alt kattakinin bilgisi az dahi olsa yani bahçeyi fazla tanımamış da olsa ama yukarıya çıktığından o bahçeye yukarıdan baktığından görüşü daha tecrübe kazanmış olur. Işte fazla uzatmadan şeriat mertebesinin eğiticileri imamlar hocalar üniversitedeki hocalar profösörler dir. Tarikat mertebesinin idarecileri şeyh efendiler mürşit de deniyor ya ama genelde şeyh deniyor. Işte yanılgı veya hataya düşüş veya düşürülüş bu isim üzerinde oluyor. Eğer o şeyh gerçek şeyh ise yani makamının sahibi ise eline aldığı dervişini hakikat mertebesine ulaştırması hazırlaması lazımdır. Orta okulun görevi nedir, liseye eleman yetiştirmektir, hani ne derler bizim oğlumuz okur okur döner döner bina okur eskiden

okutulan bir kitabın ismidir bina, bina kuruluş demektir, yani arapça sisteminin kurulması ana hatlarıyla kitabın ismi odur, latife yapmış babası soruyor, nerede okuyrosun işte baba bina okuyorum, aradan altı ay geçiyor, oğlum nerede okuyorsun bina okuyorum aradan bir sene geçiyor oğlum neyi okuyorsu baba bina okuyorum.

Babasının arkadaşı soruyor, senin oğlan nerede okuyor, tabi eski eğitimlerde bizim çocuk bina okuyor, dönüyor dönüyor gene bina okuyor diyor. Bu işin latifesidir, ama gerçek payı vardır, işte biz ne yapıyoruz dönüyoruz dönüyoruz hep şeriat okuyoruz. Dönüyorz dönüyoruz tarikat okuyoruz, tarikat mertebesinin eğiticileri ama hakikati itibariyle hak etmeden oraya gelenlerin hali diyelim eğer oranın hali gerçekten oranın eğiticisi ise talebesini orada bırakmaz, yani yolcusunu o menzilde bırakmaz. Neden eğer bir kaptan gemisini gerçekten kullanıyorsa bir iskeleden yolcusunu karşı iskeleye geçirmesi lazımdır. Görevi de odur zaten, oradakini de alıp bu tarafa geçirmesi lazımdır. Ama şeyh efendi ne yapıyor, geminin içine yolcusunu koyuyor, eğer bir şeyh efendi gerçekten şeyh ise dervişini alır kendinden sonraki yere teslim eder.

Ama sadece şeyhlik mertebesinde ise nasıl ki ilim adamı elif ba yı öğretir ondan sonra görev şeyh efendiye düşer, hoca tarikat dersi veremez mümkün değildir, ama kendinden sonraki bir şeyhe göndermesi lazım gelir o eğitimini sürdürecekse tekamülünü sürdürecekse, sürdürmeyecekse şeriat mertebesinde yaşar cennet ehli olur geçer gider. Ama bir hadis-i şerifte buyruldu ki „*Cennet ehlinin çoğunluğu buhuldür*“ diyor Efendimiz (sav) “*buhul*“ ne demektir, fazla kafası çalışmayan kimse manasınadır. Yani cennet ehlini hakir görmek değil, hiç bir şekilde asla ama bazı tesbitler yapmak için söyleyen söyledi diye söylüyoruz, yani sözün sahibi böyle söyledi diye söylüyoruz, yoksa bizim kendimizden bir şey söyleyecek halimiz yoktur.

Hz Peygamber efendimiz böyle buyurmuş „*Cennet ehlinin çoğunluğu buhuldür*“ demiştir. Lügat manasını açtığımız zaman kafası fazla çalışmayan, kaba insanlar demektir. Ama

bu fizik olarak kabalık vurucu kırıcı insanlar demek değildir. Tabi Cennet ehli son derece nazik insanlardır, öyle olmazsa zaten Cennet ehli olamazlar, o ayrı ama idrakte düşüncede zayıf olan insanlar demektir. Zayıf olduğu için zaten cennet talebinde bulunuyor. Düşünelim ki Cenab-ı hakk bir an bizden beş duyuyu aldı görme yok, koklama yok, tatma yok dokunma duyusu yok, işitme yok, cennette olsak ne olacak ki, cehennemde olsak ne olacaktır. Dokunma duyun yok ateş azabını duymuyorsun, cehennem zarar vermiyor, duygulara zarar veriyor, Cennet de duygulara fayda veriyor.

Duygular olmadıktan sonra bir anda düşünelim, dünyada iken yattık sırt üstü ne elimiz tutuyor ne ayağımız tutuyor, bize bin bir huri, köşk gösterseler, bize ne yapar ki, Cennet dediğimiz şey bu kadar basit bir şeydir. Basitten kastım cennet muazzam bir yapılmış yer ama yani bizde o duygular olmadıktan sonra bende muhabbet olmadıktan sonra

Işte bir şeyh efendi gerçekten yerinin insanı ise yerinin sahibi ise o aldığı dervişi tarikat düzeyini öğretir, ondan sonraki hayata hazırlar onu. Ilk okulun orta okula elaman hazırladığı gibi ortaokulun liseye eleman hazırladığı gibi, lisenin üniversiteye elaman hazırlar üniversiteden de o çıkar o çıkmak da yetmez diplomayı almak da yetmez bir de ihtisasını yapar. Ama üniversitedençıkmak en azından az bir şey değil o da büyük bir iştir. O diploma olmadan da insanı bir yere de almazlar. Ihtisas daha sonraki devrelerde olacak iştir, ama bir işin hakikatini idrak eden seyrini idrak eden ihtisasını o düzeyde yapacağından yolunu belirlemiştir yani ne yapacağını bilir, meçhulde değildir.

Işte şeyh efendilerin görevi tarikat dersi vermektir tarikattaki yeri bildirmektir şimdi yanlışlık buradadır, biz şeyhleri zannediyoruz ki bunlar hem hakikat hem marifet mertebesini biliyorlar yani hem lise eğitimini biliyorlar hem üniversite eğitimini biliorlar zannediyoruz. Biraz da onlara haksızlık yapıyoruz. Ama onlar da buna çanak tutuyorlar, yani ortaokul öğretmeni eğiticisi lise dersi vermeye kalkıyor üniversite dersi vermeye kalkıyor, ihtisas yaptırmaya kalkıyor. Hata buradan

kaynaklanıyor işte. Yani şeyh dendiği zaman biz bu işi baştan alıp sonuna kadar götüreck bir kimse zannediyoruz. Yanlışlık buradan çıkıyor, bu mertebelerin çok iyi bilinmesi lazımdır. Nerede kim görevli nerede kim görev yapabilir yahut aldığı kişiyi nereye kadar götürebilir.

Şimdi alttan alalım şeriat mertebesinin imamlar hocalar eğitirler, onun dersini verirler. Tarikat mertebesini şeyhler eğitirler ve hakikate zemin hazırlarlar. O kişiyi Hakikat mertebesine hazırlarlar. Tarikatların başında bulunan şeyhlerin aslında şeyh olmadığını gösteriyor bu boğuşmalar, yani kendisinin kendi yerinin dahi bilincinde olmadığını gösteriyor, orasını yaşayan kimse zaten böyle bir mücadeleye girmez.

Siz bir şeyin oluşumunu tam kendi kuralları içerisinde gerçekten eğitimini almışsanız neyin mücadelesini yapacaksınız. Işte anlatmak istediğim o yerin dahi ismen şeyh gerçekten şeyh olmuş değildir. Ama bir kis ve giymiş bir pardesü üstüne giymiş bilmem bir sarık sarmış, şekli olarak bir kaç da zikir bir kaç da ilahi edinmiş tarikatlara gitmiş dergahlara gitmiş ne olmuş onun taklitçisi olmuş onun dahi taklitçisi olmuş.

Şimdi tekrar dönelim ara katmanlara şimdi gerçek şeyh biz ondan bahsediyoruz, gerçek şeyh hakikaten şeyh ise elamanını mutlaka hakikate alıştırır, oraya ulaştırır. Ama hakikat mertebesinin eğitimini veremez. Ama bunun bilincindedir. Tarihte bununla ilgili tasavuf kitaplarında bunlar çok yazılıdır, işte falan kişi filan kişiye geldi de *„oğlum ben seni eğitemem sen falan kişiye falan yere git „* diye gönderir bakın işte bunlar gerçek şeyhlerdir. Bu hakikat buraya dayanıyor, ben seni eğitemem, yahut belirli bir süre eğitir ondan sonra hadi oğlum senin eğitimin falan kişiye verildi der oraya gönderir. Işte bunlar gerçek şeyhlerdir. Ama biz ne yapıyoruz, gel gel gel, efendim beş yüz bin tane müridi var, birisi için 25 milyon mürüdi var diyorlar, Türkiye cumhuriyeti devlet olarak 15 milyon çocuk eğitebiliyor ancak efendi hz leri oturmuş koltuğuna hani ne derler şeyh uçmaz dervişler uçurur derler.

Böyle de bir çok hayali hurafeler girmiş işin içerisine o kişilerin olmayan vasıfları onlar üstünde vasıf haline gelmiş abartılarak, şimdi benim bir şeyhim var ben onu seviyorum mesela küçücük bir hareketi bana çok büyük keramet gibi geliyor bunu anlatıyorum etraftakiler şimdi ben daha çok seviyorum diye başka bir şekilde onu daha büyük anlatıyor. Kendini ispatlaması için, aslında o garibin bir şeyden haberi yok. Hakikat mertebesinde faaliyet gösteren eğiticiler Ariflerdir. Bakın burada iş değişti, şeyhler değil şeyhler hakikat mertebesinde ders yapamazlar eğitim yapamazlar yani sahaları başkadır.

Orta okul öğretmeni lisede ders verebilir mi, çünkü yasaktır olmaz ama geçici olarak yardımcı verilir lisenin ilk sınıflarında bazı derslere girebilir ayrı ama izin ile girebilir, ancak ihtisas yaptıktan sonra girebilir ama ondan evvel ders vermesi mümkün değildir. Yahut ilkokul öğretmeninin ortaokul ve lise de derslere girmesi mümkün mü, değil olmaz zaten. Işte Hakikat mertebesinin eğiticileri yöneticileri Ariflerdir. Marifet mertebesinin eğiticileri ise Arif-i Billahlardır. Peki Arif ile Arif-i Billah arasında ne fark vardır? Arif, kendini bilen demektir, kendini tanıyan, irfan ehli demektir, Arif-i Billah ise Allah'ı tanıyan Allah'ı bilen demektir.

İnsan-ı Kamil'de bütün bu oluşumları kendi bünyesinde toplayan kimse demektir. Kamil insan demektir. Şeriat mertebesinde imamlarımız görev yapıyor, tarikat mertebesinde şeyhlerimiz görev yapıyor, Hakikat mertebesinde arifler, Marifet mertebesinde Arif-i billahlar görev yapıyor. Bir kişi Arif-i billah'tır, Ariflik yapar, şeyhlik yapar, imamlık yapar. Bu hakka sahiptir, çünkü oradan yukarıya çıkmıştır. Ama bir imam ne şeyhlik yapabilir, ne ariflik yapabilir çünkü sahası değildir. Ama Arif-i Billah bunların hepsinden tecrübe sahibi olduğundan her düzeyde karşısına gelen kişiyi eğitir, üniversite hocası ilk okul talebesini eğitemez mi?

Ama onunla vakit geçirmez, daha yetişkin insanlar vardır ona devreder, bu tabi ayrı bir konudur. Ama gerektiğinde beş yaşındaki çocuğu alır, elli yaşındaki kişiyi de karşısına alır

hepsinin eğitimini kendi düzeyinden yapar. Elli yaşındaki kişiye ilk okul dersi verecek hali yoktur. O ilk okulu okumuşsa okumamışsa orada yaş farkı yoktur, beş yaşındaki çocuk ile elli yaşındaki yetişkin orada eşit değerdedir. Eğitimini görmemişse orada yaş mühim değildir. Mühim olan eğitimdir. Işte ilk okul hocası ortaokulu okutamadığı gibi orta okul hocası da liseyi lise hocası da üniversiteyi okutamaz, yanılgıya düştüğümüz yer şeyh efendilerin bütün bu mertebeleri bildiğini ve o mertebelerden ders verdiğini zannetmektir.

Onların peşine takılanlar da bütün buralarını aşacağını zannetmeleridir. Iyi niyetle, efendim ben 25 sene falan tarikatın mensubuyum günde de otuz bin tane ism-i Celal çekiyorum, ben içimden gülsem mi, ağlasam mı, üzülsem mi, ne yapsam şaşırıp kalıyorum, diyorum sana çok yazık olmuş kardeşim 25 sene dönüp durmuşsun hep su çekmişsin aynı yerde dönerek su çeksen de suyu dağıtsan gene o bir faydadır, tıngır tıngır boş tenekeleri çekmişsin bir ömür boyu. Işte ama nasıl olur günde 25 bin tesbih çekiyorum, tamam çekiyorsun ama beyinin de uyuşmuş kafan da uyuşmuş istersen 125 bin tane çek ne faydası olacak ki?

25 bin tesbih çekeceğine 25 tane Allah de bilerek de 25 bininden daha faydalıdır. Süleyman Çelebi Hzleri Mevlid de ne diyor, „*Bir kez Allah dese aşk ile lisan dökülür cümle günah misli hazan*“ bakın bir kez Allah desen aşk ile muhabbet ile gerçek olarak senin üstünde bütün ömrünün günahları dökülür diyor. 25 bin İsm-i Celal çeken kimsenin ortada tozu kalmaz. Allah Esması ne yapar insanı atom bombası gibi paramparça yapar, hakkı ile çekilmiş olsa ki zaten çekmek mümkün değildir. Işte bunlar nedir, hep oyalanmadır, iyi niyetle iyi yapıyorum zannederek o benzini hep aynı yerde dönerek harcamakta yakmakta ömrümüzü de malzememizi de zamanımızı da boş şekilde kaybetmekten başka bir şey değildir.

Ama konuştuklarımız kusura bakmayın hiç bir kimseyi ve gurubu ne kötülemek şekliyle ne herhangi bir şey yapmak şekliyle, ilim ilimdir, kimin işine gelse kimin işine gelmese bu

hatırla gönülle olacak bir iş değildir, gerçek ise gerçektir, sonra bunlar bir kişinin inhisarında olan şeyler değildir, Allah'ın yoludur bu, Allah'ın yolu iki bölümlüdür, birisi sırat-ı Müstakıym, birisi sıratullahtır. Sırat-ı Mustakıym şeriat ve tarikat mertebesinin yolu, Sıratullah da Hakikat ve Marifet mertebelerinin yoludur. Birisi düzeysel olarak yüzeysel olarak paralel gitmek birisi de miraç ufki olarak çıkmaktır. Bunu miraçta görüyoruz, Kabe-i Şerif'ten, Kabe-i Muazzama'dan Kuds-ü Şerif'e kadar giden yol bakın Sırat-ı Mustakıymdir. Dünyaya paralel olarak gidiyor, ama bakın bir dikkat çekilecek yer var, yere basarak gitmiyor, havadan gidiyor, yani manadan gidiyor, maddeden gitmiyor, yani şartlanmış olarak gitmiyor, gönül aleminden hakikatinden gidiyor. Oradan da Mirac'a çıkıyor.

Burada küçücük bir saplama yapalım, Cenab-ı hakk haşa aciz miydi Hz Rasulullah'ı Kabe-i Şerif'ten Miraca çıkartmadı da Kudüs-ü şerif'e gönderdi, Kabe-i Şerif'in yanında Kudüs-ü Şerifin ne şeysi var ki, işte bunu düşünmemiz gerekiyor ve sebeplerini bulmamız gerekiyor. Cenab-ı hakk aciz miydi Hz Rasulullah'ın ehl-i beytini koruyamasın da onları şehit etsinler, Cenab-ı Hakk acizmiydi de Habibini Mekke-i Mükerreme'den kovmuş gibi olsunlar, çıkarsınlar üç beş tane çapulcu karşısında, değildi böyle düşünürsek yanlış yapmış oluruz. Bunların hepsinin birer sebebi hikmeti vardır ilahi hakikatlerde dayandığı bir mesnedi vardır.

Zahirde yapılan ne varsa bunların hepsi ehl-i beyte Hz Rasulullah'a O'nun üstünlüğünü ve O'ndaki hakikatleri meydana çıkarmak içindir, bir kaç tane kişinin baskısıyla tasallutu ile oluşmuş bir iş değildir, eğer biz böyle düşünürsek emin olun bakın Hakk'a karşı iftirada bulunmuş oluruz. Hakk Habibini ve çevresini koruyamadı hükmü çıkar bunun altından. Bir baba evladını korur hangi şartlarda olursa olsun gücü yettiği kadar korur, şimdi siz eliniz kolunuz bağlı olacak sizin çocuğunuza kızınıza oğlunuza birisi gelecek musallat olacak ayrıca sizin gücünüz de olacak sizde bırakacaksınız o da sizin çocuğunuzu alıp götürecek atacak yerinden yurdundan

çıkaracak, bir babanın annenin bunu böyle bırakması mümkün müdür?

Allah ki Habibini bizim çocuğumuzu sevdiğimizden çok daha fazla sever öyle bırakması mümkün müdür, bırakmışsa bir sebebi vardır, sebebi varsa bu sebebi bilmemiz lazımdır ki bilinsin bu hadiseler neden olmuştur. Şimdi soru meydana getirmek değil aslında soru zinciri orataya çıkarmak değil, bazı şeylere dikkat çekmek içindir, bunun gibi o kadar çok şey var ki ortada sorulup cevaplandırılması gereken sayfalar ciltler dolusu mevzu çıkar ortaya, ama biz hep gafletimizden İslamiyeti sadece namaz kılma hareketlerinden olduğunu zannetmemizden bu tür hakikatlere değinmemişiz bunlar kapalı kutu kapalı sermaye olarak kapalı bir hazine olarak kalmış hepsi.

(sav) Efendimiz Kabe-i şerif'ten Mirac'a çıkamazdı, isteseydi de çıkamazdı, çünkü orada Miraç hadisesi diye bir şey söz konusu değildir, neden değil, çünkü Mekke-i Mükerreme Kabe-i şerif Zat mahali Zat'ın mahali Allah'ın Zat'ının tecelli ettiği yer, Mirac hadisesinde Hakk'ın huzuruna çıkacak, zaten orada Hakk'ın huzurundadır, orası Beytullah değil mi, Allah'ın evi değil mi, Zat'i tecelli orada yok mu, orası Allah'ın evi ise, Allah orada küllisiyle mevcut, yanlış anlaşılmasın Allah oraya girmiş Allah orayı sınırlandırmış değil, tecelli olarak zuhur olarak orada en geniş şekilde zuhurdadır.

Şöyle diyelim bir gül bahçesi var sonsuz bir gül bahçesi ama bu gül bahçesinin içinde de çok kocaman açmış bir gonca gül var, ötekilerle kıyas kabul edilmeyecek şekilde bir gonca gül var, işte Kabe-i Şerif la teşbih böyle bir durumdur. Yani gül bahçesinin en büyük açmış gülü, Hz Rasulullah gül koklamaya gidecekse zaten gülün içinde nereye gidecek Miracın içinde Hakk'ın varlığı ile birlikte nereye Mirac edecek, Miracı bil fiil yaşıyor zaten, Miraç yapması için o sınırın dışına çıkması lazımdır. İşte bu yüzden Kuds-ü şerif'e gönderildi gecenin bir vaktinde.

Tabi oraya gidişinin çok başka hikmetleri vardır, Kuds-ü Şerif nedir, mukaddes belde, mukaddes beyt nedir onlar ayrı şimdi tasavvuf içinde derin manaları olan ama biz kabaca bahsediyoruz, işte Zat mertebesinin dışına çıkması lazım ki tekrar Allah'ın huzuruna girsin. Şimdi biz şurada iken İzmir'den tekirdağ'ından, sağdan soldan geldik hedefimiz burasıydı buranın içindeyiz tekrar buraya gelmek için burada olmak için kapının dışına çıkmamız lazım en azından dışarıya çıkmamız lazımdır ki, tekrar buraya gelelim. Işte Harem-i Şerif'te Kabe-i Muazzama'da Cenab-ı hakk'ın zaten Zat'i tecellisi olduğundan Rasulullah (sav) orada zaten Hakk ile birlikte olduğundan miraç söz konusu değildir. Miraç orada oluyor zaten her an oluyor. Hz Peygamber bir defa miraca çıkmış değil ki zaten fiili olarak bile otuzdan fazla miracı olduğu söylenir. Mana olarak da hep Hakk'ın huzurundadır, o zaman Hakk'ın huzurundan dışarı çıkması lazım ki tekrar Hakk'ın huzuruna girsin. Bir insan padişahın huzurunda ise zaten padişahın huzurunda başka nereye gidecek, tekrar gelmesi için sarayın dışına çıkması lazımdır.

Işte Kuds-ü Şerif'e gitmenin hakikati budur, gönderilmesinin hakikati budur. Oraya kadar zaten gidiş Sırat-ı Mustakıym, ama bakın havadan gidiliyor yoksa O'nu Cenab-ı Hakk topraktan da götürebilirdi, „Burak" veriyor ve o Burak ile uçuruyor. Onların da tabi hepsinin ayrı hikmetleri var. Kuds-ü Şerif'ten tekrar Cenab-ı Hakk'ın Zat'ına yani Kabe-i Muazzama'ya ama bu gök yüzüne çıkıldı diye belirtiliyor, tabi oraya da çıkıyor, gaye Hakk'ın huzuruna ha Kabede olmuş ha başka yerde olmuş, mesele değildir, padişahla beraber ister sarayda olun ister toprak bir yerde olun, mühim olan padişah ile birlikte O'nun huzurunda olmak.

Zat'ından Sıfat mertebesine tenezzül ediyor, Sıfat mertebesinnden tekrar sonra Zat mertebesine yükseliyor. Miraç hadisesi budur. Bu hadise çok kısa bir sürede olmuş hani yatağı bile soğumadan tabiri kullanılır ama bunların hepsinin bir izahı olmalıdır, anlatanlar bu akıl dışı bir olaydır akıl bunu kavrayamaz deyip geçiyorlar. Aslında bu muhabbet işidir bilgi işidir tasdik işidir, Hz Rasulullah'ın hiç bir şekilde

yalan söylemediğine inandığımız için kendisi ne söylemişse doğrudur, ama bizim aklımız erer ermez o ayrı davadır.

Eğer bu gün miraç hadisesi anlatılmış olsaydı, Burak yerine belki başka bir silüet gösterecekti Cenab-ı Hakk, bu günkü ilim içerisinde. O gün en hızlı giden at surati vardı, işte deve sürati vardı katır ile at arası bir burak diyorlar işte beyaz bir Burak, „berk" olduğunu, Berkin de yıldırım çakması gibi kısa süreli suratli olduğunu izah etmeğe çalışıyorlar, bu gün bu miraç hadisesi anlatılsaydı, bugünkü peyklere bindi gitti, feza uçaklarına bindi gitti diye daha kolay bir izah tarzı olabilirdi daha anlaşılabilirdi ama o gün böyle bir teknik hadise yok elektriğin ne olduğu bilinmiyor, ışığın ne olduğu süratinin ne kadar suratli olduğu bilinmiyor, en hızlı giden at deve sur'ati misalleri o günün anlayacağı şekle göre vermişlerdir.

Ama diyeceksiniz biz bu gün yaşıyoruz, bugün yaşıyorsak o günkü misallerden bu güne adapte etmemiz gerekiyor. İrfaniyet ile, Marifetullah ile anlamamız gerekiyor, bunların hakikatini anlamamız gerekiyor, ister burak ile gitsin ister ışık ile gitsin ister ne ile giderse gitsin vasıta mühim değildir, mühim olan burada gidişin böyle bir şeylerin oluşun hakikatinin varlığıdır. Mescid-il Aksa; en uzak mescit demek, Sıfat ve esma mertebesi itibariyle, Esma mertebesi de orada çünkü hem yahudilerin hem Hıristiyanların yahudilik Esma, Hıristiyanlar Sıfat mertebesinin oluşumudur.

Zat mertebesinden sıfat ve esma mertebesine indiriliyor, Esma Sıfat mertebesinden Zat mertebesine yükseltiliyor tekrar. Tabi bu Miraç konusu başlı başına bir hadisedir, o geceler kitabında miraç bahsi var iki bölüm orayı incelerseniz bunların bir çoğu açılacaktır size. Şimdi ne dedik Şeriat mertebesinde imamlar eğitir, Tarikat mertebesinde şeyhler eğitici Hakikat mertebesinde Arifler, Marifet mertebesinde Arif-i Billahlar eğiticidir, bunun dışındaki yapılan eğitimlerin hepsi yanlıştır. Ama atıldır, batıl mıdır, artık o gurubun faaliyetine bağlıdır. Eğer iyi niyetle yapıyorlar ise sevap kazanmış olurlar, neticede sağdan soldan kahveden şuradan buradan gitmekten

kurtulurlar belirli bir mekanda belirli bir faaliyet içerisinde olurlar.

Ama bu kendilerine ne kadar manevi manada fayda sağlar onu kendileri ile rabları bilir yahut rabları değerlendirir. Bize lazım olan şu gurubun veya bu gurubun ne yaptığı niçin nasıl yaptığı değil biz ne yapıyoruz bu lazımdır veya ne yapabiliyoruz veya ne yapamıyoruz bize lazım olan budur. Hani öz eleştiri diyorlar ya insan evvela kendini eleştirecek açık kalplilikle nefsini kayırmadan gerçekten ben şuyum ve bu durumdayım bunu yapabiliyorum bunu yapamıyorum diye kendisini değerlendirmesi kendinin ne olduğunu bilmesi lazım geliyor. Bu kaynaktan yola çıkarak kararını versin de yapacağı işi bilsin veya yapmadığını bilsin.

Bakın size Mevlana Hz leri ile ilgili bu bahiste çok mühim olan bir yaşantıyı aktarmaya çalışalım. Zaman zaman bunun sohbetini yapıyoruz değişik guruplar içerisinde. Şimdi bakın Mevlana Hz leri bu konuda zirvelerdendir, hatta en uç zirvelerdendir. Hakikat marifet ve Hakikat-ı ilahiye içerisinde hem muhabbeti sonsuz bir muhabbet bilgisi sonsuz bir bilgi ilmi sonsuz bir ilimdir. Hz Mevlana'nın şeriat hocası. Bakın şimdi Şeriat mertebesindeki hocası babası sultan ulema Bahattin Veled idi. Günün bütün ilimlerini zahir olan bütün fıkhi ilimlerini Arab edebiyatını fars edebiyatını o günün geçerli olan gökyüzü ilmini tıp ilmini ne varsa bütün o ilimleri babasından öğreniyor.

Babası alim, yani hoca,imam ama şeyh değildir. Bakın ne kadar demokrasi bir tatbikat var onların hayatında şimdi geliyoruz ne demek. Babasının yakın arkadaşlarından olan Seyyid Burhanettin Tırmizi Hz leri Mevlana'ya Tarikat şeyhi olarak tayin ediyor, rica ediyor, yakın arkadaşı olduğundan babası bakın Mevlana'ya tarikat dersi veremez mi, verebilir, çünkü lafsi de olsa tarikat yaşamını biliyor, Tarikatlar en geniş şekilde orada yaşanıyor, zahir de olsa zikir de yaptırır, tarikatın kelam dersini de verebilir ama kendisi gerçekten şeyh olmadığı için gerçek olan bir şeyhe eğitimini verdiriyor.

Çünkü tarikatta şeriat imamlığı gibi değildir, biraz gayret göstermek ister, yani bazı yerde acımayı kaldırmak gerekir, o kişi kendi nefis terbiyesi üzerinde sıkı disiplin altında çalışabilmesi için biraz acıma hissini çekmek gerekir. Mesela ona oruç verecek onun eğitimi için nefs terbiyesi için rahmeti olan merhameti olan ay çocuğum zayıf düşecek ay üşüyecek ay bilmem ne olacak, diye rahmetinden babası onu pek terbiye edemez. Kendi terbiye etmek istesede annesi mani olur, kardeşi mani olur. Işte bir de o yüzden arkadaşı olan ve de kendisine güveni olan bilgisine ilmine her şeyine karekterine yapısına güveni olan Seyyid Burhaneddin Tırmizi Hz lerine tarikat eğitimini yapması için emanet etmiştir kendi oğlunu. Mevlana'yı düşünün bakın.

Bu mübarek zat gerçekten mübarek zat çünkü yaşantısı böyle olduğunu gösteriyor, mevlana Hz lerini alıyor, belirli bir eğitimden geçirtiyor ve Mevlana Hz lerine tarikat eğitimini verdikten sonra Mevlana'dan izin istiyor, bakın şeyhin yüceliğine bakın, büyüklüğüne bakın eğer isteseydi ömür boyu onların arasında kalır, çok da güzel bir hayatı olurdu. Ve de hürmet gören bir hayat olurdu. Ama o kendine yapılan hürmeti kabullenmek istemedi, Mevlana'ya faydalı olması için. Peki diyeceksiniz ki Mevlana'dan uzaklaşınca nasıl faydalı olacaktır, uzaklaşmasında fayda var çünkü Mevlana için fayda vardır.

Şunu anlatmak istiyorum Mevlana hz leri eğer seyyid Burhaneddin Tirmzi Hz leri Konyadan ayrılmasaydı Mevlana'dan izin istemeseydi Konya'da kalsaydı bugün Mevlana'nın mevlana olması hiç mümkün değildi biz mevlana diye de birisini tanımazdık. Tarihte böyle bir şeyi yazmazdı. Bakın ne kadar büyükük, peki bu hadise nasıl oldu, baktı Ki Burhaneddin Tırmizi Mevlana'da sonsuz bir genişlik var, gelişmişlik var bir ufuk var, kendisi sadece Tarikat eğitimini bildiğinden Hakikat eğitimini bilemediğinden Mevlana Hz lerinin önünden çekildi. Yani görevini bitirdi, ve izin istedi ondan bakın hocadaki talebeye verdiği değer ve nezaket yani eğitici nezaket, mevlana hz leri göndermedi, yani kabul etmedi, „*Hocam biz sizsiz olamayız*“ dedi, ama ondaki büyüklüğe

bakın 82 kişi kadar Belh şehrinden çıkmışlar Mevlana'nın babasıyla birlikte develer dolusu kitaplarla birlikte bütün sermayeleri odur zaten.

Neden? Belh sultanı kayın pederi aynı zamanda Mevlana hz lerinin. Bir gün iğneleyici olarak damadına demiş ki gel artık bu koltuğa sen otur demiş yani padişahlık koltuğuna kayın pederi gel sen otur buraya demiş, bu Mevlana Hzlerinin babasına çok dokunuyor, yani senin bizim tahtımızda gözün var sen bizi indirmeden ben ineyim de sana teslim edeyim bunu der gibi gelmiş ona. Neden, çünkü etrafta dedi, kodu yapılıyor, Sultan ulemanın çok taraftarları var, senin damadın sana darbe yapacak devirecek diye şişirmeye başlamışlar. Bel sultanının kızı Sultan Ulema Bahattin yani mevlana'nın babası annesi Bel sultanı mevlana'nın o Bel sultanı da Ebubekir Sıddık hz lerinin nesline dayanıyor, Ebubekir Sıddık Hz lerinin torunlarından hanımı da, Mevlana'nın annesi de şu anda Karamanda yatıyor O yani kısaca şöyle yapalım, Mevlana Hz leri bir taraftan Hz Ebubekir (ra) a dayanıyor, mevlana Hz leri anne tarafından, Hz Şems tarafından da maneviyatı yönüyle Hz Hüseyine dayanıyor, yani hem seyyidlik eğitimi var, hemde bekri eğitim var Şeriflik değil de Bekri eğitimi var, Sıddık eğitimi var onun için bir tarafı Molladır, bir tarafı serden geçtidir.

Onun için der „*biz pergel gibiyiz, bir ayağımız sabit yere basar, bir ayağımızla da alemi döneriz*" der. Bakın bu şartlanmamak demektir, yani belirli bir düşünce kalıbında kalıpta olmamak demektir. Nihayet Burhanettin Tırmizi Hz leri Mevlana'ya ben gideceğim diye ısrar eder, o izin vermese de kararını vermiştir, Kayseriye gidecektir düşünün bakın 20 sene kadar evvel gelmiş kader birliği yapmış, oradaki can arkadaşları ile birlikte her şeyleri o, o gurubu terk et yalnız başına garib bir diyara git bir ideal uğruna. Bu ne kadar bir büyüklük değil mi bir düşünün bakalım. Bunu kolay kolay kim yapabilir oradaki rahatını gördüğü hürmeti gördüğü yüceliği terk eder de gider yalnız başına hiç bilmediği tanımadığı bir şehirde yaşamaya kalkar, ama gaye Mevlana'ya hizmet, gaye insanlığa hizmet, insana hizmet, kendi nefsine hizmet değildir.

Yola çıkar az gider uz gider kısa bir yol gider at yere düşer Tirmizi Hz lerinin ayağı kırılır yere düşünce geriye döner. Gelir Mevlana'ya takılır, „*dost dosta böyle mi yapar*" der. Yani mevlana gönül koyuyor ona gönülden istemiyor gitmesini O'nun cazibesi atı sendeletiyor, düşürüyor, muhabbeti yüzünden bir iki ay daha Konya'da kalıyor. Yoksa tesadüfi kaza hadisesi değildir mesele. Ama tabi O kararını vermiştir, ayağı ilk iyileştiğinde yola çıkar ve Kayseri'ye gider. Netice ne olur, işte Hz Şems bu devrede görünür, eğer Burhanettin Tırmizi orada olmuş olsaydı ona hürmeten Mevlana Hz Tarikat düzeyinde bir yaşamda kalacak Hz Şems'in getirdiği Hakikat ve Marifet mertebelerini anlayamayacaktı.

Çünkü onun ile dostluk kuramayacaktı. Şimdi sizin çok yakın bir dostunuz varken o dostu aşıpta bir başkasıyla aynı şekilde ünsiyet etmeniz saygısızlık olur biraz. Gerçi ilim adına saygısızlık olmaz ayrı dava ben misal veriyorum, sizin her yönden sevdiğiniz dostunuz olsa can ciğer senelerce birlikte olduğunuz bir başkası gelse onun yerini sizden alsa olmaz, yani alamaz tabi onun yeri de o da dost olur ama onun yeri ayrı olur. Onun yerini alamaz. İşte Mevlana'yı böyle zor bir durumda bırakmamak için yanından ayrılmayı yeğliyor, sizin dostunuz sizden izin isteyip ayrılıyor, siz ondan sonra yeni bir dost edinebiliyorsunuz.

Bunlar bir irade işidir kolay değil o kadar dostu terk edip te yalnız başına bir garip ülkede yaşamaya kendini mecbur etmek, mahkum etmek. Bir insanın bir yere gidipte yerleşmesi yer etmesi eş dost ahbab kazanması oraya intibak etmesi çevreye gözü alışması manzaraya gözü alışması havasına suyuna alışması kolay bir iş değildir. Ama bunlar hep şahsi menfaat değil, genel menfeatın yararına olduğu için işte şeyhlik budur, ama bugün tam tersidir, ne kadar şahsi menfaat varsa hepsi onların üstünde hepsi onlarda toplanıyor, tabi işimiz tenkit değil ayrı Allahu a'lem herkes kendi hayatını yaşar geçer gider.

Bir gün tebrizde bir şahsiyet oranın bilinen bir şahsiyeti elini açar „Ya rabbi" der, bana bir dost nasib eyle hani Karagöz ile Hacivat hani çıkıyor sahneye „yar bana bir eğlence meded yar bana bir dost yokmu" diye orada tebrizli kişi „ya rabbi bana bir dost lutfet" der, Cenab-ı Hakk da der ki „ey Şems sana bu dostu verirsem karşılığında ne verirsin" , „kellemi veririm ya rabbi" diyor. Dostun değerine bakın, gerçek dostun, işte Burhanettin Tırmizi de kellesini vermiştir. Yani fiili olarak baş kesilmesi değil ama hayatını kesmiştir, onların arasından.

Peki der razıyım buna Hz Şems ne yapayım der, Cenab-ı Hakk ona „yola çık" der, ne tarafa bilmem yola çık, ertesi gün toparlanır nesi varsa zaten bir külahı var, uzun böyle bir külahı var, alevi külahı gibi, bir cübbesi var bir asası var, bir de asasının ucuna taktığı azık torbası var. Gerçi onu bile istemez, içinde iki günlük yiyeceği var diyelim. Iki günlük yemeği olsa ne olacak insanın meçhule gidiyor çünkü. Ama onlar Hakk ile birlikte gidiyorlar, Hakk'tan ayrılmadan Hakki le birlikte Hakk eri aramak için gidiyorlar. Rabbım beni aç bırakmaz diyor, veya bıraksa ne olur diyor, yani aç kalsak ne olur diyor.

Neyzen tevfiğin bir hadisesi var böyle ney üfler. Çankayanın altında Kavaklıdere var, Orada „*neyzen Şevki Sezgin*" diye birisi var evi oradaydı zaman zaman Sencer kardeşimiz oraya gider ondan ney dersi alırdı, ben de giderdim bazen bakardık ona bir taraftan Kur'an okur tefsir okuyor, bir taraftan da notalarla uğraşıyor, mistik bir insan Cuma günleri Sabah namazında Ankara Radyosundan bir zamanlar Cuma sabahı namaz vaktinde veya daha evvel ney üflerdi. Orada görevi vardı, Cuma günleri. Şevki Sezgin O'nun ismi, Neyzen Tevfiğin de arkadaşıdır.Neyzen Tevfik zaman zaman Ankara'ya gider, Ankara'da O'nun evinde misafir olurmuş, bir gün gene misafir olmuş, aylardan da Ramazan öğle oluyor, bekliyor, saat bir oluyor, iki oluyor, ortada yemek gibi bir şeyker yok.

Onlar saimi dostlar birbirlerine takılıyorlar diyorlar ki „şevki usta" yahut arkadaşım ismiyle „hadi sofrayı kurmayacakmısın

daha „ diyor. O da diyor ki efendim Ramazandayız diyor, o da ohoo sen getir sofrayı bizim ondan çok alacağımız var diyor. Şimdi bu bir bakıma latife gibi bir şey ama biraz düşündüğümüz zaman ne kadar hassas bir nokta olduğunu anlıyoruz. Ne demek istiyor ondan çok alacağımız var derken, yani biz çok aç kaldık diyor, aç kaldığımız süreleri hesap etsek oruçlu geçireceğimiz sürelerin çok üstündedir diyor. Yani borcuna tutsun diyor. Işte bunlar mistik insanlar, herkesin yapacağı yapı değil, ama serden geçti insanlar onlar yaparlar.

Ne diyor bakın

Neyzeninim aşkınla düştüm meye

Nasıl girdin bu elimdeki neye

Hem seversin beni neyzeniyim diye

hem de aleme rüsvay edersin

diyor. Bakın Hakk'a yakarışı budur. Naz ehli bunlar, tabi bunlar ayrı mütala edilecek kimselerdir, sistem dışı hadiselerdir, kalıp işi değildir bunlar, onlar mey iştiler şunu yaptılar bunu yaptılar işte şeriata karşı şu günahtır, şu haramdır, bu haramdır, yok çünkü onlar şeriat mertebesi adamı değil, serden geçti insanlar, biz onların eleştirisini yapamayız, İran'lıların da bir ömer Hayyam'ları vardır, içkici sarhoş diye bilinir ama irfan ehlidir. Yani ariftir. Meyden içkiden bahseder ama bizim zannettiğimiz üzüm suyunun sarkoşu değildir onlar, İlahi hakikat sarhoşlarıdır.

Bizi sarhoş eden angur suyu değil diyor, angur üzüm demekmiş Farsçada, bizi sarhoş eden üzüm suyu değil diyor, sarhoşuz ama sarhoş demek başı hoş demektir, bizi sarhoş eden üzüm suyu değil Hakk'ın sarhoşluğudur, diyor. Şimdi nereden geldik oraya işte Hz Şems aç kalacakmış yemek bulamayacakmış yatacak yer bulamayacakmış

Daha evvelki tarihlerde el almış kişi eğer dersine devam etmemiş ise ondan sonra gelenler derslerine devam etmişler ileriye geçmişlerse evvelce ders alan bunda bir Hakk iddia edemez. Kıdem vardır ama yolun adabına riayet etmek

suretiyledir. Yolun adabına riayet etmezse bir kimse tabi i geri kalır, şimdi diyelim ki bir kimse bir saat evvel yola çıktı, arkadan gelen bir saat sonra yola çıktı, ama erken çıkan bir ağaç altında yeşillikte eğlenmeye başladıysa sonradan yola çıkan orada eğlenmeden yoluna devam ettiyse ondan evvel yola çıkan bir şey fark ettirmiyor.

Şimdi bakın bu tabi nezaket kuralları çok mühim meseledir, evvela her şey iyi niyete ve nezakete dayanıyor, bunun oluşması için de kişinin nefsini bilmesi tanıması gerekiyor. Yani kendini bilmesi tanıması gerekiyor, kendini bildikten sonra ama her mertebede kendini bilmesi bir başka oluşumda bir mertebede kendini bildi de o iş bitti değildir, çünkü o kadar çok meratip vardır ki Cenab-ı hakk'a ulaşıncaya kadar, yani kişinin kendini bir mertebede bulması bütün mertebelerde bulması yani kemale ermiş olması demek değildir. Ama en azından saygı sevgi ve nezaket sahibi olması lazımdır bir dervişin. Bir dervişin en büyük özelliği tevazu sahibi olması lazımdır.

Hani Cüneyd-i Bağdadi Mektubatında öyle yazar, derviş yağmur gibi olacak her tarafa yağacak Rahmetini verecek, bakın Rahmet-i İlahiye Cenab-ı Hakk'ın Rahman ismiyle meydana gelen o yağmur diyelim „Vehhab" ismiyle meydana gelen yağmur; burası Yahudinin burası ehl-i Küfrün burası katilin burası inkarcının deyip o tarlayı ayırıyor mu, ayırmıyor, çünkü o da O'nun kuludur, fiili kendini ilgilendirir, ama rabbın kulu hepsi, bütün insanlar bütün mahlukat rabbın kulu, eğer rabbın kuluysa onu besleyecektir. Cenab-ı hakk'ın bizleri beslemesi hayatımızı sürdürmeye sebep olacak ihtiyaçlarımızı vermesi müslüman olduğumuzdan ne onların küfür ehli olduğundan yani biz müslümanız Hakk'a ibadet ediyoruz diye bu yiyecekleri bu kazançları kazanmıyoruz, almıyoruz, ne de onlar Hakk'a isyan ediyor, diye o yiyecekleri kazanmış değillerdir.

Yani yaptığımız fiiller bizim rahmet almamıza sebep olan şeyler değildir. O ayrı bir konudur. Yani yaptığımız fiillerin karşılığı dünyada ve ahirette verilecek olan karşılığı ayrı bir oluşumdur. Ama Cenab-ı Hakk bizi müslümanız diye

beslemiyor, onları da küfür ehli diye beslemiyor, hepsi onun kullarıdır çünkü. Işte mahlukata da böyle bakmamız gerekiyor. Cenab-ı Hakk'ın takdir-i İlahi nedir, bilinmez tabi zahirde Kur'an-ı Kerim'de ehl-i küfre yapılacak muamelenin ne olduğu açıktır, ehl-i imana yapılacak olan muamelenin ne olduğu açıktır.

Bir gün bir hacı hacca gitmeye niyet eylemiş, nihayet yola çıkıyor, işte haccını eda ediyor, dönüyor, yalnız başına gitmiş veya bir kervana dahil olmuş, dönerken yalnız başına geliyor, bir gece geç bir akşam üstü hava kararıyor, bir köye yahut kasabaya yolu ulaşmış ancak bugünkü gibi her tarafta oteller yok o zaman oraya geldiğinde o kasaba halkından birine soruyor, burada geceleyecek Han gibi bir yer var mı diye o da diyor ki burada öyle yabancı misafirleri ağırlayacak eski hanlar gibi bir yer yok ama şurada bir rufai dergahı var, onlar da iyi insanlar misafirleri onlar ağırlıyorlar ümit ederiz ki oraya gidin bir ricada bulunun belki sizi konaklatırlar ihtiyaçlarınızı giderirler diyor.

Söylenilen yere gidiyor, alıyorlar içeriye, Allah rızası için Allah misafiri yolcuyuz diyor alıyorlar, misafir ediyorlar, karnını doyuruyorlar yatağını veriyorlar, o günün şartları içerisinde sabah namazından sonra bu Rıfai dergahında taadat varmış, hani askerlikte nasıl tekmil veriliyor, gece yatarken sabah bütün erler orada mı diye erler kendi bölüklerine gidiyor her er kendi yerine işte onbaşıları çavuşları da bölük başında sıra geldikçe sayımız tamam komutanım diye tekmil veriyorlar komutan da tamam yatabilirisiniz yahut kalkabilirsiniz veya göreve gidebilirsiniz diye onları görevine gönderiyor.

Şimdi sabahleyin namazdan sohbetten sonra kalkmışlar avluda tekmil verilecek hazırlanmışlar hepsi, tabi oranın adabını orada devamlı kalanlar bildikleri için şeyh efendi gelmeden sıraya girmişler akşam yatsıdan sonra sohbet olurken o kşi biraz konuşma gibi bir şeyler yapmış, yaşadığı gördüğü şeyleri anlatmak istemiş, şeyh efendinin de sohbeti olmuş ondan sonra diyor ki efendim ben geçen sefer Hacca gittiğimde işte Mekke-i Mükerreme'de şu paşa ile görüştüm, şu

vali ile görüştüm, işte Medine-i münevvere'de şu zengin ile buluştum, şunu ettim bunu ettim diye hatıralarını anlatıyor. Ve de üç dört defa hacca gittiğini bu şekilde de ima ediyor. Yani yeni hacı değil de eski hacılığı da varmış gibilerden konuşuyor.

O konuşmadan sonra sabah düzenlemesinde dervişler kendi sırasını bilen dervişler kıdem sırasına göre dizilmişler, o misafir de hemen onların arasına girmiş, tabi oradaki adabın farkında olmadığı için girmiş. Kimse de bir şey dememiş, dervişlerden de kimse bir şey dememiş, hazırlık bittikten sonra haber veriyorlar şeyh efendiye efendim görüşünüze hazırdır her şey diye, şeyh efendi çıkıyor dervişanı kontrol ediyor, bakıyorki o misafir kıdemli dervişlerin arasına girmiş, bir arkadaşına diyor ki „al onu şu develerin arkasına götür" alıyorlar onu develerin arkasına sıraya koyuyorlar. Misafir şaşırıyor tabi neden böyle yaptılar diye izahat gerekiyor, şeyh efendi diyor ki „*oğlum o develer senden daha çok hacı*" diyor.

Sen dört defa hacca gitmişsin bu develer 20 defa hacca gittiler diyor. Yani sayı ile hacca gitmek kıdem oluşturuyorsa o 20 defa hacca giden senden daha değerlidir demek istiyor. Neden, çünkü o gittiği zaman oranın taşını toprağını hesap etmiş kimle görüştü kimle kalkıştı onları hesap etmiş, sen oraya o paşayı görmeye değil oranın gerçek paşasını gerçek sahibini görmeye git, demek ki suret olarak hacca gitmiş, işte böyle suri olarak yapılan şeyler bir değer ifade etmiyor. Afedersiniz deve gibi gitmiş gelmiş, o deve ondan daha takdire layık.

Bazı eski kitaplarda okuduğumuz aldığımız bilgilerden yararlana-rak söylemeye çalışıyoruz, tecrübelerimizden gördüklerimizden yaşadıklarımızdan kitaplarda yazar ki yeni bir derviş gelmiştir, kısa sürede muhabbeti fazla olduğundan dikkat çekmeye başlamıştır, hızlı ilerleme yapmıştır, eski dervişler çekemezler onu, ortada nifak çıkarmaya başlarlar. Bu bir çok dergahlarda görülen bilinen şeylerdir. Yani bu oluşumlar olur, ama bunlar olacak diye hakikat gizlenemez, hakikat ne ise hukuk kuralı ne ise o uygulanır. Bir kişi bir kişiden beş sene evvel gelip derviş olmuştur, ama gerçek

yönde çalışmasını sürdürmediğinden beş senede alması gereken yolu 15 senede almıştır. Ona da bir şey denmez bu da bir kabiliyet meselesidir.

Ama kendinde ihmali dolayısıyla bir geri kalma varsa ondan o sorumlu olur. Kime sorumlu olur, kendine sorumlu olur. Çünkü onun geri kalması kendinden başkasına zarar vermez en büyük zararı kişi kendine verir. Nasıl demişler; „*Kendi kendine ettiğin Âdem bir araya gelse edemez alem*“ demişlerdir. Yani kişinin kendi kendine verdiği kötülüğü bütün alem Ademler bir araya gelse o kadar kötülük yapamazlar insana. Ama kişinin de kendi kendine yaptığı faydayı bütün Âdem'ler bir araya gelse gene yapamazlar. Çünkü insan devamlı kendi kendinle beraberdir, herhangi bir kimse onunla o kadar beraberlik sürdüremez ki ona zarar versin. Biz yaşadığımız her anın her salisesi kendi kendimizleyiz, nefsimiz ile beraberiz.

Işte bunu ne kadar çok kontrol altında tutarsak o kadar vakitlerimiz zayi olmamış ihya olmuş olarak geçer. Kendimizi unuttuğumuz sürece o süreler bizde ölü öldürülmüş süreler vakitler olarak geçer. Yaşanmamış ölü hükmünde geçer, ama öldü bitti değil, oradan sorumluyuz, neden çünkü o hayatımızın devresini biz öldürmüş oluyoruz. Zaman kayıbına kendini uğratan kimse katil hükmündedir, bir insanı öldürdüğünüz zaman onun neyini elinden alıyorsunuz, hayatını elinden alıyorsunuz, Cenab-ı Hakk'ın vermiş olduğu „Hay“ Esmasının zuhurunu ortadan kaldırmış oluyorsunuz. Işte bizde kendimizde gaflet yönüyle bu hayatımızı öldürdüğümüz zaman hayatımızın o bölümlerinin katili oluyoruz.

Diyelim ki ömrümüz 60 sene üzerinden 6 senesi gafletle geçti, işte biz 6 senelik ömrümüzü öldürmüş oluyoruz. Bunu yapmak için diğer zamanlarda biraz daha fazla çalışarak o eksiği kapatmak gerekiyor. Işte daha evvel el almış, ders almış bir kişinin yaptığı iş buna benzer. Yani gaflet içerisinde hayatını sürdürdüğünden zaman zaman gaflet, zaman zaman hayata döndüğünden o gaflette geçirdiği zamanlar kendisi için bir kayıp olmuş olur. Yalnız burada iyi niyet mühimdir, eğer o

kişi gerçekten gayret ediyor da, yani gayretini gösteriyor da ama kabiliyeti onu fazla ilerletmiyorsa o ondan sorumlu olmaz. Ama kabiliyeti var da, onu kullanmıyorsa kullanmadığından sorumludur.

Bir kamyonet düşünelim, istihap hakkı beş yüz Kg, bu yük ile giderse o hakkını almış oluyor. Ama onun istihap haddinden fazla koydunuzmu bir müddet sonra lastikler, motor, yayları da her tarafı bozuluyor. Çünkü onu imal eden fabrika bunun gücünü tesbit etmiş, bu kadarlık kamyon ama biraz daha büyük kamyonet 1,5 ton istihap haddinde yazıyor. Işte ne yapmak lazım, 1,5 istihap haddi olan kamyoneti 500 Kg ile yola çıkarırsan ona da yazık olmuş olur. Başka taşınacak yoktur da sadece beş yüz kilogram yük vardır boş da gidebilir o ayrıdır, ama orada 1,5 ton yük var kamyonetin istihap haddi de 1,5 ton şöför ve yol durumu da müsait bunun yerine 500 Kg yükle gerideki bir ton yükü orada bırak tekrar gel bir beş yüz Kg daha al tekrar gel bir beş yüz Kg daha al bakın ne kadar zaman israfı ve enerji israfıdır.

Işte Bakara 286. Ayetinde لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا bir bölüm geçer, „Allah mükellef kılmaz insanları mükellef kılar ama gücünün yeteceği kadar mükellef kılar" işte bir insanda ezeli programında kabiliyeti o derece ise ama onu ortaya koyuyorsa bütün gücü ile işte o görevini yapmış sayılır. Isterse diğerinden biraz geride kalsın. O sorun ayrıdır, diyelim ki bir araba saatte yüz Km gidiyor, bir araba da saatte elli Km gidebiliyor, kabiliyeti odur, onu yan yana yarıştırdığınız zaman bu haksızlık olur. Yüz Km giden yüz Km ile gidiyorsa elli Km ile giden de elli Km ile gidiyorsa ikisi de görevini yapmış demektir. Onların gidişler eş değerdir. Neden kendi güçlerine göre, hani güreşçileri bile ağır siklet diyorlar, tü siklet diyorlar, hafif siklet diyorlar, 50 Kg da güreş ya da boks yapanı 80 Kg da güreş yapanla karşılaştırmıyorlar. Eş değerde karşılaştırıyorlar.

Işte iki derviş var, diyelim bunların bunların kabiiyeti aşağı yukarı birbirine yaklaşık ama bir tanesi çalışıyor bir tanesi çalışmıyor, çalışan tabi ki kendi gayretince ilerleyecek, Cenab-

ı Hakk ikisine de kabiliyet vermiş ama birisi biraz nefsine rahatlık tanıdığından o yöne döndüğünden koşuda biraz geriye kalmış artık o onun suçudur. Ben neden geriye kaldım da şeyh efendi onu neden ileriye geçirdi demeye hakkı yoktur. Şimdi bunu analiz etmeye bakalım, Merkez efendi Sümbül sinan Hz lerine zaman zaman gider, Merkez efendi daha Merkez efendi olmazdan evvel O'nun ismi Muslihittin imiş, Molla Muslihittin Merkez Efendi'nin eski ismi, medresede eğitim yapıyor, şeriat tahsili yapıyor, zaman zaman da sümbül efendinin derslerine katılıyormuş.

Fakat gizli yerlerden derslerine katılıyormuş, Sümbül Efendiye gözükmek istemiyormuş, neden hem derslerine katılıyor, hem de O'nun bazı sözlerini inkar ediyormuş. „*olmaz böyle şey*" diye. Yani Vahdet mertebesinden konuştuğu için kendisi de şeriat mertebesinde o gözlükle baktığı için sözleri ters gibi geliyor. Aslında dinde terslik yok, mertebeler itibariyle değişik yaşantılar vardır. Ama bu değişik mertebelerdeki yaşantıları bilmeyen kimse tarikat ile şeriat birbirini naks eder derler, yani tarikat ehlinin yaptıklarını bazen yanlış olduğunu düşünürler bilhassa Hakikat ehlinin sözlerini yanlış kabul ederler, aslında yanlışlık yok birbirinin üstüne bina edilmiş şeylerin nasıl olduğunu bilememek vardır, anlayamamak vardır şeriat ehlinin aklı ermez çünkü tevhid işine, Vahdet birlik işine.

Şeriat ehli ikilik üzere hayatını sürdürür, ama bulunduğu yerde o da geçerlidir, bu ne demek şeriat ehli ötelerde olan bir Allah'a inanır ve ona secde eder. Aman yarabbi diye, çünkü tenzih hükmü vardır, onların o anlayışta onların değil o anlayışta tevhid ehli ise teşbihten Vahdetten bahseder, aynı mevzuya başka açıdan bakar, tabi başka pencereden bakınca görüş sahası da değiştiğinden değişikmiş gibi zannedilir. Halbuki birbirinin üstüne bina edilir, diyelim birinci kattan bakanın manzarası başkaolur 12. Kattan bakanın manzara görüşü başka olur. Hepsinin söylediği de doğrudur, doğruyu görmüşlerdir.

Ama işte birinci kattan bakan biraz insaflı olması lazımdır, yukarıdan bakanı inkar etmemesi lazımdır. Ediyorsa ya

şartlanmış olarak ya da körü körüne gidiyor olarak ediyormuş olur. Çünkü o da yukarıya çıktığında o manzarayı görecektir. Insan bilmediği şeyi inkar edemez, ihtiyaten ben şimdilik bilemiyorum ama belki öylesi de vardır diye ihtiyati olarak düşünmesi lazımdır. İşte Molla Muslihittin zaman zaman Sümbül efendinin derslerine katılır fakat kendini göstermezmiş, neden utancından çünkü bir taraftan O'nun sözlerini red ediyor, yanlış söylüyor diyor, mollalık var ya serde böyle olmaz bu ama içinden de bir duygu mıknatıs gibi çekiyor gene O'nun sohbetlerine gidiyor, ama direk arkasına saklanıyor, yan tarafa saklanıyor göstermek istemiyor kendini ama kulak ile duyuyor.

Bir gün Sümbül Efendi vaaz ederken 15-20 dakika konuşuyor, bir boşluk veriyor, tekrar söze devam ediyor, 15-20 dakika daha konuşuyor, tekrar bir boşluk veriyor 15-20 dakika daha tekrar konuşuyor. Üçüncü konuşmasını bitirdikten sonra „ey camat anladınız mı ben neler konuştum" şimdi bir kısmı birinci konuşmasının çoğunu anladık efendim diyorlar, yani ilk bölümü anladık efendim diyorlar, peki ikinci bölümü anladınız mı, bazıları anladık bazıları anlayamadık efendim diyorlar, peki üçüncü bölümü anladınız mı, hiç kimse anlayamadık efendim diyorlar. Tabi anlayamazsınız direğin arkasındakine konuştum ben onları diyor. Görmediği halde o zaman Molla Muslihittin oradan çıkıyor, geliyor Sümbül Efendinin elini öpüyor, ona derviş oluyor. Yani artık Mutmain oluyor artık iyice içinden geçenleri bildi, anlattığı mevzular da derin oldukça Vahdet mevzuları ama O'nun belirli bir açılımı olduğu için onları aldı ve de boyun büktü, ne yaptı secde etti, manasında yani eşiğe baş koydu, Mollalığı bir tarafa bıraktı.

Daha evvelki Mollalık medrese ilmi benlik ilmi onu secde etmesine mani oluyordu, neden, ben daha çok biliyorum ben daha çok Arapça biliyorum ben daha çok ayet biliyorum, yahut ben de onun kadar biliyorum en azından gibi benlik yapıyordu o ilim onda. Kendini alim görüyordu yüksek görüyordu, ama baktı ki Sümbül Efendinin ayetlerdeki anlayışı oraya bakış açısı onun derinliğine inmesi kendi ilminin çok üstünde ve dışında bir hadisedir. Onun için onun ilmini kabul etmek zorunda kaldı. Evvela inkar ederken ilim olarak ispatladığı için

Sümbül Efendinin bahsettiği o Hakikatleri kabul etmek zorunda kaldı.

Şimdi hadiseye geliyoruz ve bu kısa süre içerisinde eski dervişlerin önüne geçti. Hadi bakalım şimdi Sümbül Efendi olmaz oğlum sen dur bakalım daha eski dervişler vardı senin dersin daha buraya gelmedi mi diyecekti ona, hayır öyle şey olmaz, erin hakkını vermek lazımdır, hani ne derler „*yiğidi öldür ama hakkını ver*“ derler bakın yani hakkını almak daha kötü, işte hiç bir idareci de çevresindeki insanları kayırmaması lazımdır. Bu daha eski bunun parası daha çok bunun çevresi daha çok gibi tabi ki eskilere hakaret babında değil eskilerin de hizmeti çoktur, onları da bilmek lazımdır, onların da hakkını korumak lazımdır, ama nerede ne gerekiyorsa onu yapmak lazımdır.

Bu yol şahsi bir yol değildir, Allah'ın yolu şahısların yolu değildir, bir şeyh efendi kendisinden sonra görev bırakacağı kimseyi çok iyi seçmesi lazımdır. Kendini çok sevdiği için değil veya ona çok hürmet ettiği için değil, daha çok masraf ettiği para harcadığı için değil, Hakk yoluna aralarındakinin hangisi daha fazla hizmeti olabilecekse arkasından onu tayin etmesi lazımdır. Bakın kendine hizmeti, çevreye hizmeti değil, Hakk yoluna hangisi daha çok hizmet edecek kapasitede ise kabiliyette ise isterse ötekilerden fakir olsun, ister şöyle veya böyle olsun, mühim olan mesele Allah'a hizmettir. Hakk'a hizmet çevreye hizmettir. Neticede ne denmiştir, halka hizmet Hakk'a hizmettir, çünkü halkta zuhurda olan Hakk'ın varlığıdır.

Işte bir gün dedi kodular başlıyor, Ümmi Sinan dergahında işte efendim biz daha eskiyiz de işte şöyle oluyor da böyle oluyor da işte o dahaçok seviliyor da daha dün geldi de işte şöyle böyle gibilerden dedi kodular başlıyor, bu dedi kodular Sümbül Efendinin kulağına gidiyor, bir gün bütündervişleri topluyor, diyor ki yaz mevsim bahar hadi çocuklar bana birer demet çiçek toplayın bu bahçelerden yani çayırlardan kimsenin ekili dikili arazisinden değil, dağdan tepelerden bana birer demet çiçek getirin özledim diyor. Kıştan çıktık biraz saksıya koyalım da gönlümüz açılsın diyor.

Bütün dervişler dağılıyorlar o yeşil çiçek daha güzel ne güzel sarı çiçek açmış işte lale açmış sümbül açmış, hepsi birer demet çiçek toplamışlar getirmişler, Molla Muslihittin de dolaşmış, dolaşmış bir kırık çiçek görmüş kırık yerinden onu koparıp almış ama çiçek kurumuş durumda dolaşmış başka çiçek yok elinde o çiçeği almış getirmiş, diğer dervişler tek tek takdim ediyor, efendim buyurun diyorlar o da sağ olun oğlum ne kadar güzel çiçekler toplamışsın bak nede güzel kokuyor, derken Muslihittn efendiye sıra gelmiş şimdi hepsinde koskoca demetler var ellerinde o garibin bir tek soluk kurumuş çiçek dalı var elinde buyurun efendim ben de bunu getirebildim diyor.

Bakıyor ki oğlum ne bu hal bak arkadaşların ne kadar güzel çiçekler getirdi yoksa sana çiçekmi kalmadı yani hepsini onlar mı topladılarda sana çiçek mi kalmadı deyince, efendim diyor hayır çiçek vardı daha tarlada ben de koparabilirdim ama, hangi çiçeğin başına gittiysem elimi uzattıysam يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ Cuma /1ayeti hükmüyle hepsinin tesbihatta olduğunu duydum tesbihlerini işittim diyor. Onun için hiç birisini koparamadım yani tesbihlerini kesemedim kopardığım zaman tesbihatına mani olacaktım onlar rablarını tesbih ediyorlardı bundan onları men edemezdim peki bu çöp ne diyor, işte bu da rüzgardan veya biri tarafından kırılmış tesbihatı durmuş bunu da sizin huzurunuza getirdim sizin tesbihatınızdan faydalansın diye diyor.

Ondan sonra çevresine dönüyor, eski dervişlere gördünüz mü benim muhabbetim nedenmiş ona diyor, işte hepsi sonra anlıyorlar ondaki olan füyuzatı, gelişmeyi ve orada şu sözü söylüyor, bir başka hadise de öyle oluyor, bir imtihan daha oluyor aradan bir müddet geçtikten sonra da diyor ki bir sohbet esnasında dervişlere dönerek ey çocuklar siz Allah'ın yerinde olsaydınız misal olarak bu alemleri nasıl halk ederdiniz işte kimileri diyor ki efendim ben hep yaz olmasını isterdim neden

işte kışın soğukta mahlukat kalmasın yakacak derdi olmasın, demiş oh iyi olur ne güzel düşünmüşsün demiş.

Derken sırayla sen ne yapardın oğlum demiş ben herkesi giydirirdim kimseyi örtüsüz bırakmazdım sen ne yapardın ben de herkesi yedirirdim kimseyi rızıksız bırakmazdım işte sen ne yapardın sırayla soruyor, ben de işte herkese ev bark edindirirdim kimseyi açıkta bırakmazdım gibilerde kendi hayallerine göre bir şeyler düşünüyorlar, Molla Muslihittine sıra gelince oğlum sen ne yapardın efendim ben her şeyi merkezinde bırakırdım, yani olduğu gibi bırakırdım, neden oğlum herkes bir fikir attı ortaya, efendim diyor Allah zaten bunun en güzelini yapmış onu mülkünde ona müdahele edecek bir halimiz yok ki, daha güzelini yapmamız mümkün değil ki ne kafamız o kadar işler ne irademiz ne malımız yapabilecek halimiz vardır, en güzelini yapmıştır merkezinde bırakırdım diyor.

Ondan sonra hadi oğlum senin adın „*Merkez*“ olsun bundan sonra diyor. Ondan sonra Merkez Efendi bu hadiseden sonra ona lakab oluyor. Mollalığı unutuluyor, Muslihittin ismi unutuluyor ve Merkez oluyor ismi. Işte tarihte bu tür hadiseler dervişler arasında geçen bu tür hadiseler olur, mesela ben kendi hayatımdan size örnek vereyim pek sevmem kendimden bahsetmeyi ama mevzu geldiği için biz Cenab-ı Hakk'ın lutfuyla Cenab-ı Hakk'ın düzenlemesi ile aile içerisinde yani akraba içerisinde bir büyüğümüz vardı, biz ona „enişte“ derdik, çocukluğumuzda ama sonradan baktık ki o suret olarak „enişte“ imiş ama manada babamızmış bizim, yani görüntü olarak enişte yani babamın ablasının beyi yani eşi, çocukluğumuzda enişte enişte herkez enişte diyor biz de enişte dedik, sonradan baktık ki bu enişte lakabı zahirdeki lakabıymış.

Özde ise bizim babamızmış, mana olarak öyle tecelli etmiş, işte yavaş yavaş buluğ çağına erince aklımız başımıza gelmeye başladığı zaman anladık ki o enişte değil efendi babaymış. Aradan bir hayli zaman geçti, belirli bir Hak yolunun

içerisinde bulduk kendimizi, çocuk yaşlarda genç yaşlarda ama bu yola bizden çok daha evvel girmiş, ve epey yol almış kimseler vardı. Biz onlara büyüğümüz ağabeyimiz diye bakıyorduk öyle hitap ediyorduk. Vaktaki zaman geçti, tabi hayat durmuyor, belirli yaşlara ulaştık, Nusret Babam Rahmetullah-ı aleyh Allah onlardan razı olsun haklarını ödememiz mümkün değildir, nihayet baki aleme teşrif etmezden evvel buradan veda etmezden evvel oğlum dedi bu iş sana kaldı, bakın benden daha çok yaşlı çok daha tecrübe sahibi kimseler vardı, bizim onlar ğabeylerimiz yani biz bu işlere başladığımız zaman onlar bir hayli yol almışlardı, biz onların en küçüğü olduğumuz halde bize bıraktı.

Takdir-i ilahi böyleymiş yanlış anlamayın bir şey anlatmak için söylemiyorum sorulan sorunun cevabını daha yaşanmış hadiselerden vermek için bunların içerisinde yani halife olan diğer büyüklerimizin hepsi bize tabi oldular sonradan. Tabi biz onlara gereken hürmetimizi gösterdik hiç bir zaman onların üstünde her hangi bir otorite kurmak gibi herhangi bir büyüklük gibi haşa kesinlikle, her zaman onlar bizim başımızın üstünde yerleri vardı halen daha yerleri vardır ve hürmetimiz sonsuzdur hepsine, bu mesele başka hizmet meselesi başkadır. Şimdi onlar bana kızsalarmıydı, darılsalar mıydı, bağırsalar mıydı, hayır tabi onlar da öyle yaptılar, hiç sesleri çıkmadı mademki böyleymiş, diye iş böyle oldu. Yani geride kalmanın bir kişinin kusurundan oluş şekli var, bir de kişinin kabiliyetinin o kadar olmasından kaynaklanan bir oluşum var. Işte kişi kendi kusurundan geriye kalmışsa onun suçlusu kendisidir, başka kimse değildir, ama bir kişinin kabiliyeti o kadarsa ortada suç aranmaz. O kişinin de bir hak iddiasında bulunması da yanlış olur.

Ben daha eskiydim de bu benim hakkımdı da gibi sözlerde bulunması yanlış olur. Yalnız şeyh efendi kendinden sonra gelecek kişiyi kendi menfaatine uygun olanı değil Hak yolunun menfaatine uygun olanı bi taraf olarak seçmesi gerekir. Bakın şimdi imam bile olacak olan kişide neyi arıyorlar, iki kişi var

diyelim birisi imam tayin edilecek bir yere evvela hangisinin kıraatı daha güzel iki eş değer gibi gözüken hangisinin kıraatı daha güzel hangisinin daha çok ezberi var, diyelim ki bir tanesi 20 sure biliyor, diğeri 21 sure biliyor, işte o 21 sureyi bilen o yönde ondan ileridedir. Her şeyi eşit olur da o bir sure fazla olursa o imam olması lazımdır.

Diyelim kıraatları ve her şeyleri uygun ama birinin sesi daha mülayim daha güzel işte sesi güzel olanın imam olması lazımdır eş değerde dahi olsa, diyelim ki hepsi beşer sayfa hafızlık yaptı, yani her cüzden beş sayfa ezberi var, ötekinin de beş sayfa ezberi var, ezberleri eşit ama birinin kıratı sesi tonu daha hoşsa onun imam olması lazımdır. Ama öteki imamlık yapmayacak mı tabi ki yapacak yeri geldiği zaman o da faydalandıracak kendi buluduğu camiada çevrede, kendinden daha üstünü yoksa o da orada görev yapacak.

Şimdi birde diğer yönden meseleye bakalım biz hep dervişler yönünden meseleye baktık bir de şeyh yönünden bakmak lazımdır, yani şeyhi incelemek lazımdır. Şimdi biz dervişleri inceledik eğer ismi bir şeyh efendi olan kimse hakikaten şeyh ise yani irfan ehli ise onun üzerinde tabi konuşulacak bir şey yok söz yoktur, o hakkı ile görevini yapar, ama ismi şeyh te o makamın insanı değil ise bu sefer onun üstünde durmak lazımdır. Tam tersi de oluyor işlerin bir dervişin kabiliyeti oluyor, çok güzel kabiliyeti oluyor, fakat o kabiliyet işlenemezse o suç dervişte değil şeyh efendidedir.

Şimdi bakın elinizde bir top altın madeni var, ham altın külçesi var, o külçenin takıya dönüşmesi için potada evvela eritilmesi lazımdır, yani kaynatılması sıvı haline getirilmesi lazımdır. Üzerinde bulunan her türlü curufun temizlenmesi lazımdır. Ondan sonra yapılacak malzemenin kalıbının oluşması lazım sonra da o altını o kalıba dökmek lazım ki istenilen eşya meydana gelsin, takı meydana gelsin, insanın üzerine konacak şerefe ulaşsın. Şimdi biz bakın ne kadar yanlış düşünüyoruz, altını bileğimize taktığımız zaman boynumuza taktığımız zaman veya bir yere taktığımız zaman

altınla kıymetlendik zannediyoruz. Altın ile değerlendik zannediyoruz.

Halbuki altınla biz değerlenmiyoruz, altın bizim ile değer kazanıyor. Neden, çünkü altın bizden değerli değil ki, biz altından da değerliyiz elmastan da değerliyiz, Cenab-ı Hakk'ın mana aleminden zahir aleme gönderdiği elmastan pırlantadan çok daha değerli varlıklarız biz. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın ruhuyla teciz edilmişiz, Cenab-ı Hakk'ın nuruyla teciz edilmişiz, Nur mu daha değerli, altın mı daha değerli, malzeme mi daha değerli, ama altına takıya dolara değer veriyoruz biz nefsimize yaradığı için. Ve de baş tacı ediyoruz bu sebepten ortada insan olmasa burası yığınla altın olsa ne işe yarar ki ! hayvanın bile önüne at hayvan bile yemez derler. Yemez tabi ne yapsın karnını doyurmaz ki, bir de işin bu yönü vardır.

Yani dervişin geriye kalmasının iki sebebi var, birisi kendi gayretsizliğinden birisi de götürücünün yetersizliğinden biz şeyh efendileri yanlış tanıyoruz ne yazık ki şeyh efendinin her şeyi bildiğini her mertebede hareket edebildiğini zannediyoruz. Halbuki öyle değildir ve onlara haksızlık yapıyoruz. Yalnız onlar da bu haksızlığa çanak tutuyorlar ya işlerine öyle geliyor ya hoşlarına öyle geliyor. Şimdi bakın şeriat, tarikat hakikat marifet din-i islamın dört mertebesi var, bir de bunları anlayan insan-ı Kamil var. Dört mertebesi vardır. Şeriat mertebesini imamlar, tarikat mertebesini şeyh efendiler, hakikat mertebesini Arifler, Marifet mertebesini Arif-i Billahlar ancak eğitebilir. Çünkü bunların hepsinin sahası başkadır. İmam efendi şeyhlik yapamaz, sahası değil bilemez çünkü, şeyh efendi de ariflik yapamaz, işte biz şeyh dediğimiz kimsenin hem şeyh, hem arif, hem de Arif-i Billah olduğunu zannediyoruz. Genel kanı olarak tarikatlarda. Şeyh efendi her şey demek değildir, bunun çok açık bilinmesi lazımdır. Kim nedir nerededir, ona göre tesbit edilsin ona göre gidilecekse arkasından gidilsin gidilmeyecekse gidilmesin.

Bir şeyh efendi hem Ariftir, hem de Arif-i billahtır, o ayrı olabilir, ama bir şey efendi Arif ise arif-i Billah ise şeyhlikte kalmaz. Yani o mertebede kalmaz. Çevresini de kendi

düzeyine çıkarır. Mutlaka çıkarır siz helikopter ile gidiyorsanız aşağıya bir ip merdiven uzatmışsanız o merdivene tutunan kişiyi alırsınız helikopterin içine koyarsınız. Onu yerde yürütmezsiniz, şeyh efendi helikopter ile yukarıdan gidecek dervişler aşağıda yürüyerek gidecek nerede kaldı bu birlik nerede kaldı onun miraç ettirmesi yukarıya çekmesi, demek ki helikopterde değil o da yürüyor mesela yani kimse için eleştiri mevzu değildir, yani tesbit etmek için söylüyoruz yoksa beni kimsenin hali ilgilendirmez biz kendi yaşantımıza bakarız herhangi bir şey soran olursa onu cevaplamaya çalışırız bilirsek bilmezsek ondan Allah razı olsun deriz, bilmediğimiz bir şeyi araştırma fırsatı yolu açılmış olur.

Araştırırız öğreniriz eğer mümkünse araştırdığımızı bildiririz görebilirsek göremezsek de biz faydalanırız. Bir insan her şeyi biliyor demek değildir, yani bir insan şeyh olmakla beraber herhangi bir şey olmakla her şeyi de bilmek zorunda değildir. Şeyh efendinin görevi yeni gelen canları nefis mertebesinden çıkarıp Hakikat-ı İlahiyeye ulaştırmak ruh mertebesine ulaştırmak görevi budur, bunun dışında hayat yok mu var, bir sürü bilgiler var bir sürü sanat var bir sürü sosyal dallar var, şeyh efendinin bunları bilmesine gerek yoktur. O yönde ihtiyaç sahibi kimse orada ihtisası olana gider avukatlık işi varsa avukata gider, hakimlik işi varsa hakime gider. Yani şeyh efendinin bunları bilmesi bir şey değildir.

Şeyh efendilerin bilmesi lazım gelen şey Allah yolu nasıldır, ve bu yollarda hangi menziller vardır. Kişi hangi sürede hangi zamanda nereye gelmiş nerede yaşıyor, yolun kaçıncı kilometresinde işte yolcunun bunu bilmesi lazımdır. lüzumlu olan hadise budur, derviş için en mühim hadise budur, hala hazırda ben yolun neresindeyim, işte efendim on senelik dervişliğimiz var, 25 senelik dervişliğimiz var soruyoruz kardeşim nerdesin sen diye 25 senedir yoldayım tarikat ehliyim diyorsun tarikat ehli ne demek yol ehli demektir peki bu yolun neresindesin

günü İkindi vakti İzmir Karabağlar aktepedeki yerimizdeyiz Cenab-ı Hakk cümlemize hayırlar ihsan etsin gelecekte de hayırlar yazsın inşeallah ömürlerimizin sonlarını en iyi şekilde kendini idrak eden kendisini bilen gerçekten kendisine kul Rasulune ümmet olan kimselerden eylesin, nefsimizin şerrinden çevrenin şerrinden zorluklarından zararlarından muhafaza eylesin kendi yolumuzda devamlı olarak gitmemizi nasib etsin. Gaflete düşmekten muhafaza eylesin her birerlerimizi başkalarının kusurlarını görmekten onlarla oyalanmaktan muhafaza etsin. Kendi kusurlarını anlamaya çalışan kendi eksikliklerini tamamlamaya çalışan hakikat-ı İlahiye yolu üzerinde seyrini tamamlamaya çalışanlardan eylesin.

En iyi şekilde Hz rasulullah'ı Hakikat-ı Muhammediyeyi ve ilahi hakikatleri ve kendi nefsini bilenlerden eylesin. „men arefe nefsehu fakat arefe rabbehu" hadisi hükmünce onun sırrı onun hakikati hükmünce kendi varlıklarımızı en iyi şekilde bilen kimselerden eylesin inşeallah. Daha önce de bahsettiğimiz gibi Hakk yolunda dervişlik kolay bir şey değildir, hiç ihmale gelecek dalga geçmeye gelecek veya hafife alınacak bir mesele olmadığını zaten hepimiz biliyoruz, bu alemde rızkımızı çıkardıktan sonra yapmamız gerekli en mühim işlerden biri olduğunu da biliyoruz bilmek zorundayız bu ciddiyetle işe bakmak zorundayız.

Hiç bir kimseden çekinmeden hiç bir kimseye kul köle olmadan hürmet başka kul köle olmak başka bunu ayıralım kimsenin kulu olmadan karşımızdaki kim olursa olsun kendi asalatimizi idrak ederek kendi varlığımızı kendi yaşantımızı kendi hakikatimizin ne olduğunu idrak ederek Mevlana Hz leri buyurur *„Kapımıza gelen geda ise bay olur, bay ise sultan olur"* hakikati içerisinde kendi sultanlığımızı idrak edelim. Başkası padişah olsa sultan olsa amir olmuş olsa bize ne faydası olur, ne zararı olur. Bize onları sormazlar bize bizi sorarlar bu dünyaya ey kulum seni gönderdim ne oldun orada yani kendi nefsinin amiri mi oldun, yoksa nefsinin memuru mu oldun, diye sorarlar, işte biz nefsimizin memuru değil nefsimizin amiri olmak için geldik buraya. Yani nefsimize emretmek için onu

kullanmak için ondan istifade etmek için geldik ama ne yazık ki işin tersi oluyor, nefsimiz bizi kullanıyor, biz onun memuru oluyoruz.

Işte evvela nefsimizin kulluğundan sonra kullara kulluk olmanın kulluğundan kurtulmamız gerekiyor. Ama bu demek değil ki her hangi bir ilim adamına karşı asi gelmek onu reddetmek gibi değildir, tabi ona lazım gelen hürmeti saygıyı göstermek istifade edildiği kadar ondan istifade etmek ama isyan etmemek şartıyla ama aklına yatar yatmaz o tabi ayrı meseledir kişinin kendi hürriyetidir. Ama körü körüne bir yere gidipte insanın vaktini heba etmemesi lazımdır.

Cenab-ı Hakk bütün bu alemleri var ettikten sonra bu alemde yaşayacak kendini tanıyacak kendini bilecek bir varlığı meydana getirmeyi murad edince Âdem (as) ı halk etti. Neden halk etti, kendine ayna olması için yani kendinde olan esma-ı İlahiyeyi, Sıfat-ı İlahiyeyi, Sıfat-ı Zat'ıyeyi zuhura getirecek bir mahal olması için. Şimdi sizin çok güzel bir sarayınız olsa bir mülkünüz olsa ama orada size ayna olacak eş olacak hemdem olacak sohbet olacak gidecek bir arkadaşınız olmazsa saray da olsa orası insanı tıkar orada insan kendi başına vakit geçiremez. Bir ayna ister, işte Cenab-ı Hakk kendini seyretmek için Âdem (as) ı halk etti.

Yani kendindeki ilahi hakikatleri idrak edecek O'na „Ya rabbim" diyecek diyebilecek bir ağızı halk etti bir gözü bir kulağı halk etti O'nun sesini duyup cevap verecek bir mekanizma yani bir muhabbet ehli halk etti, Âdem (as) da kendine aynen bir ayna aradı Cenab-ı Hakk da onun karşılığında Havva valideyi halk etti. Havva valide de kendine bir ayna aradı ondan da çocukları meydana geldi. Çocukları da kendine bir ayna halk etti onlar da eşlerini buldular, onlarla birbirlerini seyr etmeye başladılar. Bu seyir böyle bu günlere kadar geldi, işte eğer biz bizim için var edilen şeylere ayna olup kapılır da onlarla meşkul olur eğlenirsek rabbımızı arkaya atmış oluyoruz, O arkada kalmış oluyor. Önümüzdeki eşya ile meşkul olmuş oluyoruz, işte o zaman da „*evladikum ezvacikum*" fitne hükmüne girmiş oluyor. Yani hakk'ı terk edip

bize bağlı olan çocuklar ve eşya mal mülk ile ilgilendiğimiz zaman Hakk'a ayna olamamış oluyoruz.

Yani sırtımızı dönmüş oluyoruz, bundan büyük de vefasızlık olmaz zaten bu alemde, asli görevimizi unutmuş oluyoruz. Işte Cenab-ı Hakka olan görevimizi yani aynalık görevimizi yaptığımız süre içerisinde bize bağlı olan varlıklara da sevgi saygı gösterirsek merhamet gösterirsek o zaman o varlıklar bu dünyanın ziyneti olmuş oluyorlar. Yani bu dünyanın güzellikleri süsü olmuş oluyorlar neden Hakk'ın verdiği birer nimet olarak görülüyorlar. Işte insanlar yeryüzünde yaşıyorlarken nefsani ve benlik halindeki menfeat sağlamaları kendisinin Hakka ayna olmasına mani oluyor. O zaman ne yapılması gerekiyor, kişinin şuurlanıp bilgilenip asli görevi olan Hakk'a ayna olma sürecini başlatması gerekiyor.

Başlamışsa aynayı temizlemesi gerekiyor. Başlamışda aynayı iyi silememişse ki o aynaya bakacak ki Cenab-ı Hakk cemalini seyretsin, la teşbih misal için söylüyorum yoksa ne öyle bir ayna var ne de aynaya bakan var bir misal olarak söylüyorum. Gönlümüzü ayna olarak parlatırsak oradaki evi temiz tutarsak Cenab-ı Hakk geldiğinde yahut ilahi varidat geldiğinde orasını temiz görür kendisini orada temaşa eder seyretmeye başlarsa tekrar gelir, ama bir gelir ayna kirli tozlu paslı göstermiyor bir daha gelmez işte buda insan için en büyük hüsran olur, Allah'ın kendisini terk etmesi olur neden baştan biz terk etmiş oluyoruz sonra da O bizi terk ediyor.

İşte böyle bir yaşam içerisinde kişi evvela şeriat mertebesinden işe başlıyor, yani namazını abdestini orucunu fiili fiziksel hareketlerini yapmaya başlıyor, bunun daha ileri safhasına geçmek isterse karşısına tarikatlar çıkıyor. Çünkü şeriat mertebesi görevini bitirmiş daha fazla bir şey veremiyor. Yani imamlarımız hocalarımız okullardaki öğretmenlerimiz ancak şeriat mertebesini öğretebiliyorlar. O düzeydeki eğitimi verebiliyorlar. Ama bu islamiyetin çok küçük bir bölümüdür, yani beşte bir bölümüdür, onun için biz eğitimi sadece imamlık düzeyinde bir eğitim ile genelde sürdürdüğümüzden islamiyet doyurucu ve yeterli olmuyor. Başka milletlere de islamiyeti

anlatamıyoruz. Anladığımız nedir, bunun dinini anlatmaya çalışıyoruz ama diyeceksiniz ki bu dediğimiz bizim varlığımız değilmidir, değildir, bu bizim mekanımızdır, evimizdir et kemik bizim evimizdir, yahut bir bakıma kafesimiz diyelim.

Şimdi şu evde içinde bulunduğumuz bu mekan da bunun evi burası bizim evimiz değildir. Et kemiğin evi yani sudan yağmurdan sıcaktan soğuktan muhafaza ediyor, ama bizim esas varlığımız „*venefahtü*“ yani ruh hakikatimiz o bizim aklımız, aklımızı muhafaza eden bu ev yahut bu elbise bu evi muhafaza eden de bu taş beton topraktan yapılan evlerdir. İşte Cenab-ı Hakk ezelde bize üflemiş olduğu „*Venefahtü*“ yü biz kendi gönlümüzde yeşertip faaliyet alanına çıkarmamız gerekiyor. Şimdi tohumu yere ekiyorsunuz o sulanmazsa budanmazsa gübresi işte suyu verilmezse kurumaya mahkum oluyor. Ama sulanırsa gübrelenirse aşılanırsa ne yapıyor onun meyve vermemesi diye bir şey söz konusu olmuyor.

Çünkü toprak „*Vehhab*“ esmasıyla kendisine bir verilene yüz veriyor. Yüz misli artırarak veriyor. Bazı yerde bin misli bazı yerde iki misli artırıyor işte durumuna göre ama mutlaka artırarak veriyor. Bizim de beden toprağımıza gönül toprağımıza ekilen „*Venefahtü“* oradan çıkmaması diye bir şey söz konusu değildir, çünkü o fidan çok sağlam bir fidan çürümesi bozulması mümkün değildir. Ama biz onun üstüne bir sürü toprklar atarsak bir sürü çer çöp atarsak onu bastırmış oluyoruz gelişmesine mani oluyoruz. Işte bunun gelişmesi neye bağlı bakımına bağlıdır, onun bakımı kazması sulanması ne ile oluyor, ibadet ile oluyor.

Zikir ile oluyor ve de ilim ile oluyor bilgi ile oluyor.İşte bunların her bir safhasında ne yaptığımızı bilerek yani şimdi bir fidan aldınız kazıyorum diye o fidanın köklerini keserseniz farkında olmadan çok derine daldırırsanız o bel küreğini besliyorum diye öldürürsünüz. Işi o kadar bilinçile yapmak gerekiyor. Budamak için elinze makas aldığınızda bırakılması gereken dalları budarsanız kuru dalları bırakırsanız üstünde o gene gelişmesini sağlayamaz. Ama onu budamayı yapan ehli hangi dalı keseceğini bilir hangi gözeneği bırakacağını sağa

sola dengeli yayılması için o ağacın bağın hangi çubuğunu keseceğini bilir. Işte böyle bir bahçivanın eline düşerse o fidan çok güzel gelişir yetişir, vakit geçirmez.

Bakarsınız iki tarla yan yana iki tane ağaç var, ağacın biri gelişmiş gidiyor yükseklere birisi fidan olarak kalmış, neden, birisi bakılmıyor çünkü, işte derviş onun için ne yapıyor o yeni ekildiği halde yeşeriyor gidiyor diğeri daha eskiden ekilmiş olduğu halde orada kalıyor. Işte bu iki yönden ya bahçıvan onu yetiştirmesini bilmiyor veya o fide kaliteli bir fide değil ya ormandan alınmış oraya dikilmiş bir fide veya meyvesiz bir ağaç dikilmiş ama gerçek bir bahçıvan meyvesiz ağacı da aşılar meyveli hale döndürür. Tabi her ağaçtan olmaz da uygun ağaçlardan hatta bakıyorsunuz bir ağacın bir dalında kiraz oluyor bir dalında armut oluyor.

Babam rahmetli çiftçi idi bu tür şeylere çok meraklı idi bir kiraz aşısı tutacak ağacı alırdı yahut yerinde çıkmış bir ağaç bir çekirdek atılmış o çekirdek çimlenip kendi halinde fidan haline gelmiş onun yeri müsait ise zayi etmezdi meyve yapmazsa ona uygun bir dalı keser aşı yapar bakardık biz bir ağaç üstünde üç türlü kiraz olurdu. Bir sarı kiraz bir pembe kiraz bir siyah kiraz bir turfanda kiraz kiraz mevsimi sonuna kadar ağacın üstünde renkli renkli kiraz dururdu. Işte aşı sahibi sanatkar olursa yani o işin hakikaten vaktiyle emeğini çekmiş onun sırlarını biliyorsa tecrübesi varsa işte o meyvesi olmayan ağacı ama kabiliyeti olan henüz meyvesi yok ama meyve verme kabiliyeti olan ağacı aşılar ondan meyve alıyordu.

Işte insan ağacı da böyledir bazı insanların kabiliyeti vardır ama aşılayıcısını bulamamıştır aşılayıcısı onu bulduğu zaman aşıladığında o da diğer bakımlı ağaç gibi çok kısa zamanda sürgünlerini verir ve meyveye dönüşür. Işte biz bu dünyada ham malzeme olarak buraya gelmişiz bu ham malzemeyi faaliyete geçirmemiz gerekiyor. Yani olgun mamul haline getirmemiz gerekiyor. Bu ne demek insanda bakın Âdem (as) a verilen lutufla وَعَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَاءَ كُلَّهَا 2/31 Âdem (as) a Esma-ı İlahiyenin yani isimlerin hepsi verildi. Ondan veraset

olarak yani Âdem (as) dan veraset olarak Esma-ı İlahiyenin hepsi bizde mevcuttur. Ama biz aşılamasını bilmemişsek onu hakkıyla sulayamamışsak ve o ağacı geliştirememişsek diyelim ki beş sene içerisinde bir meyve ağacı kemale erer yani en çok meyve verecek hale dönüşür, on beş sene geçmişse biz ondan daha iki armut bir dalda bir armut diğer dalda çıkmış olarak bunu yetiştirdik zannediyorsak tabi o bizim için çok büyük zaman kayıbı olmuş olur. Beş senede yüz Kg armut verecek kapasiteye sahip olan bir ağaç on beş senede iki Kg armut veriyorsa orada bir eksiklik olduğunu hemen anlamamız lazımdır bahçıvansa eğer gerçekte onu anlar ve hemen onu aşılar toprağını yeniler gereğini yerine getirir, ikinci sene iki Kg armut veren en az 25 Kg verir.

Yani daha ikinci sene misli misli artar işte insa da da o kadar büyük meyveler var ki yani insan ağacında o kadar çok değişik oluşumlar var ki ama işte bunları zuhura çıkarmak için onu zuhura çıkartacak ehli gereklidir. Işte nasıl ki bir marangoz diyelim hiç marangoz ustasının yanında çalışmamış olsun rendeyi verin, matkabı verin makineyi verin tahtayı ağacı verin ham maddeyi verin hadi bundan bir çerçeve yap deyin o çerçeveyi yapması için en az yüz sene çalışması lazımdır. Çerçeveyi hiç görmemiş ne olduğunu bilmiyor işte cam nereye nasıl yerleştirilecek çivi nasıl nereye çakılacak köşeler nasıl kesilecek nasıl birleştirilecek bunları bilmesi bulması uzun seneler alacaktır.

Bunları bilse bulabilse bile bir ustanın yaptığı kalitede olmayacaktır. Çünkü o bir ustanın yanına girerse üç beş sene içerisinde o marangozluğu öğrenecek ama o marangozluğun o kemalatı belki bin seneden beri gelen uzun bir süre tecrübenin neticesinde oluşmuş olacaktır. Yani bir kişi kendi başına yapmaya çalışırsa onda muvaffak olamaz ama onu öğrenen bir sanatkarın yanında çıraklık ustalık yardımcılık yaparsa o süreyi çok kısaltır ve yaptığı iş en sağlıklı iş olur. Neden geçmişlerin yaptıkları işten yararlanmış olarak. Onun eğitimini almış olarak işte biz de kendimizi insan-ı Kamil yapmak istiyorsak daha evvel bu çalışmaları yapmış olan kimselerin yanında bunun eğitimini görmemiz lazım ki yol kısalsın.

Aksi halde ne oluyor, ağacın bir dalında iki tane armut öteki dalında ya yamuk ya da çürük bir armut böylece verimsiz bir hayatın verimsiz bir neticesi oluşmuş oluyor. İşte Cenb-ı Hakk bizi dünyaya en verimli yaşayacak şekilde gönderdi, bütün techizatını içine koydu, eğer bizde o kabiliyet olmazsa zaten Cenab-ı Hakk bunları istemezdi siz oğlunuza beş lira para verdinizse bununla beş tane ekmek al getir dediyseniz o parayla beş tane ekmek alabileceğini zaten biliyorsunuz ama o çocuk üç tane ekmek getirirse bir tane ekmek getirirse demek ki paranın diğer kısmını zayi etti yahut nefsine kullandı. Ama siz ona beş lira veripte 20 tane ekmek isterseniz bu da olacak bir şey değildir.

Ama parayı tanıyan ekmeği tanıyan zaten bu talepte bulunmaz. Bulunuyorsa bir eksiklik var demektir o işte. İşte biz de hayatımızda nerelere geldik neler yaptık ve neredeyiz şu anda o elimizdeki parayla malzeme ile yani hayatımızın sonu olan o zaman içerisinde ne alabiliriz ne yapabiliriz bu pazardan ne kadar alış veriş yapabiliriz bunları anlayıp tahmin etmesi ona göre hayatını kullanması gerekiyor işte çocuklar „anne" diye annelerine sarılırlar neden kaynak anneden geldi, hanımlar eşlerine koşarlar bir ihtiyaçları olduğunda neden çünkü kaynak odur. Erkekler nereye gider „Aman ya rabbi" derler geriye doğru tabi hanımlar da aman ya rabbi derler insan olmak özelliği ile o ayrıdır.

Işte biz de „*Aman ya rabbi*" dediğimiz zaman „*Aman Allah'ım*" dediğimiz zaman Allah'a dönüp görevimizi Allah'ın istediği şekilde ve rolümüzü o şekilde uygulamamız oynamamız gerekiyor. Yani Cenab-ı Hakk bizi bu aleme ne için gönderdi ise biz kendimizi bu makineyi o işte kullanmamız görevlendirmemiz gerekiyor. Bizim iki tarafımız vardır yani insan oğlunun iki yüzü vardır bir yüzü dünyaya bakar bir yüzü rabbına bakar. Bunların ikisi de çalışacaktır, sadece başımızı rabbımıza çevirir bakarsak dünyayı ihmal etmiş oluruz burası da bir gerçek burada yaşıyoruz ama sadece başımızı dünyaya çevirirsek bu sefer Hakk'ı ihmal etmiş oluruz, o da vefasızlık olur, nezaketsizlik olur, çünkü Cenab-ı Hakk bizi var etti biz kendi kendimize bir şey yapmadık ki.

Bir kahvenin kırk yıl hatırı olur demişler Cenab-ı Hakk bize bütün bir ömür vermiş o kadar muazzam ve muhteşem bir makine vermiş bu dünyayı ayaklarımıza sermiş ve bütün bu alemleri bizim emrimize vermiş havasını kullanıyoruz ateşini kullanıyoruz suyunu kullanıyoruz toprağını kullanıyoruz bizden kira istiyor mu, havamızı kullandın ver bakalım şunu şu kadar götür falan yere işte Allahlık hazinesine şu kadar para öde diyormu, suyunu veriyor bedeva gökyüzünden o kadar tonlarca su nasıl iniyor gök yüzüne hangi hazineden hangi kaynaktan bakın bedeva iniyor, ama diyeceksiniz ay başı gelince faturalar geliyor, onu belediye alıyor yaptığı hizmet karşılığında alıyor.

Tabi onun temizlenmesi ulaştırılması arıtılması dağıtılması memur maaşları tabi bir maliyeti oluyor. Eskiden böyle bir maliyet yoktu kuyularımız vardı, bahçeler vardı, şimdi ne bahçe kaldı ne kuyu kaldı, kuyu açsan da zaten kuyular temiz değil bulamıyorsunuz artık insan o kadar çoğaldı ki her tarafı da kirletiyoruz. Neyse bunlar ayrı konulardır. Işte bir yüzümüzle dünya ile meşgul olacağız diğer yüzümüzle de rabbımızla meşgul olacağız, onun için Efendimiz demiş „*Dünya için ahireti ahiret için dünyayı terk etmeyin*" demiştir. Dünya içinde en güzel şekilde çalışacağız mesleğimiz ne ise bunu en güzel şekilde hizmet vereceğiz muhabbetle sevgi ile saygı ile karşımızdakini hiç bir şekilde istismar etmeden zarara sokmadan ama kendimiz de zarar görmeden çünkü kendi hakkımızı da korumak zorundayız.

Kanunen hangi sınırlar içerisinde nasıl bir karşılık yapılan hizmete konmuşsa onu almak suretiyle ama alır dağıtır sonra o artık kişinin kendi haline kalmış bu hakkı böylece yaşadıktan sonra bu sefer rabbımızla olan alış verişi düzenlememiz gerekmektedir. Işte bu alış verişin birinci düzeyi şeriat mertebesindeki alış veriştir. Cenab-ı Hakk ne diyor, beş vakit namaz kılacaksın işte senede bir oruç tutacaksın Ramazanda paran varsa Hac zekat yapacaksın kelime-i tevhidi söyleyeceksin bu zaten baş şartıdır. Bunları yaptığımız zaman zahir manada fiziksel manada madde manasında birinci görevimizi yapmış oluyoruz.

Bu yeter mi, asgari olarak yeter yani en alt düzeyde yeter, ama bunun yetmez olduğunu anlayan kimseler, daha çok faaliyet göstermek isteyen kimseler daha çok ilerlemek isteyen kimseler bu sefer ne yapıyor, araştırmaya başlıyor ki ben rabbıma daha çok nasıl yaklaşırım bu sefer karşılarına islam dini içerisinde tarikat diye o litaratürde o kelime ile ifade edilen çalışmaya girmesi gerekiyor, araştırmaya başlıyor. Nerede yakınında bir gurup varsa oraya iltihak ediyor. Işte bu çok tehlikeli ve hassas bir nokta, bir yön bir yoldur. Yani tehlikeli dediğim şudur, o girilecek olan gurubun yaşantısının en güzel şekilde evvela araştırılması lazımdır.

Müntesiplerini o gurupta daha evvel girmiş olanların yaşantılarına bakıp bu kimseler Allah yolunda nereye kadar gelmişler ne alabilmişler ne bulabilmişler nasıl bir kanaatlere ermişler onu araştırmak gerekir. Orada da kalmayıp başka guruplara da girip araştırmak gerekiyor. Ondan sonra bunların arasından kafasına hangisi yatıyorsa oraya iltihak edip onun hukuku içerisinde çalışmaları içerisinde kendine bir yön çizmesi gerekiyor. Işte tehlikeli dediğim hadise buradadır. Eğer katıldığı gurup güzel bir bahçe değilse bahçıvan da güzel bir bahçıvan değilse o da orada heba olup gidecektir.

Böyle olmaktansa bir evvelki halde şeriat mertebesinde kalması kişinin daha evla daha geçerli daha güzel çünkü orada fazla mesuliyeti yoktur, tarikata girdiği zaman ikinci bir mesuliyet yüklenmiş oluyor üzerine. Tarikata giren kimsede değişik haller zuhur etmeye başlıyor, çünkü iç bünyede çalışmalar başlıyor, dış bünyedeki çalışmalara benzemez iç bünyedeki çalışmalar. Ruhani haldir muhabbettir, psikolojik haldir, ayrı bir eğitim ister çok değişik bir sistemdir mana alemi, gönül alemi, iç alemi elle tutulmaz ki tutup civatasını sıkasın gevşediği yerde anahtar ile sıkıştırasın sağlamlaştırasın göz ile görülmez ki gördüğün şey eksi midir, artı mıdır, anlayıp şeriat ölçüsüne vurup düzeltesin ayak ile gidilmez ki gittiğin yeri bilesin bir yoldur ama ayak ile gidilen yol değildir. Iç aleminde, gönül aleminde, mana aleminde ruhlar aleminde gidilen bir yoldur.

Birilerine sormuşlar demişler ki sen dervişleri genel olarak nasıl gördün, be kardeşim demiş ben şu dervişlerde gördüğüm benliği kimsede görmedim demiş. Bakın söze, dervişlerde rastladığım benliğe hiç bir gurupta rastlamadım ne şeriat mertebesinde ne diğer dünyalık guruplar içerisinde rastlamadım demiş. Ama bunun hepsi böyle mi değil tabi ama çoğunluğu böyledir, şimdi efendim ben tarikata girdim işte günde şu kadar tesbih çekiyorum haydi kafaya bir sarık haydi evendim pantolon potur, üstüne de bir pardesü yanlış anlaşılmasın her hangi bir gurupla işimiz yok biz ne bir gurubu yükseltmek için haksız yere çalışırız, yani gereksiz ne de küçültmek için çalışırız.

Bu dünyada bir birimize yapacağımız en güzel iyiliklerden bir tanesi her şeyi olduğu gibi açık görebilecek halde yardımcı olmaktır. Artık o kişinin kendi kanaatına kalmıştır bundan sonrası kendi çalışması. Biz kimseye gel demeyiz, git de demeyiz. Yanlış anlaşılmasın bize öyle öğrettiler *„oğlum bak gidene dur, gelene git denmez,*" yani birisi gelmişse ama iyi niyetle gelmişse edebi ile gelmişse zaten Hak yolu kapısından içeriye edepsizler girmesin zaten giremez de. Onlara bu yol kapalıdır, edepsizlere yol kapalıdır. Kafası işlemez olabilir, muhabbeti az olabilir, ilmi olmamış olabilir, cahil olabilir, ama edepsiz olmaması lazımdır.

„EDEB YA HU"

yazar eski dergahların kapısında, yani bu iyi niyettir. Işte bu şartlar içerisinde edebli olan gelsin hani kapı eşiği mevzu vardı, eşiğe basılmaz, kapı eşiğine basılmaz, bu eski tarikatlardan gelen eski dergahlardan kaynaklanan çok güzel bir adettir, neden çünkü dergah kapısı Hakk'ın kapısıdır, cami kapısının eşiğine de basılmaz o da Hakk'ın evidir, o derviş oraya baş koymuştur, biz bu kapıya baş koyduk der. Yani kellemizi feda ettik buraya başımızı koyduk eğdik der. Ne nefs bıraktık ne benlik bıraktık ne dünya saltanatı ne mal ne mülk

ne mekan hiç bir şey bırakmadık ve baş koyduk bu yere hak yoluna der işte o eşikte dervişin başı vardır.

Diğer dervişler de o başa hürmet ederler, basmazlar onun için kapı eşiğinden atlanması lazımdır. Işte bir insan cahil olabilir kafası işlemez olabilir ama iyi niyetli olması gerekir. Kusuru olan dervişler varsa onlara git diyemezsiniz onları sohbetle eğitmek lazım git diyemezsiniz çünkü iyi veya eksi artı da olsa oraya yine de bir hizmeti vardır onun. Gelip gitmesi bir hizmet demektir bir muhabbet demektir, işte eksikliği sadece onlarda aramamak gerekir, eğiten kimse acaba onları gereği gibi eğitebildi mi onu da düşünmek gerekir, neden o halde kaldı evvela o soruyu kişi kendisine sorması lazımdır.

Eğiticide bir eksiklik bulamazsa o zaman eğitilende bunu araması lazım bu eğitimi neden almadı diye. Onun kapalı olduğu kapıları neresi ise müşahedesi nerede az ise o kapıyı açmak gerekir ki o eksikliğini tamamlasın. Bu bir eğitim işidir, yani pişmemek iki yöndendir ahçıda bilmeden pişirememiş olabilir, yemek de çok karttır hani kart bir hindi için „*Kırk gün oldu kaynatırım kaynamaz* „ deniyor. Bir derviş bir şeyhe bağlandı diye ömür boyu bağlı kalacak değil şeyhini değiştirebilir, bu hakkı da kimseye veremez alamaz da zaten az önce bahsettiğimiz budur, kula kul olmayalım yoldan faydalanamamayı analiz etmek lazımdur, bu durum kendinden mi kaynaklanıyor, karşıdan mı kaynaklanıyor, kendisi alıyor da veren mi yok, istediği kadar alsın veren yoksa neyi alacaktır.

Olumsuz davranışı olana gerekirse ikaz edilir o kişi isterse ayrılır gider, iyi niyetli olan kimselere hiç bir zarar gelmez ne kadar incelse de kopmaz onlara yerlerine zarar gelmez kim ne yaparsa kendine yapar ayrılan zaten ayrılacaktır, ayrılsın gitsin ağırlık yapmasın hiç olmazsa kalanlar daha serbest kalsın az da kalsalar ama yek vücut olarak muhabbetli olarak kalsınlar.

Akşam bir misafirimiz vardı bu arkadaş neyzen bizim Ödemiş'ten eski bir arkadaşımız askerlik arkadaşımız bana diyor ki „Bir zamanlar o kadar çok meraklı idim ki talebe gelsinler de öğreteyim diye ama geliyor bir ders yapıyoruz, iki ders yapıyoruz, beş ders yapıyoruz soğuyup gidiyor bizim

uğraşmamız da boşa gidiyor diyor. Sonradan kendi kendime şöyle bir program yaptım diyor, kim ders almaya gelirse kardeşim benim bu günlerde biraz işim var sen altı ay sonra gel bana ben o zaman rahatlayacağım dedim diyor, o kişi eğer gerçekten muhabbetli ise o altı ayı sabırsızlıkla bekliyor ve geliyor ve ben o zaman ders vermeye çalışıyorum diyor. Ama geçici bir meraktan gelmişse bir daha gelmiyor diyor.

Biz de onu şöyle uyguluyoruz, öyle meraklı olan bir kaç defa gelen sohbetlere gelen kişiye el vermeden ufak ufak dersler veriyoruz istiğfar gibi selavat gibi tevhid gibi hadi şunları yap gibilerden eğer onlara samimiyetle devam ediyorsa ve kendisinde de bazı açılımlar oluyorsa ondan sonra deftere geçiriyoruz. Bakın aynı hadisedir, baştan hemen onu askeri hemens avaşa sokmazlar alırlar arka planda onu hazırlarlar savaşa girecek şekle getirirler işte o derviş işe başladıktan sonra eğer seçtiği gurup gerçekten Hakk yolcusu ise onu alır götürür bırakmaz. Bakın bizde bir düstur vardır, tutarsan tutulursun, hadi bakalım ne demektir bu, şimdi şu ip gök yüzünden sarkıyor, veya bir halkaya bağlanmış burada bir ip duruyor, sen bu ipi tutarsan o ip seni tutar ama ip gelip de senin elini tutmaz.

Çünkü ipi senin tutman gereklidir, kendini kurtarman için ipi senin tutman gereklidir, nasıl dağcılar dağa tırmanırken ipe veya yüksek bir yere ipe tutunarak çıkıyorlar, işte ipi tutan tutuluyor, ipi elinden kaydıran ipi tutmayan tutulmuyor. Ama bu suç ipte değildir, tutandadır, ama ip yukarıda sağlamsa tabi ki, ipi siz sımsıkı tuttunuz da ip yerinden çıkıverdi sırt üstü gittiniz yere o zaman ne olacak tutanda kabahat yoktur, o zaman o kişi ne yapacak başka bir ip arayacak kendine sağlam bir ip arayacak kendine.

Işte ihtiyatta tedbirde gereklilik vardır, ama acaba orasımıydı acaba burasımıydı diye çok çok tereddüt edilirse bu sefer de ömür geçiyor, bir yerlerde bir şeylerde faliyette bulunmak lazımdır. Oraya girdiniz ne alabildinizse aldınız baktınız ki kesildi artık ileriye gidemiyor, ondan sonra orada durmak artık yersiz olur. Kayıp olur,

----

Rabb-ımıza şükrederiz bu kitabımızda böylece neticelenmiş oldu.

Okuma fırsatını bulanların azami derece de faydalanmalarını niyaz ederim Cenâb-ı Hakk hepimizin feyzlerini arttırsın inşeallah.
Allah Hakk söyler Hakk-ı söyler çalışmak bizden muvaffakiyet Haktandır.

Terzi Baba kitapları.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:

24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtiha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-namaz sureleri
69. 2-namaz sureleri
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:

----

6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADîS :
2. VEHB : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'i şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:

35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:
66. Risâle-i Gavsiyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. Îman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:

74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:
82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
83- 2013 Umre dosyası.
84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
94- Mescid-i Dırarr-Kubbet-ul Kara.
95- Terzi Baba-(8) (19/53)
96- 41-Fussilet Sûresi.
97- 2015 Umre dosyası.
98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
101- Bosna Hersek dosyası.
102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
103-terzi Baba yüksek lisans tezi.
104-Hacc Umre ve hakikatleri.
105-Cemo ve Farko.
106-(2016) Umre dosyası.
107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
110-19-53-Şeker risalesi.
111-Lübb-ül lübb-Özün özü ve şerhi.
112-Bir kardeşin soruları ve cevapları

113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
118- 52-Tûr suresi. Ve M. Nusret tura.
119-Fu-Hi-01-Adem Fassı.
120-Fu-Hi-02-Şit Fassı.
121-Fu-Hi-03-Nuh-fassı.
122-Fu-Hi-04-İdris-05-İbrahim-fassı
123-Gülşen-i Raz-2-Terzi Baba şerhinin tamamı.
124-İbretlik bir değmez dosyası daha Satih ince.
125-2018 Umre dosyası
126-14-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
127-15-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
128-İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."
130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-
132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-
133-1-İzmir İrfan sohbetleri.
134-2-Sohbet arası sohbetler.
135-3-Sohbet arası sohbetler.
136-4-Sohbet arası sohbetler.
137-5-Sohbet arası sohbetler.
138-6-Sohbet arası sohbetler.
139-7-Sohbet arası sohbetler.
140-8-Sohbet arası sohbetler.
141-9-Sohbet arası sohbetler.
142-10-Sohbet arası sohbetler.
143-11-Sohbet arası sohbetler.
144-12-Sohbet arası sohbetler.
145-13-Sohbet arası sohbetler.
146-14-Sohbet arası sohbetler.
147-15-Sohbet arası sohbetler.
148-16-Sohbet arası sohbetler.
149-17-Sohbet arası sohbetler.
150-18-Sohbet arası sohbetler.
151-19-Sohbet arası sohbetler.

152-20-Sohbet arası sohbetler.
153-21-Sohbet arası sohbetler.
154-22-Sohbet arası sohbetler.
155-23-Sohbet arası sohbetler.
156-24-Sohbet arası sohbetler.
157-25-Sohbet arası sohbetler.
158-26-Sohbet arası sohbetler.
159-27-Sohbet arası sohbetler.
160-28-Sohbet arası sohbetler.
161-29-Sohbet arası sohbetler.
162-30-Sohbet arası sohbetler.

Altı peygamber serisi:

1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7-91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
14-126-1-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
15-127-2-Ben'deki Terzi Babam. Murat Cağaloğlu.
16-87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
17-129-Terzi Baba divanı. "Tüm şiirlerim."

18-131-Kur'ân-ı-Kerîmde yolculuk-53-Ayetleri ve Terzi Baba-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.

Dîvanlar serisi:

1-1-Necdet Divanı:
2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.
7-105-Cemo ve Farko.
8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.
9-124-İbretlik bir değmez dosyası daha. Satih ince.
10-128- İbretlik bir hikâye daha. Kaf dağı ve Zümrüd-ü Anka.
11-130-İbretlik bir hikâye daha. Kilise çanları.
12-132-Kaner Yiğido-İbretlik bir hikâye daha-

Umre dosyaları serisi

1-2. Hacc Divanı:

2-20. Terzi Baba Umre (2009)
3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.
9-125-2018 Umre dosyası

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:
5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Sohbet arası sohbetler kitapları serisi:

(1)-Sohbet arası sohbetler kitapları:

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .
21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
91-92-93-94-95-96-97-98-

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün= (162+98=260)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER
NECDET ARDIÇ
TERZİ BABA
MUHTELİF SOHBETLER
KİTAP (1)
İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
MUHTELİF SOBETLER
TASAVVUF SERİSİ (1)
NECDET ARDIÇ - TERZİ BABA - MUHTELİF SOHBETLER (1)
Geçen geçmiş gelecek ise mübhem,
Nasibin şu demdir şu demdir şu dem,
Olmak ister isen sende bir Adem,
Yürü durma kâmilleri bul.
Zannetmeki ağyarsın,
Bilki sende bir yarsın.